ARCANA COELESTIA

QUAE IN

SCRIPTURA SACRA

SEU

VERBO DOMINI

SUNT, DETECTA;

HIC PRIMUM QUAE IN

GENESI.

UNA CUM MIRABILIBUS

QUAE VISA SUNT

IN MUNDO SPIRITUUM ET IN COELO ANGELORUM.

OPUS

EMANUELIS SWEDENBORG.

AD FIDEM EDIT. PRINCIP. 1749 ss. LONDINI EXCUSAE
DENUO CASTIGATIUS EDIDIT

D^r JO. FR. IM. TAFEL.

PARTIS PRIMAE

VOL. II.

PROSTAT

TUBINGAE

IN BIBLIOPOLIO ZU-GUTTENBERG.

1834.

GENESEOS,

CAPUT NONUM.

Continuatio de Infernis.

Hic de aliis Infernis, quae a prioribus distincta sunt.

947. *Qui dolosi sunt, et omnia per dolosas machinationes se obtinere posse putant, et se confirmarunt in vita corporis ex eo, quod talia successerint iis, ii habitare sibi videntur in Tonna quadam ad sinistrum, quae vocatur Tonna infernalis, super quam tegumentum, et extra orbiculus super basin pyramidalem, quem putant esse universum, quod spectent et gubernent; ita prorsus iis apparet: qui eorum, innocentes dolose persequuti sunt, ibi sunt per saecula; mihi dictum quod quidam ibi jam per 20 saecula manserint: cum emittuntur, talem phantasiam habent, quod putent Universum esse orbem quendam, quem circum ambulant, et pedibus calcant, se deos universi credentes: aliquoties mihi visi, et cum iis de phantasia eorum loquutus, sed quia tales fuerunt in mundo, non potuerunt abduci. Percepi etiam aliquoties, quam subtili dolo pervertere possent cogitationes, et flectere momento aliorsum, et substituere alia, sic ut vix potuisset cognosci quod ab iis; et hoc tali natura ut incredibile sit; qui, quia tales, nusquam admittuntur ad homines, nam venena ita clandestine et latenter infundunt, ut non appercipi possit.*

948. *Est quoque ad sinistrum alia Tonna, sic iis apparet, in*

qua sunt quidam, qui in vita corporis putarunt, cum malum fecerunt, fecisse bonum, et vicissim, ita quod in malo posuerint bonum, ii ibi morantur ad tempus, ac tunc rationalitate orbantur, qua cum orbati, sunt quasi in somno, et quicquid tunc faciunt, iis non imputatur; sed usque videntur sibi vigiles: reddita iis rationalitate ad se redeunt, et sunt sicut alii spiritus.

949. *Ad sinistrum antrorsum est quaedam Camera, ubi nihil lucis, sed merae tenebrae, quare vocatur Camera obscura; ibi sunt qui aliorum bonis inhiarunt, in quibus continue eorum animus fuit, et quoque absque conscientia abstulerunt, quoties titulo aliquo specioso potuerint; sunt ibi qui in multa satis dignitate fuerunt, cum vixerunt in mundo, quique in insidiosis posuerunt honorem prudentiae; in Camera illa consultant inter se, sicut dum vixerunt in corpore, quomodo fraudulenter alios decipiant; tenebras ibi vocant delicias: ostensa mihi effigies eorum, quam vidi sicut clara die, quales tandem fiunt, qui ibi, et fraudulenter egerunt, nempe quod facies eorum pejor mortuo, coloris lividi, qualis cadaverum, cum lacunis horrendis; sic degendo in cruciatu anxietatis.*

950. *Erat phalanx spirituum exsurgens a latere Gehennae in altum antrorsum, ex quorum sphaera perceptum, (spiritus ad primum adventum possunt ex sola sphaera percipi quales sunt) quod vilem haberent Dominum, et contemnerent omnem cultum Divinum; loquebantur undulatorie; unus ex iis scandalose contra Dominum loquutus, qui illico dejectus versus unum latus Gehennae: ferebantur ab anteriori supra caput, animo ut offenderent, cum quibus se conjungerent, ut subjugarent alios, sed retardabantur in via, et iis dictum, quod desisterent, quia hoc verteretur iis in malum, ita subsistebant; tunc visi sunt, facie erant nigri, et circum caput habebant fasciam albam, quo significatur, quod spectent cultum Divinum sicut nigrum, ita quoque Verbum Domini, modo utile ut teneat vulgus in vinculo conscientiae: Domicilium eorum est prope Gehennam, ubi dracones volantes non venenati, unde vocatur hoc Domicilium draconum; sed quia non dolosi, Infernum eorum*

non ita grave est. Tales quoque sibi suaeque prudentiae adscribunt omnia, et se nullum timere jactant, sed ostensum iis quod modo sibilus eos in terrorem et fugam ageret, audito sibilo ex terrore putabant totum infernum ascendere, ut eos auferret, et ex heroibus facti subito sicut mulieres.

951. *Qui se sanctos putarunt in vita corporis, sunt in terra inferiore ante pedem sinistrum, ibi apparent sibi quandoque facie lucentes, quod profluit ex ideis sanctitatis eorum; sed exitus eorum est, quod teneantur ibi in maxima cupidine ascendendi in coelum, quod putant esse in alto; cupido eorum augetur, et vertitur magis et magis in anxietatem, quae crescit in immensum, usque dum agnoscunt, quod non sancti sint: cum inde eximuntur, sentire iis datur foetorem sui, qui est graveolentus.*

952. *Quidam in mundo sancte se vixisse putavit, ex causa ut sanctus aestimaretur ab hominibus, et sic coelum mereretur; dicebat se piam vitam egisse, precibus vacavisse, putans satis esse, ut quisque sibi studeat et consulat; dicebat etiam quod peccator esset, et quod voluerit pati, usque ut ab aliis calcaretur sub pedibus, quod vocabat patientiam Christianam, et quod minimus esse vellet, ut fieret maximus in coelo; hic examinatus num alicui praestiterit, aut voluerit praestare aliquid boni, seu opera charitatis, dicebat se nescire quid essent, modo quod sancte vixerit; hic quia pro fine habuit praeeminentiam sui prae aliis, quos ita se viliores reputabat, primum quia putavit se sanctum, visus est in forma humana candida usque ad lumbos, sed conversus est primum in obscurum coeruleum, et dein in nigrum, et quia dominari voluit super alios et eos prae se contemneret, factus est aliis nigrior: de iis qui maximi volunt esse in coelo, videatur prius n: 450, 452.*

953. *Perductus sum per quasdam mansiones Coeli primi, inde spectare mihi datum procul mare quoddam grande tumultuans cum magnis fluctibus ad quendam limitem non visum, et dicebatur, quod ii tales phantasias habeant, et tale mare videant, cum timore ut immergantur, qui magni in orbe voluerint esse, nihil curantes num per fas aut nefas, modo sibi gloriam comparare possint.*

954. *Phantasiae, quae fuerunt in vita corporis, in altera vita vertuntur in alias, quae tamen illis correspondent; sicut qui in terra violenti fuerunt et immisericordes, eorum violentia et immisericordia vertitur in crudelitatem incredibilem, et videntur sibi socios, quoscunque offendunt, occidere, et diversis modis cruciare, quibus tantopere delectantur, ut sint talia eorum summae jucunditates. Qui sanguinolenti fuerunt, ii delectantur cruciare spiritus, nam putant spiritus esse homines, non aliter sciunt, usque ad sanguinem, quo viso, nam talis est phantasia eorum ut quasi sanguinem videant, maximopere delectantur. Ex avaritia erumpunt phantasiae, quod videantur infestari a muribus, et similibus secundum speciem avaritiae. Qui delectati sunt meris voluptatibus, quas pro ultimo fine, summo bono, et quasi suo coelo, habuerunt, delectantur maxime morari in latrinis, ibi jucundissimum percipientes; quidam in urinosis et graveolentibus stagnis, quidam in luteis, et sic porro.*

955. *Sunt praeterea Poenae diversae, quibus in altera vita puniuntur gravissime mali, in quas incurrunt, cum in foedas suas cupiditates redeunt, ex quibus contrahunt pudores, terrores, et horrores pro talibus, usque ut tandem desistant: Poenae sunt diversae, in genere sunt poenae lacerationis, poenae discerptionis, poenae sub velis, et plures.*

956. *Qui vindictae tenaces sunt, et qui omnibus aliis se majores putant, caeteros reputantes pro nihilo respective ad se, iis poena lacerationis est, quae talis; foedantur corpore et facie, ut vix appareat aliquid humanum residuum, facies fit sicut placenta rotunda, lata, brachia apparent sicut panni, quibus extensis rotatur in alto, jugiter versus coelum, et clamatur coram omnibus quod talis sit, usque ut pudor perstringat intima; ita supplex adigitur ad deprecandum, et dictatur ei; postea fertur in stagnum luteum, quod est prope Hierosolymam spurcam, et ibi volvitur et immergitur, ut fiat instar coeni; et hoc fit aliquoties, usque dum talis cupiditas auferatur. In Stagno hoc luteo, sunt foeminae malignae e provincia Vesicae urinatoriae.*

957. *Qui in vita corporis naturam sibi contraxerunt aliud lo-*

quendi et aliud cogitandi, cumprimis qui sub amicitiae specie aliorum opibus inhiarunt, ii vagantur circum, et ubicunque veniunt, interrogant, num cum iis esse possint, dicendo se pauperes, et cum recipiuntur, ex innata cupidine inhiant omnibus; cum detecti quod tales, expelluntur cum mulcta, et quandoque miserabiliter discerpuntur, diversimode secundum dolosae simulationis naturam quam contraxerunt, quidam quoad totum corpus, quidam quoad pedes, quidam quoad lumbos, quidam quoad pectus, quidam quoad caput, et quidam solum quoad regionem oris; adiguntur in reciprocas reverberationes, quae quales sunt, non describi potest; sunt collisiones partium violentae, et sic distractiones, ut se credant in minutas partes discerptos, inducitur etiam renisus, ut augeatur dolor; tales discerptionis poenae sunt cum multa varietate, et post intervalla toties repetuntur, usque dum terror et horror incutiatur per falsiloquia fallendi; quaevis punitio aliquid demit. Discerptores dicebant, quod ita delectentur punire, ut non desistere vellent, si vel foret in aeternum.

958. *Sunt cohortes spirituum, qui circumvagantur, quos spiritus maximopere timent, applicant se parti tergali inferius, torquent per reciprocationes citas, quas nemo potest inhibere, et cum sono, dirigentes motum constrictorium et restrictorium versus superiora in modum coni sursum acuminati, quicunque intra conum hunc mittitur, imprimis qui versus apicem ejus, miserabiliter discerpitur quoad singulas artuum particulas: sunt simulatores dolosi, qui immittuntur et sic puniuntur.*

959. *Expergefactus sum nocte e somno, et audivi spiritus circum me, qui in somno vellent mihi insidiari, at mox insopitus somnium triste habui; sed expergefactus, subito aderant spiritus punitores, quod miratus, et miserabiliter puniebant spiritus qui mihi in somno insidiati sunt, inducendo iis quasi corpora, quae visa, et corporeos sensus, et sic eos per violentas collisiones partium cis et retro, cum inductis per renisus doloribus, torquebant; animus erat punitoribus eos, si potuissent, necandi, inde violentia maxima. Erant plurima parte Sirenes, de quibus, n.* 831.

punitio perstabat diu, et pergebat circum me ad cohortes plures; et quod miratus, inveniebantur omnes, quae insidiatae, tametsi se occultare vellent: quia sirenes erant, multis artibus eludere tentabant poenam, sed non potuerunt, nunc se surripere volebant in naturam interiorem, nunc inducere quod alii essent, nunc derivare poenam in alios per translationes idearum, nunc mentitae infantes quos cruciarent, nunc spiritus bonos, nunc angelos, praeter plura alia, sed usque incassum. Quod tam graviter punirentur, miratus sum, sed perceptum, quod tale sit enorme, ex necessitate, quod homo tuto dormire debeat, quod nisi fieret, humanum genus periret, inde ex necessitate tanta poena: perceptum, quod etiam simile fiat circa alios homines, quos in somno insidiose invadere conantur, tametsi homo hoc nescit; cui enim cum spiritibus loqui non datum est, et sensu interno cum illis esse, nihil tale audire, minus videre potest, cum tamen usque similia circa alios existunt: Dominus quam maxime custodit hominem cum dormit.

960. *Sunt spiritus quidam dolosi, qui dum vixerunt in corpore dolos occulte egerunt, et quidam eorum, qui artibus perniciosis simularunt quasi angelos, decipiendi causa, in altera vita addiscunt se subducere in subtiliorem naturam, seque eripere oculis aliorum, ita se ab omni poena tutos putantes; sed ii, sicut alii, non solum discerptionis poenas subeunt, secundum doli eorum naturam et malitiam, sed etiam conglutinantur, quod cum fit, quo plus se dissolvere cupiunt, seu ab invicem discindere, eo arctius ligantur; poena est cum intensiori cruciatu, quia respondet eorum dolis absconditioribus.*

961. *Quidam ex usu, quidam ex contemtu, in familiari sermone pro formulis nugarum aut irrisionis, utuntur illis, quae sunt Sanctae Scripturae, sic putantes quod nugentur aut irrideant eleganter, sed talia cogitata et dicta se adjungunt ideis eorum corporeis et spurcis, et in altera vita iis multum damni inferunt, nam redeunt una cum prophanis; tales quoque discerptionis poenas subeunt, usque dum desuescant talibus.*

962. *Est etiam poena discerptionis quoad cogitationes, sic ut interiores cogitationes pugnent cum exterioribus, quod fit cum interiori cruciatu.*

963. *Inter punitiones frequens est superinjectio Veli, hoc tale est, quod per phantasias sibi impressas videantur sibi sub velo in multam distantiam extenso, esse; est quasi nubes cohaerens, quae densatur secundum phantasiam; sub illo discurrunt huc illuc, accensa cupidine inde erumpendi, velocitate diversa, usque dum defatigati sunt; hoc perstare solet per horae spatium, magis aut minus, et fit cum cruciatu diverso, secundum gradum cupiditatis se extricandi. Velum est pro illis, qui tametsi vident veritatem, usque tamen non volunt agnoscere, ex amore sui, et indignantur continue quod ita sit. Quidam sub velo habent talem anxietatem et terrorem, ut desperent num usquam liberari possint, quod mihi dicebat quidam, qui liberatus inde.*

964. *Est aliud quoque genus veli, quod involvantur quasi panno, sic ut ligati sibi videantur manibus, pedibus, corpore, et inditur iis ardor se evolvendi; quia involutus est per unam vicem, putat se facile evolutum iri, sed cum se evolvere incipit, pergit in longum, perstante evolutione continue, usque ut desperet.*

965. *Haec de Infernis et poenis; infernales cruciatus non sunt, ut quidam putant, conscientiae morsus, nam qui in inferno sunt, non habuerunt conscientiam, quare quoad conscientiam cruciari nequeunt: qui conscientiam habuerunt, inter felices sunt.*

966. *Quod observandum, nullus in altera vita subit aliquam poenam et cruciatum propter haereditarium suum malum, sed propter actualia mala, quae ipse patravit.*

967. *Cum puniuntur mali, semper adsunt angeli, qui moderantur poenam, et dolores miserabilium leniunt, sed non auferre possunt; quia tale aequilibrium est omnium in altera vita, ut ipsum malum se puniat, quod nisi per punitiones auferretur, tales non possent non in inferno aliquo detineri in aeternum, nam alioquin infestarent societates*

bonorum, et ordini a Domino instituto, in quo salus universi, violentiam inferrent.

968. *Quidam e mundo secum traxerunt illam ideam, quod cum diabolo non loquendum, sed quod fugiendus; sed instructi sunt, quod ne hilum noceat eis, quos Dominus tutatur, si vel circumfunderentur toto inferno tam extus quam intus, quod a multa et prodigiosa experientia mihi datum nosse, sic ut demum nihil timerem, ne quidem pessimos e turba infernali, quin cum illis loquerer; quod etiam concessum, ut scirem quales essent: Illis, qui mirati sunt, quod loquerer cum iis, porro dicere datum, quod non solum hoc mihi nihil noceat, sed etiam quod ii diaboli sint in altera vita qui homines fuerunt, et qui cum vixerunt in mundo, in odiis, vindictis et adulteriis vitam transegerunt, et quidam tunc prae aliis aestimati; imo quod quidam inter eos sint, quos cognovi in vita corporis; quodque diabolus nihil aliud significet quam talem inferni turbam: et praeterea, quod homines, dum vivunt in corpore, apud se habeant ad minimum binos spiritus ab inferno, praeter quod etiam binos angelos e coelo, qui spiritus infernales apud malos regnant, sed apud bonos subjugati sunt et servire coguntur: ita quod falsum sit, quod putent, aliquem diabolum ab initio creationis fuisse, alium, quam qui homines fuerunt tales. Cum haec audiverunt, stupefacti sunt, et fassi, quod prorsus aliam opinionem de diabolo et turba diabolica habuerint.*

969. *In tanto Regno, ubi omnes hominum animae a prima creatione, confluunt, et ex hac Tellure paene millies mille quavis septimana, et omnes suum genium et suam naturam ab aliorum diversam habent, et omnium cujusvis idearum communicatio datur, et usque omnia et singula in ordinem redigenda, et hoc continue, non aliter fieri potest, quam quod indefinita ibi existant, quae nusquam in hominis ideam venerunt; et quia de Inferno, sicut de Coelo, vix aliquis ullam, nisi unicam obscuram ideam concepit, non potest aliter, quam quod haec peregrina et mira obventura sint, imprimis ex eo, quod putent spiritus non habere ullum sensum, cum tamen exquisitiorem habent, quam ho-*

mines; etiam a malis spiritibus, artificiis in mundo ignotis, superinducitur iis sensus paene sicut corporeus, qui multo crassior est.

970. *In fine hujus Capitis sequitur de Vastationibus.*

CAPUT IX.

1. Et benedixit Deus Noacho, et filiis ejus, et dixit illis, fructificamini et multiplicamini, et implete terram.

2. Et timor vestri, et terror vestri, sit super omnem bestiam terrae, et super omnem avem coeli; ad omne, quod prorepere facit humus, et ad omnes pisces maris, in manus vestras data sunto.

3. Omne reptile, quod est vivum, vobis erit in cibum; sicut olus herbae dedi vobis id omne.

4. Solummodo carnem in anima ejus, sanguinem ejus, non comedetis.

5. Et profecto sanguinem vestrum animabus vestris quaeram, e manu omnis ferae quaeram eum, et e manu hominis, e manu viri fratris ejus, quaeram animam hominis.

6. Effundens sanguinem hominis in homine, sanguis ejus effundetur, quia in imaginem Dei fecit hominem.

7. Et vos fructificamini et multiplicamini; effundimini in terram, et multiplicamini in ea.

* * *

8. Et dixit Deus ad Noachum, et ad filios ejus cum illo, dicendo.

9. Et Ego, ecce Ego, erigo foedus meum cum vobis, et cum semine vestro post vos.

10. Et cum omni anima viva, quae cum vobis, ad avem, ad bestiam, et ad omnem feram terrae vobiscum, ab omnibus egredientibus arca, quoad omnem feram terrae.

11. Et erigo foedus meum vobiscum, et non excidetur om-

nis caro amplius ab aquis diluvii; et non erit amplius diluvium ad perdendum terram.

12. Et dixit Deus, hoc signum foederis, quod Ego do inter Me, et inter vos, et inter omnem animam vivam, quae vobiscum; in generationes saeculi.

13. Arcum meum dedi in nube, et erit in signum foederis inter Me et inter terram.

14. Et erit, in obnubilando Me nube super terram, et videtur arcus in nube,

15. Et recordabor foederis mei, quod inter Me et inter vos, et inter omnem animam vivam in omni carne; et non erit amplius aquae in diluvium ad perdendum omnem carnem.

16. Et erit arcus in nube, et video eum, ad recordandum foederis aeterni inter Deum, et inter omnem animam vivam in omni carne, quae super terra.

17. Et dixit Deus ad Noachum, hoc signum foederis, quod erigo inter Me, et inter omnem carnem, quae super terra.

* * *

18. Et fuerunt filii Noachi, egressi ex arca, Schem et Cham et Japheth; et Cham is pater Canaanis.

19. Tres hi filii Noachi; et ab illis dispersa est tota terra.

20. Et coepit Noach vir humi, et plantavit vineam.

21. Et bibit de vino, et inebriatus est, et discoopertus est in medio tentorii sui.

22. Et vidit Cham pater Canaanis nuditatem patris sui, et indicavit duobus fratribus suis foris.

23. Et accepit Schem et Japheth vestem, et posuerunt super humero ambo illi, et iverunt retrorsum, et texerunt nuditatem patris sui; et facies eorum retrorsum, et nuditatem patris sui non viderunt.

24. Et expergefactus Noach e vino suo, et rescivit quod fecit ei filius ejus minor.

25. Et dixit, maledictus Canaan, servus servorum erit fratribus suis.

26. Et dixit, benedictus Jehovah Deus Schemi, et erit Canaan servus illi.

27. Dilatet Deus Japhetum, et habitabit in tentoriis Schemi et erit Canaan servus illi.

28. Et vixit Noach post diluvium, trecentis annis et quinquaginta annis.

29. Et fuerunt omnes dies Noachi, nongenti anni, et quinquaginta anni; et mortuus est.

CONTENTA.

971. Sequitur nunc de statu hominis regenerati; primum de dominio interni hominis, et de obsequio externi.

972. Quod nempe omnia quae sunt externi hominis interno subjecta sint, et ei inservitura, vers: 1 ad 3. sed quod cumprimis cavere debeat, ne bona et vera fidei immergat cupiditatibus, seu per bona et vera, quae sunt interni hominis, confirmet mala et falsa, quod non potest non eum ad mortem condemnare, et punire, vers: 4, 5. Et sic destruere hominem spiritualem, seu imaginem Dei, apud eum, vers: 6. Si haec non fiunt, quod omnia bene succedant, vers: 7.

973. Dein agitur de statu hominis post diluvium; quem Dominus ita formavit, ut per charitatem apud illum praesens esse posset, qui sic non amplius periret, sicut ultima posteritas Ecclesiae Antiquissimae, vers: 8, 9, 10, 11.

974. Postea status hominis post diluvium, qui recipere charitatem potest, describitur per arcum in nube, cui similis est, vers: 12, 13, 14, 15, 16, 17. qui arcus spectat hominem Ecclesiae seu regeneratum, vers: 12, 13. spectat omnem hominem in genere, vers: 14, 15, hominem, qui regenerari potest in specie, vers: 16, ita non solum hominem intra Ecclesiam, sed etiam hominem extra Ecclesiam, vers: 17.

975. Demum agitur de Antiqua Ecclesia in genere, et ibi per Schemum intelligitur cultus internus, per Japhetum cultus externus correspondens, per Cham fides separata a charitate, per Canaan cultus externus separatus ab interno, a vers: 19 ad fin: Quod Ecclesia illa, ex eo quod investigare vellet vera fidei ex se, et per ratiocinia, in errores et perversa primum lapsa sit, vers: 19, 20, 21. Quod ii, qui in cultu externo separato ab interno sunt, ex talibus ipsam doctrinam fidei irrideant, vers:

22. at quod illi, qui in cultu interno et qui in externo inde, talia interpretentur in bonum, et excusent, vers: 23. Qui in cultu separato externo sunt, quod vilissimi, vers: 24, 25. et quod usque vilia servitia praestare queant in Ecclesia, vers: 26, 27.

976. Ultimo describitur Primae Ecclesiae Antiquae duratio et status per annos aetatis Noachi, vers: 28, 29.

SENSUS INTERNUS.

977. Hic quia agitur de homine regenerato, paucis dicendum, qualis est respective ad hominem non regeneratum; inde nosci potest, qualis unus et qualis alter. Apud hominem regeneratum est Conscientia boni et veri, ex conscientia facit bonum, et ex conscientia cogitat verum, bonum quod facit est bonum charitatis, et verum quod cogitat est verum fidei; apud hominem non regeneratum, non est conscientia, si aliqua, non est conscientia faciendi bonum ex charitate, et cogitandi verum ex fide, sed ex aliquo amore propter se aut propter mundum, quare est conscientia spuria vel falsa. Apud hominem regeneratum est gaudium cum facit secundum conscientiam, et est anxietas cum cogitur quid facere aut cogitare contra conscientiam; sed apud hominem non regeneratum, non ita, plerique non sciunt quid conscientia, minus facere aliquid secundum conscientiam, aut contra conscientiam, sed secundum ea, quae favent eorum amoribus, unde iis gaudium; dum contra ea, iis est anxietas. Apud hominem regeneratum est nova voluntas, et novus intellectus, nova illa voluntas et novus intellectus est ejus conscientia, hoc est in ejus conscientia, per quam Dominus operatur bonum charitatis et verum fidei; apud hominem non regeneratum, non est voluntas, sed loco voluntatis est cupiditas, et inde pronitas in omne malum, et non est intellectus, sed ratiocinium et inde lapsus ad omne falsum. Apud hominem regeneratum est vita coelestis et spiritualis; sed apud hominem non regeneratum est solum vita corporea et mundana; quod cogitare possit et intelligere quid bonum et verum, est ex vita

Domini per reliquias, de quibus prius, unde facultas ei reflectendi. Apud hominem regeneratum dominatur Internus homo, et obsequitur Externus; at apud hominem non regeneratum, dominatur Externus homo, et quiescit Internus sicut nullus foret. Homo regeneratus novit, seu nosse potest, si reflectit, quid internus homo, et quid externus; sed homo non regeneratus prorsus nescit, nec scire potest etiamsi reflecteret, nam non scit quid bonum et verum fidei ex charitate. Ex his constat, qualis regeneratus, et qualis non regeneratus; et quod differentia sit sicut inter aestatem et hyemem, et inter lucem et caliginem; quare regeneratus est homo vivus, sed non regeneratus est homo mortuus.

978. Quid Internus homo et quid Externus, pauci, si ulli, hodie norunt, putant esse unum et eundem, et quidem imprimis ex causa, quia ex proprio se agere bonum et cogitare verum credunt; proprium hoc secum habet: sed Internus homo ita distinctus est ab Externo, sicut est coelum a terra: tam eruditi, quam non eruditi, cum reflectunt, non alium conceptum habent de Interno homine quam quod sit cogitatio, quia intus est; et de Externo homine, quod sit corpus et ejus sensuale et voluptuosum, quia extus; sed Cogitatio, quam putant esse interni hominis, non est interni; apud internum hominem non sunt nisi bona et vera, quae sunt Domini, et in interiori homine implantata est conscientia a Domino, et usque mali, imo pessimi habent cogitationem, et qui absque conscientia sunt, etiam habent cogitationem; inde constat quod cogitatio hominis non sit interni hominis sed externi: quod corpus et ejus sensuale et voluptuosum, non sit Externus homo constat ex eo, quod similiter apud Spiritus, qui nullum corpus habent, quale dum vixerunt in mundo, aeque sit externus homo. Sed quid Internus homo, et quid Externus, nusquam aliquis scire potest, nisi sciat, quod apud unumquemvis hominem sit Coeleste et Spirituale, quod correspondet Coelo Angelico; et quod sit Rationale, quod correspondet Coelo spirituum angelicorum; et quod sit interius sensuale, quod correspondet Coelo spirituum: tres enim coeli sunt, totidem apud hominem; qui coeli distinctissimi inter se sunt; inde est, quod homo post mortem, cui conscientia, primum sit in Coelo spirituum, postea a Domino elevetur in Coelum spirituum

Angelicorum, demum in Coelum angelicum, quod nusquam ri posset, nisi apud eum totidem coeli forent, quibus quorum statui correspondere possit; inde mihi constare tuit, quid constituit internum, et quid externum hominem; ternum hominem formant coelestia et spiritualia; interiorem s medium rationalia; externum sensualia non corporis sed a cc poreis; et ita non solum apud hominem, sed etiam apud spi tum. Ut cum Eruditis loquar, haec tria se habent sicut Fini Causa et Effectus; notum est, quod nusquam dari queat aliqu Effectus, nisi sit Causa, et nusquam aliqua causa nisi sit Fini effectus, causa et finis, inter se ita distincta sunt, sicut exte rius, interius, et intimum: proprie homo sensualis, hoc est qui ex sensualibus cogitat, est Externus homo; et proprie ho mo spiritualis et coelestis est Internus homo; at homo rationa lis, est medius inter utrumque, per hunc seu per rationale fi communicatio Interni hominis cum Externo. Scio, quod haec pauci capiant, ex causa, quia in externis vivunt, et ab externis cogitant; inde est, quod quidam se brutis similes faciant, et credant quod moriente corpore prorsus morituri sint: sed cum moriuntur, tunc primum incipiunt vivere; tunc qui boni sunt, in altera vita primum vivunt vitam sensualem in mundo seu coelo spirituum, dein vitam interiorem sensualem in coelo spirituum angelicorum, demum vitam intime sensualem in coelo angelico, haec vita seu angelica est vita Interni hominis, de qua vita nihil fere dici potest, quod capi queat ab homine; regenerati modo scire possunt, quod sit, si reflectunt, ex bono et vero, et ex pugna; est enim vita Domini apud hominem, nam Dominus per internum hominem operatur bonum charitatis et verum fidei in ejus externo homine; quod inde ad perceptionem venit in ejus cogitatione et affectione est commune quoddam, in quo innumerabilia, quae ab interno homine veniunt, quae homo nusquam percipit, prius quam in coelum angelicum venit; de hoc communi, quale sit, videatur quod ab experientia n: 545. Sed haec quae dicta sunt de interno homine, quia supra captum plurium, non necessaria sunt ad salutem; modo sciant, quod internus homo et externus sit; et agnoscant et credant, quod omne bonum et verum sit a Domino.

979. Haec de statu hominis regenerati, et de influxu in-

terni hominis in externum, praemissa sunt, quia in hoc Capite agitur de homine regenerato, et de interni hominis dominio super externum, deque hujus obsequio.

980. Vers: 1. *Et benedixit Deus Noacho, et filiis ejus, et dixit illis, fructificamini et multiplicamini, et implete terram:* benedixit Deus, significat praesentiam et gratiam Domini: per Noachum et filios ejus, significatur Ecclesia Antiqua: per fructificari, significantur bona charitatis; per multiplicari, vera fidei, quae nunc incrementa caperent: per implere terram, significatur apud externum hominem.

981. Quod benedixit Deus, significet praesentiam et gratiam Domini, constat a significatione benedicere: benedicere in Verbo, in sensu externo, significat locupletari omni bono terrestri et corporeo, sicut etiam explicant Verbum omnes qui in sensu externo manent, ut Judaei olim et hodie, et quoque Christiani imprimis hoc tempore, quare Benedictionem Divinam posuerunt et ponunt in divitiis, abundantia omnium, et in gloria sui: sed benedicere in sensu interno significat locupletari omni bono spirituali et coelesti, quae Benedictio quia nusquam datur aut dabilis est, nisi a Domino, quare benedicere significat praesentiam et gratiam Domini; praesentia et gratia Domini hoc secum habet; praesentia dicitur, quia Dominus in charitate solum praesens est, et hic nunc agitur de homine regenerato spirituali, qui ex charitate agit; apud unumquemvis hominem est Dominus praesens, sed quantum distat homo a charitate, tantum praesentia Domini, est, ut ita dicam, absentior, seu Dominus remotior: quod gratia dicatur, non misericordia, causa est, quae ut autumem, hactenus ignota, quod homines coelestes non dicant gratiam, sed misericordiam, at homines spirituales non misericordiam sed gratiam; quod inde venit, quia coelestes agnoscunt quod genus humanum non sit nisi spurcum, et in se excrementitium, ac infernale, quare implorant Misericordiam Domini, nam Misericordia praedicatur, cum tales sunt; at spirituales tale licet sciunt, non tamen agnoscunt, quia in proprio manent, et id amant, quare aegre possunt nominare Misericordiam, sed facile gratiam; ex humiliatione utriusque id prodit: quanto plus aliquis se amat, et pu-

tat se bonum facere posse ex se, et sic mereri salutem, eo minus potest implorare Misericordiam Domini; quidam quod gratiam, est quia solennis formula facta, et tunc non nisi quam pauca Domini in gratia, et plura sui, insunt; hoc quisque potest apud se explorare, dum gratiam Domini nominat.

982. Quod per Noachum et filios ejus, significetur Ecclesia Antiqua, prius dictum et ostensum est, et a sequentibus constat.

983. Quod per fructificari significentur bona charitatis, per multiplicari vera fidei, quae nunc incrementa caperent, constat a significatione utriusque vocis in Verbo, ubi fructificare, seu fructus facere, ubique praedicatur de charitate, et multiplicare de fide, videantur quae de significatione eorum prius dicta sunt, n: 43 et 55; quae ut adhuc magis confirmentur, ex Verbo licet sequentia loca afferre; apud Jeremiam, „Revertimini filii aversi; dabo vobis pastores juxta cor meum, et pascent vos *cognitione* et *intelligentia;* et erit, quod *Multiplicabimini*, et *Fructificabimini* in *terra*, III: 14, 15, 16. ubi manifeste multiplicari pro crescere cognitione et intelligentia, hoc est, fide, et fructificari pro bonis charitatis; ibi enim de Ecclesia plantanda agitur apud quam praecedit fides seu multiplicatio. Apud Eundem, „Ego congregabo reliquias gregis mei, „ex omnibus terris, quo dispuli eos, et reducam eos ad caulas „suas, et *Fructificabuntur* et *Multiplicabuntur*," XXIII: 3, ubi de Ecclesia plantata, ita fructificari quoad bona charitatis, et multiplicari quoad vera fidei. Apud Mosen, Insuper aspiciam ad vos, et *Fructificari* faciam vos, et *Multiplicari* faciam vos; et erigam foedus Meum vobiscum," „Lev: XXVI: 9. in sensu interno ibi de Ecclesia coelesti, quare fructificari de bonis amoris et charitatis, multiplicari de bonis et veris fidei, praedicatur. Apud Sachariam, „Redimam eos, et *Multiplicabuntur*, sicut *multiplicati* fuerunt," X: 8. quod ibi multiplicari praedicetur de veris fidei, patet inde quod redimendi. Apud Jeremiam, „Aedificabitur civitas super cumulo suo, „et exibit ex illis confessio, et vox ludentium, et *Multiplicari* „faciam eos, et non diminuentur; et erunt filii ejus sicut olim," XXX: 18, 19, 20. ubi de affectionibus veri, et de veris fidei, affectiones veri per confessionem et vocem ludentium, incre-

menta veritatum fidei per multiplicari, exprimuntur; filii ibi etiam pro veris.

984. Quod per implere terram significetur apud externum hominem, constat a significatione terrae, quod sit externus homo, de qua aliquoties prius. Bona charitatis et vera fidei apud regeneratum se ita habent, quod implantata sint in ejus conscientia; et quia implantata sunt per fidem, seu per auditionem Verbi, primum insunt ejus memoriae, quae est externi hominis; cum regeneratus est, et internus homo agit, tunc fructificatio et multiplicatio se similiter habet; bona charitatis se exserunt in affectionibus, quae sunt externi hominis, et vera fidei in memoria, et ibi et hic crescunt et multiplicantur: qualis sit multiplicatio, quisque regeneratus scire potest, semper enim confirmantia accedunt, tam ex Verbo, quam ex rationali homine, ut et ex scientificis, ac ita magis et magis se confirmat; quod est charitatis effectus, operante Solo Domino per charitatem.

985. Vers: 2. *Et timor vestri et terror vestri sit super omnem bestiam terrae, et super omnem avem coeli; ad omne quod prorepere facit humus, et ad omnes pisces maris, in manus vestras data sunto.* Timor vestri et terror vestri, significat dominium interni hominis; timor spectat mala, et terror falsa: super omnem bestiam terrae, significat super cupiditates, quae animi: super omnem avem coeli, significat super falsitates, quae ratiocinii: ad omne quod prorepere facit humus, significat affectiones boni: ad omnes pisces maris, significat scientifica: in manus vestras data sunto, significant interni hominis possessionem apud externum.

986. Quod timor vestri et terror vestri significet dominium interni hominis, et quod timor spectet mala, et terror falsa, constare potest a statu hominis regenerati; status hominis, antequam regeneratus, est, quod cupiditates et falsitates, quae sunt externi hominis, continuo praedominentur, inde pugna; et cum regeneratus est, tunc internus homo dominatur super externum, hoc est, super ejus cupiditates et falsitates; cum dominatur internus homo, tunc est homini timor pro malis, et terror pro falsis, nam tam mala quam falsa sunt contra conscientiam, et agere contra conscientiam ei est horror. Sed In-

ternus homo non timet mala, et terretur pro falsis, sed ext nus, quare hic dicitur, quod timor vestri, et terror vestri s per omnem bestiam terrae, et omnem avem coeli, hoc est, s per omnes cupiditates, quae per bestiam significantur, et sup falsitates, quae per avem coeli: hic timor et hic terror app ret sicut hominis; sed ita se res habet, sunt apud unumquem vis hominem, ut prius dictum, ad minimum duo angeli, pe quos ei datur communicatio cum coelo, et duo spiritus mal per quos ei est communicatio cum inferno; cum Angeli dom nantur, ut fit apud hominem regeneratum, tunc spiritus mal qui adsunt, nihil quicquam hiscunt agere contra bonum et ve rum, quia tunc in vinculis sunt; cumque aliquid mali tentan agere, aut falsum loqui, hoc est, excitare, tunc illico in quodam timore et terrore infernali sunt; hic timor et hic terror es qui percipitur apud hominem pro iis quae sunt contra conscientiam; quare etiam ut primum aliquid contra conscientiam agit et loquitur, in tentationem, et in morsum conscientiae venit, hoc est, in cruciatum quendam quasi infernalem. Quod timor praedicetur de malis, et terror de falsis, ita se habet; spiritus apud hominem non ita timent mala agere, ac timent falsa loqui; homo enim per vera fidei renascitur, et conscientiam accipit, quare non spiritibus licet falsa excitare: apud unumquemvis enim eorum non est nisi malum, ita ut in malo sint, ipsa natura eorum et inde omnis conatus eorum, est malum; et quia in malo sunt, et eorum vita propria consistit in malo, ignoscitur iis cum malum faciunt, quando in aliquo usu sunt; sed falsum loqui non permittitur, causa est, ut discant quid verum, et sic, quantum possint, emendentur, ut inserviant alicui vili usui; sed de his, ex Divina Domini Misericordia, plura in sequentibus. Apud hominem regeneratum similiter; nam formatur ejus conscientia ex veris fidei, inde conscientia ejus est conscientia recti, ipsum malum vitae ei est falsum, quia contra verum fidei: aliter apud hominem Antiquissimae Ecclesiae, qui perceptionem habuit, is malum vitae percepit ut malum, et falsum fidei ut falsum.

987. Quod super omnem bestiam terrae significet super cupiditates quae sunt animi, constat a significatione bestiae in Verbo, ubi per illas significantur vel affectiones, vel cupiditates; af-

fectiones boni per bestias mites, utiles, mundas; affectiones mali seu cupiditates per bestias immites, inutiles, immundas, de quibus videatur, n: 45, 46, 142, 143, 246, 776: hic quia significant cupiditates, vocantur bestiae terrae, non bestiae agri. Quod dominium hominis regenerati super cupiditates, attinet, sciendum, quod in maximo errore sint, et nusquam regenerati, qui credunt, quod possint ex se dominari super mala; homo enim non est nisi malum, est congeries malorum, omnis ejus voluntas est mere malum; quod est quod dictum, Cap: praec: VIII: 21. „figmentum cordis hominis est malum a pueritia ejus:" ostensum mihi est per vivam experientiam, quod homo et spiritus, imo angelus, in se spectatus, hoc est, omne ejus proprium, sit vilissimum excrementum; et quod sibi relictus non spiret nisi odia, vindictas, crudelitates, et adulteria foedissima; haec sunt ejus Propria, et haec sunt ejus Voluntas: quod etiam unicuivis si reflectit, constare potest, solum ex eo, quod homo, dum nascitur, est vilissimum vivum inter omnes feras et bestias; et cum adolescit ac sui juris fit, nisi vincula externa, quae sunt legis, et vincula quae sibi facit, ut maximus sit et ditissimus, impedirent, rueret in omne nefas, nec quiesceret priusquam omnes in universo subjugaverit, et omnium in universo opes corraserit, nec parceret ulli, nisi qui se ut servos viles submitteret; talis est unusquisque homo, tametsi ii non percipiunt, qui in impossibilitate et impotentia sunt, et qui in vinculis illis, de quibus dictum, sed data possibilitate et potentia, et relaxatis vinculis, tantum ruerent, quantum possent: ferae nusquam sunt tales, hae nascuntur in quendam naturae ordinem; quae immites et rapaces sunt, inferunt aliis malum, sed modo se tutandi causa; et quod devorent alias, est ut sedent famem, qua sedata, nulli nocent: sed aliter prorsus homo: inde constat, quid proprium hominis, et quid ejus voluntas. Cum homo tale et tantum malum et excrementum est, constat, quod nusquam ex se dominari possit super malum; contradictorium prorsus est, quod malum dominari possit super malum, nec solum super malum sed et super infernum, nam unusquisque homo per malos spiritus communicat cum inferno, inde malum, quod apud eum, excitatur: ex his unusquisque scire, et qui sanae mentis est, concludere potest, quod Solus Dominus sit, Qui

dominatur super malum apud hominem, et super infernum quod apud hominem. Ut subjugari queat malum apud hominem, hoc est, infernum, quod unoquovis momento irruere in hominem conatur, et eum in aeternum perdere, homo a Domino regeneratur, et nova voluntate, quae est conscientia, donatur, per quam Dominus Solus operatur omne bonum. Haec sunt fidei, nempe quod homo non sit nisi malum; et quod omne bonum a Domino; quare homo illa non solum sciet, sed etiam agnoscet et credet; si non in vita corporis agnoscit et credit, in altera vita ei ad vivum ostenditur.

988. Super omnem avem coeli, quod significet super falsitates quae sunt ratiocinii, constat a significatione Avis: Aves in Verbo significant intellectualia; mites, utiles et pulchrae significant intellectualia vera; at immites, inutiles et deformes intellectualia falsa, seu falsitates quae sunt ratiocinii: quod significent intellectualia, videatur, n: 40, 776, 870; inde quoque patet, quod aves significent ratiocinia, et eorum falsa; quod ne alicui dubium sit, praeter quae de corvo dicta sunt, n: 866. [1] confirmationi inservient sequentia haec loca: apud Jeremiam, „Visitabo super eos quatuor generibus; gladio ad occidendum; „et canibus ad trahendum; et *Avi coeli*, et *Bestiae terrae*, ad „devorandum et perdendum," XV: 3. apud Ezechielem. „Super ruina ejus habitabunt omnis *Avis coeli;* et ad ramos ejus „erunt omnis fera agri," XXXI: 13. apud Danielem, „Tandem super *Avem* abominationum, desolatio," IX: 27. apud Johannem, „Babylon custodia omnis *Avis* immundae et exosae," Apoc: XVIII: 2. pluries apud Prophetas, quod daretur cadaver in cibum *Avi coeli*, et *Bestiae terrae*, Jer: VII: 33. Cap: XIX: 7. Cap: XXXIV: 20. Ezech: XXIX: 5. Cap: XXXIX: 4. Psalm: LXXIX: 2. Esai: XVIII: 6, [2] per quae significabatur, quod perderentur a falsis, quae sunt aves coeli, et a malis seu cupiditatibus, quae sunt bestiae terrae.

989. Quod dominium super falsa attinet, similiter se habet ac dominium super mala, quod nempe homo ne minimum ex se dominari queat super falsum: hic quia agitur de dominio hominis regenerati super cupiditates seu bestiam terrae, et super falsitates seu avem coeli, sciendum, quod nusquam aliquis dicere possit, quod regeneratus sit, nisi agnoscat et credat, quod

charitas sit primarium ejus fidei; et nisi afficiatur amore erga proximum, et misereatur ejus; ex charitate formatur ejus nova voluntas; per charitatem operatur Dominus bonum et inde verum, non autem per fidem absque charitate. Sunt qui ex sola obedientia exercent charitatis opera, hoc est, quia ita mandatum est a Domino, et usque non regenerati sunt; hi, si non in operibus ponunt justitiam, in altera vita regenerantur.

990. Ad omne, quod prorepere facit humus, quod significet affectiones boni, constat tam ab illis quae praecedunt, quam a significatione humi e qua producuntur seu prorepunt; ab illis quae praecedunt, quod ibi de malis et falsis actum, super quae dominaretur homo regeneratus, hic ideo de affectionibus boni, quae ei in manus dantur; a significatione humi, e qua producuntur seu prorepunt, humus est in genere homo Ecclesiae et quicquid est Ecclesiae, proinde hic quicquid a Domino per internum hominem producitur in externo; ipsa humus est in externo homine, in ejus affectionibus et in ejus memoria: quia apparet sicut homo produceret bona, ideo dicitur, omne quod humus prorepere facit: sed est apparentia, est per internum hominum a Domino, nam, ut dictum, nihil boni et veri, nisi a Domino.

991. Ad omnes pisces maris quod significet scientifica, constat a significatione Piscis: Pisces in Verbo significant scientifica, quae oriuntur ex sensualibus; sunt enim triplicis generis scientifica, intellectualia, rationalia, et sensualia, omnia inseminantur memoriae, seu potius, memoriis, et in regenerato inde a Domino per internum hominem evocantur; haec scientifica quae a sensualibus, ad sensationem seu perceptionem hominis, cum vivit in corpore, veniunt, nam ab illis cogitat; caetera, quae interiora sunt, non ita, priusquam exutus corpore in alteram vitam venit. Quod Pisces seu reptilia quae aquae producunt, significent scientifica, videatur prius, n: 40: et quod cetus seu balaena communia scientificorum, n: 42: et praeterea constare potest ab his in Verbo locis: apud Zephaniam, « Deficere-faciam hominem et bestiam; deficere faciam « *Avem coelorum*, et *Pisces maris*, » I: 3. ubi avis coelorum pro rationalibus, pisces maris pro rationalibus inferioribus, seu pro cogitatione hominis ex scientificis sensualibus: apud Haba-

kuk, „Facies hominem sicut *Pisces maris*, sicut *reptile*, cui „non dominans," I: 14. facere hominem sicut pisces maris, pro prorsus sensualem: apud Hoseam, „Lugebit terra, et languebit omnis habitans in ea, quoad feram agri, et quoad *a*„*vem coelorum*, et etiam *Pisces maris* colligentur," IV: 3. hic pisces maris pro scientificis ex sensualibus: apud Davidem, „Omnia posuisti sub pedes Ipsius, bestias agrorum, *Volucrem* „*coelorum*, et *Pisces maris*, transeuntem tramites *Marium*," Psalm: VIII: 7, 8, 9. ubi de dominio Domini apud hominem; pisces maris pro scientificis; quod maria significent congregationem scientificorum seu cognitionum, videatur prius, n: 28. apud Esaiam, „Moerebunt *Piscatores*, et lugebunt omnes pro„jicientes in flumen hamum, et expandentes rete super facies a„quarum languescent," XIX: 8, 9. piscatores pro iis, qui sensualibus solum fidunt, et ex iis falsa excludunt; agitur ibi de Aegypto seu scientifico.

992. In manus vestras data sunto, quod significent interni hominis possessionem apud externum, constat ex illis quae dicta sunt; et ex significatione manus, de qua prius, n: 878: in manus vestras data sunto, dicitur, quia talis est apparentia.

993. Vers: 3. *Omne reptile, quod est vivum, vobis erit in cibum, sicut olus herbae dedi vobis id omne.* Omne reptile, quod est vivum, significat omnes voluptates, in quibus bonum, quod est vivum: vobis erit in cibum, significat jucundum earum, quo fruerentur: olus herbae significat vilia jucunditátum: dari vobis id omne, significat fruitionem ob usum.

994. Omne reptile quod est vivum, quod significet omnes voluptates, in quibus bonum, quod est vivum, constat a significatione reptilis, de qua prius: quod Reptilia hic significent omnes bestias et aves mundas, constat unicuivis, nam dicitur, quod data sint in cibum; reptilia in proprio sensu sunt quae omnium vilissima fuerunt, quae nominantur, Levit: XI: 23, 29, 30. et fuerunt immunda; at in lato sensu, ut hic, sunt animalia quae in cibum data sunt; sed hic vocantur reptilia, quia significant voluptates; affectiones hominis significantur in Verbo per bestias mundas, ut dictum, sed quia non percipiuntur quam in ejus voluptatibus, adeo ut homo nominet eas voluptates, ideo reptilia hic vocantur. Duplicis generis voluptates sunt,

nempe voluntariorum, et intellectualium: in genere sunt Voluptates possessionum terrae, et opum; voluptates honorum, et officiorum in Republica; voluptates amoris conjugialis, et amoris erga infantes et liberos; voluptates amicitiae, et conversationis cum sociis; voluptates legendi, scribendi, sciendi, sapiendi, et plures aliae; sunt etiam voluptates sensuum; ut auditus, in genere voluptas suavitatis cantus et musicae; visus, in genere est voluptas pulchritudinum diversarum, quae multiplices sunt; olfactus, est suavitatum odoris; gustus, est dulcedinum, et utilitatum ex cibis et potulentis; tactus, sunt amoenitatum plurium: haec genera voluptatum, quia sentiuntur in corpore, vocantur corporis; sed nusquam aliqua voluptas in corpore existit, nisi existat et subsistat ex quadam affectione interiore; et nusquam aliqua affectio interior, nisi ab affectione adhuc interiore, in qua est usus, et finis; haec quae ordine interiora sunt usque ab intimis, homo dum in corpore vivit, non sentit, et plerique vix norunt quod sint, minus quod voluptates sint inde; cum tamen in externis nusquam aliquid existere potest nisi ab interioribus ordine, sunt voluptates modo effectus ultimi; interiora non patent, quamdiu vivunt in corpore, nisi eis qui reflectunt; in altera vita se primum manifestant, et quidem ordine, quo versus coelum a Domino, elevantur; affectiones interiores cum suis jucundis se manifestant in mundo spirituum; adhuc interiores cum suis amoenis in coelo spirituum angelicorum; et adhuc interiores cum suis felicibus in coelo angelorum; nam tres coeli sunt, unum interius, perfectius et felicius altero, videatur, n: 459, et 684: haec ita se ordine evolvunt et se sistunt percipienda in altera vita, sed quamdiu homo in corpore vivit, quia continue in idea et cogitatione corporeorum est, interiora illa quasi sopita sunt, quia immersa corporeis; sed usque reflectenti constare potest, quod voluptates omnes tales sint, quales affectiones ordine interiores, et quod ab iis omnem suam essentiam et qualitatem accipiant. Quia affectiones ordine interiores sentiuntur in extremis seu in corpore, ut Voluptates; ideo vocantur reptilia, sed sunt modo corporea, quae afficiuntur ab internis, sicut unicuivis constare potest solum ex Visu, et ejus voluptatibus, nisi interior visus sit, nusquam potest oculus videre; visus oculi existit a visu interiori,

quare etiam homo post vitam corporis, aeque videt, et melius multo quam cum vixit in corpore, verum non mundana et corporea, sed illa quae in altera vita; qui caeci fuerunt in vita corporis, aeque ac qui lyncei fuerunt, in altera vita vident; quare etiam cum dormit homo, in somniis suis aeque videt, sicut dum vigil; visu interno datum est mihi videre illa quae in altera vita, clarius quam video ea quae in mundo: ex quibus constat, quod visus externus existat a visu interiori, et hic a visu adhuc interiori, et sic porro: similiter se habet cum omni alio sensu, et cum omni voluptate. Voluptates similiter alibi in Verbo vocantur Reptilia, et ibi distinguitur quoque inter Reptilia munda et immunda, hoc est, inter voluptates, quarum jucunda sunt viva seu coelestia, et inter voluptates quarum jucunda sunt mortua seu infernalia; ut apud Hoseam, „Pangam „illis foedus in die illo, cum fera agri, et cum avi coelorum, „et *Reptili* humi," II: 18. ubi, quod fera agri, avis coelorum, et reptilia significent talia, quae dicta, apud hominem, constare potest, quia de Ecclesia nova agitur: apud Davidem, „Laudent Jehovam coeli et terra, maria, et omne *Repens* in „iis," Psalm: LXIX: 35. maria et repentia in iis non laudare possunt Jehovam, sed quae per illa significantur apud hominem, quae viva sunt, ita ex vivis quae in illis: apud Eundem, „Laudate Jehovam fera et omnis bestia, *Reptile* et avis alae," Psalm: CXLVIII: 10. similiter: quod per reptilia hic non alia intelligantur, quam bonae affectiones a quibus voluptates, constat quoque inde, quia reptilia apud eos erant immunda, ut a sequentibus patebit: apud Eundem, „Jehovah plena est terra „possessionibus tuis; hoc mare magnum, et latum spatiis; ibi „*Reptile* et non numerus; omnia Te exspectant, [2] ut *des ci-* „*bum* eorum in tempore suo; das illis, colligunt; aperis manum „tuam, saturantur bono," Psalm: CIV: 24, 25, 27, 28. ubi in sensu interno per maria significantur spiritualia; per reptilia, omnia quae inde vivunt; fruitio describitur per dare iis cibum in tempore suo, et saturari bono: apud Ezechielem, „Et erit, „omnis anima *viva*, quae *Reptat*, ad omne quo venit, fluvii, „*vivet*, et erit piscis multus valde, quia veniunt eo aquae hae, „et sanantur, et *vivet* omne, quo venit fluvius," XLVII: 9. ubi de aquis ex nova Hierosolyma; aquae pro spiritualibus ex

origine coelesti; anima viva quae reptat, pro affectionibus boni et voluptatibus inde, tam corporis quam sensualium; quae quod vivant ex aquis, seu spiritualibus ab origine coelesti, manifeste constat. Quod etiam voluptates spurcae, quae originem trahunt a proprio, ita a foedis ejus cupiditatibus, quoque Reptilia dicantur, constat apud Ezechielem, „Et ingressus, et vi„di, et ecce omnis forma *Reptilis* et bestiae, abominatio; et „omnia idola domus Israëlis, depictum super pariete circum „circa," VIII: 10. ubi forma reptilis significat spurcas voluptates, quarum interiora sunt cupiditates, et harum, odia, vindictae, crudelitates et adulteria, talia sunt reptilia, seu jucunda voluptatum, ex amore sui et mundi, seu proprio, quae sunt idola eorum, quia ea jucunda putant, amant, pro diis habent, et sic adorant: quae reptilia, quia significabant talia foeda, in Ecclesia repraesentativa, etiam ita immunda fuerunt, ut ne quidem ea tangere liceret, et qui solum tetigit, erat immundus, ut constat, Levit: V: 2. Cap: XI: 31, 32, 33. Cap: XXII: 5, 6.

996. Vobis erit in [3] cibum, quod significet jucundum ejus quo fruerentur, constare potest ex eo, quod unaquaevis voluptas, non solum afficiat hominem, sed etiam sustentet, sicut cibus. Voluptas absque jucundo non est voluptas, sed est inanimatum quoddam, ex jucundo trahit, quod sit et audiat voluptas; at quale jucundum, talis voluptas: corporea et sensualia sunt in se non nisi quam materialia, inanimata et mortua, sed a jucundis, quae veniunt ab interioribus ordine, vivunt; exinde constat quod qualis vita interiorum, talis jucunditas voluptatum, nam in jucundo est vita; jucundum, in quo bonum a Domino, hoc solum est vivum, nam tunc ab ipsa vita boni; quare hic dicitur, omne reptile, quod est *vivum*, vobis erit in cibum, hoc est, in fruitionem. Quidam opinantur, quod nusquam aliquis vivere debeat in voluptatibus corporis et sensualium, qui in altera vita velit felix esse, sed quod se omnibus iis abdicare debeat, dicentes quod illa corporea et mundana sint, quae abstrahunt et detinent hominem a spirituali et coelesti vita; sed qui ita putant, et ideo se in miserias, cum vivunt in mundo, sponte detrudunt, non informati sunt, quomodo se res habet; nusquam alicui prohibitum est frui voluptatibus corporis et sensualium, nempe voluptatibus

possessionum terrae et opum; voluptatibus honorum et officiorum in republica; voluptatibus amoris conjugialis, et amoris erga infantes et liberos; voluptatibus amicitiae, et conversationis cum sociis; voluptatibus auditus, seu suavitatum cantus et musicae; voluptatibus visus, seu pulchritudinum, quae multiplices sunt, ut decori amictus, ornata habitacula cum utensilibus, pulchri horti, et similia quae ex harmoniis jucunda sunt; voluptatibus olfactus seu suavitatum odoris; voluptatibus gustus, seu dulcedinum, et utilitatum ex cibis et potulentis; voluptatibus tactus; sunt enim affectiones extremae seu corporeae oriundae ex affectionibus interioribus, ut dictum; interiores affectiones, quae vivae sunt, omnes trahunt suum jucundum ex bono et vero, ac bonum et verum suum jucundum a charitate et fide, tunc a Domino, ita ab ipsa vita, quare affectiones et voluptates, quae inde, sunt vivae; et quia voluptates genuinae inde trahunt originem, nusquam alicui negatae sunt; imo cum inde originem trahunt, tunc jucundum earum indefinite excedit jucundum quod non inde, hoc respective est spurcum; sicut pro exemplo voluptas amoris conjugialis, cum a vero amore conjugiali trahit originem, excedit indefinite voluptatem quae non inde, imo in tantum, ut qui in vero amore conjugiali sunt, in jucunditate et felicitate quadam coelesti sint, nam a Coelo descendit; quod etiam, qui ab Antiquissima Ecclesia fuerunt, fassi sunt; jucundum ex adulteriis, quod adulteri sentiunt, fuit illis tam abominabile, ut cum modo cogitaverint de eo, horruerint; inde constare potest, quale jucundum est, quod non a vero fonte vitae seu a Domino descendit. Quod voluptates supra memoratae nusquam homini negatae sint, imo in tantum non negatae, ut tunc primum voluptates sint, quando a vera sua origine, etiam inde constare potest, quod perplures, qui in potentia, dignitate et opulentia vixerunt in mundo, et quibus omnes voluptates in abundantia, tam corporis quam sensualium, inter beatos et felices in coelo sint, et apud eos nunc interiora jucunda et felicia vivant, quia haec originem duxerunt a bonis charitatis et veris fidei in Dominum; et quia a charitate et fide in Dominum, spectarunt omnes suas voluptates ab usu, qui finis eorum fuit; ipse usus iis jucundissimus fuit, inde vo-

luptatum eorum jucundum: videatur quod ab experientia, n: 945.

996. Quod olus significet vilia jucunditatum, constare potest ab illis quae dicta sunt: olus herbae vocantur, quia sunt modo mundana et corporea, seu externa; nam, ut dictum, voluptates, quae in corporeis seu extremis sunt, originem trahunt a jucundis ordine interioribus; jucunda, quae percipiuntur in extremis seu corporeis, respective vilia sunt; omne enim jucundum tale est, ut vilius sit, quo magis ad externa vadit, et felicius quo magis ad interna; quare, ut dictum, sicut ordine evolvuntur seu exfasciantur externa, eo amoeniora et feliciora fiunt jucunda, quod satis constare potest inde, quod jucundum voluptatum hominis, dum in corpore vivit, vile sit respective ad jucundum ejus post vitam corporis cum venit in mundum spirituum, imo tam vile, ut spiritus boni prorsus spernant jucunditates corporis, nec redire velint in eas, si vel darentur iis omnes quae in universo mundo: jucundum horum spirituum similiter vile fit cum elevantur a Domino in coelum spirituum angelicorum, tunc enim exuunt interiores eas jucunditates, et induunt adhuc interiores: similiter spiritibus angelicis vile fit jucundum, quod habuerunt in suo coelo, cum a Domino in coelum angelicum, seu tertium, attolluntur; in quo coelo quia interna vivunt, et non nisi quam amor mutuus, felicitas ibi est ineffabilis: de interiori jucundo seu felici videatur quod ab experientia, n: 545. Ex his constare potest, quid significat, quod sicut olus herbae dedi vobis id omne. Quia Reptilia significant tam voluptates corporis, quam voluptates sensualium, de quibus praedicatur olus herbae, in lingua originali est vox, quae significat tam olus quam viride, olus respective ad voluptates voluntariorum seu affectionum coelestium, viride respective ad voluptates intellectualium seu affectionum spiritualium. Quod olus herbae, ac viride herbae significet vilia, constat in Verbo, ut apud Esaiam, „Aquae „Nimrim desolationes erunt, quia exaruit gramen, consumta „est herba, *Viride* non est," XV: 6. Apud Eundem, „Habitatores earum breves manu, consternati sunt, et pudore „affecti; facti sunt herba agri, et *Olus* graminis, foenum tectorum," XXXVII: 27. olus graminis pro vilissimo. Apud Mo-

seu, „Terra in quam tu venis, ad possidendum eam, non si-„cut terra Aegypti ea, e qua exivisti, qua seras semen tuum, „et irriges pede tuo, sicut *hortum Oleris*," Deut. XI: 10. ubi hortus oleris pro vili. Apud Davidem, „Mali sicut gramen, su-„bito exscinduntur, et sicut *Olus herbae* consumentur," Psalm: XXXVII: 2. ubi gramen et olus herbae pro vilissimo.

997. Quod dari vobis id omne, significet fruitionem ob usum, quod est in cibum, nam quicquid in cibum datur, est in usum; quod usum attinet ita se habet, quod illi qui in charitate, hoc est, in amore erga proximum sunt, a quo amore jucundum voluptatum quod vivum est, non spectent fruitionem voluptatum, quam propter usum; nam charitas nulla est, nisi sint opera charitatis, in exercitio seu usu consistit charitas; qui amat proximum ut se, nusquam jucundum charitatis percipit, nisi in exercitio seu in usu, quare vita charitatis est vita usuum; talis vita est totius coeli, nam Regnum Domini, quia est Regnum amoris mutui, est Regnum usuum; ideo omnis voluptas, quae ex charitate, ex usu habet suum jucundum; quo insignior usus, eo majus jucundum; inde est, quod secundum essentiam et qualitatem usus, angeli habeant felicitatem a Domino. Ita se habet cum omni voluptate, quo insignior usus ejus est, eo jucundum ejus est majus; ut solum pro exemplo jucundum amoris conjugialis, quia inde seminarium societatis humanae, et ex hoc Regnum Domini in coelis, qui usus omnium maximus est, ideo tantum jucunditatis ei inest, ut dictum, quod sit felicitas coelestis: cum caeteris voluptatibus se similiter habet, sed cum differentia secundum praestantiam usuum; qui usus tam multiplices sunt, ut vix in genera et species possint dispesci; quorum unus proximius et directius, alter remotius et obliquius spectat Regnum Domini, seu Dominum. Ex his quoque constat, quod omnes voluptates homini concessae sint, sed propter usum, quae sic ex usu, in quo sunt, cum differentia, ex felicitate coelesti, participant et vivunt.

998. Vers: 4. *Solummodo carnem in anima ejus, sanguinem ejus, non comedetis.* Caro significat voluntarium hominis: anima significat vitam novam: sanguis charitatem: non comedere, significat non commiscere: quare carnem in anima ejus, sanguinem, non comedere, est non prophana sanctis commiscere.

999. Quod caro significet voluntarium hominis, constat a significatione carnis in proprio sensu respective ad hominem corruptum: caro in genere significat omnem hominem, in specie corporeum, quod prius ostensum videatur, n: 574; et quia significat omnem hominem, et in specie corporeum, significat quod proprium est hominis, proinde voluntarium ejus: voluntarium ejus seu voluntas non est nisi quam malum, quare caro praedicate ad hominem, quia talis, significat omnem cupiditatem, aut omnem concupiscentiam, nam voluntas ejus non est nisi cupiditas, ut prius aliquoties ostensum; et quia caro id significabat, etiam tale repraesentatum fuit per carnem, quam populus concupivit in deserto, de qua haec apud Mosen, „Promiscua turba, quae in medio ejus, concupiverunt *concupiscentiam;* inde iterarunt et fleverunt, et dixerunt, quis cibabit nos *Carne,*" Num: XI: 4. ubi manifeste caro vocatur concupiscentia, nam dicitur concupiverunt concupiscentiam, quis cibabit nos carne: constat similiter ab iis quae sequuntur, „*Caro* adhuc ea inter dentes eorum, antequam concisa esset, et ira Jehovae exarsit in populum, et percussit Jehovah in populo plagam magnam valde, et vocavit nomen loci istius *sepulchra Concupiscentiae*, quia ibi sepeliverunt populum *concupiscentes*," ibid: vers: 33, 34. Cuivis constare potest, quod nusquam talis plaga in populo facta fuisset, propterea quod concupiscerent carnem, ita non propter concupiscentiam carnis, nam hoc naturale est, cum ab esu ejus per multum temporis homo detinetur, ut tunc populus in deserto; sed causa altius latuit, quae est spiritualis, quod nempe populus talis esset, ut prorsus fastidiret quod significatum et repraesentatum erat per Mannam, ut constat ibi quoque vers: 6: et quod cuperent solum talia, quae significata et repraesentata sunt per Carnem, nempe propria voluntaria, quae sunt cupiditatum, in se excrementitia et prophana; Ecclesia illa quia repraesentativa fuit, ex repraesentatione talium, populus tam magna plaga affectus est; nam quae facta in populo, repraesentabantur spiritualiter in coelo, Manna repraesentabat in Coelo coeleste, et caro quam concupiverunt, foedum voluntarium; inde, quia tales erant, punitio. Ex his et aliis locis in Verbo, constare potest, quod per carnem significetur voluntarium, et hic voluntarium homi-

nis, quod quam spurcum sit, videatur ad vers: 2. hujus Capitis, ubi de bestia terrae agitur.

1000. Quod anima significet vitam, ex significatione animae in Verbo, multis locis constare potest; Anima in Verbo in genere significat omnem vitam, tam internam seu interni hominis, quam externam seu externi hominis; et quia omnem vitam, significat talem vitam, qualis est hominis de quo praedicatur; hic praedicatur de Vita hominis regenerati, quae separata est a voluntario hominis; nam, ut prius dictum, vita nova, quam accipit homo regeneratus spiritualis a Domino, prorsus separata est a voluntario seu proprio hominis, seu a propria hominis vita, quae non vita est, tametsi ita vocatur, sed est mors, quia vita infernalis; quare hic caro in anima ejus, quam non comederent, significat carnem una cum anima ejus, hoc est, quod non commiscerent vitam hanc novam, quae est Domini, cum vita mala seu excrementitia, quae est hominis, hoc est, cum voluntario seu proprio ejus.

1001. Quod sanguis significet charitatem, a multis constare potest; ita novum voluntarium, quod homo regeneratus spiritualis accipit a Domino, hoc novum voluntarium idem est ac charitas, nam ex charitate formatur nova voluntas; charitas enim seu amor est ipsum essentiale seu vita voluntatis, nam nusquam aliquis dicere potest, quod velit, nisi ex eo quod diligat aut amet illud; quod dicant se cogitare illud, non est velle, nisi velle cogitationi insit: haec nova voluntas, quae est charitatis, est hic sanguis; quae voluntas non est hominis, sed Domini apud hominem; quae quia Domini, nusquam commiscenda est, cum illis, quae sunt voluntatis hominis quae tam foeda, ut dictum; ideo in Ecclesia repraesentativa mandatum, ut non comederent carnem in anima ejus, seu sanguinem, hoc est, quod non commiscerent. Sanguis, quia significabat charitatem, significabat sanctum; et caro quia significabat voluntarium hominis, significabat prophanum, quae quia separata sunt, nam contraria, vetitum ne sanguinem comederent; nam per esum carnis cum sanguine, repraesentabatur tunc in Coelo prophanatio, seu commixtio sancti et prophani, quae repraesentatio in coelo, non potuit aliter tunc quam horrorem angelis incutere; nam tunc temporis omnia quae existebant apud hominem Eccle-

siae, vertebantur secundum significationem rerum in sensu interno, in repraesentationes spirituales correspondentes apud angelos. Quia omnia se habent respective ad hominem, de quo praedicantur, ita quoque significatio sanguinis; Sanguis respective ad hominem regeneratum spiritualem significat charitatem, seu amorem erga proximum; respective ad hominem regeneratum coelestem significat amorem in Dominum; at respective ad Dominum, significat omnem Humanam Ipsius Essentiam, proinde Ipsum Amorem, hoc est, Ipsius Misericordiam erga genus humanum; inde Sanguis, in genere, quia Amorem et quae amoris, significat coelestia, quae Solius Domini sunt, ita respective ad hominem coelestia, quae homo accipit a Domino; coelestia, quae homo regeneratus spiritualis accipit a Domino, sunt coelestia spiritualia, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, alibi. Quod Sanguis significet coelestia, et in supremo sensu significaverit Humanam Domini Essentiam, ita Ipsum Amorem, seu Ipsius Misericordiam erga genus humanum, constare potest a sanctitate, qua mandatum ut haberetur sanguis in Ecclesia repraesentativa Judaica; ideo Sanguis appellatus sanguis foederis; et sparsus super populum; tum super Aharonem et filios ejus una cum oleo unctionis; et omnis holocausti et sacrificii super altare et circum altare, de quibus Exod: XII: 7, 13, 22, 23. Cap: XXIV: 6. 8. Levit: I: 5, 11, 15. Cap: IV: 6, 7, 17, 18, 25, 30, 34. Cap: V: 9. Cap: XVI: 12, 13, 14, 15, 18, 19. Num: XVIII: 17. [4] Deut: XII: 27. Et quia Sanguis tam sanctus habitus, et voluntarium hominis tam prophanum est, ideo ob repraesentationem prophanationis sancti, tam severe prohibitum fuit, ne sanguis comederetur, ut apud Mosen, „ Statutum aeternitatis in generationes vestras, in „ omnibus habitationibus vestris, ullum *adipem*, et ullum *San-* „ *guinem non comedetis,* » Lev: III: 17. [4] Adeps pro vita coelesti, et sanguis ibi pro coelesti spirituali: [4] coeleste spirituale est spirituale quod a coelesti; sicut apud Antiquissimam Ecclesiam, Amor in Dominum coeleste eorum fuit quia voluntati eorum implantatum, coeleste spirituale eorum erat fides inde, de qua n: 30, ad 38, 337, 393, 398. at apud hominem spiritualem non datur coeleste, quia charitas implantata est in parte ejus intellectuali, sed coeleste spirituale: apud Eundem, „ Quisquis

„e domo Israëlis, aut e peregrino peregrinante in medio eorum, „qui *comederit ullum Sanguinem*, et dabo facies meas contra „animam *comedentem Sanguinem*, et exscindam eam e medio „populi ejus, quia *anima carnis in Sanguine* illa; et Ego dedi „illum vobis super altare, ad expiandum super animas vestras, „quia *Sanguis* ipse pro anima expiabit. Anima omnis *carnis* „*Sanguis* ejus ipse, omnis *comedens* illum, exscindetur," Lev: XVII: 10, 11, 14. ibi manifeste, quod anima carnis in sanguine, et quod anima carnis sanguis, seu coeleste, hoc est, sanctum, quod Domini: apud Eundem, „Confirma te, ut non „*comedas Sanguinem*, quia *Sanguis* ipse anima, et non *co-*„*medes* animam cum carne," Deut: XII: 23, 24, 25. ex his similiter constat, quod sanguis dicatur anima, hoc est, vita coelestis, seu coeleste, quod per holocausta et sacrificia ipsius Ecclesiae repraesentabatur; ne quoque coeleste, quod Domini Proprium, quod solum coeleste et sanctum est, commisceretur cum proprio hominis, quod prophanum, repraesentatum quoque fuit per id, quod non super fermentato sacrificarent seu mactarent *Sanguinem* sacrificii, Exod: XXIII: 18. Cap: XXXIV: 25. fermentatum significabat corruptum et spurcum. Quod sanguis dicatur anima et significet sanctum charitatis, et quod sanctum amoris repraesentatum in Ecclesia Judaica per sanguinem, inde est, quia vita corporis consistit in sanguine; et quia vita corporis consistit in sanguine, est ejus ultima anima, ita ut sanguis dici queat anima corporea, seu in quo vita corporea hominis; et quia in Ecclesiis repraesentativis interna per externa repraesentata fuerunt, ideo anima seu vita coelestis per sanguinem.

1002. Non comedere, quod significet non commiscere, inde nunc sequitur: comedere carnes animalium in se spectatum, est prophanum quid, nam antiquissimo tempore nusquam comederunt alicujus bestiae aut avis carnem, sed solum semina, cumprimis panes ex tritico, tum fructus arborum, olera, lactes, et quae ex lactibus, ut butyra; mactare animalia, et comedere carnes eorum, iis nefas fuit, et simile ferarum, solum ex iis servitia et usus captarunt, ut quoque constat ex Genes: I: 29, 30. sed successu temporis, cum homo incepit similiter ferox esse ac fera, imo ferocior, tunc primum coeperunt mac-

tare animalia et carnes eorum comedere; et quia homo talis, etiam permissum erat, et hodie quoque permittitur; et quantum id facit ex conscientia, tantum est licitum, nam conscientia ejus formatur ex omnibus illis quae vera putat, ita quae licita; quare etiam hodie nusquam aliquis condemnatur ex eo, quod carnem comedat.

1003. Quod carnem in anima ejus, sanguinem, non comedere, sit non prophana sanctis commiscere, inde nunc constat; prophana sanctis nusquam commiscentur per id, quod quis sanguinem cum carne comedat; ut quoque clare docet Dominus: apud Matthaeum, „Non quod intrat in os, immundum „reddit hominem, sed quod egreditur ex ore, hoc immundum „reddit hominem; quae enim egrediuntur ex ore, ex corde e„grediuntur," XV: 11, 17, 18, 19, 20. sed in Ecclesia Judaica fuit vetitum, quia, ut dictum, per esum sanguinis cum carne tunc repraesentata fuit prophanatio in coelo; omnia, quae fiebant in Ecclesia ista, vertebantur in coelo in repraesentativa correspondentia, et quidem Sanguis in Sanctum coeleste; et caro, extra sacrificia, quia significabat cupiditates, ut ostensum, in prophanum; ipseque esus utriusque in commixtionem sancti et prophani; ideo tunc tam severe interdictum fuit: sed post adventum Domini, cum externi ritus aboliti sunt, et sic repraesentativa cessarunt, tunc non talia in coelo amplius vertebantur in repraesentativa correspondentia; nam cum homo internus fit, et de internis instructus, tunc ei externa nihili sunt, novit tunc quid sanctum, nempe quod charitas et fides inde, ex his tunc externa ejus spectantur, nempe quantum charitatis et fidei in Dominum in externis est; quare post adventum Domini, non consideratur homo in coelo ab externis sed ab internis; qui ab externis, est inde, quod ei simplicitas, et in simplicitate innocentia et charitas, quae in externis, seu in externo ejus cultu, homine nesciente, a Domino insunt.

1004. Vers: 5. *Et profecto sanguinem vestrum animabus vestris quaeram, e manu omnis ferae quaeram eum, et è manu hominis, e manu viri fratris ejus, quaeram animam hominis.* Sanguinem vestrum animabus vestris quaerere, significat quod violentia illata charitati se punitura; sanguis vester hic est violentia; animae sunt, qui violentiam inferunt: e manu

omnis ferae significat ab omni quod apud hominem violentum: e manu hominis est ab omni ejus voluntario: e manu viri fratris, est ab omni ejus intellectuali: quaerere animam hominis, est vindicare prophanationem.

1005. Quod sanguinem vestrum animabus vestris quaerere, significet, quod violentia illata charitati se punitura; et quod sanguis sit violentia, et animae sint, quae violentiam inferunt, constat a praecedentibus et a sequentibus, tum a significatione sanguinis in sensu contrario; et a significatione animae etiam in sensu contrario: ab iis quae praecedunt, agitur in versu praecedente de esu sanguinis, quo significata prophanatio, ut ostensum: a sequentibus, agitur in versu mox sequente de effusione sanguinis; quare hic de statu et punitione ejus qui commiscet sancta prophanis: a significatione sanguinis in sensu contrario, sanguis in genuino sensu significat coeleste, et respective ad hominem regeneratum spiritualem significat charitatem, quae ejus coeleste est, at in contrario sensu significat sanguis violentiam illatam charitati, proinde quod contrarium charitati est, ita omne odium, omnem vindictam, omnem crudelitatem, imprimis prophanationem, ut constare potest ab illis in Verbo locis, quae allata sunt n: 374, et 376: a significatione animae in sensu contrario, anima in Verbo significat in genere vitam, ita omnem hominem, qui vivit, sed qualis homo talis vita, ita quoque eum hominem qui violentiam infert, quod multis confirmari a Verbo potest, solum nunc per hoc quod apud Mosen, „Qui comederit sanguinem, dabo facies meas contra *Animam* „comedentem sanguinem, et exscindam *eam* e medio populi e„jus, quia *Anima* carnis in sanguine illa, et Ego dedi illum su„per altare, ad expiandum super *Animas* vestras, quia san„guis ipse pro *Anima* expiabit," Levit: XVII: 10, 11, 14. ubi anima pro vita in triplici sensu, praeter multoties alibi. Quod violentia illata charitati semet punitura, constabit ab iis quae sequuntur.

1006. E manu omnis ferae, quod significet ab omni, quod apud hominem violentum, constat a significatione Ferae; fera in Verbo significat vivum, ut ostensum n: 908. at in contrario sensu fera significat quod instar ferae est, ita quicquid ferinum apud hominem, quod etiam prius ostensum est, quare signifi-

cat hominem talis vitae, nempe violentum, seu qui violentiam infert charitati; nam is instar ferae est: homo est homo ab amore et charitate, at est fera ab odio, vindicta, et crudelitate.

1007. E manu hominis, quod sit ab omni ejus voluntario, et e manu viri fratris, quod sit ab omni ejus intellectuali, constat a significatione hominis, nam essentiale et vita hominis est ejus voluntas, sed qualis voluntas talis homo; et a significatione viri fratris, intellectuale apud hominem vocatur vir frater, quod ostensum prius n: 367. sive intellectuale verum sit, sive intellectuale spurium, sive intellectuale falsum, usque vocatur vir frater, intellectus enim vocatur vir, n: 158, 265. et frater voluntatis, n: 367. Homo et vir frater hic dicitur, ac ita vocatur spurcum voluntarium, et spurcum intellectuale, ex causa quia hic de prophanatione agitur, cujus mentio et inde repraesentatio non toleratur in coelo, sed illico respuitur, ideo hic tam mites voces, tum quoque verborum hujus versus ambiguus quasi sensus, ut ne vel sciatur in coelo, quod talia hic contineantur.

1008. Quaerere animam hominis, quod sit vindicare prophanationem, constat ab illis quae in versu praecedente, et ab iis quae in hoc versu dicta sunt; agitur enim de esu sanguinis, quo significata est prophanatio. Quid Prophanatio, pauci norunt, et minus quae ejus poena sit in altera vita: prophanatio est multiplex; qui prorsus negat veritates fidei, non prophanat, sicut gentes quae extra Ecclesiam, et extra cognitiones, vivunt; sed is prophanat, qui vera fidei novit, et adhuc magis qui agnoscit, ore fert, praedicat, et persuadet aliis, et tamen in odiis, vindictis, crudelitate, rapinis, et adulteriis, vivit, et apud se confirmat talia pluribus, quae ex Verbo corradit, pervertendo illa, et sic immergendo foedis istis; is est qui prophanat; haec sunt, quae imprimis mortem homini inferunt; quod mortem inferant, constare potest inde, quod in altera vita, prophana et sancta prorsus separata sint, prophana in inferno, et sancta in coelo; cum talis in alteram vitam venit, in unaquavis ejus cogitationis idea, similiter ac in corporis vita, prophanis sancta adhaerent, ubi tunc nec unam ideam sancti producere potest, quin prophanum adhaerens, prorsus sicut in clara die, conspiciatur; nam talis perceptio idearum alterius in altera vita

datur; ita in singulis, quae cogitat, exstat prophanatio, et quia coelum horret prophanationem, non potest aliter, quam ut is in infernum detrudatur. Quomodo se ideae habent, vix aliquis novit, putant esse simplex quid; sed in unaquavis idea cogitationis innumerabilia sunt diversimode conjuncta, ut sit quaedam forma, et inde picta imago hominis, quae tota percipitur, ut et conspicitur in altera vita; ut solum pro exemplis, cum idea loci obvenit, sive regio sit, sive urbs, sive domus, tunc idea et imago omnium, quae usquam ibi patravit, simul prodit, quae omnia spiritus et angeli vident: aut si idea personae, contra quem odium habuit, tunc idea omnium, quae contra eum cogitavit, loquutus est, et egit, simul prodit; similiter se habet cum ideis omnium rerum, quae cum prodeunt, omnia et singula, quae de aliqua re, concepit, et sibi impressit, patent; ut quando idea conjugii, tunc, si adulter fuit, omnia spurca et obscoena adulterii, etiam cogitationis, prodeunt; similiter omnia, quibus adulteria confirmavit sive ex sensualibus, sive ex rationalibus, sive ex Verbo, et quomodo vera Verbi adulteravit et pervertit; et praeterea, idea unius rei influit in ideam alterius, et eam inficit, quasi dum pusillum nigri in aquam mittitur, unde aquae volumen obscuratur: quare cognoscitur spiritus a suis ideis, et quod mirum, in unaquavis idea ejus, est imago seu effigies ejus, quae dum sistitur spectanda, tam deformis est, ut horror sit intueri: inde constare potest, qualis status eorum, qui prophanant sancta, et qualis imago eorum in altera vita. Sed de illis nusquam dici potest, quod prophanent sancta, qui simpliciter crediderunt quae in Verbo, etiamsi crediderunt quae non vera sunt, nam in Verbo loquutum est secundum apparentias, de quibus videatur, n: 589.

1009. Vers: 6. *Effundens sanguinem hominis* [5] *in homine, sanguis ejus effundetur; quia in imaginem Dei fecit hominem.* Effundere sanguinem hominis in homine, significat exstinguere charitatem; in homine est apud hominem: sanguis ejus effundetur, significat condemnationem ejus: quia in imaginem Dei fecit hominem, significat charitatem, quae est imago Dei.

1010. Effundere sanguinem hominis in homine, quod significet exstinguere charitatem, et in homine sit apud hominem, constat ex significatione sanguinis, de qua prius, quod sit san-

ctum charitatis, et ex eo quod dicatur sanguis hominis in homine, hoc est, interna ejus vita, quae non est in eo, sed apud eum, nam vita domini est charitas, quae non est in homine, quia homo est spurcus et prophanus, sed apud hominem: quod effundere sanguinem, sit violentiam Charitati inferre, constat a locis Verbi, et illis quae prius n: 374 et 376. allata sunt, ubi ostensum, quod violentia illata charitati dicatur sanguis. Effundere sanguinem in sensu literae est occidere, sed in sensu interno est odium habere contra proximum, ut Dominus docet, apud Matthaeum, „Audivistis quod veteribus dictum sit, non „*Occides*, quisquis occiderit, obnoxius erit judicio: Ego vero „dico vobis, quod quisquis *irascitur* fratri suo temere, obno-„xius erit judicio," V: 21, 22. irasci hic significat recedere a charitate, de quo videatur prius n: 357, proinde est odium; qui in odio est, non solum nullam charitatem habet, sed etiam violentiam infert charitati, hoc est, effundit sanguinem; in odio est ipsa occisio hominis, quod ex eo manifeste constat, quod, qui in odio est, nihil plus optet, quam ut alter occidatur; et nisi vincula externa impedirent, occideret; quare occisio fratris et effusio sanguinis ejus est odium, et cum odium, est tale in unaquavis idea ejus, contra eum. Similiter se res habet cum prophanatione, qui prophanat verbum, ut dictum, is veritatem non solum odio habet, sed etiam exstinguit seu necat; quod manifeste constat ab iis, qui prophanarunt, in altera vita, utcunque externa forma apparuerunt honesti, sapientes, devoti, cum vixerunt in corpore, in altera vita internecino odio habent Dominum, et omnia bona amoris et vera fidei, ex causa, quia contraria sunt eorum intestinis odiis, rapinis et adulteriis, quae obvelarunt specie sancti, et in sui favorem adulteraverunt: quod prophanatio sit sanguis, praeter ab illis locis, quae prius n: 374. adducta sunt, etiam ab hoc apud Mosen constat, „Quisquis e domo Israëlis, qui mactaverit bovem, aut agnum, „aut capram, in castris, aut qui mactaverit extra castra et ad „ostium Tentorii conventus non adduxerit illud ad offerendum „munus Jehovae coram Habitaculo Jehovae, *Sanguis* reputa-„bitur viro isti, *Sanguinem effudit*, et exscindetur vir iste e „medio populi sui," Lev: XVII: 3, 4. sacrificare [6] alibi quam super altari, quod juxta tentorium, repraesentabat prophana-

tionem; nam sacrificare erat sanctum, at in castris et extra castra prophanum.

1011. Sanguis ejus effundetur, quod significet condemnationem ejus, constat ex iis quae dicta sunt: ex sensu literae est, quod effusor sanguinis seu occisor morte puniendus; in sensu autem interno, qui odium habet contra proximum, quod eum condemnet ad mortem, hoc est, ad infernum; quod etiam Dominus docet, apud Matthaeum, „Quicunque dixerit fratri suo, „fatue, obnoxius erit gehennae ignis," V: 22. exstincta enim charitate, homo sibi suoque proprio relinquitur, et non amplius per vincula interna, quae sunt conscientiae, sed per vincula externa, quae sunt legis, et quae ipse sibi facit ut potens et dives sit, regitur a Domino; quibus vinculis relaxatis, ut fit quoque in altera vita, ruit in crudelissima et obscoenissima, ita in condemnationem sui. Quod sanguis ejus effundetur, qui effuderit sanguinem, est jus talionis antiquis notissimum, secundum quod judicarunt malitias et scelera; ut constat a pluribus locis Verbi; hoc jus trahit originem suam ex lege universali, quod proximo non aliud faciendum, quam quod velit, ut alii faciant sibi; Matth: VII: 12. tum ex eo, quod ordo omnium in altera vita sit, ut ipsum malum se puniat, similiter falsum, sic ut in ipso malo et falso sit poena ejus; et quia talis ordo est, quod malum se puniat, seu quod idem, malus incurrat in poenam malo respondentem, ex illo duxerunt etiam antiqui talionis eorum jus; quod hic quoque significatur per id, quod qui effudit sanguinem, ejus sanguis effundetur, hoc est, quod in condemnationem irruet.

1012. Sensus literalis verborum, „qui effundit sanguinem „hominis in homine, ejus sanguis effundetur" est, quod qui alterius sanguinem, sed in sensu interno non est alterius, sed est charitatem apud se, quare etiam dicitur, „sanguinem ho„minis in homine:" quandoque cum in sensu literali agitur de duobus, in sensu interno intelligitur de uno; internus homo est homo in homine, quare quisquis exstinguit charitatem, quae est interni hominis, seu ipse internus homo, ejus sanguis effundetur, hoc est, se condemnat.

1013. Quia in imaginem Dei fecit hominem, quod significet charitatem, quae est imago Dei, est consequens; in mox

praecedente actum est de charitate, quae significata est per sanguinem, et quod non exstingueretur, significatum est per quod non effunderent sanguinem, hic nunc sequitur, quod in imaginem Dei fecit hominem, ex quibus constat, quod charitas sit imago Dei. Quid Imago Dei, hodie vix aliquis novit, dicunt imaginem Dei deperditam esse in primo homine, quem vocant Adamum, et dicunt in illo fuisse imaginem Dei, quam ajunt fuisse integritatem quandam, quam ignorant; integritas quoque fuit, nam per Adamum seu Hominem intelligitur Antiquissima Ecclesia, quae fuit coelestis homo, et perceptionem habuit, qualem nulla Ecclesia post illam, quare etiam fuit similitudo Domini; similitudo Domini significat amorem in Ipsum: postquam haec Ecclesia temporis successu periit, tunc Dominus creavit novam, quae non Ecclesia coelestis fuit, sed Ecclesia spiritualis; haec fuit non similitudo, sed imago Domini, imago significat amorem spiritualem, hoc est, amorem erga proximum seu charitatem, quod quoque prius ostensum est, n: 50, 51. quod haec Ecclesia ex amore spirituali seu ex charitate fuerit imago Domini constat ex hoc versu; et quod ipse charitas sit imago Domini, ex eo quod dicatur, „quia in imaginem Dei *fecit* hominem," nempe quod ipsa charitas *fecit*. Quod Charitas sit imago Dei, clarissime constat ex ipsa essentia amoris seu charitatis; similitudinem alicujus facere, et imaginem alicujus, nihil potest nisi amor et charitas; essentia amoris et charitatis est, ut ex duobus quasi unum faciat; quando unus amat alterum sicut se, et plus quam se, tunc videt unus alterum in se, et se in altero, quod cuivis potest notum esse, si modo attendat ad amorem, aut ad eos, qui mutuo se amant, unius voluntas est alterius, interius quasi conjuncti sunt, solum corpore ab invicem distincti. Amor in Dominum facit hominem unum cum Domino, hoc est, similitudinem; charitas quoque seu amor erga proximum, sed imaginem; imago non est similitudo, sed est ad similitudinem: Hoc Unum ex amore oriundum describit Ipse Dominus, apud Johannem, „Oro ut omnes *Unum* sint, sicut Tu Pater in Me, et Ego in Te, ut etiam *illi in Nobis Unum* sint. Ego gloriam, quam dedisti Mihi, dedi illis, ut sint *Unum*, sicut Nos *Unum* sumus, *Ego in illis* et Tu in Me," XVII: 21, 22, 23. hoc unum est unio illa mystica, de qua ali-

qui cogitant, quae unio est per solum amorem. Apud Eundem, „Ego vivo et vos vivetis, in illa die cognoscetis, quod Ego in „Patre Meo, et *vos in Me*, et *Ego in vobis:* qui habet prae„cepta Mea, et facit illa, ille est qui amat Me. Si quis *ama„verit Me*, verbum Meum servabit, et Pater Meus amabit il„lum, et ad illum veniemus, et *mansionem apud illum facie„mus,*" XIV: 19, 20, 21. [23.] ex quibus constat, quod amor sit, qui conjungit, et quod Dominus apud illum mansionem habeat, qui amat Ipsum, tum qui amat proximum, nam hoc Domini amor est. Haec unio, quae facit similitudinem et imaginem, non ita in genere humano potest conspici, sed in Coelo, ubi omnes Angeli ex amore mutuo, quasi Unum sunt; unaquaevis societas, quae a pluribus consistit, unum quasi hominem constituit; et omnes societates simul, seu universum coelum, unum hominem, qui quoque Maximus Homo appellatur, videatur n: 457 et 549; universum Coelum est similitudo Domini, nam Dominus est omne in omnibus eorum; unaquaevis societas est quoque similitudo; ita unusquisque Angelus; Angeli coelestes sunt similitudines, angeli spirituales sunt imagines; ex tot similitudinibus Domini, quot sunt angeli, consistit coelum, et hoc solum per amorem mutuum, quod unus alterum plus quam semet amet, videatur n: 548 et 549. [7] nam ita se res habet, ut commune, seu universum coelum, sit similitudo, debent partes seu singuli angeli esse similitudines, seu imagines quae ad similitudines, nisi commune ex similibus sui quasi partibus consistit, non est commune quod unum facit. Ex his, ut ab idea, conspici potest, quid similitudinem et imaginem Dei facit, nempe quod amor in Dominum, et amor erga proximum; consequenter, quod omnis homo regeneratus spiritualis, ex amore seu charitate, quae a Domino Solo, imago Ipsius sit; et qui in charitate a Domino, in integritate est, de qua integritate, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1014. Vers: 7. *Et vos fructificamini et multiplicamini; effundimini in terram, et multiplicamini in ea.* Fructificamini et multiplicamini, significant hic, ut prius, incrementa boni et veri, in interiori homine; fructificari praedicatur de bonis, et multiplicari de veris: effundimini in terram, et multiplicamini in ea, significant incrementa boni et veri in externo homi-

ne, qui est terra; effundi praedicatur de bonis, multiplicari de veris.

1015. Quod fructificamini et multiplicamini significent incrementa boni et veri, in interiori homine, et quod fructificari praedicetur de bonis, et multiplicari de veris, constat ab illis quae ostensa sunt prius ad vers: 1. hujus Capitis, ubi eadem verba: quod haec apud interiorem hominem, constare potest ab illis quae sequuntur, ubi iterum dicitur, *multiplicamini*, quae repetitio supervacanea foret quia superflua, si non aliquid peculiare distinctum a priore significaretur; ex quibus, et ab illis, quae hactenus dicta sunt, constat, quod hic fructificatio et multiplicatio praedicetur de bonis et veris apud interiorem hominem: Interior homo dicitur, quia, ut supra ostensum, homo quoad coelestia et spiritualia, quae solius Domini sunt, est Internus homo; at quoad rationalia est Interior seu medius inter internum et externum; et quoad affectiones boni, et quoad scientifica memoriae, est Externus; quod talis homo sit, ostensum est in praemissis hujus Capitis, n: 978, sed quod hoc nesciat, cum in corpore vivit, est quia in corporeis est, inde ne quidem novit, quod interiora sint, minus quod ita ordine distincta sint; at si velit reflectere, satis ei constare potest, cum in cogitatione abstracta est a corpore, et quasi in spiritu suo cogitat. Quod fructificatio et multiplicatio praedicetur de interiori homine seu de rationali, causa est, quia operatio Interni hominis non sentitur nisi communissime, in interiori; nam indefinita singularia sunt, quae sistunt unum quoddam commune, et quidem communissimum in ejus interiori homine; quae singularia quam indefinita sunt, et quomodo se habent, et sistunt communissimum quoddam obscurum, constare potest ab illis quae ostensa prius, n: 545.

1016. Effundimini in terram et multiplicamini in ea, quod significent incrementa boni et veri in externo homine, qui est terra, et quod effundi praedicetur de bonis, et multiplicari de veris, ex illis, quae mox dicta sunt, constat, tum ex significatione terrae, quod sit externus homo, de quibus videantur quae dicta et ostensa sunt ad vers: 1. hujus Capitis, n: 983. Quod effundi in terram, et sic multiplicari in ea dicatur, ita se res habet, apud regeneratum hominem nihil multiplicatur in exter-

no ejus homine, hoc est, nihil boni et veri incrementa capit, nisi per charitatis effectum; charitas est quasi calor tempore veris seu aestatis, qui facit ut gramina, herbae et arbores crescant; absque charitate seu calore spirituali nihil crescit, quare hic primum dicitur, effundimini in terram, quod praedicatur de bonis, quae sunt charitatis, per quae multiplicatio boni et veri; quisque capere potest, quomodo hoc se habet, nihil apud hominem crescit et multiplicatur nisi sit aliqua affectio, affectionis jucundum facit, ut non solum radicem agat, sed etiam crescat; secundum affectionis aspirationem omnia fiunt; quod amat homo, hoc libenter arripit, retinet et custodit; ita omnia quae favent alicui affectioni; quae non favent, ea homo nihil curat, respicit sicut nihil, imo rejicit; sed qualis affectio, talis multiplicatio; apud regeneratum est affectio boni et veri ex charitate a Domino donata, quare quicquid favet affectioni charitatis, hoc arripit, retinet et custodit, et ita confirmat se in bonis et veris; quae significantur per, effundimini in terram, et multiplicamini.

1047. Quod talis multiplicatio sit, qualis affectio, inserviat pro exemplo, qui capit principium, quod sola fides salvet si vel nullum opus charitatis facit, hoc est, si vel nullam charitatem habeat, et sic fidem separat a charitate, ex causa non solum principii capti ab infantia, sed etiam quia putat, si quis diceret opera charitatis seu charitatem esse essentiale fidei, et sic viveret pius, quod non possit aliter quam meritum ponere in operibus, quod tamen est falsum, ita rejicit charitatem, et nihili facit charitatis opera, et solum manet in idea fidei, quae est nulla absque suo essentiali, quod est charitas; is dum confirmat apud se principium hoc, nusquam facit ex affectione boni, sed ex affectione jucundi, quod vivere in licentia cupiditatum possit; et qui inter eos confirmat id multis, is non facit ex affectione veri, sed ex gloria sui, ut inde aliis major, doctior et sublimior videatur, et sic inter honoratos et divites elevetur, ita ex jucundo affectionis; quod jucundum facit ut multiplicentur confirmantia, nam ut dictum, qualis affectio, talis multiplicatio. In genere cum principium est falsum, ex eo nusquam nisi falsa consequi possunt, omnia enim conformant se principio; imo, quod scio ab experientia, de qua, ex Divina Do-

mini Misericordia, alibi, ii qui se confirmant in talibus principiis de fide sola, et in nulla charitate sunt, nihil curant, et quasi non vident, omnia illa, quae Dominus de amore et charitate, toties loquutus est; ut Matth: III: 8, 9. Cap: V: 7, 43 ad 48. Cap: VI: 12, 15. VII: 1 ad 20. Cap: IX: 13. Cap: XII: 33. Cap: XIII: 8, 23. Cap: XVIII: 21, 22, 23 ad f. Cap: XIX: 19. Cap: XXII: 34 ad 39. Cap: XXIV, 12, 13. Cap: XXI: 34, 40, 41, 43. Marc: IV: 18, 19, 20. Cap: XI: 13, 14, 20. Cap: XII: 28 ad 35. Luc: III: 8, 9. [8] Cap: VI: 27 ad 39. 43. ad f. Cap: VII: 47. Cap: VIII: 8, 14, 15. Cap: X: 25 ad 28. Cap: XII: 58, 59. Cap: XIII: 6 ad 10. Joh: III: 19, 21. Cap: V: 42. Cap: XIII: 34, 35. Cap: XIV: 14, 15, 20, 21, 23. Cap: XV: 1 ad 8, 9 ad 19. Cap: XXI: 15, 16, 17.

1018. Quod hic iterum dicatur fructificamini et multiplicamini, similiter in Versu primo hujus Capitis, causa est, quia hic est clausula; et quod omnia bene successura, ac se fructificatura et multiplicatura, si non faciant ea, quae significantur per esum sanguinis, et per effusionem sanguinis, nempe si non charitatem extinguant per odia et per prophanationes.

1019. Vers: 8. *Et dixit Deus ad Noachum, et ad filios ejus cum illo, dicendo.* Quod dixerit Deus ad Noachum et filios ejus cum illo, dicendo, significant veritatem illarum rerum quae sequuntur de Ecclesia spirituali, quae intelligitur per Noachum et filios ejus cum illo.

1020. Quod haec significentur, constare potest ex eo, quod omnia, quae a Primo Capite Geneseos usque ad Eberum Cap: XI: historice concinnata sunt, significent alia, quam qualia in litera exstant, et quod historica ibi non sint nisi facta historica, secundum morem Antiquissimorum; qui cum veritatem rei testatam facerent, dicebant, quod Jehovah dixit, hic autem quod Deus, quia de Ecclesia spirituali agitur: similiter cum aliquid verum fieret, aut verum factum sit.

1021. Quod per Noachum et filios ejus cum eo, significetur Ecclesia Antiqua, prius ostensum est, et in sequentibus hujus Capitis constabit, quare illis confirmandis immorari non opus est.

1022. Vers: 9, 10. *Et Ego, ecce Ego, erigo foedus*

meum cum vobis, et cum semine vestro post vos. Et cum omni anima viva, quae cum vobis, ad avem, ad bestiam, et ad omnem feram terrae vobiscum; ab omnibus egredientibus arca, quoad omnem feran terrae. Et Ego, ecce Ego erigo foedus meum, significat Domini praesentiam in charitate: cum vobis, significat hominem regeneratum spiritualem: et cum semine vestro post vos, significat illos qui e novo creantur: cum omni anima viva quae cum vobis, significat in genere omnia quae apud hominem regenerata sunt: ad avem, significat in specie ejus intellectualia: ad bestiam, in specie ejus nova voluntaria: ad omnem feram terrae, ejus inferiora intellectualia et voluntaria quae inde: vobiscum, significat, hic ut prius, quae apud hominem regeneratum spiritualem: ab omnibus egredientibus ex arca, significat homines Ecclesiae: quoad omnem feram terrae, significat homines extra Ecclesiam.

1023. Et Ego, ecce Ego erigo foedus meum, quod significet Domini praesentiam in charitate, constare potest a significatione foederis, de qua n: 666. ubi ostensum, quod foedus significet regenerationem, et quidem conjunctionem Domini cum homine regenerato per amorem; et quod Conjugium coeleste sit ipsissimum foedus; proinde conjugium coeleste apud unumquemvis hominem regeneratum: quomodo hoc conjugium seu foedus se habet, prius quoque ostensum est; Conjugium coeleste apud hominem Antiquissimae Ecclesiae fuit in ejus proprio voluntario; at Conjugium coeleste apud hominem Antiquae Ecclesiae factum est in ejus proprio intellectuali; quando enim voluntarium hominis prorsus corruptum factum est, tunc Dominus miraculose separavit proprium ejus intellectuale a proprio isto corrupto voluntario, et in proprio ejus intellectuali formavit novam voluntatem, quae est conscientia, et conscientiae insinnavit charitatem, et charitati innocentiam, ac ita conjunxit se, seu quod idem est, iniit foedus, cum homine. Quantum proprium voluntarium hominis separari potest a proprio hoc intellectuali, tantum Dominus praesens apud eum esse, seu se conjungere aut foedus inire cum eo, potest: tentationes, et similia media regenerationis efficiunt, ut proprium voluntarium hominis quiescat, sicut nullum fiat, et quasi moriatur, quantum hoc, tantum Dominus per conscientiam proprio intellec-

tuali hominis implantatam in charitate operari potest; hoc nunc est quod hic vocatur foedus.

1024. Quod cum vobis, significet hominem regeneratum spiritualem, constat ex illis, quae prius passim dicta sunt, quod nempe Noachus et filii ejus significent Ecclesiam spiritualem, quae successit Antiquissimae Coelesti, et quia Ecclesiam, significat unumquemvis hominem Ecclesiae, ita hominem regeneratum spiritualem.

1025. Cum semine vestro post vos, quod significet illos, qui e novo creantur, constat a significatione seminis, tum a sequentibus; a significatione seminis, semen in sensu literali significat posteritatem, sed in sensu interno fidem; et quia, ut saepius dictum, nulla fides est, nisi ubi charitas, ita est ipsa charitas, quae per semen in sensu interno intelligitur: a sequentibus, constat, quod non solum agatur de homine qui intra Ecclesiam, sed etiam de homine qui extra Ecclesiam, ita de universo genere humano; ubicunque est charitas, etiam apud gentes remotissimas ab Ecclesia, ibi est semen, nam semen coeleste est charitas; nemo enim hominum aliquid boni potest facere a se, sed omne bonum a Domino, bonum quod faciunt gentes, etiam est a Domino, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; quod semen Dei sit fides, ostensum est prius, n: 255: per fidem intelligitur ibi et alibi charitas ex qua fides, nam non alia fides, quae fides, datur, quam fides charitatis; similiter etiam alibi in Verbo, ubi semen, nominatur, ut ubi semen Abrahami, vel Isaci, vel Jacobi, significatur amor seu charitas; Abrahamus enim repraesentavit Amorem Coelestem, Isacus amorem spiritualem, quae sunt interni hominis, Jacobus eadem, sed quae Externi hominis; ita, non solum in propheticis, sed etiam in historicis; historica Verbi in Coelo non percipiuntur, sed quae per historica significantur; Verbum non solum scriptum est pro homine, sed etiam pro angelis; homo cum legit Verbum, et sensum inde non alium quam literalem capit, tunc angeli non sensum literalem sed internum; ideae materiales, mundanae et corporeae, quas homo habet cum legit Verbum, apud angelos fiunt ideae spirituales et coelestes; sicut dum homo legit de Abrahamo, Isaco et Jacobo, tunc angeli nusquam cogitant de Abrahamo, Isaco et Jacobo, sed

de illis rebus quae per eos repraesentantur, et sic significantur: similiter cum de Noacho, Schemo, Chamo et Japheto, has personas ignorant angeli, nec aliud percipiunt quam Ecclesiam Antiquam, et angeli interiores ne quidem Ecclesiam, sed istius Ecclesiae fidem, et secundum seriem, statum rerum de quibus agitur: ita quoque cum in Verbo dicitur semen, ut hic de Noacho, quod foedus erigeretur cum illis, et cum semine illorum post illos, non posteritatem eorum percipiunt, nam Noachus nullus fuit, ita enim appellata Ecclesia Antiqua, sed per semen intelligunt charitatem, quae essentiale fidei fuit istius Ecclesiae; similiter ubi in historicis de Abrahamo, Isaco et Jacobo, dicitur semen eorum, tunc nusquam intelligunt angeli posteritatem eorum propriam, sed omnes in universo, tam qui intra Ecclesiam, quam qui extra, apud quos semen coeleste seu charitas est, imo angeli interiores percipiunt ipsum amorem qui semen coeleste est, abstracte: quod per semen significetur amor, tum omnis cui est amor, constat ab his locis: ubi de Abramo, „Jehovah dixit, *Semini* tuo „dabo terram hanc," Gen: XII: 7. tum, „Omnem terram, „quam tu vides, tibi dabo illam, et *Semini* tuo usque in aeter„num, et ponam *Semen* tuum, sicut pulverem terrae," Gen: XIII: 15, 16. qui in sensu literae sunt, non aliud capiunt, quam quod per semen intelligatur posteritas Abrami, et quod per terram, terra Canaan, eoque magis, quia posteritati ejus data est ea terra; sed qui in sensu interno sunt, ut totum coelum, per semen Abrami non aliud percipiunt quam amorem, per terram Canaan nihil aliud quam Regnum Domini in coelis et in terris; et quod data iis terra, nihil aliud quam repraesentativum; de quo, ex Divina Domini Misericordia, alibi. Similiter alibi ubi de Abramo, „Jehovah eduxit eum foras, et dixit, suspice nunc „versus Coelum, et numera stellas, si potes numerare illas, et „dixit ei, sic erit *Semen* tuum," Gen: XV: 5. hic similiter, Abramus quia repraesentabat amorem seu fidem salvificam, per semen ejus non alia posteritas in sensu interno intelligitur, quam omnes in universo, qui in amore sunt. Similiter, „*Erigam* „*foedus* meum inter Me et inter te, et inter *Semen* tuum post „te, et dabo tibi et *Semini* tuo post te terram peregrinationum „tuarum, omnem terram Canaan, in possessionem aeternam, „eroque illis in Deum: hoc *foedus Meum*, quod custodies in-

„ter me et inter vos, et inter *Semen* tuum post te, circumcidi „vobis omnem masculum," Gen. XVII: 7, 8, 10. ubi foedus erigere similiter significat conjunctionem Domini, cum hominibus in universo, per amorem, qui amor repraesentatus fuit per Abramum; inde constat quid per semen ejus significatur, nempe omnes in universo qui in amore sunt: foedus erat circumcisio de qua hic agitur, per quam nusquam Coelum intelligit circumcisionem carnis, sed circumcisionem cordis, quae est eorum qui in amore sunt; circumcisio erat repraesentativum regenerationis per amorem, quod apud Mosen clare explicatur, „*Circumcidet* Jehovah Deus, cor tuum, et cor seminis „tui, ad *amandum Jehovam Deum tuum,* toto corde tuo, et „tota anima tua, propterea ut *vivas,*" Deut: XXX: 6. ex quibus constat, quid circumcisio in sensu interno; quare ubicunque dicitur circumcisio, non aliud intelligitur, quam amor et charitas, et inde vita. Quod per semen Abrahami omnes in universo significentur, quibus amor, constat quoque a Domini verbis ad Abrahamum et ad Isacum; ad Abrahamum, postquam, sicut mandatum, sacrificare voluit Isacum, „Benedi„cendo benedicam tibi, et multiplicando multiplicabo *Semen* „tuum, sicut stellas coelorum, et sicut arenam quae super li„tore maris, et haereditabit *Semen* tuum portam hostium tuo„rum, et benedicentur in Semine tuo omnes *Gentes* terrae," Gen. XXII: 17, 18. ibi quod per semen intelligantur omnes in universo, quibus amor, constat manifeste. Sicut Abrahamus, ut dictum, repraesentavit amorem coelestem, ita Isacus amorem spiritualem, quare per semen Isaci non aliud significatur quam omnis homo, apud quem amor spiritualis seu charitas; de quo haec, „Peregrinare in terra hac, et ero tecum, et be„nedicam tibi, quia tibi et *Semini* tuo dabo omnes terras has, „et confirmabo juramentum, quod juravi Abrahamo patri tuo, „et multiplicari faciam *Semen* tuum sicut stellas coelorum; et „dabo *Semini* tuo omnes terras has, et benedicentur in semine „tuo *omnes Gentes terrae,*" Gen: XXVI: 3, 4, 24. ubi manifeste, quod omnes gentes intelligantur qui in charitate: Amor coelestis per Abrahamum repraesentatus est sicut pater amoris spiritualis per Isacum repraesentati, nam e coelesti nascitur spirituale, ut prius ostensum: Jacobus, quia repraesentabat

Ecclesiae Externa, quae ab Internis existunt, ita omnia quae in externo homine ab amore et charitate oriunda, quare per semen ejus significantur omnes in universo, quibus cultus externus in quo internus, et quibus opera charitatis in quibus charitas a Domino; de quo semine ad Jacobum, postquam in somnio viderat scalam, „Ego Jehovah, Deus Abrahami patris tui, „et Deus Isaci, terram super qua tu cubas, tibi dabo eam et „*Semini* tuo, et erit *Semen* tuum sicut pulvis terrae; et bene- „dicentur in te *omnes familiae humi*, et in *Semine* tuo," Gen: XXVIII: 13, 14. Cap: XXXII: 13. Cap: XLVIII: 4. Quod semen non aliud significet, praeter a locis Verbi prius n: 255 adductis, etiam ab his constare potest; apud Esaiam, „Tu Is- „raël servus meus, Jacobus quem elegi, *Semen* Abrahami ami- „ci mei," XLI: 8. ibi agitur de regeneratione hominis; ubi Israël et Jacobus, ut multoties, distinguuntur, et per Israëlem significatur Ecclesia spiritualis interna, per Jacobum ejusdem externa, utraque vocatur semen Abrahami, hoc est, Ecclesiae coelestis, quia coeleste, spirituale et naturale sibi succedunt. Apud Jeremiam, „Ego plantaveram te vitem praestantem to- „tam, *Semen veritatis*, quomodo conversa es Mihi in degene- „res vitis alienae," II: 21. ubi de Ecclesia spirituali, quae vitis praestans, cujus charitas seu fides charitatis appellatur semen veritatis. Apud Eundem, „Sicut non numeratur exerci- „tus coelorum, et non mensuratur arena maris, ita multipli- „cabo *Semen Davidis* servi mei, et Levitas ministrantes Mihi," XXXIII: 22. ubi manifeste semen pro semine coelesti, nam per Davidem significatur Dominus; quod semen Davidis non fuit sicut exercitus coelorum qui non numeratur, nec sicut arena maris quae non mensuratur, unicuivis notum est. Apud Eundem, „Ecce dies venientes, dictum Jehovae, et suscitabo „Davidi germen justum, et regnabit rex, intelligenter aget, et „faciet judicium et justitiam in terra: in diebus Ipsius salvabi- „tur Jehuda, et Israël habitabit confidenter; et hoc nomen il- „lius quod vocabunt illum, Jehovah justitia nostra: quare ec- „ce dies venientes, dictum Jehovae, et non dicent amplius, „vivens Jehovah, Qui ascendere fecit filios Israëlis e terra Ae- „gypti; sed vivens Jehovah, Qui ascendere fecit, et Qui dedu- „xit *Semen domus Israëlis* e terra septentrionis," XXIII: [5,] 6,

7, 8. ibi prorsus alia significantur, quam quae apparent in litera, non per Davidem David, non per Jehudam Judas, nec per Israëlem Israël, sed per Davidem Dominus, per Jehudam coeleste, per Israëlem spirituale; quare per semen Israëlis illi quibus est charitas, seu fides charitatis. Apud Davidem, „Timentes Jehovam, laudate Ipsum, omne *Semen Jacobi* glorificate Ipsum, metuite ab ipso omne *Semen Israëlis*," Psalm: XXII: 24, 25. ibi per semen Israëlis nec aliud semen intelligitur, quam Ecclesia spiritualis. Apud Esaiam, „Stirps ejus erit *Semen sanctitatis*," VI: 13, pro reliquiis, quae sancta, quia Domini: apud Eundem, „Educam de Jacobo *Semen*, et ex Jehuda possessorem montium meorum, et possidebunt illam electi mei, et servi mei habitabunt ibi," LXV: 9. ubi de Ecclesia coelesti externa et interna. Apud Eundem, „Non *generabunt* in perturbationem, *Semen* benedictorum Jehovae illi, et nati illorum cum illis," LXV: 23. ubi de novis coelis, et nova terra, seu de Regno Domini, qui ibi, ex amore generati seu regenerati, appellantur semen benedictorum Jehovae.

1026. Cum omni anima viva quae cum vobis, quod significent in genere omnia quae apud hominem regenerata sunt, constare potest ab illis quae praecedunt, et ab illis quae sequuntur, tum a significatione *Vivi;* vivum dicitur omne quod vitam accepit a Domino; anima viva, omne quod apud hominem regeneratum inde vivit; nam secundum vitam, quam accipit regeneratus, singula apud eum vivunt, tam ejus rationalia, quam ejus affectiones; quae vita in singulis ejus cogitationis et loquelae apparet coram angelis, non ita coram homine.

1027. Ad avem, quod significet in specie ejus intellectualia, constat ab illis quae aliquoties prius de avibus dicta et ostensa sunt, ut quae n: 40. 776.

1028. Ad bestiam, quod significet in specie ejus nova voluntaria, constat etiam ab illis, quae prius de bestiis, et earum significatione, dicta et ostensa sunt, ut quae n: 45, 46, 142, 143, 246, 776.

1029. Ad omnem feram terrae, quod significet ejus inferiora intellectualia et voluntaria quae inde, constat quoque ab illis quae prius de significatione ferae ostensa sunt: sunt enim

apud unumquemvis hominem interiora et exteriora; interiora sunt rationalia, quae hic significata sunt per avem, et sunt affectiones, quae significatae per bestiam; exteriora sunt scientifica et voluptates, quae hic per feras terrae significantur. Quod per avem, bestiam et feram non significetur aliqua avis, bestia aut fera, sed quod vivum est apud hominem regeneratum, unusquisque potest scire et concludere ex eo, quod foedus iniri a Deo nequeat cum brutis animalibus, nam dicitur, erigo foedus cum omni anima viva quae cum vobis ad avem, ad bestiam, et ad feram terrae vobiscum, sed cum homine, qui quoad ejus interiora et exteriora ita per eas describitur.

1030. Ab omnibus egredientibus ex arca, quod significet homines Ecclesiae, et quoad omnem feram terrae, quod significet hominem extra Ecclesiam, constare potest a serie rerum in sensu interno, nam prius nominata sunt omnia quae egressa sunt ex arca, ut omnis anima viva quoad avem, bestiam, et feram terrae, hic iterum dicitur, ab omnibus egredientibus ex arca quoad feram terrae, ita fera terrae altera vice nominatur, quae repetitio non foret, nisi aliud quid hic intelligebatur; tum etiam sequitur, et *erigo foedus meum vobiscum*, quod prius etiam dictum; inde constat, quod per egredientes ex arca significentur regenerati, seu homines Ecclesiae, et per feram terrae omnes in universo qui extra Ecclesiam: fera terrae in Verbo significat, quando per illam viva non intelliguntur, illa quae viliora sunt et plus aut minus ex ferina natura trahunt, et hoc praedicate ad ea, de quibus agitur; cum de iis quae in homine, tunc fera terrae significat inferiora, quae externi hominis et quae corporis sunt, ut mox prius in hoc versu, ita viliora; cum de integra societate, quae homo compositus seu persona composita vocatur, tunc fera terrae significat eos qui non Ecclesiae sunt, quia viliores; et sic porro praedicate ad id quod est subjectum: ut apud Hoseam, „Feriam illis *foedus* in die illo cum *Fera* agri, et cum ave coelorum, et reptili terrae," II: 18. apud Esaiam, „Honorabit Me *Fera* agri, quia dedi in „deserto aquas," XLIII: 20. apud Ezechielem, „In ramis illius nidificarunt omnis avis coelorum, et sub ramis illius genuerunt omnis *Fera* agri, ac in umbra illius habitaverunt *omnes gentes magnae*," XXXI: 6.

1031. Vers: 11. *Et erigo foedus meum vobiscum; et non excidetur omnis caro amplius ab aquis diluvii; et non erit amplius diluvium ad perdendum terram.* Et erigo foedus meum vobiscum, significat praesentiam Domini apud quoscunque, quibus charitas, seque refert ad egredientes ex arca, et ad omnem feram terrae, hoc est, ad homines intra Ecclesiam, et ad homines extra Ecclesiam: et non excidetur omnis caro amplius ab aquis diluvii, significat quod non perituri sicut ultima posteritas Antiquissimae Ecclesiae: et non erit amplius diluvium ad perdendum terram, significat quod talis persuasio lethifera et suffocativa non existet.

1032. Et erigo foedus meum vobiscum, quod significet praesentiam Domini apud quoscunque, quibus charitas, seque referat ad egredientes ex arca, et ad omnem feram terrae, hoc est, ad homines intra Ecclesiam, et ad homines extra Ecclesiam, constat ex illis quae mox prius dicta sunt. Quod etiam Dominus foedus ineat, seu per charitatem se conjungat cum illis qui extra Ecclesiam sunt, et vocantur gentes, ita se res habet; homo Ecclesiae putat, quod omnes qui extra Ecclesiam, qui gentes vocantur, non salvari possint, ex causa quod nullas cognitiones fidei habeant, et ideo ignorent prorsus Dominum, dicentes quod absque fide, et absque cognitione Domini, nulla salus; ita omnes qui sunt extra Ecclesiam, damnant; imo multi tales sunt, qui in aliqua doctrina sunt, etiam qui in haeresi, quod omnes qui extra sunt, seu omnes qui non sentiunt sicut ii, putent non salvari; cum tamen prorsus aliter se res habet: Dominus Misericordiam habet erga omne genus humanum, et omnes qui in universo sunt salvare vult et ad se trahere; Misericordia Domini est infinita, nec se finiri patitur intra paucos illos qui intra Ecclesiam sunt, sed extendit se ad omnes in universo terrarum orbe; quod extra Ecclesiam nati sint, et sic in ignorantia fidei, non eorum culpa est; et propterea quod non habent fidem in Dominum, quia ignorant Ipsum, nusquam aliquis damnatur: quis usquam dicturus sit, qui bene cogitat, quod maxima pars generis humani aeterna morte peritura, quia non nati intra Europam, ubi respective pauci sunt; et quis dicturus qui bene cogitat, quod Dominus pateretur tantam multitudinem hominum nasci, ut periret morte aeterna,

hoc foret contra Divinum, et contra Misericordiam; et praeterea illi qui extra Ecclesiam sunt, qui gentes vocantur, multo moratiorem vitam vivunt, quam qui intra Ecclesiam, et facilius multo amplectuntur verae fidei doctrinam; quod adhuc manifestius constare potest ab Animabus in altera vita; ex orbe ita vocato Christiano veniunt omnium pessimi, internecino odio habentes proximum, et internecino Dominum; prae omnibus in universo terrarum orbe adulteri; non autem ita ex caeteris orbis partibus; nam permulti ex his qui idola coluerunt, tali animo sunt, ut odia et adulteria horreant, et timeant Christianos, quia tales, et quod unumquemvis cruciare velint: imo Gentes tales sunt, ut cum informantur ab Angelis, de veris fidei, et quod Dominus regat universum, facile audiant, et facile imbuantur fide, et sic idola sua rejiciant; quare Gentes, qui moratam vitam vixerunt, et in charitate mutua, inque innocentia, ii in altera vita regenerantur: cum vivunt in mundo, apud eos Dominus praesens est in charitate et innocentia, nam nihil charitatis et innocentiae est nisi a Domino: Dominus quoque iis conscientiam recti et boni secundum religiosum eorum donat, et conscientiae illi insinuat innocentiam et charitatem, cumque innocentia et charitas in conscientia, tunc facile se patiuntur imbui vero fidei ex bono: Ipse Dominus hoc ita dixit, apud Lucam, „Dixit ad Jesum aliquis, Domine, num pauci sunt, qui „salvantur; Ipse dixit ad eos, videbitis Abrahamum, Isacum „et Jacobum, et omnes prophetas in Regno Dei, vos vero e„jectos foras: contra venient ab ortibus et occasibus, et a sep„tentrione, et a meridie, accumbentes in Regno Dei; et ecce „sunt extremi qui erunt primi, et sunt primi, qui erunt ultimi," XIII: 23, 28, 29, 30. per Abrahamum, Isacum et Jacobum, intelliguntur hic omnes qui in amore sunt, ut prius ostensum est.

1033. Dictum quod gentes quoque Conscientia recti et boni secundum religiosum eorum donentur, quod ita se habet: Conscientia in genere, est Vera, Spuria, et Falsa; *Conscientia vera* est, quae formatur a Domino ex veris fidei, qua cum donatus est homo, timet agere contra vera fidei, quia sic contra conscientiam; hanc conscientiam nemo accipere potest, qui non in veris fidei est, quare etiam non ita multi in orbe Chri-

stiano, quisque enim verum fidei statuit suum dogma; sed usque, qui regenerantur, accipiunt conscientiam cum charitatem, nam fundamentale conscientiae est charitas. *Conscientia spuria* est, quae formatur apud gentes ex cultu eorum religioso, in quem nati et educati sunt, contra quem agere iis est contra conscientiam; quorum conscientia cum fundata est in charitate, et misericordia, et in obedientia, tunc tales sunt, ut veram conscientiam in altera vita recipere possint, quam etiam accipiunt; nihil enim prius et potius amant, quam verum fidei. *Conscientia falsa* est, quae formatur non ab internis sed ab externis, hoc est, non a charitate, sed ab amore sui et mundi; sunt enim qui sibi videntur contra conscientiam agere, cum contra proximum, et quoque tunc videntur sibi intrinsecus angi, sed est ex causa, quia sic cogitatione percipiunt suam vitam, suum honorem, suam famam, suas opes, aut suum lucrum, periclitari, et sic ipsum se laedi; aliqui ex haereditario trahunt quandam talem mollitiem cordis, quidam sibi acquirunt, sed est conscientia falsa.

1034. Quod non excidetur omnis caro amplius ab aquis diluvii, significet quod non perituri sint, sicut ultima posteritas Antiquissimae Ecclesiae, constat ab illis, quae prius de antediluvianis, qui perierunt, dicta sunt, qui sunt qui excisi ab aquis diluvii; ostensum prius est n: 310. quomodo se res habuit, nempe quod Antiquissimae Ecclesiae posteritas ultima talis fuerit, ut, cum voluntarium eorum etiam simul intellectuale eorum fuisset corruptum, sic ut apud eos non potuisset intellectuale separari ab eorum voluntario, et in intellectuali formari nova voluntas, nam ita utraque mentis eorum pars cohaerebat: quod quia praevisum, etiam provisum a Domino fuit, ut apud hominem separari posset intellectuale ejus a voluntario, et sic renovari: et sic, quia provisum, quod talis homo postea non existeret, qualis gens ista antediluviana, ideo hic dicitur, quod non exscindetur amplius ulla caro ab aquis diluvii.

1035. Et non erit amplius diluvium ad perdendum terram, quod significet, quod talis persuasio lethifera et suffocativa non amplius existet, constare potest ex significatione diluvii respective ad antediluvianos qui perierunt, de qua prius; tum ex persuasionibus eorum diris, de quibus n: 310, 563, 570, 581,

686. ut et ex illis, quae de succedente Ecclesia, Noachus appellata; et porro ex sequentibus de arcu iridis.

1036. Vers: 12, 13. *Et dixit Deus, hoc signum foederis, quod Ego do inter Me et inter vos, et inter omnem animam vivam, quae vobiscum, in generationes saeculi. Arcum meum dedi in nube, et erit in signum foederis inter Me et inter terram.* Et dixit Jehovah, significat quod ita esset: hoc signum foederis, significat indicium praesentiae Domini in charitate: Quod Ego do inter Me et inter vos, significat conjunctionem Domini cum homine per charitatem: et inter omnem animam vivam quae vobiscum, significat, ut prius, omnia quae apud hominem regenerata sunt: in generationes saeculi, significat perpetuo omnes qui e novo creantur: arcum dedi in nube, significat statum hominis regenerati spiritualis, qui instar arcus iridis est: nubes significat obscuram lucem, in qua est spiritualis homo respective ad coelestem: et erit in signum foederis inter Me et inter terram, significat, ut prius, indicium praesentiae Domini in charitate; terra hic est proprium hominis. Haec omnia spectant hominem regeneratum spiritualem, seu Ecclesiam spiritualem.

1037. Et dixit Deus, quod significet, ita esse, prius dictum et ostensum est, nam dicere, aut dictum Dei seu Jehovae, significat ita esse: Antiquissimi, quia historice concinnabant res Ecclesiae, cum affirmare vellent, quod ita esset, dicebant, dixit Deus, vel dixit Jehovah, et erat illis formula asseverationis et confirmationis.

1038. Hoc signum foederis, quod significet indicium praesentiae Domini in charitate, constat a significatione foederis et signi foederis; quod foedus significet praesentiam Domini in charitate, ostensum est prius Cap: VI. vers: 18. et supra in hoc Capite ad vers: 9. Quod foedus sit praesentia Domini in amore et charitate, constat a natura foederis; omne foedus est conjunctionis causa, ut nempe mutuo vivant in amicitia, aut in amore; conjugium inde quoque appellatur foedus: conjunctio Domini cum homine non datur nisi in amore et charitate, nam Dominus est Ipse amor, et Misericordia, unumquemvis salvare vult, et vi forti ad coelum, hoc est, ad se attrahere; inde quisque scire et concludere potest, quod nusquam aliquis

conjungi possit cum Domino, nisi per illud quod Ipse est, hoc est, nisi simile faciat, aut unum faciat cum Ipso, hoc est, ut reamet Dominum, et amet proximum sicut se; per haec solum fit conjunctio; haec est ipsissima essentia foederis; quando conjunctio inde, tunc sequitur manifeste, quod Dominus praesens sit: ipsa praesentia Domini est quidem apud omnem hominem, sed est propior et remotior, prorsus secundum gradus ad amorem, et distantiam ab amore. Quia foedus est conjunctio Domini cum homine per amorem, seu quod idem est, est praesentia Domini apud hominem in amore et charitate, ipsum foedus appellatur in Verbo foedus pacis, nam Pax significat Regnum Domini, et Regnum Domini consistit in amore mutuo, in quo *solo* est Pax: ut apud Esaiam, „Montes recedent et colles „dimovebuntur, et *Misericordia* mea a tecum non recedet, et „*Foedus pacis* meae non dimovebitur, dixit *Miserator* tuus Je- „hovah," Es: LIV: 10. ubi Misericordia, quae est amoris, dicitur foedus pacis: apud Ezechielem, „Suscitabo super illos „Pastorem unum, et pascet illos, servum Meum Davidem; Hic „pascet eos, et Hic erit illis in pastorem, et excidam illis *Foe-* „*dus pacis*," XXXIV: 23, 25. ubi per Davidem manifeste intelligitur Dominus; Ipsius praesentia apud hominem regeneratum describitur per, quod pascet eos: apud Eundem, „Servus „meus David, Rex super illos, et Pastor unus erit omnibus il- „lis; et *pangam illis Foedus pacis, Foedus aeternitatis* erit „cum illis, et dabo illos, et multiplicari faciam illos, et ponam „Sanctuarium meum in medio illorum in aeternum; et ero illis „in Deum, et illi erunt Mihi in populum," XXXVII: 24, 26, 27. ubi similiter Dominus per Davidem intelligitur; amor per sanctuarium in medio illorum, praesentia et conjunctio Domini in amore, per quod erit illis in Deum, et illi erunt Ipsi in populum, quae appellatur foedus pacis, et foedus aeternitatis: apud Malachiam, „Cognoscetis quod miserim ad vos praeceptum „hoc, ut sit *Foedus meum* cum Levi, dixit Jehovah Zebaoth, „*Foedus meum* fuit cum illo, *vitarum et pacis*, et dedi illa illi „timore, et timebit Me," II: 4, 5. Levi in supremo sensu est Dominus, et inde homo cui amor et charitas, quare foedus vitarum et pacis cum Levi est in amore et charitate. Apud Mosen, ubi de Pinchaso, „Ecce Ego dans illi *Foedus meum Pa-*

„ *cis*, et erit illi et semini illius post illum *Foedus sacerdotii ae-* „ *terni*," Num: XXV: 12, 13. ubi per Pinchasum non intelligitur Pinchasus, sed sacerdotium quod per eum repraesentabatur, quod significat amorem et quae amoris sunt, sicut omne sacerdotium istius Ecclesiae; quisque novit quod Pinchaso non fuit sacerdotium aeternum: apud Eundem, „ Jehovah Deus „ tuus, Ipse Deus, Deus fidelis, custodiens *Foedus* et *Miseri-* „ *cordiam amantibus Ipsum*, et custodientibus praecepta Ipsius, „ millesimae generationi," Deut: VII: 9, 12. ubi manifeste, quod praesentia Domini apud hominem in amore sit foedus, nam dicitur quod sit amantibus Ipsum, et custodientibus praecepta. Quia Foedus est conjunctio Domini cum homine per amorem, sequitur quod quoque sit per omnia quae sunt amoris, quae sunt vera fidei, et appellantur Praecepta; omnia enim praecepta, imo Lex et Prophetae, fundantur in unica Lege, ut ament Dominum supra omnia, et proximum sicut semet, ut constat a Domini verbis, Matth: XXII: 34 ad 39. Marc: XII: 28 ad 35. quare etiam Tabulae, super quibus decem Praecepta scripta sunt, appellantur Tabulae foederis: quia foedus aut conjunctio est per amoris leges seu praecepta, etiam fuit per leges societatis in Ecclesia Judaica latas a Domino, quae vocantur Testimonia; tum quoque per Ritus Ecclesiae a Domino mandatos, qui vocantur Statuta; omnia haec vocantur foederis, quia spectant amorem et charitatem: sicut legitur de Joschia Rege, „ Stetit Rex super columna, et *pepigit Foedus* coram „ Jehovah, ad eundum post Jehovam, et ad custodiendum *Prae-* „ *cepta* Ipsius, et *Testimonia* Ipsius, et *Statuta* Ipsius ex toto „ corde, et ex tota anima, ad stabiliendum *verba foederis*," II. Reg: XXIII: 3. Ex his nunc constat quid est foedus, et quod foedus sit internum, nam conjunctio Domini cum homine fit per interna, nusquam per externa separata ab internis; externa sunt modo typi et repraesentativa internorum, sicut actio hominis est typus repraesentativus ejus cogitationis et voluntatis, et sicut opus charitatis est typus repraesentativus charitatis quae intus in animo et mente; ita omnes ritus Ecclesiae Judaicae erant typi repraesentativi Domini, proinde amoris et charitatis, et omnium quae inde; quare per interna hominis fit foedus et conjunctio, externa sunt modo *Signa foederis*, sic-

ut etiam appellantur; quod per interna fiat foedus aut conjunctio, constat manifeste; ut apud Jeremiam, „ Ecce dies venien„ tes, dictum Jehovae, et *pangam* cum domo Israëlis, et cum „ domo Jehudae, *Foedus novum*, non sicut *Foedus* quod pe„ pigi cum patribus eorum, quia ii irritum reddiderunt *Foedus* „ *meum*; sed hoc *Foedus* quod pangam cum domo Israëlis post „ dies hos, dabo *Legem meam in medio eorum, et super cor eo*„ *rum scribam illam*," XXXI: 31, 32, 33. ubi de nova Ecclesia; clare dicitur, quod ipsissimum foedus sit per interna, et quidem in conscientia, cui inscribitur Lex, quae omnis est amoris, ut dictum. Quod Externa non sint foedus, nisi iis interna adjuncta sint, et sic unam eandemque causam per unionem agant, sed quod sint Signa foederis, ut per illa, sicut per typos repraesentativos recordarentur Domini, constat ex eo, quod Sabbathum et Circumcisio vocentur signa foederis; quod Sabbathum, apud Mosen, „ Custodient filii Israëlis *Sabbathum*, „ ad faciendum *Sabbathum*, in generationes suas, *Foedus ae*„ *ternum;* inter Me et inter filios Israëlis *Signum* hoc in aeter„ num," Exod: XXXI: 16, 17. et quod Circumcisio, apud Eundem, „ Hoc *Foedus* Meum, quod custodietis inter Me et „ inter vos, et inter semen tuum post te; *Circumcidi* vobis om„ nem masculum: et *Circumcidetis* carnem praeputii vestri, et „ erit in *Signum foederis* inter Me et inter vos," Gen: XVII: 10, 11. Sanguis inde quoque appellatur sanguis foederis, Exod: XXIV: 7, 8. Externi Ritus cumprimis inde dicti sunt signa foederis, ut ex illis recordarentur interiorum, hoc est, illarum rerum quas significabant; omnes ritus Ecclesiae Judaicae non aliud erant; quare etiam illa appellabantur Signa, quae suppeditarent illis recordationem interiorum, sicut quod primarium Praeceptum alligarent super manu, et ad frontalia, ut apud Mosen, „ Amabis Jehovam Deum tuum, ex toto corde tuo, „ et ex tota anima tua, et ex omnibus viribus tuis: et alligabis „ haec verba in *Signum* super manu tua, et erunt in frontalia „ inter oculos tuos," Deut: VI: 5, 8. Cap: XI: 13, 18. ubi manus significat voluntatem quia potentiam, nam potentia est voluntatis, frontalia inter oculos significant [9] intellectum, ita Signum recordationem primarii praecepti, seu Legis in summa, ut continue sit in voluntate et continue in cogitatione, hoc est, ut

sit praesentia Domini, et amoris in omni voluntate, et in omni cogitatione; talis est praesentia Domini, et ab Ipso amoris mutui apud angelos, de qua continua praesentia, qualis sit, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus dicetur. Similiter hic, quod dicatur, *hoc signum foederis, quod ego do inter Me et inter vos, arcum meum dedi in nube, et erit in signum foederis inter Me et inter terram*, significat Signum non aliud quam indicium praesentiae Domini in charitate, ita recordationem apud hominem: sed quomodo inde, seu ex arcu in nube, indicium et recordatio, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

1039. Quod Ego do inter Me et inter vos, quod significet conjunctionem Domini cum homine per charitatem, constat ab illis quae nunc de foedere et signo foederis dicta sunt: foedus enim est praesentia Domini in charitate, inter Me et inter vos est conjunctio inde, dare est facere ut sit.

1040. Et inter omnem animam vivam quae vobiscum, quod significet omnia quae apud hominem regenerata sunt, constat ex significatione animae vivae, de qua supra ad vers: 10: Anima enim in Verbo significat, ut dictum, omnem vitam, tam hominis internam quam externam, etiam animalium ex eo quod significent illa quae in homine; sed proprie anima viva est, quod vitam accipit a Domino, hoc est, quod regeneratum est, quia hoc solum vivit; et quia anima significat vitam tam internam quam externam apud hominem, anima viva significat in uno complexu omnia quae apud hominem regenerata sunt: apud hominem sunt voluntaria et sunt intellectualia, inter se distinctissima, omnia et singula quae inde, apud hominem vivum, viva sunt: ita enim se res habet, qualis est homo, talia sunt omnia et singula apud eum, ipsa vita communis est in singulis, nam a singulis, ut a suis particularibus, est commune, aliter nusquam aliquod commune existit, nam commune dicitur quia a particularibus existit; quare qualis est hominis vita in communi, talis est ejus vita in singularibus imo in singularissimis ejus conatus et intentionis seu voluntatis, et in singularissimis ejus cogitationis, sic ut non dari queat minimum ideae in quo non similis vita est; ut qui fastuosus est, in ejus singulis conaminibus voluntatis, et in ejus singulis ideis cogitationis, est fastuo-

sum; qui avarus est, est avarum similiter; qui odio habet proximum similiter; sicut qui stupidus, in singulis ejus voluntatis et in singulis ejus cogitationis, est stupidum; et qui insanus, est insanum; quia talis est homo, ideo in altera vita ex solum unica idea cogitationis ejus noscitur qualis est; cum homo regeneratus est, tunc omnia et singula apud hominem regenerata sunt, hoc est vitam habent, et quidem tantum vitae, quantum separari potuit ejus proprium voluntarium, quod spurcum et mortuum est, a novo voluntario et intellectuali quod accepit a Domino; quare hic quia de regenerato agitur, anima viva significat omnia quae apud hominem regenerata sunt; quae in communi sunt ejus intellectualia et voluntaria, tam interiora quam exteriora, quae supra vers: 10. expressa sunt per avem, et bestiam, et per feram terrae, nam dicitur, „erigo foedus meum „cum omni *Anima viva*, ad avem, ad bestiam, et ad feram „terrae.»

1041. In generationes saeculi, quod significet perpetuo omnes qui e novo creantur, constat a significatione generationum saeculi; generationes sunt posteritates, quae a prioribus, ut a suis parentibus, sunt; saeculum est perpetuum; hic agitur de illis quae regenerata sunt, quare per regenerationes saeculi intelliguntur illi, qui inde perpetuo regenerantur, hoc est, qui e novo creantur; omnia in sensu interno se habent praedicate ad illa, de quibus agitur.

1042. Arcum dedi in nube, quod significet statum hominis regenerati spiritualis, qui instar arcus iridis est: quisque mirari potest, quod arcus in nube seu iris, in Verbo accipiatur pro signo foederis, cum Iris non aliud sit, quam quoddam exsurgens ex modificatione radiorum lucis a sole tunc in guttis aquae pluviae, nec aliud quam naturale quoddam, nec sicut alia signa foederis in Ecclesia, de quibus mox prius: sed quod arcus in nube repraesentet regenerationem, et significet statum hominis regenerati spiritualis, non alicui notum esse potest, nisi cui datum videre, et inde scire, quomodo se res habet: Angeli spirituales, qui omnes fuerunt homines Ecclesiae spiritualis regenerati, in altera vita, cum sistuntur conspiciendi ita, apparet circum caput, sicut arcus iridis; sed irides, quae apparent, se habent prorsus secundum statum eorum, inde etiam cognoscun-

tur in coelo et in mundo spirituum, quales sunt: quod instar iridis appareat, causa est, quod naturalia eorum correspondentia spiritualibus talem speciem sistant, est modificatio lucis spiritualis a Domino, in eorum naturalibus; hi Angeli sunt, qui dicuntur regenerati aqua et spiritu, Angeli vero coelestes regenerati igne. In naturalibus ita se habet; ut color existat, debet esse quoddam obscurum et niveum, seu nigrum et album, in quae cum radii lucis ex Sole incidunt, secundum variam temperaturam obscuri et nivei, seu nigri et albi, ex modificatione radiorum lucis influentium, existunt colores, quorum quidam magis aut minus trahunt ex obscuro et nigro, quidam magis aut minus ex niveo seu albo, inde diversitas eorum; comparative se habet res in spiritualibus, ibi Obscurum est proprium intellectuale seu falsum, et Nigrum est proprium voluntarium hominis seu malum, quod absorbet et exstinguit radios lucis; at Niveum et Album est verum et bonum quod homo putat facere ex semet, quod reflectit et rejicit a se radios lucis; radii lucis, qui in illa incidunt, et illa quasi modificant, sunt a Domino, ut a Sole sapientiae et intelligentiae, nam radii lucis spiritualis non alii sunt, nec aliunde: quia naturalia correspondent spiritualibus, inde est, cum circa hominem regeneratum spiritualem, in altera vita, sistatur ita videndum, quod appareat simile arcui in nube, qui arcus est repraesentatio spiritualium in ejus naturalibus: apud hominem regeneratum spiritualem est proprium intellectuale, cui Dominus insinuat innocentiam, charitatem et misericordiam; secundum receptionem horum donorum ab homine, apparet ejus iris, cum sistitur videnda, eo pulchrior, quo magis proprium voluntarium hominis remotum, subactum, et in obsequium redactum est. Prophetis, cum in visione Dei fuerunt, apparuit quoque arcus sicut qui in nube, ut Ezechieli, « Supra expansum, quod super capite Cheruborum, quasi « aspectus lapidis Sapphiri, similitudo throni, similitudo tanquam « aspectus Hominis super illo superius: et vidi sicut speciem prunae coruscantis secundum aspectum ignis, intra illam circumcirca ab aspectu lumborum Ipsius et supra; et ab aspectu lumborum Ipsius et infra, vidi tanquam aspectum ignis cui splendor circumcirca, sicut aspectus *Arcus cum sit in nube in die pluviae,* sic aspectus splendoris circumcirca; hic aspectus simi-

„litudinis Gloriae Jehovae," I: 26, 27, 28. Cuivis constare potest quod Dominus ita visus, et tunc per Ipsum repraesentatum Coelum, nam Ipse est Coelum, hoc est, omne in omnibus Coeli; Ipse est Homo de quo ibi, Thronus est Coelum, pruna coruscans secundum aspectum ignis a lumbis supra est Coeleste amoris, ignis splendor circumcirca a lumbis infra sicut arcus in nube est coeleste spirituale; ita Coelum coeleste seu coelestium Angelorum respraesentatum a lumbis supra, et Coelum spirituale seu spiritualium Angelorum a lumbis infra; quae enim infra sunt a lumbis usque per pedes ad plantas, in Maximo homine significant naturalia: inde quoque constat, quod naturalia hominis ita illustrata per lucem spiritualem a Domino, instar arcus in nube appareant. Apparuit etiam Johanni, de quibus in Apoc: IV: 2, 3. Cap: X: 1.

1043. Quod nubes significet obscuram lucem, in qua est spiritualis homo respective ad coelestem, constare potest ex illis quae de arcu nunc dicta sunt; arcus enim seu color arcus nusquam existit nisi in nube, ipsum obscurum, ut dictum, per quod fulgurant radii solis, est quod vertitur in colores, ita quale obscurum, quod a fulgure radiorum perstringitur, talis color: similiter se habet apud hominem spiritualem, obscurum apud eum, quod hic vocatur nubes, est falsum, quod idem est, ac proprium ejus intellectuale, cui proprio cum insinuatur innocentia, charitas et misericordia a Domino, tunc non amplius apparet haec nubes ut falsum, sed ut apparens veri, una cum vero ex Domino, inde instar arcus colorati; est modificatio quaedam spiritualis quae nusquam describi potest, quae nisi percipiatur ab homine per colores, et eorum nativitates, non scio an queat ad captum exponi. Qualis haec nubes est apud hominem regeneratum, constare potest a statu ejus ante regenerationem; homo regeneratur per illa quae putat esse vera fidei, quisque putat suum dogma esse verum, inde conscientiam accipit, quare postquam accepit conscientiam, contra illa agere, quae ei impressa sunt quod sint vera fidei, ei est contra conscientiam; talis est unusquisque regeneratus, nam regenerantur a Domino multi quocunque dogmate, et cum regenerati sunt, non tunc aliquam revelationem immediatam accipiunt, nisi quae illis insinuantur per Verbum et praedicationem Verbi; sed quia

charitatem accipiunt, Dominus per charitatem operatur in eorum nubem, inde exsurgit lux, sicut dum sol perstringit nubem, quae inde lucidior fit, et variegatur coloribus; ita quoque in nube existit similitudo arcus; quo itaque nubes tenuior est, hoc est, quo a pluribus veris fidei intermixtis consistit, eo pulchrior est arcus; at quo nubes haec densior est, hoc est, a paucioribus veris fidei consistit, eo impulchrior arcus; innocentia multum pulchritudinis adjicit, est quasi inde splendor vivus in coloribus. Omnes apparentiae veri sunt nubes, in quibus homo est, cum in sensu literae Verbi, nam in Verbo secundum apparentias loquutum est, at cum simpliciter credit Verbo, tametsi in apparentiis manet, et charitatem habet, haec nubes respective tenuis est; in hac nube formatur a Domino Conscientia apud hominem intra Ecclesiam. Omnes ignorantiae veri etiam sunt nubes, in quibus homo est, cum non scit quid verum fidei, in genere cum non scit quid Verbum, et adhuc magis cum non audivit de Domino, in hac nube formatur a Domino conscientia apud hominem extra Ecclesiam; nam in ipsa ignorantia potest esse innocentia, et sic charitas. Omnes falsitates etiam sunt nubes, sed hae nubes sunt tenebrae, quae apud eos, qui vel habent conscientiam falsam, de qua prius, vel apud eos qui habent nullam. Hae sunt in genere qualitates nubium; quod quantitatem attinet, tantae nubes apud hominem sunt, et tam densae, ut si nosset, miraretur, quod usquam possent per eam transparere radii lucis a Domino, et quod posset homo regenerari; qui minimum nubis se habere putat, quandoque perplurimam habet, et qui perplurimum nubis credit se habere, is minus habet. Tales nubes sunt apud hominem spiritualem, sed apud hominem coelestem non tantae sunt, quia ei amor in Dominum est, qui ejus parti voluntariae implantatus, et ideo quoque non conscientiam sicut homo spiritualis, sed perceptionem boni et inde veri a Domino accipit; cum voluntarium hominis tale est, ut recipere possit radios flammae coelestis, tunc inde intellectuale ejus illustratur, et ex amore novit et percipit omnia quae sunt vera fidei; voluntarium ejus tunc est instar exigui solis, e quo radii in partem ejus intellectualem; talis fuit homo Antiquissimae Ecclesiae. Ast cum voluntarium hominis prorsus corruptum est et infernale, et ideo nova volun-

tas, quae est conscientia, formatur in parte ejus intellectuali, ut factum apud hominem Antiquae Ecclesiae, et fit apud omnem hominem regeneratum Ecclesiae spiritualis, tunc densa nubes est, nam discere debet quid verum et bonum est, nec percipere potest num sit; et tunc quoque continue influit falsum, quod est obscurum nubis, a parte ejus nigra voluntaria, seu per eam ab inferno; quae causa est, quod pars intellectualis nusquam illustrari possit apud hominem spiritualem, sicut apud hominem coelestem; inde est, quod nubes hic significet obscuram lucem in qua est spiritualis homo respective ad coelestem.

1044. Et erit in signum foederis inter Me et inter terram, quod significet, indicium praesentiae Domini in charitate, et quod terra hic sit proprium hominis, constat ab illis quae prius dicta sunt; et quod terra significet proprium hominis, constat ex sensu interno, ipsaque serie rerum; prius enim dictum, „hoc „signum foederis inter Me et inter vos, et inter omnem animam „vivam, quae vobiscum," quibus significatum quicquid regeneratum est; hic autem aliter, „Erit in signum foederis inter „Me et inter terram," inde, ut et ex repetitione signi foederis, patet quod hic significetur aliud, et quidem quod terra id quod non regeneratum est, et quod non regenerari potest, quod est proprium voluntarium hominis. Homo enim regeneratus quoad partem intellectualem est Domini, sed quoad partem voluntariam suam est sui, quae binae partes in homine spirituali sunt oppositae; sed pars voluntaria hominis tametsi opposita est, usque tamen non potest non adesse; omne enim obscurum in parte ejus intellectuali, seu omnis densitas ejus nubis, est inde, continue inde influit, et quantum influit, tantum densatur nubes in parte intellectuali, at quantum removetur, tantum attenuatur nubes, inde est quod per terram hic significetur proprium hominis; quod per terram significetur corporeum hominis praeter multa alia, prius ostensum est: se habet hoc, sicut bini, qui prius amicitiae foedere conjuncti sunt, ut fuit voluntas et intellectus apud hominem Antiquissimae Ecclesiae, cum amicitia rupta, et inimicitia orta, ut factum cum homo corrupit prorsus voluntarium suum, cum iterum foedus initur, tunc sistitur pars inimica coram, sicut cum ea foedus, sed non est foedus cum ea, quia prorsus opposita et contraria, sed cum illo

quod inde influit, ut dictum, hoc est, cum proprio intellectuali; signum seu indicium foederis hoc est, ut quantum praesentiae Domini in proprio intellectuali, tantum removebitur proprium voluntarium; se habent haec prorsus sicut coelum et infernum; hominis regenerati pars intellectualis, ex charitate, in qua Dominus est praesens, est coelum, ejus pars voluntaria est infernum, quantum Dominus est praesens in coelo, tantum removetur infernum; ex se enim homo est in inferno, ex Domino est in coelo, et continue homo elevatur ab inferno in coelum, et quantum elevatur, tantum removetur ejus infernum: signum ergo, seu indicium, quod Dominus sit praesens, est quod voluntarium hominis removeatur, quod ut removeri possit, fit per tentationes, et per plura alia media regenerationis.

1045. Haec quae nunc allata sunt, spectant hominem regeneratum spiritualem seu Ecclesiam spiritualem; quae nunc sequuntur, spectant omnem hominem in genere; dein hominem, qui regenerari potest in specie.

1046. Vers: 14, 15. *Et erit in obnubilando me nube super terram, et videtur arcus in nube. Et recordabor foederis mei, quod inter Me et inter vos, et inter omnem animam vivam in omni carne, et non erit amplius aquae in diluvium ad perdendum omnem carnem.* Et erit in obnubilando Me nube super terram, significat quando propter proprium voluntarium hominis non apparet fides charitatis: et videtur arcus in nube, significat quando usque homo talis est, ut regenerari queat: et recordabor foederis mei quod inter Me et inter vos, significat Misericordiam Domini in specie erga regeneratos, et qui regenerari possunt: et inter omnem animam vivam in omni carne, significat universum genus humanum: et non erit amplius aquae in diluvium ad perdendum omnem carnem, significat quod intellectuale ejus non amplius talem persuasionem imbuere poterit, ut pereat sicut posteritas Ecclesiae Antiquissimae. Haec spectant omnem hominem in genere.

1047. Et erit in obnubilando Me nube super terram, quod significet, quando propter proprium voluntarium hominis non apparet fides charitatis, constat ex illis quae mox supra dicta sunt de terra seu proprio voluntario hominis, quod nempe tale sit, ut continue infundat in partem intellectualem hominis ob-

scurum seu falsum, quod est obnubilatio, omnis falsitas est inde; quod satis manifeste constare potest ex eo, quod amores sui et mundi, qui sunt voluntatis hominis, non sint nisi odia, nam quantum quis semet amat, tantum odit proximum; qui amores quia ita contrarii sunt amori coelesti, non potest quin continuo inde influant talia quae contraria sunt amori mutuo, quae omnia in parte intellectuali sunt falsitates, inde ejus omne obscurum et tenebrosum; falsum obnubilat verum, prorsus sicut obscura nubes lucem solis; et quia falsum et verum non possunt simul esse, sicut non tenebrae et lux; inde manifeste sequitur, quod unum discedat, veniente altero; et quia hoc per vices fit, ideo hic dicitur, in obnubilando nube terram, hoc est, quando per proprium voluntarium non apparet fides charitatis, seu verum et inde bonum, minus bonum et inde verum.

1048. Et videtur arcus in nube, quod significet, quando usque homo talis est, ut regenerari queat, constat a significatione arcus in nube, qui est signum seu indicium regenerationis, ut prius est dictum: cum arcu in nube ita porro se habet; homo, seu anima post mortem corporis, qualis est, illico noscitur, a Domino ab aeterno, et qualis futura in aeternum; ab angelis percipitur illico ad primum adventum qualis est, est sphaera quaedam, quae quasi exhalat ab indole ejus seu a singulis quae apud eum, quae sphaera, quod mirabile, talis est, ut inde percipiatur qua fide sit, qua charitate; haec sphaera est, quae, cum Domino ita beneplacet, fit visualis per arcum; de qua sphaera, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus: inde constare potest, quid significatur hic per arcum cum videtur in nube, quod nempe, cum homo talis est, ut regenerari queat.

1049. Et recordabor foederis mei quod inter Me et inter vos, quod significet Misericordiam Domini, in specie erga regeneratos et qui regenerari possunt, etiam inde sequitur, nam recordari apud Dominum est misereri; recordari non praedicari potest de Domino, quia ab aeterno omnia et singula novit, sed misereri, quia novit quod homo talis sit, nempe, ut dictum, quod proprium ejus sit infernale, et quod sit ipsum ejus infernum, nam per proprium suum voluntarium communicat

cum inferno, quod inde et ex se tale est, ut nihil plus et potius cupiat, quam in infernum se praecipitare, nec contentus est eo, sed cupit omnes in universo; homo quia ex se talis diabolus est, et Dominus hoc novit, sequitur, quod recordari foederis non aliud sit quam misereri, et per Divina media regenerare, et ad coelum vi forti, quantum talis est homo, ut possit, attrahere.

1060. Et inter omnem animam vivam in omni carne, quod significet universum genus humanum, constat a significatione animae vivae in omni carne: omnis homo anima viva dicitur ex vivo quod apud eum; nusquam aliquis homo vivere potest, minus ut homo, si non vivum quid apud se habeat, hoc est, nisi habeat aliquid innocentiae, charitatis et misericordiae, aut inde aliquid simile vel aemulum; hoc innocentiae, charitatis et misericordiae accipit homo a Domino, cum infans est, et cum in aetate puerili, ut constare potest a statu infantum, tum quoque a statu pueritiae; quod homo tunc accipit, conservatur apud hominem; quae conservantur, vocantur in Verbo Reliquiae, quae Solius Domini sunt apud hominem; haec quae conservantur, sunt quae faciunt, ut homo, dum ad adultam aetatem venit, possit esse homo; de quibus Reliquiis videantur, quae n: 468, 530, 560, 561, 562, 563, 576. Quod status innocentiae, charitatis et misericordiae, quos homo habuit in infantia, et in annis pueritiae, faciant, quod homo possit esse homo, constat manifeste ex eo, quod homo in nullum exercitium vitae, sicut bruta animalia, nascatur, sed quod omnia et singula addiscat, et quae addiscit, quod ea ex exercitio tunc trahant habitum, et sicut naturam, ne quidem ambulare potest homo nisi addiscat, nec loqui, ita in reliquis omnibus, haec per usum fiunt ei quasi naturalia; ita se habet cum statu innocentiae, charitatis et misericordiae, quibus similiter imbuitur ab infantia, qui status nisi adsint apud hominem, foret multo vilius bruto; sed hi status sunt, quos homo non addiscit, sed dono accipit a Domino, et quos apud eum Dominus conservat; suntque illi, et una cum veris fidei, qui appellantur reliquiae, et sunt Solius Domini; quantum homo in adulta aetate hos status exstinguit, tantum mortuus fit: cum regeneratur homo, sunt hi status principia regenerationis, et in hos inducitur, nam Do-

minus per Reliquias, ut prius dictum, operatur. Hae Reliquiae apud unumquemvis hominem sunt quae vocantur hic Anima viva in omni carne: quod omnis caro significet unumquemvis hominem, ac ita universum genus humanum, constare potest a significatione carnis passim in Verbo, videantur quae ostensa n: 574. ut apud Matthaeum, „Nisi abbreviarentur dies isti, „non conservaretur ulla *Caro*," XXIV: 22. Marc: XIII: 20. apud Johannem, „Jesus dixit, Pater glorifica Filium Tuum, „sicut dedisti Ipsi potestatem *omnis Carnis*," XVII: 2. apud Esaiam, „Revelabitur gloria Jehovae, et videbunt *omnis Ca*„*ro*," XL: 5. apud Eundem, „Cognoscent *omnis Caro*, quod „Ego Jehovah Salvator tuus," XLIX: 26.

1051. Quod non erit amplius aquae in diluvium ad perdendum omnem carnem, significet, quod intellectuale ejus non amplius talem persuasionem imbuere poterit, ut pereat sicut posteritas ultima Ecclesiae Antiquissimae, constare potest ab illis quae saepius prius de aquis diluvii dicta et ostensa sunt, tum quae de antediluvianis qui perierunt, quod nempe apud eos non solum voluntarium fuerit deperditum et infernale factum, sed etiam intellectuale, sic ut non potuerint regenerari, hoc est, nova aliqua voluntas in parte eorum intellectuali formari.

1052. Vers: 16. *Erit arcus in nube, et video eum, ad recordandum foederis aeterni inter* [*Deum, et inter*] *omnem animam vivam in omni carne, quae super terra.* Et erit arcus in nube, significat statum ejus: et video eum, significat quod talis sit, ut regenerari possit: ad recordandum foederis aeterni, significat ut Dominus praesens possit apud eum esse in charitate: inter Deum, et inter omnem animam vivam in omni carne, quae super terra, significat unumquemvis hominem, apud quem hoc dari potest. Haec spectant hominem qui regenerari potest in specie.

1053. Et erit arcus in nube, quod significet statum ejus, constat ex illis quae prius de arcu in nube dicta et ostensa sunt, quod nempe homo aut anima in altera vita cognoscatur ex sphaera ejus apud Angelos, et quod sphaera, quoties Domino beneplacet, repraesentetur per colores, quales sunt arcus, diversimode secundum cujusvis statum, respective ad fidem in Dominum, ita respective ad bona et vera fidei: in altera vita

sistuntur videndi colores, qui ex nitore et splendore immensum superant pulchritudinem colorum qui oculis in terra videntur; unusquisque color aliquid coeleste et spirituale repraesentat; colores illi sunt ex luce quae in Coelo, et variegatione lucis spiritualis, ut dictum supra; vivunt enim angeli in tanta luce, ut lux Mundi respective nihili sit; lux coeli, in qua vivunt Angeli, ad lucem mundi, se habet respective sicut lumen solis meridiani ad lumen candelae, quod exstinguitur et nullum fit, oriente sole: est in coelo Lux coelestis et est Lux spiritualis, Lux Coelestis, ut comparative loquar, est sicut lux solis, at Lux spiritualis est sicut lux lunae, sed cum omni differentia secundum statum Angeli recipientis lucem; similiter se habent colores, quia ex luce inde. Ipse Dominus est coelo angelorum coelestium, Sol, et coelo angelorum spiritualium, Luna: haec incredibilia sunt iis qui nullum conceptum de vita, quam Animae vivunt post mortem, habent, sed usque verissima.

1054. Quod video eum, significet quod talis sit ut regenerari possit, constat ex eo, quod videre aliquem, cum praedicatur de Domino, sit nosse qualis est; Dominus enim omnes ab aeterno novit, nec opus habet videre qualis est; cum talis ut regenerari possit, tunc praedicatur de Domino, quod videat aliquem, sicut etiam quod faciem attollat super aliquem: cum autem non regenerari potest, tunc non praedicatur quod Dominus videat, sicut quod nec attollat faciem, sed praedicatur, quod avertat oculos seu faciem, tametsi Dominus non est Qui avertit, sed homo: inde est, ubi prius actum est de universo genere humano, in quo plures sunt qui non regenerari possunt, quod non dictum sit, cum video arcum in nube, sed cum videtur arcus in nube, vers: 14. videre se similiter habet ac recordari, apud Dominum, quod significat in sensu interno misereri, de quo supra n: 840. 1049. videantur quae prius n: 626.

1055. Ad recordandum foederis aeterni, quod significet ut Dominus praesens possit apud eum esse in charitate, constat ex illis quae de significatione foederis supra dicta et ostensa sunt, quod nempe nullum aliud foedus aeternum sit, quam amor in Dominum, et amor erga proximum, hoc aeternum est, quia ab aeterno in aeternum; universum coelum fundatum est in amore, imo universa natura, nam in natura nihil quicquam

datur, ubi aliqua unio et conjunctio, quod non originem trahat ab ámore, sive animatum sit, sive non animatum, omne enim naturale existit a spirituali, et spirituale a coelesti, ut supra dictum, inde omnibus et singulis amor implantatus est, aut instar amoris, solum apud hominem non est amor, sed contrarium, quia homo ordinem naturae in se destruxit; at cum regenerari potest, seu iterum restitui ordini, et accipere amorem mutuum, tunc est foedus seu conjunctio per charitatem, de qua hic agitur.

1056. Inter Deum et inter omnem animam vivam in omni carne, quae super terra, quod significet apud unumquemvis hominem, apud quem hoc dari potest, constat ex illis quae dicta sunt, quod nempe de illis agatur qui regenerari possunt, quare anima viva in omni carne non alios significat.

1057. Vers: 17. *Et dixit Deus ad Noaeh; hoc signum foederis quod erigo inter Me et inter omnem carnem, quae super terra.* Dixit Deus ad Noachum significat, quod hoc sciret Ecclesia: hoc signum foederis quod erigo inter Me et inter omnem carnem, quae super terra, significat quod indicium praesentiae Domini in charitate non solum esset apud hominem Ecclesiae, sed etiam apud hominem extra Ecclesiam.

1058. Quod dixit Deus ad Noachum, significet quod hoc sciret Ecclesia, constat ex serie rerum, quae non patet nisi a sensu interno; in quo haec ita cohaerent; primum actum est de homine regenerato spirituali intra Ecclesiam; secundo, de omni homine in universo; tertio de omni homine qui regenerari potest; hic est clausula, quod nempe hoc sciret Ecclesia; quod Noachus sit Ecclesia, prius ostensum est, et quidem hic, quod sit Ecclesia spiritualis in genere, quia solus Noachus nominatur; quid sciret nunc sequitur.

1059. Quod hoc signum foederis, quod Ego erigo inter Me et inter omnem carnem, quae super terra, significet quod indicium praesentiae Domini in charitate, non solum esset apud hominem Ecclesiae, sed etiam apud hominem extra Ecclesiam, constat a significatione omnis carnis, quod sit omnis homo, proinde universum genus humanum; quod sit universum genus humanum, tam quod intra Ecclesiam, quam quod extra Ecclesiam, constat non solum ex eo quod dicatur omnis caro, sed

etiam quod non dicatur, ut prius, anima viva in omni carne; manifestius etiam redditur per illud, quod adjiciatur, quae super terra. Quod Dominus apud illos qui extra Ecclesiam, et Gentes vocantur, aeque in charitate praesens sit, ac apud illos qui intra Ecclesiam, supra dictum videas n: 932. 1032, imo praesentior; causa est, quod tanta nubes in parte eorum intellectuali non sit, quanta in communi apud ita vocatos Christianos; gentes enim ignorant Verbum, nec sciunt quid Dominus, proinde non sciunt quid verum fidei, quare non possunt esse contra Dominum, et contra verum fidei, inde nubes eorum non est contra Dominum et contra verum fidei, talis nubes facile potest discuti cum illustrantur: at Christianorum nubes datur contra Dominum, et contra vera fidei, quae nubes ita obscura est, ut sint tenebrae; et cum odium est loco charitatis, tunc est caliginosum; adhuc magis apud eos qui prophanant vera fidei, quod gentes facere non possunt, quia in ignorantia veri fidei vivunt; nemo prophanare potest quod ignorat quale est, et quod sit: haec causa est, quod plures ex Gentibus salventur, quam ex Christianis; quod etiam Dominus dixit apud Lucam: XIII: 23, 28, 29, 30. praeter quod infantes eorum omnes sint Regni Domini, Matth. XVIII: 10, 14, Cap: XIX: 14. Luc: XVIII: 16.

1060. Vers: 18. *Et fuerunt filii Noachi, egressi ex arca, Schem, et Cham, et Japheth; et Cham is pater Canaanis.* Fuerunt filii Noachi egressi ex arca, significant illos qui constituerunt Ecclesiam Antiquam; egressi ex arca, significant qui regenerati: Schem significat Ecclesiam internam: Cham significat Ecclesiam corruptam: Japheth significat Ecclesiam externam: Cham is pater Canaanis, significat quod ex Ecclesia corrupta ortus sit cultus in externis absque internis, qui significatur per Canaan.

1061. Et fuerunt filii Noachi egressi ex arca, quod significent illos, qui constituerunt Ecclesiam Antiquam; et quod egressi ex arca sint qui regenerati, constat ex omnibus illis quae sequuntur; ex quibus patebit, quomodo se res habet.

1062. Quod Schem significet Ecclesiam internam, Cham Ecclesiam corruptam, Japheth Ecclesiam externam, etiam a sequentibus constat, nam describuntur quales sunt. Sicut in

omni Ecclesia, ita fuit in Antiqua, nempe quod fuerint, qui interni homines; qui corrupti interni; et qui externi: qui Interni, sunt qui principale fidei faciunt charitatem; qui corrupti interni, sunt qui principale fidei faciunt fidem absque charitate; et qui Externi, sunt qui de interno homine parum cogitant, sed usque opera charitatis praestant, et ritus Ecclesiae sancte observant: praeter haec tria genera hominum non dantur alii, qui dicendi homines Ecclesiae spiritualis; et quia homines Ecclesiae fuerunt omnes, dicuntur egressi arca. Qui Interni homines fuerunt in Ecclesia Antiqua, hoc est, qui principale fidei fecerunt charitatem, dicti fuerunt Schem; at qui corrupti interni fuerunt, qui nempe principale fidei fecerunt fidem absque charitate, in Ecclesia Antiqua, vocati sunt Cham; at qui Externi fuerunt, et de interno homine parum cogitarunt, sed usque opera charitatis praestiterunt, et ritus Ecclesiae sancte observarunt, in Ecclesia Antiqua, appellati sunt Japheth: de singulis, quales fuerunt, agitur in sequentibus.

1063. Quod Cham is pater Canaanis, significet quod ex Ecclesia corrupta ortus sit cultus in externis absque internis, qui significatur per Canaan, similiter a sequentibus constat, nam quae in hoc versu continentur sunt praemissa sequentium. Quod Cham significet Ecclesiam corruptam, hoc est, eos, qui principale religionis faciunt fidem separatam a charitate, constat apud Davidem, „Percussit omnem *Primogenitum* in Aegypto, *principium roborum*, in tentoriis *Chami*," Psalm: LXXVIII: 51: per Primogenitum Aegypti repraesentata fuit fides absque charitate; quod fides vocetur primogenitus Ecclesiae videatur prius n: 352, 367. et quod fides inde appelletur principium roboris, ut hic apud Davidem, videatur Genes: XLIX: 3. ubi de Rubene, qui quia primogenitus Jacobi, repraesentabat fidem, et appellatur principium roboris; tentoria Chami sunt cultus inde; quod tentoria significent cultum, videantur quae prius n: 414. Aegyptus inde vocatur terra Chami Psalm: CV: 23, 27. Psalm: CVI: 22. Tales, qui in Ecclesia Antiqua Cham vocati, quia vitam omnium cupiditatum vixerunt, solum garrientes quod salvari possent, utcunque viverent, per fidem, antiquis visi sunt nigri ex aestu cupiditatum, unde vocati Cham. Quod Cham pater Canaanis dicatur, inde

est, quia tales nihil curant, quomodo homo vivit, modo frequentet sacra, nam aliquem cultum usque volunt, cultus externus iis unicus est, internum, qui solius est charitatis, rejiciunt, inde dicitur Cham pater Canaanis.

1064. Vers: 19. *Tres hi filii Noachi; et ab illis dispersa est tota terra.* Tres hi filii Noachi significant tria haec doctrinarum genera, quae sunt Ecclesiarum in genere: et ab illis dispersa est tota terra, significat quod inde derivatae sint omnes doctrinae, tam verae quam falsae.

1065. Quod tres hi filii Noachi significent tria haec doctrinarum genera, quae sunt Ecclesiarum in genere, mox supra dictum: sunt quidem innumera genera minus universalia doctrinarum, sed non dantur plura genera universalia; qui non agnoscunt charitatem et non fidem, et non externum cultum, ii non sunt alicujus Ecclesiae; quare de iis, quia hic de Ecclesia, non agitur.

1066. Quod ab illis dispersa est tota terra, significet quod inde derivatae sint omnes doctrinae, tam verae quam falsae, constat a significatione Terrae: Terra in Verbo accipitur varie, in sensu universali pro loco seu tractu ubi est Ecclesia, vel ubi fuit Ecclesia, sicut Terra Canaan, Terra Jehudae, Terra Israëlis, ita universaliter pro omni Ecclesiae, nam Terra praedicatur ex homine qui ibi, ut notum quoque est in communi sermone; quare antiquitus, cum dicebant totam terram, non intellexerunt totum terrarum orbem, sed modo terram ubi Ecclesia, et sic ipsam Ecclesiam; sicut constare potest a sequentibus in Verbo locis; apud Esaiam, „Jehovah evacuans *Terram:* evacuando evacuabitur *Terra;* lugebit, confundetur „ *Terra:* et *Terra* contaminabitur sub habitatoribus suis; propterea maledictio comedet *Terram:* ideo exurentur habitatores „ *Terrae*, et relictus erit homo pusillum. Cataractae ab alto apertae sunt, et commota sunt *fundamenta Terrae;* confringendo confracta est *Terra;* disrumpendo disrupta est *Terra;* nutando emota est *Terra;* titubando titubat *Terra sicut* ebrius; et hinc inde vacillat sicut tugurium; et gravis erit super eam praevaricatio ejus, et cadet, et non addet surgere, " XXIV: 1, 3, 4, 5, 6, 18, 19, 20, 21. terra pro populo qui ibi, et quidem pro populo Ecclesiae, ita pro Ecclesia, et pro vasta-

tis illis quae Ecclesiae, de quibus, cum vastantur, praedicatur evacuari, commoveri, titubare sicut ebrius, vacillare; cadere non surgere. Quod per Terram significetur homo, consequenter Ecclesia, quae hominis, apud Malachiam, „Praedi-„dicabunt vos beatos omnes gentes, quia *eritis vos Terra beneplaciti*," III: 12. Quod terra pro Ecclesia, apud Esaiam, „Annon intelligitis fundamenta *Terrae*," XL: 21. ubi fundamenta terrae pro fundamentis Ecclesiae: apud Eundem, „Ecce „Ego creans Coelos novos, et *Terram* novam," LXV: 17. Cap. LXVI: 22. Apoc: XXI: 1. coeli novi et terra nova pro Regno Domini et Ecclesia: apud Sachariam, „Jehovah extendens coelos et *fundans Terram*, et formans spiritum hominis „in medio ejus," XII: 1. pro Ecclesia; sicut etiam prius, „In „principio creavit Deus coelum et *Terram*," Gen: I: 1. „absoluti sunt coeli et *Terra*," Gen: II: 1. „Hae nativitates coeli et „*Terrae*," ib: vers: 4. ubivis pro Ecclesia, quae creata, formata, facta; apud Joëlem, „Coram Ipso commota est *Terra*, contremuerunt Coeli; sol et luna atrati sunt," II: 10. pro Ecclesia, et pro illis quae sunt Ecclesiae; quae cum vastantur, dicitur coelum et terra commoveri, sol et luna nigrescere, hoc est, amor et fides. Apud Jeremiam, „Vidi *Terram*, cum ecce vacuum et inane, et ad coelos, et non lux illorum," IV: 23. manifeste hic terra pro homine, in quo non aliquid Ecclesiae. Apud Eundem, „Desolata erit *tota Terra*, et consummationem non faciam, propter hoc lugebit *Terra*, et atrati erunt „coeli," IV: 27, 28. similiter pro Ecclesia, cujus exteriora sunt terra, et interiora coeli, de quibus praedicatur, quod atrati sint, et illis nulla lux, cum non amplius sapientia boni et intelligentia veri; tunc quoque terra est vacua et inanis; similiter homo Ecclesiae qui foret Ecclesia: quod per *totam terram* etiam alibi intelligatur solum Ecclesia, apud Danielem, „Bestia quarta, regnum quartum erit in *Terra*, quod diversum „erit ab omnibus regnis, et comedet *totam Terram*, et conculcabit illam, et conteret illam," VII: 23. tota terra pro Ecclesia, et pro illis quae sunt Ecclesiae; nam in Verbo non agitur de Potestatibus monarchicis, quod prophanorum scriptorum est, sed de sanctis et de statibus Ecclesiae, qui per Regna terrae significantur. Apud Jeremiam, „Procella magna sus-

„citabitur a *lateribus Terrae*, et erunt confessi Jehovae in die „illo, *a fine Terrae usque ad finem Terrae*,“ XXV: 32, 33. ibi a fine terrae ad finem terrae pro Ecclesia, et pro omni quod Ecclesiae. Apud Esaiam, „Quiescit et quieta est *tota Terra*, „insonuerunt jubilo,“ XIV. 7. ibi tota terra pro Ecclesia. Apud Ezechielem, „Sicut laetatur *tota Terra*,“ XXXV: 14. ubi etiam tota terra pro Ecclesia. Apud Esaiam, „Juravi non tran-„situras aquas Noachi amplius super *Terram*,“ LIV. 9. ubi terra pro Ecclesia, nam ibi agitur de Ecclesia. Terra, quia in Verbo significat Ecclesiam, etiam significat non Ecclesiam, nam cuique tali voci sunt sensus contrarii seu oppositi, sicut terrae diversae gentium, in genere omnes terrae extra terram Canaanem: ideo quoque terra accipitur pro populo, et pro homine extra Ecclesiam, inde pro homine externo, pro ejus voluntate, pro ejus proprio, et sic porro; raro in Verbo pro universo terrarum orbe, nisi significetur tunc universum genus humanum quoad statum eorum Ecclesiae vel non Ecclesiae. Et quia terra est continens humi, quae etiam est Ecclesia, et humus continens agri, ideo est vox significans, quia involvit, plura, sed quid significat, patet a re, ut a suo subjecto, de qua agitur, et praedicatur. Exinde nunc constare potest, quod hic per totam terram, quae a filiis Noachi dispersa, non significetur universus terrarum orbis, seu universum genus humanum, sed omnes doctrinae tam verae quam falsae, quae Ecclesiarum fuerunt.

1067. Vers: 20. *Et coepit Noach vir humi, et plantavit vineam.* Coepit Noach vir humi, significat in genere hominem ex doctrinalibus fidei instructum: et plantavit vineam, significat inde Ecclesiam; vinea est Ecclesia spiritualis.

1068. Coepit Noach vir humi, quod significet in genere hominem ex doctrinalibus fidei instructum, constat ex significatione humi, de qua prius n: 268. 566, quod nempe sit homo Ecclesiae, seu quod idem est, Ecclesia, ut enim sit Ecclesia, homo debet esse Ecclesia: Humus dicitur Ecclesia ex eo, quod recipiat semina, quae sunt fidei, seu vera et bona fidei: humus distinguitur a terra, quae, ut ostensum, etiam significat Ecclesiam, ut fides a charitate; sicut charitas est continens fidei, ita terra est continens humi; inde cum in genere agitur de Ecclesia, appellatur illa Terra, cum in specie, appellatur hu-

mus, ut hic, nam genus est complexus eorum quae inde. Doctrinalia, quae habuit homo Antiquae Ecclesiae, fuerunt, ut prius dictum, ex Antiquissimae Ecclesiae revelationibus et perceptionibus, conservatis, quibus fidem habuerunt, sicut nos hodie Verbo; illa doctrinalia fuerunt illorum Verbum; quare, quod Noachus coeperit vi humi, significat hominem doctrinalibus fidei instructum.

1069. Quod plantavit vineam, significet inde Ecclesiam, quodque vinea sit Ecclesia *spiritualis*, constat ex significatione Vineae: in Verbo Ecclesiae passim describuntur per hortos, tum etiam per arbores horti, et quoque nominantur ita, et hoc ex fructibus, qui significant illa quae sunt amoris seu charitatis, quare dicitur quod homo cognoscatur ex fructu: comparationes Ecclesiarum cum hortis, arboribus et fructibus, ex repraesentationibus in coelo oriuntur, ubi quoque horti pulchritudine inexpressibili quandoque sistuntur, secundum sphaeras fidei; inde quoque Ecclesia coelestis descripta fuit per Hortum Paradisiacum, in quo omnis generis arbores; et per arbores horti significatae sunt perceptiones illius Ecclesiae; perque fructus omnis generis bona, quae amoris: Ecclesia vero Antiqua, quae quia spiritualis, describitur per Vineam, ex fructibus qui sunt Uvae, quae opera charitatis repraesentant et significant; quod manifeste ex pluribus locis Verbi constat: ut apud Esaiam, „Cantabo Dilecto meo canticum dilecti mei, *Vineae* illius: *Vi-„nea* fuit dilecto meo in cornu filii olei; et circumsepsit illam, „et lapidibus circumdedit illam, et *plantavit* illam *Vite nobili*, „et aedificavit turrim in medio illius, et etiam torcular excidit „in illa, et exspectavit ut faceret *Uvas*, et fecit labruscas: et „jam habitatór Hierosolymae, et vir Jehudae, judicate quaeso „inter Me et inter *Vineam* meam: *Vinea* Jehovae Zebaoth est „domus Israëlis," V: 1, 2, 3, 7. ibi Vinea significat Antiquam Ecclesiam, ita spiritualem, et manifeste dicitur quod sit domus Israëlis, nam per Israëlem in Verbo significatur Ecclesia Spiritualis, per Jehudam autem Ecclesia Coelestis. Apud Jeremiam, „Adhuc aedificabo te, et aedificaberis, Virgo Israël, adhuc ad-„ornabis tympana tua, et exibis in chorum ludentium; adhuc „*plantabis Vineas* in montibus Samariae," XXXI: 4, 5. ubi vinea pro Ecclesia spirituali; et agitur de Israële, per quem

significatur, ut dictum, Ecclesia spiritualis. Apud Ezechielem, « Cum congregavero domum Israëlis ex populis, habitabunt su- « per terra in confidentia, et aedificabunt domos, et *plantabunt* « *Vineas:* » XXVIII: 25, 26. ibi Vinea pro Ecclesia spirituali seu Israële; plantare vineas pro instrui in veris et bonis fidei. Apud Amos, « Percussi vos uredine et rubigine, plurimos hor- « tos vestros, et *Vineas* vestras, et ficus vestras, et oliveta ve- « stra, comedet eruca; sic faciam tibi Israël, » IV: 9, 12. horti pro illis quae sunt Ecclesiae; Vineae pro spiritualibus Ecclesiae, ficus pro naturalibus, oliveta pro coelestibus, ita pro illis quae sunt Ecclesiae spiritualis seu Israëlis. Apud Eundem, « Reducam captivitatem populi mei Israëlis, et aedificabunt ur- « bes desolatas, et inhabitabunt, et *plantabunt Vineas*, et bi- « bent vinum illarum, et facient hortos, et comedent fructum « illorum, » IX. 14. plantare vineas pro plantatione Ecclesiae spiritualis, ita vinea pro Ecclesia spirituali seu Israële. Sicut Vinea significat Ecclesiam spiritualem, ita etiam Vitis, nam vitis est vineae, quod se habet sicut Ecclesia et homo Ecclesiae, quare idem est; apud Jeremiam, « Num servus Israël, num « natus domi ille, quare factus est in praedam: Ego *plantave-* « *ram te Vitem nobilem* totam, semen veritatis, et quomodo « conversa es Mihi in palmites aversos *Vitis* alienae, » II. 14, 21. vitis pro Ecclesia spirituali seu Israële. Apud Ezechielem, « Tolle lamentum super principibus Israëlis; mater tua sicut *Vi-* « *tis* in similitudine tui, juxta aquas *plantata*, frugifera, et « frondescens ab aquis multis, » XIX. 1. 10. vitis pro Ecclesia spirituali Antiqua, quae mater, ita pro Israële, quare etiam dicitur in similitudine tui. Apud Hoseam, « *Vitis* vacua Israël, « fructum facit similem sibi, » X. 1. vitis pro Ecclesia spirituali seu Israële, hic pro desolata. Apud Eundem, « Revertere Is- « raël ad Jehovam Deum tuum, ero sicut ros Israëli, rever- « tentur habitantes in umbra illius, vivificabunt frumentum, et « efflorebunt sicut *Vitis*, memoria illius sicut vinum Libani, » XIV. 2, 6, 8. ibi vitis pro Ecclesia spirituali seu Israële: apud Mosen, « Usque dum veniat Schiloh, ligans ad *Vitem* pullum « suum, et ad *Vitem nobilem* filium asinae suae, » [Gen:] XLIX. 10. 11. ibi de Domino prophetia; vitis et vitis nobilis pro Ecclesiis spiritualibus: Parabolae Domini de operariis in Vineis simili-

ter Ecclesias spirituales significabant, Matth: XX: 1 ad 17. Marc: XII. 1 ad 13. Luc: XX. 9 ad 17. Matth: XXI. 33 ad 44. Quia Vitis significat Ecclesiam spiritualem, et Ecclesiae spiritualis primarium est Charitas, in qua Dominus praesens est, et per quam Se conjungit homini, et per quam Ipse Solus operatur omne bonum, quare Dominus se comparat Viti, et hominem Ecclesiae seu Ecclesiam spiritualem describit his verbis, apud Johannem. « Ego sum *Vitis* vera, et Pater Meus *Vinitor*, « omnem palmitem in Me *non ferentem fructum*, tollit eum; « omnem autem *fructum ferentem* putabit illum, ut *plus fructus ferat. Manete in Me, etiam Ego in vobis; quemadmodum palmes non potest fructum ferre a se ipso, nisi manserit in Vite, ita neque vos, nisi in Me manseritis. Ego sum « Vitis, vos palmites, qui manet in Me, et Ego in illo, hic « fert fructum multum, quia sine Me non potestis facere quicquam. Hoc Mandatum Meum, ut ametis vos mutuo, sicut « amavi vos,* » XV. 1, 2, 3, 4, 5, 12, inde constat, quid Ecclesia spiritualis.

1070. Vers: 21. *Et bibit de vino, et inebriatus est, et discoopertus fuit in medio tentorii sui.* Et bibit vinum, significat quod illa quae sunt fidei vellet investigare: et inebriatus est, significat quod inde in errores lapsus: et discoopertus fuit in medio tentorii sui, significat perversa inde; medium tentorii est quod principale fidei.

1071. Quod bibit vinum, significet quod illa quae sunt fidei vellet investigare, constat ex significatione Vini; Vinea aut Vitis, ut ostensum, est Ecclesia spiritualis, seu Homo Ecclesiae spiritualis; uva, racemi, botri sunt fructus ejus, et significant charitatem et quae sunt charitatis; Vinum autem significat fidem inde, et omnia quae sunt fidei; ita Uva est Ecclesiae istius coeleste, vinum est Ecclesiae istius spirituale; illud seu coeleste, ut saepe prius dictum, est voluntatis, hoc seu spirituale est intellectus: quod biberit de vino, significet, quod investigare voluerit illa quae sunt fidei, et quidem per ratiocinia, constat inde, quia inebriatus est, hoc est, in errores lapsus: homo enim hujus Ecclesiae nullam perceptionem habuit, sicut homo Ecclesiae Antiquissimae, sed, quid bonum et verum esset, addiscere debuit ex doctrinalibus fidei a perceptione Anti-

quissimae Ecclesiae collectis, et conservatis, quae doctrinalia erant illius Ecclesiae Verbum; doctrinalia fidei, sicut Verbum, absque perceptione, in multis talia fuerunt, ut non credi possent, spiritualia enim et coelestia infinite transcendunt captum humanum, inde ratiocinatio; sed qui non credere vult prius quam illa capiat, nusquam credere potest, ut prius saepe ostensum, videantur quae n: 128, 129, 130, 195, 196, 215, 232, 233. Quod Uvae in Verbo significent charitatem et quae charitatis sunt, et quod Vinum significet fidem inde et quae fidei sunt, ex sequentibus his locis constare potest; apud Esajam, „*Vinea* fuit dilecto meo, in cornu filii olei, exspectavit ut fa„ceret *Uvas*, et fecit labruscas,“ V: 1, 2, 4. ubi uvae pro charitate et ejus fructibus: apud Jeremiam, „Colligendo colligam „eos, dictum Jehovae, non *Uvae* in *Vite*, et non ficus in fi„cu,“ VIII. 13, vitis pro Ecclesia spirituali, uvae pro charitate. Apud Hoseam, „Sicut *Uvas* in deserto inveni Israëlem, „sicut primitivum in ficu, in initio ejus, vidi patres vestros,“ IX. 10. Israël pro Antiqua Ecclesia, uva pro quod charitate praediti; in opposito sensu cum Israël pro filiis Jacobi. Apud Micham, „Non *Botrus* ad comedendum, primitivam desidera„vit anima mea; periit sanctus e terra, et rectus inter homi„nem non,“ VII. 1. botrus pro charitate seu sancto, primitivum pro fide seu recto. Apud Esajam, „Sic dixit Jehovah, „quemadmodum invenitur *Mustum* in *Botro*, et dicit, ne cor„rumpe illud, quia benedictio in illo,“ LXV. 8. botrus pro charitate, mustum pro charitatis bonis et inde veris. Apud Mosen, „Lavit in *Vino* indumentum, et in sanguine *Uvarum* ve„lamen suum,“ Gen: XLIX. 11. de Domino Prophetia; vinum pro spirituali ex coelesti, sanguis uvarum pro coelesti respective ad Ecclesias spirituales; ita uvae pro ipsa charitate, vinum pro ipsa fide. Apud Johannem, „Angelus dixit, mitte „falcem acutam, et vindemia *Botros* terrae, quia maturuerunt „*Uvae* ejus,“ Apoc: XIV. 18. ibi de ultimis temporibus quando nulla fides, hoc est, quando nulla charitas; nam fides non alia est quam charitatis, estque essentialiter ipsa charitas, quare cum dicitur quod amplius nulla fides, ut ultimis temporibus, intelligitur quod nulla charitas. Sicut Uvae significant charitatem, ita vinum significat fidem inde, nam vinum est ex uvis;

quod praeter a locis nunc et prius, ubi de vinea et vite, etiam a sequentibus constare potest: apud Esaiam, „Ablata est laetitia et exultatio de Carmel, et in vineis non cantatur, non jubilatur, *Vinum in torcularibus* non calcat calcans, hedad cessare feci,“ XVI. 10. pro quod vastata est Ecclesia spiritualis, quae est Carmel, vinum in torcularibus non calcans, pro quod non amplius sint qui in fide. Apud Eundem, „Exurentur habitatores terrae, et relictus erit homo pusillum; lugebit *Mustum*, languescet *Vitis*, in cantu non *bibent Vinum*; amara erit *sicera* bibentibus illam, clamor super *Vino* in plateis,“ XXIV. 6, 7, 9, 11. de vastata Ecclesia spirituali, ibi vinum pro veris fidei, quae nauci. Apud Jeremiam, „Matribus suis dicent, ubi frumentum et *Vinum*, cum deficiunt sicut confossus in plateis urbis,“ Thren: II. 12. ubi frumentum et vinum, significat ubi amor et fides; plateae urbis significant hic ut alibi in Verbo, veritates; ibi confossi quod non sciant quid vera fidei. Apud Amos, „Reducam captivitatem populi mei Israëlis, et aedificabunt urbes desolatas, et inhabitabunt, et plantabunt *Vineas*, et *bibent Vinum* earum,“ IX. 14. de Ecclesia spirituali seu Israële, de qua praedicatur plantare vineas et bibere vinum, cum talis fit, ut ex charitate habeat fidem. Apud Zephaniam, „Aedificabunt domos, sed non inhabitabunt, et plantabunt *Vineas*, sed non *bibent Vinum* earum,“ I. 13. Amos V: 11. pro contrario, cum Ecclesia spiritualis vastata. Apud Sachariam, „Erunt sicut potens Ephraim, et laetabitur cor eorum, sicut a *Vino*, et filii eorum videbunt et laetabuntur,“ X. 7. ibi de domo Jehudae, quod ita ex fidei bonis et veris. Apud Johannem, „Quod oleo et *Vino* non damnum inferent,“ Apoc: VI. 6. pro quod non coelesti et spirituali, seu illis quae sunt amoris et fidei. Quia Vinum significabat fidem in Dominum, etiam fides in Ecclesia Judaica repraesentabatur in sacrificiis per *Libamen Vini*, de quo Num. XV. 2 ad 15. Cap: XXVIII: 11 ad 15. 18 ad f. Cap: XXIX: 7 ad f. Lev: XXIII: 12, 13. Exod: XXIX: 40: quare ita apud Hoseam, „Area et *torcular* non pascet eos, et *Mustum* mentietur in ea, non habitabunt in terra Jehovae, et revertetur Ephraim Aegyptum, et in Assyria immundum comedent, non *libabunt* Jehovae *Vinum*, non grata erunt Ip-

«si,» IX: 2, 3, 4. ubi de Israële seu Ecclesia spirituali, deque illis ibi, qui pervertunt et contaminant sancta et vera fidei per id quod investigare velint illa per scientias et ratiocinia; Aegyptus est scientia, Assyria est ratiocinatio, Ephraim qui ratiocinatur.

1072. Quod inebriatus est, significet quod inde in errores lapsus, constat a significatione Ebrii in Verbo; Ebrii vocantur, qui nihil credunt, nisi quod capiunt, et ideo inquirunt in mysteria fidei, quod quia fit per sensualia, aut scientifica, aut philosophica, qualis homo est, non potest aliter, quam ut inde in errores labatur; cogitatio hominis non est nisi terrestris, corporea et materialis, quia est ex terrestribus, corporeis et materialibus, quae jugiter adhaerent, et in quibus ideae cogitationis ejus fundantur et terminantur, quare ex illis de Divinis cogitare et ratiocinari, est se in errores et perversa ferre, et tam impossibile est inde fidem sibi comparare, sicut est Camelo transire per foramen acus: error et insania, quae inde, in Verbo appellatur Ebrietas: imo etiam Animae seu spiritus, in altera vita, qui ratiocinantur de veris fidei, et contra illa, fiunt sicut ebrii, seque similiter gerunt, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; dignoscuntur manifeste Spiritus, num in fide charitatis sunt, vel non; qui in fide charitatis sunt, illi de veris fidei non ratiocinantur, sed dicunt ita esse, et quoque confirmant per sensualia, scientifica, et analytica rationis, quantum possunt, sed ut primum obscurum quid intervenit, quod non percipiunt, hoc rejiciunt, nec usquam admittunt, ut tale eos in dubitationem ferat, dicentes paucissima esse quae capere possint, et ideo cogitare non verum esse, quia non capiunt, vesanum esse; hi sunt qui in charitate sunt: contra autem illi, qui non in fide charitatis sunt, ii non nisi quam ratiocinari volunt num ita sit, et scire quomodo se habet, dicentes, nisi scire possint quomodo se habet, quod non credere possint, quod ita sit; illico ex hoc solum noscuntur, quod in nulla fide sint, et indicium est, quod non solum dubitent de omnibus, sed et quod corde suo negent; dumque instruuntur quomodo se habet, usque inhaerent, et movent contra illa omnes scrupulos, et nusquam quiescunt, si vel foret in aeternum; et qui ita inhaerent, cumulant errores super errores; hi sunt,

seu tales, qui vocantur ebrii a vino aut sicera, in Verbo; ut apud Esajam, « Hi per *vinum errant*, et per *siceram aberrant;* « sacerdos et propheta *errant per siceram; absorpti sunt a vi-* « *no, errant a sicera*, errant in visione, omnes mensae sunt « plenae vomitu egestionis; quemnam docebit scientiam, et « quem intelligere faciet auditionem, ablactatos a lacte, evulsos « ab uberibus, » XXVIII: 7, 8, 9. hic quod tales intelligantur, constat. Apud Eundem, « Quomodo dicitis ad Pharaonem, fi- « lius sapientum ego, filius regum antiquitatis, ubi nunc sapien- « tes tui, et indicent quaeso, Jehovah miscuit in medio ejus spi- « ritum perversitatum, et errare fecerunt Aegyptum in omni o- « pera ejus, quemadmodum *errat Ebrius* in vomitu suo, » XIX: 11, 12, 14. ebrius pro illis qui ex scientificis volunt investigare spiritualia et coelestia; Aegyptus significat scientifica, quare etiam se vocat filium sapientum. Apud Jeremiam, « *Bibite* et « *inebriamini*, et vomite, et cadite, et non resurgatis, » XXV: 27. pro falsis. Apud Davidem, « Circumaguntur et motitan- « tur, sicut *Ebrius*, et omnis sapientia eorum absorbetur, » Psalm: CVII: 27. Apud Esaiam, « Venite, sumam *Vinum*, et *in-* « *ebriabimur sicera*, et erit sicut hoc die cras, magna abundan- « tia, » LVI: 12. praedicatur de iis, quae sunt contra vera fi- dei. Apud Jeremiam, « Omnis uter implebitur *Vino;* omnes « habitatores Hierosolymae *Ebrietate*, » XIII: 12, 13. vinum pro fide, ebrietas pro erroribus. Apud Joëlem, « Expergisci- « mini *Ebrii* et flete, et ejulate omnes *bibentes vinum*, super « *mustum*, quia excisum est ex ore vestro; quia gens ascendit « super terram meam, ponit *Vitem* meam in desolationem, » I: 5, 6, 7. de vastata Ecclesia quoad vera fidei. Apud Johannem, « Babylon ex *Vino* irae scortationis potavit omnes gentes; *Ine-* « *briati* sunt *vino* scortationis inhabitantes terram, » Apoc: XIV: 8, 10. Cap: XVI: 19. Cap: XVII: 2. Cap: XVIII: 3. Cap: XIX: 15. vinum scortationis pro adulteratis veris fidei, de quibus ebrietas praedicatur: similiter apud Jeremiam, « *Calix* au- « ri Babel in manu Jehovae, *Inebrians* omnem terram, de *vi-* « *no ejus biberunt* gentes, ideo insaniunt gentes, » LI: 7. quia Ebrietas significabat insanias circa vera fidei, etiam repraesentativa facta, et prohibitum Aharoni ita, « Aharon et filii ejus non « *Vinum* et *potum inebriantem* bibent, cum intrarent tentorium,

„ne morerentur, ad discernendum inter sanctum et propha-„num, immundum et mundum,“ Lev: X: 8, 9. Qui nihil credunt, nisi quae capiunt per sensualia et scientifica, vocati quoque sunt heroes ad bibendum, apud Esaiam, „Vae sapien-„tibus in oculis suis, et coram faciebus suis intelligentibus; vae „*heroibus ad bibendum vinum*, et viris roboris ad *miscendum* „*siceram*,“ V: 21, 22. vocantur sapientes in oculis suis, et coram faciebus suis intelligentes, quia qui contra vera fidei ratiocinantur, ii plus aliis sapere se putant. Qui autem nihil curant Verbum, et vera fidei, et sic nihil scire volunt de fide, negantes sic principia, vocantur ebrii sine vino, apud Esaiam, „*Inebriati sunt et non vino*, *titubant et non sicera*, nam effu-„dit super vos Jehovah spiritum soporis, et obstruxit oculos ve-„stros,“ XXIX: 9, 10. quod tales sint, constat a praecedentibus et sequentibus apud Prophetam; tales ebrii putant se plus vigiles esse aliis, sed sunt in alto sopore. Quod Ecclesia Antiqua in principio fuerit, qualis describitur in hoc versu, *imprimis* ii, qui ab Antiquissimae Ecclesiae prosapia fuerunt, constare potest ab illis, quae prius n: 788 dicta sunt.

1073. Discoopertus fuit in medio tentorii sui, quod significet perversa inde, constat ex significatione discooperti seu nudi; is enim discoopertus et nudus ab ebrietate ex vino vocatur, apud quem non vera fidei, et magis apud quem perversa; ipsa vera fidei comparantur vestibus, quae tegunt bona charitatis seu charitatem, nam charitas est ipsum corpus, vera ideo sunt vestes; vel quod perinde est, charitas est ipsa anima, vera fidei sunt sicut corpus, quod est amictus animae; etiam vera fidei in verbo appellantur vestes, et integumentum, quare in vers: seq: 23. dicitur, quod Schem et Japheth acceperint *vestem*, et texerint nuditatem patris sui; spiritualia se habent respective ad coelestia sicut corpus quod amicit animam, aut sicut vestes quae corpus, in coelo quoque repraesentantur per vestes; hic, quia discoopertus jacuisse dicitur, significatur, quod se deprivaverit veris fidei, per id quod investigare voluerit illa per sensualia, et inde ratiocinia: similia in Verbo significantur per jacere nudatus ex ebrietate vini, ut apud Jeremiam, „Gau-„de et laetare filia Edomi, habitans in terra Uz, etiam super „te transibit calix, *Inebriaberis* et *Nudaberis*,“ Thren: IV:

21. et apud Habakuk, „Vae facienti *bibere* socium suum, et „etiam *Inebriando*, propterea ad *aspiciendum super nuditates eorum*," II: 14, 15.

1074. Quod medium tentorii sit principale fidei, constat ex significatione Medii, et ex significatione Tentorii; Medium in Verbo significat intimum, et Tentorium charitatem seu cultum ex charitate; charitas est intimum, hoc est, principale fidei et cultus, et sic medium tentorii: quod medium significet intimum, ostensum est prius, et quod tentorium sit sanctum amoris, seu charitas, videatur prius; n: 414.

1075. Vers: 22: *Et vidit Cham, pater Canaanis, nuditatem patris sui, et indicavit duobus fratribus suis foris.* Cham et Canaan significat hic ut prius; Cham Ecclesiam corruptam; Canaan cultum in externis absque interno: vidit nuditatem patris sui, significat quod observaverit errores, et perversa illa, de quibus prius: et indicavit duobus fratribus suis foris, significat quod irriserit; fratres ejus dicuntur, quia fidem professus.

1076. Cham quod significet Ecclesiam corruptam, constat ex illis quae prius de Cham dicta sunt; Ecclesia corrupta dicitur, quae Verbum agnoscit, et cultum quendam verae Ecclesiae similem habet, sed usque separat fidem a charitate, ita a suo essentiali, et a sua vita, inde fides fit quaedam res mortua, inde non potest aliter esse, quam Ecclesia corrupta: quales fiunt, inde constare potest, quod nusquam aliquam conscientiam habere possint; conscientia enim, quae conscientia, nusquam datur nisi ex charitate, charitas est quae facit conscientiam, hoc est, Dominus per charitatem; quid conscientia? quam non alicui malum facere quocunque modo, seu omnibus bene facere quocunque modo, ita conscientia est charitatis, nusquam fidei separatae a charitate; si aliqua iis conscientia, est conscientia falsa, de qua videatur prius; et quia absque conscientia, in omne nefas ruunt, quantum vincula externa iis remittuntur: imo nec sciunt quid charitas, solum quod sit vox significans aliquid; et quia absque charitate sunt, nec sciunt quid fides; cum interrogantur, non possunt aliter respondere, quam quod sit cogitatio quaedam, quidam quod sit confidentia, alii quod sint cognitiones fidei, pauci quod sit vita secundum

cognitiones, et vix ulli quod sit vita charitatis seu amoris mutui; sique hoc iis dicitur, et datur iis copia reflectendi, non aliter respondent, quam quod omnis amor incipiat a se, et quod pejor ethnico sit qui sibi et suis non consulit, quare nihil nisi quam sibi student ac mundo; inde fit, quod in proprio vivant; quod quale est, prius aliquoties descriptum est; hi sunt qui vocantur Cham.

1077. Quia illi, qui Cham et Canaan hic vocantur, hoc est, qui fidem separant a charitate, et inde in externis solum ponunt cultum, non scire possunt, quid et unde conscientia, paucis dicendum: Conscientia formatur per vera fidei, nam quod homo audivit, agnovit et credidit, hoc conscientiam apud eum facit, dein agere contra illa, ei est agere contra conscientiam, quod satis manifeste constare unicuivis potest; inde est, nisi vera fidei sint, quae audiat, agnoscat et credat, quod nusquam ei possit esse conscientia vera; nam per vera fidei, *operante Domino in charitate*, regeneratur homo, ita per *illa* accipit conscientiam, estque conscientia ipse novus homo: inde constat, quod vera fidei sint media, ut fiat, hoc est, ut vivat homo secundum illa quae fides docet, cujus principale est amare Dominum supra omnia, et proximum ut semet; si non vivat secundum illa, quid fides, nisi inane quid, et vox sonans, aut separatum quid a vita coelesti, in quo separato nusquam aliqua salus; nam credere utcunque homo vivit, quod usque salvari possit, modo habeat fidem, est dicere, si vel nullam charitatem habeat, et si vel nullam conscientiam, quod salvetur, hoc est, si vel in odiis, in vindictis, in rapinis, in adulteriis, verbo in omnibus contrariis charitati et conscientiae, degat, modo fidem habeat, etiamsi foret in ultima mortis hora, quod salvari possit; expendant nunc, cum in principio tam falso sunt, quodnam verum fidei sit, quod formare eorum conscientiam possit, annon, quod falsum; si quid conscientiae se habere putant, sunt modo vincula externa, nempe timor legis, honoris, lucri, famae ob illa, quae faciunt apud eos id quod vocant conscientiam, ne scilicet laedant proximum, utque ei bene faciant; sed quoniam non est conscientia, quia non charitas, ideo tales, vinculis illis remissis seu solutis, in scelestissima et obscoenissima ruunt. Sed aliter prorsus se habet cum illis, qui tamet-

si dixerunt, quod sola fides salvet, et usque vixerunt vitam charitatis; nam in illorum fide charitas fuit a Domino.

1078. Quod pater Canaanis significet cultum in externis absque interno, prius dictum est; ex fide separata a charitate non alius cultus potest existere; internus enim homo est charitas, nusquam fides absque charitate, quare qui charitate destitutus nusquam alium cultum potest habere, quam externum absque interno; et quia ex fide separata a charitate, talis existit cultus, Cham vocatus pater Canaanis, et in sequentibus non de Chamo sed de Canaane agitur.

1079. Quod vidit nuditatem patris sui, significet, quod observaverit errores et perversa, constare potest a significatione Nuditatis, de qua mox supra, tum prius n: 213, 214. quod sit malum et perversum. Hic describuntur ii qui in fide separata a charitate sunt, per Cham, quod nuditatem patris sui observaverit, hoc est, quod errores et perversa ejus; qui tales sunt, nihil aliud apud hominem vident; at qui in fide charitatis aliter, ii observant bona, et si quae mala et falsa vident, ea excusant, et si possunt, apud eum emendare student, sicut hic dicitur de Schemo et Japheto. Ubi nulla charitas, ibi est amor sui, proinde odium contra omnes qui non sibi favent, inde est, quod non videant apud proximum quam ejus malum, et si quid bonum, id vel percipiunt sicut nullum, vel interpretantur in malum: prorsus aliter qui in charitate sunt: dignoscuntur bina haec hominum genera inde; imprimis quando in alteram vitam veniunt, apud eos qui in nulla charitate sunt, animus odii tunc ex singulis elucet, unumquemvis volunt examinare, imo judicare, nec quicquam plus cupiunt quam invenire malum, continue gerentes animo condemnare, punire et cruciare: at qui in charitate sunt, hi vix malum alterius vident, sed omnia ejus bona et vera observant, et quae mala et falsa sunt, in bonum interpretantur; tales sunt omnes Angeli, quod habent a Domino, Qui omne malum in bonum flectit.

1080. Quod indicavit duobus fratribus suis significet quod irriserit, inde nunc sequitur; nam apud eos qui in nulla charitate sunt, est continuus contemtus aliorum, seu continua irrisio aliorum, et quoties datur occasio est propalatio errorum; quod non aperte faciant, sunt modo vincula externa, quae in-

hibent, nempe timor legis, timor vitae, jacturae honoris, lucri, et famae propter ea, inde est, quod intus foveant talia, extus vero amicitias simulent; inde comparant sibi binas sphaeras, quae manifeste in altera vita percipiuntur; unam, quae est interior, plenam odiis; alteram, quae est exterior, simulativam boni; quae sphaerae, quia prorsus discordant, non possunt aliter ac inter se pugnare, quare etiam quando iis aufertur sphaera exterior ut non possint simulate agere, tunc ruunt in omne nefas; cum non aufertur, tunc in unaquavis eorum voce latet odium, quod percipitur; inde eorum punitiones et cruciatus.

1081. Quod fratres ejus dicantur, quia fidem professus, constat ex illis, quae n: 367. ostensa sunt, nempe quod charitas sit frater fidei.

1082. Vers: 23. Et acceperunt Schem et Japheth vestem, et posuerunt super humero ambo illi; et iverunt retrorsum, et texerunt nuditatem patris sui, et facies eorum retrorsum, et nuditatem patris sui non viderunt. Per Schem significatur, ut dictum, Ecclesia interna: per Japheth Ecclesia ei correspondens externa: quod acceperint vestem, significat quod in bonum interpretati sint: et posuerunt super humero ambo, significat quod illud omni potentia: et iverunt retrorsum, significat quod non attenderent ad errores et perversa: et texerunt nuditatem patris sui, significat quod sic ea excusaverint: et facies eorum retrorsum, et nuditatem patris sui non viderunt, significat quod ita faciendum, et quod non attendendum ad talia, quae errores et lapsus sunt ex ratiociniis.

1083. Quod per Schem significetur Ecclesia interna, per Japheth ei correspondens externa, prius dictum est: ubi Ecclesia, ibi necessario erit internum et externum; homo enim, qui est Ecclesia, est internus et externus; antequam fit Ecclesia, hoc est, antequam regeneratus est, in externis est, et cum regeneratur, ab externis imo per externa ducitur ad interna, ut dictum et ostensum est prius, et dein cum regeneratus est, tunc omnia quae sunt interni hominis terminantur in externis, ita necessario omnis Ecclesia erit interna et externa: sicut Ecclesia Antiqua, et Ecclesia hodie Christiana; Interna Ecclesiae Antiquae fuerunt omnia quae sunt charitatis et fidei inde, omnis hu-

miliatio, omnis adoratio Domini ex charitate, omnis affectio bona erga proximum, et similia alia; Externa illius Ecclesiae fuerunt sacrificia, libamina, et plura, quae omnia per repraesentationem se referebant ad Dominum, et spectabant ipsum; inde interna erant in externis, et unam Ecclesiam faciebant: Interna Ecclesiae Christianae similia prorsus sunt internis Ecclesiae Antiquae, sed alia externa successerunt, nempe loco sacrificiorum et talium, Symbolica, ex quibus similiter Dominus spectatur; ita quoque interna et externa unum faciunt; Antiqua Ecclesia ne hilum differebat a Christiana Ecclesia quoad interna, sed solum quoad externa; cultus Domini ex charitate nusquam differre potest, utcunque externa variantur: et quia, ut dictum, Ecclesia non dari potest, nisi sit internum et externum, internum absque externo foret interminatum quoddam, nisi terminaretur in aliquo externo; homo enim talis est, et quidem perplurima pars, ut nesciat quid internus homo, et quid interni hominis, quare nisi externus cultus foret, nihil quicquam sciret quid sanctum; hi dum charitatem habent et inde conscientiam, internum cultum apud se habent in externo, nam Dominus apud eos operatur in charitate, et in conscientia, et facit ut omnis eorum cultus participet ab interno: aliter qui non charitatem et inde conscientiam habent, hi cultum in externis possunt habere, sed separatum ab interno, sicut fidem separatam a charitate, talis cultus vocatur Canaan, et talis fides vocatur Cham; et quia ex fide separata talis cultus existit, Cham vocatur pater Canaanis.

1084. Quod acceperint vestem, significet quod in bonum interpretati sint, constat ex illis quae prius dicta sunt; accipere vestem et tegere nuditatem alicujus, non aliud potest significare, cum discoopertus et nuditas significant errores et perversa.

1085. Quod posuerunt super humero, significet quod illud omni potentia, nempe in bonum interpretati et excusaverint, constat a significatione humeri, quod sit omnis potentia; manus in Verbo significat potentiam, quod prius ostensum; brachium potentiam adhuc majorem; humerus autem omnem potentiam, quod etiam constare potest ab his in Verbo locis; apud Ezechielem, „Latere et *Humero* impellitis, et cornibus ve„stris feritis omnes oves infirmatas, donec disperseritis illas fo-

„ras," XXXIV: 21. [10] latere et humero hic pro omni anima et omni potentia, et cornibus ferire pro omnibus viribus. Apud Eundem, „Ut cognoscant omnes habitatores Aegypti, quod E-„go Jehovah, propterea quod illi fuerunt baculus arundinis do-„mui Israëlis, in prehendendo eos in te in vola confringeris, et „findes eis omnem *Humerum*," XXIX: 6, 7. de illis qui ex scientificis volunt explorare veritates spirituales, baculus arundinis pro potentia tali, prehendere vola pro confidere; findere omnem humerum pro privari omni potentia, ut nihil sciant. Apud Zephaniam, „Ut invocent omnes Nomen Jehovae, ut „serviat Ipsi *Humero uno*," III: 9. pro quod una anima, ita una potentia. Apud Sachariam, „Renuerunt auscultare, et „dederunt *Humerum* refractarium," VII: 11. pro quod omni potentia contranisi sint. Apud Esajam, „Conducunt conflato-„rem, qui facit aurum et argentum in Deum, adorant, etiam „se incurvant, portant illud super *Humero*, gestant illud:" XLVI: 6, 7. pro quod omni potentia adorent idolum, *quod est* portare humero. Apud Eundem, „Puer natus est nobis, Fi-„lius datus est nobis, et erit Principatus super *Humero* Ipsius, „et vocabitur Nomen Ipsius Mirabilis, Consiliarius, Deus, He-„ros, Pater aeternitatis, Princeps pacis," IX: 5. de Domino, et ibi de Ipsius Potentia et Potestate, quare dicitur super cujus humero. Apud Eundem, „Dabo clavem domus Davidis „super *Humerum* Ipsius, et aperiet et non claudens, et clau-„det et non aperiens," XXII: 22; ibi similiter de Domino, et super humerum dare clavem domus Davidis pro Potentia et Potestate.

1086. Quod iverunt retrorsum, significet quod non attenderent ad errores et perversa, constare potest ex significatione ire retrorsum, quod sit avertere oculos et non videre, sicut etiam ex sequentibus patet, ubi dicitur, quod nuditatem patris sui non viderint; non videre in sensu interno est non attendere.

1087. Quod texerunt nuditatem patris sui, significet quod sic ea excusaverint, constat pariter ex serie, tum a significatione nuditatis, quod sint perversa.

1088. Quod facies eorum retrorsum, et nuditatem patris sui non viderunt, significent quod ita faciendum, et non attendendum ad talia, quae errores et lapsus sunt ex ratiociniis, con-

stat a repetitione, nam fere eadem dicuntur hic quae mox prius, quare haec simul faciunt quoque conclusum; nam talis erat Ecclesia haec parens, seu homo hujus Ecclesiae, quod non ex malitia, sed ex simplicitate hoc fecerit, ut constare potest ex mox sequentibus, ubi dicitur, quod expergefactus Noach e vino suo, hoc est, quod melius instructus. Quod rem attinet, qui in nulla charitate sunt, nihil nisi quam male cogitant de proximo, nec nisi quam male loquuntur, si bonum, est sui gratia, vel illius cui adblandiuntur sub amicitiae specie; at qui in charitate sunt, nihil nisi quam bene cogitant de proximo, et nihil nisi quam bene loquuntur, et hoc non sui et alius gratia, cui adblandiantur, sed ita Domino in charitate operante: priores illi sunt similes malis spiritibus, hi angelis, qui apud hominem; mali spiritus nusquam nisi mala et falsa hominis excitant, et eum condemnant; angeli vero nihil nisi bona et vera, et quae mala et falsa sunt, excusant; ex quibus constat, quod apud eos, qui in nulla charitate sunt, dominentur mali spiritus, per quos communicat homo cum inferno; et quod apud eos qui in charitate, dominentur angeli, per quos communicat cum coelo.

1089. Vers: 24. *Et expergefactus Noach e vino suo, et rescivit quod fecit ei filius ejus minor.* Expergefactus Noach e vino suo, significat dum melius instructus: et rescivit quod fecit ei filius ejus minor, significat quod talis sit cultus externus separatus ab interno, ut irrideat.

1090. Quod expergefactus Noach e vino suo, significet dum melius instructus, constat a significatione expergisci post ebrietatem, cum inebriatus, vers: 21. significavit, quod in errores lapsus, quare expergisci non aliud est quam ab erroribus.

1091. Quod fecit ei filius ejus minor, significet quod talis sit cultus externus separatus ab interno ut irrideat; ex sensu literae seu historico apparet sicut per filium minorem intelligatur Cham, sed ex sequenti versu constat quod intelligatur Canaan, nam dicitur, maledictus Canaan; etiam in versu subsequente 26 et 27, quod Canaan erit servus; et quod nihil de Chamo memoretur, causa in sequente versu videatur. Hic modo memorandum, cur ordo talis sit, quod primo loco nominetur Schem, secundo Cham, tertio Japheth, et quarto Canaan:

charitas est primum Ecclesiae seu Schem; fides est secundum seu Cham; cultus ex charitate est tertium seu Japheth; cultus in externis absque fide et charitate est quartum seu Canaan: charitas est frater fidei, inde quoque cultus ex charitate, sed cultus in externis absque charitate est servus servorum.

1092. Vers: 25. *Et dixit, maledictus Canaan, servus servorum erit fratribus suis.* Maledictus Canaan, significat quod cultus externus separatus ab interno se avertat a Domino: servus servorum erit fratribus suis, significat vilissimum in Ecclesia.

1093. Quod maledictus Canaan, significet quod cultus externus separatus ab interno se avertat a Domino, constat a significatione Canaanis, et a significatione maledici; quod Canaan sit cultus externus separatus ab interno, constat ex illis quae prius de Canaane dicta, tum exinde quod maledictus dicatur; et a sequentibus quod sit servus servorum; et utrique tam Schemo quam Japheto servus, quod non aliud potest esse quam separatum quid ab ipsa Ecclesia, quale est cultus solus in externis. A significatione maledici, quod sit se avertere, nam Dominus nusquam alicui maledicit, ne quidem irascitur, sed homo est, qui sibi maledicit per id quod se avertat a Domino, de quibus videantur quae prius dicta et ostensa sunt, n: 223, 245, 592. tantum abest ut Dominus alicui maledicat et irascatur, quantum coelum a terra; quis credere potest, quod Dominus, Qui omniscius et omnipotens, et regit sapientia universum, et sic infinite supra omnes infirmitates, irascatur pulveri tam miserabili, hoc est, hominibus, qui vix quicquam sciunt quid faciunt, et nihil possunt ex se nisi malum, quare apud Dominum nusquam est irasci, sed misereri. Quod hic arcana contineantur, solum ex illo videri potest, quod non Cham maledicatur, cum tamen is fuerit qui nuditatem patris sui vidit, et indicavit fratribus, sed Canaan filius ejus, qui non fuit unicus ejus nec primogenitus, sed ordine quartus, ut constat a Cap: seq: X, ubi filii Chami nominantur, Kusch, Misraim, Put, et Canaan, vers: 6. tum quod ex Lege Divina fuerit, quod filius non portaret iniquitatem patris, ut constat apud Ezechielem, « Anima, quae peccavit, illa morietur; *filius non portabit iniquitatem patris*, nec pater portabit iniquitatem filii, » XVIII:

20. Deut: XXIV: 16. II Reg: XIV: 6. ut et ex eo, quod iniquitas haec tam levis videatur, quod nempe solum viderit nuditatem patris et indicaverit fratribus, ut nusquam ideo integra posteritas maledici potuisset; ex quibus constat quod arcana hic contineantur; quod Cham hic non nominetur, sed Canaan, causa est, quia Cham significat fidem separatam a charitate in Ecclesia spirituali, quae non maledici potest, quoniam fidei, in illa Ecclesia, sanctitas inest, quia veritas, quae tametsi non fides est cum non charitas, usque quia per fidei cognitiones regeneratur homo, adjungi potest charitati et sic quadam ratione est frater, aut fieri potest frater, ideo non Cham, sed Canaan maledicebatur: praeterea etiam incolae terrae Canaanis, quoad multam partem, tales fuerunt, ut omnem cultum in externis posuerint, aeque Judaei ibi ac gentes; haec arcana sunt quae continentur, quae nisi forent, nusquam Canaan loco Chami substitutus fuisset. Quod cultus externus separatus ab interno se avertat, et sic sibi maledicat, constat satis ex eo, quod qui in cultu externo sunt, nihil aliud spectent quam mundana, corporea et terrestria, sic deorsum, et iis animum et vitam immergant; de quibus in mox sequentibus.

1094. Servus servorum erit fratribus, quod significet vilissimum in Ecclesia, constat ex natura cultus externi separati ab interno: quod cultus externus in se spectatus nihil sit, nisi internus sit, qui eum sanctum faciat, unicuivis constare potest; quid adoratio externa, absque adoratione cordis, nisi gestus; quid oratio oris, si non ei inest mens, nisi blateratio; et quid opus quoddam, si non intentio in illo, nisi quoddam nihil; quare externum omne in se est inanimatum quoddam, at unice vivit ab interno; qualis sit cultus externus separatus ab interno, constare mihi potuit a multis in altera vita; magae et praestigiatrices ibi, dum vixerunt in mundo, aeque frequentarunt Ecclesiam et sacramenta ac alii; similiter dolosi, et quidem hi prae aliis; tum quoque qui rapinis delectati fuerunt; ut et avari; et tamen infernales sunt, et maximo odio habent Dominum et proximum; Cultus eorum internus in externo fuerat, vel ut viderentur mundo; vel ut obtinerent mundana, terrestria et corporea quae cupiverunt; vel ut sub specie sanctitatis fallerent; vel ex habitu quodam inducto: quod tales pronissimi sint

ad adorandum quemcunque Deum aut quodcunque idolum, quod sibi suisque cupiditatibus favet, constat manifeste, imprimis a Judaeis, qui, quia nihil nisi in externis posuerunt cultum, toties in idololatrias lapsi sunt; causa est, quia talis cultus in se non est nisi idololatricus, nam colitur ab iis externum: Gentes quoque in terra Canaane, quae coluerunt Bales et alios deos, paene similem cultum externum habuerunt, nam non solum templa, et altaria, sed etiam sacrificia habebant, sic ut parum differret eorum cultus externus a cultu Judaeorum, solum quod illi nominarent Baalem, Astaroth, aliumve pro suo deo, et Judaei Jehovam, sicut etiam hodie, putantes quod sola nominatio Jehovae faceret eos sanctos et electos, cum tamen hoc potius eos prae aliis damnaverit, sic enim prophanare potuerunt sanctum, quod gentes non possent; talis cultus est qui vocatur Canaan, qui servus servorum dicitur: quod servus servorum sit vilissimum in Ecclesia, videatur versu sequente.

1095. Vers: 26. *Et dixit, benedictus Jehovah Deus Schemi, et erit Canaan servus illi.* Benedictus Jehovah Schemi, significat omne bonum illis, qui ab internis colunt Dominum; Schemus est Ecclesia interna: et erit Canaan servus illi, significat quod tales qui in externis solum cultum ponunt, sint inter eos, qui vilia servitia praestare possint hominibus Ecclesiae.

1096. Quod benedictus Jehovah Schemi, significet omne bonum illis qui ab internis colunt Dominum, constare potest a significatione Benedictus: Benedictio involvit omne Bonum coeleste et spirituale, tum quoque naturale, quae significantur per Benedictionem in sensu interno; et in sensu externo per Benedictionem significatur omne bonum mundanum, corporeum et terrestre, sed haec, si benedictio sint, necessario erunt a Benedictione interna, nam haec solum est Benedictio, quia est aeterna et cum omni felicitate conjuncta, estque ipsum Esse benedictionum, nam quid Est nisi aeternum, omne aliud esse desinit esse: antiquis solemne fuit dicere, Benedictus Jehovah, quo intelligebant, quod ab Ipso omnis Benedictio, hoc est, omne bonum, ac erat quoque formula gratiarum actionis quod Dominus benedicat et quod benedixerit, ut apud Davidem, Psalm: XXVIII: 6. Psalm: XXXI: 22. Psalm: XLI: 14. Psalm:

LXVI: 20. Psalm: LXVIII: 20, 36. Psalm: LXXII: 18, 19. Psalm: LXXXIX: 53. Psalm: CXIX: 12. Psalm: CXXIV: 6. Psalm: CXXXV: 21: Psalm: CXLIV: 1. praeter apud alios. Benedictus JEHOVAH DEUS hic dicitur, quia de Schemo seu Interna Ecclesia; quae Ecclesia dicitur interna ex charitate; in charitate est Dominus praesens, Qui hic ideo Jehovah Deus appellatur; at vero in Ecclesia Externa non ita, in qua tametsi Dominus est praesens, usque tamen non sicut in homine Ecclesiae Internae; nam homo Ecclesiae Externae usque credit, quod bona charitatis faciat ex semet, quare cum agitur de homine Ecclesiae Externae, tunc Dominus appellatur DEUS, ut in sequente versu de Japheto, „dilatet Deus Japhetum." Quod omne bonum illis qui ab internis colunt Dominum, constare potest etiam ab ordine rerum; hic enim ordo est, a Domino est omne coeleste, a coelesti est omne spirituale, a spirituali est omne naturale, hic est ordo existentiae omnium, inde est ordo influxus; coeleste est amor in Dominum, et erga proximum, ubi nullus amor, ibi copula est rupta et Dominus non praesens, Qui unice influit per coeleste, hoc est, per amorem; cum non coeleste, tunc nec dari potest spirituale, quia omne spirituale est per coeleste a Domino, spirituale est fides, quare nulla fides nisi per charitatem seu amorem a Domino, similiter se habet cum naturali; secundum eundem ordinem influunt omnia bona; inde sequitur, quod illis omne bonum, qui ab internis, hoc est, a charitate colunt Dominum; at qui non a charitate, quod iis non bonum, solum tale quod mentitur bonum, et in se est malum, sicut jucundum odiorum et adulteriorum, quod in se spectatum nusquam est nisi jucundum excrementitium, in quod etiam in altera vita vertitur.

1097. Quod erit Canaan servus illi, significet quod tales qui in externis solum cultum ponunt, sint inter eos qui vilia servitia praestare possint hominibus Ecclesiae, constare imprimis potest a repraesentativis in Ecclesia Judaica: in Ecclesia Judaica repraesentabatur Interna Ecclesia per Jehudam et Israëlem, per Jehudam Ecclesia Coelestis, per Israëlem Ecclesia Spiritualis, per Jacobum Ecclesia Externa; qui autem in externis solum ponebant cultum, repraesentabantur per gentes, quas vocabant alienigenas, qui servi eorum, essent, et vilia servitia in

Ecclesia praestarent, ut apud Esaiam, „Stabunt *Alieni* et pas-„cent gregem vestrum, et filii *Alienigenae* agricolae vestri, et „vinitores vestri; et vos sacerdotes Jehovae vocabimini, mini-„stri Dei nostri, dicetur vobis, opes *gentium* comedetis, et in „gloria eorum gloriabimini," LXI: 5. ubi Coelestes homines appellantur sacerdotes Jehovae, Spirituales ministri Dei; qui in externis solum ponunt cultum, filii alienigenae, qui servirent in agris et in vineis. Apud Eundem, „Aedificabunt *filii alie-„nigenae* muros, et reges eorum *ministrabunt* tibi," LX: 10, ubi similiter servitia eorum memorantur. De Gibeonitis apud Josuam, „*Maledicti* vos, et non exscindetur ex vobis *Servus*, „et caedentes ligna, et haurientes aquas domui Dei mei: dedit „eos Josua in die hoc caesores lignorum, et haustores aquarum „congregationi, imprimis altari Jehovae," IX: 23, 27. quos autem Gibeonitae repraesentabant, quia cum iis foedus factum, alibi videatur; usque inter eos qui servirent in Ecclesia. De Alienigenis lex lata, si reciperent pacem et aperirent portas, quod essent in *tributum servientis*," Deut. XX: 11. I Reg: IX: 21, 22. Omnia et singula quae in Verbo scripta sunt de Ecclesia Judaica, repraesentativa fuerunt Regni Domini; Regnum Domini est tale, ut omnis quicunque et qualiscunque sit, usum praestare debeat; nihil est nisi usus qui a Domino spectatur in Ipsius Regno; etiam infernales debent usum praestare, sed usus, quos praestant, sunt vilissimi; inter eos, qui viles usus praestant, sunt ii in altera vita, quibus solum externus cultus, separatus ab interno fuit. Caeterum Repraesentativa in Ecclesia Judaica fuerunt talia, ut nihil reflecteretur super personam, quae repraesentabat, sed super rem quae repraesentabatur; sicut Judaei, qui nihil minus fuerunt quam Coelestes homines, et usque repraesentabant illos; ita Israël nihil minus quam spiritualis homo, usque repraesentabat illum, similiter Jacob, et caeteri; tum reges et sacerdotes, sed usque per eos repraesentabatur Regium et Sanctum Domini; quod manifestius constare potest ex eo, quod res mortuae quoque repraesentarent, sicut vestes Aharonis, ipsum Altare, mensae ubi panes, et lucernae, panis et vinum, praeter boves, juvencos, hircos, oves, capras, agnos, columbas, turtures: et quia filii Jehudae et Israëlis solum repraesentabant cultum internum et externum

Ecclesiae Domini, et usque prae caeteris modo in externis ponebant omnem cultum, ideo prae caeteris sunt ii, qui Canaan, secundum significationem ejus hic, possunt dici.

1098. Ut sciatur quid Schem, et quid Japheth, hoc est, quis homo Internae Ecclesiae, et quis homo Externae, et inde quid Canaan, ex his constare potest. Homo Internae Ecclesiae Domino tribuit omne bonum quod facit, et verum quod cogitat; homo autem Externae Ecclesiae hoc ignorat, et usque facit bonum. Homo Internae Ecclesiae essentialem facit cultum Domini ex charitate, et quidem internum, cultum externum non ita essentialem; homo Ecclesiae Externae cultum externum essentialem facit, quid internus cultus ignorat, tametsi hunc habet: quare homo Internae Ecclesiae credit contra conscientiam agere si non ab interno colat Dominum, homo autem Externae Ecclesiae credit se contra conscientiam agere, si non externos ritus sancte observat. Conscientiae hominis Internae Ecclesiae plura insunt, quia plura novit de sensu Verbi interno; Conscientiae autem hominis Externae Ecclesiae pauciora insunt, quia pauca novit de sensu Verbi interno. Ille seu homo Internae Ecclesiae est qui appellatur Schem; hic autem seu homo Externae Ecclesiae est qui appellatur Japheth: at qui solum in externis ponit cultum, et nullam charitatem habet, proinde nullam conscientiam, is vocatur Canaan.

1099. Vers: 27. *Dilatet Deus Japhetum; et habitabit in tentoriis Schemi; et erit Canaan servus illi.* Per Japhetum significatur, ut prius, Ecclesia externa correspondens: dilatet Deus Japhetum, significat illustrationem ejus: et habitabit in tentoriis Schemi, significat ut interna cultus sint in externis: et erit Canaan servus illi, significat, hic ut prius, qui solum in externis ponunt cultum quod vilia servitia possint praestare.

1100. Quod per Japhetum significetur Ecclesia Externa correspondens, prius dictum, tum quid per Ecclesiam Externam intelligatur, nempe quod cultus externus, ita illi, qui nesciunt quid internus homo, et quae sunt interni hominis, et usque vivunt in charitate; apud hos Dominus aeque praesens est; nam Dominus per charitatem operatur, ubicunque charitas est; se habet hoc sicut cum infantibus, qui tametsi nesciunt quid charitas, et minus adhuc quid fides, usque tamen apud eos Dominus

multo praesentior est, quam apud adultos, cumprimis quando infantes mutuo vivunt in charitate; ita apud simplices, quibus est innocentia, charitas et misericordia; nihil facit, quod homo multa [11] sciat si non vivat secundum illa quae scit, nam scire non alium finem habet, quam ut inde fiat, nempe bonus; cum factus est bonus, multo plus habet, quam qui innumera scit, et adhuc non bonus est, nam quod hic per multa scire quaerit, ille habet; aliter vero, qui multa vera et bona novit, et simul charitatem et conscientiam habet, et est Internae Ecclesiae homo seu Schem: qui parum sciunt, et conscientiam habent, ii in altera vita illustrantur, usque adeo, ut fiant angeli, quorum tunc sapientia et intelligentia est inexpressibilis; hi per Japhetum significantur.

1101. Dilatet Deus Japhetum quod significet illustrationem ejus; in sensu literali dilatare, significat amplificare terminos, sed in sensu interno illustrari; illustratio enim est amplificatio quasi terminorum sapientiae et intelligentiae, ut apud Esaiam, « *Dilata* locum *tentorii* tui, et cortinas habitaculorum « tuorum extendant, » LIV: 2. pro illustratione in spiritualibus. Dilatatur homo Ecclesiae Externae, cum instruitur in veris et bonis fidei; et quia in charitate est, inde magis et magis confirmatur; quoque magis instruitur, eo magis discutitur nubes partis ejus intellectualis, in qua charitas et conscientia.

1102. Habitabit in tentoriis Schemi, quod significet ut interna cultus sint in externis, constare potest ab omnibus illis, quae prius de Schemo dicta sunt, nempe quod Schemus sit Ecclesia Interna, seu cultus internus, et quod externus cultus nihil aliud sit quam inanimatum quid, aut spurcum, nisi internus sit, qui illum vivificat et sanctificat: quod Tentoria non aliud significent quam sanctum amoris, et cultum inde, constare potest a significatione tentoriorum, de qua prius, n: 414, solennis formula apud Antiquos fuit, peregrinari et habitare in tentoriis, quibus significabatur in sensu interno cultus sanctus, ex causa, quia Antiquissimi non solum peregrinati sunt cum tentoriis, sed etiam habitabant in tentoriis, et ibi cultum sanctum peragebant; inde quoque peregrinari et habitare in sensu interno significabat *vivere:* quod Tentoria significent sanctum cultum, praeter loca, quae prius n: 414. allata, etiam haec

sint confirmationi; apud Davidem, „Deus deseruit habitaculum Schilo, *Tentorium* ubi *habitavit* in homine," Psalm: LXXVIII: 60. ubi tentorium simile significat ac templum, in quo Deus habitare dicitur cum praesens apud hominem in amore; inde homo, qui in cultu sancto vixit, antiquis appellatus tentorium, at postea templum. Apud Esaiam, „Dilata locum „*Tentorii* tui, et cortinas habitaculorum tuorum extendant," LIV: 2. pro illustratione in illis quae sunt veri cultus. Apud Jeremiam, „Devastata est tota terra; subito devastata sunt „*Tentoria* mea, momento cortinae meae," IV: 20, ubi quod non tentoria intelligantur, manifeste patet, sed quod cultus sanctus. Apud Sachariam, „*Habitabit* Hierosolyma adhuc sub se „in Hierosolyma: salvabit Jehovah *Tentoria* Jehudae," XII: [6.] 7. ubi tentoria Jehudae pro cultu Domini ex sancto amoris. Ex his nunc constare potest, quid sit habitare in tentoriis Schemi, nempe ut internus cultus sit in externo. Sed quia homo Japhethus, seu homo Externae Ecclesiae non novit ita, quid interna sunt, quare paucis dicetur; quando homo apud se sentit aut percipit, quod cogitet bene de Domino, et quod cogitet bene de proximo, eique officia praestare velit, non propter lucrum aliquod, aut propter honorem sui; et quando sentit, quod misereatur ejus qui in calamitate est, et magis qui in errore est, quoad doctrinam fidei, tunc scire potest, quod habitet in tentoriis Schemi, hoc est, quod interna apud se habeat, per quae Dominus operatur.

1103. Erit Canaan servus illi, quod significet, qui solum in externis ponunt cultum quod vilia officia praestare possint, constat ex illis quae dicta sunt supra ad vers: praec: 25, 26, de Canaane, quod sit servus: tales quidem non sunt servi in Ecclesia Domini in terris, plures enim eorum sunt, qui primas tenent, et qui reliquis praesunt, qui nihil ex charitate et conscientia faciunt, et tamen admodum stricte observant externa Ecclesiae, imo etiam damnant eos, qui non observant; sed tales, quia nulla charitate et conscientia sunt, et in externis absque internis solum cultum ponunt, sunt servi in Regno Domini, hoc est, in altera vita, nam inter infelices sunt; servitia, quae ibi praestant sunt vilia, quae quia plura sunt, non ita exponi possunt, sed de iis, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; om-

nis enim, quicumque est, debet in altera vita praestare usum, nam homo nusquam propter alium finem nascitur, quam ut usum praestet, societati in qua est, et proximo, dum vivit in mundo; in altera vita usum, secundum beneplacitum Domini: se habent haec, sicut in corpore humano, quicquid ibi est, usum praestare debet, etiam quae in se nauci sunt, sicut humores qui in se excrementitii, ut sunt plures salivales, tum biles, et similia, quae non solum cibis inservire debent, sed etiam separare excrementitia, et expurgare intestina; aut sicut in agris et vineis, fimi et stercora; et sic porro.

1104. Vers: 28, 29. *Et vixit Noach post diluvium, trecentis annis et quinquaginta annis. Et fuerunt omnes dies Noachi nongenti anni, et quinquaginta anni; et mortuus est.* Significant durationem primae Ecclesiae Antiquae, et simul statum ejus.

1105. Quod haec significentur, constat satis ab illis, quae de numeris et annis prius dicta sunt, quae videantur n: 482, 487, 488, 493, 575, 647, 648.

De Vastationibus.

1106. *Sunt plures, qui dum fuerunt in mundo, ex simplicitate et ignorantia, falsa quoad fidem imbuerunt, et quandam speciem conscientiae secundum fidei eorum principia habuerunt; et non, ut alii, in odiis, vindictis et adulteriis, vixerunt; illi in altera vita, quamdiu in falso sunt, non possunt intromitti in societates coelestes, sic enim illas contaminarent, quare in terra inferiore per aliquantum temporis tenentur, ut ibi exuant principia falsi; tempora, quibus ibi manent, sunt longiora et breviora, secundum naturam falsi, et inde contractam vitam, et secundum confirmata apud se principia; quidam ibi satis dura patiuntur, quidam non dura: haec sunt, quae appellantur Vastationes, quarum plurima mentio fit in Verbo: peracto tempore vastationis, auferuntur in coelum, et sicut novitii instruuntur in veris fidei, et hoc per angelos, a quibus recipiuntur.*

1107. *Sunt quidam, qui libenter volunt vastari, et sic exuere principia falsa, quae secum e mundo traxerunt; (principia falsa nusquam aliquis potest exuere in altera vita, nisi per moram temporis, perque media a Domino provisa), illi dum in terra inferiore manent, a Domino in spe liberationis tenentur, et in cogitatione finis, quod sic emendentur, et ad felicitatem coelestem recipiendam praeparentur.*

1108. *Quidam in statu medio tenentur inter vigiliam et somnum, et perparum cogitant, modo per vices quasi expergiscuntur, et reminiscuntur eorum, quae in vita corporis cogitarunt et fecerunt; et iterum in statum medium inter vigiliam et somnum relabuntur; et sic vastantur: sunt sub pede sinistro paulo antrorsum.*

1109. *Qui se prorsus confirmarunt in principiis falsis, rediguntur in ignorantiam plenariam, et tunc iis est obscurum et confusum, adeo, ut cum modo cogitant de iis, in quibus se confirmarunt, intus iis dolor sit: at post exactum tempus, e novo quasi creantur, et imbuuntur veris fidei.*

1110. *Qui in bonis operibus justitiam et meritum posuerunt, ac ita sibi tribuerunt efficaciam salvationis, non Domino ac Ipsius Justitiae et Merito, seque in eo confirmarunt cogitatione et vita, eorum principia falsi vertuntur in altera vita in phantasias, quod videantur sibi scindere ligna, ita prorsus iis apparet; cum iis loquutus sum: cum in labore suo sunt, et interrogantur annon defatigentur, respondent, quod nondum tantum laboris egerint, ut possint mereri coelum. Apparet, cum ligna scindunt, quasi quid Domini sub lignis, sic ut lignum sit meritum; quo plus Domini in lignis, eo diutius tales manent; at cum hoc incipit disparari, tunc tendit ad finem vastationis: tandem fiunt tales, ut quoque admitti in societates bonas possint, sed usque fluctuant diu inter verum et falsum: illorum quia piam egerunt vitam, curam multam Dominus habet; et ad eos subinde mittit angelos. Hi sunt qui in Ecclesia Judaica repraesentati sunt per sectores lignorum,* Jos: IX: 23, 27.

1111. *Qui vitam civilem et moralem bonam vixerunt, sed sibi persuaserunt per opera mereri coelum, et crediderunt, quod satis sit, si agnoscant unicum Deum universi creatorem; eo-*

rum principia falsi vertuntur in altera vita in tales phantasias, quod videantur sibi secare gramen, et vocantur graminis serratores; sunt frigidi, et per serrationem istam se calefacere student; quandoque circumeunt, et quaerunt apud eos, quos inveniunt, num quid caloris iis dare velint: quod etiam spiritus possunt facere, sed calor, quem accipiunt, nihil apud eos efficit, quia externus est, volentes habere calorem internum, quare redeunt ad serrationes suas, et sic sibi calorem labore acquirunt; frigus eorum sensi: sperant semper quod in coelum auferendi; quandoque consultant, quomodo semet sua potentia queant illuc immittere. Hi, quia bona opera praestiterunt, inter eos sunt, qui vastantur; et tandem peracto tempore intromittuntur in societates bonas, et instruuntur.

1112. *Qui autem in bonis et veris fidei fuerunt, et inde conscientiam et vitam charitatis nacti sunt, statim post mortem, in coelum a Domino elevantur.*

1113. *Sunt puellae, quae in scortationes inductae sunt, ac ita persuasae quod nihil mali iis insit, indole alioquin probae; illae, quia nondum ad eam aetatem pervenerunt, ut scire et judicare de tali vita potuerint, habent quendam instructorem apud se, admodum severum, qui eas castigat, quoties cogitatione in tales petulantias erumpunt, hunc maximopere timent; et sic vastantur. At foeminae adultae, quae scorta fuerunt et pellexerunt alias; non vastationem subeunt, sed, in inferno sunt.*

GENESEOS,

CAPUT DECIMUM.

De Ecclesia Antiquissima; quae appellata homo seu Adam.

1114. *Angeli et Spiritus, seu homines post mortem, omnes, quos cognoverunt in mundo, et de quibus audiverunt, quoscunque desiderant, possunt offendere, eos ut praesentes videre, et cum iis loqui, cum Dominus id concedit; et quod mirum, momento adsunt, et praesentissime; ita loqui licet non solum cum amicis, qui utplurimum se inveniunt, sed etiam cum aliis, quos aestimarunt et coluerunt. Ex Divina Domini Misericordia, concessum fuit mihi, loqui non solum cum illis, quos notos habui cum in corpore vixerunt, sed etiam cum illis qui in Verbo prae aliis famigerati sunt; ita quoque cum illis, qui fuerunt ab Antiquissima Ecclesia, quae fuit illa, quae appellatur Homo seu Adam, etiam cum quibusdam, qui fuerunt ab Ecclesiis post illam, ex causa, ut scirem quod per Nomina in primis Capitibus Geneseos modo Ecclesiae intellectae sint, tum ut scirem quales homines Ecclesiarum illius temporis fuerunt: quae itaque scire datum de Antiquissimis Ecclesiis, sunt haec quae sequuntur.*

1115. *Qui ab Antiquissima Ecclesia, quae Homo seu Adam appellata fuit, et coelestes homines fuerunt, sunt supra caput altissime, et ibi simul habitant, in summa felicitate; dicebant quod raro alii ad eos veniant, nisi aliquoties quidam aliunde, dicentes, ex universo: et quod ita alte su-*

pra caput, non esset ideo, quod elato animo sint, sed ut gubernent eos qui ibi.

1116. *Ostensa mihi fuerunt Habitacula illorum, qui a posteritate altera et tertia Antiquissimae hujus Ecclesiae fuerunt, quae sunt magnifica, extensa in multam longitudinem, variegata pulchris coloribus, purpureis et caeruleis: sunt enim Habitacula Angelis magnificentissima, ut nusquam describi possint, quae multoties vidi, coram oculis illorum tam vive apparentia, ut nihil ad vivum apparentius dari queat; sed unde tales apparentiae ad vivum, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus: Vivunt in aura lucis, ut ita dicam, splendentis margariticae, et quandoque in adamantinae; nam in altera vita aurae mirabiles, cum innumerabili varietate, dantur; qui putant non talia ibi dari, et indefinite plura, quam quae usquam in alicujus ideam pervenire potuerunt aut possunt, ii multum falluntur; sunt quidem repraesentativa, qualia quandoque Prophetis visa sunt, sed usque ita realia, ut qui in altera vita sunt, illa pro realibus habeant, at ea quae in mundo respective pro non realibus.*

1117. *In summa luce vivunt; lux mundi respective ad illam lucem, in qua vivunt, vix comparari potest; ostensa mihi lux illa per lucem flammeam, quae quasi delapsa ante oculos, et dicebant illi qui ab Antiquissima Ecclesia, quod illis talis lux, et adhuc intensior.*

1118. *Ostensum mihi per influxum quendam, quem describere non possum, qualis illorum loquela fuit cum vixerunt in mundo, quod non articulata sicut loquela vocum nostri temporis, sed quod tacita, quae fiebat non per respirationem externam, sed per internam; appercipere etiam datum, qualis illorum respiratio interna fuit, quod processerit ab umbilico versus cor, et sic per labia, absque sonoro, et quod non intraverit in alterius aurem per viam externam, et pulsaverit in quoddam, quod vocatur tympanum auris, sed per viam quandam intra os, et quidem per quoddam ibi quod vocatur hodie tuba Eustachiana: et ostensum, quod per talem loquelam multo plenius potuerint exprimere sensa animi et ideas cogitationis, quam usquam fieri potest per*

sonos articulatos aut voces sonoras, quae similiter diriguntur per respirationem sed externam, nam nihil in aliqua voce est, quod non dirigitur per applicationes respirationis; sed apud illos multo perfectius, quia per respirationem internam; quae quia interior etiam multo perfectior est, et ipsis ideis cogitationis applicabilior et conformior. Praeter etiam per labiorum motiunculas, et correspondentes faciei mutationes; nam, quoniam coelestes homines fuerunt, quicquid cogitabant, hoc a facie et oculis illorum elucebat, quae conformiter variabantur; nusquam potuerunt alium vultum praeferre, quam secundum illa quae cogitabant; simulatio et magis adhuc dolus iis fuit facinus enorme.

1119. *Ostensum mihi ad vivum fuit, quomodo Antiquissimorum Respiratio interna influxit tacite in quandam externam, et sic in tacitam loquelam, perceptam ab altero in ejus interiore homine. Dicebant, quod Respiratio illa apud illos variata fuerit secundum statum eorum amoris et fidei in Dominum, causa quoque dicta, quod, quia communicationem habebant cum coelo, non potuerit aliter esse, respirabant enim cum angelis, in quorum consortio fuerunt; Angeli respirationem habent, cui correspondet respiratio interna, et similiter apud illos variatur, cum enim illis aliquid contrarium amori et fidei in Dominum, obvenit, tunc illis angusta respiratio, cum vero in felicitate amoris et fidei sunt, tunc iis libera et ampla respiratio; cuivis homini etiam simile quid est, sed secundum ejus corporeos et mundanos amores, et secundum ejus principia, quibus cum aliquid contrariatur, eis angustia respirationis est, at cum faventur, eis libera et ampla respiratio, at haec sunt respirationis externae. Sed de respiratione Angelorum, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.*

1120. *Ostensum quoque, quod interna respiratio hominum Antiquissimae Ecclesiae, quae fuerat ab umbilico versus pectoris interiorem regionem, temporis successu, seu in posteris, mutata fuerit, et recesserit magis versus regionem tergalem, et versus abdomen, ita magis extrorsum et deorsum, et quod tandem in posteritate ultima illius Eccle-*

siae, quae fuit proxime ante diluvium, vix aliquid respirationis internae remanserit, et cum tandem nulla facta pectoris, quod a semet suffocati fuerint: sed quod in aliquibus tunc respiratio externa inceperit, et cum respiratione illa sonus articulatus, seu loquelâ vocum: ita respirationes apud homines ante diluvium se habuerunt, secundum statum eorum amoris et fidei; et tandem cum nullus amor et nulla fides, sed persuasio falsi, quod respiratio interna cessaverit, et cum illa communicatio immediata cum angelis, et perceptio.

1121. *Instructus sum ab Antiquissimae Ecclesiae filiis de statu Perceptionis illorum, quod nempe Perceptionem habuerint omnium quae sunt fidei, paene sicut Angeli, cum quibus communicationem habuerunt, ex causa, quod interior eorum homo, seu spiritus, etiam media respiratione interna, junctus fuerit coelo, quodque amor in Dominum et amor erga proximum, id secum habeat, sic enim conjungitur homo angelis per ipsissimam eorum vitam, quae consistit in amore tali; dicebant, quod inscriptam sibi habuerint Legem, quia in amore in Dominum, et amore erga proximum fuerunt; tunc enim cum Perceptione illorum fuit, quicquid leges dictant, et contra Perceptionem quicquid leges vetant: nec dubitabant, quin omnes Leges humanae, sicut Divinae, fundentur in amore in Dominum et charitate erga proximum, et spectent illud ut fundamentale suum: quare quia fundamentale in se a Domino habuerunt, non potuerunt aliter ac nosse omnia quae inde: credentes etiam, quod omnes qui in mundo hodie vivunt qui Dominum amant et proximum, etiam habeant legem sibi inscriptam, et accepti cives sint ubivis in terra, sicut sunt iidem in altera vita.*

1122. *Porro instructus sum, quod Antiquissimae Ecclesiae homines habuerint delitiosissima somnia, et praeterea visiones, et quod iis una tunc insinuatum, quid significarent, inde illorum Repraesentationes Paradisiacae, et plura: ideo illis objecta sensuum externorum, quae terrestria et mundana, nihil erant, nec in iis quicquam jucunditatis percipiebant, modo in illis quae significabant et repraesen-*

tabant; quare, cum objecta terrestria videbant, nihil de illis cogitabant, solum de illis quae significabant et repraesentabant, quae illis jucundissima fuerunt, nam erant talia quae in coelo sunt, ex quibus Ipsum Dominum vident.

1123. *Loquutus cum Tertia generatione Antiquissimae Ecclesiae, qui dicebant, quod suo tempore, cum vixerunt in mundo, exspectaverint Dominum, Qui salvaret universum Genus humanum, et quod apud eos in communi tunc sermone fuerit, quod Semen mulieris proculcaret caput serpentis: dicebant, quod ab illo tempore jucundissimum illorum vitae fuerit procreare sobolem, sic ut eorum summae delitiae fuerint amare conjugem prolis gratia, vocabant illas delitias jucundissimas, et jucunditates delitiosissimas; addendo, quod perceptio harum jucunditatum et delitiarum fuerit ex influxu e coelo, quia nasceretur Dominus.*

1124. *Ex posteritate, quae vixit ante diluvium, non ex illis qui perierunt, sed qui illis aliquantum meliores fuerunt, apud me erant, et primum influebant satis molliter, et satis insensibiliter, sed percipere dabatur, quod interius mali essent, et quod interius contra amorem agerent, exhalabat ex iis sphaera nidoris cadaverosi, ita ut aufugerent spiritus qui circum me; putabant se ita subtiles esse, ut nemo perciperet quid cogitarent: loquutus cum iis de Domino, annon sicut patres eorum exspectaverint Ipsum, dicebant, quod sibi repraesentaverint Dominum quasi hominem vetustum barbae canae, sanctum, et quod ex Illo sancti fierent, et similiter barbati; unde talis religio apud posteros orta de barbis; addebant, quod nunc quoque Ipsum adorare possent, sed ex semet; at tunc Angelus veniebat, cujus adventum non sustinere poterant.*

1125. *Loqui etiam datum cum illis qui fuerunt ab Ecclesia Enosch dicta, de qua* Genes: IV: 26. *influxus eorum erat mollis, loquutio modesta, dicebant quod inter se vivant in charitate; et aliis, qui ad eos veniunt, praestent officia amicitiae; sed constabat, quod charitas eorum esset charitas amicitiae: tranquille vivunt, nullum alicui incommodum afferunt, sicut boni cives.*

1126. *Visum mihi fuit conclave angustum, et aperta janua in*

conspectum venit vir longus, indutus albo, albedo erat intensa; miratus quinam esset; dicebant quod vir albo indutus significaret eos, qui appellati sunt Noachus, seu qui omnium primi fuerunt ab Ecclesia Antiqua, quae est Ecclesia post diluvium, et quod ita repraesentarentur, quia pauci fuerunt.

1127. *Loqui datum cum illis, qui ab Antiqua Ecclesia, seu Ecclesia post diluvium, appellati sunt Schem; influebant molliter per regionem capitis in regionem pectoralem versus cor, sed non usque ad cor: ex influxu sciri potest, quales sunt.*

1128. *Visus est quidam obvelatus quasi nube, in cujus facie plures stellae errantes, quae significant falsitates, dicebatur, quod talis fuerit posteritas Antiquae Ecclesiae cum perire inciperet, cumprimis apud eos, qui cultum instituebant per sacrificia, et per imagines.*

1129. *De Antediluvianis qui perierunt, sequitur in fine hujus Capitis.*

CAPUT X.

1. Et hae nativitates filiorum Noachi, Schem, Cham, et Japheth; et nati sunt illis filii post diluvium.

2. Filii Japhethi, Gomer, et Magog, et Madai, et Javan, et Thubal, et Meschech, et Thiras.

3. Et filii Gomer; Askenas, et Riphath, et Thogarmah.

4. Et filii Javan; Elischah, et Tharschisch, Kitthim, et Dodanim.

5. Ex his dispersae sunt insulae gentium, in terris suis, quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, quoad gentes suas.

6. Et filii Cham; Kusch, et Mizraim, et Puth, et Canaan.

7. Et filii Kusch; Seba, et Chavillah, et Sabtha, et Raamah, et Sabtheka. Et filii Raamae; Scheba, et Dedan.

8. Et Kusch genuit Nimrodum; is coepit esse potens in terra.

9. Is fuit potens venatione coram JEHOVAH; propterea dicebatur, sicut Nimrod potens venatione coram JEHOVAH.

10. Et fuit principium regni ejus Babel, et Erech, et Akkad, et Kalneh, in terra Schinear.

11. E[x] terra ista egressus est Aschur, et aedificavit Niniven, et Rechoboth urbem, et Kalach.

12. Et Resen inter Niniven et inter Kalach; haec urbs illa magna.

13. Et Mizraim genuit Ludim, et Anamim, et Lehabim, et Naphthuchim.

14. Et Pathrusim, et Kasluchim, ex quibus egressi sunt Pelisthim, et Kaphthorim.

15. Et Canaan genuit Zidonem, primogenitum suum, et Chethum.

16. Et Jebusi, et Emori, et Girgaschi.

17. Et Chivi, et Arki, et Sini.

18. Et Arvadi, et Zemari, et Chamathi: et postea dispersae sunt familiae Canaanitarum.

19. Et fuit terminus Canaanitarum, a Zidone veniendo ad Gerar, usque ad Assam, veniendo ad Sodomam, et Amoram, et Admam, et Zeboim, usque ad Lascha.

20. Hi filii Chami, secundum familias suas, secundum linguas suas, in terris eorum, in gentibus eorum.

21. Et Schemo natum est etiam: ille pater omnium filiorum Eberi; frater Japhethi major.

22. Filii Schemi; Elam, et Aschur, et Arphakschad, et Lud, et Aram.

23. Et filii Aram; Uz, et Chul, et Gether, et Masch.

24. Et Arphakschad genuit Schelachum; et Schelach genuit Eberum.

25. Et Ebero nati sunt bini filii; nomen unius Peleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Joktan.

26. Et Joktan genuit Almodad, et Scheleph, et Chazarmaveth, et Jerach.

27. Et Hadoram, et Usal, et Diklah.

28. Et Obal, et Abimael, et Scheba.

29. Et Ophir, et Chavillah, et Jobab; omnes hi filii Joktanis.

30. Et fuit habitatio eorum a Mescha, veniendo ad Sephar, montem orientis.

31. Hi filii Schemi, secundum familias illorum, secundum linguas illorum, in terris illorum, secundum gentes illorum.

32. Hae familiae filiorum Noachi, secundum nativitates eorum, in gentibus eorum; et ab illis dispersae sunt gentes in terra post diluvium.

CONTENTA.

1130. In toto hoc Capite agitur de Ecclesia Antiqua, et ejus propagatione, vers: 1.

1131. Qui cultum externum correspondentem interno habuerunt, sunt filii Japhethi, vers: 2. et qui remotiorem ab interno, sunt filii Gomeri et Javanis, vers: 3, 4. qui *adhuc* remotiorem, sunt insulae gentium, vers: 5.

1132. Qui cognitiones, scientifica, et ritualia coluerunt et ab internis separarunt, sunt filii Chami, vers: 6. Qui cognitiones spiritualium, sunt filii Kusch; et qui cognitiones coelestium, sunt filii Raamae, vers: 7.

1133. Agitur de iis, qui cultum externum habent, in quo interiora mala et falsa; Nimrod est talis cultus, vers: 8, 9. mala in tali cultu, vers: 10. falsa in tali cultu, vers: 11, 12.

1134. De iis, qui ex scientificis per ratiocinia sibi novos cultus fingunt, vers: 13, 14. qui ex cognitionibus fidei faciunt mere scientiam, vers: 14.

1135. De cultu externo absque interno, qui est Canaan, et de cultus ejus derivationibus, vers: 15, 16, 17, 18. de ejus extensione, vers: 19, 20.

1136. De cultu interno, qui est Schemus, et ejus extensione, etiam ad Ecclesiam alteram Antiquam, vers: 21. de cultu interno et ejus derivationibus, quae quia a charitate, sunt sapientiae, intelligentiae, scientiae, et cognitionum, quae per gentes significantur, vers: 22, 23, 24.

1137. De quadam Ecclesia, quae exstitit in Syria, instituta ab Ebero, quae Ecclesia Antiqua altera vocanda; cujus

cultus internus est Peleg, externus Joktan, vers: 25. ejus ritualia, sunt Gentes quae nominantur, vers: 26, 27, 28, 29. ejus Ecclesiae extensio, vers: 30.

1138. Quod cultus Antiquae Ecclesiae fuerint diversi, et secundum cujusvis gentis genium, vers: 31, 32.

SENSUS INTERNUS.

1139. Dictum est prius, quod quatuor differentes styli sint in Verbo; Primus qui fuit Ecclesiae Antiquissimae, qui talis fuit, qualis a Primo Capite Geneseos huc usque. Secundus est Historicus, qualis in sequentibus apud Mosen, et in reliquis libris historicis. Tertius est Propheticus. Quartus, qui medius inter propheticum et communem loquentium; de quibus videatur, n: 66.

1140. In hoc Capite et in sequente, usque ad Heberum, continuatur stylus Antiquissimus, sed est medius inter stylum historicum factum, et stylum historicum verum; nam per Noachum, et ejus filios, Schemum, Chamum, Japhethum, et Canaanem, nihil aliud intellectum fuit, nec aliud intelligitur, quam abstracte Ecclesia Antiqua quoad cultus ejus; nempe per Schemum Cultus internus, per Japhethum Cultus externus correspondens, per Chamum Cultus internus corruptus, per Canaanem Cultus externus separatus ab interno; tales personae nusquam fuerunt; sed nominati sunt ita Cultus, quia ad illos, ut fundamentales, potuerunt redigi omnes differentes alii, seu omnes differentiae in specie: quare per Noachum nec aliud intellectum fuit, quam Antiqua Ecclesia in genere, comprehendens sicut parens omnes. At vero per Nomina in hoc Capite, praeter Heberum et ejus posteritatem, totidem intelliguntur gentes, et totidem gentes fuerunt, quae Antiquam Ecclesiam constituerunt, quae Ecclesia late dispersa fuit circum terram Canaanem.

1141. Qui hic nominantur filii Japhethi, fuerunt omnes tales, ut cultum externum correspondentem interno habuerint, hoc est, qui in simplicitate, in amicitia, et in charitate mutua, vixerunt, nec alia doctrinalia noverunt, quam ritus externos.

Qui nominantur filii Chami, fuerunt, qui cultum internum corruptum habuerunt. Qui filii Canaanis vocantur, fuerunt, qui cultum externum separatum ab interno. Qui filii Schemi appellantur; fuerunt interni homines, et coluerunt Dominum, et amarunt proximum; quorum Ecclesia fuit paene qualis Ecclesia nostra Christiana vera.

1142. Quales fuerunt in specie, in hoc Capite non memoratur, nam modo quoad nomina recensentur, sed constat a prophetarum scriptis, ubi passim harum gentium nomina occurrunt, et ubivis non aliud significant; et quidem nunc in sensu genuino, nunc in sensu opposito.

1143. Tametsi harum gentium, quae Ecclesiam Antiquam constituerunt, haec nomina fuerunt, usque in sensu interno intelliguntur res, nempe ipsi cultus: quid nomina, quid terrae, quid gentes, et similia, ne hilum norunt, qui in coelo; talium ibi nulla idea est, sed rerum per illa significatarum: ex sensu interno vivit Verbum Domini, est sicut anima, cujus quasi corpus est sensus externus; seque habet sicut homo, cum corpus ejus moritur tunc vivit anima, et cum vivit anima tunc non amplius novit quae corporis sunt, ita cum inter angelos venit, nec quid Verbum in sensu literae, sed quid in sua anima: homo Antiquissimae Ecclesiae talis fuit, qui si hodie viveret, et legeret Verbum, ne hilum inhaereret sensui literae, sed foret sicut illum non videret, modo sensum internum abstracte a litera, et quidem sicut litera non foret, sic in vita aut anima Verbi. Similiter se habet ubivis in Verbo, etiam in historicis, quae talia prorsus sunt sicut relata, sed usque ibi ne quidem una vocula datur, quae non in sensu interno arcana involvit, quae nusquam apparent iis, qui in contextu historico tenent animum. Ita in hoc Capite, per nomina hic significantur, in sensu literae aut historico, populi, qui Antiquam Ecclesiam constituerunt, in sensu autem interno doctrinalia illorum.

1144. Vers: 1. *Et hae nativitates filiorum Noachi, Schem, Cham, et Japheth; et nati sunt illis filii post diluvium.* Hae nativitates filiorum Noachi, significant derivationes doctrinalium et cultuum Antiquae Ecclesiae, quae in genere est Noachus: Schem, Cham, et Japheth, significant, hic ut prius; Schem cultum internum verum; Cham cultum internum cor-

ruptum; Japheth cultum externum correspondentem interno: et nati sunt illis filii, significant derivata inde doctrinalia: post diluvium, significat a tempore, quo nova haec Ecclesia exstitit.

1145. Hae nativitates filiorum Noachi, quod significent derivationes doctrinalium et cultuum Antiquae Ecclesiae, quae in genere est Noachus, constat ex significatione nativitatum, de qua prius: Nativitates in sensu externo seu literali sunt generationes unius ab altero, ut notum est; sed in sensu interno omnia spectant coelestia et spiritualia, seu quae charitatis sunt et fidei, ita hic nativitates sunt quae Ecclesiae, proinde doctrinalium, ut a sequentibus melius patebit.

1146. Quod Schem, Cham, et Japheth, significent hic ut prius, Schem cultum internum verum; Cham cultum internum corruptum; Japheth cultum externum correspondentem interno, constat ab illis quae prius de iis dicta sunt, ubi non solum ostensum, quod Schem, Cham et Japheth Cultus illos significent, sed etiam quid per cultum internum verum seu Schem, tum quid per cultum internum corruptum seu Cham, ut et quid per cultum externum correspondentem interno seu Japheth, intelligatur; quare illis ulterius non immorandum.

1147. Et nati sunt illis filii, quod significent derivata inde doctrinalia, constat a significatione filiorum in sensu interno, quod sint vera fidei, tum etiam falsa, proinde doctrinalia, per quae significantur tam vera quam falsa, nam doctrinalia Ecclesiarum talia sunt: quod filii talia significent, videatur prius n: 264, 489, 491, 533.

1148. Post diluvium, quod significet a tempore, quo nova haec Ecclesia exstitit, constat similiter ab illis quae in praecedentibus Capitibus dicta sunt; finis enim Antiquissimae Ecclesiae describitur per Diluvium, tum quoque principium Ecclesiae Antiquae: Observandum, quod Ecclesia ante Diluvium appelletur Ecclesia Antiquissima; Ecclesia vero post Diluvium Ecclesia Antiqua.

1149. Vers: 2. *Filii Japhethi; Gomer, et Magog, et Madai, et Javan, et Thubal, et Meschech, et Thiras.* Filii Japhethi significant illos, qui cultum externum correspondentem interno habuerunt: Gomer, Magog, Madai, Javan, Thubal, Meschech, et Thiras, fuerunt totidem gentes, apud quas talis

cultus, per quas in sensu interno significantur totidem diversa doctrinalia, quae eadem fuerunt ac ritualia, quae sancte observabant.

1150. Filii Japhethi quod significent illos, qui cultum externum correspondentem interno habuerunt, prius dictum est: cultus externus correspondens interno dicitur, quando essentiale inest cultui, essentiale est adoratio Domini ex corde, quae nusquam dabilis est nisi charitas sit seu amor erga proximum, in charitate seu amore erga proximum Dominus est praesens, tunc adorari potest ex corde; sic ex Domino adoratio, nam Dominus dat omne posse et omne esse in adoratione; inde sequitur, qualis charitas apud hominem, talis adoratio, seu cultus; omnis cultus est adoratio, quia ei inesse debet adoratio Domini, ut sit cultus. Filii Japhethi, seu gentes et populi, qui filii Japhethi dicti sunt, vixerunt inter se in charitate mutua, in amicitia, in civilitate, inque simplicitate, quare etiam in illorum cultu aderat Dominus, nam cum adest Dominus in cultu externo, tunc cultus internus est in externo, seu est cultus externus correspondens interno. Perplurimae gentes olim tales fuerunt, hodie quoque dantur, qui in externis ponunt cultum, nec sciunt quid internum, sique sciunt, non de illis cogitant; illi si agnoscunt Dominum, et amant proximum, Dominus est in illorum cultu, et sunt filii Japhethi; at si negant Dominum, et se modo amant, ac proximum non curant, magis si odio habent, eorum cultus est externus separatus ab interno, et sunt filii Canaanis seu Canaanitae.

1151. Gomer, Magog, Madai, Javan, Thubal, Meschech et Thiras, quod fuerint totidem Gentes, apud quas talis cultus, et quod per illas in sensu interno significentur totidem doctrinalia, quae eadem fuerunt ac ritualia, quae sancte observabant, constat manifeste a Verbo, ubi hae gentes passim nominantur, nam per illas significatur ubivis cultus externus, nunc cultus externus correspondens interno, nunc oppositus; quod oppositus, causa est, quia omnes Ecclesiae, ubicunque fuerunt, temporis tractu mutatae sunt, et quidem in oppositum. Quod gentes hic nominatae nihil aliud significent quam cultum externum, proinde eorum doctrinalia, quae fuerunt ritualia, constare potest, ut dictum, a Verbo alibi, cumprimis apud Prophetas; de

Magogo, Meschech, Thubale et Gomere, ita apud Ezechielem, „Fili hominis, pone facies tuas versus Gogum, terram Mago„gi, principem, caput *Meschechi* et *Thubalis*, et propheta su„per illum, et dicas, sic dixit Dominus Jehovih, ecce Ego con„tra te, *Goge*, princeps, caput *Meschechi* et *Thubalis*, et re„ducam te, et dabo hamos in maxillas tuas, et educam te, et „omnem exercitum tuum, equos et equites, indutos perfecte „omnes, congregationem magnam, scuto et clypeo, prehen„dentes gladios omnes eos, cum quibus Persia, Cusch et Puth, „cum iis *Gomer* et omnes alae ejus, *Beththogarma*, latera sep„tentrionis, et omnes alae ejus; in posterioritate annorum ve„nies super terram reversam a gladio, congregatam e populis „multis, super montes Israëlis, qui facti sunt in vastitatem," XXXVIII: 2, 3, 4, 5, 6, 8. agitur in toto hoc Capite de Ecclesia, quae perversa facta, et tandem in externis seu ritualibus posuit omnem cultum, exstincta charitate, quae significatur per montes Israëlis; ibi Gogus et terra Magogi, princeps et caput Meschechi et Thubalis, est cultus in externis: quisque videre potest, quod non de Gogo et Magogo agatur; Verbum Domini non de mundanis agit, sed Divina involvit. Apud Eundem, „Propheta super *Gogum*, et dicas, sic dixit Dominus Je„hovih, ecce Ego contra te *Goge*, princeps, caput *Meschechi* „et *Thubalis*, et reducam te, et sextabo te, faciam te ascendere „e lateribus septentrionis, et adducam te super montes Israëlis, „super montibus Israëlis cades, tu et omnes alae tuae, et populi, „qui tecum," XXXIX: 1, 2, 4. similiter in toto hoc Capite agitur de cultu externo separato ab interno, et facto idololatrico, qui per Gogum, Meschech et Thubal hic significatur, per quos etiam intelliguntur doctrinalia quae capiunt, et dein confirmant e literali sensu Verbi, et sic falsificant vera, et destruunt cultum internum; nam sicut dictum, per easdem gentes etiam significantur opposita. Apud Johannem, „Quando consummati fuerunt „mille anni, solvetur Satanas e custodia sua, et exibit ad se„ducendum gentes, quae in quatuor angulis terrae, *Gogum* et „*Magogum*, ut congreget eos in bellum, ascenderunt super „planitiem terrae, et circumdederunt castra sanctorum, civita„tem dilectam," Apoc: XX: 7, 8, 9. ibi similia per Gogum et Magogum significantur: Externus Cultus separatus ab interno,

hoc est, separatus ab amore in Dominum, et ab amore erga proximum, non est nisi quam idololatricus, qui circumdat castra sanctorum, et civitatem dilectam. De Meschech et Thubal apud Ezechielem, „Ibi *Meschech* et *Thubal*, et omnis tur„ba ejus, circum circa eum sepulcra ejus, omnes praeputiati, „confossi gladio, quia dederunt terrorem sui in terra viven„tium," XXXII: 26. ubi de Aegypto seu scientificis, per quae explorare volunt spiritualia; Meschech et Thubal pro doctrinalibus quae sunt ritualia, quae praeputiata vocantur quando nullus amor; inde confossa gladio, et terror in terra viventium. De Javan apud Joëlem, „Filios Jehudae et filios Hierosolymae „vendidistis filiis *Javanimorum*, ut longe removeatis eos desu„per termino eorum," IV: 6. filii Jehudae pro coelestibus fidei, filii Hierosolymae pro spiritualibus fidei, ita pro internis, filii Javanimorum pro cultu in externis separato ab interno, qui cultus quia tam longe ab interno remotus est, dicitur quod removerint eos longe a termino suo. Javan et Thubal pro *ipso* vero externo cultu, apud Esaiam, „Veniens ad congregandum „omnes gentes et linguas, et venient et videbunt gloriam meam, „et ponam in illis signum, et mittam ex illis evasores ad Gentes „*Tharschisch*, Pul [2] et Lud, trahentes arcum, *Thubal* et *Ja„van*, insulas longinquas, quae non audiverunt famam mei, „et non viderunt gloriam meam, et indicabunt gloriam meam „in gentibus," LXVI: 18, 19. ubi de Regno Domini et adventu Ipsius; Thubal et Javan pro iis qui in cultu externo correspondente interno, qui instruendi de internis.

1152. Vers: 3, 4. *Et filii Gomer; Aschkenas, et Riphath, et Thogarmah. Et filii Javan; Elischah, et Tharschisch, Kitthim, et Dodanim.* Per filios Gomer significantur etiam illi, qui externum cultum habuerunt, sed derivatum ab illo, qui fuit apud gentem Gomer: Aschkenas, Riphath et Thogarmah, fuerunt totidem gentes apud quas talis cultus fuit, per quas etiam significantur totidem doctrinalia, quae fuerunt ritualia, derivata a cultu externo apud Gomerem: per filios Javan significantur adhuc alii, quibus fuit externus cultus derivatus a cultu qui fuit apud gentem Javan: Elischah, Tharschisch, Kitthim et Dodanim, fuerunt totidem gentes, apud quas talis cultus fuit, per quas etiam significantur totidem doctrina-

lia, quae fuerunt ritualia, derivata a cultu externo apud Javan.

1153. Quod per filios Gomer significentur etiam illi, qui externum cultum habuerunt, sed derivatum ab illo qui fuit apud gentem Gomer, sequitur ex illis quae prius aliquoties dicta et ostensa sunt de significatione Filiorum; tum ex eo, quod Gomer sit una gens inter illas, quae cultum externum correspondentem interno habuit: septem gentes in priori versu nominantur quae in tali cultu fuerunt, hic iterum septem gentes quae filii Gomeri et Javanis vocantur: quae autem differentia specifica fuit inter unam et alteram, non dici potest, quia hic solum nominantur; apud Prophetas autem, ubi in specie de hoc et illo cultu Ecclesiae agitur, differentiae constare possunt: in genere omnes differentiae cultus externi, sicut etiam interni, se habent secundum adorationem Domini in cultu, et adoratio se habet secundum amorem in Dominum, et amorem erga proximum, nam in amore est Dominus praesens, ita in cultu, cujus ideo differentiae apud has gentes, quae nominantur, se ita habuerunt: ut adhuc clarius dicatur, quomodo differentiae cultus se habent, et quomodo se in Ecclesia Antiqua apud varias gentes habuerunt, sciendum, quod omnis verus cultus consistat in adoratione Domini, adoratio Domini in humiliatione, humiliatio in sui agnitione quod apud se nihil vivum, et nihil bonum, sed quod apud se omne sit mortuum, imo cadaverosum; et in agnitione quod a Domino omne vivum et omne bonum; quo plus homo haec agnoscit, non ore sed corde, eo plus est in humiliatione, proinde eo plus in adoratione, hoc est, in vero cultu, et eo plus est in amore et charitate, et eo plus est in felicitate, in uno est alterum, ita conjuncta ut inseparabilia; inde quae et quales differentiae cultus sint, constare potest. Qui hic nominantur, et appellantur filii Gomeri et Javanis, sunt illi, qui etiam cultum externum correspondentem interno habuerunt, sed aliquanto remotiorem, quam illi, qui in vers: praecedente nominati, ideo etiam vocantur filii; generationes successive descendentes seu derivationes hic procedunt ab interiori versus exteriora; quo magis sensualis fit homo, eo magis exterior, proinde remotior fit a vero cultu Domini, nam magis participat de mundo, corpore et terra, et minus de spiritu, inde remotior;

hi, quia filii Gomeri et Javanis dicuntur, quia magis sensuales, in externis adhuc magis cultum posuerunt, quam parentes ita dicti et patrueles, quare hic alteram classem constituunt.

1154. Aschkenas, Riphath et Thogarmah, quod fuerint totidem gentes, apud quas talis cultus fuit, et quod per illas significentur totidem doctrinalia, quae fuerunt ritualia, derivata a cultu externo apud Gomerem, constat apud Prophetas, ubi etiam nominantur eaedem gentes, et per eas significantur ubivis doctrinalia aut ritualia in utroque sensu, ut solitum, nunc in genuino, nunc in opposito: Aschkenas apud Jeremiam, „Tollite signum in terra, clangite buccina in gentibus, consecrate „contra eam gentes, audire facite contra eam regna, Ararath, „Minni, et *Aschkenas*," LI: 27. ibi de destructione Babelis, ubi Aschkenas pro cultu ejus idololatrico, seu pro externo separato ab interno, qui Babelem destruit; in specie pro falsis doctrinalibus; ita in sensu opposito. Thogarmah apud Ezechielem, „*Javan*, *Thubal* et *Meschech*, hi negotiatores *tui*, *in* „anima hominis, et vasa aeris dederunt mercatu tuo. De *Beth-„thogarmah* equos et equites, et mulos dederunt subsidiis tuis," XXVII: 13, 14, ubi de Tyro, per quam repraesentati sunt, qui cognitiones rerum coelestium et spiritualium possederunt; [3] Javal, Thubal et Meschech sunt, ut prius, ritus varii repraesentativi seu correspondentes; Beththogarmah similiter, illorum ritus externi spectant coelestia, hujus autem seu Beththogarmae spiritualia, ut constat a significatione rerum, cum quibus negotiati sunt: hic in sensu genuino. Apud Eundem, „*Gomer* et „omnes alae ejus, *Beththogarmah* latera septentrionis, et cum „omnibus alis ejus," XXXVIII: 6. pro perversis doctrinalibus, quae sunt quoque latera septentrionis: hic in sensu opposito.

1155. Quod per filios Javan significentur adhuc alii, quibus fuit externus cultus derivatus a cultu, qui fuit apud gentem Javan, pariter constare potest apud Prophetas, ubi nominantur in serie cum ipsis rebus, in qua non aliter significant ac res. Quod solum nominentur filii Gomeri, et filii Javanis, non autem caeterorum qui in vers: 2, ubi septem sunt, causa est, quia filii unius se referunt ad classem spiritualium, et filii alterius ad classem coelestium; quod filii Gomeri ad classem spiritualium, constat a locis apud Prophetas mox supra allatis; quod autem

filii Javanis ad classem coelestium, a sequentibus patebit; classis spiritualium distinguitur a classe coelestium per id, quod illa spectent vera fidei, et haec bona fidei, quae sunt charitatis; hae distinctiones, tametsi ignotissimae sunt in mundo, usque in coelo sunt notissimae, imo non solum quoad differentias in genere, sed etiam quoad differentias in specie, ubi non minimum differentiae datur, quod non ordinatissime distinctum est; in mundo non scitur plus quam quod cultus sint, et quod differant, et quidem modo in externis, in coelo autem ipsae differentiae, quae innumerabiles sunt, ad vivum patent, et quidem quales sunt in internis.

1156. Elischah, Tharschisch, Kitthim et Dodanim, quod fuerint totidem gentes apud quas talis cultus, et quod per eas significentur totidem doctrinalia, quae fuerunt ritualia, derivata a cultu externo apud Javan, constare potest ab his apud Prophetas locis; de Elischah apud Ezechielem, « Byssus in acupic- « tura ex Aegypto fuit expansio tua, ut esset tibi in signum: « hyacinthinum et purpura ex insulis *Elischah* fuit tegumentum « tuum, » XXVII: 7. ubi de Tyro, per quam significantur qui possident divitias coelestes et spirituales, seu cognitiones; acupictura ex Aegypto pro scientificis, et sic pro ritualibus repraesentativis spiritualium, hyacinthinum et purpura ex insulis Elischah pro ritualibus correspondentibus cultui interno, ita pro repraesentativis coelestium; hic in sensu genuino: de Tharschisch apud Esaiam, « Mittam ex illis evasores ad gentes *Thar-* « *schisch*, Pul [2] et Lud trahentes arcum; *Thubal* et *Javan* in- « sulas longinquas, » LXVI: 19. Apud Eundem, « Ejulate naves « *Tharschischi*, quia devastata est Tyrus, ut non sit domus « pro intrando, e terra *Kitthim* manifestum hoc eis, » XXIII: 1, 14, et porro de Tharschisch, Es: LX: 9. Jer: X: 9. Ezech: XXVII: 12. Psalm: XLVIII: 8, ubi pro ritualibus seu doctrinalibus: de Kitthim, apud Jeremiam, « Transite in insulas « *Kitthim*, et videte; et in Arabiam, et attendite probe, num « factum sicut hoc, » II: 10, et apud Esaiam, [4] « Dixit non ad- « das amplius exultare oppressa virgo filia Zidonis, ad *Kitthim* « surge, transi, etiam ibi non quies tibi, » XXIII: 12. ubi Kitthim pro ritualibus. Apud Ezechielem, « Quercubus de Bascha- « ne fecerunt remos tuos, asserem tuum fecerunt ebore, filiam

„gressuum, ex insulis *Kitthim*,“ XXVII: 6, ubi de Tyro; asser navis ex insulis Kitthim pro externis cultus, ita pro ritualibus, quae se referunt ad classem coelestium. Apud Mosen, „Naves e litore *Kitthim*, et affligent Aschurem, et affligent E„berum,“ Num: XXIV: 24, ubi etiam pro externo cultu seu pro ritualibus. Inde constare potest, quod per omnia haec nomina significentur res in sensu interno, quae res in sua serie sunt.

1157. Vers: 5. *Ex his dispersae sunt insulae gentium, in terris suis, quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, quoad gentes suas.* Ex his dispersae sunt insulae gentium in terris suis, significant, quod plurium gentium cultus ex *illis* exstiterint; insulae sunt particulares tractus, ita particulares cultus, qui adhuc remotiores fuerunt; terrae sunt illorum communia: quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, quoad gentes suas, significant quod illa secundum cujusvis genium; juxta linguam suam est juxta opinionem cujusvis; juxta *familias* suas est juxta probitatem; quoad gentes suas est quoad utrumque in communi.

1158. Quod ex his dispersae sunt insulae gentium in terris suis, significent quod plurium gentium cultus ex illis exstiterint; et quod insulae sint particulares tractus, ita particulares cultus qui adhuc remotiores fuerunt, et quod terrae sint illorum communia, constat ex significatione Insularum in Verbo. Huc usque actum est de illis qui cultum externum habuerunt correspondentem interno; per septem filios Japhethi significati sunt illi qui propius ad verum cultum internum accesserunt; per septem filios Gomeri et simul Javanis, illi, qui remotius a vero cultu interno fuerunt; per insulas gentium significantur illi, qui adhuc remotius, et proprie illi, qui inter se mutuo in charitate vixerunt, sed usque in ignorantia, non scientes quicquam de Domino, de doctrinalibus fidei Ecclesiae, et de cultu interno, sed tamen quendam externum cultum habuerunt, quem religiose observarunt, tales vocantur Insulae in Verbo, quare per Insulas significatur in sensu interno cultus qui remotior est: qui in sensu interno Verbi sunt, ut Angeli, ignorant quid Insulae, talium enim ideam amplius non habent, sed pro iis percipiunt cultum remotiorem, qualis est gentium extra Ecclesiam: similiter etiam per insulas percipiunt illa intra ipsam Ecclesiam,

quae aliquantum remotiora sunt a charitate, sicut sunt amicitiae, et civilitates; amicitia non est charitas, minus adhuc civilitas, sed sunt gradus infra charitatem, at quo plus trahunt a charitate, eo plus sunt sincerae. Quod per Insulas talia significentur, constare potest ab his in Verbo locis; apud Esaiam, „Obmutescite Mihi, *Insulae*, et populi innovent vires, accedant. Viderunt *Insulae* et timuerunt, *fines terrae* trepidarunt, appropinquarunt et venerunt," XLI: 1, 5. ibi Insulae pro gentibus probis extra Ecclesiam, qui cultum suum externum religiose observarunt; ultimi termini, ubi Ecclesia, appellantur fines terrae. Apud Eundem, „Non caligabit, et non confringet, donec ponit in terra judicium, et legem Ipsius *Insulae* exspectant. Cantate Jehovae canticum novum, laudem Ipsius a *fine terrae*, descendentes mare, et plenitudo ejus, *Insulae* et habitatores earum; ponent Jehovae gloriam, et laudem Ipsius in *Insulis* indicabunt," XLII: 4, 10, 12. Insulae hic quoque pro gentibus extra Ecclesiam, qui in ignorantia, simplicitate et probitate vixerunt: apud Eundem, „Attendite *Insulae* ad Me, et auscultate populi *e longinquo*," XLIX: 1. similiter pro gentibus illis, quae remotiores sunt a cultu Domini, et a cognitionibus fidei, quare dicitur e longinquo: apud Eundem, „In Me *Insulae* sperabunt, et brachium meum exspectabunt," LI: 5. pro iisdem, quia sunt qui in probitate vivunt, dicitur, in Me sperabunt, et brachium meum exspectabunt: apud Jeremiam, „Audite Verbum Jehovae gentes, et indicate in *Insulis e longinquo*," XXXI: 10. pro iisdem: apud Zephaniam, „Formidabilis Jehovah super illis, quia macie conficiet omnes deos terrae, et incurvabunt se Ipsi, quisque de loco suo, omnes *Insulae gentium*," II: 11. Insulae gentium pro gentibus remotioribus a cognitionibus fidei: apud Davidem, „Jehovah regnat, exultet terra, laetentur *Insulae* multae; nubes et caligo circum circa Ipsum," Psalm: XCVII: 1. [2.] pro iisdem; ignorantia eorum hic repraesentative exprimitur per nubem et caliginem, sed quia in simplicitate et probitate, dicitur circum circa Ipsum. Quia per Insulas significantur illa quae remotiora sunt, etiam Tharschisch, Pul, Lud, Thubal et Javan, per quos significati sunt externi cultus, appellati sunt Insulae, Es: LXVI: 19. tum quoque Kitthim Jer: II: 10. Ezech:

XXVII: 6. [5] Insulae quoque cum opponuntur terrae aut montibus, significant vera fidei, ex eo quod in mari sint; ita doctrinalia, quae sunt ritualia.

1159. Quod quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, quoad gentes suas, significent quod illa secundum cujusvis genium; juxta linguam quod sit juxta opinionem cujusvis; juxta familias suas quod sit juxta probitatem; quoad gentes suas quod sit quoad utrumque in communi, constare potest a significatione Linguae, et Familiarum, et Gentium in Verbo, de quibus ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus. Quod Lingua significet in sensu interno opinionem, ita principia et persuasiones, causa est, quia talis est Linguae correspondentia cum intellectuali parte hominis, seu cum ejus cogitatione; qualis est effectus cum sua causa, talis etiam est influxus non solum cogitationum hominis in Linguae loquentis motus, sed etiam talis est influxus Coeli, de quo aliqua ab experientia, ex Divina Domini Misericordia, alibi. Quod Familiae significent in sensu interno probitatem, tum charitatem et amorem, inde venit, quia omnia quae amoris mutui sunt, se habent in coelis sicut consanguinitates et affinitates, ita sicut familiae, de quibus videatur n: 685; quare in Verbo illa, quae amoris aut charitatis sunt, exprimuntur per domos ut et per familias, quibus confirmandis hic non immorandum; quod domus significet talia, videatur n: 710. Quod Gentes significent utrumque in communi, constat ex significatione gentis seu gentium in Verbo; Gentes in bono sensu significant voluntaria et intellectualia nova, proinde bona amoris et vera fidei, at in sensu opposito significant mala et falsa, similiter etiam, domus, familiae, linguae, quod permultis confirmari potest a Verbo; causa est, quia Antiquissima Ecclesia distincta fuit in domos, in familias, et in gentes; domum constituerunt conjuges cum liberis et cum servis et ancillis; familiam constituerunt plures domus quae non longe ab invicem distabant; gentes autem constituerunt plures familiae; inde Gentes significabant in uno complexu omnes familias simul; similiter se habet in Coelo, sed omnium respectus ibi est quoad amorem et fidem in Dominum, n: 685. Inde nunc significatio Gentium in sensu interno, quod sit commune complectens tam voluntaria quam intellectualia, seu quod idem

est, tam quae sunt amoris quam quae sunt fidei, respective ad familias et domos ex quibus, de his videantur etiam quae prius n: 470, 471, 483. Ex his constat, quod gentes significent utrumque in communi; et quod quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, et quoad gentes suas, significent genium cujusvis hominis, familiae, gentis, ad quam cultus ab Ecclesia Antiqua derivatus est.

1160. Vers: 6. *Et filii Cham; Kusch, et Mizraim, et Puth, et Canaan.* Per Cham significatur, hic ut prius, fides separata a charitate; per filios Chami, quae fidei separatae sunt: Kusch, Mizraim, Puth et Canaan, fuerunt totidem gentes, per quas in sensu interno significantur cognitiones, scientiae, et cultus, quae sunt fidei separatae a charitate.

1161. Quod per Cham significetur fides separata a charitate, constat ab illis, quae in Capite praec: de Chamo dicta et ostensa sunt.

1162. Quod per filios Chami significentur quae fidei separatae sunt, inde sequitur; ut sciri possit quid Cham, et inde quid filii Chami, sciendum est quid fides separata a charitate; fides separata a charitate est nulla fides, ubi nulla fides, nullus est cultus, neque internus, neque externus, si aliquis cultus, est cultus corruptus, quare per Chamum pariter significatur cultus internus corruptus: In falsa opinione sunt, qui fidem vocant solam scientiam coelestium et spiritualium separatam a charitate, nam scientiam habent prae aliis quandoque omnium pessimi, ut qui in continuis odiis et vindictis, inque adulteriis, vivunt, proinde qui infernales sunt, et post vitam corporis fiunt diaboli; inde constare potest, quod scientia non sit fides, sed fides est agnitio illorum quae sunt fidei, et agnitio nusquam est externa sed interna, estque Solius Domini operatio per charitatem apud hominem, et agnitio nusquam est oris sed est vitae, ex vita cujusvis sciri potest, qualis agnitio. Filii Chami dicuntur omnes, qui scientiam cognitionum fidei habent, et non charitatem; sive scientiam cognitionum interiorum Verbi, ipsorumque ejus mysteriorum; sive scientiam omnium quae in Verbi sensu literali sunt; sive scientiam aliarum veritatum, a quibus illas spectare possunt, quocunque nomine sint; sive cognitionem omnium ritualium cultus externi; si non charitatem ha-

bent, sunt filii Chami; quod tales sint, qui vocantur filii Chami, constat ex gentibus, de quibus nunc.

1163. Quod Kusch, Mizraim, Puth, et Canaan, fuerint totidem gentes, per quas in sensu interno significantur cognitiones, scientiae, et ritualia, quae sunt fidei separatae a charitate, constare potest ex Verbo, ubi Gentes hae passim nominantur, ibi enim per eas significantur talia; nempe per Kusch seu Aethiopiam cognitiones interiores Verbi, per quas confirmant principia falsa; per Mizraim seu Aegyptum, scientiae seu varia scientifica, per quae explorare volunt arcana fidei, et principia falsi inde confirmant; per Puth seu Lybiam, cognitiones ex sensu literali Verbi, per quas similiter principia falsa confirmant; per Canaan seu Canaanitas significantur ritualia seu externi cultus separati ab interno; omnia haec cum separata sunt a charitate, vocantur filii Chami. Per easdem gentes significantur etiam simpliciter Cognitiones et Scientiae, per Kusch Cognitiones interiores Verbi, per Aegyptum Scientiae, per *Puth* Cognitiones ex sensu literali Verbi; quae causa est, quod in utroque sensu accipiantur, tam in malo quam in bono, ut constare potest a sequentibus locis.

1164. Quod per Kusch seu Aethiopiam significentur Cognitiones interiores Verbi, per quas confirmant principia falsa, constat apud Jeremiam, „*Aegyptus* sicut flumen ascendit, et „sicut flumina commoventur aquae, et dixit, ascendam, obtegam terram, perdam civitatem, et habitantes in ea; ascendite equi, et insanite currus, et egrediantur fortes *Kusch* et „*Puth*, apprehendentes scutum," XLVI: 8. hic Aegyptus pro iis qui nihil credunt nisi ex scientificis illa capiant, inde omnia dubitativa, negativa et falsa, quod est ascendere, obtegere terram, et perdere civitatem: Kusch ibi, pro cognitionibus universalioribus et interioribus Verbi, quibus capta principia falsi confirmant; Puth pro cognitionibus ex sensu literali Verbi quae sunt secundum sensuum apparentias: apud Ezechielem, „Veniet gladius in *Aegyptum*, et erit dolor in *Kusch*, cum „cadet confossus in *Aegypto*, et accipient turbam ejus, et destruentur fundamenta ejus, *Kusch* et *Puth*, et Lud, et tota „Ereb et Kub, et filii terrae foederis cum iis gladio cadent," XXX: 4, 5, 6. haec nusquam aliquis sciret, quid esset, nisi

ex sensu interno; et nisi nomina significarent res, paene nullus sensus foret; sed hic per Aegyptum significantur scientiae, per quas intrare volunt in mysteria fidei; Kusch et Puth vocantur fundamenta ejus, quia sunt cognitiones ex Verbo: apud Eundem, „In die illo exibunt nuntii a coram Me in navibus ad „terrendum *Kusch* confidentem, et erit dolor in iis juxta diem „*Aegypti*," XXX: 9. Kusch pro cognitionibus ex Verbo confirmantibus falsa ex scientificis exclusa: apud Eundem, „Dabo „terram *Aegypti* in vastitates, vastitatem desolationis a turri „Sevene, et usque ad terminum *Kusch*," XXIX: 10. ibi Aegyptus pro scientificis, Kusch pro cognitionibus interiorum Verbi, quae sunt termini, quousque vadunt scientiae: apud Esaiam, „Ducet rex Aschuris captivitatem *Aegypti*, et captivitatem „*Kuschi*, pueros et senes, nudum et discalceatum, et detectos „nate, nuditatem Aegypti, et consternabuntur et erubescent „ob *Kuschum* spem eorum, et ob *Aegyptum* decus eorum," XX: 4, 5. ibi Kusch pro cognitionibus ex Verbo, quibus confirmantur falsa per scientifica capta; Aschur est ratiocinatio, quae captivos ducit: apud Nahum, „*Kusch* fortitudo ejus et „*Aegyptus*, et non finis, *Puth* et *Lubim* fuerunt in auxilio „tuo," III: 9. de Ecclesia vastata, ubi similiter Aegyptus pro scientificis, et Kusch pro cognitionibus. Kusch et Aegyptus simpliciter pro cognitionibus et scientiis, quae sunt veritates, utiles illis, qui sunt in fide charitatis; ita in bono sensu; apud Esaiam, „Dixit Jehovah, labor *Aegypti*, et merces *Kuschi*, „et *Sabaeorum*, viri mensurae, ad te transibunt, et tibi erunt, „post te ibunt in compedibus, transibunt, et ad te incurvabunt „se, ad te orabunt, tantummodo in te Deus, et non praeterea „alius Deus," XLV: 14. labor Aegypti pro scientia, merces Kuschi et Sabaeorum pro cognitionibus spiritualium, quae illis inserviunt, qui agnoscunt Dominum, nam eis omnis scientia et cognitio: apud Danielem, „Rex septentrionis dominabitur in „recondita auri et argenti, et in omnia desiderabilia *Aegypti*, „et *Lubim* (Puth) et *Kuschim*, in incessibus tuis," XI: 43. Puth et Kusch ibi pro cognitionibus ex Verbo, Aegyptus pro scientificis: apud Zephaniam, „A transitu fluviorum *Kuschi* „adoratores mei," III: 10. pro illis qui extra cognitiones, ita pro gentibus: apud Davidem, „Venient magnates ex *Aegyp-*

„to, *Kusch* accelerabit manus suas Deo," Psalm: LXVIII: 32. hic Aegyptus pro scientiis, et Kusch pro cognitionibus: apud Eundem, „Memorabo Rahabam et Babel inter cognoscen-„tes Me, ecce Philistaea, et Tyrus, cum *Kuscho*, hic natus „est ibi, (in civitate Dei)" Psalm: LXXXVII: 4. Kusch pro cognitionibus ex Verbo, quare dicitur natus in civitate Dei. Quia Kusch significat cognitiones interiores Verbi, et intelligentiam inde, ideo dicitur, quod fluvius secundus exiens ex horto Edenis circumdederit totam terram *Kusch*, de quo videatur prius, n: 117.

1165. Quod per Mizraim seu Aegyptum significentur in Verbo scientiae, seu varia scientifica, per quae explorare volunt arcana fidei, et principia falsi inde capta confirmant; tum etiam simpliciter scientiae, ita quae utiles; constat non solum a locis nunc allatis, sed etiam a permultis aliis, quae omnia si adducerentur, paginas implerent; videantur Esai: XIX: 1 ad f. Cap: XXX: 1, 2, 3. Cap: XXXI: 1, 2, 3. Jerem: II: 18, 36. Cap: XLII: 14 ad f. Cap: XLVI: 1 ad f. Ezech: XVI: 26. Cap: XXIII: 3..8. [6] Cap: XXIX: 1 ad f. Cap: XXX: 1 ad f. Hosch: VII: 11. Cap. IX: 3, 6. Cap: XI: 1, 5, 11. Mich: VII: 12. Sachar: X: 10, 11. Psalm: LXXX: 9. seq:

1166. Quod per Puth seu Lybiam significentur in Verbo cognitiones ex sensu literali, per quas similiter principia falsa confirmantur; tum quoque simpliciter cognitiones tales, constat a locis prius allatis ubi de Kusch, per quem quia similiter cognitiones sed interiores significantur, in Verbo Puth cum Kusch simul nominantur, quae loca ibi videantur allata ex Jerem: XLVI: 8. Ezech: XXX: 4, 5, 6. Nah: III: 9. Dan: XI: 43.

1167. Quod per Canaanem seu Canaanitam significentur in Verbo ritualia, seu externi cultus separati ab interno, ex permultis locis constat, cumprimis in historicis, qui quia tales erant tempore, cum filii Jacobi intromissi in terram, permissum fuit, ut exstirparentur, sed in sensu interno Verbi omnes illi per Canaanitas intelliguntur, qui externum cultum separatum ab interno habent; et quia prae caeteris Judaei et Israëlitae tales fuerunt, in Verbo prophetico ii in specie significantur, ut solum ex his binis locis constare potest, apud Davidem, „Fude-

„runt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum et filiarum „suarum, quos sacrificabant idolis *Canaanis*, et prophanata „est terra sanguinibus, et immundi facti operibus suis, scortatique sunt factis suis," Psalm: CVI: 38, 39, ibi fundere sanguinem filiorum et filiarum in sensu interno est quod exstinxerint omnia vera fidei et bona charitatis; filios et filias sacrificare idolis Canaanis significat illa quae sunt fidei et charitatis prophanare per cultum externum separatum ab interno, qui non nisi quam idololatricus est, ita immundi facti operibus suis et scortati factis suis. Apud Ezechielem, „Sic dixit Dominus Jehovih Hierosolymae, negotiationes tuae, et natales tui de terra *Canaane*, pater tuus Emorraeus, et mater tua Chittaea," XVI: 3. ubi aperte dicuntur a terra Canaanaea. Quod Canaan significet cultum externum separatum ab interno, videantur quae prius n: 1078. 1094.

1168. Vers: 7. *Et filii Kusch; Seba et Chavillah, et Sabtha, et Raamah, et Sabtheka. Et filii Raamae, Scheba et Dedan.* Per filios Kusch significantur illi, qui internum cultum non habuerunt, sed cognitiones fidei, in quibus possidendis religionem posuerunt: Sebah, Chavillah, Sabtha, Raamah, et Sabtheka, sunt totidem gentes, apud quas fuerunt; in sensu interno per easdem significantur ipsae cognitiones: per filios Raamae similiter significantur illi, qui internum cultum non habuerunt, sed cognitiones fidei, in quibus possidendis religionem posuerunt: Scheba et Dedan sunt gentes apud quas fuerunt; in sensu interno per easdem significantur ipsae cognitiones; sed cum differentia, per filios Kusch significantur cognitiones spiritualium, per filios Raamae cognitiones coelestium.

1169. Quod per filios Kusch significentur illi, qui internum cultum non habuerunt, sed cognitiones fidei, in quibus possidendis religionem posuerunt, constat a Kusch, cujus filii sunt, per quem significantur cognitiones interiores rerum spiritualium, ut supra ostensum; ut et a Verbo, ubi illae gentes nominantur.

1170. Quod Seba, Chavillah, Sabtha, Raamah, Sabtheka, sint totidem gentes, apud quas fuerunt, et quod in sensu interno per easdem significentur ipsae cognitiones, constare potest ab illis locis ex Verbo, quae infra adducenda.

1171. Quod per filios Raamae, similiter significentur illi, qui internum cultum non habuerunt, sed cognitiones fidei, in quibus possidendis religionem posuerunt; et quod Scheba et Dedan, sint gentes, apud quas fuerunt, et quod in sensu interno per easdem significentur ipsae cognitiones, patet a sequentibus locis apud prophetas; ab his de Seba, Scheba et Raamah; apud Davidem, „Reges Tharschisch et Insularum munus addu„cent, et reges *Schebae* et *Sebae* honorarium adferent, et in„curvabunt se Ipsi omnes reges," Psalm: LXXII: 10, 11. ubi de Domino, Ipsius Regno, et Ecclesia coelesti; quod hic per munus et honorarium significentur cultus, quisque videre potest, sed quinam et quales cultus non sciri potest, nisi sciatur quid per Tharschisch et insulas, et per Schebam et Sebam intelligitur; quod per Tharschisch et Insulas intelligantur cultus externi correspondentes interno, prius ostensum est, et quod per Schebam et Sebam cultus interni, inde sequitur, nempe per Schebam cultus coelestia, et per Sebam cultus spiritualia. Apud Esaiam, „Dedi expiationem tui Aegyptum, *Kusch* et *Se„bam* loco tui," XLIII: 3, ubi Kusch et Seba pro spiritualibus fidei. Apud Eundem, „Labor Aegypti, et merces *Kuschi* et „*Sebaeorum*, viri mensurae, ad te transibunt," XLV: 14. labor Aegypti pro scientia, merces Kuschi et Sebaeorum pro cognitionibus spiritualium, quae inserviunt illis qui credunt in Dominum. Apud Eundem, „Turma Camelorum obteget te, dro„mades Midianis et Ephae, omnes e *Scheba* venient, aurum „et thus portabunt, et laudes Jehovae annuntiabunt, omnis „grex *Arabiae* congregabuntur tibi," LX: 6, 7. ubi per Schebam intelliguntur coelestia et spiritualia inde, quae sunt aurum et thus, et explicantur quod sint laudes Jehovae, hoc est, cultus internus. Apud Ezechielem, „Negotiatores *Schebae* et *Raa„mae*, hi negotiatores tui in primario omnis aromatis, et in „omni lapide pretioso, et aurum dederunt subsidiis tuis," XXVII: 22, 23. de Tyro, ubi quid per Schebam et Raamam significatur, constat ex negotiatione, quae dicitur aroma, lapis pretiosus, et aurum, aroma in sensu interno est charitas, lapis pretiosus est fides inde, aurum est amor in Dominum, quae omnia sunt coelestia per Schebam significata; talium cognitiones proprie sunt Scheba, quare hic appellantur negotiationes,

quibus imbuuntur qui fiunt homines Ecclesiae, nam absque cognitionibus nemo potest fieri homo Ecclesiae; similia repraesentata sunt per Reginam *Schebae*, quae venit ad Salomonem, et illi apportavit aromata, aurum, et lapidem pretiosum, 1 Reg: X: 1, 2, 8: tum etiam per sapientes ab oriente, qui venerunt ad Jesum, cum natus, et procidebant et adorabant Ipsum, et aperiebant thesauros suos, et offerebant Ipsi dona, aurum, thus, et myrrham, Matth: II: 1, 11. per quae significatum Bonum coeleste, spirituale, et naturale. Apud Jeremiam, « Quid Mi- « hi thus e *Scheba* veniat, et calamus optimus e terra longin- « qua; holocausta vestra non ad complacentiam, » VI: 20. hic etiam patet, quod per Schebam significentur cognitiones et adorationes, quae sunt thus et calamus, sed hic quae sunt absque charitate, quae non gratae.

1172. Quod per Dedanem significentur cognitiones coelestium inferiorum, quae sunt in ritualibus, constat a sequentibus in Verbo locis; apud Ezechielem, « Filii *Dedanis* negotia- « tores tui, Insulae multae mercatores [?] manus tuae, cornua « eboris, et ebena adduxerunt honorarium tuum, » XXVII: 15. cornua eboris et ebena sunt in sensu interno bona exteriora, quae sunt cultus seu ritualium: apud Eundem, « *Dedan* nego- « tiatrix tua in vestibus libertatis pro curru; Arabia et omnes « principes Kedar, » XXVII: 20, 21. ubi vestes libertatis pro curru similiter sunt bona exteriora, seu ritualium: apud Jeremiam, « Putida facta est sapientia eorum, fugite, averterunt « se, in profundum demiserunt se ad habitandum, habitatores « *Dedanis*, » XLIX: 8. hic Dedan in proprio sensu pro ritualibus, in quibus non cultus internus seu adoratio Domini ex corde, de quibus praedicatur quod avertant se, et in profundum se demittant ad habitandum. Ex his nunc constat, quod per filios Kusch significentur cognitiones spiritualium, et per filios Raamae cognitiones coelestium.

1173. Vers: 8, 9. *Et Kusch genuit Nimrodum: is coepit esse potens in terra. Is fuit potens venatione coram Jehovah; propterea dicebatur, sicut Nimrod potens venatione coram Jehovah.* Per Kusch significantur hic, ut prius, cognitiones interiores rerum spiritualium et coelestium: per Nimrodum significantur illi, qui internum cultum fecerunt externum; ita

per Nimrodum significatur talis externus cultus; quod Kusch genuit Nimrodum, est quod qui cognitiones interiorum habuerunt, talem cultum instituerint: is fuit potens in terra, significat, quod talis religio in Ecclesia invaluit; terra est Ecclesia, ut prius: is fuit potens venatione coram Jehovah, significat quod multis persuaserit: propterea dicebatur, sicut Nimrod potens venatione coram Jehovah, significat, quia tam multi persuadebantur, quod talis formula solennis facta, et porro significat, quod talis religio facile animos hominum captet.

1174. Quod per Kusch significentur cognitiones interiores rerum spiritualium et coelestium, constat ab illis, quae prius de Kusch dicta et ostensa sunt.

1175. Quod per Nimrodum significentur illi qui internum cultum fecerunt externum, et quod ita per Nimrodum significetur talis externus cultus, constare potest ab illis quae sequuntur; in antecessum hic dicendum, quid per internum cultum facere externum intelligitur; prius dictum et ostensum est, quod internus cultus, qui est ex amore et charitate, sit ipse cultus, et quod externus cultus absque hoc interno nullus cultus sit; at cultum internum facere externum est, cultum externum essentialem facere prae interno, quod est inversum prioris, sicut dicere, quod nullus cultus sit internus absque externo, cum tamen ita se habet, quod nullus cultus externus sit absque interno; religio illorum qui fidem separant a charitate talis est, nempe quod illa quae fidei sunt praeferant illis quae sunt charitatis, seu quae cognitionum fidei, illis quae sunt vitae, ita formalia prae essentialibus; omnis cultus externus est formale cultus interni, nam internus est ipsum essentiale, ex formali absque suo essentiali facere cultum, est internum facere externum; ut pro exemplo, si quis viveret, ubi non Ecclesia, non praedicatio, non sacramenta, nullum sacerdotium, quod is non posset salvari, aut habere aliquem cultum, cum tamen is ex interno possit colere Dominum; sed inde non sequitur, quod externus abesse debeat; ut manifestius pateat, sit quoque pro exemplo, ponere ipsum essentiale cultus in eo, ut frequentent Ecclesias, obeant sacramenta, audiant praedicationes, orent, observent festa, et plura quae externa et ceremonialia sunt, et persuadere sibi quod haec satis sint, loquendo de fide, quae omnia sunt

formalia cultus; qui vero cultum ex amore et charitate essentialem faciunt, ii similiter faciunt, nempe frequentant Ecclesias, obeunt sacramenta, audiunt praedicationes, orant, observant festa, et plura, et haec admodum diligenter et sollicite, sed in illis non ponunt essentiale cultus; in horum externo cultu, quia in illo est internus, est sanctum et vivum, sed in illorum, de quibus supra, non sanctum et non vivum; ipsum enim essentiale est quod sanctificat et vivificat formale seu ceremoniale; at fides separata a charitate non sanctificare et vivificare potest cultum, quia abest essentia et vita; talis cultus vocatur Nimrodus, et nascitur a cognitionibus quae sunt Kusch, et hae a fide separata a charitate, quae fides est Chamus; ex Chamo seu ex fide separata, per cognitiones quae sunt fidei separatae, nusquam alius cultus nasci potest. Haec sunt quae significantur per Nimrodum.

1176. Quod Kusch genuit Nimrodum, sit quod qui cognitiones interiorum habuerunt, talem cultum instituerint, constat ex illis quae nunc dicta sunt; cognitiones interiorum sunt illa, quae doctrinalia vocant, et quae etiam distinguunt a ritualibus; sicut pro exemplo praecipuum eorum doctrinale est, quod fides *sola* salvificet, sed nesciunt, quod amor in Dominum et amor erga proximum, sit ipsa fides, et quod cognitiones quas vocant fidem, non sint nisi ob finem, ut per illas accipiant a Domino amorem in Ipsum, et amorem erga proximum, et quod haec fides sit, quae salvificat: illi qui solas cognitiones vocant fidem, sunt qui talem cultum gignunt et instituunt, de quo supra.

1177. Quod is fuit potens in terra, significet quod talis religio in Ecclesia invaluit, constare potest ex illis, quae mox sequuntur. Quod Terra sit Ecclesia, ostensum est prius n: 620, 636, 662. et alibi.

1178. Quod is fuit potens venatione coram Jehovah, significet quod multis persuaserit, constat ex fide separata a charitate, quod talis; tum a significatione Venari in Verbo: fides separata a charitate, talis est, quod facile persuadeantur, plurima pars hominum non sciunt quid sunt interna, sed quid externa; et plurima pars in sensualibus, voluptatibus et cupiditatibus degunt, et se ac mundum spectant, ideo facile captantur a tali religione. A significatione venari; in Verbo venari signi-

ficat in genere persuadere, in specie captare animos adblandiendo eorum sensualibus, voluptatibus et cupiditatibus, utendo doctrinalibus, quae explicant secundum genium suum et alterius ex arbitrio, ex causa sui ut magni sint honore et opulentia, ita persuadendo; ut constat apud Ezechielem, „Vae consuentibus pulvillos super omnibus axillis manuum mearum, et „facientibus velamina super caput omnis staturae ad *Venandum* animas, animas *Venamini* populo meo, et animas vobis „vivificatis: et prophanastis [8] Me in populo meo pro pugillis „hordeorum, et pro frustis panis, ad occidendum animas, quae „non morientur, et ad vivificandum animas, quae non vivent, „mentiendo vos populo meo, audientibus mendacium. Ecce „Ego quoad pulvillos vestros, quibus vos *Venantes* ibi animas „ad evolandum, et abrumpam eos desuper brachiis vestris, et „dimittam animas, quas vos *Venantes*, animas ad evolandum, „et disrumpam velamina vestra, et eripiam populum meum e „manu vestra, et non erunt amplius in manu vestra in *Venationem*," XIII: 18, 19, 20, 21. hic explicatur quid venari, quod sit decipere per persuasiones, et per cognitiones, quas pervertunt, quasque in favorem sui, et secundum genium alterius, explicant: apud Micham, „Periit misericors e terra, et „rectus inter hominem nullus, omnes ii sanguinibus insidiantur, „vir fratrem suum *Venantur* reti, quando malum faciunt volis „pro benefaciendo, princeps interrogans et judicans propter retributionem, et magnus est loquens perversitatem animae suae „is, et torquent eam," VII: 2, 3. hic similiter explicatur quid venari, quod insidiari sui causa, seu falsum dicere verum, et loqui perversitatem et torquere, sic persuadendo: apud Davidem, „Vir linguae, non firmabitur in terra, vir violentiae ma„lum *Venatur* ei in subversiones," Psalm: CXL: 12. ibi de impiis qui per falsa persuadent, male cogitant, blande loquuntur, fallendi causa; lingua ibi pro mendacio.

1179. Propterea dicebatur, sicut Nimrod potens venatione coram Jehovah, quod significet, quia tam multi persuadebantur, quod talis formula solennis facta; et quod porro significet, quod talis religio facile animos hominum captet, constare potest ab illis quae dicta sunt, tum ab ipso sensu literae; et praeterea, quia antiquitus nomina indebant rebus, hoc nomen

indiderunt huic cultui, nempe quod Nimrodus, hoc est, cultus hic, potens venatione, hoc est, esset captans animos; quod coram Jehovah, est quia ii, qui in tali cultu fuerunt, fidem separatam vocarunt Jehovam, seu virum Jehovam, ut constat ab illis quae dicta prius, n: 340, de Caino, per quem similiter fides separata a charitate significatur; at differentia inter Cainum et Chamum est, quod illud fuisset in Ecclesia coelesti quae perceptionem habuit, at hoc in Ecclesia spirituali, quae nullam perceptionem habuit, quare illud enormius fuit, quam hoc: tales vocati sunt antiquitus Potentes, ut apud Esaiam, „Consu-„metur omnis gloria Kedaris, et residuum numeri, arcus *Po-„tentium* filiorum Kedaris imminuentur," XXI: 17. et apud Hoseam, „Arastis impietatem, iniquitatem messuistis, come-„distis fructum mendacii, quia confisus est viae tuae, multitu-„dini *Potentium* tuorum," X: 13. et alibi: viros et potentes se vocarunt ex fide, est enim in Lingua originali vox per quam exprimitur potens, et simul vir, quae vox in Verbo praedicatur de fide, et quidem in utroque sensu.

1180. Vers: 10. *Et fuit principium Regni ejus Babel, et Erech, et Akkad, et Kalneh, in terra Schinear.* Fuit principium regni ejus, significat quod sic inchoavit talis cultus: Babel, Erech, Akkad, Kalneh in terra Schinear, significant quod ibi loci fuerint tales cultus; et simul per easdem significantur ipsi cultus, quorum externa apparent sancta, sed interiora sunt prophana.

1181. Quod principium regni ejus, significet quod sic inchoaverit talis cultus, constat a significatione Babelis in terra Schinear, de qua in sequentibus.

1182. Quod Babel, Erech, Akkad, Kalneh in terra Schinear significent quod ibi loci fuerint tales cultus, et quod per easdem simul significentur ipsi cultus, quorum externa apparent sancta, sed interiora sunt prophana, constat a significatione Babelis et terrae Schinear; in Verbo multum agitur de Babele, et per eam ubivis significatur cultus talis, nempe quod externa appareant sancta, sed interiora sunt prophana; sed quia de Babele agitur in Capite sequente, ibi ostendendum venit, quod per Babelem talia significentur; tum quod cultus talis in principio non ita prophanus fuerit, ac postea factus est; cultus enim

externus se prorsus habet secundum interiora, quo magis insontia sunt interiora, eo magis insons est cultus externus; at quo magis foeda sunt interiora, eo magis foedus est cultus externus; et quo magis prophana sunt interiora, eo magis prophanus est cultus externus; ut res paucis dicatur, quo plus amoris mundi et sui est apud hominem qui est in cultu illo externo, eo minus vivum et sanctum inest ejus cultui; quo plus odii erga proximum in amore sui et mundi, eo magis prophanum inest cultui; quo plus malitiae in odiis, eo adhuc magis prophanum inest cultui; et quo plus doli in malitia, eo adhuc magis prophanum inest cultui; illa et haec sunt interiora cultus externi, qui significatur per Babel, de quo in Capite sequente.

1183. Quid per Erech, Akkad, Kalneh, in terra Schinear, in specie significatur, non ita constare potest, quia in Verbo alibi nón memorantur, praeter Kalneh, apud Amos, Cap: VI: 2, sed sunt differentiae talis cultus. Quod autem terram Schinear attinet, in qua hi cultus, quod per eam in Verbo significetur cultus externus, in quo prophanum, constat a significatione ejus in Cap: seq: XI: vers: 2, tum etiam apud Sachariam, Cap: V: 11, imprimis apud Danielem, ubi haec, « Dedit Dominus in manum Nebuchadnezaris, regis Babelis, Jehojakimum regem Jehudae, et partem vasorum domus Dei, « et deduxit eos in *terram Schinear*, in domum Dei sui, et va- « sa intulit in domum thesauri Dei sui, » I: 2. per quae significatur, quod sancta prophanata; vasa domus Dei sunt sancta; domus Dei regis Babelis in terra Schinear sunt prophana, in quae sancta illata sunt; haec tametsi historica sunt, usque involvunt arcana illa, sicut omnia historica Verbi; et porro constat ex prophanatione eorundem vasorum, apud Danielem, Cap: V: 3, 4, 5, per quae nisi sancta repraesentata fuissent, nusquam talia contigissent.

1184. Vers: 11, 12. *E terra ista egressus est Aschur, et aedificavit Niniven, et Rechoboth urbem, et Kalach. Et Resen inter Niniven et inter Kalach; haec urbs illa magna.* E terra ista egressus est Aschur, significat qui in tali cultu externo fuerunt, coeperint ratiocinari de internis cultus; Aschur est ratiocinatio: et aedificavit Niniven, et Rechoboth urbem, et Kalach, significat quod sic doctrinalia fidei sibi formaverint;

per Niniven significantur doctrinalium falsa; per Rechoboth et Kalach, quoque talia ex alia origine: Resen inter Niniven et Kalach, significat quod quoque formaverint sibi doctrinalia vitae; per Resen significantur doctrinalium falsa inde; Ninive est falsum ex ratiociniis; Kalach est falsum a cupiditatibus; inter Niniven et Kalach est falsum ex utroque: haec urbs illa magna, significat doctrinalia, quod illa increbuerint.

1185. Quod e terra ista egressus est Aschur, significet quod illi qui in tali cultu externo fuerunt, coeperint ratiocinari de internis cultus, constare potest ex significatione Aschuris in Verbo, quod sit ratio et ratiocinatio, de qua in mox sequentibus: duplex hic sensus apparet, nempe quod Aschur ex terra ista egressus, tum quod Nimrod ex terra ista egressus, in Aschur seu Assyriam; ita dictum, quia utrumque significatur, tam scilicet quod ratiocinatio de spiritualibus et coelestibus ex tali cultu existat, hoc est, quod Aschur egressus e terra Schinear; quam quod talis cultus ratiocinetur de spiritualibus et coelestibus, hoc est, quod Nimrod egressus e terra in Aschurem seu Assyriam.

1186. Quod Aschur sit ratiocinatio, constat a significatione Aschuris seu Assyriae in Verbo, ubi jugiter accipitur pro illis quae rationis sunt, in utroque sensu, nempe pro rationalibus et pro ratiocinationibus (per rationem et rationalia intelliguntur proprie illa quae vera sunt, per ratiocinationem autem et ratiocinia ea quae falsa); Aschur, quia significat rationem et ratiocinationem, plerumque adjungitur Aegypto, quae significat scientifica, quia ratio et ratiocinatio est ex scientificis. Quod Aschur Ratiocinationem significet, constat apud Esaiam, „Vae *Aschur*, virga irae meae, ille non rectum cogitat, et „cor ejus non rectum meditatur, dixit, in virtute manus meae „feci, et in sapientia mea, quia intelligens sum," X: 5, 7, 13. ubi Aschur pro ratiocinatione, de quo ideo praedicatur, quod non rectum cogitet et meditetur, et dicitur quod per sapientiam suam, quia intelligens. Apud Ezechielem, „Duae mulieres, „filiae unius matris, scortatae sunt in *Aegypto*, in adolescen„tiis suis scortatae sunt, scortata est una, et dilexit amasios „suos, *Aschurem* (Assyrios) propinquos, vestitos hyacinthino, „duces et praefectos, juvenes desiderii omnes eos, equites equi-

„ tantes equis; venerunt ad eam *filii Babelis*, et polluerunt „ eam per scortationem suam," XXIII: 2, 3, 5, 6, 17. ubi Aegyptus pro scientificis, Aschur pro ratiocinatione, filii Babelis pro falsis ex cupiditatibus. Apud Eundem, „ Hierosolyma scortata es cum *filiis Aegypti*, scortata es cum *filiis Aschuris*; „ multiplicasti scortationem usque in terram [9] Canaan ad Chaldaeam," XVI: 26, 28, 29. Aegyptus similiter pro scientificis; Aschur pro ratiocinatione; ratiocinatio ex scientificis de spiritualibus et coelestibus vocatur scortatio, et hic et alibi in Verbo; quod non scortatio sit cum Aegyptiis et cum Assyriis, quisque videre potest: apud Jeremiam, „ Israël, quid tibi cum via „ *Aegypti*, ad bibendum aquas Schichoris, et quid tibi cum via „ *Aschuris*, ad bibendum aquas fluvii (Euphratis)" II. 18, 36. similiter Aegyptus pro scientificis, et Aschur pro ratiocinatione. Apud Eundem, „ Pecus dispersa Israël, leones dispulerunt, „ prior comedit eum Rex *Aschuris*, et hic posterior deossavit „ eum rex *Babelis*," L: 17, 18. Aschur pro ratiocinatione de spiritualibus. Apud Micham, „ Erit haec pax, *Aschur* cum „ venerit in terram nostram, et cum calcaverit palatia nostra, „ et constituemus super eum septem pastores, et octo principes „ hominum, et depascent *terram Aschuris* gladio, et *terram* „ *Nimrodi* in portis ejus, et liberabit ab *Aschure*, cum venerit „ in terram nostram, et cum calcaverit terminum nostrum," V: 4, 5, ibi de Israële seu Ecclesia spirituali, de qua dicitur, quod Aschur non intrabit, hoc est, quod non ratiocinatio; terra Nimrodi pro tali cultu qui significatus est per Nimrodum, in quo mala et falsa interiora. Quod etiam Aschur in Verbo sit Ratio quae apud hominem Ecclesiae, per quam perspicit verum et bonum, constat apud Hoseam, „ Pavebunt sicut avis ex *Ae-* „ *gypto*, et sicut columba e terra *Aschuris*," XI: 11: ubi Aegyptus pro scientia hominis Ecclesiae, et Aschur pro ratione ejusdem; quod avis sit scientificum intellectuale, et columba rationale bonum, prius ostensum est. Apud Esaiam, „ In die „ illo erit semita ab *Aegypto* ad *Aschur*, et veniet *Aschur* in „ *Aegyptum*, et *Aegyptus* in *Aschurem*, et servient *Aegyp-* „ *tii Aschuri*. In die illo erit Israël tertius *Aegypto* et *Aschu-* „ *ri*, benedictio in medio terrae, cui benedicet Jehovah Zeba- „ oth, dicendo benedictus populus meus *Aegyptus*, et opus

„manuum mearum *Aschur*, et haereditas mea Israël," XIX: 23, 24, 25. ubi de Ecclesia spirituali quae est Israël, cujus ratio Aschur, et scientia Aegyptus; haec tria constituunt hominis Ecclesiae spiritualis intellectualia, quae ita succedunt: Alibi quoque Aschur, ubi nominatur, significat rationale verum aut falsum, ut apud Esaiam: Cap: XX: 1 ad f. Cap: XXIII: 13, Cap: XXVII: 13. Cap: XXX: 31. Cap: XXXI: 8. Cap: XXXVI: [10] et XXXVII: Cap: LII: 4. Ezech: Cap: XXVII: 23, 24. Cap: XXXII: 22. [11] Cap: XXXI: 3. ad f. Mich: VII: 12. Zephan: II: 13. Sachar: X: 11: Psalm: LXXXIII: 9. Aschur pro Ratiocinatione, apud Hoseam: Cap: V: 13. Cap: VII: 11: Cap: X: 6. Cap: XI: 5: Cap: XII: 2. Cap: XIV: 4. et apud Sachar: Cap: X: 10, ubi praedicatur de Ephraimo, per quem significatur intellectuale, sed ibi perversum.

1187. Quod aedificavit Niniven et Rechoboth urbem, et Kalach; significet quod sic doctrinalia fidei sibi formaverit, constat a significatione Ninives, et Rechoboth, et Kalach, de quibus in mox sequentibus, tum ex significatione *Urbis* in Verbo, quod sit doctrinale verum, aut haereticum, quod ostensum prius, n: 402.

1188. Quod per Niniven significentur doctrinalium falsa, per Rechoboth et Kalach quoque talia, ex alia origine, constat ex significatione Ninives in Verbo, de qua mox: falsa hujus generis dantur a tribus originibus; Prima est ex fallaciis sensuum, obscuritate intellectus quod non illustratus, et ex ignorantia, inde falsitas quae est Ninive: Altera origo est ex eadem causa, sed praedominante cupidine, ut vel innovandi, vel praeeminendi, falsa inde sunt Rechoboth: Tertia origo est voluntatis, ita cupiditatum, quod non aliud agnoscere velint pro vero, quam quod cupiditatibus favet, inde falsa quae vocantur Kalach: omnia haec falsa existunt per Aschur seu ratiocinia de veris et bonis fidei. Quod Ninive significet falsa ex fallaciis sensuum, obscuritate intellectus quod non illustratus, exque ignorantia, constat apud Jonam, qui missus ad Niniven, cui urbi condonatum, quia tales; exque singulis apud Jonam de Ninive; de quibus ex Divina Domini Misericordia, alibi; ibi sunt historica, sed usque prophetica, involventia et repraesentantia talia arcana, sicut omnia reliqua historica Verbi. Similiter a-

pud Esaiam, ubi de Rege *Aschuris*, quod manserit in *Ninive*, et cum incurvaret se in domo Nisroch dei sui, quod a filiis percussus gladio, XXXVII: 37, 38. haec tametsi sunt historica, usque sunt prophetica, involventia et repraesentantia similia arcana, et ibi per Niniven significatur cultus externus in quo falsa, qui quia idololatricus, percussus est a filiis gladio; filii sunt falsa, ut prius ostensum, gladius est falsi poena, ut ubivis in Verbo: etiam apud Zephaniam, „Jehovah extendet ma„num suam super septentrionem, et perdet *Aschurem*, et po„net *Niniven* in desolationem, siccitatem sicut desertum, et „cubabunt in medio ejus greges, omnis fera ejus gentis, etiam „platea et anataria in malogranatis ejus pernoctabunt, vox can„tabit in fenestra, vastitas in limine, quia cedrum ejus denu„davit," II: 13, 14. hic describitur Ninive, sed stylo prophetico, et ipsa falsitas quae significatur per Niniven; falsitas ea, quia colitur, vocatur septentrio, fera gentis, platea et anataria in malogranatis, et exprimitur per quod vox cantet in fenestra, et denudetur cedrus, quae est intellectuale verum; omnes hae expressiones sunt significativae talis falsitatis.

1189. Quod per Kalach significentur falsa oriunda ex cupiditatibus, ex propheticis non confirmari potest, sed usque ex historicis Verbi, quod Rex *Aschuris* transportaverit filios Israëlis in *Aschur* seu Assyriam, et habitare eos fecerit in *Kalach*, et in Chabor, ad fluvium Gosan, et in urbibus Mediae, II: Reg: XVII: 6. Cap: XVIII: 11. ubi historica nihil aliud involvunt; omnia enim historica Verbi, ut dictum, sunt significativa et repraesentativa; ita Israël hic est perversa Ecclesia spiritualis, Aschur ratiocinatio, Kalach falsitas talis.

1190. Quod Resen inter Niniven et Kalach, significet quod quoque formaverint sibi doctrinalia vitae, et quod per Resen significentur doctrinalia falsa inde, constare ex illis quae mox prius de Ninive, et Kalach ostensa sunt; tum a serie rerum, quod in versu priori actum sit de falsis doctrinae, hic nunc de falsis vitae; nam stylus Verbi talis est imprimis propheticus, quod cum de intellectualibus, etiam de voluntariis, agatur, in versu priori de intellectualibus seu falsis doctrinae, hic autem de falsis vitae, quae per Resen significantur; cujus quia mentio non fit amplius in Verbo, non ita confirmari pot-

est, solum ex eo, quod aedificata sit Resen inter Niniven et Kalach, hoc est, inter falsum ex ratiociniis, et falsum a cupiditatibus, quod producit falsum vitae; tum ex eo, quod vocetur urbs magna, quia ex falsis tam intellectus, quam voluntatis

1191. Haec urbs illa magna, quod significet doctrinalia, quod illa increbuerint, constat ex significatione Urbis, quod sit doctrinale verum, aut doctrinale falsum, ut ostensum, n: 402, et quod urbs magna dicatur, est quia omnis falsitas doctrinae et cultus inde derivetur in falsum vitae.

1192. Mox supra in vers: 10. actum est de malis in cultu, significatis per Babelem, Erech, Akkad et Kalneh, in terra Schinear; in his binis versibus actum est de falsis in cultu significatis per Niniven, Rechoboth, Kalach, et Resen; falsa sunt principiorum ex ratiociniis, mala sunt cupiditatum ex amore mundi et sui.

1193. Vers: 13, 14. *Et Mizraim genuit Ludim, et Anamim, et Lehabim, et Naphthuchim. Et Pathrusim, et Kasluchim, ex quibus egressi sunt Pelisthim et Kaphthorim.* Mizraim genuit Ludim, Anamim, Lehabim, et Naphthuchim, et Kaphthorim, significant totidem gentes, per quas significantur totidem genera ritualium; Mizraim est scientia; Ludim, Anamim, Lehabim, et Naphthuchim, sunt totidem ritualia, quae mere scientifica sunt: Pathrusim et Kasluchim sunt gentes ita vocatae, per quas significantur doctrinalia ritualium ex simili origine, quae modo scientifica: ex quibus egressi sunt Pelisthim, significant gentem, quae inde, per quam significatur scientia cognitionum fidei et charitatis; quod egressi sint, significat, quod cognitiones apud hos sint scientifica.

1194. Quod Mizraim genuit Ludim, Anamim, Lehabim et Naphthuchim, Kaphthorim, significent totidem gentes, per quas significantur totidem ritualia, constare potest ex illis, quae de Mizraim seu Aegypto supra ad vers: 6. hujus Capitis ostensa sunt, quod nempe Aegyptus significet scientiam seu scientifica; qui ex eo geniti dicuntur non possunt alii esse, seu alia quam ritualia, et quidem ritualia cultus externi: Verbum enim Domini in sinu et recessu suo, hoc est, in sensu interno, nusquam agit de aliis rebus, quam quae sunt Regni Ipsius, ita quae

sunt Ecclesiae, quare hic, quae de scientificis per ratiocinationes, nata sunt, non alia quam ritualia sunt.

1195. Quod Mizraim seu Aegyptus sit scientia, ad vers: 6, hujus Capitis ostensum est: quod Ludim, Anamim, Lehabim, et Naphthuchim sint totidem ritualia, quae mere scientifica sunt, constat ex illis quae modo dicta: Ritualia mere scientifica praedicantur de illis, qui per ratiocinia explorant spiritualia et coelestia, et inde fingunt sibi cultum: ritualia istius cultus, quia ex ratiociniis et scientificis, vocantur ritualia scientifica, in quibus nihil spirituale et coeleste, quia a semet; inde idola Aegyptiaca, et inde magiae; et quia inde eorum ritualia, Ecclesiae Antiquae ritus prorsus rejecerunt, imo nausearunt et odio habuerunt, ut constat ex Genes: XLIII: 32. Cap: XLVI: 34. Exod: VIII: 22. haec quia significantur, dicuntur geniti a Mizraim seu ab Aegypto, hoc est, a scientificis: et quia scientifica eorum fuerunt diversa, ideo quoque ritualia inde diversa facta fuerunt; diversitates in genere significatae sunt per totidem gentes: quod talia per Ludim seu Ludios intelligantur, constat apud Jeremiam, „Aegyptus sicut flumen ascendit, et sic„ ut flumina commoventur aquae, et dixit, ascendam, obtegam „ terram, perdam civitatem, et habitantes in ea; ascendite e„ qui, insanite currus, et egrediantur fortes Kusch et Puth ap„ prehendentes scutum, et *Ludii* apprehendentes, tendentes ar„ cum" XLVI: 8, 9, ubi flumina Aegypti sunt scientifica diversa quae falsa, ascendere et obtegere terram, est per scientifica intrare in illa quae sunt Ecclesiae seu fidei, perdere urbem est destruere vera; Kusch et Puth sunt cognitiones; Ludii sunt scientifica ritualia, de quibus; apprehendere et tendere arcum est ratiocinari.

1196. Quod Pathrusim et Kasluchim sint gentes ita vocatae, et quod per eas significentur doctrinalia ritualium ex simili origine, quae modo scientifica, patet ex illis quae dicta sunt, et quod sequantur ita in serie; de Pathrusim videatur apud Esaiam, Cap: XI: 11, 12. Ezechielem, Cap: XXIX: 13, 14, 15. Cap: XXX: 13, 14. Jeremiam Cap: XLIV: 1, 15. [12]

1197. Ex quibus egressi sunt Pelisthim, quod significent gentem quae inde, et quod per eam significetur scientia cognitionum fidei et charitatis, constat ex Verbo, ubi pluries nomi-

nantur; Philistaei in Antiqua Ecclesia vocati sunt omnes illi, qui multum loquuti sunt de fide, et quod in fide salus, et tamen nullam vitam fidei habuerunt, quare etiam prae caeteris vocati sunt praeputiati, hoc est, absque charitate; quod dicti praeputiati, videatur, I Sam: XIV: 6. Cap: XVII: 26, 36. Cap: XXXI: 4. II Sam: Cap: I, 20, et alibi; iidem, quia tales, non potuerunt aliter quam cognitiones fidei facere res memoriae: nam cognitiones rerum spiritualium et coelestium, ipsaque arcana fidei, non fiunt aliter quam res memoriae, cum homo, qui eas callet, absque charitate est: res memoriae sunt sicut res mortuae, nisi homo sit talis ut vivat secundum illas ex conscientia, cum hoc tunc simul ac sunt res memoriae etiam sunt res *vitae*, et tunc primum apud eum sunt ei post vitam cor*poris usui* et saluti; scientiae et cognitiones nihil sunt apud hominem in altera vita, etiamsi sciverit omnia arcana, quae usquam revelata sunt, nisi imbuerint vitam: per Philistaeos in Propheticis Verbi ubivis significantur tales, etiam in Historicis Verbi, ut quod Abrahamus peregrinatus sit in terra Philistaeorum, et cum Abimelecho rege Philistaeorum foedus pepigerit, Genes: Cap: XX: 1 ad f. Cap: XXI: 22 ad f: Cap: XXVI: 1 ad 34, ibi quia per Philistaeos significatae sunt cognitiones fidei, Abrahamus, quia repraesentabat coelestia fidei, ibi peregrinatus est, et cum illis foedus iniit; similiter Isacus, per quem repraesentata sunt spiritualia fidei; non autem Jacobus, quia per eum externa Ecclesiae repraesentata sunt. Quod Philistaei significent in genere scientiam cognitionum fidei et in specie eos, qui fidem et salutem in solis cognitionibus ponunt, quas faciunt res memoriae, constare quoque potest apud Esaiam, „Ne laeteris *Philistaea* tota tu, quod fracta sit virga percutiens „te, nam de radice serpentis exibit regulus et fructus ejus pre„ster volans," XIV: 29. ubi radix serpentis pro scientificis, regulus pro malo ex falso inde, fructus prester volans sunt opera eorum, quae quia sunt cupiditatum vocantur prester volans. Apud Joëlem, „Quid vos Mihi, Tyre et Sidon, et omnes ter„mini *Philistaeae*, num retributionem vos rependentes super „Me, cito valde reducam retributionem vestram in caput ve„strum; propterea quod argentum meum, et aurum meum „sumsistis, et desiderabilia mea bona intulistis in templa vestra,

„et filios Jehudae et filios Hierosolymae vendidistis filiis Javanimorum, propterea ut elongare faceretis eos desuper termino „eorum,“ IV: 4, 5, 6. ibi quid per Philistaeos, perque totam Philistaeam, seu omnes terminos ejus, intelligitur, patet; argentum et aurum ibi sunt spiritualia et coelestia fidei, desiderabilia bona sunt cognitiones illorum, quod intulerint in templa sua est quod habuerint et praedicaverint illa; at filios Jehudae et filios Hierosolymae vendiderint, est quod nullum amorem et nullam fidem habuerint, Jehudas est in Verbo coeleste fidei, Hierosolyma spirituale fidei inde, quae longe remota a terminis eorum: praeter alibi apud Prophetas, ut apud Jeremiam, Cap: XXV: 20. Cap: XLVII: 1 ad f. Ezechielem, Cap: XVI: 27, 57. Cap: XXV; 15, 16. Amos: Cap: I: 8. Obadiam 19. Zephaniam II: 5. [13] Psalm: LXXVII: 3, 4. de Kaphthoraeis, Deut: II: 23. Jerem: XLVII: 4. Amos IX: 7.

1198. Quod egressi sint, significet quod cognitiones apud hos sint scientifica, ex illis quae dicta sunt, constat; non dicuntur geniti ab illis qui ab Aegypto, sed egressi, quia tales non sunt ut ex naturalibus scientiis ratiocinentur de spiritualibus et coelestibus, ac ita sibi fingant doctrinalia, sicut illi de quibus prius, sed quod cognitiones fidei discant aliunde, atque eos non alio fine sciant et memoria teneant, quam sicut res alias, quas praeter quod sciant, nihil curant, nisi ex causa ut inde evehantur in honores et sic porro; ita scientia cognitionum fidei est distincta a scientia rerum naturalium, ut vix communicent, quare non nati ab illis dicuntur, sed egressi. Philistaei, quia tales, non possunt aliter, quam etiam cognitiones fidei per ratiocinia ex illis, pervertere, et inde formare sibi doctrinalia falsa, quare etiam inter eos sunt, qui aegre possunt regenerari et recipere charitatem, tam quia praeputiati corde sunt, quam quia principia falsi, et inde vita eorum intellectus, inhibent et obstant.

1199. Vers: 15. *Et Canaan genuit Zidonem, primogenitum suum, et Chethum.* Canaan significat, hic ut prius, cultum externum in quo nihil internum est: Sidon significat cognitiones exteriores spiritualium, quae quia sunt prima cultus talis externi, dicitur Sidon Canaanis primogenitus: Cheth significat cognitiones exteriores coelestium.

1200. Quod Canaan significet cultum externum in quo nihil internum, prius ubi de Canaane, ostensum est: cultus externus, qui Canaan vocatur, est talis, qualis ante adventum Domini, tum post adventum Ipsius, fuit Judaeorum, qui cultum externum habebant, quem etiam stricte observabant, sed usque nesciebant quid internum, usque adeo, ut se solum corpore vivere putaverint; quid anima, quid fides, quid Dominus, quid vita spiritualis et coelestis, quid vita post mortem, prorsus nesciebant; quare etiam tempore Domini plerique negabant resurrectionem, ut constat apud Matth: XXII: 22 ad 33. Marc: XII: 18 ad 28. Luc: XX: 27 ad 41. cum homo talis est, ut non credat se victurum post mortem, etiam non credit quod aliquid internum spirituale et coeleste detur: tales quoque sunt, qui in meris cupiditatibus vivunt, quia vivunt meram vitam corporis et mundi, cumprimis qui foedae avaritiae immersi sunt; ii nihilominus cultum habent, frequentant illi synagogas, hi templa, et observant ritus, quidam eorum perquam stricte; sed quia non credunt dari vitam post mortem, cultus eorum non potest alius esse quam externus, in quo nihil internum, sicut crusta absque nucleo, et sicut arbor, in qua non fructus, et ne quidem folia: talis externus cultus est, qui per Canaan significatur: caeteri cultus interni, de quibus supra actum, fuerunt cultus in quo interna.

1201. Quod Zidon significet cognitiones exteriores spiritualium, constat ex eo, quod dicatur primogenitus Canaanis, nam primogenitum cujuscunque Ecclesiae in sensu interno est fides, n. 352, 367; hic autem, ubi nulla fides, quia absque internis, non sunt nisi cognitiones exteriores spiritualium, quae loco fidei, ita cognitiones quales apud Judaeos, quae non solum sunt rituum cultus externi, sed etiam plurium, quae ad cultum illum pertinent, ut sunt doctrinalia: quod Zidon haec significet, etiam patet ex eo, quod Tyrus et Zidon termini ultimi fuerint Philisthaeae, et quidem juxta mare, et ideo per Tyrum significatae sunt cognitiones interiores, et per Zidonem cognitiones exteriores, et quidem spiritualium; quod etiam constat a Verbo: apud Jeremiam, „Super diem venientem ad vastandum omnes *Philistaeos*, ad excidendum *Tyro* et *Zidoni* omnem superstitem auxiliantem, quia vastans Jehovah Phili-

sthaeos, reliquias insulae Caphtor," XLVII: 4. ubi Philisthaei pro scientiis cognitionum fidei et charitatis: Tyrus pro cognitionibus interioribus, et Zidon pro cognitionibus spiritualium. Apud Joëlem, "Quid vos Mihi, *Tyre* et *Zidon*, et omnes *termini Philisthaeae;* quod argentum meum et aurum sumsistis, "et desiderabilia mea bona intulistis in templa vestra," IV: 4, 5, ubi manifeste Tyrus et Zidon pro cognitionibus, et vocantur termini Philisthaeae, argentum enim et aurum, et desiderabilia bona sunt cognitiones. Apud Ezechielem, "Principes "Septentrionis omnes ii, et omnis *Sidonius*, qui descenderunt "cum confossis in foveam; dum cubare factus fuerit in medio "praeputiatorum cum confossis gladio, Pharao et omnis turba "ejus," XXXII: 30, 32. ubi Sidonius pro cognitionibus exterioribus, quae absque internis non sunt nisi quam scientifica, quare simul nominatur cum Pharaone seu Aegypto, per quem scientifica significantur. Apud Sachariam, "Etiam Chamath "terminabitur in ea, *Tyrus* et *Zidon*, nam sapiens fuit valde," IX: 2. ubi de Damasco; Tyrus et Zidon pro cognitionibus. Apud Ezechielem, "Habitatores *Zidonis* et Arvadi fuerunt remi "ges tui, sapientes tui, *Tyre*, fuerunt in te, ii naucleri tui," XXVII: 8. ubi Tyrus pro cognitionibus interioribus, quare sapientes ejus vocantur naucleri, et Zidon pro cognitionibus exterioribus, quare vocantur remiges, nam ita se habent interiores cognitiones ad exteriores. Apud Esaiam, "Silent habitatores "insulae, mercator *Zidonis*, transiens mare, impleverunt te, "at in aquis multis semen Schichoris, messis fluminis, proven- "tus ejus, et fuit mercatura gentium; erubesce *Zidon*, nam "dixit, mare, munimentum maris, dicendo, non parturivi, et "non peperi, et non educavi juvenes, adolescere feci virgines," XXIII: 2, 3, 4, 5. Zidon hic pro cognitionibus exterioribus, in quibus quia nihil internum, vocantur semen Schichoris, messis fluminis, proventus ejus mercatura gentium, tum quoque mare, munimentum maris, et quod non parturiat et pariat; quae nusquam comprehenderentur, quid sint in sensu literali, sed patent manifeste in sensu interno, sicut in reliquis apud Prophetas. Quia Zidon significat cognitiones exteriores, etiam vocatur circuitus Israëlis, seu Ecclesiae spiritualis, Ezech: XXVIII: 24, 26. nam se habent cognitiones exteriores sicut circuitus.

1202. [14] Quae cognitiones, quia prima sunt cultus talis externi, in quo non cultus internus, quod Zidon dicatur Canaanis primogenitus in mox praecedente articulo explicatum est.

1203. [14] Quod Cheth significet cognitiones exteriores coelestium, inde constat; apud Prophetas solenne est quod spiritualia et coelestia conjungantur, seu ubi agitur de spiritualibus, etiam de coelestibus, ex causa, quia unum est ab altero, et non perfectio quaedam est, nisi conjuncta sint, utque instar conjugii coelestis sit in omnibus et singulis Verbi; inde quoque constat, praeter a Verbo alibi, quod per Zidonem significentur cognitiones exteriores spiritualium, per Chethum vero cognitiones exteriores coelestium, in utroque sensu, nempe tam absque internis, quam cum internis, ut et simpliciter pro cognitionibus exterioribus: spiritualia sunt, ut saepe prius dictum, quae sunt fidei, coelestia quae sunt amoris; tum, spiritualia sunt quae intellectus, et coelestia quae voluntatis; quod Cheth cognitiones exteriores absque internis significet, constat apud Ezechielem, « Sic dixit Dominus Jehovih Hierosolymae, negotiationes tuae, et « natales tui de terra *Canaane*, pater tuus Emorraeus, et ma- « ter *Chittaea*. Filia matris tuae tu, fastidientis virum suum et « filios suos; et soror sororum tuarum, quae fastidiverunt ma- « ritos suos, et filios suos, mater vestra *Chittaea*, et pater ve- « ster Emorraeus, » XVI: 3. 45. ubi cultus externus absque interno, est Canaan; fastidire maritos et filios, est respuere bona et vera, inde mater eorum vocatur Chittaea. Praeterea Cheth in Verbo quoque, pro cognitionibus exterioribus coelestium in bono sensu, accipitur, sicut fere omnia Nomina terrarum, urbium, gentium, personarum, ex causa, de qua prius; de qua significatione Chethi ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus. Cognitiones spiritualium sunt quae spectant fidem, ita doctrinam, cognitiones autem coelestium sunt, quae spectant amorem, ita vitam.

1204. Vers: 16, 17, 18. *Et Jebusi et Emori, et Girgaschi. Et Chivi, et Arki, et Sini. Et Arvadi, et Zemari, et Chamathi: et postea dispersae sunt familiae Canaanitarum.* Jebusi, Emori, Girgaschi, Chivi, Arki, Sini, Arvadi, Zemari et Chamathi, fuerunt totidem gentes, per quas significantur etiam totidem diversae idololatriae: et postea disper-

sae sunt familiae Canaanitarum, significat quod caeteri cultus idololatrici sint inde.

1205. Quod Jebusi, Emori, Girgaschi, Chivi, Arki, Sini, Arvadi, Zemari, Chamathi, fuerint totidem gentes, et quod per eas significentur etiam totidem diversae idololatriae; quod idololatriae per gentes istas significentur, constat a pluribus in Verbo; fuerunt enim incolae terrae Canaanis, qui propter idololatrias rejecti, et partim exstirpati fuerunt; sed in interno sensu Verbi non significantur gentes istae, sed ipsae idololatriae, in genere apud quoscunque ubi sunt, in specie apud Judaeos: qui enim in externis solummodo cultum ponunt, et prorsus nescire volunt interna, cumque instruuntur, rejiciunt, ii ad omnes has idololatrias pronissimi sunt, sicut luculenter constat a Judaeis: in interno cultu solum est vinculum, quod detinet hominem ab idololatria, quo cessante, nihil est quod inhibet: sed sunt idololatriae non solum externae, verum etiam interiores; in idololatrias externas ruunt ii qui cultum externum absque interno habent; in idololatrias interiores ii qui cultum externum habent, cujus interiora sunt foeda; quae idololatriae pariter significantur per has gentes; idololatriae interiores sunt totidem falsitates et cupiditates, quas amant, adorant, et sic sunt loco deorum et idolorum quae fuerunt apud gentes; sed quaenam falsitates et cupiditates sunt quae adorantur, per gentes has, nempe Jebusi, Emori, Girgaschi, Chivi, Arki, Sini, Arvadi, Zemari et Chamathi, significantur, prolixum foret hic exponere, suis locis, ubi occurrunt, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

1206. Postea dispersae sunt familiae Canaanitarum, quod significet, quod caeteri cultus idololatrici sint inde, constat absque explicatione.

1207. Vers: 19. *Et fuit terminus Canaanitarum, a Zidone veniendo ad Gerar, usque ad Assam, veniendo ad Sodomam, et Amoram, et Admam, et Zeboim, usque ad Lascha.* Per Zidonem, hic ut prius, significantur cognitiones exteriores: per Gerar significantur illa quae sunt revelata de fide: per Assam illa quae sunt revelata de charitate: quod terminus Canaanitarum fuerit a Zidone veniendo ad Gerar usque ad Assam, significant extensionem cognitionum ad verum et bonum

apud eos, qui cultum externum absque interno habent: veniendo ad Sodomam, Amoram, Admam, Zeboim, usque ad Lascha, significant falsa et mala, in quibus terminantur.

1208. Quod per Zidonem significentur cognitiones exteriores, constat ab illis, quae supra ad vers: 15, ostensa sunt.

1209. Quod per Gerar significentur illa quae revelata sunt de fide, ita in genere ipsa fides, constare potest ab illis locis, ubi Gerar nominatur, ut Genes: XX: 1. Cap. XXVI: 1, 17. de qua ejus significatione, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1210. Quod per Assam significentur illa, quae revelata sunt de charitate, constare potest tam ex eo, quod in Verbo ubi de spiritualibus etiam de coelestibus conjunctim agatur, hoc est, quando de illis quae sunt fidei, etiam de illis quae sunt charitatis; quam quoque ex Verbo, ubi Assa nominatur: praeterea, quod cognitiones se extendant ad fidem usque ad charitatem, quae est ultimus earum terminus.

1211. Quod terminus Canaanitarum fuerit a Zidone veniendo ad Gerar, usque ad Assam, significent extensionem cognitionum apud eos, qui cultum externum absque interno habent, a significatione Geraris et Assae constat; termini omnium cognitionum quae spectant cultum, sive externus sit, sive internus, illuc vadunt, nam omnis cultus est ex fide et charitate, qui non inde, non est cultus, sed idololatria; quia de Canaane, hoc est, de cultu externo, ejusque derivationibus agitur, non sunt cultus sed cognitionum termini et extensiones, quae hic intelliguntur.

1212. Veniendo ad Sodomam, Amoram, Admam, Zeboim usque ad Lascha, quod significent falsa et mala, in quibus terminantur, constare potest a significatione earundem in Verbi historicis et propheticis. Sunt in genere binae origines falsitatum, una est ex cupiditatibus quae sunt amoris sui et mundi, altera ex cognitionibus et scientificis, per ratiocinia; falsa quae inde, cum dominari volunt super vera, significantur per Sodomam, Amoram, Admam et Zeboim: quod falsa et inde mala sint termini cultus externi qui est absque interno, unicuivis constare potest, in cultu tali nihil est nisi mortuum, quare quocunque se vertit homo, qui in tali cultu, in falsitates la-

bitur, nihil internum est quod ducit et detinet in via veritatis, sed modo externum, quod rapit eum quocunque cupiditas et phantasia. Quia in Verbi historicis et propheticis memorantur Sodoma, Amora, Adma et Zeboim, quid unaquaeque in specie significat, ibi, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

1213. Vers: 20. *Hi filii Chami, secundum familias suas, secundum linguas suas, in terris eorum, in gentibus eorum.* Filii Chami significant derivationes doctrinalium et cultuum ex cultu corrupto interno, qui est Cham: secundum familias suas, secundum linguas suas, in terris eorum, in gentibus eorum, significant secundum cujusvis genium in particulari et communi; secundum familias est secundum mores; secundum linguas est secundum opiniones; in terris est in communi respective ad opiniones; in gentibus est in communi respective ad mores.

1214. Quod filii Chami significent derivationes doctrinalium et cultuum ex cultu corrupto interno, qui est Cham, constat a significatione filiorum quod sint doctrinalia, et ex significatione Chami, quod sit cultus corruptus internus, de quibus prius.

1215. Secundum familias suas, secundum linguas suas, in terris eorum, in gentibus eorum, quod significent secundum cujusvis genium in particulari et communi, supra ad vers: 5. explicatum est, ubi eadem verba, sed alio ordine; ibi de filiis Japhethi, „Quod ex illis dispersae sint insulae gentium in terris „suis, quaelibet juxta linguam suam, juxta familias suas, quo„ad gentes suas," per quos significati sunt cultus externi in quibus internus, quare in illis praecedunt quae sunt doctrinae, hic autem illa quae sunt morum aut vitae.

1216. Quod secundum familias sit secundum mores, secundum linguas quod sit secundum opiniones, in terris quod sit in communi respective ad opiniones, et in gentibus quod sit in communi respective ad mores, constare potest a significatione cujusvis, nempe familiae, linguae, terrae, gentis in Verbo, de quibus videantur quae dicta supra ad vers: 5.

1217. Vers: 21. *Et Schemo natum est etiam: ille pater omnium filiorum Eberi; frater Japhethi major.* Per Schemum, significatur hic Ecclesia Antiqua in genere: quod Schemo natum, significat hic, quod ab Ecclesia Antiqua, nova Ec-

clesia exstiterit: per Eberum significatur nova Ecclesia, quae Ecclesia Antiqua altera appellanda: quod pater omnium filiorum Eberi fuerit, significat, quod altera haec Ecclesia Antiqua, et quae Ecclesiae hujus, ab Ecclesia Antiqua priore, ut a suo patre, exstiterit: frater Japhethi major, significat quod ejus cultus fuerit externus.

1218. Quod per Schemum significetur hic Ecclesia Antiqua in genere, constare potest ex eo, quod hic agatur de Ebero, quem nunc spectat; et quod dicatur in hoc versu frater Japhethi major.

1219. Quod Schemo natum, significet hic quod ab Ecclesia Antiqua, Nova Ecclesia exstiterit, constat ab illis quae in hoc versu continentur, quod agatur de Ebero, per quem intelligitur Ecclesia illa nova Antiqua, de qua in sequentibus.

1220. Quod per Eberum significetur nova Ecclesia, quae Ecclesia Antiqua Altera appellanda, constat a sequentibus, ubi de Ebero in specie agitur, hic nominatur Eberus, quia ab illo nova illa Ecclesia; quomodo se habuit cum Ebero, et cum altera hac Ecclesia, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

1221. Quod pater omnium filiorum Eberi fuerit, significet, quod altera haec Ecclesia Antiqua, et quae Ecclesiae hujus, ab Antiqua priore Ecclesia, ut a suo patre, exstiterit, similiter a sequentibus de Ebero et de Ecclesia hac, constabit; agitur enim de Ebero a Vers: 24 ad 30 hujus Capitis, et a vers: 11 ad finem Capitis sequentis.

1222. Quod frater Japhethi major, significet quod ejus cultus fuerit externus, constat a significatione Japhethi, quod sit Ecclesia externa, de quo in Cap: praec: vers: 18 seq: et supra in hoc Capite a vers: 1 ad 5, hic Schemus frater Japhethi major significat in specie, quod Ecclesia interna et Ecclesia externa sint fratres, nam cultus internus ad cultum externum in quo internus, non aliter se habet, est enim consanguinitas, quia in utroque est charitas principale, sed interna Ecclesia est frater major, quia prior et interior: Frater Japhethi major etiam hic involvit, quod altera Ecclesia Antiqua, Eberus appellata, fuerit primae Antiquae Ecclesiae, sicut frater, nam per Japhethum in sensu interno nihil aliud significatur quam cultus exter-

nus in quo internus, cujuscunque Ecclesiae, ita quoque cultus novae hujus Antiquae Ecclesiae, qui principaliter fuit externus; talis est sensus internus Verbi, ut historica sensus literalis non attendantur cum universalia spectantur, quae abstracta sunt a sensu literali, se enim mutuo aliter conspiciunt; inde hic frater Japhethi major, significat in sensu interno cultum novae Ecclesiae Antiquae, quod fuerit externus; nisi haec significarentur non opus fuisset, ut hic diceretur, quod esset frater Japhethi major.

1223. Vers: 22. *Filii Schemi, Elam et Aschur, et Arphachschad, et Lud, et Aram.* Per Schemum significatur, hic ut prius, Ecclesia interna: per filios Schemi significantur illa quae sunt sapientiae: Elam, Aschur, Arphachschad, Lud et Aram, fuerunt totidem gentes, per quas significantur illa quae sunt sapientiae; per Elam fides ex charitate; per Aschur ratio inde; per Arphachschad scientia inde; per Lud cognitiones veri; per Aram cognitiones boni.

1224. Ex his constat quid haec nomina in sensu interno significant, nempe quod Ecclesia Antiqua quae interna, praedita fuit sapientia, intelligentia, scientia, et cognitionibus veri et boni; talia continentur in sensu interno, tametsi modo nomina sunt, ex quibus nihil aliud apparet in sensu literali, quam quod totidem origines seu patres gentium fuerint, ac ita nihil doctrinale, minus spirituale et coeleste; similiter se habet apud prophetas, ubi quandoque nominum series, per quas in sensu interno res significatae, pulchro ordine consequuntur.

1225. Quod per Schemum significetur Ecclesia interna, dictum et ostensum est Capite praecedente vers: 18 et seq:

1226. Quod per filios Schemi significentur illa quae sunt sapientiae, constat non modo ab eo quod Schem sit Ecclesia interna, cujus filii non alii sunt, quam sapientiae; sapientia dicitur omne id quod gignitur ex charitate, quia per charitatem a Domino, a Quo omnis sapientia, quia est ipsa Sapientia; inde vera intelligentia, et inde vera scientia, et inde vera cognitio, quae omnia sunt filii charitatis, hoc est, filii Domini per charitatem; et quia sunt filii Domini per charitatem, de singulis praedicatur sapientia, nam in singulis est sapientia, e qua suam vitam ducunt, et quidem ita, ut non intelligentia, nec

scientia, neque cognitio vivat nisi ex sapientia quae est charitatis, quae Domini.

1227. Quod Elam, Aschur, Arphachschad, Lud et Aram, fuerint totidem gentes, constat a Verbi historicis et propheticis, ubi nominantur; et quod per illas significentur illa quae sunt sapientiae, constat ex illis quae mox supra dicta, tum a sequentibus. Apud has gentes fuit Ecclesia interna; apud alias, quae filii Japhethi appellantur, Ecclesia externa; apud eas quae filii Chami vocantur, Ecclesia corrupta interna; et apud eas quae filii Canaanis, Ecclesia corrupta externa: sive dicatur Cultus internus et externus, sive Ecclesia interna et externa, perinde est.

1228. Quod per Elam significetur fides ex charitate, constat ab Ecclesiae internae essentia; Ecclesia interna est, cui charitas est principale, ex qua cogitat et agit; prima proles charitatis non est nisi fides, nam inde, et non aliunde fides; quod Elam sit fides ex charitate, seu ipsa fides quae constituit Ecclesiam internam, constat quoque apud Jeremiam, « Factum « est verbum Jehovae ad Jeremiam, de *Elamo:* ecce Ego fran« gens arcum *Elami*, principium potentiae ejus, et adducam ad « *Elamum* quatuor ventos ex quatuor finibus coelorum, et di« spergam eos in omnes ventos hos; et non erit gens, quo non « veniet de expulsis *Elami:* et consternabo *Elamum* coram ho« stibus suis, et coram quaerentibus animam illius, et adducam « super eos malum, excandescentiam irae meae, et mittam post « eos gladium ad usque consumere Me eos; et ponam thronum « meum in *Elamo*, et perdam inde Regem et principes, et fiet « in posteritate dierum reducam captivitatem *Elami*, » XLIX: 34 ad 39. Ibi per Elamum agitur de fide, seu quod idem est, de Ecclesia interna perversa facta et corrupta, et mox de eadem restituta, sicut pluries in Verbo, de Jehuda, Israële et Jacobo, per quos significantur Ecclesiae, per Jehudam Ecclesia coelestis, per Israëlem Ecclesia spiritualis, per Jacobum Ecclesia externa, de quibus perversis factis similiter, quod nempe dispergerentur, et dein quod dispersi ab hostibus recolligerentur, et e captivitate reducerentur, per quae novae Ecclesiae creatio intelligitur; ita hic de Elamo, seu Ecclesia interna, perversa et corrupta, quod dispergeretur, et dein quod reducere-

tur; tunc quod Jehovah poneret thronum suum in Elamo, hoc est, in Ecclesia interna seu in Ecclesiae internis, quae non alia sunt, quam fidei ex charitate. Apud Esaiam „Onus deserti „maris, e deserto venit, et terra terribili: visio dura indicata „mihi, perfidus iste perfide agens, et vastator iste vastans; as„cende *Elam*, obside *Madai*, omnem gemitum ejus cessare fa„ciam," XXI: 1, 2. ubi de vastatione Ecclesiae per Babelem; Elam ibi Ecclesia interna, Madai Ecclesia externa, seu cultus externus in quo internus; quod Madai talis Ecclesia vel talis cultus sit, constat supra ad vers: 2 hujus Capitis, ubi Madai dicitur filius Japhethi.

1229. Quod per Aschur significetur Ratio, constat ex illis quae supra ad vers: 11: hujus Capitis ostensa sunt.

1230. Quod per Arphachschad significetur scientia, non ita a Verbo confirmari potest, sed constat a serie rerum tam praecedentium quam sequentium.

1231. Quod per Lud significentur cognitiones veri, constat ex eo, quod cognitiones veri sint inde, nempe a Domino per charitatem, et sic per fidem, media ratione et scientia: tum quoque apud Ezechielem, „Persia et *Lud* et Puth, fue„runt in exercitu tuo, viri belli tui, scutum et galeam suspen„derunt in te, illi dederunt honorem[15] tuum," XXVII: 10. ubi de Tyro; Lud et Puth pro cognitionibus, quae dicuntur in exercitu, et viri belli, quia inserviunt defendendis veris, rationis adminiculo, quod etiam est scutum et galeam suspendere; quod per Puth significentur cognitiones exteriores Verbi, videatur supra ad vers: 6 hujus Capitis.

1232. Quod per Aram seu Syriam significentur cognitiones boni, sequitur inde; tum quoque a Verbo; apud Ezechielem, „*Aram* negotiatrix tua, multitudine operum tuorum, in „chrysopraso, purpura, et acupicto, et bysso, et ramoth, et „pyropo, dederunt in negotiationibus tuis," XXVII: 16. ubi de Tyro, seu possessione cognitionum; ibi opera, chrysoprasus, purpura, acupictum, byssus, ramoth, pyropus, non aliud significant quam cognitiones boni. Apud Hoscheam, „Fu„git Jacob in agrum *Arami*, et servivit pro uxore, et pro uxo„re custodivit, et per prophetam ascendere fecit Jehovah Is„raëlem ex Aegypto, et per prophetam custoditus est; provo-

„ cavit ad iram Ephraim amaritudinibus," XII: 13, 14, 15. ubi Jacob pro Ecclesia externa, et Israël pro Ecclesia interna spirituali; Aram pro cognitionibus boni; Aegyptus pro scientia pervertente; Ephraim pro intelligentia perversa; quae quid significent in serie, nusquam a sensu literali constare potest, sed modo a sensu interno, ubi nomina significant res Ecclesiae, ut dictum. Apud Esaiam, „ Ecce Damascus rejecta est, ut non „ sit urbs, et facta est acervus ruinae; cessabit munimentum ab „ Ephraimo, et regnum a *Damasco*, et residuum *Arami* sicut „ gloria filiorum Israëlis erunt," XVII: 1, 3. ubi residuum Arami pro cognitionibus boni, quae vocantur gloria Israëlis: Aram seu Syria quoque in sensu opposito pro cognitionibus boni perversis, sicut solenne est in verbo, quod in utroque sensu, apud Esai: VII: 4, 5, 6. Cap: IX: 11: Deut: XXVI: 5.

1233. Vers: 23. *Et filii Aram; Uz et Chul, et Gether, et Masch.* Aram significat, hic ut prius, cognitiones boni: filii Arami sunt cognitiones inde, et quae cognitionum: Uz, Chul, Gether et Masch, significant totidem genera harum cognitionum.

1234. Quod Aram significet cognitiones boni, mox supra ostensum est: quod filii Arami sint cognitiones inde, et quae sunt cognitionum, inde sequitur; cognitiones inde, sunt veritates naturales; et quae cognitionum sunt facta secundum illas; quod haec significentur, non ita ex Verbo confirmari potest, nam non inter illa sunt, quae saepe memorantur, solum Uz apud Jeremiam, Cap: XXV: 20. et Thren: IV: 21. Exinde nunc consequitur, quod Uz, Chul, Gether et Masch significent totidem genera harum cognitionum, et factorum secundum illas.

1235. Vers: 24. *Et Arphachschad genuit Schelachum, et Schelach genuit Eberum.* Arphachschad fuit gens ita appellata, per quam significatur scientia: Schelach similiter fuit gens ita appellata, per quam significatur id quod est scientiae inde: per Eberum significatur quoque gens, cujus pater fuit Eberus, ita nomine vocatus; per quem significatur Antiqua Ecclesia altera, quae separata a priori.

1236. Quod Arphachschad fuit gens ita appellata, et quod per illam significetur scientia, constat ex illis, quae mox supra in vers: 22 de eo dicta sunt.

1237. Quod Schelach similiter fuit gens, et quod per illam

significetur quod est scientiae inde, sequitur, quia dicitur, quod Arphachschad genuit Schelachum.

1238. Quod per Eberum significetur quoque gens, cujus pater fuit Eberus, ita nomine vocatus, ita se res habet; qui hactenus nominati sunt, fuerunt gentes, apud quas Antiqua Ecclesia fuit, quae omnes dictae fuerunt filii Schemi, Chami, Japhethi, Canaanis, quia per Schemum, Chamum, Japhethum, Canaanem, significati sunt diversi Cultus Ecclesiae: Noachus, Schemus, Chamus, Japhethus, Canaan, nusquam fuerunt, sed quia Antiqua Ecclesia in specie talis fuit, et omnis Ecclesia in genere talis est, ut sit Interna vera, Interna corrupta, Externa vera, et Externa corrupta, ideo haec nomina, ut omnes differentiae in genere ad illos et filios illorum, ut ad sua capita, referri possent: gentes hic nominatae etiam primitus habuerunt talem cultum, et ideo dictae sunt filii unius filiorum Noachi, et ideo etiam ipsi Cultus tales per nomina harum gentium in Verbo significantur. Antiqua haec Ecclesia prima, per Noachum et ejus filios significata, non intra paucos fuit, sed extensa per plura Regna, ut constat a gentibus nominatis, nempe per Assyriam, Mesopotamiam, Syriam, Aethiopiam, Arabiam, Lybiam, Aegyptum, Philisthaeam usque ad Tyrum et Zidonem, per totam terram Canaanem trans Jordanem et cis Jordanem. Sed postea in Syria incepit Cultus quidam externus, qui deinde late se circumfudit, et quidem per plures terras, imprimis per Canaanem, qui cultus diversus fuit a cultu Antiquae Ecclesiae; et quia sic ortum fuit quoddam Ecclesiae, quod separatum ab Ecclesia Antiqua, inde Nova quasi Ecclesia exsurrexit, quam ideo vocare licet Alteram Ecclesiam Antiquam; Eberus fuit primus ejus institutor, quare Ecclesia haec ab Ebero vocata est. Illo tempore fuerunt omnes distincti in domos, familias, et gentes, ut prius dictum, una gens agnoscebat unum Patrem, e quo etiam nominabatur, ut a Verbo passim constat; ita gens, quae Eberum agnoscebat ut Patrem suum, Gens Hebraea vocata est.

1239. Quod per Eberum significetur Antiqua Ecclesia Altera, quae separata a priore, ex illis, quae nunc dicta sunt, constat.

1240. Vers: 25. *Et Ebero nati sunt bini filii, nomen unius Peleg, quia in diebus ejus divisa est terra, et nomen*

fratris ejus Joktan. Eberus fuit primus institutor Ecclesiae Antiquae alterius, per quem significatur haec Ecclesia; cui bini filii fuerunt, per quos significantur bini cultus, nempe internus et externus; bini ejus filii dicti fuerunt Peleg et Joktan, per Peleg significatur istius Ecclesiae cultus internus, et per Joktan istius Ecclesiae cultus externus; quia in diebus ejus divisa est terra, significat quod tunc novum Ecclesiae ortum; terra significat, hic ut prius, Ecclesiam: nomen fratris ejus Joktan, significat cultum externum istius Ecclesiae.

1241. Quod Eberus fuit primus institutor Ecclesiae Antiquae Alterius per quem significatur haec Ecclesia, ita se res habet; Prima Antiqua Ecclesia tam late, ut dictum, per Orbem cumprimis Asiaticum diffusa, sicut solent omnes Ecclesiae ubivis, temporis successu degenerata et ab innovatoribus adulterata fuit, tam quoad cultum externum, quam quoad internum, et hoc variis in locis, cumprimis ex eo, quod omnia significativa et repraesentativa, quae Ecclesia Antiqua habuit ex ore Antiquissimae Ecclesiae, quae omnia spectabant Dominum et Ipsius Regnum, verterentur in idololatrica, et apud aliquas gentes in magica; ne universa Ecclesia rueret, permissum fuit a Domino, ut significativus et repraesentativus cultus alicubi restauraretur, quod factum ab Ebero, qui cultus principaliter in externis constabat; externa cultus fuerunt Excelsa, Luci, Statuae, Unctiones, praeter Sacerdotia et quae sacerdotiorum fuerunt, et plura alia quae vocata sunt statuta: Interna cultus fuerunt doctrinalia ab Antediluviano tempore, cumprimis ab illis qui, Chanochus, appellati, qui perceptiva Antiquissimae Ecclesiae collegerunt, et inde doctrinalia fecerunt, haec fuerunt illorum Verbum; ex his et illis, Ecclesiae hujus cultus fuit, qui instauratus ab Ebero, sed auctus, et quoque mutatus; cumprimis prae aliis ritualibus praeferre inceperunt Sacrificia, quae in vera Antiqua Ecclesia ignota fuerunt, solum apud quosdam Chami et Canaanis posteros, qui idololatrae, ibi permissa ob causam ne filios et filias suas sacrificarent. Ex his constat, qualis haec Ecclesia altera Antiqua fuit, quae ab Ebero instituta, et in posteritate ejus, quae dicta gens Hebraea, continuata.

1242. Quod per binos filios Eberi significentur bini cultus, nempe internus et externus, qui bini filii dicti fuerunt Peleg et

Joktan, et quod per Peleg significetur istius Ecclesiae cultus internus, et per Joktan istius Ecclesiae cultus externus, constat imprimis ex eo, quod per Eberum et gentem Eberi significetur in sensu interno Ecclesia haec altera Antiqua, et quia in unaquavis Ecclesia est internum et externum, nam absque interno non est nec dici potest Ecclesia, sed idololatria, ideo quia sunt illa quae sunt Ecclesiae, de quibus praedicantur filii, constat, quod per unum filiorum significetur Internum Ecclesiae, et per alterum Externum, sicut passim in Verbo alibi, ut prius per Adam et Zillam, uxores Lamechi, n: 409, per Leam et Rachelem, per Jacobum et Israëlem, de quibus in sequentibus; similiter per alios. De Joktanis posteritate agitur in hoc Capite, de Pelegi in sequente.

1243. Quia in diebus ejus divisa est terra, quod significet, quod tunc novum Ecclesiae ortum, inde nunc constat; per terram enim non aliud significatur quam Ecclesia, quod luculenter ostensum est prius, n: 662, 1066.

1244. Quod nomen fratris ejus Joktan significet cultum externum istius Ecclesiae, mox supra ostensum est; quod externus cultus frater dicatur, videatur supra ad vers: 21 hujus Capitis, ubi de Schemo quod frater Japhethi major, quare hic nomen fratris adjectum est.

1245. Vers: 26, 27, 28, 29. *Et Joktan genuit Almodad, et Scheleph, et Chazarmaveth, et Jerach. Et Hadoram, et Usal et Diklah. Et Obal, et Abimael, et Scheba. Et Ophir, et Chavillah, et Jobab; omnes hi filii Joktanis.* Hae fuerunt totidem gentes ex familiis Eberi, per quas significantur totidem ritualia.

1246. Quod hae fuerint totidem gentes ex familiis Eberi, constare potest ex statu, in quo fuerunt illo tempore; antiquissimo tempore vixerunt, ut prius dictum, gentes distinctae in familias, et hae in domos, unaquaevis gens agnoscebat unum patrem, a quo nominabatur; filii unius patris, cum multiplicabantur, similiter constituebant domos, familias, et gentes, et sic porro: hi qui filii Joktanis fuerunt, similiter; sicut constare potest a filiis Jacobi, qui postea, cum multiplicati, constituebant Tribus, quarum unaquaevis agnoscebat pro Patre, a quo nominabatur, unum ex filiis Jacobi, sed usque omnes si-

mul sumpti ex Jacobo, et vocati Jacob; ita hae gentes ex Ebero, et vocati sunt Hebraei.

1247. Quod per illas significentur totidem ritualia, constat ex eo, quod Nomina in Verbo nusquam aliud significent ac res, nam Verbum in sensu interno non spectat aliud quam Dominum, Ipsius Regnum in coelis et in terris, proinde Ecclesiam et quae sunt Ecclesiae, ita haec Nomina: et quia filius Eberi Joktan, significat cultum externum novae hujus Ecclesiae, ut prius dictum, ita filii ejus non aliud significare possunt quam quae sunt cultus externi, quae sunt ritualia, et quidem totidem eorum genera; sed quaenam genera ritualium, non dici potest, quia se habent respective ad ipsum cultum, qui antequam notus, de ritualibus ejus nihil dici potest, nec illa scire alicui usui foret; in Verbo nec occurrunt praeter Scheba, Ophir et Chavillah, sed non sunt ex hac prosapia, nam Scheba et Chavillah, de quibus in Verbo, fuerunt ex illis qui vocantur filii Chami, ut constat a vers: 7 hujus Capitis; ita se habet cum Ophir.

1248. Vers: 30. *Et fuit habitatio eorum a Mescha, veniendo ad Sephar, montem orientis.* Per haec significatur extensio cultus et quidem a veris fidei ad bonum charitatis, per Mescha significatur verum; per Sephar bonum; per montem orientis, charitas.

1249. Quod per haec significetur extensio cultus, et quidem a veris fidei ad bonum charitatis, et quod per Mescha significetur verum, per Sephar bonum, non quidem confirmari potest a Verbo, quia non mentio fit Meschae et Sepharis apud Prophetas, sed usque constare potest inde, quod clausula praecedentium sit, ex eo imprimis, quod mons orientis sit ultimum quo antecedentia spectant, et per montem orientis significetur in Verbo charitas a Domino, ut a sequentibus constare potest; tum ex eo, quod omnia, quae sunt Ecclesiae, spectent charitatem ut suum ultimum et finem; inde sequitur, quod Mescha significet Verum seu terminum a quo, et Sephar bonum, et sic charitatem, quae est mons orientis, seu terminus ad quem.

1250. Quod per montem orientis significetur charitas, et quidem charitas a Domino, constat a significatione Montis in Verbo, quod sit amor in Dominum, et charitas erga proximum, quod ostensum prius n: 795: et quod oriens significet Domi-

num, et inde coelestia, quae sunt amoris et charitatis, videatur etiam prius, n: 101, tum ab his sequentibus locis; apud Ezechielem, „Sustulerunt Cherubi alas suas, ascendit gloria „Jehovae desuper medio civitatis, et stetit super *Monte*, qui „ab *Oriente* civitatis," XI: 22, 23. ubi per montem, qui ab oriente, nihil aliud significatur quam coeleste, quod est amoris et charitatis, quae est Domini, nam dicitur quod gloria Jehovae ibi steterit. Apud Eundem, „Duxit me ad portam, portam „quae spectat viam *Orientis*, et ecce gloria Dei Israëlis venit a „via *Orientis*," XLIII: 1, 2, ubi per orientem simile significatur. Apud Eundem, „Et reduxit me via portae sanctuarii ex„terioris spectantis *Orientem*, et illa clausa, et dixit ad me Je„hovah, porta haec clausa erit, non aperietur, et vir non in„trabit per illam, sed Jehovah Deus Israëlis intrabit per illam," XLIV: 1, 2, similiter Oriens pro coelesti, quod est amoris, qui est solius Domini. Apud Eundem, „Cum faciet princeps spon„taneum, holocaustum, et pacifica, spontaneum Jehovae, et „aperiet Illi portam spectantem versus *Orientem*, et faciet ho„locaustum suum et pacifica sua, sicut faciet in die sabbathi," XLVI: 12. similiter pro coelesti, quod est amoris in Dominum. Apud Eundem, „Reduxit me ad ostium domus, et ecce aquae „exeuntes de sub limine domus versus *Orientem*, quia facies „domus *Oriens*," XLVII: 1, 8, ibi de nova Hierosolyma, Oriens pro Domino, ita pro coelesti quod est amoris, aquae sunt spiritualia. Simile significat hic mons orientis; praeterea qui habitabant in Syria, dicti sunt filii orientis, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1251. Vers: 31. *Hi filii Schemi, secundum familias illorum, secundum linguas illorum, in terris illorum, secundum gentes illorum.* Hi filii Schemi significant derivationes ex cultu interno, qui est Schem: secundum familias illorum, secundum linguas illorum, in terris illorum, in gentibus illorum, significant secundum cujusvis genium in particulari et communi; secundum familias, est secundum differentias quoad charitatem; secundum linguas est secundum differentias quoad fidem; in terris illorum est in communi respective ad illa quae sunt fidei; in gentibus, est in communi respective ad illa quae sunt charitatis.

1252. Quod haec significentur, non opus est ulterius con-

firmare, sunt enim eadem verba, quae supra vers: 20, ubi videantur quae dicta; se habent significationes, ut hic familiarum, linguarum, terrarum, et gentium, respective ad illa de quibus praedicantur; ibi de Chamo, seu de cultu corrupto interno, hic vero de Schemo, seu de cultu vero interno; quare familiae et gentes ibi spectabant mores, ac linguae et terrae opiniones, quae sunt Ecclesiae corruptae internae; hic vero familiae et gentes spectant charitatem, ac linguae et terrae fidem, quae sunt Ecclesiae verae internae: de significatione gentium et familiarum videatur in sequentibus hujus Capitis.

1253. Vers: 32. *Hae familiae filiorum Noachi, secundum nativitates eorum, in gentibus eorum.* Hae familiae filiorum Noachi significant cultus Ecclesiae Antiquae in particulari; secundum nativitates eorum, significant sicut reformari potuerint: in gentibus eorum significant cultus Ecclesiae in communi.

1254. Hae familiae filiorum Noachi, quod significent cultus Ecclesiae Antiquae in particulari, constat a significatione familiae, et familiae filiorum, quod sint cultus, et quidem quod species cultuum: in praecedentibus hujus Capitis gentes nominatae nihil aliud significarunt quam varios Ecclesiae Antiquae cultus, quare familiae, ex quibus gentes constabant, nec possunt aliud significare; in sensu interno nusquam intelligi queunt aliae familiae, quam spiritualium et coelestium.

1255. Secundum nativitates eorum, quod significent sicut reformari potuerint, constat a significatione nativitatis, quod sit reformatio; cum homo renascitur seu regeneratur a Domino, tunc omnia et singula quae e novo accipit, sunt nativitates; ita hic, nativitates, quia de Antiqua Ecclesia agitur, significant sicut reformari potuerint: quod reformationes gentium attinet, non omnes simili cultu fuerunt, nec simili doctrina, ex causa quia non omnes simili genio fuerant, et quia non omnes similiter educati et similiter ab infantia instructi; principia quae homo ab infantia capit, Dominus nusquam frangit sed flectit, si quae sunt in quibus sanctitatem posuit, et talia sunt, quae non contra ordinem Divinum et naturalem, sed in se adiaphora, illa Dominus relinquit, et patitur ut in iis maneat; sicut plura in Antiqua Ecclesia Altera, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1256. In gentibus eorum, quod significent cultus Ecclesiae in communi, constat ab illis quae prius de gentibus dicta, et ab illis quae sequuntur.

1257. *Et ab illis dispersae sunt gentes in terra post diluvium.* Ab illis dispersae sunt gentes in terra, significant quod inde omnes cultus Ecclesiae quoad bona et mala, quae significantur per gentes; terra est Ecclesia: post diluvium, significat ab initio Antiquae Ecclesiae.

1258. Quod ab illis dispersae sint gentes in terra, significent quod inde omnes cultus Ecclesiae quoad bona aut mala; quod haec significentur per gentes, constat a significatione gentium: per gentem intellectae sunt, ut prius dictum, plures familiae simul; plures familiae, quae unum agnoscebant patrem, faciebant unam gentem in Antiquissima et Antiqua Ecclesia; sed quod in interno sensu Gentes significent cultus Ecclesiae, et quidem quoad bona aut mala in cultu, ita se res habet; cum familiae et gentes spectantur ab Angelis, nusquam habent ideam gentis, sed modo ideam cultus apud eam, spectant enim omnes ex ipsa qualitate, seu ex eorum quali, qualitas seu quale hominis, ex quo spectatur in coelo, est charitas et fides: hoc manifeste capi potest ab unoquovis, si attendat, cum aliquem hominem, aut aliquam familiam, aut aliquam gentem spectat, utplurimum cogitat quales sunt, quisque ab eo, quod apud eum tunc regnat, idea qualitatis eorum illico obvenit, et exinde apud se considerat eos; magis adhuc Dominus, et ab Ipso angeli, non spectare possunt hominem, familiam, et gentem, quam a quali eorum quoad charitatem et fidem, inde in sensu interno per gentes nihil aliud significatur quam cultus Ecclesiae, et quidem quoad ejus quale, quod est bonum charitatis et verum fidei inde; quando vox gentium in Verbo occurrit, Angeli nusquam manent in idea gentis, secundum sensum literae historicum, sed in idea boni et veri apud gentem, quae nominatur.

1259. Porro quod Gentes significent bona et mala in cultu, ita se habet; Antiquissimis temporibus habitarunt distincti in gentes, familias, et domos, ut prius dictum, ex causa, ut Ecclesia in terris repraesentaret Regnum Domini, ubi omnes distincti sunt in societates, et societates in majores, et hae iterum in majores, et quidem secundum differentias amoris et fi-

dei, in genere et in specie, de quibus videatur n: 684, 685, ita similiter quasi in domos, familias et gentes; inde domus, familiae et gentes in Verbo significant bona amoris et inde fidei, ubi accurate distinguitur inter gentes et populum, per Gentem significatur bonum aut malum, at per Populum verum aut falsum, et hoc ita constanter, ut nusquam aliter, sicut constare potest a sequentibus locis; ut apud Esaiam, „Erit in die illo, „Radix Ischaii, quae stans in signum *Populorum*, ad illam „*Gentes* quaerent, et erit quies illius gloria. In die illo addet „Dominus secundo manum suam, ad acquirendum reliquias „*Populi* sui, qui relictus ab Aschure, et ab Aegypto, et a Pa-„thros, et a Kusch, et ab Elam, et a Schinear, et a Cha-„math, et ab insulis maris: et tollet signum *Gentibus*, et col-„liget expulsos Israëlis, et dispersa Jehudae congregabit," XI: [10.] 11, 12. ubi populi pro veris Ecclesiae, et gentes pro bonis, inter quos manifeste distinguitur; agitur ibi de Regno Domini, et de Ecclesia, tum in universali de unoquoque homine regenerato; per nomina significantur illa, de quibus prius; tum per Israëlem Ecclesiae spiritualia, per Jehudam ejusdem coelestia: apud Eundem, „*Populus* hic ambulantes in tenebris viderunt „lucem magnam, multiplicasti *Gentem*, illi magnificasti laeti-„tiam," IX: 2, 3. ubi populus pro veris, quare de eo praedicatur ambulare in tenebris, et videre lucem; gens pro bonis: apud Eundem, „Quid respondebitur nuntiis *Gentis*, quod Je-„hovah fundavit Sionem, et in illa confident miseri *Populi* ip-„sius," XIV: 32. similiter gens pro bono, populus pro vero: apud Eundem, „Jehovah Zebaoth absorbebit in monte hoc fa-„cies obvolutionis, obvolutionis super omnibus *Populis*, et ve-„lamen obtectum super omnibus *Gentibus*," XXV: 7. ubi de Ecclesia nova seu gentium, populus pro veris ejus, gentes pro bonis: apud Eundem, „Aperite portas, ut ingrediatur *Gens* „justa custodiens fidelitates," XXVI: 2. ubi gens manifeste pro bonis: apud Eundem, „Omnes *Gentes* congregabuntur una, et „colligentur *Populi*," XLIII: 9. etiam de Ecclesia gentium; gentes pro bonis ejus, et populus pro veris, quae quia distincta sunt inter se, de utrisque agitur, aliter foret repetitio inanis: apud Eundem, „Dixit Dominus Jehovih, ecce tollam ad „*Gentes* manum meam, et ad *Populos* exaltabo signum meum,

„et afferent filios tuos in sinu, et filias tuas super humero ap„portabunt," XLIX: 22. ibi de Regno Domini; similiter gentes pro bonis, et populi pro veris: apud Eundem, „Ad dextram et „sinistram erumpes, et semen tuum *Gentes* haereditabit, et ur„bes desolatas habitabunt," LIV: 3. de Regno Domini, et Ecclesia quae gentium appellatur; quod gentes pro bonis charitatis, seu, quod idem est, pro illis apud quos bona charitatis, constat inde, quod semen seu fides haereditabit eos, urbes pro veris; apud Eundem, „En testem *Populis* dedi Ipsum, Principem et Le„gislatorem *Populis;* en *Gentem*, non novisti, vocabis, et *Gens*, „non noverat Te, ad Te current," LV: 4, 5. ibi de Regno Domini, populi pro veris, gentes pro bonis; in Ecclesia, bono charitatis praediti sunt gentes, qui veris fidei sunt populi, nam bona et vera praedicantur ex subjectis, apud quae sunt: apud Eundem: „Ambulabunt *Gentes* ad lucem tuam, et reges ad „splendorem ortus tui, tunc videbis et afflues, et stupebit, et „dilatabit se cor tuum, quod convertetur ad Te multitudo ma„ris, exercitus *Gentium* venient Tibi," LX: 3, 5. de Regno Domini, et Ecclesia gentium, ubi gentes pro bonis, reges, qui sunt populorum, pro veris: apud Zephaniam, „Reliquiae *Po„puli* mei depraedabuntur eos, et residui *Gentis* meae haere„ditabunt eos," II: 9. apud Sachariam, „Venient *Populi* mul„ti, et *Gentes* numerosae, ad quaerendum Jehovam exerci„tuum in Hierosolyma," VIII: 22. Hierosolyma pro Regno Domini, et pro Ecclesia, populi pro illis qui in veris fidei, gentes pro illis qui in bono charitatis, quare distincte nominantur: apud Davidem, „Liberabis me a contentionibus *Populi*, pones „me in caput *Gentium; Populus* non noveram, servient mi„hi," Psalm: XVIII: 44. similiter populus pro illis qui in veris, gentes pro illis qui in bono, quae quia constituunt hominem Ecclesiae, utrumque dicitur: apud Eundem, „Confitebun„tur Te *Populi*, Deus; confitebuntur Te *Populi* omnes illi, „laetabuntur et ovabunt *Gentes*, quia judicabis *Populos* recti„tudine, et *Gentes* in terram duces," Psalm: LXVII: 4, 5. manifeste populi pro illis qui in veris fidei, et gentes pro illis qui in bono charitatis: apud Mosen, „Memento dierum aeternita„tis; intelligite annos generationis et generationis, interroga „patrem tuum, et indicabit tibi, seniores tuos et dicent tibi,

„cum haereditatem dedit Altissimus *Gentibus*, et separavit filios hominis, constituit terminos *Populorum*, ad numerum filiorum Israëlis," Deut: XXXII: 7, 8. ubi de Antiquissima Ecclesia, et de Antiquis Ecclesiis, quae sunt dies aeternitatis et anni generationis et generationis, ubi gentes dicebantur illi qui in bono charitatis quibus dabatur haereditas, et filii hominis, et dein populi, qui in veris fidei inde. Quia per gentes significantur bona Ecclesiae, et per populos vera, ideo de Esavo et Jacobo dictum, cum in utero adhuc essent, „Duae *Gentes* „in utero tuo, et duo *Populi* ex visceribus tuis separabuntur," Gen: XXV: 23. Ex his nunc constare potest, quid Ecclesia Gentium in genuino suo sensu: Ecclesia Antiquissima fuit vera Ecclesia Gentium, dein Ecclesia Antiqua. Quia Gentes dicuntur *illi*, qui in charitate, populi qui in fide, Sacerdotium Domini praedicatur de gentibus quia de coelestibus quae sunt bona, Regium Ipsius de populis, quia de spiritualibus quae sunt vera: quod etiam repraesentatum fuit in Ecclesia Judaica, ibi Gens fuerunt antequam reges habebant, sed postquam reges acceperunt, facti sunt populus.

1260. Quia Gentes in Antiquissima, et in Antiqua Ecclesia, significabant bona seu bonos, ideo quoque in sensu opposito significant mala seu malos; similiter Populi, quia significabant vera, ideo quoque in sensu opposito significant falsa; in Ecclesia enim depravata bonum vertitur in malum, et verum in falsum, inde gentium et populorum significatio in hoc sensu multoties in Verbo, ut apud Esaiam Cap: XIII: 4. Cap: XIV: 6. Cap: XVIII: 2, 7. [16] Cap: XXX: 28. Cap: XXXIV: 1, 2. Ezech: XX: 32 et pluries alibi.

1261. Sicut Gentes significarunt bona, ita etiam familiae, quia unaquaevis gens ex familiis constabat; similiter domus, quia unaquaevis familia erat ex pluribus domibus, de domo videatur n: 710; sed familiae significant bona cum praedicantur de gentibus, at vera cum praedicantur de populis, sicut apud Davidem, „Incurvabunt se coram Te omnes *Familiae Gentium*, quia Jehovae Regnum, et dominans in *gentes*," Psalm: XXII: 28. 29. et apud Eundem, „Date Jehovae, *Familiae* „*Populorum*, date Jehovae gloriam et robur," Psalm: XCVI:

7. In hoc et praecedente Versu hujus Capitis, praedicantur familiae de bonis, quia familiae erant gentium.

1262. Exinde nunc constare potest, quod per terram hic quoque significetur Ecclesia; cum enim terra nominatur, non aliud percipitur quam gens seu populus ibi, et cum gens aut populus, non aliud quam eorum quale, inde per terram non aliud significatur quam Ecclesia, ut ostensum prius n: 662, 1066.

1263. Quod post diluvium, significet ab initio Antiquae Ecclesiae, constat ex eo, quod Diluvium fuit finis Antiquissimae Ecclesiae, et principium Antiquae, ut ostensum prius n: 705, 739, 790.

1264. Ex his nunc constare potest, quod tametsi mera Nomina gentium et familiarum in hoc Capite occurrunt, quod usque contineat in genere non solum omnes differentias cultus quoad bona charitatis et vera fidei, quae in Antiqua Ecclesia fuerunt, sed etiam quae in unaquavis Ecclesia; imo plura quam usquam homo credere possit; tale est Verbum Domini.

De Antediluvianis, qui perierunt.

1265. *Supra caput ad aliquam altitudinem fuerunt plures qui influebant in cogitationes meas, et eas quasi vinctas tenebant, ut essem admodum in obscuro; satis valide incumbebant; spiritus circum me, similiter quasi vincti ab iis tenebantur, sicut parum cogitare possent, nisi quod ab iis influebat, et hoc usque ad indignationem; dictum quod ii essent, qui ante diluvium vixerunt, sed non ab iis qui Nephilim dicti et perierunt, nam illis non tam forte persuasivum.*

1266. *Antediluviani, qui perierunt, sunt in Inferno quodam sub calcaneo pedis sinistri; est quaedam petra nimbosa qua operti, quae ex diris eorum phantasiis et persuasionibus erumpit, qua separantur a reliquis infernis, et distinentur a mundo spirituum: est iis continuus nisus exsurgendi, sed ultra conatum non procedere possunt; sunt enim tales, ut si venirent in mundum spirituum, diris suis phantasiis, et persuasionum halitibus et venenis, omnibus spiritibus, quos offen-*

derent, praeter bonos, adimerent facultatem cogitandi; et nisi Dominus per adventum Ipsius in carnem, liberavisset mundum spirituum, a nefanda illa turba, periisset genus humanum, nullus enim spiritus apud hominem potuisset esse, et usque homo ne momentum temporis vivere potest, nisi spiritus et angeli apud eum sint.

1267. *Qui eorum obstinate tentant ab inferno isto emergere, crudeliter a sociis eorum tractantur; nam est iis odium internecinum contra omnes, etiam contra socios; summa eorum jucunditas in eo consistit, ut unus alterum sibi subjectum habeat, et quasi trucidet: quique obnixius perstant eniti, ii adhuc profundius demittuntur sub petra nimbosa; nam est vesanus insitus ardor perdendi omnes, qui inducit eos; inde conatus emergendi: quos enim offendunt, panno involvunt, ut captivos abducunt, et projiciunt in quoddam, ut iis apparet, mare, aut aliter saeve tractant.*

1268. *Perductus sum, et custoditus, versus petram istam nimbosam (perduci ad tales, non est e loco in locum, sed fit per societates spirituum et angelorum intermedias, manente homine in eodem loco, sed usque apparet sicut demissio); cum prope petram istam eram, obviam factum est frigus, quod inferiorem tergi regionem occupabat; inde loquutus sum cum iis de persuasionibus eorum, et quid in vita corporis crediderint de Domino, respondebant, quod cogitaverint multum de Deo, sed quod sibi persuaserint, non dari aliquem deum, sed homines esse deos; sic se fuisse deos; quodque in his se confirmaverint ex somniis: de phantasiis eorum contra Dominum, dicetur infra.*

1269. *Ut adhuc melius scirem, quales essent, permissum fuit a Domino, ut quidam eorum ascenderent in mundum spirituum; quod antequam factum, visus est puer pulcher vestitus veste candida, dein in quadam janua aperta alius puer veste viridi, mox quoque binae ancillae in albo quoad caput; sed quid illa significarent, non mihi detectum.*

1270. *Mox quidam ex inferno isto emissi sunt, sed disposuit Dominus per spiritus et angelos intermedios, ut mihi nihil nocere possent; e profundo isto veniebant antrorsum, et moliri sibi viam videbantur versus anteriora per quasi rupis*

cavernas, et sic sursum; apparebant tandem ad sinistrum superne, ut inde, sic e longinquo, in me influerent: dicebatur mihi, quod liceret eis influere in dextram partem capitis, non autem in sinistram, et a dextra parte capitis in sinistrum latus thoracis, nequaquam in sinistrum capitis, nam si hoc fieret, quod deperditus essem, tunc enim cum persuasionibus suis, quae dirae et lethales, influerent, at cum in dextrum capitis et inde in sinistrum pectoris, quod esset per cupiditates; ita se res habet cum influxu. Persuasiones eorum tales sunt, ut exstinguant omne verum et bonum, sic ut non possint ii, in quos influunt, percipere quicquam, et dein nec cogitare; quare etiam spiritus removebantur: cum inciperent influere, lapsus sum in somnum, influebant tunc cum dormirem per cupiditates, et quidem tam graviter, ut in vigilia iis non resistere potuissem, in somno sentiebam gravitatem, quam describere non possum, solum, quod reminiscebar dein, quod aggressi sint me necare per afflatum suffocativum, qui fuit sicut saevus incubus, sed tunc expergefactus animadvertebam quod prope me essent, at cum apperciperent me vigilem, aufugiebant ad locum suum superius, et inde influebant. Cum ibi essent, visi mihi quasi involverentur panno, tali de quo n: 964, *putabam quod ii essent, sed erant alii quos ii involvebant, quod fit per phantasias, sed usque spiritus, contra quos ita phantasiis operantur, non aliter sciunt quam ut involvantur; hos, quos sic involvebant, per petrae cujusdam declivitatem devolvere visum, sed qui involuti erant, eximebantur et liberabantur, erant spiritus qui non recedere volebant, ita a Domino conservati, alioquin suffocati fuissent, tametsi revixissent, sed post cruciatum. Recesserunt tunc per declivitatem petrae; inde auditus est sonus terebrosus, sicut multae terebrae magnae forent, et perceptum, quod essent crudelissimae eorum phantasiae contra Dominum, ex quibus talis sonus: postea dejecti per cavernas tenebrosas sub nimbosa petra in infernum suum. Cum erant in mundo spirituum, mutabatur ibi constitutio sphaerae.*

1271. *Erant postea spiritus quidam dolosi, qui volebant ut emergerent, eisque infundebant ut dicerent, se nihil esse, ut sic possent subire, auditum tunc tumultuosum in inferno*

isto, sicut turbulentum magnum volumen, quod erat emotio eorum quod cuperent eniti, quare etiam permissum erat iterum ut aliqui exsurgerent, et visi in loco eodem, ubi priores; tentabant inde infundere mihi persuasivum lethale, adjuti a geniis dolosis, sed incassum, quia tutatus a Domino, percepi usque manifeste, quod persuasivum eorum esset suffocativum: putabant se omnia posse, et unicuique vitam posse adimere; sed quia putabant se omnia posse, erat modo infans qui eos detrudebat, ex cujus praesentia ita titubabant ut clamarent, quod angerentur, et quidem ita valde, ut ad supplicationes confugerent: dolosi quoque puniti sunt, primum ab iis fere suffocati, et postea conglutinati, ut desisterent a talibus, sed dein liberati.

1272. *Ostensum mihi postea, quomodo mulieres eorum amictae fuerint; circum caput habuerunt pileum rotundum nigrum protensum, quasi turritum antrorsum, facie fuerunt parva; viri autem hirsuti et pilosi. Ostensum quoque quantum gloriati sunt de multitudine infantum, quod, ubicunque vaderent, haberent secum suos liberos qui praeibant in linea inflexa; sed iis dictum, quod amor infantum quoque sit apud omnia bruta, etiam pessima, et quod hoc non argumentum sit, quod aliquid bonum apud eos; at si liberos amavissent non sui amoris et gloriae causa, sed ut societas humana ob commune bonum augeretur, et magis ut coelum inde multiplicaretur, ita propter Regnum Domini, quod tunc fuisset amor erga infantes genuinus.*

GENESEOS,

CAPUT UNDECIMUM.

De Situ Maximi Hominis: tum de Loco et Distantia, in altera vita.

1273. *Animae recentes e mundo, cum dimittendae e consortio Angelorum spiritualium, ut veniant inter Spiritus, et tandem in Societatem, in qua fuerunt cum vixerunt in corpore, ab Angelis circumferuntur ad plures mansiones, quae sunt separatae societates, usque conjunctae cum aliis, et passim recipiuntur, passim inde ad alias; et hoc per aliquod tempus, usque dum ad societatem veniunt, in qua fuerunt, cum vixerunt in corpore, et ibi manent; inde novum exordium vitae eorum: si simulator, hypocrita, aut dolosus, qui induere statum fallacem, et genium quasi angelicum potest, a bonis spiritibus quandoque recipitur, sed post paucum tempus dissociatur, et tunc absque angelis circumvagatur, petitque ut recipiatur, sed rejicitur, et quandoque punitur; et tandem defertur inter infernales. Qui e Vastatione auferuntur inter Angelos, etiam variant societates, et cum inde transeunt ad alias, cum civilitate et charitate dimittuntur, et hoc usque dum veniunt in societatem angelicam quae concordat cum eorum charitatis, pietatis, probitatis, aut sincerae civilitatis, genio. Perductus etiam fui similiter per mansiones, et mecum loquuti, ex causa ut scirem quomodo se habet; reflectere tunc dabatur super mutationes loci, quod solum apparentes essent, et quod non essent nisi mutationes status, corpore manente in eodem loco.*

1274. *Inter mirabilia in altera vita sunt; PRIMUM, quod Spirituum et Angelorum societates appareant inter se distinctae quoad Situs, tametsi loca et distantiae in altera vita nihil aliud sint quam status varietates. ALTERUM est, quod Situs et Distantiae se habeant respective ad corpus humanum, ita, ut qui ad dextram, appareant ad dextram, quocunque circumvertitur corpus, similiter qui ad sinistram, tum qui ad alias plagas. TERTIUM est, quod omnes Spiritus et Angeli non ad majorem distantiam absint, quam ut conspici queant; sed usque tamen non plures in conspectum veniunt, quam quot Dominus concedit. QUARTUM, quod spiritus, de quibus alii cogitant, ut qui iis aliquo modo noti fuerunt in vita corporis, quando Dominus id concedit, momento adsint, ac ita proxime, ut sint ad aurem, ad contactum, vel ad aliquam distantiam, non obstante, quod fuissent abinde aliquot millia milliarium, imo si fuissent circa astra, causa est, quia distantia loci in altera vita nihil facit. QUINTUM est, quod apud Angelos nulla idea temporis sit. Haec in mundo spirituum, adhuc perfectius in coelo; quid non coram Domino, Cui omnes et singuli non possunt non praesentissimi esse, et sub Ipsius conspectu et Providentia. Haec apparent incredibilia, sed usque sunt vera.*

1275. *Fui in societate, ubi tranquillitas, seu quorum status tranquillus accedens quodammodo ad statum pacis, sed non erat pacis: ibi loquutus de statu Infantum, tum etiam de Loco, quod mutatio loci et distantiae sit modo apparentia, secundum cujusvis statum et ejus mutationem: cum illuc translatus essem, apparebant spiritus circum me removeri, et videri infra me, usque datum eos audire loquentes.*

1276. *Quod Situm attinet, in quo sunt Spiritus in mundo spirituum, et Angeli in coelo, ita se habet, quod ad dextram Domini sint angeli, ad sinistram spiritus mali, antrorsum sunt qui mediae sortis, a tergo sunt maligni, supra caput sunt qui elato animo et alta spirant, sub pedibus sunt inferna, quae illis, qui in alto, correspondent; sic omnes in suo situ respective ad Dominum, ad omnes plagas et altitudines, in plano horizontali, inque verticali, et ad omnem obliquitatem; situs illorum est constans, nec in aeter-*

num variatur: Coeli ibi constituunt quasi unum hominem, qui ideo appellatur Maximus Homo, cui quoque correspondent omnia quae sunt apud hominem, de qua correspondentia, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus: inde est, quod circum unumquemvis angelum, similis situs omnium sit, et apud unumquemvis hominem cui aperitur a Domino coelum; praesentia Domini hoc secum habet; quod non ita foret, nisi Dominus in coelo omnipraesens esset.

1277. *Similiter se habet cum Hominibus, quoad eorum animas, quae jugiter vinctae sunt alicui societati spirituum et angelorum; ii quoque situm habent in Regno Domini secundum indolem eorum vitae et secundum status; nec quicquam facit, quod in tellure distent, etiamsi foret per plura millia milliarium, usque simul possunt esse in una societate; qui in charitate vivunt, in una societate angelica; qui in odiis et talibus, in una societate infernali: similiter nec quicquam facit, quod in uno loco simul sint plures in in tellure, usque sunt omnes distincti secundum indoles vitae eorum et status, et quisque potest in alia societate esse: Homines, qui distant aliquot centum aut mille milliaribus, cum apparent coram sensu interno, tam prope sunt, ut quidam eorum contingant, secundum situm: ita si plures forent, quibus visus internus apertus, in tellure, potuissent simul esse, et mutuo colloqui, etiamsi unus foret in India, et alter in Europa; quod quoque ostensum; ita omnes et singuli in tellure homines sunt Domino praesentissimi, et sub Ipsius conspectu et Providentia.*

1278. *De situ, loco, distantia, et tempore, in altera vita, videatur ad finem hujus Capitis continuatio.*

CAPUT XI.

1. Et fuit tota terra labium unum, et verba una.

2. Et fuit, cum proficiscerentur ii ab oriente, et invenerunt vallem in terra Schinear, et habitaverunt ibi.

3. Et dixerunt vir ad socium suum, age, laterificemus lateres, et aduramus in adustum: et fuit iis later pro lapide, et bitumen fuit iis pro luto.

4. Et dixerunt, age aedificemus nobis urbem et turrim, et caput ejus in coelo; et faciamus nobis nomen, ne forte dispergamur super facies totius terrae.

5. Et descendit JEHOVAH ad videndum urbem et turrim, quam aedificabant filii hominis.

6. Et dixit JEHOVAH, en populus unus, et labium unum omnibus illis, et hoc inceptum eorum ad faciendum; et nunc non prohiberetur ab iis omne quod cogitarunt facere.

7. Age, descendamus, et confundamus ibi labium eorum, ut non audiant vir labium socii sui.

8. Et dispersit JEHOVAH eos inde super facies totius terrae; et cessarunt aedificare urbem.

9. Propterea vocavit nomen ejus Babel, quia ibi confudit JEHOVAH labium totius terrae; et inde dispersit eos JEHOVAH super facies totius terrae.

10. Hae nativitates Schemi; Schem filius centum annorum, et genuit Arphachschad, duobus annis post diluvium.

11. Et vixit Schem, postquam genuit illum Arphachschad, quingentis annis; et genuit filios et filias.

12. Et Arphachschad vixit quinque et triginta annis, et genuit Schelachum.

13. Et vixit Arphachschad, postquam genuit illum Schelachum, tribus annis et quadringentis annis; et genuit filios et filias.

14. Et Schelach, vixit triginta annis, et genuit Eberum.

15. Et vixit Schelach, postquam genuit illum Eberum, tribus annis et quadringentis annis; et genuit filios et filias.

16. Et vixit Eberus quatuor et triginta annis, et genuit Pelegum.

17. Et vixit Eberus, postquam genuit illum Pelegum, triginta annis et quadringentis annis, et genuit filios et filias.

18. Et vixit Peleg triginta annis, et genuit Reu.

19. Et vixit Peleg, postquam genuit illum Reu, novem annis et ducentis annis; et genuit filios et filias.

20. Et vixit Reu duobus et triginta annis, et genuit Serugum.

21. Et vixit Reu, postquam genuit illum Serugum, septem annis et ducentis annis; et genuit filios et filias.

22. Et vixit Serug triginta annis, et genuit Nachorem.

23. Et vixit Serug, postquam genuit illum Nachorem, ducentis annis; et genuit filios et filias.

24. Et vixit Nachor, novem et viginti annis, et genuit Therachum.

25. Et vixit Nachor, postquam genuit illum Therachum, novendecim annis et centum annis; et genuit filios et filias.

26. Et vixit Therach septuaginta annis, et genuit Abramum, Nachorem et Haranem.

27. Et hae nativitates Therachi: Therach genuit Abramum, Nachorem, et Haranem; et Haran genuit Lothum.

28. Et mortuus est Haran super facies Therachi, *patris* sui, in terra nativitatis suae, in Ur Chaldaeorum.

29. Et accepit Abram et Nachor sibi uxores; nomen uxoris Abrami Sarai; et nomen uxoris Nachoris Milkah, filia Haranis, patris Milkae, et patris Jiskae.

30. Et fuit Sarai sterilis, nulla ei proles.

31. Et accepit Therach Abramum, filium suum; et Lothum filium Haranis, filium filii sui; et Sarai nurum suam, uxorem Abrami filii sui; et exiverunt cum illis ex Ur Chaldaeorum, ad eundum in terram Canaan; et venerunt usque ad Charan, et manserunt ibi.

32. Et fuerunt dies Therachi, quinque anni, et ducenti anni; et mortuus est Therach in Charan.

CONTENTA.

1279. Agitur de Ecclesia Antiqua Prima, quae post diluvium, a vers: 1 ad 9.

1280. De primo ejus statu, quod omnibus una doctrina: vers: 1. de altero, quod coeperit declinare, vers: 2. de tertio, quod coeperint falsa cupiditatum regnare, vers: 3. de quarto quod incoeperint per cultum Divinum dominari, vers: 4. quare

status Ecclesiae mutatus, vers: 5, 6. ita ut nullis bonum fidei, vers: 7, 8, 9.

1281. Agitur de Ecclesia Antiqua altera, quae ab Ebero nominata; ejusque derivatione et statu, quae desiit tandem in idololatriam, vers: 10 ad 26.

1282. Agitur de origine Ecclesiae Antiquae tertiae, quae ex idololatrica facta est repraesentativa, vers: 27 ad 32.

SENSUS INTERNUS.

1283. Agitur nunc de Ecclesia Antiqua in genere, et quod Cultus ejus internus, successu temporis falsificatus et adulteratus sit, inde quoque cultus externus, nam se habet cultus externus secundum internum; falsificatio et adulteratio cultus interni est hic Babel. Quod huc usque, praeter quae de Ebero, historica non vera fuerint, sed facta, videri potest etiam ex his de turri Babylonica, ut quod aggressi aedificare turrim, cujus caput in coelo, quod labia confusa sint, ut non audiret unus labium alterius, quod Jehovah sic confuderit; tum etiam ex eo, quod inde Babel, cum tamen in praecedente Capite vers: 10. Babel dicitur aedificata a Nimrodo; inde quoque constat, quod Babel non significet urbem, sed quandam rem, et hic cultum, cujus interiora sunt prophana, at externa apparent sancta.

1284. Vers: 1. *Et fuit tota terra labium unum, et verba una.* Fuit tota terra labium unum, significat quod ubivis una doctrina in communi; labium est doctrina; terra est Ecclesia: et verba una, significant quod una doctrina in particulari.

1285. Quod fuit tota terra labium unum, significet quod ubivis una doctrina in communi, constat a significatione Labii in Verbo, de qua in mox sequentibus. In hoc versu, et per pauca haec verba, describitur status Ecclesiae Antiquae, qualis fuerat, quod nempe una doctrina in genere; at in sequente versu describitur, quomodo falsificari et adulterari coeptum; et dein usque ad vers: 9, quomodo prorsus perversa facta sit, ut non amplius cultus internus. Agitur mox dein de Altera Eccle-

sia Antiqua incepta ab Ebero; et tandem de Tertia, quae fuit initium Ecclesiae Judaicae; nam post diluvium tres Ecclesiae successive fuerunt. Quod Primam Antiquam Ecclesiam attinet, quod in illa, tametsi ita late per orbem diffusa, usque fuerit unum labium et una verba, hoc est una doctrina in communi et in particulari, cum tamen cultus tam interni quam externi ubivis diversi, sicut ostensum in Capite praecedente, ubi per unamquamvis gentem ibi nominatam significatum est doctrinale et rituale diversum, ita se res habet; in Coelo sunt societates innumerabiles, et omnes variae, sed usque unum, nam omnes ut unum ducuntur a Domino, de quo videantur quae prius n: 457. 551. 684. 685. 690: et se habet sicut homo, in quo tametsi tot viscera, et tot viscerula intra viscera, organa et membra, quorum unum diversimode agit ac alterum, usque omnia et singula, ut unum, ab una Anima reguntur: aut sicut corpus in quo virium et motuum activitates diversae, usque omnes ab unico cordis, et unico pulmonis motu, reguntur, et unum faciunt: quod haec ita unum agere possint, exinde est, quod in coelo sit unicus influxus, qui recipitur ab unoquovis secundum ejus genium; qui influxus est affectionum a Domino, Ipsius Misericordia et Vita; et tametsi influxus unicus est, usque omnia parent et sequuntur sicut unum; et hoc per amorem mutuum, in quo sunt qui in coelo: ita se habuit cum Ecclesia Antiqua Prima, tametsi tot Cultus fuerunt interni et externi, in genere quot gentes, in specie quot gentium familiae, et in particulari quot homines Ecclesiae, usque unum omnibus labium et una verba, hoc est, omnibus una doctrina in communi et particulari; una doctrina est, cum omnibus amor mutuus, seu charitas; amor mutuus et charitas facit, ut unum sint, tametsi varia, nam ex variis unum facit, omnes, quotcunque sunt, si vel myriadum myriades, si in charitate seu amore mutuo sunt, unum finem habent, nempe commune bonum, Regnum Domini, et Ipsum Dominum, varietates doctrinalium et cultuum, sunt sicut varietates sensuum et viscerum in homine, ut dictum, quae contribuunt ad perfectionem totius; Dominus enim tunc per charitatem diversimode secundum cujusvis genium influit et operatur, et sic disponit omnes et singulos in ordinem, ita in terra sicut in coelo, et fit tunc Do-

mini voluntas, ut Dominus Ipse docet, in terris sicut in coelis.

1286. Quod Labium sit doctrina, constat ab his locis in Verbo; apud Esajam, „Seraphim clamabant, Sanctus, Sanc„tus, Sanctus, Jehovah Zebaoth; dixit Propheta, vae mihi „excisus sum, qui vir immundus *Labiis* ego, et in medio po„puli immundi *Labiis* ego habitans, quia Regem Jehovam Ze„baoth viderunt oculi mei, et volavit ad me unus de Seraphim, „tetigit os meum, et dixit, ecce tetigit hic super *Labia* tua, et „recedit iniquitas tua, et peccatum tuum expiatur," VI: 3, 5, 6, 7. labia pro interioribus hominis, ita pro cultu interno, ex quo adoratio, quod hic repraesentatum apud prophetam; quod tacta sint ejus labia, et sic recesserit iniquitas et expiatum peccatum, quisque videre potest, quod repraesentatio fuerit interiorum, quae per labia significantur, quae sunt illa quae charitatis et ejus doctrinae. Apud Eundem, „Jehovah percutiet „terram virga *oris* sui, et spiritu *Labiorum* suorum occidet im„pium," XI: 4. in sensu interno est, non quod Jehovah percutiat virga oris, et spiritu labiorum occidat impium, sed quod impius sic sibi faciat; spiritus labiorum est doctrina, quae apud impium falsa. Apud Eundem, „Creans proventum *Labiorum*, „pacem, pacem longinquo et propinquo, et sano illum," LVII: 19, proventus labiorum pro doctrina. Apud Ezechielem, „Fili „hominis, abi, veni ad domum Israëlis, et loquaris *verba* mea „ad eos, non ad populum *profundos Labio*, et graves *lingua* „tu missus, ad domum Israëlis; non ad populos multos *profun„dos Labio*, et graves *lingua*, quorum non audias *verba*, non„ne si ad hos misero te, illi auscultarent tibi, et domus Israë„lis non volunt auscultare tibi, quia non volunt auscultare Mi„hi, nam tota domus Israëlis obfirmati fronte, et duri corde „illi," III: 4, 5, 6, 7. profundi labio de gentibus, quae tametsi in falsitate doctrinae, usque in charitate, de quibus ideo praedicatur auscultare, at qui non in charitate, dicuntur obfirmati fronte et duri corde. Apud Zephaniam, „Convertar ad „populum *Labio* perspicuo, ut invocent omnes ii Nomen Jeho„vae, ad serviendum Ipsi humero uno," III: 9. labium perspicuum manifeste pro doctrina. Apud Malachiam, „Lex veri„tatis fuit in ore Ipsius, et perversitas non inventa in *Labiis* Ip-

„sius: nam *Labia* sacerdotis custodient scientiam, et legem „quaerent ex ore illius, quia Angelus Jehovae Zebaoth ille," II: 6, 7. de Levi, per quem repraesentatur Dominus; labia pro doctrina ex charitate. Apud Davidem, „Qui dicunt, lingua nostra praevalebimus, *Labia* nostra nobiscum," Psalm: XII: 5. labia pro falsis. Apud Eundem, „Sicut adipe et pinguedine saturabitur anima mea, et *Labiis* canticorum laudabit os meum," Psalm: LXIII: 6. Apud Esaiam, „In die illo erunt quinque urbes in terra Aegypti, loquentes *Labio* Canaanis, et jurantes Jehovae Zebaoth," XIX: 18, Labium pro doctrina.

1287. Quod Terra significet Ecclesiam, ostensum est prius, n: 662, 1066.

1288. Quod verba una, significent quod una doctrina in particulari, constat ex illis quae prius dicta sunt, labium enim significat doctrinam in communi, ut ostensum, verba autem doctrinam in particulari, seu particularia doctrinae; nam particularia nihil faciunt, ut dictum, modo spectent unum finem, qui est, amare Dominum supra omnia, et proximum sicut semet, tunc enim particularia sunt communium. Quod Verbum significet omnem doctrinam de charitate et inde fide; et quod verba, illa, quae sunt doctrinae, constat apud Davidem, „Confitebor Tibi in rectitudine cordis; in discendo me judicia justitiae tuae; statuta tua custodiam: in quo purum reddet puer tramitem suum, ad custodiendum juxta *Verbum* tuum: in toto corde meo quaesivi Te, ne aberrare me facias a praeceptis tuis: in corde meo abscondi *Verbum* tuum, ut non peccem Tibi: Benedictus Tu Jehovah, doce me statuta tua, *Labiis* meis enarravi omnia judicia oris tui: in via testimoniorum tuorum gavisus sum: in mandatis tuis meditor; et intueor vias tuas; in statutis tuis delector; non obliviscor *Verbi* tui," Psalm: CXIX: 6 ad 17. Verbum pro doctrina in genere; ibi quod distincta sint, praecepta, judicia, testimonia, mandata, statuta, via, labia, patet, quae omnia sunt Verbi seu doctrinae; etiam alibi in Verbo ubivis illa distincta significant. Apud Eundem, „Canticum amoris; voluit cor meum *Verbum* bonum; lingua mea stylus scribae expediti; pulcher es prae filiis hominis; effusa est gratia *Labiis* tuis; equita super *Verbo* ve-

„ritatis, et mansuetudinis justitiae, docebit te mirabilia dextra „tua," Psalm: XLV: 1, 2, 3, 5. equitare super Verbo veritatis, et mansuetudinis justitiae est docere doctrinam veri et boni; hic sicut alibi in Verbo distincta significant, verbum, os, labium, et lingua, quod sint doctrinae de charitate constat, quia appellatur canticum amorum, de qua doctrina praedicatur pulchritudo prae filiis hominis, gratia labiorum, dextra quae docet mirabilia. Apud Esaiam, „Verbum misit Jehovah in Ja„cobum, et cecidit in [1] Israële," IX: 8. verbum pro doctrina cultus interni et externi, Jacobus ibi pro cultu externo, Israël pro interno. Apud Matthaeum, „Jesus dixit, non e pane so„lum vivit homo, sed ab omni *Verbo*, quod exit ex ore Dei," IV. 4. Apud Eundem, „Quando quis audit *Verbum Regni*, et „non attendit, venit malus, et rapit quod seminatum est in cor„de," XIII: 19. tum de verbo ibi vers: 20, 21, 22, 23. Apud Eundem, „Coelum et terra transibunt, *Verba* autem mea „non transibunt," XXIV: 35. ibi verbum pro doctrina Domini, et verba pro illis quae sunt Ipsius doctrinae: quia verba pro omnibus doctrinae, ideo praecepta decalogi appellantur verba, apud Mosen, „Scripsit Jehovah super tabulis *Verba* foederis, „decem *Verba*," Exod: XXXIV: 28. Apud Eundem, „Indi„cavit vobis foedus suum, quod praecepit vobis ad faciendum, „decem *Verba*, et scripsit illa super duabus tabulis lapidum," Deut: IV: 13. Cap: X: 4, Apud Eundem, „Cave tibi, et cu„stodi animam tuam valde, ne forte obliviscaris *Verba*, quae „viderunt oculi tui," Deut: IV: 9. praeter alibi.

1289. Vers: 2. *Et fuit, cum proficiscerentur ii ab oriente, et invenerunt vallem in terra Schinear, et habitarunt ibi.* Cum proficiscerentur ii ab oriente, significat cum recederent a charitate; oriens est charitas a Domino: invenerunt vallem in terra Schinear, significat quod cultus magis immundus et prophanus fieret: et habitarunt ibi, significat vitam.

1290. Cum proficiscerentur ii ab oriente, quod significet cum recederent a charitate, constat a significatione proficisci, et significatione orientis in Verbo, quod proficisci hic sit recedere, constat, quia praedicatur de charitate, quae est oriens, e qua proficiscerentur.

1291. Quod oriens sit charitas a Domino, constat ex illis quae prius ostensa sunt, n: 101 et 1250.

1292. Quod invenerunt vallem in terra Schinear, significet quod cultus magis immundus et prophanus fieret, constat a significatione vallis, et a significatione terrae Schinear: quod vallem attinet, in Verbo montes significant amorem seu charitatem, quia altissima, seu quod idem est, intima in cultu, ut ostensum prius n: 795; vallis inde significat quod infra montes, seu quod inferius, aut quod idem, exterius in cultu est: terra Schinear autem significat cultum externum, in quo prophanum, ut ostensum prius n: 1183; ita hic, quod invenerint vallem in terra Schinear, significat quod cultus magis immundus et prophanus fieret: in Primo versu actum est de Ecclesia, quod ei unum labium, et una verba, seu una doctrina in communi et in particulari; in hoc versu autem agitur de declinatione Ecclesiae, nempe quod proficiscerentur ab oriente, hoc est, quod recedere coeperint a charitate; nam quantum Ecclesia, seu homo Ecclesiae, recedit a charitate, tantum ejus cultus a sancto, aut tantum ejus cultus accedit ad immundum et prophanum: quod invenerint vallem in terra Schinear significet declinationem Ecclesiae seu cultus ad prophanum, est inde, quia vallis est humile quoddam inter montes, per quos significantur sancta amoris seu sancta charitatis in cultu, ut dictum; ut quoque constare potest a significatione vallis in verbo, ubi aliquibus nominibus in lingua originali exprimitur, quibus significantur, cum in illo sensu, minus et magis prophana in cultu; quod valles talia significent, constat apud Esaiam, „Onus *Vallis visionis:* „nam dies tumultus, et conculcationis et perplexitatis Domino „Jehovih Zebaoth, in *Valle* visionis," XXII: 1, 5. vallis visionis pro phantasiis et ratiociniis, per quae cultus falsificatur et tandem prophanatur. Apud Jeremiam, „Quomodo dicis non „polluta sum, post baales non ambulavi, vide viam tuam in „*Valle*," II: 23. vallis pro cultu immundo. Apud Eundem, „Aedificarunt excelsa Topheth, quae in *Valle* filii Hinnom; „quare ecce dies venientes, et non dicetur amplius Topheth, „aut *Vallis* filii Hinnom, sed *Vallis* occisionis," VII: 31, 32. Cap: XIX: 6. vallis Hinnom pro inferno, tum pro prophanatione veri et boni. Apud Ezechielem, „Sic dixit Dominus Je-

„ hovih montibus et collibus, alveis et *Vallibus*, ecce Me, E-
„ go adducens supra vos gladium, et perdam excelsa vestra,"
VI; 3. Apud Eundem, „ Dabo Gogo locum ibi sepulchri in Is-
„ raële, *Vallem* transeuntium versus orientem maris, et voca-
„ bunt *Vallem* multitudinis Gogi," XXXIX: 11, 15. ubi de cultu in externis, vallis pro tali cultu. Sed cum cultus adhuc non ita prophanus factus, exprimitur is per nomen Vallis, quo in hoc versu, ut apud Esaiam, „ Aperiam super clivis fluvios,
„ et in medio *Vallium* fontes ponam, desertum in stagnum a-
„ quarum, et terram siccam in exitus aquarum," XLI: 18. ubi de illis qui in ignorantia seu extra cognitiones fidei et charitatis, sed usque in charitate sunt, vallis hic pro illis; similiter Vallis apud Ezech: XXXVII: 1.

1293. Et habitarunt ibi; quod significet vitam inde, constare potest a significatione Habitare in Verbo, quod sit vivere; vox *Habitare* tam in propheticis quam in historicis Verbi multoties occurrit, et utplurimum in sensu interno significat vivere; causa est, quod antiquissimi habitaverint in Tentoriis, et ibi Cultum sanctissimum habuerint, quare etiam tentoria in Verbo significant sanctum cultus, ut ostensum n: 414; et quoniam tentoria significabant sanctum in cultu, etiam habitare in bono sensu significat vivere seu vitam: similiter quia profecti sunt antiquissimi cum suis tentoriis, *Proficisci* in sensu interno Verbi significat vitae instituta et ordinem.

1294. Vers: 3. *Et dixerunt vir ad socium, age laterificemus lateres, et aduramus in adustum; et fuit illis later pro lapide, et bitumen fuit iis pro luto:* Et dixit vir ad socium, significat quod coeptum: age laterificemus lateres, significat falsa quae sibi fingerent: et aduramus in adustum, significat mala ex amore sui: et fuit iis later pro lapide, significat quod falsum iis esset pro vero: et bitumen fuit iis pro luto, significat quod malum cupiditatis pro bono.

1295. Quod dixit vir ad socium, significet quod coeptum, seu quod inceperint, sequitur ex serie. In hoc versu agitur de Tertio statu Ecclesiae, cum falsa inceperint regnare, et quidem falsa ex cupiditatibus: sunt duo principia falsorum, unum ex ignorantia veri, alterum ex cupiditatibus; falsum ex ignorantia veri, non ita damnosum est, ac falsum ex cupiditatibus; nam

falsum ignorantiae est, vel ex eo quod ita instructus sit ab infantia; vel inde, quod a variis negotiis abstractus ut non inquisiverit an verum sit; vel quod facultate judicandi de vero et falso non polluerit; falsa inde non multum damni inferunt, modo non confirmaverit se multis, et sic persuaserit, cupiditate quadam incitante, ut falsis istis patrocinetur, sic enim nubem ignorantiae densat, et vertit in tenebras ita, ut non videre possit verum: at falsum cupiditatum est, cum origo falsi est cupiditas, seu amor sui et mundi, ut cum quis arripit quoddam doctrinale, id profitetur, ut captet animos, et ducat, et doctrinale in sui favorem explicat aut pervertit, et id tam ex scientificis per ratiocinia confirmat, quam ex sensu literali Verbi; cultus inde est prophanus, utcunque extrinsecus appareret sanctus, nam intus non est cultus Domini, sed est cultus sui, nec agnoscit aliquod verum, nisi quantum id explicare possit ut sibi faveat; talis cultus est qui significatur per Babel: sed usque aliter se res habet cum illis, qui in tali cultu nati et educati *sunt*, et ignorant quod falsum sit, inque charitate vivunt, in illorum ignorantia est innocentia, et in illorum cultu est bonum ex charitate; prophanum cultus non ita praedicatur ex ipso cultu, quam ex qualitate ejus qui est in cultu.

1296. Age laterificemus lateres, quod significet falsa quae sibi fingerent, constat ex significatione lateris; Lapis in Verbo significat Verum, inde Later quia factus ab homine significat falsum, est enim later artificialiter factus lapis; quod later id significet constare potest etiam ex his locis; apud Esaiam, „Expandi manus meas toto die ad populum refractarium, ambulantes via non bona post cogitationes suas, sacrificantes in hortis, et suffientes super *Lateribus*," LXV: 2, 3. suffire super lateribus pro colere ex fictis et falsis, quare dicuntur ambulantes post cogitationes suas. Apud Eundem, „Propter elationem et superbiam cordis Ephraimi, et habitatoris Samariae, dicendo *Lateres* ceciderunt, et lapide caeso aedificabimus," IX: 9, 10. Ephraim pro intelligente, qui in perversa lapsus, qui vera vocat aut facit falsa seu lateres, lapis caesus pro ficto. Apud Nahum, „Aquas obsidii hauri tibi, confirma munimenta tua, intra in coenum, et calca lutum, repara *fornacem lateritiam;* ibi comedet te ignis, et exscindet te gladius," III:

14, 15. ibi calcare lutum pro falsis, reparare fornacem lateritiam pro cultu inde; ignis est poena cupiditatum, gladius est poena falsitatum. Apud Ezechielem, „Sume tibi *Laterem*, et „pone eum ante te, et sculpe super eum urbem Hierosolymam," IV: 1. ibi mandatum ut eam obsideret, in quo prophetico involvitur, quod cultus falsificatus. Quod later significet falsum, adhuc constare potest a significatione Lapidis, quod sit verum, de quo in mox sequentibus.

1297. Et aduramus in adustum, quod significet mala ex amore sui, constat a significatione aduri, adustionis, ignis, sulphuris, bituminis, in Verbo, quae praedicantur de cupiditatibus, cumprimis de iis, quae sunt amoris sui; ut apud Esaiam, „Domus sanctitatis nostra, et decus nostrum, ubi laudaverunt „Te patres nostri, facta est in *combustionem ignis*, et omnia „desiderabilia nostra facta sunt in vastitatem," LXIV: 10. Apud Eundem, „Concipite quisquilias, parite stipulam, ventus „vester, *ignis* comedet vos, ita erunt populi *combustiones* cal„cis; spinae excisae *igne succendentur*," XXXIII: 11, 12. praeter alibi multoties: comburi et ignis praedicatur de cupiditatibus, quia similiter se habent.

1298. Quod fuit iis later pro lapide, significet quod falsum iis esset pro vero, constat a significatione lateris, de qua mox supra quod sit falsum; tum ex significatione Lapidis quod sit in lato sensu verum, de quo prius, n: 643. Quod Lapides significaverint verum, causa fuit, quod termini antiquissimorum designarentur per Lapides, et quod erigerent Lapides in testes, quod ita seu quod verum, ut constat ex Lapide quem posuit Jacobus in statuam, Gen: XXVIII: 22. Cap: XXXV: 14. et ex statua lapidum inter Labanem et Jacobum, Genes: XXXI: 46, 47, 52. et ex altari quod exstruxerunt filii Rubenis, Gadis et Menassis juxta Jordanem in testem, Jos: XXII: 10, 28, 34. inde in Verbo per lapides significantur vera, usque adeo, ut non solum per lapides altaris, sed etiam per lapides pretiosos super humeris ephodi Aharonis, et super pectorali judicii, significata sint sancta vera, quae sunt amoris: quod Altare attinet, cum cultus inceptus sacrificiorum super altaribus, tunc Altare significabat cultum repraesentativum Domini in communi, ipsi autem Lapides sancta vera illius cultus; quare mandatum ut ex-

strueretur Altare ex lapidibus integris, non caesis, et prohibitum ne ferrum moveretur super illis, Deut: XXVII: 5, 6, 7. Jos: VIII: 31. ex causa, quod Lapides caesi, et super quos ferrum motum, significarent artificialia, et sic fictitia cultus, hoc est, quae ex proprio, seu ex figmento cogitationis et cordis hominis, quod erat prophanare cultum, ut manifeste dicitur Exod: XX: 25. ex eadem causa nec fuit ferrum motum super lapides Templi, I Reg: VI: 7. Quod Lapides pretiosi super humeris ephodi Aharonis, et in pectorali judicii, similiter significaverint sancta vera, prius n: 114 ostensum est; quod etiam constat apud Esaiam, „Ecce Ego accubare faciam in carbunculo, *Lapides* tuos, et fundabo in sapphiris, et ponam pyropum „soles tuos (fenestras), et portas tuas in *Lapides* gemmae, et „omnem finem tuum in *Lapides* desiderii; et omnes filii tui docti Jehovae, et multa pax filiorum tuorum," LIV: 11, 12. [13.] lapides hic nominati pro sanctis veris, quare dicitur, *quod omnes filii tui docti Jehovae*: inde quoque apud Johannem *dicitur*, „quod fundamenta muri urbis sanctae Hierosolymae essent omni *Lapide pretioso* exornata, quae nominantur," Apoc: XXI: 19, 20. sancta Hierosolyma pro Regno Domini in coelis et in terris, cujus fundamenta sunt sancta vera. Similiter per Tabulas lapidum, quibus inscripta fuerunt praecepta Legis, seu decem verba, significata sunt sancta vera, quare ex lapide fuerunt, seu fundus illorum fuit lapis, de quibus, Exod: XXIV: 12. Cap: XXXI: 18. Cap: XXXIV: 1. Deut: V: 19. Cap: X: 1. ipsa enim praecepta non sunt nisi vera fidei. Quia nunc per Lapides antiquitus significata sunt vera, et dein cum cultus inceptus super statuis, altaribus et in templo, per statuas, altaria, et templum significata sunt sancta vera, ideo Dominus quoque dictus Lapis; apud Mosen, „Fortis Jacobi, inde Pastor, „*Lapis Israëlis*," Genes: XLIX: 24. Apud Esajam, „Dixit „Dominus Jehovih, Ego fundans in Zione *Lapidem*, *Lapidem* „probationis, anguli, pretii, fundamenti fundati," XXVIII: 16. Apud Davidem, „*Lapis*, quem reprobarunt architecti, „factus est in caput anguli," Psalm: CXVIII: 22. similiter apud Danielem, „per *Lapidem* e petra excisum, qui contrivit „statuam Nebuchadnezaris," II: 34, 35, 45. Quod Lapides significent vera, etiam constat apud Esajam, „Per hoc expia-

„bitur iniquitas Jacobi, et hic erit omnis fructus, removere „peccatum suum, cum posuerit omnes *Lapides Altaris*, sicut „*Lapides* calcis dispersos," XXVII: 9. lapides altaris pro veris in cultu, quae dissipata. Apud Eundem, „Complanate viam po-„puli, sternite, sternite semitam, *elapidate e* [2] *lapide*," LXII: 10. via et lapis pro veris. Apud Jeremiam, „Ego contra te, „mons perdens, devolvam te de petris, et dabo te in montem „*Combustionis*, et non sument de te *Lapidem* angulo, aut *La-„pidem* fundamentis," LI: 25, 26. ubi de Babele; mons combustionis est amor sui; quod non lapis inde, est quod non verum.

1299.[3] Quod bitumen fuit iis pro luto significet quod malum cupiditatis pro bono, constat ex significatione bituminis, et ex significatione luti in Verbo: hic quia agitur de aedificatione Turris Babylonicae, praedicantur talia, quae aedificationi inserviunt, hic bitumen, quia sulphureum et igneum, quibus significantur in Verbo cupiditates imprimis quae sunt amoris sui, hic per bitumen mala cupiditatum, ut et falsa inde, quae etiam sunt mala, quibus turris, de qua in sequentibus, exstruitur; quod talia significentur, constat apud Esajam, „Dies ul-„tionis Jehovae; convertentur torrentes ejus in *picem*, et pul-„vis ejus in *sulphur*; et erit terra ejus in *picem ardentem*," XXXIV: 8, 9. pix et sulphur pro falsis et malis cupiditatum: praeter alibi.

1300. Quod Lutum significet bonum, ex quo formatur mens seu homo Ecclesiae, constat quoque ex Verbo, ut apud Esaiam, „Nunc Jehovah, Pater noster Tu, nos *Lutum*, et Tu „figulus noster, et opus manus tuae omnes nos," LXIV: 7, 8. lutum pro ipso homine Ecclesiae, qui formatur, ita pro bono charitatis, per quod omnis hominis formatio, hoc est, reformatio et regeneratio. Apud Jeremiam, „Quemadmodum *Lu-„tum* in manu figuli, sic nos in manu tua, domus Israëlis," XVIII: 6. similiter: sive de aedificatione per lutum, sive de formatione, idem est.

1301. Quod nunc haec significentur, cuivis constare potest, tam ex significatione omnium horum, quae in hoc versu, quam ex eo, quod hic memorentur talia, sicut quales eorum

lapides essent, quale eorum lutum, quae nusquam digna forent in Verbo Domini memorare, nisi arcana haec involverentur.

1302. Vers: 4. *Et dixerunt, age, aedificemus nobis urbem et turrim, et caput ejus in coelo, et faciamus nobis nomen, ne forte dispergamur super facies totius terrae.* Et dixerunt, significat quod factum: aedificemus nobis urbem et turrim, significat quod fingerent doctrinam et cultum; urbs est doctrina; turris est cultus sui: et caput ejus in coelo, significat usque ut dominentur super ea quae in coelo: et faciamus nobis nomen, significat ut inde fama potentiae: ne forte dispergamur super facies totius terrae, significat quod alioquin non agnoscerentur.

1303. Et dixerunt, quod significet sic factum, sequitur ex serie, sicut illud quod prius, „dixerunt vir ad socium," quod coeptum; hic enim describitur Babel, qualis est, per turrim.

1304. Quod aedificemus nobis urbem et turrim, significet quod fingerent doctrinam et cultum, constare potest a significatione urbis, et a significatione turris, de quibus in mox sequentibus. Ecclesia talis est, ut, dum recedit charitas erga proximum, et loco ejus succedit amor sui, doctrina fidei nihil sit, nisi quantum verti queat in sui cultum; nec quicquam sanctum in cultu aestimetur, nisi sit propter se, ita nisi sit sui cultus: omnis amor sui hoc secum habet; qui enim se amat prae aliis, non solum odit omnes qui ei non serviunt, nec iis favet nisi cum servi facti sunt, sed etiam quantum ei relaxatur, ruit, imo usque ut se supra Deum extollat; quod amor sui talis sit, cum ei relaxatur, ad vivum mihi ostensum est; haec sunt, quae significantur per urbem et turrim: amor sui, et omnis cupiditas inde, est omnium spurcissimum et prophanissimum, estque ipsissimum infernale; inde quisque concludere potest, qualis est cultus in quo intus tale.

1305. Quod urbs significet doctrinam, seu doctrinale tam genuinum quam haereticum, ostensum est prius, n: 402.

1306. Quod turris sit cultus sui, constat ex significatione Turris; cultus sui est, cum ipse homo se altum facit prae alio, usque ut colatur; quare amor sui, qui est fastus et superbia, vocatur altitudo, celsitudo, elatio, et describitur per omnia quae alta sunt, ut apud Esajam, „Oculi superbiae hominis hu-

„miliabitur, et deprimetur altitudo virorum, et exaltabitur Je„hovah Solus Ipse in die illo, nam dies Jehovae Zebaoth, su„per omnem superbum et altum, et super omnem elatum, et „humiliabitur; et super omnes cedros Libani altas et elatas, et „super omnes quercus Baschanis, et super omnes montes altos, et „super omnes colles elatos; et super omnem *Turrim* excelsam, „et super omnem murum munitum," II: 11 ad 18. ubi de amore sui, qui per cedros, quercus, montes, colles, turrim, quae alta et elata sunt, describitur. Apud Eundem, „Erunt „rivi, ductus aquarum, in die caedis magnae, cum cadent *Tur„res*," XXX: 25. similiter pro amore sui, et elatione in cultu. Apud Eundem, „En terra Chaldaeorum, hic populus non „fuit, Aschur fundavit eam in tziim, erigent *Speculatorias tur„res* suas, excitabunt palatia sua, ponet eam in ruinam," XXIII: 13. [4] de Tyro et ejus vastatione, speculatoriae turres, alia voce, pro phantasiis inde: apud Ezechielem, „Ascendere „faciam contra Tyrum gentes multas, et perdent muros Tyri, „et destruent *Turres* ejus, et detraham pulverem ejus ab ea, et „dabo eam ariditatem petrae," XXVI: 3, 4, similiter. Quod amor sui in cultu, seu cultus sui, vocetur turris, est causa, quia urbs significat doctrinam, ut ostensum est prius n: 402, et olim urbes muniebantur turribus, in quibus custodes; etiam turres erant in terminis, quare appellatae sunt turres custodum, II Reg: IX: 17. Cap: XVII: 9. Cap: XVIII: 8. et turres speculatoriae Esai: XXIII: 13. praeter etiam cum Ecclesia Domini comparatur vineae, illa quae sunt cultus, tum conservationis ejus, comparantur torculari, et turri in vinea, ut constat apud Esaiam Cap: V: 1, 2. Matth: XXI: 33. Marc: XII: 1.

1307. Et caput ejus in coelo, quod significet usque ut dominentur super ea quae in coelo, inde nunc sequitur; caput enim habere in coelo est elationem eo usque extendere, ut quoque constat ex descriptione Babelis passim in Verbo, et ex illis quae prius dicta sunt de extollere caput, n: 257. Amor sui est, qui omnium minime concordat cum vita coelesti, omnia enim inde mala, non solum odia, sed etiam vindictae, crudelitates, et adulteria; et adhuc minus concordat cum intrat in cultum, et illum prophanat, quare Inferna consistunt ex talibus, ex quibus quo plus caput in coelum attollere volunt, eo

profundius se deprimunt, seque in atrociores poenas praecipitant.

1308. Et faciamus nobis nomen, quod significet ut inde fama potentiae, ex significatione nomen sibi faciendi constare potest: norunt enim quod unusquisque in aliquo cultu esse velit, hoc enim commune est, etiam apud omnes gentes, quisque enim aliquod summum ens, cum spectat universum, et magis qui ordinem universi, agnoscit, et quia prosperitatem suam cupit, illud adorat; et praeterea est aliquod intus quod dictat, influit enim tale a Domino per angelos, qui apud unumquemvis hominem; homo qui non talis est, is sub dominio spirituum infernalium est, nec agnoscit Deum: quia hoc norunt, qui turres Babylonicas exstruunt, per doctrinalia et sancta faciunt sibi nomen, alioquin non coli potuissent, quod in mox sequentibus significatur per id quod alioquin dispergerentur super facies totius terrae, hoc est, quod non agnoscerentur; inde etiam sequitur, quo altius tales attollere possunt caput in coelum, eo plus nominis sibi faciunt: dominium eorum maximum est apud eos, quibus aliquid conscientiae, nam eos ducunt quocunque; at vero quibus non conscientia, hos vinculis pluribus externis regunt.

1309. Ne forte dispergamur super facies totius terrae, quod significet quod alioquin non agnoscerentur, inde nunc sequitur; nam dispergi super facies totius terrae est e conspectu eorum perire, sic non recipi et agnosci.

1310. Vers: 5. *Et descendit Jehovah ad videndum urbem et turrim, quam aedificabant filii hominis.* Descendit Jehovah, significat judicium super eos: ad videndum urbem et turrim, significat super id quod perverterint doctrinam, et prophanaverint cultum: quam aedificabant filii hominis, significat quae sibi finxerunt.

1311. Et descendit Jehovah, quod significet judicium super eos, constat ab illis quae praecedunt, et quae sequuntur, tum a significatione descendere respective ad Jehovam: ab illis quae praecedunt, ibi actum est de aedificatione urbis et turris Babylonicae; ab illis quae sequuntur, ibi agitur de confusione labiorum, et dispersione; a significatione descendere respective ad Jehovam, quod praedicetur cum judicium fit; Jehovah

seu Dominus ubique praesens est, et omnia novit ab aeterno, quare non dici potest de Ipso descendere ad videndum, solum in sensu literali, ubi secundum apparentias apud hominem ita dicitur, in sensu vero interno non ita, in illo sensu sistitur res, non qualis est secundum apparentias, sed qualis in se, quare hic descendere ad videndum quod sit judicium; judicium praedicatur cum malum ad summum perductum est, quod appellatur in Verbo cum consummatum vel cum consummata iniquitas; ita enim se res habet, omne malum habet suos terminos quousque vadere permittitur, cum ultra hos terminos perducitur, incurrit in poenam mali, hoc in particulari, et in communi, poena mali est quae tunc vocatur judicium; et quia apparet primum sicut quod non Dominus videat seu animadvertat quod malum sit, nam cum homo malum facit absque poena putat is quod Dominus non curet, at cum poenam subit, tunc primum autumat dominum videre, imo quod Dominus puniat, quare secundum apparentias istas dicitur, quod Jehovah descenderit ad videndum: descendere praedicatur de Jehovah quia praedicatur altissimum, seu quod sit in altissimo, et hoc quoque secundum apparentiam, non enim est in altissimis sed in intimis, quare in Verbo altissimum et intimum idem significat; ipsum judicium seu poena mali sistitur in inferioribus et infimis, quare dicitur descendere, sicut etiam apud Davidem, « Jehovah « inclina coelos tuos, et *Descende*, [5] tange montes, et fu« migabunt, emitte fulmen, et *disperge* eos, » Psalm: CXLIV: 5, 6. ubi etiam pro poena mali seu judicio. Apud Esaiam, « *Descendet* Jehovah Zebaoth ad militandum super monte « Zionis, et super colle ejus, » XXXI: 4. apud Eundem, « *Descendes*, coram Te montes diffluent, » LXIV: 2. ubi descendere similiter prae poena seu judicio super malum. Apud Micham, « Jehovah exiens e loco suo, et *Descendit*, et calca« vit super excelsa terrae, et liquefacti sunt montes sub Ipso, » I: [3.] 4.

1312. Ad videndum urbem et turrim, quod significet super id quod perverterint doctrinam, et prophanaverint cultum, constat a significatione urbis et turris, de qua prius.

1313. Quam aedificabant filii hominis, quod significet quae sibi finxerunt, constat absque explicatione: filii hominis

sunt hic filii Ecclesiae; qui enim non ab Ecclesia sunt, et non habent cognitiones fidei apud se, talia fingere non possunt; quod illi non possint prophanare sancta, ostensum est prius n: 301. 302. 303. 593.

1314. Vers: 6. *Et dixit Jehovah, en populus unus, et labium unum omnibus illis, et hoc inceptum eorum ad faciendum; et nunc non prohiberetur ab iis omne quod cogitarunt facere.* Dixit Jehovah, significat quod ita esset: en populus unus, et labium unum omnibus illis, significat quod verum fidei et doctrina una omnibus fuerit: et hoc inceptum eorum ad faciendum, significat quod nunc alii fieri incipiant: et nunc non prohiberetur ab iis omne quod cogitarunt facere, significat nisi nunc status eorum mutetur.

1315. Quod dixit Jehovah, significet quod ita esset, constat ex eo, quod hic, ut prius ostensum, non sit historicum verum sed historicum factum, quare cum dicitur, dixit Jehovah, non aliud significare potest; sicut etiam prius passim.

1316. En populus unus et labium unum omnibus illis, quod significet quod verum fidei et doctrina una omnibus fuerit, constat a significatione populi quod sit verum fidei, et a significatione labii quod sit doctrina: quod populus significet verum fidei, hoc est, illos qui in vero fidei, ostensum est prius, n: 1259, et quod labium significet doctrinam fidei, ostensum est supra ad vers: 1. populus unus et labium unum dicitur, quando omnibus pro fine est commune bonum societatis, commune bonum Ecclesiae, et Regnum Domini, sic enim in fine est Dominus, a Quo omnes sunt unum: at cui proprium bonum pro fine, nusquam Dominus adesse potest, ipsum proprium hominis abalienat Dominum, nam sic flectit et vertit commune bonum societatis, ipsumque Ecclesiae, imo Regnum Domini, in se, usque adeo, ut quasi sit pro se, ita detrahit Domino quod Ipsius est, et se substituit; quod cum regnat apud hominem, in singulis ejus cogitationibus, imo in minimis cogitationum, est simile; quod regnans est apud hominem, ita se habet; hoc non ita manifeste in vita corporis, quam in altera vita, patet; quod regnans apud eum est, se manifestat per sphaeram quandam, quae percipitur ab omnibus qui circum eum, quae sphaera, quia exhalat a singulis apud eum, talis est; sphaera ejus, qui

semet spectat in singulis, sibi adpropriat, ac, ut dicitur ibi, absorbet omne quod favet ei, sic omne jucundum spirituum circum eum, et destruit omne liberum apud illos, quare non potest aliter quam ut talis dissocietur: at vero cum populus unus, et labium unum est, hoc est, cum omnium commune bonum spectatur, tunc unus nusquam adpropriat sibi alterius jucundum, et destruit alterius liberum, sed quantum potest, promovet et auget, inde societates coelestes sicut unum sunt, et hoc unice per amorem mutuum a Domino: similiter se habet in Ecclesia.

1317. Quod hoc inceptum eorum ad faciendum, significet quod nunc alii fieri inciperent, constare potest a serie; inceptum ad faciendum hic significat cogitationem seu intentionem, proinde finem, sicut etiam constat ab illis quae mox sequuntur, « et nunc non prohiberetur ab iis omne, quod cogitarunt facere: » quod in sensu interno significetur finis, inde est, quia a Domino non spectatur apud hominem aliud quam finis; utcunque ejus cogitata et facta sunt, quae innumeris modis variantur, modo finis sit bonus, illa sunt omnia bona; at si finis malus, omnia sunt mala, finis est qui regnat in singulis quae cogitat et facit homo: Angeli apud hominem, quia sunt Domini, non aliud apud hominem regunt, quam fines ejus, cum illos regunt, etiam cogitata et facta regunt, nam omnia illa sunt finis: finis apud hominem est ipsa ejus vita, omnia quae cogitat et facit, a fine vivunt, quia, ut dictum, sunt finis, quare qualis est finis, talis est vita hominis; finis non aliud est, quam amor, nam homo nihil aliud pro fine habere potest quam quod amat; qui aliud cogitat quam facit, pro fine usque habet quod amat, in ipsa simulatione, aut in dolo, est finis, qui est amor sui, aut amor mundi, et inde jucundum vitae ejus: ex his quisque concludere potest, quod talis sit vita hominis, qualis est ejus amor: haec nunc sunt, quae significantur per inceptum ad faciendum.

1318. Et nunc non prohiberetur ab iis omne quod cogitarunt facere, quod significet nisi nunc status eorum mutetur, constare potest a sequentibus; sensus internus Verbi est, ut continue spectet sequentia, et conclusum, tametsi in sensu literali non ita apparet: qui tales sunt, ut qui supra descripti, nisi status eorum mutatur, non apud eos prohibetur quod cogi-

tant facere; quod etiam status eorum mutatus sit, constat a sequentibus: cogitatio faciendi non aliud est quam intentio, hoc est, finis: finis apud hominem nusquam prohiberi potest, hoc est, mutari, nisi status, nam finis est ipsa vita hominis, ut dictum; dum mutatur status etiam mutatur finis, et cum fine cogitatio; qualis mutatio status hominis hujus Ecclesiae facta sit, ex Divina Domini Misericordia, dicetur in sequentibus.

1319. Vers: 7. *Age, descendamus, et confundamus ibi labium eorum, ut non audiant vir labium socii sui.* Age, descendamus, significat, quod ita judicium factum: et confundamus ibi labium eorum, significat quod nulli verum doctrinae sit: ut non audiant vir labium socii sui, significat quod omnes discordes.

1320. Quod age descendamus, significet quod ita judicium factum, constat ex illis quae de significatione Descendere supra ad vers: 5 dicta sunt; quod in plurali dicatur, descendamus et confundamus labia, causa est, quia est executio judicii, quae fit per spiritus, et quidem per malos.

1321. Quod confundamus labium eorum, significet quod nulli verum doctrinae sit, constare potest a significatione Labii, quod sit doctrina, de qua supra ad vers: 1; inde sequitur, quod confundere labia sit confundere illa quae sunt doctrinae, hoc est, vera doctrinae: confundere significat in sensu interno non solum obtenebrare, sed etiam obliterare et dissipare, sic ut non aliquid verum: cum cultus sui succedit loco cultus Domini, tunc non solum pervertitur omne verum, sed etiam aboletur, et tandem agnoscitur falsum pro vero, et malum pro bono; omnis enim lux veritatis est a Domino, et omnis caligo est ab homine, cum homo succedit in cultu loco Domini, fit lux veri caligo; et tunc spectatur ab iis lux ut caligo, et caligo ut lux; talis quoque est vita eorum post mortem, vita falsi iis est quasi lux, sed vita veri est iis quasi caligo; sed mutatur talis vitae lux in meram caliginem, cum approximant versus coelum: dum in mundo sunt, quidem verum possunt loqui, imo cum eloquio et apparente zelo, et quia adest continua reflexio super se, etiam videntur sibi idem cogitare, sed quia ipse finis est cultus sui, cogitationes a fine trahunt, quod non agnoscant verum, nisi quantum sui in vero sit; cum homo talis est, in cujus ore verum,

constat, quod ei non verum sit; quod manifeste patet in altera vita, ibi tales non solum non agnoscunt verum, quod professi in vita corporis, sed etiam odio habent et persequuntur, et in tantum, in quantum iis fastus aut sui cultus non adimitur.

1822. Ut non audiant vir labium socii sui, quod significet quod omnes discordes, seu quod unus contra alterum, constare potest ab ipsis verbis; non audire labium socii, est non agnoscere quod alter loquitur, et in sensu interno non agnoscere quod alter docet seu doctrinam ejus, nam labium est doctrina, ut ostensum supra ad vers: 1. ore quidem agnoscunt sed non corde, sed concordia oris nihil est cum discordia cordis, se habet hoc sicut cum malis spiritibus in altera vita, qui similiter ac boni in societates distincti sunt, sed conjuncti tenentur per id quod alligati similibus phantasiis et cupiditatibus, sic ut unum agant in eo ut persequantur vera et bona, ita est commune quoddam quo simul continentur, sed ut primum hoc commune dissolvitur, unus ruit in alterum, et jucundum eorum tunc consistit in eo, ut socium et socios crucient; similiter se habet cum doctrina et cultu tali in mundo, agnoscunt doctrinale et rituale satis conjunctim, sed commune, quod eos continet, est cultus sui, et quantum participare queunt de communi tali, tantum agnoscunt, at quantum non possunt participare aut spem habere participandi, tantum dissolvuntur, ex causa, de qua mox prius, quod nulli talium aliquod verum, sed unicuique falsum pro vero, et malum pro bono; hoc nunc est, quod vir non audiat labium socii sui.

1323. Vers: 8. *Et dispersit Jehovah eos inde super facies totius terrae, et cessarunt aedificare urbem.* Dispersit eos Jehovah super facies totius terrae significat hic ut prius, quod non agniti fuerint: et cessarunt aedificare urbem, significat quod talis doctrina non recepta.

1324. Quod dispersit Jehovah eos super facies totius terrae, significet quod non agniti fuerint, constat ab illis quae prius ad vers: 4. dicta sunt, ubi eadem verba.

Quod cessarunt aedificare urbem, significet quod talis doctrina non recepta, constat ex significatione urbis, quod sit doctrina, ut ostensum prius, n: 402, tum ex illis quae supra ad vers: 4 et 5, de aedificare urbem et turrim. Ex his patet, quod

talis doctrina, seu talis cultus, in quo interius amor sui, seu cultus sui, apud Antiquam hanc Ecclesiam non permissus, et quidem ex causa, de qua in versu mox sequente.

1825. Vers: 9. *Propterea vocavit nomen ejus Babel, quia ibi confudit Jehovah labium totius terrae, et inde dispersit eos Jehovah super facies totius terrae.* Propterea vocavit nomen ejus Babel, significat talem cultum: quia confudit Jehovah labium totius terrae, significat Ecclesiae hujus Antiquae statum quod internus cultus perire inciperet; terra est Ecclesia: et inde dispersit eos Jehovah super facies totius terrae, significat quod cultus internus nullus factus.

1826. Propterea vocavit nomen ejus Babel, quod significet talem cultum, nempe qualis cultus significatur per Babel, constat ab illis quae hactenus dicta sunt, nempe cultus, in quo interius est amor sui, proinde omne quod spurcum et prophanum; amor sui non aliud est quam proprium, quod quam spurcum et prophanum sit, constare potest ab illis quae de *proprio* ostensa sunt prius, n: 210, 215. ex Philavtia, hoc est, amore sui seu proprio profluunt omnia mala, sicut odia, vindictae, crudelitates, adulteria, doli, hypocrises, impietas; quare cum amor sui seu proprium inest cultui, talia mala ei insunt, sed secundum differentiam et gradum quanti et qualis quod ex amore isto; inde omnis prophanatio cultus: sed ita se res habet, quantum ex amore sui seu proprio se infert cultui, tantum recedit cultus internus, seu tantum fit nullus cultus internus; cultus internus consistit in affectione boni et agnitione veri, at quantum amoris sui seu quantum proprii incedit seu intrat, tantum affectio boni et agnitio veri recedit seu exit; sanctum nusquam potest esse cum prophano, sicut non coelum cum inferno, sed discedere unum ab altero debet, talis est status et ordo in Regno Domini; haec causa est, quod apud tales, quorum cultus Babel vocatur, non detur cultus internus, sed est quoddam mortuum, et quidem cadaverosum interius quod colitur; inde qualis est cultus eorum externus, in quo tale, patet; quod talis cultus sit Babel, constat passim ex Verbo, ubi describitur Babel, ut apud Danielem, ubi Statua, quam vidit Nebuchadnezar Rex Babelis in somnio, cujus caput aurum, pectus et brachia argentum, venter et femora aes, crura ferrum, pedes partim ferrum partim

argilla, significat quod ex vero cultu demum talis cultus, qualis vocatur Babel, factus, quare etiam e petra excisus lapis contrivit ferrum, aes, argillam, argentum et aurum, Dan: II: 31, 32, 44, 45. Statua auri, quam erexit Nebuchadnezar Rex Babelis, quam adorarent, nec aliud erat, Dan: III: 1 ad f. Similiter quod Rex Babelis cum magnatibus, ex vasis auri, quae erant ex Templo Hierosolymae, biberent vinum, et laudarent deos auri, argenti, aeris, ferri et lapidis, et ideo scriptura in pariete, Dan: V: 1, ad f. Tum quod Darius Medus, mandaverit, ut adoraretur pro deo, Dan: VI: [6] ad f. ut et Bestiae in somnio visae Danieli, Dan: VII: 1, ad f. similiter etiam Bestiae et Babel apud Johannem in Apocalypsi: quod talis cultus significatus et repraesentatus, constat manifeste non modo apud Danielem et Johannem, sed etiam apud Prophetas; apud Esaiam, „Facies flammarum facies eorum; stellae coelorum et sidera „eorum non lucent luce sua; obtenebratus est sol in ingressu „suo; et luna non splendere facit lucem suam: cubant ibi ziim, „et implentur domus eorum ochim, et habitant ibi filiae noctuae, et satyri saltant ibi, et respondent iim in palatiis ejus, „et dracones in aedibus voluptatis," XIII: 8, 10, 21, 22. ubi agitur de *Babele*, et describitur internum cultus talis, per facies flammarum quae sunt cupiditates, per quod stellae, quae sunt veritates fidei, non luceant, per quod sol, qui est amor sanctus, obtenebretur, per quod luna, quae est verum fidei, non splendeat; per ziim, ochim, filias noctuae, satyros, iim, dracones, quod sint interiora cultus, nam talia sunt amoris sui seu proprii: quare etiam *Babel* apud Johannem vocatur mater scortationum et abominationum, Apoc: XVII: 5. et apud Eundem, „Habitaculum draconum, et custodia omnis spiritus immundi, et custodia omnis avis immundae et exosae," Apoc: XVIII: 2. ex quibus patet, cum talia intus, quod non possit esse aliquid boni et veri fidei; et quod in tantum recedant bona affectionis et vera fidei, in quantum illa intrant: vocantur ea quoque sculptilia deorum Babelis, Esai: XXI: 9. Quod sit amor sui seu proprium, quod in cultu, seu quod sit cultus sui, constat manifeste apud Esaiam, „Propheta parabolam hanc super *regem Babelis:* tu dixisti in corde tuo, coelos ascendam, „supra stellas Dei exaltabo thronum meum, et sedebo in mon-

„te conventus, in lateribus septentrionis; ascendam supra excelsa nubis; similis fiam Altissimo, verumtamen ad infernum „dejectus eris," XIV: 4, 13, 14, 15. ubi manifeste quod Babel sit qui pro deo vult coli, hoc est, quod sit cultus sui. Apud Eundem, „Descende, et sede super pulvere virgo *filia* „*Babelis*, sede in terra, non thronus, *filia chaldaeorum*, confisa es in malitia tua, dixisti, nullus videns me, sapientia tua „et scientia tua ea avertit te, dixisti in corde tuo, ego et non sicut ego praeterea," XLVII: 1, 10. Apud Jeremiam, „Ecce „ego contra te mons corrumpens, corrumpens totam terram, „et extendam manum meam supra te, et devolvam te de petris. „et dabo te in montem combustionis: si ascenderit *Babel* in „coelos, et si muniverit excelsum roboris sui, a mecum venient „vastatores ei," LI: 25, 53. inde quoque patet, quod Babel sit cultus sui. Quod nulla iis lux veri, sed mera caligo, hoc est, quod non iis verum fidei, describitur apud Jeremiam, „Verbum quod loquutus est Jehovah contra *Babelem; contra terram Chaldaeorum;* ascendet super eam gens a septentrione, „haec ponet terram ejus in desolationem, et non erit habitans „in ea, ab homine usque ad bestiam se dimovebunt, abibunt," L: 1, 3. septentrio pro caligine, seu non vero; non homo et non bestia, pro non bono: videantur plura de Babele infra ad vers: 28, ubi de Chaldaea.

1327. Quod confudit Jehovah labium totius terrae, significet Ecclesiae hujus Antiquae statum, quod internus cultus perire inciperet, constat ex eo, quod dicatur labium totius terrae, non ut prius vers: 7. labium eorum qui aedificare coeperunt urbem et turrim; per faciem totius terrae significatur status Ecclesiae, nam terra est Ecclesia, ut ostensum prius n: 662, 1066. Cum Ecclesiis post diluvium ita se res habuit; fuerunt tres Ecclesiae, quae memorantur in specie in Verbo, nempe Ecclesia Antiqua Prima, quae a Noacho nominata fuit; Ecclesia Antiqua altera, quae ab Ebero; et Ecclesia Antiqua tertia, quae a Jacobo, et postea a Jehuda et Israële: quod Primam Ecclesiam attinet, quae nempe Noachus dicta, illa fuit sequentium sicut parens, et sicut solent Ecclesiae in suis initiis, magis illibata et insons, ut constat quoque a primo versu hujus Capitis, quod ei fuerit unum labium, hoc est, una doctrina, nem-

pe omnibus charitas prò essentiali; sed temporis successu coepit, ut solent Ecclesiae, etiam labi, et quidem imprimis ex eo, quod plures eorum coeperint derivare cultum in semet, ut ita eminerent prae aliis, sicut supra ex vers: 4. constat, « dixerunt enim, « aedificemus nobis urbem et turrim, et caput ejus in coelo, et « faciamus nobis nomen, » tales in Ecclesia non potuerunt aliter esse quam sicut fermentum quoddam, aut sicut torres ex quo incendium; cum periculum prophanationis sancti inde, de quo n: 571, 582, immineret, status hujus Ecclesiae, ex Providentia Domini, mutatus est, nempe quod periret cultus ejus internus et remaneret externus, quod hic significatur per quod Jehovah confuderit labium totius terrae: exinde quoque constat, quod talis cultus, qui vocatur Babel, non invaluerit in Prima Antiqua Ecclesia, sed in sequentibus, cum inceperunt homines coli pro diis, imprimis post mortem, inde tot gentium dii. Cur permissum, quod cultus internus periret, et externus maneret, causa est, ne prophanaretur sanctum; prophanatio sancti secum habet damnationem aeternam; prophanare sanctum nemo potest, nisi qui cognitiones fidei habet, et qui agnoscit illas, qui autem non habet, non potest agnoscere, minus prophanare; interna sunt quae prophanari possunt, nam in internis est sanctum, non autem in externis; se habet hoc sicut homo, qui facit malum, nec cogitat malum, ei non imputari potest malum quod facit, ut non ei qui non deliberato animo facit, aut ei cui non rationale; ita qui non credit dari vitam post mortem, sed usque cultum externum habet, is non prophanare potest illa quae sunt vitae aeternae, quia non credit dari; aliter se habet cum illis qui norunt, et qui agnoscunt; hoc quoque causa est, quod permittatur homini in voluptatibus, inque cupiditatibus potius vivere, seque per eas removere ab internis, quam ut in cognitionem et agnitionem internorum veniat, et illa prophanet; Judaeis ideo permittitur se avaritiae hodie immergere, ut sic elongentur eo magis ab agnitione internorum, nam sunt tales, ut si agnoscerent, non potuissent aliter quam prophanare; nihil magis ab internis removet, quam avaritia, quia est cupiditas infima terrestris; similiter se habet cum multis intra Ecclesiam, et similiter se habet cum gentibus extra Ecclesiam, hae, nempe gentes, omnium minime prophanare possunt: haec nunc

causa est, quod hic dicatur, quod Jehovah confuderit labium totius terrae, et quod haec significent Ecclesiae statum quod mutatus, nempe quod cultus ejus externus factus, in quo nullus internus: simile repraesentatum et significatum fuit per captivitatem Babylonicam, in quam abducti sunt Israëlitae, et postea Judaei, de qua ita apud Jeremiam, „Et erit gens et regnum, quae non serviverint regi *Babelis*, et qui non dederit „collum suum in jugo *regis Babelis*, gladio, et fame, et peste „visitabo super gentem hanc, donec consumam eos per manum „ejus," XXVII: 8. seq: servire regi Babelis et dare collum in jugo ejus, est prorsus privari cognitione et agnitione boni et veri fidei, ita cultu interno; quod adhuc manifestius constat apud Eundem prophetam, „Sic dixit Jehovah ad omnem populum in „urbe hac, fratres vestros, qui non exiverunt vobiscum in captivitatem, sic dixit Jehovah Zebaoth, ecce Ego mittens in eos „gladium, famem et pestem, et dabo eos sicut ficus horridas," XXIX: 16, 17. remanere in urbe, et non exire ad regem *Babelis*, repraesentabat et significabat eos, qui in cognitionibus internorum, seu veritatum fidei essent, et prophanarent illa, in quos dicitur quod mitteretur gladius, fames, pestis, quae sunt poenae prophanationis, et quod fierent sicut ficus horridae. Quod per Babelem significentur illi, qui deprivant alios omni cognitione et agnitione veri, etiam repraesentatum et significatum est per haec apud Eundem prophetam, „Omnem Jehudam „dabo in manum regis *Babelis*, et transportabit eos in *Babel*, „et percutiet eos gladio, et dabo omnes opes urbis hujus, et „omnem laborem ejus, et omne pretiosum ejus, et omnes thesauros Regum Jehudae, dabo in manum hostium eorum, et „diripient ea et capient ea," XX: 4, 5. ubi per omnes opes, omnem laborem, omne pretiosum, omnes thesauros regum Jehudae, in sensu interno, significantur cognitiones fidei. Apud Eundem, „Cum familiis septentrionis regem *Babelis* adducam „super terram hanc, et super habitatores ejus, et super omnes „gentes istas circumcirca, et devotioni dabo eos, et ponam eos „in desolationem, et in sibilum, et in vastitates saeculi, et erit „tota terra haec in vastitatem," XXV: 9, 11. ubi vastatio interiorum fidei, seu interni cultus, per Babelem, describitur; cui enim cultus sui, ei nullum verum fidei, ut prius ostensum, is per-

dit et vastat, inque captivitatem abducit omne quod verum est, quare etiam Babel vocatur mons corrumpens, Jerem: LI: 25. porro videantur quae de Babele dicta prius n: 1182.

1328. Et inde dispersit eos Jehovah super facies totius terrae, quod significet quod cultus internus nullus factus, constare potest a significatione dispergi, quod sit dissipari; in sensu proximo significantur, per dispergi super facies totius terrae, illi, qui urbem Babelis aedificare vellent, sed quia illi sunt qui deprivant alios omni cognitione veri, ut dictum est, simul per haec significatur privatio cultus interni, unum enim est consequens alterius, hic est consequens, quia tertia vice dicitur: quod Prima Antiqua Ecclesia deprivata fuerit cognitionibus veri et boni, constat inde, quod gentes, quae constituerunt Ecclesiam illam Antiquam, factae sint ad plurimam partem idololatrae, et usque cultum quendam externum habuerint: qui idololatrae sunt extra Ecclesiam, eorum sors multo melior est sorte eorum qui idololatrae sunt intra Ecclesiam, illi sunt idololatrae externi, hi autem interni: quod sors illorum melior sit, constat ab illis quae Dominus dicit, apud Luc: XIII: 23, 28, 29, 30. Matth: VIII: 11, 12. haec nunc causa est, quod status Ecclesiae hujus Antiquae mutatus.

1329. Vers: 10. *Hae nativitates Schemi; Schem filius centum annorum, et genuit Arphachschad, duobus annis post diluvium.* Hae nativitates Schemi, significant derivationes alterius Ecclesiae Antiquae; Schem est cultus internus in genere: centum anni significant statum Ecclesiae istius in principio: Arphachschad fuit gens ita nominata, per quam significatur scientia: duobus annis post diluvium, significat alteram Ecclesiam postdiluvianam.

1330. Hae nativitates Schemi, quod significent derivationes alterius Ecclesiae Antiquae, constat a significatione Nativitatum, quod sit origo et derivatio doctrinalium et cultuum, ut dictum prius n: 1145: Nativitates hic et alibi in Verbo non aliae sunt quam quae sunt Ecclesiae, ita quae sunt doctrinalium et cultuum; internus sensus Verbi nihil aliud involvit; quare cum Ecclesia aliqua nascitur, dicitur quod Nativitates illius sint, ut cum Ecclesia Antiquissima Gen: Cap: II: 4. „Hae *Nativitates* coelorum et terrae,“ pariter cum caeterae Ecclesiae ante diluvium, quae successerunt, Cap: V: vers: 1. „Hic liber

„*Nativitatum;*“ similiter Ecclesiae post diluvium, quae tres fuerunt, Prima Noachus dicta; Altera ab Ebero nominata; Tertia a Jacobo, haec postea a Jehuda et Israële; Prima Ecclesia cum describitur, similiter inchoatur Cap: praec: vers: 1. „Hae „*Nativitates* filiorum Noachi:“ haec Altera ab Ebero nominata, similiter in hoc versu, „Hae *Nativitates* Schemi:“ Tertia quoque versu 27 hujus Capitis, „Hae *Nativitates* Therachi:“ quare Nativitates nihil aliud significant quam origines et derivationes doctrinalium et cultuum Ecclesiae, quae describitur. Quod nativitates secundae hujus Ecclesiae, a Schemo ducantur, seu quod initium ejus describatur a Schemo, causa est, quia Schemus significat cultum internum, hic cultum internum hujus Ecclesiae; non quod cultus internus hujus Ecclesiae fuerit talis cultus internus, qualis in Cap: praec: significatus est per Schemum, sed modo quod sit cultus internus hujus Ecclesiae.

1331. Quod Schem sit cultus internus in genere, inde nunc constat; qualis cultus internus hujus Ecclesiae fuerit, *patet* ab illis qui nominantur successive a Schemo, nempe quod fuerit scientificum; quod etiam confirmatur a numeris annorum, dum introspiciuntur, et evolvuntur.

1332. Quod centum anni significent statum Ecclesiae istius in genere, constat ab illis quae de numeris et annis in genere dicta et ostensa sunt prius n: 482, 487, 488, 493, 575, 647, 648, 755, 813, 893, quod significent tempora et status; sed qui et quales status per numerum annorum centum, tum per numeros annorum in sequentibus hujus Capitis, significentur, prolixum foret exponere; praeter quod etiam sit implexum.

1334. Quod Arphachschad fuerit gens ita nominata, et quod per eam significetur scientia, Cap: praec: ad vers: 24, n: 1236,[7] dictum est.

1335. Duobus annis post diluvium, quod significet alteram Ecclesiam postdiluvianam, inde constare potest, quod per Annum in Verbo, sicut etiam per Diem, et per Septimanam, significetur integra periodus, minor aut major, pauciorum aut plurium annorum, imo abstracte periodus, ut videri potest ab illis locis, quae prius n: 488 et 893 allata sunt: similiter hic, duobus annis post diluvium, quibus significatur secunda periodus Ecclesiae, quae fuit cum Ecclesia haec altera inchoavit.

1336. Vers: 11. *Et vixit Schem, postquam genuit illum Arphachschad, quingentis annis, et genuit filios et filias.* Vixit Schem postquam genuit Arphachschad 500 annis, significant durationem et statum; Schemus significat, hic ut prius, cultum internum in genere; Arphachschad scientiam: et genuit filios et filias significat doctrinalia.

1337. Quod haec significentur, non opus est confirmare, constat ex significatione eorundem, de qua prius: solum quod internus cultus hujus Ecclesiae non aliud fuerit quam quoddam scientificum, ita quoddam amoris, qui vocari potest amor veri, cum enim haec Ecclesia incepit, vix aliqua charitas residua fuit, ita nec fides, quae solius charitatis, ut quoque a mox praecedentibus constat de urbe et turri Babelis, quod nempe Jehovah confudit labium totius terrae, vers: 9.

1338. Quod gignere filios et filias, significet doctrinalia, constat ex significatione filiorum prius, n: 264, 489, 490, 491, 533.

1339. Vers: 12. *Et Arphachschad vixit quinque et triginta annis, et genuit Schelachum.* Arphachschad vixit 35 annis, significat initium secundi status hujus Ecclesiae, tum ipsum ejus statum alterum; per Arphachschad significatur, hic ut prius, scientia: et genuit Schelachum, significat derivationem inde; Schelach fuit gens ita nominata, per quam significatur id quod scientiae.

1340. Quod haec significentur, nec opus est confirmare: quod Schelach fuerit gens ita nominata, et per eam significetur id quod est scientiae, prius Cap: praec: vers: 24 dictum est.

1341. Vers: 13. *Et vixit Arphachschad, postquam genuit illum Schelachum, tribus annis et quadringentis annis, et genuit filios et filias.* Vixit Arphachschad postquam genuit Schelachum 403 annis, significat durationem et statum; Arphachschad hic ut prius scientiam; et Schelach id quod est scientiae: et genuit filios et filias, significat doctrinalia.

1342. Vers: 14. *Et Schelach vixit triginta annis, et genuit Eberum.* Schelach vixit 30 annis, significat initium tertii status; Schelach significat, hic ut prius, id quod est scientiae: et genuit Eberum, significat derivationem inde; Eberus fuit gens, quae gens Hebraea ab Ebero ut a suo patre nominata,

per quam significatur Ecclesiae Secundae Antiquae cultus in genere.

1843. Quod Eberus fuerit gens, quae gens Hebraea ut a suo patre nominata, et quod per eam significetur Ecclesiae Secundae Antiquae cultus in genere, constat a Verbi historicis, ubi passim nominatur; ex illa gente, quia ibi cultus novus inchoatus, omnes vocati sunt Hebraei, qui similem cultum habuerunt: cultus eorum fuit, qualis postea restauratus apud Jacobi posteros; et ejus praecipuum constabat in eo, quod Deum suum appellaverint Jehovam, et quod Sacrificia habuerint: Antiquissima Ecclesia unanimiter agnovit Dominum, et Ipsum Jehovam nominavit, ut constat quoque a primis Capitibus Geneseos, et alibi in Verbo: Antiqua Ecclesia, hoc est, illa quae fuit post diluvium, etiam agnovit Dominum, et Ipsum appellavit Jehovam, illi imprimis, qui internum cultum habuerunt et dicti sunt filii Schemi; caeteri, qui in externo cultu fuerunt, agnoverunt quoque Jehovam, et Ipsum coluerunt; sed cum cultus internus factus est externus, et magis cum idololatricus, et cum unaquaevis gens habere coepit suum deum quem coluit, gens Hebraea retinuit nomen Jehovae, et appellavit Deum suum Jehovam, et in hoc distinguebantur a caeteris gentibus: Jacobi posteri in Aegypto, cum cultu externo, etiam perdiderunt hoc, quod Deus eorum appellaretur Jehovah, imo ipse Moses; quare instructi sunt omnium primum, quod Jehovah esset Deus Hebraeorum, et Deus Abrahami, Isaci et Jacobi, ut constare potest ab his apud Mosen, „Jehovah dixit ad Mosen, intrabis „tu et seniores Israëlis ad regem Aegypti, et dicetis ad eum, „*Jehovah Deus Hebraeorum* obviam venit nobis, et nunc eamus quaeso iter trium dierum in desertum, et *sacrificemus* „*Jehovae Deo nostro*," Exod: III: 18. apud Eundem, „Dixit Pharao, quis *Jehovah*, cujus audiam vocem, ad dimittendum Israëlem, non novi *Jehovam*, etiamque Israëlem non „dimittam; et dixerunt, *Deus Hebraeorum* obviam venit nobis; eamus quaeso iter trium dierum in desertum, et *sacrificemus Jehovae Deo nostro*," Exod: V: 2, 3. quod Jacobi posteri perdiderint in Aegypto, cum cultu, etiam nomen Jehovae, constare potest ab his apud Mosen, „Dixit Moses ad Deum, „ecce ego cum venero ad filios Israëlis, et dixero ad illos, Deus

„ patrum vestrorum misit me ad vos, et dixerint mihi, quodnam *nomen* illius, quid dicam ad eos; et dixit Deus ad Mosen, *Sum Qui Sum*, et dixit, ita dices filiis Israëlis, *Sum* misit me ad vos; et dixit amplius Deus ad Mosen, ita dices ad filios Israëlis, *Jehovah Deus patrum vestrorum*, Deus Abrahami, Deus Isaci, et Deus Jacobi, misit me ad vos, hoc *Nomen meum* in aeternum," Exod: III: 13, 14, 15. inde patet, quod etiam Moses nesciverit; et quod distinguerentur a caeteris per nomen Jehovae Dei Hebraeorum; inde etiam alibi Jehovah nominatur Deus Hebraeorum, „Dices ad Pharaonem, *Jehovah Deus Hebraeorum* misit me ad te," Exod: VII: 16. „Intra ad Pharaonem, et loquere ad eum, sic dixit *Jehovah Deus Hebraeorum*," Exod: IX: 1, 13. „Intravit Moses et Aharon ad Pharaonem, et dixerunt ad eum, ita dixit *Jehovah Deus Hebraeorum*," Exod: X: 3. apud Jonam, „*Hebraeus* ego, et *Jehovam* Deum coelorum ego timens," I: 9. tum quoque apud Samuelem, „Audiverunt Philistaei vocem acclamationis, dixerunt, quae vox acclamationis magnae hujus in castris *Hebraeorum*, et cognoverunt quod arca *Jehovae* venisset ad castra; Philistaei dixerunt, vae nobis, quis liberabit nos e manu *Deorum magnificorum* horum; hi illi *dii*, qui percusserunt Aegyptios omni plaga in deserto, estote in viros Philistaei, ne serviatis *Hebraeis*," 1 Sam: IV: 6, 8, 9. ibi quoque patet, quod gentes distinguerentur per deos, quos nominarent, et quod gens Hebraea per Jehovam. Quod alterum essentiale cultus Gentis Hebraeae constituerint Sacrificia, patet quoque a locis supra adductis Exod: III: 18. Cap: V: 2, 3. tum ex eo, quod Aegyptii abominati sint gentem Hebraeam propter hunc cultum, ut constat ex his apud Mosen, „Dixit Moses, non rectum ad faciendum sic, quia *Abominationem Aegyptiorum sacrificaremus Jehovae Deo nostro; ecce sacrificaremus abominationem Aegyptiorum* in oculis eorum, nonne lapidabunt nos," Exod: VIII: 22. quare etiam Aegyptii abominati sunt gentem Hebraeam, usque adeo, ut nec cum iis comedere panem vellent, Gen: XLIII: 32. inde quoque patet, quod posteritas Jacobi non sola fuerit gens Hebraea, sed omnes qui talem cultum habuerunt, quare etiam terra Canaan vocatur terra Hebraeorum tempore Josephi, „Josephus

„dixit, furto ablatus sum e *terra Hebraeorum*,“ Genes: XL: 15. quod sacrificia apud idololatras in terra Canaane fuerint, multis constare potest, sacrificabant enim suis diis, Balibus et aliis; praeter quod Bileamus, qui fuit e Syria, ubi Eberus, seu unde gens Hebraea, antequam posteri Jacobi venerunt in terram Canaanem, non modo sacrificia obtulit, sed etiam Jehovam Deum suum vocavit; quod Bileamus e Syria, unde gens Hebraea, Num: XXIII: 7. quod sacrificia obtulit, Num: XXII: 39, 40. Cap: XXIII: 1, 2, 3, 14, 29. quod Jehovam Deum suum vocavit: Num: XXII: 18, et passim ibi. Quod de Noacho, Cap: VIII: vers: 20. dicatur, quod obtulerit holocausta Jehovae, non est historicum verum, sed historicum factum, quia per holocausta significatum sanctum cultus, ut ibi videatur. Ex his nunc patet, quid per Heberum, seu per gentem Hebraeam significetur.

1344. Vers: 15. *Et vixit Schelach, postquam genuit illum Eberum, tribus annis et quadringentis annis, et genuit filios et filias.* Vixit Schelach postquam genuit Eberum 403 annis, significat durationem et statum; Schelach, hic ut prius, id quod scientiae; Eberus, hic quod prius, hujus Ecclesiae cultum in genere: et genuit filios et filias, significat doctrinalia.

1345. Vers: 16. *Et vixit Eberus quatuor et triginta annis, et genuit Pelegum.* Vixit Pelegus 34 annis, significat initium quarti status hujus Ecclesiae; Eberus hic, ut prius, cultum hujus Ecclesiae in genere: et genuit Pelegum, significat derivationem inde; Peleg fuit gens ab illo ut a suo patre ita nominata, per quam significatur cultus externus.

Quod Peleg hic significet cultum externum, sequitur ex serie derivationum cultus, ita a derivatione ejus; in Cap: praec: vers: 25. aliud ex significatione nominis, quod in diebus ejus divisa sit terra, et quia ibi una cum fratre suo Joktan repraesentabat Ecclesiam illam.

1346. Vers: 17. *Et vixit Eberus, postquam genuit illum Pelegum, triginta annis et quadringentis annis, et genuit filios et filias.* Vixit Eberus postquam genuit Pelegum 430 annis, significat durationem et statum; per Eberum et Pelegum significatur hic ut prius: et genuit filios et filias, significat doctrinalia quae sunt ritualia.

1347. Vers: 18. *Et vixit Peleg triginta annis, et genuit Reu.* Vixit Peleg 30 annis, significat initium quinti status; per Peleg significatur hic ut prius: et genuit Reu, significat derivationem inde; Reu fuit gens ab illo ut a suo patre ita nominata, per quam significatur cultus adhuc magis externus.

1348. Vers: 19. *Et vixit Peleg, postquam genuit illum Reu, novem annis et ducentis annis, et genuit filios et filias.* Vixit Peleg postquam genuit Reu 209 annis, significat durationem et statum; per Peleg et Reu significatur hic quod prius: et genuit filios et filias, significat ritualia.

1349. Vers: 20. *Et vixit Reu duobus et triginta annis, et genuit Serugum.* Vixit Reu 32 annis, significat initium sexti status; per Reu significatur hic ut prius: et genuit Serugum, significat derivationem inde; Serug fuit gens ab illo ut a suo patre ita nominata, per quam significatur cultus in externis.

1350. Vers: 21. *Et vixit Reu, postquam genuit illum Serugum, septem annis et ducentis annis; et genuit filios et filias.* Vixit Reu postquam genuit Serugum 207 annis, significat durationem et statum; per Reu et per Serug, significatur hic ut prius: et genuit filios et filias, significat ritualia talis cultus.

1351. Vers: 22. *Et vixit Serug triginta annis, et genuit Nachorem.* Vixit Serug 30 annis, significat initium septimi status hujus Ecclesiae; per Serug significatur hic ut prius: et genuit Nachorem, significat derivationem inde; Nachor fuit gens ab illo ut a suo patre ita nominata, per quam significatur cultus vergens ad idololatricum.

1352. Vers: 23. *Et vixit Serug, postquam genuit illum Nachorem, ducentis annis; et genuit filios et filias.* Vixit Serug postquam genuit Nachorem 200 annis, significat durationem et statum; per Serug et Nachorem significatur hic ut prius: et genuit filios et filias, significat ritualia istius cultus.

1353. Vers: 24. *Et vixit Nachor novem et viginti annis; et genuit Therachum.* Vixit Nachor 29 annis, significat initium octavi status hujus Ecclesiae; per Nachorem significatur, hic ut prius, cultus vergens ad idololatricum: et genuit Therachum, significat derivationem inde; Therachus fuit gens

ab illo ut a suo patre ita nominata, per quam significatur cultus idololatricus.

1354. Vers: 25. *Et vixit Nachor postquam genuit illum Therachum, novendecim annis et centum annis; et genuit filios et filias.* Vixit Nachor postquam genuit Therachum 119 annis, significat durationem et statum; per Nachorem significatur, hic ut prius, cultus vergens ad idololatricum; per Therachum cultus idololatricus: et genuit filios et filias, significat ritualia idololatrica.

1355. Vers: 26. *Et vixit Therach septuaginta annis; et genuit Abramum, Nachorem et Haranem.* Vixit Therach 70 annis, significat initium noni status, qui ultimus; per Therachum significatur, hic ut prius, cultus idololatricus: et genuit Abramum, Nachorem, et Haranem, significat derivationes inde; Abram, Nachor et Haran fuerunt personae, a quibus etiam gentes nominatae, quae fuerunt idololatrae.

1356. Quod per Therachum significetur cultus idololatricus, constare potest a derivationibus, de quibus a vers: 20 huc usque: Ecclesia haec altera Antiqua, a cultu quodam interno degenerata est, et adulterata usque ut demum facta sit idololatrica, ut solent Ecclesiae, quod ab internis suis vadant ad externa, et demum desinant in meris externis, obliteratis internis: quod haec Ecclesia talis facta, usque, ut multa pars eorum non agnoverit Jehovam pro Deo, sed quod coluerit alios deos, constat apud Josuam, « Dixit Josua ad omnem populum; « sic dixit Jehovah Deus Israëlis; trans fluvium habitarunt pa- « tres vestri a saeculo, *Therachus* pater *Abrahami*, et pater « *Nachoris*, et *serviverunt diis aliis*, » XXXIV: 2. « Nunc ti- « mete Jehovam, et servite Ipsi in integritate et veritate; et re- « movete *deos*, quibus *serviverunt patres vestri* trans fluvium, « et in Aegypto, et servite Jehovae: et si malum in oculis ve- « stris servire Jehovae, eligite vobis hodie, cui serviatis, sive « *diis, quibus serviverunt patres vestri*, qui trans fluvium, si- « ve diis Emorraei, » ibid: vers: 14, 15. ubi quod Therachus, Abram et Nachor, idololatrae fuerint, manifeste patet. Quod Nachor gens fuerit, apud quam cultus idololatricus, constat quoque a Labane Syro, qui fuit in urbe Nachoris, et coluit imagines seu theraphim, quas abstulit Rachel, Gen: XXIV:

10. Cap: XXXI: 19, 26, 32, 34. et quod alius fuerit deus Abrahami, alius deus Nachoris, et alius patris eorum seu Therachi, constat ex Genes: XXXI: 53. manifeste etiam dicitur de Abramo, quod Jehovah ei non notus fuerit, apud Mosen, „Ego Jehovah apparui Abrahamo, Isaco et Jacobo in Deo Schad-„dai, et *nomine meo Jehovah non notus fui illis*," Exod: VI: 3. inde patet, quantum Ecclesia haec apud hanc gentem desciverit in cultum idololatricum, qui hic per Therachum significatur; et quia per Therachum, etiam per Abramum, Nachorem, et Haranem.

1357. Tria genera universalia idololatriae sunt, primum est amoris sui, alterum est amoris mundi, tertium est amoris voluptatum; cultus omnis idololatricus pro fine habet unum aut alterum ex his; cultus eorum non est propter alios fines, nam vitam aeternam non sciunt, nec curant, etiam negant: haec tria genera Idololatriae significata sunt per tres filios Therachi.

1358. Quod Abram, Nachor, et Haran, fuerint personae, a quibus etiam gentes nominatae, quae fuerunt idololatrae, constat ex historicis Verbi; de Nachore ostensum est; ipsa enim urbs vocata erat urbs Nachoris, Gen: XXIV: 10; urbes illo tempore non fuerunt aliae quam familiae, quae simul habitabant, et familiae plures non aliae quam gens: quod ex Abrahamo plures gentes natae sint, constat non solum ex posteritate Ismaëlis, seu Ismaëlitis, sed etiam a posteritate plurium ejus filiorum ex Kethurah uxore, qui nominantur Genes: XXV: 1, 2, 3, 4.

1359. Vers: 27. *Et hae nativitates Therachi; Therach genuit Abramum, Nachorem, et Haranem; et Haran genuit Lothum.* Hae nativitates Therachi, significant origines et derivationes idololatriae, ex qua Ecclesia repraesentativa: Therachus fuit filius Nachoris, tum gens ab illo ut a suo patre nominata; per illum significatur cultus idololatricus: Abram, Nachor et Haran fuerunt filii Therachi, tum gentes ab illis ut a suis patribus nominatae; per illos hic significantur cultus idololatrici inde: ex Lotho etiam fuerunt binae gentes quae idololatrae.

1360. Hae nativitates Therachi, quod significent origines et derivationes idololatriae, ex qua Ecclesia repraesentativa;

quod nativitates significent origines et derivationes, supra in hoc Capite ad vers: 10 ostensum est; hic nunc agitur de Tertia Ecclesia post diluvium, quae successit, cum Altera, de qua a versu 10 huc usque actum, in Theracho facta sit idololatrica: quod Therachus, Abramus, Nachor, et Haran fuerint idololatrae, ostensum est, praeter quod gentes ex illis, ut Ismaëlitae et Midianitae, aliique, qui fuerunt posteri Abrami; praeter alios in Syria ex Nachore; tum etiam Moabitae et Ammonitae, qui fuerunt posteri Lothi.

1361. Quod ex idololatria, Ecclesia repraesentativa facta sit, nullus scire potest, nisi sciat quid Repraesentativum est; quae in Ecclesia Judaica repraesentabantur, et quae in Verbo, est Dominus, ac Ipsius Regnum, proinde coelestia amoris, et spiritualia fidei, haec sunt quae repraesentantur, praeter plura quae ad illa pertinent, sicut omnia quae sunt Ecclesiae: repraesentantes, sunt vel personae, vel res quae sunt in mundo, aut super tellure, verbo omnia quae sunt objecta sensuum, usque adeo ut vix aliquid objectum sit, quod non repraesentativum esse possit: sed generalis lex repraesentationis est, quod nihil reflectatur super personam aut super rem, quae repraesentat, sed super illud ipsum quod repraesentatur; ut pro exemplo; omnis Rex, quicunque fuit, in Juda et Israële, imo in Aegypto, et alibi, potuit repraesentare Dominum; ipsum Regium eorum est repraesentativum; ita potuit Rex omnium pessimus, sicut Pharao, qui erexit Josephum super terram Aegypti, Nebuchadnezar in Babele, Dan: II: 37, 38. Saul, et caeteri Reges Jehudae et Israëlis, qualescunque fuerunt; ipsa unctio, unde appellati Uncti Jehovae, hoc involvit: Similiter omnes Sacerdotes, quotcunque fuerunt, repraesentabant Dominum, ipsum Sacerdotale est repraesentativum; sacerdotes, qui fuerunt mali et immundi, similiter; quia in repraesentativis nihil reflectebatur super personam, qualis fuit. Nec solum homines repraesentabant, sed etiam bestiae, sicut omnes quae sacrificabantur, agni et oves repraesentabant coelestia, columbae et turtures spiritualia; arietes, hirci, juvenci et boves similiter, sed coelestia et spiritualia inferiora. Nec solum animata, ut dictum, repraesentabant, sed etiam inanimata, sicut Altare, imo lapides altaris, tum Arca et Tentorium cum omnibus quae ibi, ut

et Templum cum omnibus quae ibi, quod cuivis notum esse potest, ita lucernae, panes, vestes Aharonis: nec solum haec repraesentativa fuerunt, sed etiam omnes ritus, qui fuerunt in Ecclesia Judaica. In Antiquis Ecclesiis repraesentativa se extendebant ad omnia objecta sensuum, sicut ad montes, et colles, adque valles, planities, fluvios, rivos, fontes, cisternas, ad lucos, ad arbores in genere, et ad quamcunque arborem in specie, usque adeo ut unaquaevis arbor aliquid certum significaret, quae postea, cum Ecclesia significativa cessavit, facta sunt repraesentativa; ex his constare potest, quid per Repraesentativa intelligatur: et quia non solum per homines, quicunque et qualescunque essent, sed etiam per bestias, tum etiam per inanimata, repraesentari potuerunt coelestia et spiritualia, illa nempe quae sunt Regni Domini in coelis, et quae sunt Regni Domini in terris, inde constat, quid Ecclesia Repraesentativa. Repraesentativa se habuerunt, quod coram spiritibus et angelis, apparerent omnia sancta, quae fiebant secundum ritus mandatos, ut cum Summus Sacerdos lavasset se aquis, amictu pontificali indutus ministraret, coram candelis accensis staret, utcunque ille fuisset, etiam si vel immundissimus, et corde suo idololatra; ita quoque caeteri sacerdotes; nam, sicut dictum, in repraesentativis non reflectebatur super personam, sed super ipsum illud quod repraesentabatur, prorsus abstracte a persona, sicut abstracte a bovibus, juvencis, agnis quae sacrificabantur, aut a sanguine qui effundebatur circum altare, ut et abstracte ab ipso altari, et sic porro. Ecclesia haec repraesentativa instituta est, postquam omnis cultus internus periit, et cum factus non solum mere externus, sed etiam idololatricus, ob causam, ut aliqua conjunctio coeli foret cum terra, seu Domini per coelum cum homine; et hoc postquam periit conjunctio per interna cultus: sed qualis conjunctio haec sit per sola repraesentativa, ex Divina Domini Misericordia, dicetur in sequentibus. Repraesentativa non prius inchoantur quam in Capite Sequente, ubi omnia et singula quae ibi et in sequentibus, pure repraesentativa sunt: hic agitur de statu illorum, qui patres fuerunt, antequam quidam ex illis, et posteri eorum repraesentativi facti, qui quod in idololatrico cultu fuerint, supra ostensum est.

1362. Quod Therachus fuerit filius Nachoris, et quoque gens ab illo ut a suo patre nominata, et quod per illum significetur cultus idololatricus, prius ostensum est: quod Therachus fuerit gens, inde constare potest, quod gentes ex filiis ejus oriundae illum agnoverint ut suum patrem, sicut etiam filii Jacobi seu Judaei, et Israëlitae, tum Ismaëlitae, Midianitae et alii, Abramum; Moabitae et Ammonitae Lothum; quae gentes tametsi non ab illis, sed a filiis eorum nominatae, usque tamen quando omnes agnoscunt communem patrem, seque vocant filios eorum, ut filios Therachi, seu filios Abrahami, seu filios Lothi, per unumquemque eorum significatur gens in communi sensu, ita hic per Therachum, Abramum, Nachorem et Lothum, sunt enim gentium stirpes seu radices: sicut posteri Jacobi, quorum omnes a duodecim filiis ejus nominati sunt, sed usque vocantur Jacob et Israël; tum quoque semen et filii Abrahami, Joh: VIII: 33, 39.

1363. Quod Abram, Nachor et Haran, fuerint filii *Therachi*, et quod quoque gentes ab illis ut a suis patribus nominatae, et quod per illos hic significentur cultus idololatrici, constat ab illis quae supra ostensa sunt, tum quoque ex eo, quod per Therachum, cujus filii fuerunt, significetur Idololatria: sed quinam cultus idololatrici per tres Therachi filios, et dein per Lothum, filium Haranis, hic significentur, constare potest, ex cultibus idololatricis, si inspiciuntur secundum genera: Sunt cultus idololatrici in genere quatuor, unus interior altero, tres interiores sunt sicut filii unius parentis, quartus est sicut filius tertii: Sunt cultus idololatrici interni et externi; interni sunt, qui condemnant hominem, externi autem non ita; quo cultus idololatricus interior est, eo magis condemnat, at quo exterior, eo minus: interni idololatrae, non agnoscunt Deum, sed adorant se et mundum, et pro idolis habent omnes cupiditates, at externi possunt agnoscere Deum, tametsi ignorant quis Deus universi: interni idololatrae cognoscuntur a vita, quam sibi acquisiverunt, quae vita quantum recedit a vita charitatis tantum interiores idololatrae sunt, externi idololatrae solum ex cultu, qui tametsi idololatrae sunt, usque vitam charitatis possunt habere: interni idololatrae, possunt prophanare sancta, at externi idololatrae non possunt; quare ne prophanentur sancta, to-

leratur idololatria externa, sicut constare potest ab illis quae dicta prius n: 571. 582, et supra ad vers: 9. n: 1327.

1364. Quod ex Lotho binae gentes, quae fuerunt idololatrae, constat a binis ejus filiis ex filiabus Gen: Cap: XIX: 37, 38, Moab et Ammi, ex quibus Moabitae et Ammonitae, qui quod idololatrae fuerint, a Verbo patet; hic memoratur Lothus ut pater cultuum idololatricorum per Moab et Ammi significatorum.

1365. Vers: 28. *Et mortuus Haran super facies Therachi patris sui in terra nativitatis suae, in Ur Chaldaeorum.* Mortuus est Haran super facies Therachi, patris sui, in terra nativitatis suae, in Ur Chaldaeorum, significat quod interior cultus obliteratus sit, et factus mere idololatricus: per Haran significatur cultus idololatricus interior; per Therachum patrem ejus, ut prius, cultus idololatricus in genere; per terram nativitatis, origo unde derivatus: per Ur Chaldaeorum significatur cultus externus in quo falsa.

1366. Quod mortuus est Haran super facies Therachi, patris sui, in terra nativitatis suae, in Ur Chaldaeorum, significet quod interior cultus obliteratus sit, et factus mere idololatricus, constat a significatione Haranis, Therachi, nativitatis, et Ur Chaldaeorum, tum quod mortuus dicatur super facies Therachi patris sui: quod cultus interior obliteratus seu nullus factus sit, ita se res habet; quod apud aliquam gentem non possit Ecclesia e novo existere, priusquam ita vastata sit, ut nihil mali et falsi remaneat in cultu ejus interno; quamdiu malum est in cultu interno, impediuntur illa quae bona et vera sunt, quae internum ejus cultum constituent; nam quamdiu sunt mala et falsa, non possunt recipi bona et vera; quod constare potest ex eo, quod, qui in aliqua haeresi nati sunt, et se in falsis ejus confirmarunt ita ut sibi prorsus persuaserint, difficile, si usquam, possint perduci ad recipiendum vera, quae eorum falsis contraria sunt; aliter vero Gentes, quae non sciunt quid verum fidei, et usque in charitate vivunt: quae causa fuit, quod Ecclesia Domini non potuisset restaurari apud Judaeos, sed apud gentes, quae nullas cognitiones fidei habuerunt: illi per falsa obtenebrant prorsus lucem veritatis, et sic exstinguunt, hae vero non ita, nam non norunt quid verum fidei, et quod

non norunt, nec possunt obtenebrare et exstinguere. Quia nunc nova Ecclesia restauranda erat, illi, apud quos bona et vera fidei implantanda essent, assumti sunt, apud quos omnis cognitio boni et veri fidei obliterata fuit, et sicut gentes, idololatrae externi facti sunt: de Theracho et Abramo supra ostensum est, quod tales fuerint, nempe coluerint alios deos, et ignoraverint Jehovam, proinde quid bonum et verum fidei, ita aptiores facti ad recipiendum semen veritatis, quam alii in Syria, apud quos adhuc manserunt cognitiones; quod apud quosdam manserint, constat a Bileamo, qui fuit de Syria, qui non solum Jehovam coluit, sed etiam sacrificavit, et simul propheta fuit. Haec nunc sunt, quae continentur in hoc versu, nempe quod interior cultus obliteratus sit, et factus mere idololatricus.

1367. Quod per Haranem significetur cultus idololatricus interior, et per Therachum cultus idololatricus in genere, prius dictum et ostensum est. Quod per terram nativitatis *significetur* origo, quodque inde derivatus cultus eorum *idololatricus*, constat ex significatione nativitatis, quod sit origo et derivatio, de qua supra ad vers: 10 et 27.

1368. Quod per Ur Chaldaeorum significetur cultus externus, in quo falsa, constat ex significatione Chaldaeorum in Verbo: ostensum est supra ad vers: 9. quod per Babelem significetur cultus in quo interius sunt mala, per Chaldaeam autem significatur cultus in quo interius sunt falsa; proinde per Babelem significatur cultus in quo intus nihil boni, et per Chaldaeam cultus in quo intus nihil veri; cultus in quo intus nihil bonum et nihil verum, est cultus in quo interius est prophanum et idololatricum; quod talis cultus in Verbo per Chaldaeam significetur, constare potest ab his locis; apud Esaiam, „En *terra Chaldaeorum*, is populus non est, Aschur fundavit eam in tziim, „erigent speculatorias turres suas, excitabunt palatia sua, ponet eam in ruinam," XXIII: 13. terra Chaldaeorum qui non populus pro falsis, Aschur fundavit pro quod ratiocinia, speculatoriae turres pro phantasiis. Apud Eundem, „Sic dixit Jehovah, Redemptor vester, Sanctus Israëlis, propter vos misi in *Babelem*, et dejeci vectes omnes eos, et *Chaldaeos*, quorum in navibus clamor," XLIII: 14. [6] Babel pro cultu in quo interius malum, Chaldaei pro cultu in quo interius falsum, na-

ves sunt cognitiones veri quae corruptae. Apud Eundem, „ Sede tacita, et intra in tenebras, *filia Chaldaeorum*, quia non „ addes, vocent te dominam regnorum, succensui populo meo, „ prophanavi haereditatem meam, et dedi eos in manum tuam, „ venient tibi duo ista subito in die uno, una orbitas et viduitas, „ ad plenum venient super te propter multitudinem praestigiarum tuarum, et propter magnitudinem incantationum tuarum," XLVII: 5, 6, 9. hic patet, quod Chaldaea sit prophanatio veri, et vocatur praestigiae et incantationes. Apud Eundem, „ Exite e *Babele*, fugite e *Chaldaeis*, XLVIII: 20, pro e prophanatione boni et veri in cultu. Apud Ezechielem, „ Notas fac Hierosolymae abominationes ejus; pater tuus Emorraeus, et mater tua Chittaea; scortata es cum filiis Aegypti; „ scortata es cum filiis Aschuris; hinc multiplicasti scortationem „ tuam usque in *terram Chaldaeam*," XVI: 2, 3, 26, 28, 29. de Ecclesia Judaica in specie, filii Aegypti pro scientificis, filii Aschuris pro ratiociniis, terra Chaldaea, ad quam multiplicavit scortationem, pro prophanatione veri; quod per Aegyptum, Aschurem et Chaldaeam non intelligantur terrae, et quod non de alia scortatione, quisque videre potest. Apud Eundem, „ Scortata est Ohola, et dilexit super amasios, Assyrios propinquos, et scortationes suas ex Aegypto non deseruit, addidit „ ad scortationes suas, et vidit viros, depictum super pariete, „ imagines *Chaldaeorum*, pictas minio, cinctas cingulis in lumbis suis, tiaras pendulas tinctas in capitibus suis, aspectus ducum omnes, similitudo *filiorum Babelis, Chaldaeorum*, terra *nativitatis* eorum, libidinose amavit eos ad aspectum oculorum suorum, et misit nuntios ad eos in *Chaldaeam*, *filii* „ *Babelis* polluerunt eam per scortationes suas," XXIII: 5, 8, 14, 15, 16, 17. ubi Chaldaei vocantur filii Babelis, pro veris prophanatis in cultu; Ohola pro Ecclesia spirituali, quae vocatur Samaria. Apud Habakuk, „ Ego excitans *Chaldaeos*, gentem amaram et festinam, pergentem in latitudines terrae, ad „ possidendum habitacula non sibi, horribilis et terribilis, et „ ex seipsa judicium ejus et exaltatio ejus exit; cujus leves sunt „ prae pardis equi, et oculi sunt prae lupis vesperae, et diffundunt se equites ejus, et equites ejus e longinquo adveniunt, „ advolant sicut aquila festinans ad comedendum; tota ad vio-

„ lentiam venit; desiderium anhelans facierum ejus orientem ver-„ sus," I: 6, [7,] 8, 9. describitur hic gens Chaldaea per repraesentativa multa significantia prophanationes veri in cultu. Praeterea describitur Babel et Chaldaea in binis Capitibus integris apud Jeremiam, Cap. L: et Cap: LI: ubi patet manifeste, quid per utramque significetur, quod nempe per Babelem prophanatio coelestium, et per Chaldaeam prophanatio spiritualium, in cultu. Ex his nunc constat quid per Ur Chaldaeorum significatur, quod cultus externus in quo interius prophanum idololatricum: quod talis eorum cultus fuerit, etiam datum est instrui ab ipsis.

1369. Vers: 29. *Et accepit Abram et Nachor sibi uxores; nomen uxoris Abrami Sarai, et nomen uxoris Nachoris Milkah, filia Haranis, patris Milkae, et patris Jiskae.* Quod accepit Abram et Nachor sibi uxores, et nomen uxoris Abrami Sarai; et nomen uxoris Nachoris Milkah, filia Haranis patris Milkae, et patris Jiskae, significant conjugia mali cum *falso in* cultu idololatrico, quae ita se habent; per maritos significantur mala, per uxores falsa.

1370. Quod haec significentur, prolixum nimis foret exponere, sic enim exponerentur genera et derivationes idololatriarum; haec cognosci aliunde nequeunt quam ab oppositis, nempe a prophanationibus ut coelestium amoris, spiritualium ejusdem, tum rationalium quae inde, demum scientificorum; ipsae prophanationes illorum constituunt genera et species idololatriarum, non autem cultus idolorum, qui sunt idololatriae externae, qui cultus conjuncti esse possunt cum affectionibus boni et veri et sic cum charitate, sicut apud gentes quae in charitate mutua vivunt; interiores cultus idololatrici sunt, qui per idololatricos cultus externos significantur in Verbo: nativitates illorum, et generationes, tum conjugia, quae sunt mali et falsi, se prorsus habent secundum has propinquitates et secundum haec conjugia, quae in vers: 27, et in hoc descripta sunt.

1371. Vers: 30. *Et fuit Sarai sterilis, nulla ei proles:* quod esset Sarai sterilis, nulla ei proles, significat quod malum et falsum non magis se produceret.

1372. Haec constare possunt a significatione sterilis, de qua alibi; filius enim et filia significant, ut prius ostensum, ve-

rum et bonum, et in opposito sensu, malum et falsum, inde sterilis, quod malum et falsum cultus idololatrici se non magis produceret.

1373. Vers: 31. *Et accepit Therach Abramum filium suum, et Lothum, filium Haranis, filium filii sui, et Sarai nurum suam, uxorem Abrami filii sui, et exiverunt cum illis ex Ur Chaldaeorum, ad eundum in terram Canaan; et venerunt usque ad Charan, et manserunt ibi.* Haec significant, quod ii, qui in cultu idololatrico fuerunt, instruerentur in coelestibus et spiritualibus fidei, ut inde Ecclesia Repraesentativa existeret.

1374. Quod haec significentur, constare potest ex illis quae supra dicta sunt, et ex illis, quae in Capite sequente dicenda.

1375. Vers: 32. *Et fuerunt dies Therachi, quinque anni et ducenti anni, et mortuus est Therach in Charan.* Fuerunt dies Therachi quinque anni et ducenti anni, significant durationem et statum cultus idololatrici per Therachum intellecti: et mortuus est Therach in Charan, significat finem idololatriae et principium Ecclesiae Repraesentativae per Abramum.

Continuatio de situ et loco, ut et de distantia et tempore, in altera vita.

1376. *Loquutus saepe cum spiritibus de idea loci et distantiae apud eos, quod non sit reale quoddam, sed apparens sicut foret, cum tamen non aliud sint, quam status eorum cogitationis et affectionis qui sic variantur; ac sistuntur ita videndi in mundo spirituum, non ita in coelo apud angelos, cum non in idea loci et temporis sunt, sed in idea statuum. Sed Spiritus, quibus corporeae et terrestres ideae adhaerent, id non capiunt, putantes ita prorsus esse sicut vident; tales vix possunt adduci aliter credere quam quod in corpore vivant, et quod spiritus sint nolunt persuaderi, ita vix quod aliqua apparentia detur, nec quod aliqua fallacia, cupientes in fallaciis vivere; ita praecludunt sibi ad capiendum et agnoscendum*

vera et bona, quae longissime a fallaciis distant. Ostensum iis pluries quod mutatio loci non sit nisi apparentia, ut et fallacia sensus: sunt enim binae species mutationum loci in altera vita, una est de qua prius, quod omnes spiritus et angeli in Maximo Homine constanter situm suum teneant, quod est apparentia; altera est, quod spiritus appareant in uno loco, cum tamen ibi non sunt, quod est fallacia.

1377. *Quod locus, mutatio loci, et distantia sit apparentia in mundo spirituum, inde constare potuit, quod omnes quotcunque animae et spiritus fuerunt a prima creatione, appareant constanter in suis locis, nec usquam mutent loca, nisi cum mutatur eorum status, et sicut mutatur status, etiam iis variantur loca et distantiae; sed quia unusquisque habet statum communem qui regnat, et mutationes status particulares et singulares usque spectant communem, inde est quod post mutationes istas redeant ad suum situm.*

1378. *Informatus sum, tam per loquelam cum angelis, quam per vivam experientiam, quod spiritus, ut spiritus, quoad organica quae corpora eorum constituunt, non sint in illo loco ubi videntur, sed quod possint procul inde abesse, et usque apparere ibi; scio quod illi qui a fallaciis se abduci patiuntur, non credituri, sed usque se ita res habet: hoc illustratum est coram iis spiritibus qui nihil crediderunt esse verum quod non oculis viderent, tametsi mera fallacia esset, per id, quod simile quoddam exhibeatur apud homines in mundo; sicut sonus loquentis in alterius aure, nisi sciret homo a discriminationibus soni doctis per usum ab infantia, et videret distantem, nihil aliud crederet quam quod loquens prope aurem esset: similiter homo, qui videt aliqua a se remota, nisi videret simul intermedia, et inde nosset, aut ex eo quod sciat, concluderet distantiam, putaret objectum distans proxime ad oculum esse; magis adhuc loquela spirituum quae loquela interior; tum visus eorum qui est visus interior: et porro dictum, quod ideo non dubitare minus negare debeant, quia non ita apparet coram sensibus, et id non percipere possint, cum manifesta experientia dictat; sicut etiam plura sunt intra naturam, quae contra fallacias sensuum sunt, sed quia visibilis experientia docet, creditur; ut navigatio circum globum*

telluris, qui fallaciis se auferri patiuntur, crederent et navim et nautas, cum in opposito sunt, delabi, et quod antipodes nusquam stare possent pedibus: similiter se habet cum hoc, et cum multis aliis in altera vita, quae fallaciis sensuum contraria sunt, et usque sunt vera; sicut quod homo non vitam habeat a se, sed a Domino, et perplura alia. Ex his et aliis potuerunt spiritus increduli adduci ad credendum, quod ita se res habeat.

1379. *Ex his quoque constare potest, quod ambulationes et translationes spirituum, et progressiones, quae saepissime conspiciuntur, nihil aliud sint quam mutationes status; hoc est, quod sicut mutationes loci appareant in mundo spirituum, sed sicut mutationes status in coelo; similiter ac plura alia, quae repraesentativa sunt, et conspicua ibi sistuntur, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.*

1380. *Quod locus, mutatio loci, et distantia in altera vita quoque sit fallacia, constare potuit ex eo, quod spiritus per phantasias momento possint transferri in altum, imo in altissimum, etiam eodem momento in profundum, ut et quasi ab uno fine universi ad alterum; imo praestigiatrices et magici in altera vita per phantasias inducunt aliis credere, quod, cum in uno loco, simul etiam in alio sint, etiam in pluribus, sic mentiendo quasi praesentiam ubivis: qui alta spirarunt in vita corporis, ut et qui dolosi fuerunt, apparent saepe supra caput, sed usque sunt in inferno sub pedibus; ut primum iis adimitur fastus, delabuntur in infernum suum, quod mihi ostensum: hoc non est apparentia, sed est fallacia, nam, ut dictum, sunt binae species mutationum loci, quod nempe omnes spiritus et angeli constanter situm suum teneant, est apparentia; et quod appareant in uno loco, et non ibi eorum situs, est fallacia.*

1381. *Animae et spiritus, qui nondum constantem situm in Maximo Homine sortiti sunt, feruntur ad varia loca, nunc huc nunc illuc, nunc videntur ad latus unum nunc ad aliud, nunc supra nunc infra, vocantur animae seu spiritus errantes, et comparantur fluidis in corpore humano, quae ex ventriculo assurgunt, quandoque in caput, quandoque aliorsum, et transferuntur, ita hi spiritus, antequam ad designatum, et*

statui eorum communi conformem situm veniunt; sunt eorum status qui ita mutantur et errant.

1382. *Homines non possunt aliter ac confundere Infinitum Divinum cum infinito spatii, et quia non capiunt infinitum spatii aliter ac quod nihil sit, ut quoque est, ideo nec credunt Infinitum Divinum: similiter se habet cum Aeterno, quod homines non capere possunt nisi sicut aeternum temporis, sed sistitur usque per tempus apud eos qui in tempore sunt: ipsa idea Infiniti Divini insinuatur Angelis per id, quod momento adsint sub conspectu Domini, si vel forent a fine universi, nullo intercedente spatio aut tempore: et ipsa idea Aeterni Divini per id, quod millia annorum non appareant iis ut tempus, vix aliter ac sicut vixissent minutum; et utrumque per id, quod in suo praesenti habeant simul praeterita et futura: inde illis nulla sollicitudo de futuris; nec usquam aliqua idea mortis, sed solum idea vitae: ita in omni illorum praesenti est Domini Aeternum et Infinitum.*

GENESEOS,

CAPUT DUODECIMUM.

De Perceptione Spirituum et Angelorum: deque Sphaeris in altera vita.

1383. *Inter mirabilia in altera vita, sunt Perceptiones; quarum duo genera sunt; Unum quod est Angelicum, quod percipiant quid verum et bonum, et quid a Domino, quid a semet, tum quod cogitant, loquuntur et agunt, cum a semet, unde et quale sit: Alterum genus est, quod commune omnibus, angelis in summa perfectione, et spiritibus secundum qualitatem ejus, quod ad primum adventum alterius, sciant qualis est.*

1384. *Primum genus, quod Angelicum est, quod percipiant quid verum et bonum, percipiant quid a Domino, et quid a semet, tum, quod cogitant, loquuntur et agunt, cum a semet, unde et quale: loqui datum cum Antiquissimae Ecclesiae filiis de illorum Perceptione, dixerunt quod nihil ex se cogitent aut cogitare possint, et nihil ex se velint, sed quod percipiant omnia et singula, quae cogitant et volunt, quid a Domino et quid aliunde, percipiantque non modo quantum a Domino, et quantum velut a semet, sed etiam, cum velut a semet, undenam, a quibus angelis, tum quales angeli, quae eorum cogitata, cum omni differentia, ita qui influxus, et innumera alia. Perceptiones hujus generis sunt cum multa varietate; apud Angelos coelestes, qui in amore in Dominum sunt, est perceptio boni, et inde omnium quae sunt veri; et quia ex bono percipiunt verum,*

non admittunt loquelam, minus ratiocinationem de vero, sed dicunt ita esse, vel non ita esse; Angeli vero Spirituales, qui quoque perceptionem habent, sed non talem ut Coelestes, loquuntur de vero et bono; sed usque percipiunt, at cum differentia, nam varietates innumerabiles hujus Perceptionis sunt; varietates se referunt ad haec, quod percipiant num a Domini voluntate, num ex venia, et num ex permissione, quae perquam distincta inter se sunt.

1385. *Sunt spiritus, qui ad provinciam Cutis imprimis squamosae pertinent, qui de omnibus volunt ratiocinari, nihil percipientes quid bonum et verum, imo quo magis ratiocinantur eo minus percipiunt, in ratiocinatione ponentes sapientiam, utque videantur; iis dictum, quod sapientiae angelicae sit percipere num bonum et verum absque ratiocinatione; sed ii non capiunt, quod dabilis talis perceptio; sunt illi, qui in vita corporis confuderant verum et bonum per scientifica et philosophica, et inde visi sibi doctiores aliis, nec prius ulla principia veri captarunt ex Verbo; quibus inde minus sensus communis.*

1386. *Quamdiu spiritus putant, quod semet ducant, quodque ex semet cogitent, ex semet sciant, intelligant, sapiant, non habere possunt perceptionem, sed credunt esse fabulas.*

1387. *Loquutus sum aliquoties de Perceptione cum illis in altera vita, qui, dum vixerunt in mundo, putaverunt se omnia potuisse penetrare et intelligere, quod angeli percipiant, quod cogitent et loquantur, velint et agant a Domino, sed usque non potuerunt concipere quid Perceptio, putantes, si influerent omnia ita, quod sic orbarentur omni vita, quia nihil ex semet aut proprio sic cogitarent, in quo posuerunt vitam, et quod sic alius esset qui cogitaret, et illi non, ita quod forent organa nullius vitae; sed illis dictum, quod talis vitae differentia sit inter habere perceptionem, et non habere, qualis est inter tenebras et lucem, et quod tunc primum sibi vivant cum talem perceptionem accipiunt, nam vivunt tunc a Domino, habentes quoque proprium, quod illis datur cum omni felici et jucundo: illis quoque ostensum est pluri experientia, quomodo se habeat cum perceptione, et tunc agnoverunt quod dabilis, sed post aliquam tempo-*

ris moram iterum nesciverunt, dubitarunt, et negaverunt; exinde constare potuit, quam aegre homo capere possit, quid perceptio.

1388. *Alterum genus perceptionis est, ut dictum, quod commune est omnibus, angelis in summa perfectione, et spiritibus secundum qualitatem ejus, quod nempe ad primum adventum alterius sciant qualis est, etiamsi nihil loquatur; manifestat se illico per influxum quendam mirabilem; noscitur, spiritus bonus non solum qua bonitate est, sed etiam qua fide, dumque loquitur, ex singulis vocibus; spiritus malus, qua malitia et qua infidelitate, dumque loquitur, ex singulis vocibus; et hoc tam manifeste, ut nusquam fallat. Aliquod simile apparet apud homines, qui quoque ex alterius gestu, vultu, loquela, nosse quandoque possunt, quid cogitat, tametsi loquela aliter testatur; quae scientia apud hominem est naturalis, trahens originem a spirituum indole quod talis, sic ab ipsius hominis spiritu, et ejus communicatione cum mundo spirituum; perceptio haec communicativa inde ducit suum principium, quod Dominus velit ut omnia bona sint communicabilia, et quod omnes ex amore mutuo afficiantur et sic felices sint; inde talis perceptio inter spiritus quoque universaliter regnat.*

1389. *Animae quae in alteram vitam venerunt, miratae sunt, quod talis communicatio cogitationum alterius daretur, quodque illico scirent, non solum quali animo sit alter, sed etiam quali fide; at illis dictum, quod spiritus multo excellentiores facultates accipiat, cum separatus est a corpore; in vita corporis influunt objecta sensuum, tum phantasiae ab illis quae inhaerent inde memoriae, praeter sollicitudines de futuris, cupiditates varias excitatas ab externis, curas pro victu, vestitu, habitatione, liberis, et plura, de quibus nihil cogitant in altera vita, quare illis ut remoris et impedimentis, cum corporeis quae crassae sensationis sunt, remotis, non possunt non in perfectiori statu esse; eaedem facultates remanent, sed multo perfectiores, lucidiores, et liberiores; imprimis apud illos, qui in charitate et fide in Dominum vixerunt, inque innocentia, quorum facultates elevantur in immensum supra illas quae*

habuerunt in corpore, usque tandem ad angelicas tertii coeli.

1390. *Nec solum est communicatio affectionum et cogitationum alterius, sed etiam est communicatio ejus scientiae, usque adeo, ut alter spiritus putet se scivisse quod alter scit, tametsi de illis nihil sciverat; ita communicatur omnis scientia alterius; quidam spiritus retinent illa, quidam non.*

1391. *Communicationes fiunt tam per loquelam illorum inter se, quam per ideas et simul repraesentationes, nam ideae eorum cogitationis sunt repraesentativae simul, inde copiose sistuntur omnia; per unam ideam plus possunt repraesentare, quam per mille voces eloqui; sed angeli percipiunt quid intus in idea, quae affectio, quae origo affectionis, qui finis ejus, praeter plura, quae interiora sunt.*

1392. *Jucunditates et felicitates in altera vita quoque communicari solent ab uno pluribus per realem transmissionem, quae mirabilis est, quibus similiter ac iis afficiuntur, quae communicationes fiunt absque diminutione apud illum qui communicat: datum etiam est mihi jucunditates ita per transmissiones communicare aliis: inde qualis illorum felicitas sit constare potest, qui proximum plus amant quam semet, qui nihil plus desiderant quam suam felicitatem transferre in alios; quod ducit originem a Domino, Qui ita felicitates communicat angelis: communicationes felicitatis sunt tales transmissiones continuae, sed absque reflexione, quod ab origine activa tali, et determinatione sicut aperta voluntaria.*

1393. *Communicationes quoque fiunt mirabiliter per remotiones, quae quales sunt, ab homine percipi nequeunt, removentur, in instanti illa quae tristia et molesta sunt, et sic jucunda et felicia sistuntur absque impedimentis, nam illis remotis Angeli influunt, et felicia sua communicant.*

1394. *Quia talis perceptio est, ut unus possit in instanti scire, qualis alter est quoad amorem et fidem, inde est, quod secundum consensum in societates conjungantur, et secundum dissensum dissocientur, et hoc tam exquisite, ut ne minimum differentiae sit, quod non dissociet aut consociet; inde Societates in coelis tam distinctae sunt ut distinctius*

nihil cogitari possit, et hoc secundum omnes differentias amoris et fidei in Dominum, quae innumerabiles sunt; inde forma coelestis, quae talis est ut unum hominem referat; quae forma continue perficitur.

1395. *Quomodo perceptionis hujus genus se habet, multa ab experientia datum est scire, quae omnia prolixum nimis foret referre: auditum pluries cum dolosi loquuti, et perceptum non solum quod dolus, sed etiam qualis dolus, et quae malitia in dolo, est quasi in quolibet sono vocis imago doli; tum etiam perceptum num dolus fuerit ejus, vel aliorum, qui per eum loquuti: similiter se habet cum illis, qui in odio sunt, appercipitur illico quale odium, et plura, quam usquam homo potest induci credere, quae in odio: cum sistuntur personae praesentes, contra quos odium habuerunt, inde fit status lamentabilis, nam quicquid contra alterum cogitaverunt et machinati sunt, exstat.*

1396. *Quidam spiritus, qui sibi arrogare voluit meritum ex suis actis, et sua doctrina, dum vixit in mundo, dextrorsum abiit, et venit ad illos qui non tales, ut illis associaretur, dixit quod nihil sit, quodque illis servire vellet; sed illi statim ad primum adventum, et quidem e longinquo, appercipiebant qualis esset, respondebant illico, quod non talis, sed quod magnus esse vellet, et quod sic non concordare posset cum illis qui parvi sunt, inde pudefactus recessit, miratus quod tam e longinquo scirent.*

1397. *Quia perceptiones tam exquisitae sunt, mali spiritus non adproximare possunt ad sphaeram aut aliquam societatem, ubi spiritus boni, qui in amore mutuo; cum modo approximant, incipiunt angi, querentes et lamentantes. Quidam ex audacia et sui fiducia, qui malus, ingessit se in aliquam societatem, quae in primo limine coeli, sed illico cum alluit, vix respirare potuit, et sensit foetorem sui cadaverosum, quare relapsus.*

1398. *Erant plures spiritus circum me, qui non boni, venit Angelus, et vidi quod spiritus praesentiam ejus non sufferre possent, nam se elongabant magis et magis quo propius accessit, quod mirabar, sed datum scire, quod spiritus non possent apud sphaeram, quam secum habuit mo-*

rari; inde quoque constabat, sicut etiam ab alia experientia, quod unus angelus possit myriades spirituum malorum abigere, nam non sustinent sphaeram amoris mutui: sed usque perceptum, quod sphaera ejus esset temperata per consociationes aliorum; si non temperata, omnes dissipati fuissent. Inde quoque patet, qualis perceptio datur in altera vita, et quomodo consociantur, et quomodo dissociantur secundum perceptiones.

1399. *Unusquisque spiritus communicationem habet cum interiori et intimo coelo, quod is prorsus nescit, alioquin non vivere posset; qualis est interius, noscitur ab angelis, qui sunt in interioribus, et quoque per illos a Domino regitur; ita communicationes ejus interiorum dantur in coelo, sicut exteriorum in mundo spirituum: per interiores communicationes disponitur ad usum, ad quem fertur, praeter quod sciat: ita quoque se habet cum homine, communicat quoque is per angelos cum coelo, quod prorsus nescit, nam alioquin vivere non posset; quae influunt inde in ejus cogitationes, sunt modo ultimi effectus; inde omnis ejus vita est, et inde omnes ejus vitae conatus reguntur.*

1400. *Continuatio de perceptionibus, et inde oriundis sphaeris, videatur in fine hujus Capitis.*

CAPUT XII.

1. Et dixit Jehovah ad Abramum, abi tibi e terra tua, et e nativitate tua, et e domo patris tui, ad terram, quam videre faciam te.

2. Et faciam te in gentem magnam, et benedicam tibi, et magnum faciam nomen tuum, et eris Benedictio.

3. Et benedicam benedicentibus tibi, et maledicenti tibi maledicam; et benedicentur in te omnes familiae humi.

4. Et ivit Abram, quemadmodum loquutus ad illum Jehovah; et ivit cum illo Loth: et Abram filius quinque annorum et septuaginta annorum, cum exivit e Charane.

5. Et accepit Abram Sarai uxorem suam, et Lothum filium

ris sui, et omnem acquisitionem illorum, quam acquisive-
t, et animam quam fecerant in Charan, et exiverunt ad eun-
ı in terram Canaan; et venerunt in terram Canaan.

6. Et transivit Abram per terram, usque ad locum Sche-
m, usque ad quercetum Moreh: et Canaanita tunc in terra.

7. Et visus JEHOVAH Abramo, et dixit, semini tuo dabo
ram hanc: et aedificabat ibi altare JEHOVAE, Qui visus illi.

8. Et transtulit inde in montem ab oriente Betheli, et te-
dit tentorium; Bethel a mari, et Ai ab oriente; et aedifica-
ibi altare JEHOVAE, et invocavit nomen JEHOVAE.

9. Et profectus Abram eundo et proficiscendo versus meri-
m.

10. Et fuit fames in terra; et descendit Abram in Aegyp-
n ad peregrinandum ibi; quia gravis fames in terra.

11. Et factum, ut cum appropinquavit ad veniendum in
gyptum, et dixit ad Sarai uxorem suam, ecce quaeso, novi
od foemina pulchra aspectu tu.

12. Et erit, cum viderint te Aegyptii, et dicent, uxor il-
s haec, et occident me, et te vivificabunt.

13. Dic quaeso, soror mea tu, propterea ut bene fiat mi-
propter te, et vivat anima mea tui causa.

14. Et factum, cum venit Abram in Aegyptum, et vide-
nt Aegyptii foeminam, quod pulchra illa valde.

15. Et viderunt illam principes Pharaonis, et laudaverunt
m ad Pharaonem; et assumta est foemina domum Pharaonis.

16. Et Abramo benefecit propter illam, et fuit illi grex et
nentum, et asini et servi, et ancillae et asinae, et cameli.

17. Et percussit JEHOVAH Pharaonem plagis magnis, et
mum ejus, propter verbum Sarai, uxoris Abrami.

18. Et vocavit Pharao Abramum, et dixit, quid hoc fe-
sti mihi, quare non indicasti mihi, quod uxor tua illa.

19. Quare dixisti, soror mea illa, et accepissem illam mi-
in mulierem; et nunc, ecce uxor tua, accipe et vade.

20. Et praecepit super illo Pharaoh viris, et dimiserunt il-
m, et uxorem illius; et omnia quae illi.

CONTENTA.

1401. Historica vera hic inchoant, quae omnia repraesentativa sunt, et singula verba significativa: quae in hoc Capite de Abramo dicuntur, repraesentant Domini statum a prima pueritia, usque ad adolescentiam: Dominus, quia sicut alius homo natus fuit, progressus quoque est a statu obscuro ad magis lucidum; Charan est primus status, qui obscurus; Schechem est alter; quercetum Moreh est tertius; mons ubi Bethel a mari, et Ai ab oriente est quartus; inde versus meridiem in Aegyptum, est quintus.

1402. Quae dicuntur de peregrinatione Abrami in Aegypto, repraesentant et significant Domini instructionem primam; Abram est Dominus; Sarai ut uxor est verum adjungendum coelesti; Sarai ut soror, est verum intellectuale; Aegyptus est scientia. Progressus describitur a scientificis usque *ad vera coelestia*; qui fuit secundum ordinem Divinum, ut *Humana Domini Essentia* conjungeretur Divinae, et fieret simul Jehovah.

SENSUS INTERNUS.

1403. A Primo Capite Geneseos huc usque, seu potius ad Eberum, fuerunt historica non vera sed historica facta, quae in sensu interno significabant res coelestes et spirituales; in hoc Capite et in sequentibus sunt historica non facta sed historica vera, quae in sensu interno similiter significant res coelestes et spirituales, quod unicuivis constare potest, solum ex eo, quod Verbum Domini sit.

1404. In his, quae historica vera sunt, omnia et singula dicta et verba significant in sensu interno prorsus alia, quam in sensu literae, sed ipsa historica sunt repraesentativa: Abramus, de quo primum agitur, repraesentat in genere Dominum, in specie coelestem hominem; Isacus, de quo postea, similiter in genere Dominum, in specie spiritualem hominem; Jacobus quoque in genere Dominum; in specie naturalem hominem; ita il-

la quae sunt Domini, quae sunt Regni Ipsius, et quae sunt Ecclesiae.

1405. Sed sensus internus ita se habet, ut hactenus luculenter ostensum, quod omnia et singula abstracte a litera intelligenda, sicut quod litera non foret; in sensu interno enim est anima et vita Verbi, quae non patet, nisi sensus literae quasi evanescat: ita angeli percipiunt a Domino Verbum, cum legitur ab homine.

1406. Quid historica in hoc Capite repraesentant, constat a contentis quae praemissa sunt; quid dicta et verba, constare potest ab illis quae sequuntur, ubi explicantur.

1407. Vers: 1. *Et dixit Jehovah ad Abramum, abi tibi e terra tua, et e nativitate tua, et e domo patris tui, ad terram, quam videre faciam te.* Haec et sequentia se ita habent historice sicut scripta sunt, sed historica sunt repraesentativa, omnia verba sunt significativa: per Abramum in sensu interno intelligitur Dominus, ut prius dictum. Dixit Jehovah ad Abramum, significat omnium primam animadvertentiam: abi e terra tua, significat corporea et mundana, a quibus recederet: et e nativitate tua, significat corporea et mundana exteriora: et e domo patris tui, significat talia interiora: ad terram quam videre faciam te, significat spiritualia et coelestia quae sisterentur videnda.

1408. Haec et sequentia se ita habent historice, sicut scripta sunt, sed historica sunt repraesentativa, omnia verba sunt significativa: se ita res habet in omnibus Historicis Verbi, non solum in Libris Mosis, sed etiam in Josuae, Judicum, Samuelis et Regum, in quibus omnibus nihil aliud apparet quam historicum; sed tametsi historicum est in sensu literae, usque in sensu interno sunt arcana coeli, quae recondita ibi latent, quae arcana nusquam videri possunt, quamdiu mens cum oculo tenetur in historicis, nec prius revelantur, quam cum mens a sensu literae removetur: se habet Verbum Domini sicut corpus in quo anima viva, quae animae sunt, non apparent, dum inhaeret mens corporeis, adeo ut vix credat se animam habere, minus quod victura post mortem, ut primum vero a corporeis recedit, patent illa quae animae et vitae sunt; quae etiam causa est, non solum quod moritura cor-

porea antequam homo potest e novo nasci aut regenerari, sed etiam quod corpus moriturum, ut venire possit in coelum, ac videre coelestia: ita se habet cum Verbo Domini; illius corporea sunt illa quae sunt sensus literae, in quibus cum mens tenetur, interna nusquam videntur, sed quando quasi mortua sunt, tunc primum sistuntur videnda: sed usque sunt illa quae sunt sensus literae similia illis quae apud hominem in ejus corpore, nempe scientificis memoriae quae ex sensualibus sunt, quae sunt vasa communia, in quibus interiora seu interna; inde sciri potest, quod aliud sint vasa, et aliud essentialia quae in vasis, vasa sunt naturalia, essentialia quae in vasis sunt spiritualia et coelestia; ita quoque historica Verbi, ut et singulae voces in Verbo, sunt vasa communia, naturalia, imo materialia, in quibus spiritualia et coelestia; haec nusquam in conspectum veniunt, nisi per sensum internum: unicuivis hoc constare potest solum ex eo, quod multa in Verbo secundum apparentias, imo secundum fallacias sensuum, dicta *sint*, ut quod Dominus irascatur, puniat, maledicat, occidat, et talia plura, cum tamen in sensu interno contraria sunt, nempe quod Dominus nusquam irascatur et puniat, minus maledicat et occidat; usque tamen, iis, qui ex simplicitate cordis credunt Verbum sicut illud capiunt in litera, nihil nocet, dum in charitate vivunt; causa est, quia Verbum nihil aliud docet, quam ut quisque cum proximo vivat in charitate, utque ament Dominum supra omnia, qui hoc faciunt, illi habent interna apud se, et sic apud eos fallaciae ex sensu literae captae facile discutiuntur.

1409. Quod historica sint repraesentativa, sed omnia verba sint significativa, constare potest ex illis quae de repraesentativis et significativis prius dicta et ostensa sunt n: **665**, **920**, **1361**. hic quia repraesentativa inchoant, breviter adhuc rem licet exponere: Antiquissima Ecclesia, quae fuit Coelestis, omnia terrestria et mundana, tum corporea, quae usquam objecta fuerunt eorum sensuum, non aliter spectabant ac res mortuas; sed quia omnia et singula quae in mundo sunt, sistunt aliquam ideam Regni Domini, proinde rerum coelestium et spiritualium, cum illa viderent aut caperent aliquo sensu, non cogitabant de iis, sed de coelestibus et spiritualibus, et

quidem non ab illis sed per illa; ita res mortuae apud eos vivebant. Haec quae significabant, ab ore illorum collegerunt posteri, et inde fecerunt doctrinalia, quae fuerunt Verbum Ecclesiae Antiquae post diluvium; haec apud Ecclesiam Antiquam fuerunt significativa, nam per illa didicerunt interna, et ex illis cogitarunt de spiritualibus et coelestibus. At postquam perire coepit cognitio illa, ut nescirent quod talia significarentur, atque inciperent terrestria illa et mundana sancta facere et colere, absque cogitatione de significatione eorum, tunc eadem facta sunt repraesentativa; inde Ecclesia Repraesentativa, quae inchoat in Abramo, et postea instituta apud Jacobi posteros: inde sciri potest, quod ortus repraesentativorum sit a significativis Ecclesiae Antiquae, et significativa Ecclesiae Antiquae a coelestibus ideis Antiquissimae Ecclesiae. Repraesentativa quomodo se habent, constare potest ab historicis Verbi, ubi omnia acta Patrum horum, nempe Abrami, Isaci et Jacobi, tum postea Mosis, Judicum, Regum Jehudae et Israëlis, nihil aliud sunt quam repraesentativa: Abramus, ut dictum, in Verbo repraesentat Dominum, et quia Dominum etiam Coelestem hominem, Isacus quoque Dominum et inde Spiritualem hominem, Jacobus similiter Dominum, et inde Naturalem hominem correspondentem spirituali: sed ita se habet cum repraesentativis, quod nihil reflectatur super personam, qualis est, sed super rem quam repraesentat; omnes enim Reges Jehudae et Israëlis repraesentabant Regium Domini, qualescunque essent, et omnes Sacerdotes Sacerdotale Domini, qualescunque essent; ita potuerunt tam mali quam boni repraesentare Dominum, et Ipsius Regni coelestia et spiritualia; nam, ut dictum et ostensum prius, repraesentativa prorsus separata sunt a persona Inde nunc est, quod omnia historica Verbi sint repraesentativa; et quia illa sunt repraesentativa, sequitur, quod omnia verba Verbi sint significativa, hoc est, quod aliud significent in sensu interno, quam in sensu literae.

1410. Dixit Jehovah ad Abramum, quod significet omnium primam animadvertentiam, ita se habet, historicum ibi est repraesentativum, at ipsa verba sunt significativa; in Ecclesia Antiqua talis stylus fuit, cum aliquid verum esset, quod dicerent, Jehovah dixit, vel Jehovah loquutus, quod significabat ita esse,

ut ostensum prius: postquam vero significativa versa sunt in repraesentativa, tunc Jehovah seu Dominus actualiter cum iis loquutus, et cum dicitur tunc, quod *dixit Jehovah*, seu *loquutus Jehovah* cum aliquo, significat idem ac prius; nam verba Domini in historicis veris simile involvunt, ac verba Domini in historicis factis; solum est differentia, quod in his factum sit sicut historicum verum, in illis non factum: quare hoc quod dixit Jehovah ad Abramum non aliud significat, quam primam animadvertentiam; sicut cum in Antiqua Ecclesia aliquis animadvertebatur per conscientiam, vel per dictamen aliud, vel per Verbum eorum, quod ita esset, tunc similiter dictum, quod Jehovah dixit.

1411. Abi e terra tua, quod significet corporea et mundana, a quibus recederet, constat a significatione Terrae, quae varia est, seque habet adplicate ad personam seu rem de qua praedicatur, sicut etiam in Primo Capite Geneseos ubi terra quoque significavit externum hominem; et alibi, n: 82, 620, 636, 913. quod hic corporea et mundana, est causa, quia haec sunt externi hominis: Terra in proprio sensu est ipsa terra, regio, aut regnum, etiam est incola qui ibi, tum ipse populus et ipsa gens quae in terra illa, ita vox terrae non solum significat in lato sensu populum seu gentem, sed etiam in stricto incolam; cum praedicatur terra de incola, tunc se habet significatio secundum rem de qua praedicatio, hic de corporeis et mundanis, nam terra nativitatis e qua abiret Abramus, erat idololatrica, ita hic in sensu historico quod abiret ab illa terra, sed in sensu repraesentativo est, quod ab illis quae sunt externi hominis recederet, hoc est, quod externa non resisterent nec interturbarent; et quia de Domino, quod Externa concordarent cum Internis.

1412. Quod e nativitate tua, significet corporea et mundana exteriora, et quod e domo patris tui significet talia interiora, constare potest a significatione nativitatis, et a significatione domus patris: sunt apud hominem corporea et mundana exteriora et interiora, exteriora sunt illa quae propria sunt corporis, ut voluptates et sensualia, interiora sunt affectiones et scientifica; haec sunt quae significantur per nativitatem et per domum patris; quod haec significentur, pluribus confirmari

potest, sed quia constat ex serie, et rerum intuitione in sensu interno, illis confirmandis non immorandum.

1413. Ad terram, quam videre faciam te, quod significet spiritualia et coelestia, quae sisterentur videnda, constat ex significatione terrae n: 662, 1066, et quidem hic terrae Canaanis, per quam repraesentatur Regnum Domini, ut a pluribus locis constare potest in Verbo, inde Terra Canaan appellatur Terra Sancta, tum Canaam coelestis; et quia repraesentabat Regnum Domini, etiam repraesentabat et significabat coelestia et spiritualia, quae sunt Regni Domini; hic quae sunt Ipsius Domini.

1414. Quia hic agitur de Domino, arcana plura hic continentur, quam usquam cogitari et edici potest; hic enim in sensu interno intelligitur primus Domini status, quando natus; qui status quia arcanissimus, non potest ita ad captum exponi; solum quod fuerit sicut alius homo, praeter quod fuerit a Jehovah conceptus, sed quod usque a virgine muliere natus, et quod per nativitatem a virgine muliere traxerit infirmitates, quales hominis est in communi; quae infirmitates sunt corporeae, de quibus in hoc versu, quod ab iis recederet, ut sisterentur Ipsi videre coelestia et spiritualia: bina haereditaria sunt quae connascuntur homini, unum ex patre, alterum ex matre; haereditarium Domini ex patre fuit Divinum, at haereditarium ex matre fuit infirmum humanum; hoc infirmum, quod homo ducit haereditario a matre, est corporeum quoddam, quod dispergitur, cum regeneratur; quod autem homo trahit a patre, hoc remanet in aeternum; at Domini haereditarium a Jehovah, ut dictum, fuit Divinum. Alterum arcanum est, quod Domini Humanum quoque factum sit Divinum; apud Ipsum Solum fuit correspondentia omnium quae corporis cum Divino, perfectissima, seu infinite perfecta, inde unio corporeorum cum Divinis coelestibus, et sensualium cum Divinis spiritualibus, ita Perfectus Homo, et Solus Homo.

1415. Vers: 2. *Et faciam te in gentem magnam, et benedicam tibi et magnum faciam nomen tuum, et eris benedictio.* Faciam te in gentem magnam, significat regnum in coelis et in terris; gens magna dicitur a coelestibus et bonis: et benedicam tibi, significat coelestium fructificationem, et spiritualium multiplicationem: et magnum faciam nomen tuum, signi-

ficat gloriam: et eris benedictio, significat quod a Domino omnia et singula.

1416. Faciam te in gentem magnam, quod significet Regnum in coelis et in terris, constare potest a significatione Gentis, quod in sensu interno, sit coeleste amoris et bonum inde, ita omnes in universo, quibus est coeleste amoris et charitatis; hic quia agitur de Domino in sensu interno, intelligitur omne coeleste et omne bonum inde, ita Ipsius Regnum, quod apud illos est, qui in amore et charitate sunt: in supremo sensu Ipse Dominus est gens magna quia est Ipsum Coeleste, et Ipsum Bonum, omne enim bonum amoris et charitatis ab Ipso Solo, quare etiam Dominus est ipsum suum Regnum, hoc est, omne in omnibus sui Regni, ut quoque agnoscitur ab omnibus Angelis in coelo; inde nunc constat, quod, faciam te in gentem magnam, significet Regnum Domini in coelis et in terris. Quod Gens in sensu interno, ubi agitur de Domino, deque coelestibus amoris, significet Ipsum, et omnia coelestia, constare quoque potest ab illis, quae de significatione Gentis et Gentium n: 1258, 1259, adducta sunt, quod quoque adhuc ab his confirmari potest; de Abrahamo in sequentibus, „Non vocabitur amplius nomen tuum Abram, et erit nomen tuum Abraham, quia „patrem multitudinis *Gentium* dedi te," Genes: XVII: 5. ex Jehovae nomine est sumta vocula (h) in Abrahamo, ob repraesentationem Jehovae seu Domini. Similiter de Sarai, „Non vocabis nomen ejus Sarai, sed Sarah nomen ejus, et benedicam „illi, et etiam dabo ex ea tibi filium, ita benedicam illi, et erit „in *Gentes*, reges populorum ex illa erunt," Gen: XVII: [15,] 16. ubi gentes pro coelestibus amoris, reges populorum pro spiritualibus fidei inde, quae solius Domini. De Jacobo pariter, „Non vocabitur nomen tuum amplius Jacob, sed Israël erit nomen tuum, et vocavit nomen ejus Israël, et dixit Deus, Ego „Deus fulminator, cresce et multiplicare, *Gens* et congregatio „*Gentium* fiet ex te, et reges ex lumbis tuis exibunt," Gen: XXXV: 10, 11. ubi Israël pro Domino, Qui quod Ipse Israël in supremo sensu, aliquibus notum est, et cum Ipse, patet, quod gens et congregatio gentium, et reges ex lumbis Ipsius, sint coelestia et spiritualia amoris, quare omnes qui in coelestibus et spiritualibus amoris. De Ismaële, filio Abrami ex Haga-

re, „Filium ancillae in *Gentem* ponam eum, quia semen tuum „est," Gen: XXI: 13, 18. quid per Ismaëlem repraesentatur, ibi loci videbitur; semen Abrami est ipse amor, ex quo gens de Ismaëlis generatione praedicatur. Quod gens significet coelestia amoris, constat apud Mosen, „Si audiendo audiveritis „vocem meam, et custodiveritis foedus meum, et eritis Mihi „peculium ex omnibus populis, et vos eritis Mihi *Regnum Sa-„cerdotum, et Gens sancta,*" Exod: XIX: 5, 6. ubi Regnum sacerdotum, quod est Regnum Domini in coelis et in terris ex coelestibus amoris praedicatum, appellatur manifeste gens sancta; Regnum autem Domini ex Regio Ipsius praedicatum est ex spiritualibus amoris, et appellatur populus sanctus, quare reges ex lumbis, ut supra, sunt spiritualia. Apud Jeremiam, „Si „recesserint statuta haec a coram Me, dictum Jehovae, etiam „semen Israëlis cessabunt, ut non sit *Gens* coram Me omnibus „diebus," XXXI: 36. semen Israëlis pro coelesti charitatis, qua cessante non amplius est gens coram Domino. Apud Esaiam, „Populus ambulantes in tenebris viderunt lucem mag-„nam, multiplicasti *Gentem*," IX: 2, 3. De Ecclesia gentium in specie, in genere de omnibus qui in ignorantia sunt et in charitate vivunt, qui sunt Gens quia Regni Domini. Apud Davidem, „Ut videam bonum electorum tuorum, ut laeter in laeti-„tia *Gentis* tuae, ut glorier in haereditate tua," Psalm: CVI: 5. ibi manifeste Gens pro Regno Domini. Significatio gentis, quod sit coeleste amoris et bonum inde, ex perceptivo illo ortum est, quod Antiquissimae Ecclesiae homines distincti essent in domos, familias et gentes, et sic percipiebant Regnum Domini, et quia Regnum Domini, percipiebant ipsum coeleste, ex perceptivo illo ortum est significativum, ex hoc repraesentativum.

1417. Quod gens magna dicatur a coelestibus et bonis, constat ex illis quae nunc dicta et ostensa sunt, tum ex illis quae prius n: 1259: inde sciri potest, quid Ecclesia gentium in proprio sensu.

1418. Et benedicam tibi, quod significet coelestium fructificationem et spiritualium multiplicationem, constare potest a significatione Benedicere in Verbo, de qua in mox sequentibus.

1419. Et magnum faciam nomen tuum, quod significet

gloriam, constare potest absque explicatione: in sensu externo per facere nomen, et per gloriam, significatur mundanum quoddam, sed in sensu interno coeleste; coeleste hoc non est ut maximus ambiat esse, sed ut minimus, omnibus serviendo, sicut Dominus Ipse dixit apud Matthaeum, „Non sic erit inter vos, „sed quisquis voluerit inter vos magnus fieri, esse debebit vester minister: et quisquis voluerit esse primus, esse debebit „vester servus: sicut Filius Hominis non venit ut Ipsi ministretur, sed ut ministret, et det animam suam redemptionem pro „multis," XX: 26, 27, 28. Marc: X: 44, 45. Coeleste amoris id est, ut non velit esse sui, sed omnium, sic ut dare velit omnia quae sua aliis, essentia amoris coelestis in eo consistit; Dominus, quia est Ipse Amor, seu essentia et vita amoris omnium in coelis, omnia quae Ipsius sunt, dare vult generi humano, quod significatur per illa quae dixit Dominus, quod Filius Hominis venerit, ut det animam suam redemptionem pro multis: inde constat, quod nomen et gloria in sensu interno prorsus aliud sit quam in sensu externo; quare omnes in coelo, qui magni et maximi fieri cupiunt, rejiciuntur, quia est contra essentiam et vitam amoris coelestis quae a Domino: inde etiam est, quod nihil magis contrarium amori coelesti sit, quam amor sui; de quibus videantur, quae ab experientia, n: 450, 452. 952.

1420. Et eris benedictio, quod significet quod omnia et singula a Domino, constare potest a significatione Benedictionis; Benedictio praedicatur de omnibus bonis, in sensu externo de bonis corporeis, mundanis et naturalibus; in sensu interno de bonis spiritualibus et coelestibus; esse Benedictio est a quo omnia bona, et qui omnia illa bona dat; quod nusquam praedicari potest de Abramo; inde quoque constat quod per Abramum repraesentetur Dominus, Qui Solus est Benedictio; similiter quod in sequentibus praedicatur de Abrahamo, ut „Abrahamus omnino erit in *gentem* magnam et numerosam, et *Benedicentur* in illo omnes *gentes* terrae," Gen: XVIII: 18. de Isaco, „*Benedicentur* in semine tuo omnes *gentes* terrae," Gen: XXVI: 4. de Jacobo „*Benedicentur* in te omnes familiae „terrae, et in semine tuo," Gen: XXVIII: 14. quod gentes non benedici queant, nec benedictae sint, in Abrahamo, Isaco

et Jacobo, inque eorum semine, sed quod in Domino, cuivis constare potest: quod clare apud Davidem dicitur, „Erit no„men Ipsius in aeternum, ante solem filii nomen ipsius, et *Be„nedicentur* in Ipso omnes *gentes*,“ Psalm: LXXII: 17. ubi de Domino. Apud Eundem, „Pones Ipsum *Benedictiones* in „aeternum,“ Psalm: XXI: 7. ubi etiam de Domino. Apud Jeremiam, „*Benedicentur* in Ipso *gentes*, et in Ipso gloriabun„tur,“ IV: 2. Ex his nunc constat quod Benedictio significet Dominum, et cum appellatur Benedictio, quod significet, quod ab Ipso omnia coelestia et spiritualia, quae unice sunt bona, et quia unice sunt bona, etiam unice sunt vera; quare quantum ex coelestibus et spiritualibus bonis inest in naturalibus, mundanis et corporeis, tantum haec sunt bona, et tantum sunt benedicta.

1421. Vers: 3. *Et benedicam benedicentibus tibi, et maledicenti tibi maledicam; et benedicentur in te omnes familiae humi.* Benedicam benedicentibus tibi, significat omnem felicitatem illis, qui ex corde agnoscunt Dominum: et maledicenti tibi maledicam, significat infelicitatem illis qui non agnoscunt: et benedicentur in te omnes familiae humi, significat quod omnia vera et bona a Domino.

1422. Benedicam benedicentibus tibi, quod significet omnem felicitatem illis, qui ex corde agnoscunt Dominum, constare potest a significatione Benedictionis, quod involvat omnia et singula quae a Domino, tam quae bona sunt quam quae vera, ita coelestia, spiritualia, naturalia, mundana et corporea; et quia benedictio complectitur in universali sensu omnia illa, constare potest in singulis locis ex serie, quid benedicere significat, nam se habet adplicate ad illa de quibus praedicatur; constat inde quod, „benedicam benedicentibus tibi,“ significet omnem felicitatem illis qui ex corde agnoscunt Dominum; nam hic in sensu interno, ut dictum, agitur de Domino; benedicere Jehovae seu Domino fuit apud Antiquos formula solennis, sicut constare potest in Verbo, ut apud Davidem, „In congregatio„nibus *Benedicite Deo*, *Domino* ex fonte Israëlis,“ Psalm: LXVIII: 27. apud Eundem, „Cantate Jehovae, *Benedicite* „*Nomini Ipsius*, evangelizate de die in diem salutem Ipsius,“ Psalm: XCVI: 2. Apud Danielem, „In visione noctis arcanum

„ revelatum est, ideo Daniel *Benedixit Deo Coelorum*, dixit, „ esto *Nomen Ipsius Dei Benedictum* a saeculo usque in saecu- „ lum, quia sapientia et potentia Ipsi," II: 19, 20. de Zacharia et Simeone etiam legitur, *quod Benedixerint* Deo, Luc: I: 64. Cap: II: 28. patet hic, quid benedicere Domino, nempe cantare Ipsi, evangelizare salutem Ipsius, praedicare sapientiam et potentiam Ipsius, ita confiteri et agnoscere Dominum ex corde; qui hoc faciunt, non possunt non benedici a Domino, hoc est donari illis quae sunt Benedictionis, nempe bono coelesti, spirituali, naturali, mundano et corporeo, quae bona sunt, ubi ita sibi succedunt, in quibus felicitas. Quia formula communis fuit, Benedicere Jehovae seu Domino, et Benedici a Jehovah seu Domino, ideo quoque formula communis fuit, dicere *Benedictus Jehovah*, ut apud Davidem, „ *Benedictus Jehovah*, „ quia audivit vocem precum mearum," Psalm: XXVIII: 6. Apud Eundem, „ *Benedictus Jehovah*, quia admirabilem fecit „ Misericordiam suam mihi," Psalm: XXXI: 22. Apud Eundem, „ *Benedictus Deus*, Qui non rejecit preces meas, et Mi- „ sericordiam suam a mecum," Psalm: LXVI: 20. Apud Eundem, „ *Benedictus Jehovah Deus*, Deus Israëlis, faciens mi- „ rabilia solus, et *Benedictum Nomen* gloriae Ipsius in aeter- „ num, et implebitur gloria Ipsius omnis terra," Psalm: LXXII: 18, 19. Apud Eundem, „ *Benedictus Tu Jehovah*, doce me „ statuta tua," Psalm: CXIX: 12. Apud Eundem, „ *Benedi- „ ctus Jehovah*, petra mea, docens manus meas," Psalm: CXLIV: 1. Apud Lucam, „ Zacharias impletus spiritu sancto, „ prophetavit, dicens, *Benedictus Deus Israëlis*, quia visita- „ vit et fecit liberationem populo suo," I: 67, 68.

1423. Et maledicenti tibi maledicam, quod significet infelicitatem eorum qui non agnoscunt, constat a significatione maledici et maledicere, quod sit se avertere a Domino, ut ostensum prius, n: 245, 379, proinde non agnoscere; nam qui non agnoscunt, ii se avertunt; ita maledicere hic involvit omnia opposita illis quae involvit benedicere.

1424. Et benedicentur in te omnes familiae humi, quod significet quod omnia bona et vera a Domino, constare potest a significatione Benedicere, de qua in hoc versu, et in praecedente, tum a significatione familiarum humi, quod sint omnia

bona et vera: familiae enim in Verbo simile significant ac gentes ut et populi, praedicantur enim familiae in Verbo tam de gentibus quam de populis, et dicuntur familiae gentium, et familiae populorum; gentes, ut ostensum, significant bona, et populi, ut quoque ostensum, significant vera, n: 1259, quare familiae tam bona quam vera, n: 1261. quod dicantur omnes familiae humi, est quia omnia bona et vera sunt fidei amoris, quae est Ecclesiae; quod per humum significetur Ecclesia, proinde fides quae Ecclesiae, ostensum est prius, n: 566.

1425. Vers: 4. *Et ivit Abram, quemadmodum loquutus ad illum Jehovah, et ivit cum illo Loth; et Abram filius quinque annorum et septuaginta annorum, cum exivit e Charane.* Per Abramum, ut dictum, repraesentatur Dominus quoad Humanam Ipsius Essentiam. Et ivit Abram, quemadmodum ad illum loquutus Jehovah, significat progressionem ad Divina: et ivit cum illo Loth, significat sensuale; per Loth repraesentatur Dominus quoad sensualem et corporeum Ipsius hominem: et Abram filius quinque annorum et septuaginta annorum, significat quod adhuc non ita multum Divini: cum exivit ex Charan, significat statum Domini obscurum.

1426. Quod per Abramum repraesentetur Dominus quoad Humanam Ipsius Essentiam, constat a singulis quae de Abramo dicta sunt; postea, tam quoad Humanam quam quoad Divinam, at tunc appellatur Abraham. Quae a versu primo ad hunc dicta sunt, repraesentant et significant primam animadvertentiam, quod indueret Coelestia et sic Divina: hic progressiones Humanae Ipsius Essentiae ad Divinam, inchoant.

1427. Et ivit Abram, quemadmodum ad illum loquutus Jehovah, quod significet progressionem ad Divina, ex illis, quae nunc dicta sunt, constat.

1428. Et ivit cum illo Loth, quod significet sensuale, quodque per Loth repraesentetur Dominus quoad sensualem et corporeum Ipsius hominem, constare potest a repraesentatione Lothi in sequentibus, ubi de illo agitur, quod separatus sit ab Abramo, quodque salvatus per angelos: at Lothus postea, cum separatus est, induit aliam repraesentationem, de qua, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus. Quod Dominus natus sicut alius homo a virgine muliere, et Ipsi sensuale et cor-

poreum fuerit sicut alii homini, constat; sed in illo, quod Ipsius Sensuale et Corporeum dein unitum coelestibus et factum Divinum, non fuit sicut alius homo; ipsum Domini Sensuale et Corporeum repraesentatur per Lothum, seu quod idem est, Ipsius Homo sensualis et corporeus, sicut fuit in statu Ipsius pueritiae, non sicut factum, cum unitum per coelestia Divino.

1429. Quod Abram filius quinque annorum et septuaginta annorum, significet quod adhuc non ita multum Divini, constare potest a significatione numerorum quinque, quod sit parum, et numerorum septuaginta, quod sit sanctum; quod quinque sint parum, ostensum est prius n: 649, quodque septuaginta seu septem sint sanctum, n: 395, 433, 716, 881; hic quia septuaginta praedicantur de Domino, significant sanctum Divinum. Quod numeri annorum Abrami etiam in sensu interno significent alia, constare potest ab illis quae prius de annis et numeris dicta et ostensa sunt, n: 482, 487, 493, 575, 647, 648, 755, 813. et ex eo quod nulla vocula et jota in Verbo detur, quae non internum sensum habeat; et nisi spiritualia et coelestia involveret, nusquam memoratum fuisset, quod Abramus tunc fuisset quinque annorum et septuaginta annorum, et hoc nec exstitisset in hac ejus aetate; sicut etiam constare potest ab aliis numeris tam annorum quam mensurarum in Verbo.

1430. Cum exivit ex Charan, quod significet statum Domini obscurum, qualis est pueritiae hominis, constare potest ex significatione Charan in Capite praec: quo primum venit Therachus cum Abramo, et ubi mortuus Therachus pater Abrami, Cap: praec: XI: vers: 31, 32, tum ex sequentibus, quod Jacobus iverit ad Charanem ubi Laban, Gen: XXVII: 43. Cap: XXVIII: 10. Cap: XXIX: 4. Charan fuit regio, ubi cultus externus, et quidem respective ad Therachum, Abramum, et Labanem, idololatricus, sed in sensu interno non significatur quod in externo, solum quoddam obscurum; idea idololatriae non remanet, sed abstergitur, dum ex sensu externo fit internus; sicut idea sancti amoris ex monte, n: 795, dum ex sensu externo fit internus, perit primum idea montis, et manet idea altitudinis, et per altitudinem repraesentatur sanctitas; ita in caeteris.

1431. Vers: 5. *Et accepit Abram Sarai uxorem suam,*

et Lothum filium fratris sui, et omnem acquisitionem illorum, quam acquisiverunt, et animam, quam fecerant in Charan, et exiverunt ad eundum in terram Canaan; et venerunt in terram Canaan. Et accepit Abram Sarai uxorem suam, significat bonum cui adjunctum est verum; per Abram, ut dictum, intelligitur Dominus, heic cum puer fuit; per Sarai uxorem, verum: Et Lothum filium fratris sui, significat verum sensuale, ita primum quod insinuatur puero: et omnem acquisitionem, quam acquisiverunt, significat omnia quae sunt vera sensualia: et animam quam fecerant in Charan, significat omne essentiale vivum, quod dabile in statu illo obscuro: et exiverunt ad eundum in terram Canaan, significat quod ita pergeret ad amoris coelestia: et venerunt in terram Canaan, significat, quod ad coelestia amoris pervenit.

1432. Et accepit Abram Sarai uxorem suam, quod significet bonum cui adjunctum verum, constare potest ex illo quod significatur in Verbo per hominem et ejus uxorem, de quo n: 915, ita hic per Sarai nihil aliud significatur in sensu interno, quam verum. Est in omnibus et singulis apud hominem instar conjugii, nec usquam tam minimum dari potest, in quo non instar illud sit, tam in externo homine et ejus singulis, quam in interno et ejus singulis; causa est, quia omnia et singula existunt et subsistunt a Domino, et Ipsius Humanae Essentiae unitione, quasi conjugio, cum Divina; et ab Utriusque conjunctione, seu conjugio coelesti, cum Ipsius regno in coelis et in terris; hic cum repraesentandum verum adjunctum bono Domini, non aliter repraesentari potuit, quia per historica hic de Abramo, quam per uxorem: quod instar conjugii sit in omnibus et singulis, videantur quae prius n: 54, 55, 718, 747, 917.

1433. Quod per Abram intelligatur Dominus, hic cum puer fuit, per Sarai uxorem, verum, constat ex illis quae dicta sunt.

1434. Et per Lothum filium fratris sui, quod significet verum sensuale, ita primum quod insinuatum Domino cum puer, constat ex significatione Lothi, de qua in vers: praec: quod sit sensuale; exque significatione filii quod sit verum, de qua prius n: 264, 489, 491, 533. tum ex significatione fratris, quod etiam sit verum fidei, n: 367. ita quod hic sit verum sensuale; nam in sensu interno nihil reflectitur super personas et voces,

modo super significationem earum: in coelo non sciunt quis Loth, sed qualitatem repraesentatam per eum; nec sciunt quid filius, sed statum spiritualem, quo respective est sicut filius; nec sciunt quid frater, nisi ex fraternitate qualis est in coelo. Quod verum sensuale attinet, est primum verum, quod se insinuat, nam altius non vadit judicium in pueritia; verum sensuale est, quod videat omnia terrestria et mundana, ut creata a Deo, et omnia et singula ad finem, et in omnibus et singulis aliquod instar Regni Dei; hoc verum sensuale non insinuatur nisi apud hominem coelestem; et quia Dominus Solus fuit coelestis homo, haec et similia vera sensualia Ipsi insinuata sunt in prima pueritia, ita praeparatus ad recipienda coelestia.

1435. Et omnem acquisitionem, quam acquisiverunt, quod significet omnia quae sunt vera sensualia, constat ex illis quae dicta sunt: acquisitio dicitur omne scientificum, ex quo cogitat homo; absque scientificis acquisitis homo quatenus homo non ullam ideam cogitationis habere potest; ideae cogitationis fundantur super illis, quae ex sensualibus impressa sunt memoriae; quare scientifica sunt vasa spiritualium, et affectiones ex voluptatibus corporis bonis sunt vasa coelestium; omnia haec vocantur acquisitiones, et quidem in Charane, quo significatur status obscurus qualis est infantiae ad pueritiam.

1436. Et animam quam fecerant in Charan, quod significet omne essentiale vivum, quod dabile in statu illo obscuro, constat ex significatione animae, quod sit essentiale vivum, et ex significatione Charanis quod sit status obscurus, de qua vers: praec: Anima in proprio sensu significat illud quod apud hominem vivit, ita ipsam ejus vitam; quod vivit apud hominem non est corpus, sed est anima, et per animam vivit corpus; ipsa vita hominis, seu ipsum ejus vivum, est ex amore coelesti, nusquam aliquod vivum dari potest, nisi inde ducat originem, quare hic per animam significatur bonum quod vivit ex amore coelesti, quod est ipsum essentiale vivum. In sensu literali per animam intelligitur hic omnis homo, tum omnis bestia, quae viva, et sibi comparaverunt, sed in sensu interno nihil aliud significatur, quam essentiale vivum.

1437. Quod exiverunt ad eundum in terram Canaan, significet quod ita pergeret ad coelestia amoris, constat a signifi-

catione terrae Canaanis; quod terra Canaan repraesentet Regnum Domini in coelis et in terris, ex multis in Verbo constare potest; causa est, quia ibi Ecclesia Repraesentativa instituta est, in qua omnia et singula repraesentabant Dominum, et Ipsius Regni coelestia et spiritualia; nec solum ritus, sed etiam omnia quae adjuncta ritibus, tam qui ministrabant, quam per quae ministrabantur, etiam loca ubi ministratio; quia Ecclesia Repraesentativa ibi, terra inde appellata fuit Terra sancta, tametsi nihil minus quam sancta fuit, quippe habitata ab idololatris et prophanis; haec nunc causa est, quod per terram Canaan hic et in sequentibus significentur coelestia amoris; coelestia enim amoris sunt unice quae sunt in Regno Domini, et quae constituunt Regnum Domini.

1438. Et venerunt in terram Canaan, quod significet quod ad coelestia amoris pervenit, constat ex illis quae nunc dicta sunt de terra Canaane; hic describitur primum vita Domini, nempe a nativitate usque ad pueritiam, quod nempe pervenerit ad coelestia amoris: coelestia amoris sunt ipsa essentialia, caetera inde veniunt: illis omnium primo imbutus est, nam inde deim, ut a suo semine, fructificata sunt omnia; ipsum semen fuit apud Ipsum coeleste, quia natus a Jehovah, inde Solus fuit qui in se habuit hoc semen; omnes, quotcunque sunt, homines non aliud semen habent, quam quoddam spurcum et infernale, in quo et ex quo proprium eorum, et hoc ex haereditario a patre, quod cuivis notum est; quare nisi novum semen, et novum proprium, hoc est, novam voluntatem, et novum intellectum, accipiunt a Domino, non possunt aliter quam esse devoti inferno; a quo omnes tam homines, quam spiritus, et angeli, extrahuntur, et continue detinentur a Domino.

1439. Vers: 6. *Et transivit Abram per terram usque ad locum Schechem, usque ad quercetum Moreh: et Canaanita tunc in terra.* Transivit Abram per terram usque ad locum Schechem, significat alterum statum Domini, cum coelestia amoris Ipsi apparerent, quae significantur per Schechem: usque ad quercetum Moreh, significat tertium statum, nempe primam perceptionem, quae est quercetum Moreh: et Canaanita tunc in terra, significat haereditarium a matre malum in externo Ipsius homine.

1440. Transivit Abram per terram usque ad locum Schechem, quod significet alterum statum Domini, cum coelestia amoris Ipsi apparerent, constare potest ab illis quae praecedunt, et ex ordine omnium; ex illis quae praecedunt, quod pergeret ad coelestia amoris, et quod pervenerit ad illa, quae significata sunt per „quod exiverunt ad eundum in terram Canaan; et „quod venerunt in terram Canaan;" ex ordine omnium, quod, postquam perrexerit ad coelestia et pervenerit ad illa, tunc apparuerint Ipsi; in coelestibus est ipsa lux animae, quia in illis est ipsum Divinum, hoc est, Ipse Jehovah; et quia Dominus conjungeret Humanam Essentiam Divinae, cum ad coelestia pervenit, non potuit aliter, quam quod Jehovah Ipsi appareret.

1441. Quod haec significentur per Schechem, constare quoque potest ex eo, quod Schechem sit prima quasi statio in terra Canaane, quo pervenitur a Syria, seu a Charane; et quia per terram Canaanem significantur coelestia amoris, constat quod per Schechemum significetur prima apparitio coelestium; Jacobus cum ex Charane in terram Canaanem rediit, pariter ad Schechemum venit, ut ex his constare potest, „Jacob profectus est in *Succoth*, et aedificavit sibi domum, et pecori suo „fecit tentoria, ideo vocavit nomen loci Succoth; et venit Jacob Schalem, urbem *Schechemi*, quae in terra Canaan, cum „venit ille ex Paddam Aram, et castrametatus est ante urbem, „et erexit ibi altare," Genes: XXXIII: 17, 18, 19, 20. ubi quoque per Schechem primum lucis significatur. Apud Davidem, „Deus loquutus est in sanctitate sua, exultabo, partiar „*Schechemum*, et vallem *Succoth*, dimetiar, Mihi Gilead et „Mihi Menasseh, et Ephraim robur capitis mei, Jehuda legislator meus. Moabus pelvis lotionis meae, super Edomum mittam calceum meum, super Philistaea clangam," Psalm: LX: 8, 9, 10. Ps: CVIII: 8, 9, 10. ubi per Schechemum quoque simile quid significatur: quod nomina nihil aliud significent quam res, ita etiam Schechem, manifeste ex his Davidis propheticis constare potest, alioquin vix nisi nominum congeries forent. Quod *Schechem* facta urbs refugii, Jos: XX: 7. et quoque urbs sacerdotum, Jos: XXI: 21. et quod ibi foedus, Jos: XXIV: 1, 25. simile etiam involvit.

1442. Usque ad quercetum Moreh, quod significet primam

perceptionem, constare quoque potest ab ordine; ut primum Jehovah apparuit Domino in Ipsius coelestibus, constat quod Perceptionem adeptus; ex coelestibus est omnis perceptio: quid Perceptio, dictum et ostensum est prius, n: 104, 202, 371, 483, 495, 503, 521, 536, 865: quisque dum venit ad coelestia, perceptionem accipit a Domino; qui coelestes homines facti, ut qui ab Antiquissima Ecclesia, omnes perceptionem acceperunt, quod ostensum prius n: 125, 597, 607, 784, 895. qui spirituales homines fiunt, hoc est, qui charitatem a Domino accipiunt, analogon perceptionis habent, aut dictamen conscientiae, magis et minus, sicut in coelestibus charitatis sunt, perspicuum; coelestia charitatis hoc secum habent, nam in illis solis est Dominus praesens, et in illis apparet homini: quanto magis Dominus, Qui progressus ab infantia ad Jehovam, et Ipsi conjunctus et unitus, ut unus essent.

1443. Quod prima perceptio sit quercetum Moreh, ita se res habet; sunt apud hominem intellectualia, rationalia et scientifica, intima ejus sunt intellectualia, interiora sunt rationalia, et exteriora sunt scientifica, haec appellantur ejus spiritualia, quae in tali ordine sunt: intellectualia hominis coelestis comparantur horto ex omnis generis arboribus; rationalia, sylvae ex cedris et similibus arboribus, quales in Libano; scientifica autem quercetis, et hoc ex ramis implexis quales sunt quercuum; per ipsas arbores significatae sunt Perceptiones, sicut per arbores horti Edenis ab oriente perceptiones intimae seu intellectualium, ut ostensum prius n: 99, 100, 103; per arbores sylvae Libani, perceptiones interiores seu rationalium; per arbores autem querceti, perceptiones exteriores seu scientificorum, quae sunt externi hominis; inde est, quod quercetum Moreh significet primam perceptionem Domini, nam adhuc puer fuit, et spiritualia Ipsius non interius. Praeterea quercetum Moreh erat ubi quoque filii Israëlis primum venerunt cum transiverunt Jordanem, et viderunt terram Canaanem, de quo apud Mosen, „Dabis benedictionem super monte Gerisim, et maledictionem „super monte Ebal; nonne illi trans Jordanem, post viam in„gressus solis in terra Cananaei habitantis in planitie adversus „Gilgal, juxta *Querceta Moreh*,“ Deut: XI: 29, 30. quibus significatur etiam primum perceptionis; introitus enim filio-

rum Israëlis repraesentat introitum fidelium in Regnum Domini.

1444. Et Canaanita tunc in terra, quod significet haereditarium a matre malum in externo Ipsius homine, constare potest ab illis quae prius dicta de haereditario apud Dominum; natus enim fuit sicut alius homo, et secum a matre traxit mala, contra quae pugnavit, et quae evicit; notum est, quod Dominus tentationes gravissimas subierit et sustinuerit, de quibus ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus, et quidem tantas, ut pugnaverit solus et ex propria potentia contra totum infernum; nemo potest tentationem subire, nisi illi malum adhaereat, cui nullum malum, ne minimum tentationis habere potest, malum est quod infernales spiritus excitant; apud Dominum non malum aliquod actuale aut proprium fuit, ut apud omnes homines, sed malum haereditarium a matre, quod hic vocatur Canaanita tunc in terra, de quo videantur quae dicta supra ad vers: 1. n: 1414, nempe quod bina haereditaria sint quae connascuntur homini, unum ex patre, alterum ex matre, quod a patre hoc manet in aeternum, quod a matre hoc dispergitur a Domino, cum homo regeneratur; at haereditarium Domini a Patre Ipsius fuit Divinum, haereditarium a matre fuit malum, de quo hic, per quod tentationes subiit, de quibus videatur Marc: I: 12, 13. Matth: IV: 1. Luc: IV: 1, 2. sed, ut dictum, Ipsi nullum actuale seu proprium malum, nec aliquod haereditarium a matre malum postquam per tentationes evicit infernum, quare hic dicitur quod *tunc* fuerit, nempe, Canaanita *Tunc* in terra. Canaanitae fuerunt qui habitabant juxta mare et juxta litus Jordanis, ut constat apud Mosen, „Exploratores reversi dixerunt, venimus in terram, quo misisti nos, „et etiam fluens lacte et melle illa, et hic fructus ejus; nisi „quod fortis populus habitans in terra, et urbes munitae magnae valde, et etiam natos Enaki vidimus ibi, Amalekus habitat in meridie, et Chittaeus, et Jebusaeus, et Emorraeus „habitat in monte, et *Canaanita habitat juxta mare, et juxta „litus Jordanis,*" Num: XIII: 27, 28, 29. quod Canaanitae habitaverint juxta mare et juxta litus Jordanis significabat inde malum apud Externum hominem, quale est haereditarium a matre, nam Mare et Jordanes erant termini: quod malum tale

per Canaanitam significetur, constat quoque apud Sachariam, „Non erit Canaanita amplius in domo Jehovae Zebaoth in die „illo,“ XIV: 21. ubi de Regno Domini, quo significatur, quod Dominus evicerit malum per Canaanitam intellectum, et a Regno suo expulerit. Omnia genera malorum significantur per gentes idololatras in terra Cananaea, inter quas Canaanitae, ut Gen: XV: 18, 19. [21.] Exod: III: 8, 17. Cap: XXIII: 23, 28. Cap: XXXIII: 2. Cap: XXXIV: 11. Deut: VII: 1. Cap: XX: 17. Jos: III: 10. Cap: XXIV: 11. Jud: III: 5. quodnam malum per unamquamvis gentem in specie significatur, alibi, ex Divina Domini Misericordia, dicendum.

1445. Vers: 7. *Et visus Jehovah Abramo, et dixit, semini tuo dabo terram hanc; et aedificabat ibi altare Jehovae, Qui visus illi.* Visus Jehovah Abramo, significat quod Jehovah apparuerit Domino cum adhuc puer: et dixit, semini tuo dabo terram hanc, significat quod illis qui fidem in Ipsum haberent, coelestia donarentur: et aedificabat ibi altare Jehovae Qui visus illi, significat primum cultum Patris sui ex coelesti amoris.

1446. Quod visus Jehovah Abramo, significet quod Jehovah apparuerit Domino cum adhuc puer, constat ex praecedentibus; et ex ipsa repraesentatione Domini per Abramum; tum ex ordine, quod adeptus coelestia, et mox perceptionem, ex quibus consequitur quod Jehovah visus.

1447. Quod dixit, semini tuo dabo terram hanc, significet quod illis, qui fidem in Ipsum haberent, coelestia donarentur, constat ex significatione seminis, et ex significatione terrae; quod semen significet fidem in Dominum, ostensum est prius n: 255, 256. et quod terra significet coelestia, etiam ostensum est supra ad vers: 1. hujus Capitis, tum n: 620, 636, 662, 1066. In sensu literae per semen Abrami intelligitur posteritas ejus ex Jacobo, et per terram ipsa terra Canaan, quae illis daretur in possessionem, ob causam, ut repraesentarent coelestia et spiritualia Regni et Ecclesiae Domini; utque apud eos Ecclesia Repraesentativa institueretur, et quia Dominus ibi nasceretur; sed in sensu interno nihil aliud per semen significatur quam fides in Dominum, et per terram nihil aliud quam coelestia; et hic, quod coelestia illis donarentur, qui fidem in Ip-

sum haberent: quid per habere fidem in Dominum intelligitur, prius multoties dictum.

1448. Et aedificabat ibi altare Jehovae, Qui visus illi, quod significet primum cultum Patris sui ex coelesti amoris, constat ex significatione Altaris, quod sit principale repraesentativum cultus n: 921.

1449. Vers: 8. *Et transtulit inde in montem ab oriente Betheli; et tetendit tentorium; Bethel a mari, et Ai ab oriente; et aedificavit ibi altare Jehovae, et invocavit nomen Jehovae.* Transtulit inde in montem ab oriente Betheli, significat quartum statum Domini cum puer, nempe progressionem coelestium amoris, quae sunt transferri in montem ab oriente Betheli: et tetendit tentorium, significat sancta fidei: et Bethel a mari, et Ai ab oriente, significat quod adhuc status Ipsi obscurus: et aedificavit altare Jehovae, significat cultum Patris sui ex illo statu externum: et invocavit nomen Jehovae, significat cultum Patris sui ex illo statu internum.

1450. Transtulit inde in montem ab oriente Betheli, quod significet quartum statum Domini cum puer, constare potest ab illis quae praecedunt, tum ab illis quae sequuntur, ita etiam ex ipso ordine; ordo fuit, quod Dominus omnium primum ab infantia imbutus fuisset coelestibus amoris; coelestia amoris sunt amor erga Jehovam, et amor erga proximum, et in illis ipsa innocentia; ex illis ut ab ipsismet fontibus vitae fluunt omnia et singula, sunt enim caetera solum derivationes. Coelestia haec insinuantur imprimis homini in statu ejus infantiae usque ad pueritiam, et quidem absque cognitionibus; influunt enim a Domino, et afficiunt, antequam homo sciat quid amor et quid affectio, ut constare potest a statu infantum, et dein a statu primae pueritiae; haec apud hominem sunt Reliquiae, de quibus aliquoties, quae a Domino insinuantur, et reconduntur ad usum vitae ejus sequentis, de quibus videatur, n: 468, 530, 560, 561, 660, 661. Dominus quia natus est sicut alius homo, etiam secundum ordinem in coelestia introductus est, et quidem per gradus ab infantia ad pueritiam, et dein in cognitiones, quae quomodo se habuerunt apud Ipsum, in hoc versu describitur, et in sequentibus repraesentatur per Abrahami peregrinationem in Aegypto.

1451. Quod transferri in montem ab oriente Betheli, significet progressionem coelestium amoris, constare potest a significatione montis, quod sit coeleste, ut ostensum n: 795, 796. aque significatione orientis, quod sit Ipse Jehovah quoad amorem, Qui est ipse oriens, ut quoque ostensum n: 101. et alibi; tum a significatione Bethelis, quod sit cognitio coelestium. Coelestia insinuantur homini tam absque cognitionibus, quam cum cognitionibus; coelestia absque cognitionibus ab infantia usque ad pueritiam ejus, ut mox supra dictum; coelestia autem cum cognitionibus a pueritia dein in adultam aetatem: et quia progressurus Dominus in cognitiones coelestium, quae significantur per Bethelem, hic dicitur, quod transtulit inde in montem ab oriente Betheli.

1452. Et tetendit tentorium, quod significet sancta fidei, constare potest a significatione tentorii, quod sit sanctum amoris, proinde sanctum fidei ex amore, ut ostensum prius n: 414: quod tetenderit ibi tentorium, significat, quod nunc inchoaret.

1453. Quod Bethel a mari et Ai ab oriente, significet quod adhuc status Ipsi obscurus, nempe quoad cognitiones coelestium et spiritualium; aliud enim est in coelestibus esse, et aliud in cognitionibus coelestium; infantes et pueri sunt prae adultis in coelestibus, quia in amore erga parentes, et in amore mutuo, tum in innocentia; adulti vero sunt prae infantibus et pueris in cognitionibus illorum, et perplures usque non in coelestibus amoris; antequam instruitur homo in illis quae sunt amoris et fidei, est in statu obscuro, nempe quoad cognitiones, qui status hic describitur, per, quod Bethel esset a mari, hoc est, ab occidente, et Ai ab oriente; per Bethel, ut dictum, significantur cognitiones coelestium, per Ai vero cognitiones mundanorum, illae dicuntur ab occidente cum in obscuro, nam occidens significat in Verbo obscurum; hae dicuntur ab oriente, cum in claro, nam oriens respective ad occidentem est clarum; quod occidens et oriens illa significent, non opus est confirmare, quia cuivis absque confirmatione patet: quod autem Bethel significet cognitiones coelestium, constare potest ab aliis locis ubi Bethel nominatur in Verbo, ut in Cap: seq: XIII: „Quod Abram „iverit juxta itinera sua a meridie usque ad *Bethelem*, usque „locum, ubi fuit tentorium illius in initio inter *Bethel* et inter

„*Ajam*, ad locum altaris, quod fecit ibi," vers: 3, 4. ubi juxta itinera sua a meridie ad Bethelem, significat progressionem in lucem cognitionum, quare non ibi dicitur, quod Bethel ab occidente, et Aja ab oriente. De Jacobo ubi vidit scalam, „Dixit, non hoc nisi *Domus Dei*, et hoc porta coeli; et vocavit nomen loci hujus *Bethel*," Genes: XXVIII: 17, 19. ubi similiter per Bethel significatur cognitio coelestium; est enim homo Bethel, hoc est, Domus Dei, tum porta coeli, cum in cognitionum coelestibus est; cum regeneratur homo, introducitur per cognitiones spiritualium et coelestium, at cum regeneratus est, tunc introductus est, et est in cognitionum coelestibus et spiritualibus: postea „Dixit Deus ad Jacobum, surge, „ascende *Bethelem*, et habita ibi, fac ibi altare Deo, qui apparuit tibi," Gen: XXXV: 1, 6, 7. ubi similiter per Bethel significantur cognitiones. Quod arca Jehovae in *Bethele*, et illuc venirent filii Israëlis, et interrogarent Jehovam, Jud: XX: 18, 26, 27. 1 Sam: VII: 16. Cap: X: 3. similia *significant*: tum quod Rex Assyriae miserit unum de sacerdotibus, quos transportavit e Samaria, qui consedit in *Bethele*, et *fuit docens eos quomodo timerent Jehovam*, II Reg: XVII: 27, 28. Apud Amos, „Dixit Amaziah ad Amos, videns i, fuge tibi in „terram Jehudae, et comede ibi panem, et ibi prophetes; et „*Bethele* non addas amplius prophetare, quia sanctuarium Regis haec, et domus Regni haec," VII: 12, 13. Postquam prophanavit Jeroboam Bethelem, I Reg: XII: 32. Cap: XIII: 1 ad 8. II Reg: XXIII: 15. per Bethelem repraesentabatur contrarium, ut Hosch: X: 15. Amos, III: 14, 15. Cap: IV: 5, 6, 7. Quod autem Aja significet cognitiones mundanorum confirmari quoque potest ab historicis et propheticis Verbi, apud Jos: VII: 2. Cap: VIII: 1 ad 28. Jer: XLIX: 3, 4.

1454. Et aedificavit altare Jehovae, quod significet cultum Patris sui ex illo statu externum, constat ex significatione altaris, quod sit principale repraesentativum cultus, n: 921.

1455. Et invocavit nomen Jehovae, quod significet cultum Patris sui ex illo statu internum, constat ex significatione invocare nomen Jehovae, n: 440, quod externus cultus sit aedificare altare Jehovae, et internus invocare nomen Jehovae, unicuivis constare potest.

1456. Vers: 9. *Et profectus Abram eundo et proficiscendo versus meridiem.* Profectus Abram eundo et proficiscendo, significat progressionem ulteriorem: versus meridiem, significat in bona et vera, ita in statum lucidum quoad interiora.

1457. Et profectus Abram eundo et proficiscendo, quod significet progressionem ulteriorem, constare potest a significatione ire et proficisci; apud Antiquos itinera, profectiones et peregrinationes nihil aliud significabant, inde quoque in sensu interno nihil aliud in Verbo. Hic inchoant progressiones Domini in cognitiones. Quod Dominus sicut alius homo quoque instructus sit, constare potest apud Lucam, „Puerulus *crescebat* et „corroborabatur in spiritu; fuit in desertis ad diem apparitionis „Ipsius ad Israëlem," I: 80. apud Eundem, „Puer *crescebat* „et corroborabatur spiritu, et *implebatur sapientia*, et gratia „erat super Ipso," II: 40. Apud Eundem, „Josephus et ma„ter Jesus, post tres dies invenerunt Ipsum in templo, seden„tem in medio doctorum, et *audientem illos*, et *interrogantem* „*illos*, obstupuerunt omnes audientes Ipsum, super intelligen„tia et responsionibus Ipsius: videntes Ipsum mirati sunt, sed „dixit ad illos, quid quod quaesivistis Me, annon sciebatis, quod „in illis, quae Patris mei, oportet Me esse," II: 46, 47, 48, 49. quod fuerit tunc duodecim annorum, ib: II: 42. [1] Apud Eundem, „Deinceps Jesus *profecit sapientia* et aetate, et „gratia apud Deum et homines," II: 52.

1458. Quod versus meridiem, significet in bona et vera, ita in statum lucidum quoad interiora, constat a significatione meridiei; quod meridies significet statum lucidum, venit ex eo, quod plagae sicut tempora in altera vita nullae sint, sed status qui per plagas et tempora significantur; status intellectualium se habent sicut status temporum diei et anni, tum quoque plagarum; status diei sunt vesperae, noctis, matutae et meridiei; status anni sunt autumni, hyemis, veris, aestatis; et status plagarum sunt solis versus occidentem, septentrionem, orientem et meridiem; similes illis sunt status intellectualium; et quod mirum, in coelo illi in luce sunt qui in statu sapientiae et intelligentiae, prorsus secundum statum, inque summa luce qui in statu summae sapientiae et intelligentiae, sed sapientia ibi est amoris et charitatis, et intelligentia est fidei in Dominum; quod

lux in altera vita sit, cui lux mundi vix comparari potest, ex multa experientia mihi constat, de qua, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; et quia talis correspondentia est lucis et intellectualium in coelo, in sensu interno hic et alibi in Verbo per meridiem non aliud significatur: Meridies significat hic intelligentiam, quae comparatur per cognitiones; cognitiones sunt veritates coelestes et spirituales, quae sunt totidem radiationes lucis in coelo, et sistuntur quoque visibiles per lucem, ut dictum; quia Dominus nunc imbueretur cognitionibus, ut quoad Humanam Essentiam quoque fieret Ipsa Lux Coeli, hic dicitur, quod profectus eundo et proficiscendo versus meridiem: quod meridies significet illa, constare potest a similibus in Verbo, ut apud Esaiam, „Dicam septentrioni da, et *Meridiei* ne inhibe; „adduc filios meos e longinquo, et filias meas ab extremitate „terrae," XLIII: 6. septentrio pro illis qui in ignorantia, meridies pro illis qui in cognitionibus; filii pro veris, et filiae pro bonis. Apud Eundem, „Si expromseris famelico animam tuam, „et animam afflictam saturaveris, et exorietur in tenebris *lux* „tua, et caligo tua sicut *Meridies*," LVIII: 10. expromere famelico animam, et animam afflictam saturare, pro bonis charitatis in genere, exorietur in tenebris lux, pro quod illis intelligentia veri, et caligo sicut meridies, pro quod illis sapientia boni; meridies ex calore significat bonum, ex luce verum. Apud Ezechielem, „In visionibus Dei adduxit me in terram Israëlis, et posuit me super monte alto valde, et super quo qua„si structura civitatis a *Meridie*," XL: 2. de nova Hierosolyma seu Regno Domini, quod quia in luce sapientiae et intelligentiae, est a meridie. Apud Davidem, „Jehovah educet sic„ut *lucem* justitiam tuam, et judicium tuum sicut *Meridiem*," Psalm: XXXVII: 6. Apud Eundem, „Non timebis a pavore „*noctis*, a sagitta volaverit per *diem*, a peste in *caligine*, am„bulabit, ab excidio vastat in *Meridie*," Psalm: XCI: [5.] 6. non timere ab excidio quod vastat in meridie, pro a damnatione, quae oritur apud eos qui in cognitionibus sunt et illas pervertunt. Apud Ezechielem, „Fili hominis, pone facies tuas versus *Me*„*ridiem*, et stilla ad *Meridiem*, et propheta ad sylvam agri *Me*„*ridiei*, et dicas sylvae *Meridiei*, comburentur in ea omnes fa„cies a *Meridie* ad septentrionem," XXI: 2, 3, sylva meridiei

pro illis qui in luce veritatum sunt, et eam exstinguunt, ita pro iis qui intra Ecclesiam tales. Apud Danielem, „Ex uno de illis „exivit cornu unum exiguum, et crevit multum ad *Meridiem*, „et ad ortum, et ad decus, et crevit usque ad exercitum coelo-„rum,„ VIII: 9, 10. pro illis qui oppugnant bona et vera. Apud Jeremiam, „Date Jehovae Deo vestro gloriam, antequam „obtenebrescere facit, et antequam offendant pedes vestri su-„per montes crepusculi, et exspectabitis lucem, et ponet eam „in umbram lethalem, ponet in caliginem; *urbes Meridiei* clau-„sae erunt, et non aperiens,„ XIII: 16, 19. urbes meridiei pro cognitionibus veri et boni. Apud Obadiam, „Deportati „Hierosolymae, qui in Sepharad, haereditabunt *urbes Meri-„diei*,„ vers: 20. urbes meridiei similiter pro veris et bonis, inde pro ipsis veris et bonis, quorum haeredes; agitur ibi de Regno Domini. Quod Abram profectus eundo et proficiscendo versus meridiem, significet, ut dictum, Domini progressionem in bona et vera, ita in statum lucidum quoad interiora, ita se habet, quod cognitiones sint quae aperiunt viam ad spectandum coelestia et spiritualia; per cognitiones aperitur via interno homini ad externum, in quo sunt vasa recipientia, quae tot sunt quot cognitiones boni et veri; in has ut in sua vasa influunt coelestia.

1459. Vers: 10. *Et fuit fames in terra, et descendit Abram in Aegyptum ad peregrinandum ibi; quia gravis fames in terra.* Fuit fames in terra, significat penuriam cognitionum, quae adhuc apud Dominum, cum puer: et descendit Abram in Aegyptum ad peregrinandum, significat instructionem in cognitionibus ex Verbo; Aegyptus est scientia cognitionum; peregrinari est instrui: quia gravis fames in terra, significat multam penuriam apud externum Ipsius hominem.

1460. Fuit fames in terra, quod significet penuriam cognitionum, quae adhuc apud Dominum cum puer, constat ex illis quae prius dicta sunt; cognitiones apud hominem nusquam veniunt in pueritia ex interiori, sed ab objectis sensuum, cumprimis ab auditione; sunt enim, ut dictum, apud externum hominem vasa recipientia, quae vocantur memoriae, illa formantur per cognitiones, ut cuivis notum esse potest, interno homine influente et adjuvante, proinde cognitiones discuntur et implantantur memoriae secundum influxum interni hominis; ita

quoque apud Dominum cum puer, nam natus est sicut alius homo, et instructus ut alius, sed interiora apud Ipsum fuerunt coelestia, quae aptabant vasa ut reciperentur cognitiones, et ut cognitiones fierent dein vasa ad recipiendum Divinum; interiora apud Ipsum erant Divina ex Jehovah Patre Ipsius, exteriora erant humana ex Maria matre Ipsius: inde constare potest, quod apud Dominum aeque sicut apud alios homines, penes Externum Ipsius hominem in pueritia fuerit penuria cognitionum. Quod fames significet penuriam cognitionum, constat ex Verbo alibi, ut apud Esaiam, „Opus Jehovae non introspi„ciunt, et factum manuum Ipsius non vident, propterea exula„bit populus meus ob non *cognitionem*, et gloria ejus mortales „*Famis*, et multitudo illius sicca siti," V: [12,] 13. mortales famis pro penuria cognitionum coelestium, multitudo sicca siti pro penuria cognitionum spiritualium. Apud Jeremiam, „Mentiti sunt „in Jehovam, et dixerunt, non Ipse, et non veniet super nos „malum, ac *gladium* et *Famem* non videbimus; et prophetae „erunt in ventum, et verbum non iis," V: 12, 13, gladius et fames pro orbari cognitionibus veri et boni; prophetae pro iis qui docent, in quibus non verbum; quod gladio et fame consumi, sit orbari cognitionibus veri et boni, et quod sint vastationis, gladius quoad spiritualia, fames quoad coelestia, constat passim in Verbo, ut Jerem: XIV: 13, 14, 15, 16, 18. Thren: IV: 9. et alibi; ut quoque apud Ezechielem, „Et *Famem* ad„dam super vos, et frangam vobis baculum panis; et mittam „super vos *Famem*, et feram malam, et orbabunt te, et *gla*„*dium* adducam super te," V: 16, [17.] fames pro orbatione cognitionum coelestium seu cognitionum boni, inde falsa et mala. Apud Davidem, „Et vocavit *Famem super terram*, omnem ba„culum panis fregit," Psalm: CV: 16. baculum panis frangere, pro privari victu coelesti; vita enim spirituum bonorum et angelorum non alio cibo sustentatur, quam cognitionibus boni et veri, ipsisque bonis et veris, inde significatio famis, et panis in sensu interno. Apud Eundem, „*Saturavit* animam ap„petentem, et animam *famelicam* implevit bono," Psalm: CVII: 9. pro desiderantibus cognitiones. Apud Jeremiam, „Tolle volas tuas super animam infantum tuorum, qui deficiunt „*Fame* in capite omnium platearum," Thren: II: 19. fames

pro defectu cognitionum, plateae pro veritatibus. Apud Ezechielem, „Habitabunt confidenter, et non benefaciens, et suscitabo illis plantam in nomen, et non erunt amplius consumti „*Fame in terra*," XXXIV: 28, 29. pro quod non amplius destituentur cognitionibus boni et veri. Apud Johannem, „Non „*esurient* amplius, nec sitient amplius," Apoc: VII: 16. de Regno Domini, ubi in abundantia omnium cognitionum et bonorum coelestium, quod est non esurire, et cognitionum ac veritatum spiritualium, quod est non sitire. Similiter Dominus dixit, apud Johannem, „Ego sum Panis vitae, qui venit ad „Me, *non esuriet*, et qui credit in Me, non *sitiet* unquam," VI: 35. Apud Lucam, „Beati *esurientes* nunc, quia *saturabimini*," VI: 21. Apud Eundem, „*Esurientes* implevit bonis," I: 53. ubi de bonis coelestibus et illorum cognitionibus. Quod fames significet penuriam cognitionum, manifeste dicitur apud Amos, „Ecce dies venientes, et mittam *Famem in terram*, non *Famem* ad panem, et non sitim ad aquas, sed ad „audiendum Verba Jehovae," VIII: 11, 12.

1461. Et descendit Abram in Aegyptum ad peregrinandum, quod significet instructionem in cognitionibus ex Verbo, constat ex significatione Aegypti, et ex significatione peregrinari; quod Aegyptus significet scientiam cognitionum, et peregrinari instrui, videbitur in mox sequentibus. Quod Dominus sicut alius homo instructus fuerit in pueritia, constat ab illis apud Lucam, quae ad vers: praec: 9. n: 1457. adducta, tum ab illis quae dicta mox supra de Externo homine, qui non aliter cum Interno homine ad correspondentiam et concordantiam redigi potest, quam per cognitiones; Externus homo est corporeus et sensualis, nec aliquid coeleste et spirituale recipit, nisi ei sicut humo implantentur cognitiones, coelestia in his sua recipientia vasa possunt habere; sed cognitiones erunt ex Verbo; cognitiones ex Verbo tales sunt, ut pateant ab Ipso Domino; ipsum enim Verbum est ex Domino per Coelum, inque ejus omnibus et singulis est vita Domini, tametsi non ita in externa forma apparet; inde constare potest, quod Dominus in pueritia non alias cognitiones voluerit imbuere, quam Verbi, quod patens Ipsi fuit, ut dictum, ab Ipso Jehovah Patre Ipsius, cum Quo uniretur, ac unus fieret; et eo magis, quia nihil in Verbo

dictum, quod non Ipsum in intimis spectet, et quod non ab Ipso prius venit; Humana enim Essentia fuit modo additamentum ad Ipsius Divinam, Quae fuit ab aeterno.

1462. Quod Aegyptus sit scientia cognitionum respective ad Dominum, at scientia in communi respective ad omnes alios homines, constare potest a significatione ejus in Verbo, de qua passim prius, et in specie n: 1164, 1165.[2] in Aegypto enim fuit Ecclesia Antiqua, sicut in pluribus aliis locis, n: 1238, et cum ibi Ecclesia, scientiae prae caeteris ibi vigebant, inde per Aegyptum significata est scientia; at postquam per scientias voluerunt intrare in mysteria fidei, et sic ex propria potentia explorare num arcana Divina ita se haberent, tunc magica facta est, et per Aegyptum significata scientifica, quae pervertunt, unde falsa et ex his mala; ut constat apud Esaiam, XIX: 11. quod per Aegyptum significentur scientiae utiles, ita hic scientia cognitionum, quae inservire potest coelestibus et spiritualibus pro vasis, constare potest ab his in Verbo locis: apud Esajam, „Seduxerunt *Aegyptum*, angularem tribuum," XIX: 13. ubi vocatur angularis tribuum, qui inserviret pro fulcimento illis quae sunt fidei, quae significantur per Tribus: apud Eundem, „In die illo erunt quinque urbes in terra *Aegypti* loquentes labio Canaanis, et jurantes Jehovae Zebaoth, ir cheres dicetur cuique. In die illo erit altare Jehovae in medio terrae *Aegypti*, et statua juxta terminum ejus Jehovae, et erit in signum et in testem Jehovae Zebaoth in terra *Aegypti*, nam clamabunt ad Jehovam propter oppressores, et mittet illis servatorem et principem, et liberabit eos, et notus fiet Jehovah *Aegypto*, et cognoscent *Aegyptii* Jehovam in die illo, et facient sacrificium et mincham, et vovebunt votum Jehovae, et reddent: et percutiet Jehovah *Aegyptum* percutiendo, et sanando, et revertentur ad Jehovam, et exorabitur illis, et sanabit illos," XIX: 18, 19, 20, 21, 22. ubi in bono sensu de Aegypto, pro illis qui in scientificis sunt, seu veritatibus naturalibus, quae sunt vasa veritatum spiritualium: apud Eundem, „In die illo erit semita ab *Aegypto* ad Aschurem, et veniet Aschur in *Aegyptum* et *Aegyptus* in Aschurem; et servient *Aegyptii* Aschuri: in die illo erit Israël tertius *Aegypto* et Aschuri, benedictio in medio terrae, cui benedicet Jehovah

„Zebaoth, dicendo, benedictus populus meus *Aegyptus*, et „opus manuum mearum Aschur, et haereditas mea Israël," XIX: 23, 24, 25. ubi per Aegyptum significatur scientia veritatum naturalium, per Aschurem ratio seu rationalia, per Israëlem spiritualia, quae sibi succedunt, quare dicitur, quod in die illo erit semita ex Aegypto in Aschurem, et Israël erit tertius Aegypto et Aschuri. Apud Ezechielem, „Byssus in acupictura ex *Aegypto* fuit expansio tua, ut esset tibi in signum," XXVII: 7. ubi de Tyro, per quam significatur possessio cognitionum; byssus ex acupictura pro veritatibus scientiarum, quae inserviunt; scientifica, quia sunt Externi hominis, inservire debent Interno. Apud Eundem, „Sic dixit Dominus Jehovih, a fine quadraginta annorum congregabo *Aegyptum* ex „populis, quo dispersi fuerunt, et reducam captivitatem *Ae*„*gypti*," XXIX: 13, 14. pro simili, quod dicitur de Jehuda et Israële passim, quod congregarentur ex populis, et reducerentur e captivitate. Apud Sachariam, „Et erit, qui non as„cenderit de familiis terrae ad Hierosolymam ad adorandum „Regem Jehovam Zebaoth, non super eos erit pluvia; et si fa„milia *Aegypti* non ascenderit, et non venerit," XIV: 17, 18. etiam in bono sensu de Aegypto, per quam simile intelligitur. Quod scientia seu sapientia humana significetur per Aegyptum, constare quoque potest apud Danielem, ubi scientiae coelestium et spiritualium appellantur recondita auri et argenti, tum desiderabilia *Aegypti*, XI: 43. Et de Salomone dicitur, quod „multiplicata fuerit sapientia illius prae sapientia omnium filio„rum orientis, et prae omni *sapientia Aegyptiorum*," I Reg: V: 10. Domus a Salomone aedificata filiae Pharaonis nec aliud repraesentabat, I Reg: VII: 8, seq: Quod Dominus, cum infans, perductus in Aegyptum, nec aliud significabat, quam quod hic per Abramum, et simul ut impleret omnia quae repraesentata fuerunt de Ipso: Migratio Jacobi et ejus filiorum in Aegyptum nec aliud in intimo sensu repraesentabat, quam Domini instructionem primam in cognitionibus ex Verbo, ut quoque ex sequentibus patet; de Domino, ita apud Matthaeum, „Angelus Domini apparuit in somnio Josepho, dicens, exper„rectus assume Puerum, et matrem Illius, et fuge in *Aegyp*„*tum*, estoque ibi, usque dum dixero; ille experrectus assum-

„sit Puerum, et matrem Illius noctu, et concessit in *Aegyptum*, et erat ibi usque ad mortem Herodis, ut impleretur quod „dictum a Propheta, dicente, ex *Aegypto* vocavi filium meum," II: 13, 14, 15, 19, 20, 21. de quo ita apud Hoscheam, „Cum „Puer Israël, et dilexi Illum, et ex *Aegypto* vocavi filium „meum," XI: 1. inde constat, quod per Puerum Israëlem Dominus intelligatur; et quod instructio Ipsius cum Puer, per illa quod ex Aegypto vocavi filium meum. Apud Eundem, „Per „prophetam ascendere fecit Jehovah Israëlem ex *Aegypto*, et „per prophetam custoditus est," XII: 13, 14. ubi similiter per Israëlem intelligitur Dominus; per prophetam significatur docens, ita doctrina cognitionum. Apud Davidem, „Deus Zebaoth reduc nos, et lucere fac facies tuas, et salvabimur, vitem ex *Aegypto* proficisci fecisti, expulisti gentes, et plantasti illam," Psalm: LXXX: 8, 9. ubi etiam de Domino, Qui appellatur vitis ex Aegypto, quoad cognitiones, quibus instruebatur.

1463. Quod peregrinari sit instrui, constare potest ex significatione peregrinari in Verbo, quod sit instrui, et hoc ex causa, quia peregrinatio et migratio, seu processio a loco in locum in coelo non aliud sit quam mutatio status, ut ostensum prius, n: 1376. 1379. quare quoties in Verbo occurrit profectio, peregrinatio, et translatio a loco in locum, non aliud obvenit angelis quam talis mutatio status quae apud eos; mutationes status sunt tam cogitationum quam affectionum, mutationes status cogitationum sunt cognitiones, quae in mundo spirituum sistuntur per instructiones, quae causa quoque fuit, quod Antiquissimae Ecclesiae homines, quia communicationem habebant cum Coelo angelico, per peregrinationem nec aliud perciperent; ita hic quod Abram descenderit in Aegyptum ad peregrinandum, nihil aliud significat quam instructionem Domini; similiter per quod Jacobus et filii ejus in Aegyptum, ut apud Esaiam, „Sic dixit Dominus Jehovih, *Aegyptum descendit* „populus meus in principio ad *peregrinandum*, et Aschur pro „nihilo oppressit illum," LII: 4. ubi Aschur pro ratiociniis: inde quoque illi qui instruebantur in Ecclesia Judaica, dicti fuerunt *peregrini peregrinantes* in medio illorum, de quibus mandatum ut similiter haberentur sicut indigenae, Exod: XII. 48,

49. Levit: XXIV: 22. Num: XV: 13, 14, 15, 16, 26, 29. *Cap*: XIX: 10. de quibus apud Ezechielem, „Dividetis terram „hanc vobis juxta tribus Israëlis, et erit, juxta sortem dividetis illam haereditatem vobis et *peregrinis peregrinantibus* in „medio vestri, et erunt vobis sicut indigena in filiis Israëlis, vobiscum sortem jacient in haereditatem in medio tribuum Israëlis," et erit, in tribu cum qua *peregrinus peregrinatus* est cum „illa, ibi dabitis haereditatem illius," XLVII: [21,] 22, 23. [3] ubi de Nova Hierosolyma, seu de Regno Domini, per peregrinos peregrinantes intelliguntur illi qui patiuntur se instrui, proinde gentes; quod pro illis qui instruuntur, constat ex eo, quod dicatur, in tribu, cum qua peregrinatus est, ibi daretur haereditas; tribus pro illis quae sunt fidei. Per peregrinari etiam simile quid significatur ac per proficisci et habitare, per proficisci vitae instituta et ordo, perque habitare vivere, de quibus prius n: 1293: quare etiam terra Canaan dicitur terra peregrinationum Abrahami, Isaci et Jacobi, Gen. XXVIII: 4. Cap: XXXVI: 7. Cap: XXXVII: 1. Exod: VI: 4. et Jacob dixit ad Pharaonem, „Dies annorum *Peregrinationum* mearum, pa„rum et mali fuerunt dies annorum vitae meae, et non attige„runt dies annorum vitae patrum meorum, in diebus *Peregri„nationum* illorum," Gen. XLVII: 9. ubi peregrinatio pro vita et instructionibus.

1464. Quia gravis fames in terra, quod significet multam penuriam apud Externum Ipsius Hominem, constat a significatione Famis supra in hoc versu: arcana, quae hic continentur, plura sunt, quam ut breviter possint edici; potentia addiscendi Domino fuit prae omni alio homine; sed quia in coelestibus instruendus, prius quam in spiritualibus, secus ac alii homines, praedicatur hoc; ex causa etiam, quia malum haereditarium a matre fuit, in Externo Ipsius Homine, contra quod pugnaturus, et quod evicturus; praeter innumera alia.

1465. Vers: 11. *Et factum, ut cum appropinquavit ad veniendum in Aegyptum, et dixit ad Sarai uxorem suam, ecce quaeso, novi quod foemina pulchra aspectu tu.* Et factum, ut cum appropinquavit ad veniendum in Aegyptum, significat cum inciperet discere; Aegyptus est, ut dictum, scientia cognitionum: et dixit ad Sarai uxorem suam, significat quod ita

cogitavit de veris quibus coelestia adjuncta; Sarai uxor est verum adjunctum coelestibus quae fuerunt apud Dominum: ecce quaeso novi quod foemina pulchra aspectu tu, significat quod verum a coelesti origine jucundum sit.

1466. Et factum, ut cum appropinquavit ad veniendum in Aegyptum, quod significet cum inciperet discere, constat ex significatione Aegypti, quod sit scientia cognitionum, de qua cum praedicatur appropinquare, non aliud potest significare.

1467. Quod Aegyptus sit scientia cognitionum, constat ex illis quae ad vers: praec: de Aegypto dicta et ostensa sunt.

1468. Et dixit ad Sarai uxorem suam, quod significet quod ita cogitavit de veris quibus coelestia adjuncta, constat ex significatione Sarai cum nominatur uxor; uxor in sensu interno Verbi non aliud significat quam verum conjunctum bono, nam conjunctio veri cum bono non aliter se habet ac conjugium; cum nominatur maritus in Verbo, tunc maritus significat bonum, et uxor verum, sed cum non nominatur maritus sed dicitur vir, tunc ille significat verum et uxor bonum, et hoc constanter in Verbo, ut quoque dictum prius n: 915. hic quia Abram nominatus, Sarai uxor significat verum: ita dicere ad Sarai uxorem, in sensu interno est ita cogitare de veris quibus coelestia conjuncta. Historica vera sunt, quod Abram sic dixit uxori suae, cum profectus in Aegyptum, sed ut dictum, omnia historica Verbi sunt repraesentativa, et omnia verba sunt significativa, historica non alia allata sunt, nec alio ordine, nec verba exprimentia alia, quam quae in sensu interno arcana illa exprimerent.

1469. Quod Sarai uxor sit verum adjunctum coelestibus quae fuerunt apud Dominum, constat ex illis quae nunc de significatione Sarai uxoris dicta sunt. Quod dicatur verum adjunctum coelestibus, inde est, quod omne Verum apud Dominum fuit prius, coeleste secum habet verum, unum inseparabile est ab altero, sicut lux a flamma, sed reconditum fuit in Interno Ipsius homine Qui Divinus; scientifica et cognitiones, quae addidicit, non sunt vera seu veritates, sed modo sunt vasa recipientia; sicut quicquid est in memoria hominis nihil minus est quam verum, tametsi praedicatur, sed in illis, ut in vasis, est verum; haec vasa per instructionem in cognitionibus ex Verbo

a Domino formanda erant, seu potius aperienda, ut non solum illis insinuarentur coelestia, sed ut fierent quoque coelestia ita Divina; Dominus enim conjunxit Divinam Essentiam Humanae, ut Humana Ipsius fierent quoque Divina.

1470. Quod ecce quaeso novi, quod foemina pulchra aspectu tu, significet quod verum a coelesti origine jucundum sit, constare potest a significatione foeminae pulchrae aspectu; omne Verum quod coeleste est, seu quod ex coelesti producitur, est felix in interno homine, et jucundum in externo, non aliter percipitur Verum apud Angelos coelestes; aliter prorsus cum non ab origine coelesti; sunt duo felicia in interno homine, quibus correspondent duo jucunda in externo homine, unum est boni, alterum est veri, felix et jucundum coeleste est boni, felix et jucundum spirituale est veri; notum quoque est, quod ipsum verum secum habeat felicitatem et jucunditatem, sed tunc essentialem cum a coelesti est, inde ipsum verum quoque fit coeleste, et appellatur coeleste verum; estque comparative sicut lux solis tempore veris, quae in sinu suo habet calorem, ex quo omnia in tellure vegetantur et quasi animantur; coeleste illud verum est ipsum pulchrum, seu ipsa pulchritudo; hoc verum est, quod dicitur hic foemina pulchra aspectu: quae praeterea arcana hoc involvit, patebit a sequentibus.

1471. Vers: 12. *Et erit, cum viderint te Aegyptii, et dicent, uxor illius haec, et occident me, et te vivificabunt.* Et erit, cum viderint te Aegyptii, significat scientiam cognitionum, quae describitur qualis est, cum cognitiones coelestes vident: et dicent, uxor illius haec, significat quod vocabunt illas coelestes: et occident me, et te vivificabunt, significat quod coelestia non curarent, sed modo meras cognitiones quas auferrent.

1472. Et erit, cum viderint te Aegyptii, quod significet scientiam cognitionum, quae describitur qualis est, cum cognitiones coelestes vident, constare potest a significatione Aegypti quod sit scientia cognitionum, ut prius ostensum; et inde quid significet, « si viderint Aegyptii, » quod nempe talis sit, qualis describitur in hoc versu; scientia cognitionum hoc secum habet; et est quoddam naturale quod inest; etiam manifestatur apud pueros, cum primum incipiunt discere; nempe quo altiora sunt,

eo magis cupiant, cumque audiunt quod Coelestia et Divina, adhuc magis; sed hoc jucundum est naturale, et oritur a cupidine quae est Externi hominis: haec cupido facit apud homines alios quod jucundum modo ponant in scientia cognitionum, absque alio fine; cum tamen scientia cognitionum non aliud sit, quam quoddam instrumentale, ob finem usus, ut nempe inserviant coelestibus et spiritualibus pro vasis, et tunc primum cum inserviunt, sunt in usu, et jucundum suum ab usu accipiunt: unicuique constare potest, si attendit, quod scientia cognitionum in se nihil aliud sit, quam ut homo fiat rationalis, et inde spiritualis, et tandem coelestis, et per illas Externus ejus homo adjungatur Interno, quod cum fit est in ipso usu, Internus homo nihil spectat nisi usus; ob illum finem etiam insinuat Dominus jucundum quod percipit pueritia et adolescentia in scientiis; cum autem homo incipit jucundum ponere in sola scientia, est cupiditas corporea quae aufert, et in quantum aufert seu ponit in sola scientia, in tantum removet se a coelesti, et in tantum scientifica se claudunt versus Dominum, et fiunt materialia; quantum vero scientifica addiscuntur ob finem usus, ut propter societatem humanam, propter Ecclesiam Domini in terris, propter Regnum Domini in coelis, et magis propter Dominum, eo magis aperiuntur; quare etiam Angeli, qui in scientia omnium cognitionum sunt, et quidem tali, ut vix una pars myriadis possit tradi ad plenum captum hominis, usque scientias pro nihilo aestimant respective ad usum. Ex his constare potest, quid significatur per haec, cum viderint te Aegyptii, et dicent, uxor illius haec, et occident me, et te vivificabunt: hoc quia novit Dominus cum Puer, et ita cogitavit, haec dicta sunt, nempe si a sola cupidine scientiae cognitionum auferretur, quod tunc scientia talis sit, ut coelestia non magis curet, sed modo cognitiones, quas cupido scientiae auferret: de his sequuntur plura.

1473. Et dicent, uxor illius haec, quod significet, quod vocabunt illas coelestes, constat ex significatione uxoris quod sit verum adjunctum coelestibus, inde uxor illius haec, quod sit coeleste.

1474. Et occident me, et te vivificabunt, quod significet, quod coelestia non curarent, sed modo meras cognitiones, constat ex illis quae mox dicta sunt.

Vers: 13. *Dic quaeso, soror mea tu, propterea ut bene fiat mihi propter te, et vivat anima mea tui causa.* Dic quaeso soror mea tu, significat intellectuale verum, quod est soror: propterea ut bene fiat mihi propter te, significat quod sic coeleste non posset violari: et vivat anima mea tui causa, significat quod sic coeleste posset salvari.

1475. Dic quaeso soror mea tu, quod significet intellectuale verum, quod est soror, constare potest a significatione sororis, quod sit intellectuale verum, cum coeleste verum est uxor; de qua ejus significatione in sequentibus. Haec ita se habent; scientia talis est, ut nihil magis cupiat, quam se immittere in coelestia et illa explorare, sed hoc est contra ordinem, sic enim violat coelestia; ipse ordo est, ut coeleste per spirituale se immittat in rationale et sic in scientificum, et id sibi adaptet; qui ordo nisi observetur, nusquam aliqua sapientia. Continentur et hic illa arcana, quomodo Dominus instructus est a Patre Ipsius secundum omnem ordinem, et sic quomodo Externus Ipsius Homo conjunctus sit Interno, hoc est, quomodo Externus Ipsius Homo similiter ac Internus factus Divinus, sic quoad utramque Essentiam Jehovah; quod factum per cognitiones, quae sunt media; absque cognitionibus, ut mediis, homo externus ne quidem fieri potest homo.

1476. Propterea ut bene fiat mihi propter te, quod significet, quod sic coeleste non posset violari, constat ab illis quae supra dicta sunt; ordo enim est, ut aliquoties prius dictum, quod coeleste influet in spirituale, spirituale in rationale, et hoc in scientificum, cum hic ordo est, tunc a coelesti adaptatur spirituale, a spirituali rationale, et ab hoc scientificum, scientificum in communi tunc fit ultimum vas, seu quod idem est, scientifica in specie et particulari fiunt ultima vasa, quae correspondent rationalibus, rationalia spiritualibus, et spiritualia coelestibus; cum ille ordo est, tunc coeleste non potest violari, alioquin violatur: quia hic agitur de instructione Domini in sensu interno, hic describitur, quomodo progressus sit.

1477. Quod vivat anima mea tui causa, significet quod sic coeleste posset salvari, constare potest a significatione animae, quod sit coeleste, hoc enim est ipsa anima, quia ipsamet vita, inde constat quid significat, ut vivat anima mea tui causa. Ex

R

sequentibus constabit, quod Coelestia seu Divina non adjuncta fuerint Domino ita ut unam Essentiam egerint, priusquam sustinuerit tentationes, et sic expulerit malum haereditarium a matre: describitur hic et in versibus sequentibus quomodo interea ipsum coeleste non violatum, sed salvatum.

1478. Vers: 14. *Et factum, cum venit Abram in Aegyptum, et viderunt Aegyptii foeminam, quod pulchra illa valde.* Factum, cum venit Abram in Aegyptum, significat cum inciperet Dominus instrui: et viderunt Aegyptii foeminam quod pulchra illa valde, significat scientiam cognitionum quod talis sit ut sibi perplaceat.

1479. Factum cum venit Abram in Aegyptum, quod significet cum inciperet Dominus instrui, constat ex repraesentatione Abrami, quod in sensu interno sit Dominus cum puer; et a significatione Aegypti, quod sit scientia cognitionum, ut ostensum supra ad vers: 10 hujus Capitis; inde patet, quod venire in Aegyptum, sit instrui.

1480. Et viderunt Aegyptii foeminam quod pulchra illa valde, quod significet scientiam cognitionum, quod sibi perplaceat, constat ab illis quae supra ad vers: 11. dicta sunt, quod scientia talis in pueritia sit: est enim innatum quasi scientiae, quia homini, ut omnium primum placeat ob nullum alium finem, quam propter scire; unusquisque homo est talis; spiritus perquam delectatur scire, ut vix prius cupiat; est ejus cibus, quo sustentatur et recreatur, sicut externus homo a cibo terrestri; ille victus, qui est spiritus ejus, communicatur externo homini, ob finem ut externus homo adaptetur interno: sed cibi illi hoc ordine sibi succedunt, cibus coelestis est omne bonum amoris et charitatis a Domino, cibus spiritualis est omne verum fidei, ex his cibis vivunt angeli; exinde existit cibus, qui quoque coelestis et spiritualis est, sed inferior angelicus, ex quo vivunt spiritus angelici; ex hoc iterum cibus adhuc inferior coelestis et spiritualis, qui est rationis et inde scientiae, ex hoc vivunt spiritus boni; ultimo venit cibus corporeus, qui est homini, cum vivit in corpore, proprius; hi cibi mirabiliter sibi correspondent; inde quoque patet, cur et quomodo sibi perplacet scientia, se enim habet sicut appetitus et gustus, quare etiam scientificis in mundo spirituum, correspondet esus apud hominem, et

scientiarum cupidini ipse appetitus et gustus, quod ab experientia constat, de qua, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1481. Vers: 15. *Et viderunt illam principes Pharaonis, et laudaverunt illam ad Pharaonem, et assumta est foemina domum Pharaonis.* Viderunt principes Pharaonis, significat primaria praecepta, quae sunt principes Pharaonis: et laudarunt illam ad Pharaonem, significat quod placerent: et assumta est foemina domum Pharaonis, significat quod aucuparent animum.

1482. Viderunt principes Pharaonis, quod significet primaria praecepta, quae sunt principes Pharaonis, constat ex significatione principum et Pharaonis; principes in Verbo significant illa quae sunt primaria, tam in historicis quam in propheticis Verbi; et Pharao significat idem ac Aegyptus, et hic Aegyptus seu Pharao in optimo sensu, quia praedicantur de scientia cognitionum, quam Dominus in pueritia primum arripuit. Quod fuerint primaria praecepta ex Verbo, ex significatione horum in sensu interno constat. Quod per Pharaonem in Verbo significetur idem ac per Aegyptum in communi, multis confirmari potest, sicut etiam per Reges aliorum regnorum nominatos idem ac per ipsa nomina regnorum: per principes autem primaria illorum, ut apud Esaiam, „Stulti *Principes* Zoanis, „sapientes consiliarii Pharaonis; quomodo dicitis ad Pharao„nem, filius sapientum ego, filius Regum antiquitatis, infatua„ti *Principes* Zoanis, decepti *Principes* Noph," XIX: 11. 13. ibi principes Zoanis, et sapientes consiliarii Pharaonis pro primariis scientificis; et quia sapientia primitus viguit in Aegypto, ut prius dictum, vocatur filius sapientum, et filius Regum antiquitatis: ita quoque alibi multoties in Verbo principes pro primariis.

1483. Quod laudaverunt illam ad Pharaonem, significet quod placerent, constare potest absque explicatione.

1484. Quod assumta foemina domum Pharaonis, significet quod aucuparent animum, constare potest a significatione foeminae, et a significatione domus; foemina significat verum, hic verum quod in scientiis, cujus delitiis captus Dominus in pueritia; delitiae veri sunt illae quae ab intellectuali vero, quod

significatum est per sororem, venit; domus significat illa quae apud hominem, imprimis quae ejus voluntatis sunt, ut ostensum prius n: 710; hic ideo quae animi, seu affectionis sciendi et discendi.

1484 [½]. Vers: 16. *Et Abramo benefecit propter illam; et fuit illi grex et armentum, et asini et servi, et ancillae et asinae, et cameli.* Abramo benefecit propter illam, significat quod scientifica apud Dominum multiplicata sint: et fuit illi grex et armentum, et asini et servi, et ancillae et asinae, et cameli, significat omnia in genere quae sunt scientificorum.

1485. Et Abramo benefecit propter illam, quod significet quod scientifica apud Dominum multiplicata sint, constat ex significatione benefacere, quod sit locupletari: praedicatur hoc de scientia quae significatur per Pharaonem, quod benefecerit Abramo, hoc est, Domino puero, et hoc propter illam, hoc est, propter verum intellectuale, quod desideravit, desiderium veri erat, ex quo locupletatio.

1486. Et grex et armentum, et asini et servi, et ancillae et asinae, et cameli, quod significent omnia in genere quae sunt scientificorum, constat a significatione omnium horum in Verbo; sed quid unumquodvis in specie significat, prolixum nimis foret ostendere, ut quid hic grex et armentum, quid asini et servi, quid ancillae et asinae, quid cameli, quodlibet suam peculiarem significationem habet, in genere omnia quae sunt scientiae cognitionum, et scientificorum; scientifica in se spectata sunt asini et servi, eorum voluptates sunt ancillae et asinae, cameli sunt servitia communia, grex et armentum sunt possessiones, ita passim in Verbo. Omnia quaecunque apud Externum hominem sunt, non sunt aliud quam servitia, hoc est, ut inserviant Interno homini; ita omnia scientifica, quae non sunt nisi quam Externi hominis; sunt enim comparata ex terrestribus et mundanis per sensualia, ut inservire possent interiori seu rationali homini, hic spirituali, et hic coelesti, et hic Domino; ita sibi mutuo subordinata sunt, ut exteriora interioribus ordine, ita omnia et singula secundum ordinem, Domino: scientifica itaque sunt ultima et extima, in quibus terminantur ordine interiora, quae quia ultima et extima, prae caeteris erunt servitia; quisque scire potest, ad quae, scientifica

inservire possint, si reflectat, aut apud se quaerat, cui usui; cum sic reflectit super usum, capere etiam potest, qualis usus; omne scientificum erit propter usum, et hoc est servitium ejus.

Vers: 17. *Et percussit Jehovah Pharaonem plagis magnis, et domum ejus, propter verbum Sarai uxoris Abrami.* Percussit Jehovah Pharaonem plagis magnis, significat quod destructa sint scientifica: et domum ejus, significat quae collegit: propter verbum Sarai uxoris Abrami, significat propter verum adjungendum coelesti.

1487. Quod percussit Jehova Pharaonem plagis magnis, significet quod destructa sint scientifica, constat ex significatione Pharaonis, quod sit scientia in communi, proinde scientifica quae sunt scientiae; et ex significatione percuti plagis, quod sit destrui: ita se habet cum scientificis; comparantur in pueritia non alio fine, quam fine sciendi, apud Dominum ex delitiis et affectione veri: scientifica, quae in pueritia comparantur sunt perplura, sed disponuntur a Domino in ordinem, ut inserviant usui, primum ut cogitare possit, dein ut usui per cogitationem sint, tandem ut fiat, nempe ut ipsa ejus vita consistat in usu, sitque vita usuum; haec praestant scientifica quae haurit in pueritia, absque illis nusquam Externus ejus homo conjungi potest cum Interno, et simul fieri usus; cum homo fit usus, hoc est, dum omnia cogitat ex fine usus, et omnia facit ob finem usus, si non per manifestam reflexionem usque per tacitam ex indole inde acquisita, tunc scientifica, quae inserviverunt primo usui, ut rationalis fiat, destruuntur, quia non amplius magis inserviunt, et sic porro: haec sunt, quae hic intelliguntur, per quod Jehovah percussit Pharaonem plagis magnis.

1488. Et domum ejus, quod significet quae collegit, constare potest a significatione domus, quod hic sint scientifica quae colliguntur; scientifica colligere, et per illa exstruere Externum hominem, ac aedificare illum, non dissimiliter se habet, ac domum aedificare, quare etiam per aedificare, et aedificare domos, in Verbo passim similia significantur, ut apud Esaiam, „Ego creans coelos novos, et terram novam, *Aedificabunt* „*Domos*, et inhabitabunt; et plantabunt vineas, et comedent „fructum illarum, non *Aedificabunt*, et alius inhabitabit," LXV: 17, 21, 22. domus hic ubi sapientia et intelligentia, ita

ubi cognitiones boni et veri, nam de Regno Domini agitur, nempe de novis coelis et nova terra: apud Jeremiam, „*Aedificate Domos*, et inhabitate, et plantate hortos, et comedite fructus illorum," XXIX: 5. similiter: apud Davidem, „Beatus „vir qui timet Jehovam, praeceptis Ipsius delectatur valde; opes et divitiae in *Domo* illius, et justitia illius stans in perpetuum," Psalm: CXII: 1, 3. ubi opes et divitiae pro opibus et divitiis sapientiae et intelligentiae, ita pro cognitionibus, quae in domo ejus, hoc est, apud illum. Domus in contrario sensu, apud Zephaniam, „Visitabo super dicentes corde suo, non benefecit Jehovah, et non malefecit, et erunt opes eorum in direptionem, et *Domus* eorum in desolationem, et *Aedificabunt domos*, et non inhabitabunt, et plantabunt vineas, et „non bibent vinum," I: 12, 13. apud Haggaeum, „Ascendite in montem, et adducite lignum, et *aedificate domum*: spectare ad multum, et ecce in parum; et induxistis in *domum*, „et difflavi id; propter quid, dictum Jehovae, propter Domum „meam, quae illa deserta, et vos currentes, quilibet ad *Domum* suam; propterea sunt super vobis clausi coeli a rore," I: 8, 9, 10. domus pro scientificis, per quae, media ratiocinatione, falsa: apud Esaiam, „Vae adjungentibus *Domum domui*, agrum agro appropinquare faciunt, usque ut non locus, et habitetis soli in medio terrae: si non *Domus* multae „in desolationem erunt, magnae, et bonae, absque habitatore; „vinea Jehovae domus Israëlis," V: 8, 9. [7.] etiam pro scientificis, per quae falsitates. Apud Amos, „Ecce Jehovah praecipiens, et percutiet *Domum* magnam rimis, et *Domum* parvam rupturis, num current in petra equi, num arabit bobus, „quod convertisti in fel judicium, et fructum justitiae in absinthium," VI: 11, 12. similiter domus pro falsis et malis inde, equi pro ratiocinatione, judicium pro veris quae convertuntur in fel, et fructus justitiae pro bonis, quae convertuntur in absinthium. Ita passim in Verbo Domus pro mentibus humanis, in quibus erit intelligentia et sapientia; hic domus Pharaonis pro Scientificis per quae intelligentia et sic sapientia; similia quoque significata sunt per Domum, quam aedificavit Salomo filiae Pharaonis, I Reg: VII: 8. seq: quia domus pro mentibus, in quibus intelligentia et sapientia, et quibus affectiones quae sunt vo-

luntatis, ideo vox domus in Verbo latae significationis est, sed quid significat in specie, constare potest ab illis de quibus praedicatur; ipse homo quoque appellatur domus.

1489. Propter verbum Sarai uxoris Abrami, quod significet propter verum adjungendum coelesti, constat a significatione uxoris, proinde Sarai uxoris, quod sit verum adjungendum coelesti, de quo supra ad vers: 12. Ita se res habet, nisi scientifica, quae usum praestiterunt in pueritia, ut rationalis fiat homo, destruantur, sic ut nihili sint, nusquam potest verum conjungi coelesti; scientifica illa prima sunt ad plurimam partem terrestria, corporea, mundana, utcunque praecepta sunt Divina quae puer haurit, usque non aliam ideam habet de illis, quam ex talibus scientificis, quare quamdiu adhaerent infima illa scientifica, ex quibus ideae, non elevari mens potest: apud Dominum similiter, quia natus ut alius homo, et instruendus ut alius, sed secundum ordinem Divinum, qui talis, ut dictum: describitur in his quae de Abramo in Aegypto, ordo Divinus, quomodo Externus homo conjungitur Interno apud Dominum, ut etiam Externus fieret Divinus.

1490. Vers: 18. *Et vocavit Pharao Abramum, et dixit, quid hoc fecisti mihi, quare non indicasti mihi, quod uxor tua illa.* Et vocavit Pharao Abramum, significat quod Dominus recordatus: et dixit quid hoc fecisti mihi, significat quod Ipsi indoluit: quod uxor tua illa, significat cum nosset, quod non aliud verum habere deberet quam quod conjungeretur coelesti.

1491. Quod vocavit Pharao Abramum, significet quod Dominus recordatus, constare potest a significatione Pharaonis quod sit scientia; ipsa scientia, seu ipsa scientifica quae Dominus hausit cum puer, hic appellantur Pharao, ita est ipsa scientia quae ita alloquitur Dominum, seu Jehovah per scientiam; inde patet, quod haec significent, quod Dominus recordatus; animadvertentia venit per scientiam, ita per Pharaonem, per quem significatur, ut dictum, scientia.

1492. Quod dixit, quid hoc fecisti mihi, significet quod Ipsi indoluit, constare quoque potest ex ipsa indignatione, in qua haec dicta, ipsa indolentia inde ita exprimitur; sensus internus talis est, ut ipsa affectio, quae latet in verbis, sit, quae internum sensum constituit, ad verba literae non attenditur,

sunt illa sicut nulla forent; affectio, quae in his verbis, est indignatio quasi scientiae, et indolentia Domini, et quidem indolentia inde, quod destruerentur ita scientifica, quae cum oblectamento, et delitiis hausit; se habet hoc, sicut dum infantes aliquid amant, quod parentes vident illis noxium, cum illis aufertur, quod id illis dolori sit.

1493. Quod uxor tua illa, significet quod non aliud verum habere deberet, quam quod conjungeretur coelesti, constat ex significatione uxoris, quod sit verum quod conjungendum coelesti, de qua supra ad vers: 12. describitur hic, ut dictum, ordo quo processit Dominus ad intelligentiam, et sic ad sapientiam, ut totus, sicut erat quoad Essentiam Divinam, etiam fieret quoad Humanam, Ipsa Sapientia.

1494. Vers: 19. *Quare dixisti, soror mea illa, et accepissem illam mihi in mulierem; et nunc, ecce uxor tua, accipe et vade.* Quare dixisti soror mea illa, significat quod non aliud tunc nosset, quam quod intellectuale verum haberet: et accepissem illam mihi in mulierem, significat quod sic violare potuisset verum, quod conjungeretur coelesti: et nunc ecce uxor tua, accipe, et vade, significat quod conjungeretur verum coelesti.

1495. Quare dixisti soror mea illa, quod significet quod non aliud tunc nosset, quam quod intellectuale verum haberet, constat ex significatione sororis, quod sit verum intellectuale, tum ex eo quod ita dixerit, ut constat ex vers: 13. quod factum ob finem, ne coeleste violaretur, sed salvaretur: ex his patet, quod Dominus puer, cum scientifica hauserit, omnium primo non aliter nosset, quam quod scientifica solum forent ob intellectualem hominem, seu ut ex illis vera cognosceret, sed quod fuissent, ut perveniret ad coelestia, postea detectum est; et hoc factum ne coelestia violarentur, sed ut salvarentur; progressio est, dum instruitur homo, a scientificis ad vera rationalia, porro ad vera intellectualia, et demum ad vera coelestia, quae significantur hic per uxorem; si procedatur a scientificis et veris rationalibus ad vera coelestia absque mediis veris intellectualibus, violatur coeleste, quia non datur nexus verorum rationalium, quae ex scientificis, cum veris coelestibus, nisi per vera intellectualia, quae sunt media; quid vera coelestia,

et quid vera intellectualia, videbitur in mox sequentibus. Ut sciatur quomodo haec se habent, aliquid de ordine dicendum; ordo est, quod coeleste influet in spirituale et id sibi adaptabit; spirituale sic influet in rationale et id sibi adaptabit; rationale sic in scientificum et id sibi adaptabit; cum vero homo in prima pueritia instruitur, tunc quidem similis ordo est, sed apparet aliter nempe quod a scientificis progrediatur ad rationalia, ab his ad spiritualia, et sic tandem ad coelestia; quod ita appareat, est causa, quia ita aperienda est via coelestibus, quae sunt intima; omnis instructio est solum aperitio viae, et sicut aperitur via, seu quod idem est, sicut aperiuntur vasa, ita influunt, ut dictum, ordine, a coelestibus spiritualibus rationalia, in haec coelestia spiritualia, et in haec coelestia; haec continuo occurrunt, et quoque praeparant sibi, ac formant vasa, quae aperiuntur; quod etiam constare potest ex eo, quod scientificum et rationale in se mortuum sit, et quod vivere videatur, hoc habeat ab interiori vita quae influit; hoc manifestum cuique potest esse a cogitatione et facultate judicandi, in his omnia arcana artis et scientiae analyticae latent, quae tot sunt, ut nusquam quoad unam myriadis partem queant explorari, nec solum apud hominem adultum, sed etiam apud pueros omnis eorum cogitatio et omnis inde loquela est illis plenissima, tametsi homo, etiam doctissimus, id nescit, quod nusquam esse potuisset, nisi coelestia et spiritualia, quae intus, occurrerent, influerent, et omnia illa producerent.

1496. Quod accepissem illam mihi in mulierem, significet quod sic violari potuisset verum, quod conjungeretur coelesti, constare potest ab illis quae nunc dicta sunt, tum ab illis quae supra ad vers: 13. quod verum conjungeretur coelesti, ita se habet; verum in se spectatum, quod a pueritia discitur, non est nisi vas aptum cui coeleste insinuari possit: verum a se non habet aliquam vitam, sed a coelesti quod influit; coeleste est amor et charitas, omne verum est inde; et quia omne verum est inde, non est aliud quam quoddam vas; ipsa vera quoque ita perspicua sistuntur in altera vita, ibi nusquam spectantur vera a veris, sed a vita quae in illis, hoc est, a coelestibus, quae sunt amoris et charitatis in veris, ex illis vera fiunt coelestia, et appellantur vera coelestia; ex his nunc constare potest,

quid verum intellectuale, tum quod verum intellectuale aperuerit viam ad coelestia apud Dominum. Aliud est verum scientificum, aliud verum rationale, et aliud verum intellectuale, succedunt sibi; verum scientificum est scientiae; verum rationale est verum scientificum ratione confirmatum; verum intellectuale est conjunctum cum perceptione interna quod ita sit; hoc apud Dominum fuit in pueritia, et apud Ipsum aperuit viam ad coelestia.

1497. Quod nunc ecce uxor tua, accipe et vade, significet quod conjungeretur verum coelesti; constat ex significatione uxoris, quod sit verum quod conjungendum coelesti, ut ostensum supra ad vers: 11 et 12, et ex illis, quae nunc dicta sunt.

1498. Vers: 20. *Et praecepit super illo Pharaoh viris; et dimiserunt illum, et uxorem illius, et omnia quae illi.* Praecepit super illo Pharao viris, significat quod scientifica reliquerint Dominum: et uxorem illius, significat quod vera coelestibus conjuncta: et omnia quae illi, significat omnia quae verorum coelestium essent.

1499. Quod praecepit super illo Pharao viris, significet quod scientifica reliquerint Dominum, constat ex significatione Pharaonis, quod sit scientia; tum ex significatione virorum, quod sint intellectualia, ut ostensum prius n: 158. hic quia praedicantur de Pharaone seu scientia, viri significant adaequata. Quod scientifica reliquerint Dominum, ita se habet, cum coelestia conjunguntur veris intellectualibus, et haec fiunt coelestia, tunc omnia quae inania sunt, ex se dissipantur, coeleste hoc secum habet.

1500. Quod uxorem illius, significet quod vera coelestibus conjuncta, nempe quod scientifica reliquerint illa, constat ex significatione uxoris, quod sit verum conjunctum coelesti, de qua supra; ut et ex illis quae modo dicta sunt; inania scientifica relinquunt coelestia, sicut solent vana sapientiam; sunt quasi crustacea seu squamosa, quae se sponte separant.

1501. Quod omnia quae illi, significent omnia quae verorum coelestium essent, inde nunc sequitur.

1502. Ex his nunc patet, quod peregrinatio Abrami in Aegypto nihil aliud repraesentet et significet quam Dominum, et quidem Ipsius instructionem in pueritia; quod confirmatur etiam

per id, quod dictum apud Hoscheam, „Ex Aegypto vocavi filium meum," XI: 1. Matth: II: 15. adhuc ex illo, quod dicitur apud Mosen, „Habitatio filiorum Israëlis, qui habitarunt „in Aegypto, triginta anni et quadringenti anni: et factum est „a fine triginta et quadringentorum annorum; et factum in eodem die hoc, egressi omnes exercitus Jehovae e terra Aegypti," Exod: XII: 40, 41. qui anni non fuerunt ab ingressu Jacobi in Aegyptum, sed a peregrinatione Abrami in Aegypto, ex qua fuerunt 430 anni; sic per Filium ab Aegypto apud Hoscheam XI: 1. significatur hic in sensu interno Dominus: et adhuc per id confirmatur, quod per Aegyptum in Verbo non aliud significetur quam scientia, ut ostensum n: 1164, 1165. n: 1462. Et quod haec arcana contineantur constare quoque potest ex eo, quod similia dicantur de Abramo cum peregrinatus in Philistaea, quod nempe uxorem suam dixerit sororem, Gen: XX: 1 ad f. et similia de Isaco, cum quoque is peregrinatus in Philistaea, quod uxorem suam dixerit sororem, Genes: XXVI: 6 ad 13, quae nusquam relata fuissent in Verbo, et fere cum similibus circumstantiis, nisi arcana haec inibi recondita laterent: praeter quod Verbum Domini sit, quod nusquam aliquam vitam habere potest, nisi sensus internus sit, qui Ipsum spectat. Arcana quae in his ut et in illis, quae de Abramo et Isaco in Philistaea, recondita latent, sunt, quomodo Humana Domini Essentia conjuncta fuerit Ipsius Divinae, seu quod idem, quomodo Dominus quoad Humanam Ipsius Essentiam quoque factus Jehovah; quodque inauguratus a pueritia, de qua inauguratione hic agitur. Praeterea haec quoque involvunt arcana plura, quam usquam homo possit credere; sed quae dici possunt, sunt tam pauca ut vix aliquid: praeter arcanissima de Domino, etiam involvunt arcana de instructione et regeneratione hominis, ut fiat coelestis; tum quoque de instructione et regeneratione hominis ut fiat spiritualis; nec solum de hominis in particulari, sed etiam de Ecclesiae in communi: tum etiam involvunt arcana de instructione infantum in coelo; verbo de omnium, qui fiunt imagines et similitudines Domini: haec nusquam patent in sensu literae, ex causa quia historica offundunt et obtenebrant, sed in sensu interno.

Continuatio de perceptionibus; et de sphaeris in altera vita.

1504. *Quod in altera vita cognoscatur ad primum adventum, qualis alter est, tametsi nihil loquatur, dictum est; ex quibus sciri potest, quod interiora hominis in quadam ignota activitate sint, et quod exinde percipiatur spiritus, qualis est; quod ita sit, constare potuit ex eo, quod activitatis hujus sphaera, non solum in longinquum se extendat, sed etiam quod quandoque, cum Dominus permittit, vario modo sensibilis sistatur.*

1505. *Quomodo comparantur hae sphaerae, quae tam sensibiles fiunt in altera vita, etiam informatus sum; ut ad captum dicatur, sit pro exemplo, qui de semet suaque excellentia prae aliis captavit opinionem, is imbuitur tandem tali habitu et quasi natura, ut ubicunque vadit, et alios spectat, cumque iis loquitur, se intueatur; hoc primum manifeste, dein non manifeste, ut is non sciat, sed usque regnat, sicut in singulis ejus affectionis et cogitationis, ita in singulis gestus et in singulis loquelae; hoc homines in aliis possunt videre; tale est quod facit sphaeram in altera vita, quae percipitur, sed usque non saepius, quam quoties Dominus concedit. Ita se habet cum aliis affectionibus, quare sphaerae totidem sunt, quot affectiones, et quot affectionum compositiones, quae innumerabiles; est sphaera quasi imago ejus extensa extra illum, et quidem imago omnium, quae apud illum; sed quod sistitur videndum aut percipiendum in mundo spirituum, est modo commune quid; qualis autem est quoad particularia, hoc noscitur in coelo; at qualis quoad singularia, nemo novit quam Dominus solus.*

1506. *Ut sciatur quales sphaerae sunt, aliqua ab experientia licet afferre. Quidam spiritus, qui dum vixit in corpore, mihi notus fuit, et cum eo loquutus, postea multoties apparuit inter malos, is quia multam de se opinionem habuit, sphaeram excellentiae prae aliis sibi comparavit; et quia talis, subito aufugiebant spiritus, sic ut nullus appareret, quam is solus, qui tunc implebat totam sphaeram circumcir-*

ea, quae fuit intuitiva sui; mox destitutus quoque a sociis in alium statum lapsus est; qui enim a societate sua, in qua est, destituitur in altera vita, fit primum sicut semimortuus, vita modo ejus tunc sustinetur ab influxu coeli in interiora ejus, tunc lamentari coepit, et cruciari: dictum postea ab aliis spiritibus, quod praesentiam ejus, quia aliis major esse vellet, sufferre non potuerint; tandem associatus aliis evectus in altum, et sic visus sibi quod solus gubernaret universum, nam in tantum amor sui insufflat cum relinquitur sibi, dein conjectus est inter infernales; talis sors manet illos, qui se majores aliis esse putant; amor sui prae omni alio amore, contrarius est amori mutuo, qui est vita coeli.

1507. *Quidam in vita corporis magnus et sapiens sibi visus prae aliis, alioquin probus, non ita alios contemnens prae se; sed quia in dignitate natus, sphaeram supereminentiae et auctoritatis contraxit: talis ad me venit, et diu nihil loquutus, sed animadverti quod sicut nimbo circumfusus esset, qui progrediens ab illo obvelare incepit spiritus; ex quo spiritus coeperunt angi; inde loquuti mecum, dicebant, quod nequaquam adesse possent, se privari omni libertate, sicut quod non ausint quicquam dicere; coepit is quoque loqui, et cum illis, vocans eos suos filios, quandoque instruens, sed cum autoritate quam sibi attraxerat: inde constare potuit, qualis sphaera auctoritatis est in altera vita.*

1508. *Multoties observare datum, quod, qui in mundo summa dignitate praediti fuerunt, inde non potuerint aliter quam sibi auctoritatis sphaeram attrahere, ac ideo illam non occultare nec rejicere in altera vita, qui illorum fide et charitate donati fuerunt, sphaera illorum auctoritatis cum sphaera bonitatis mirabiliter conjungitur, ut non alicui molesta sit, imo etiam illis species subordinationis correspondentis a spiritibus moratis praestatur; sed illis non est sphaera imperandi, modo sphaera naturalis quia tales nati, quam dein post temporis moram exuunt, quia boni, et exuere student.*

1509. *Fuerunt apud me per aliquot dies tales spiritus, qui dum vixerunt in mundo, nihil societatis bono sed sibi studuerunt, ad functiones in Republica inutiles, quique pro fine habuerunt solum opipare vivere, splendide vestiri, ditescere,*

assuefacti simulationibus et modis se insinuandi varia assentatione et affectatione officiorum, solum ut viderentur, et administrarent domini bona, cum despectu aspicientes omnes qui in seriis functionibus; quod in aulis fuerint, perceptum: illorum sphaera fuit, quod tollerent mihi omne studium, et mihi inferrent molestiam agendi et cogitandi seria, vera et bona, tam gravem, ut tandem vix scirem quid facerem: tales cum inter spiritus veniunt, iis inducunt similem torporem; sunt in altera vita inutilia membra, et rejiciuntur ubicunque veniunt.

1510. *Unusquisque spiritus, et magis unaquaevis societas spirituum, suam sphaeram habet ex principiis et persuasionibus captis, quae sphaera est principiorum et persuasionum; genii mali habent sphaeram cupiditatum: sphaera principiorum, et persuasionum talis est, ut cum agit in alium, faciat sicut vera sint falsa, et excitat omnia confirmantia, sic ut inducat credere, quod falsa sint vera, et mala sint bona: inde constare potuit, quam facile homo in falsis et malis confirmari possit, nisi credat veris quae a Domino; tales sphaerae sunt densiores secundum falsitatum naturam: hae sphaerae nullatenus concordare possunt cum sphaeris spirituum qui in veris; si approximant, oritur repugnantia; si sphaera falsi ex permissione praevalet, boni in tentationem veniunt, inque anxietatem. Percepta quoque est sphaera incredulitatis, quae talis, ut nihil credant, quae dicuntur, vix quod iis sistitur videndum: sphaera quoque illorum, qui nihil credunt, nisi quae sensibus capiunt. Visus mihi quoque quidam, indutus obscuro, sedens ad molam, et quasi molens farinam, et a latere visa specula parva, vidi postea quaedam producta ex phantasia sed quae aerea; miratus quis esset, sed venit ad me, et dixit, quod is esset, qui ad molam sedit, et quod habuerit tales ideas, quod omnia et singula essent modo phantasiae, et nihil reale, quare talis factus.*

1511. *A multa experientia mihi notum factum est, ac ita notum, ut nihil notius, quod spiritus, qui in falsis sunt, influant in cogitationem, et persuadeant prorsus sicut falsum esset verum, sic ut nullatenus aliter apparere possit, et hoc ex sphaera eorum. Similiter genii, qui in malis sunt, ita influunt in voluntatem, et efficiunt prorsus sicut malum esset bonum:*

sic ut nullatenus aliter sentiri possit, et hoc quoque ex sphaera eorum; influxus illorum et horum millies datum percipere manifeste, tum a quibus, ut et quomodo angeli a Domino illa removerint, praeter plura quae speciatim non ita dici possunt. Inde, ita pro certo, ut nihil certius, mihi constare potuit, unde falsa et mala apud hominem; et quod ex principiis falsi, et ex cupiditatibus mali, tales sphaerae, quae post vitam corporis manent, et se tam evidenter manifestant.

1512. *Sphaerae phantasiarum, cum sistuntur videndae, apparent sicut nubes, secundum phantasiae qualitatem, magis et minus densae: est nimbosa quaedam petra sub pede sinistro, ubi antediluviani, sub qua degunt; nimbosum illud oritur ex phantasiis illorum, quo distinentur ab omnibus caeteris in altera vita. Ex illis, qui in odio et vindictis vixerunt, exhalant tales sphaerae, ut deliquium causentur, utque vomitum excitent: sphaerae tales sunt quasi venenatae; quae quantum venenatae, et quam crassae explorari solet per quasi fascias obscure caeruleas, ut hae evanescunt, etiam sphaera diminuitur.*

1513. *Quidam ex illis qui tepidi vocantur, ad me venit, se gerens tanquam resipuerit, nec sentiebam dolum, tametsi cogitarem quod intus reconderet; sed spiritus dicebant, quod non sufferre possent ejus praesentiam, et quod sentirent apud se quasi effectum, qualem solent homines habere ad vomitum, et quod inter tales esset qui exspuendi: is postea nefanda loquutus, nec desistere potuit, quomodocunque persuadebatur, quod non ita loquendum.*

1514. *Sphaerae quoque sistuntur sensibiles per odores, quos spiritus multo exquisitius sentiunt, quam homines: sphaeris enim, quod mirum, correspondent odores. Qui studio simulatorio indulserunt, et inde naturam contraxerunt, cum sphaera eorum vertitur in odorem, est nidor vomitalis. Qui studuerunt eloquentiae eo fine, ut omnia sint in sui admirationem, eorum sphaera cum vertitur in odoriferam, est quasi odor panis usti. Qui meris voluptatibus indulserunt, et in nulla charitate et fide fuerunt, odor sphaerae eorum est excrementitius. Similiter illorum, qui in adulteriis vitam transegerunt, quorum odor est adhuc graveolentior. Qui in gravi*

odio et vindicta, et in crudelitate vixerunt, eorum sphaera cum vertitur in odores, est foetor cadaverosus. Foetor murium spargitur ab illis qui sordide avari fuerunt. Foetor pediculorum domesticorum ab illis, qui persequuntur innocentes. Odores hi non sentiri possunt ab aliquo homine, nisi cui apertae sunt sensationes interiores, ut simul cum spiritibus sit.

1515. *Sphaera foetoris percepta alicujus foeminae, quae postea sirenibus associata, et foetor iste exhalabat per aliquot dierum tempus ubicunque venit, spiritus dicebant quod foetor quasi lethalis esset, illa tamen nihil de foetore isto sentiebat: Sirenum foetor est similis, quia interiora earum sunt spurca, sed exteriora utplurimum decora et speciosa, de quibus n:* 831. *quod mirum, Sirenes in altera vita arripiunt omnia, quae ibi sunt, et prae aliis sciunt quomodo res se habet; etiam doctrinalia, sed omnia ob finem, ut vertant in magica, et sibi arrogent imperium super alios; in affectiones bonorum intrant simulatione boni et veri, sed usque tales sunt: inde constare potest, quod doctrinale sit nihil, nisi homo ita fiat sicut docet, hoc est, nisi pro fine habeat vitam; praeter quod multi inter infernales sint, qui doctrinalia prae aliis calluerunt: sed qui vitam charitatis vixerunt, omnes sunt in coelo.*

1516. *Loquutus cum spiritibus de sensu gustus, quem dixerunt se non habere, sed quoddam, ex quo usque cognoscunt, qualis gustus est, quam assimilabant odori, quem tamen describere non potuerunt: in recordationem mihi revocatum, quod gustus et olfactus in quodam tertio conveniant, ut constat quoque ab animalibus, quae olfactu explorant victum, ex quo manifestum iis fit, num iis salubris et conveniens.*

1517. *Odor vinosus sentitus, et informatus quod esset ab illis, qui ex amicitia, et amore licito, adblandiuntur, sic ut adblandimentis quoque verum insit: hic odor est cum multa varietate, estque ex sphaera pulchri formalis.*

1518. *Coelestes angeli, cum apud cadaver mortui hominis, qui resuscitandus, sunt, odor cadaveris vertitur in odorem aromaticum, quo percepto, mali spiritus non possunt approximare.*

1519. *Sphaerae charitatis et fidei, cum sicut odores, percipiuntur, sunt jucundissimae; sunt odores amoeni, sicut flo-*

rum, liliorum, aromatum varii generis, cum indefinita varietate. Praeterea etiam sphaerae angelorum sistuntur quandoque visibiles, sicut atmosphaerae seu aurae, quae tam pulchrae, tam amoenae, et tam variae sunt, ut nusquam describi possint.

1620. *Sed quae de perceptibilitate interiorum spiritus per sphaeras extra illum extensas et propagatas, ut et per odores, dicta sunt, sciendum quod haec non continue existant; praeter quod temperentur diversimode a Domino, ne spiritus semper pateant coram aliis, quales sunt.*

GENESEOS,

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Luce, in qua vivunt Angeli.

1521. *Quod Spiritibus et Angelis omnis sensus, praeter gustum, multo exquisitior et perfectior sit, quam usquam homini, multis mihi manifestatum est; se non modo mutuo vident, et inter se conversantur, Angeli in summa felicitate ex amore mutuo, sed etiam plura sunt quae ibi vident, quam usquam homo possit credere; est mundus spirituum, et sunt coeli, pleni repraesentativis, qualia visa prophetis, tantis, ut si modo aperiretur alicui visus, et per aliquot horas introspiceret, non potuisset non obstupescere. Talis est Lux in Coelo, ut incredibiliter superet lucem ipsam meridianam mundi solaris; sed illis nulla est lux ex hoc mundo, quia supra aut intra sphaeram istius lucis sunt, verum est Lux a Domino, Qui illis est Sol. Lux mundi etiam meridiana est Angelis sicut densa tenebrositas; cum datur illis spectare in lucem illam est sicut spectarent meras tenebras, quod ab experientia datum scire; inde quae differentia inter lucem coeli et lucem mundi sit, constare potest.*

1522. *Lucem, in qua vivunt spiritus et angeli, toties vidi, ut tandem non miratus, quia familiare factum; sed omnem experientiam adducere, nimis prolixum foret, quare licet modo haec pauca.*

1523. *Ut scirem qualis lux, aliquoties abductus sum in mansiones ubi spiritus boni et angelici, et ibi non solum illos vidi, sed etiam illa quae ibi: visi etiam infantes et matres*

in luce tanti candoris et splendoris, ut candidius nusquam dari possit.

1524. *Inopinato decidit flammeum intensum ante oculum, quem valde perstrinxit, non solum oculi visum, sed etiam interiorem; mox apparuit obscurum quoddam ut nubes opaca, in qua quasi terrenum; cumque mirarer, mihi scire datum, quod lux apud Angelos in coelo tanta sit respective ad lucem in mundo spirituum, tametsi spiritus in luce vivunt, sed usque quod talis differentia sit; et quod sicut lux, ita quoque habeat se intelligentia et sapientia Angelorum prae intelligentia et sapientia spirituum; et non solum intelligentia et sapientia, sed et omnia quae sunt intelligentiae et sapientiae, ut loquela, cogitatio, gaudia, felicitates, nam haec correspondent luci; inde constare mihi quoque potuit, quantae et quales perfectiones angelorum sunt respective ad homines, qui in obscuro sunt prae spiritibus.*

1525. *Ostensum mihi Lucidum, in quo vivunt, qui ad internam quandam faciei provinciam pertinent; erat Lucidum variatum pulchre radiis flammae aureae pro illis qui in affectionibus boni sunt, et Lucidum variatum radiis lucis argenteae pro illis qui in affectionibus veri; quandoque etiam vident coelum, sed non hoc quod coram nostris oculis apparet, sed coram illis repraesentatum stellulis pulcherrime ornatum: quod differentia lucis sit, causa est, quia omnes spiritus boni qui sunt in primo coelo, et omnes spiritus angelici qui sunt in altero coelo, et omnes angeli qui in tertio, in genere distinguantur in coelestes et spirituales; coelestes sunt qui in amore boni, spirituales qui in amore veri.*

1526. *Abductus sum ab ideis particularium seu corporis, sic ut in ideis spiritualibus detinerer, tunc apparuit rutilatio viva lucis adamantinae, et hoc satis diu, lucem non aliter possum describere, nam sicut adamantinum rutilans erat in singulis minimis; et quando tenebar in illa luce, particularia, quae mundana et corporea erant, percipiebam tanquam infra me, et remota; ex quibus instructus in quanta luce sunt, qui abducti ab ideis materialibus in spiritua-*

libits sunt. Praeterea Lux spirituum et angelorum toties mihi visa est, ut paginae implerentur, si experientiae omnes recenserentur.

1527. *Cum Domino beneplacet, spiritus boni apparent coram aliis, etiam sibi, sicut stellae lucidae, coruscantes secundum eorum charitatis et fidei qualitatem; at spiritus mali instar globulorum ignis carbonarii.*

1528. *Vita cupiditatum et inde voluptatum apparet quandoque sicut ignis carbonarius apud spiritus malos; in tale quasi igneum vita Amoris et Misericordiae Domini, quae apud eos influit, mutatur; vita autem phantasiarum eorum apparet sicut lumen inde, quod est obscurum ad nullam distantiam se extendens; at vero approximante vita amoris mutui, igneum illud exstinguitur et vertitur in frigus, et lumen illud obscurum vertitur in tenebras: nam mali spiritus degunt in tenebris, et mirum, quod etiam quidam ament tenebras, et exosi sint lucem.*

1529. *In Coelo notissimum est, non ita in mundo spirituum, unde Lux tanta, quod nempe a Domino; et quod mirum, Dominus apparet in Coelo tertio Angelis coelestibus ut Sol, et Angelis spiritualibus ut Luna; ipsa origo lucis non est aliunde; at quantum coeleste et spirituale apud Angelos, tantum lucis habent, et quale coeleste et spirituale, talem lucem; ita ipsum coeleste et spirituale Domini se manifestat per lucem coram visu eorum externo.*

1530. *Quod ita sit, constare etiam potuit unicuique ex Verbo, ut, cum Dominus manifestatus est Petro, Jacobo et Johanni, nam tunc splenduit facies Ipsius sicut Sol, et vestimenta Ipsius facta sicut Lux,* Matth: XVII: 2. *quod illis ita apparuerit, fuit modo, quia visus eorum interior apertus est. Apud Prophetas idem quoque confirmatur, ut apud Esaiam, ubi de Regno Domini in coelis agitur, « Erit lux Lunae sicut lux Solis, et lux Solis erit septupla, « sicut lux septem dierum, »* XXX: 26. *et apud Johannem, ubi etiam de Regno Domini, quod appellatur nova Hierosolyma; « Civitas non opus habet Sole, neque Luna, ut lu« ceant in illa; gloria enim Dei illustrat illam* [*], *et lucerna « illius Agnus, »* Apoc: XXI: 23. *et alibi, « Nox non e-*

„rit ibi, neque opus habent lucerna, et luce solis, quia „Dominus Deus illustrat illos," Apoc: XXII: 5. *praeter cum Dominus apparuit Mosi, Aharoni, Nadab, Abihu, et septuaginta Senioribus, „quod viderint Deum Israëlis, „sub Cujus pedibus erat quasi opus lapidis sapphiri, et „quasi substantia coeli quoad munditiem,"* [Exod:] XXIV: 10. *Quia Domini coeleste et spirituale coram visu angelorum externo apparet ut Sol et Luna, inde est, quod Sol in Verbo significet coeleste, et Luna spirituale.*

1531. *Ut confirmarer in illo, quod Dominus appareat Angelis coelestibus ut Sol, et Angelis spiritualibus ut Luna, ex Divina Domini Misericordia, aperiebatur mihi visus interior eo usque, et manifeste vidi Lunam splendentem, quae erat pluribus lunulis minoribus cincta, quarum lumen erat paene solare, secundum illa apud Esaiam, „Erit lux „Lunae sicut lux Solis,"* Cap: XXX: 26. *sed Solem non videre datum: Luna antrorsum ad dextrum apparuit.*

1532. *Ex luce Domini in Coelo apparent mirabilia, et tam innumera ut nusquam possint edici, sunt repraesentativa continua Domini et Ipsius Regni, qualia apud Prophetas, et apud Johannem in Apocalypsi, praeter significativa alia; homo nusquam oculis corporis illa videre potest, sed illico dum a Domino aperitur alicui visus interior, qui est visus ejus spiritus, similia possunt sisti videnda; visiones Prophetarum non aliae fuerunt quam aperitiones visus eorum interioris, sicut quod Johannes vidit Candelabra aurea,* Apoc: I: 12, 13. *et Civitatem sanctam ut purum aurum, et Luminare illius simile lapidi pretiosissimo,* Apoc: XXI: 2, 10. [11.] *praeter multa apud Prophetas, ex quibus sciri potest, quod Angeli non solum in summa luce vivant, sed et quod indefinita ibi sint, quae nusquam aliquis credere possit.*

1533. *De innumerabilibus, quae in altera vita apparent, antequam visus mihi apertus fuit, vix potui aliam, ac alii, fovere ideam, nempe quod lux, et talia quae existunt ex luce, praeter sensitiva, nullatenus dari potuissent in altera vita, et hoc ex Eruditorum capta phantasia de Immateriali, quod praedicant tantopere de spiritibus, et de omni-*

bus quae sunt vitae illorum, ex quo non alius conceptus haberi potuit, quam quod, quia Immateriale, esset vel tale obscurum, ut nusquam capi aliqua idea posset, vel esset nullum, nam Immateriale tale involvit, cum tamen prorsus contrarium est; nisi enim Spiritus organici essent, et Angeli substantiae organicae, nec loqui potuissent, nec videre, nec cogitare.

1534. *Quod in altera vita beneficio Lucis ab origine coelesti et spirituali a Domino, coram sensu visus spirituum et angelorum, sistantur videnda mirificissima, ut Paradisiaca, Urbes, Palatia, Habitacula, Atmosphaerae pulcherrimae, praeter alia, in continuatione de Luce, ad finem hujus Capitis, videatur.*

CAPUT XIII.

1. Et ascendit Abram ex Aegypto, ipse et uxor illius, et omne quod illi, et Loth cum illo, versus meridiem.

2. Et Abram gravis valde pecore, argento et auro.

3. Et ivit secundum itinera sua a meridie et usque Bethelem, usque ad locum, ubi fuit tentorium illius in initio, inter Bethel et inter Ai.

4. Ad locum altaris quod fecit ibi in principio; et invocavit ibi Abram nomen Jehovae.

5. Et etiam Lotho eunti cum Abramo, fuit grex et armentum, et tentoria.

6. Et non ferebat illos terra ad habitandum simul, quia fuit acquisitio illorum magna, et non potuerunt habitare simul.

7. Et fuit lis inter pastores pecoris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi: et Canaanita et Perisita tunc habitans in terra.

8. Et dixit Abram ad Lothum, ne quaeso sit contentio inter me et inter te, et inter pastores meos et inter pastores tuos, quia viri fratres nos.

9. Nonne tota terra coram te, separare quaeso a me, si ad sinistram et ibo dextram, si ad dextram et ibo sinistram.

10. Et sustulit Loth oculos suos, et vidit omnem planitiem

Jardenis, quod tota ea irrigua, antequam perdidit JEHOVAH Sodomam et Amoram, sicut hortus JEHOVAE, sicut terra Aegypti veniendo Zoar.

11. Et elegit sibi Loth omnem planitiem Jardenis; et profectus Loth ab oriente, et separabantur vir a fratre suo.

12. Abram habitabat in terra Canaanis, et Loth habitavit in urbibus planitiei, et tentoriavit usque Sodomam

13. Et viri Sodomae mali et peccatores JEHOVAE valde.

14. Et JEHOVAH dixit ad Abram, postquam separatus Loth ab illo, tolle quaeso oculos tuos, et vide e loco quo tu ibi, versus septentrionem, et versus meridiem, et versus orientem, et versus occidentem.

15. Quia omnem terram, quam tu vides, tibi dabo illam, *et semini tuo* usque in aeternum.

16. Et ponam semen tuum sicut pulverem terrae, quod si possit quis numerare pulverem terrae, etiam semen tuum numerabitur.

17. Surge, ambula per terram, secundum longitudinem ejus, et secundum latitudinem ejus, quia tibi dabo illam.

18. Et tentoriavit Abram, et venit et habitavit in quercetis Mamre quae in Chebron, et aedificabat ibi altare Jehovae.

CONTENTA.

1535. In hoc Capite agitur de Externo Homine apud Dominum, qui conjungeretur Ipsius Interno, Externus homo est Humana Essentia, Internus est Divina: Ille repraesentatur hic per Lothum, Hic autem per Abramum.

1536. Describitur hic status Externi hominis qualis fuit in pueritia, cum primum scientificis et cognitionibus imbutus, quod pergeret inde magis et magis ad conjunctionem cum Interno, vers: 1, 2, 3, 4.

1537. Sed quod adhuc plura in Externo Ipsius Homine adessent, quae impedirent conjunctionem, vers: 5, 6, 7. a quibus tamen separari vellet, vers: 8, 9.

1538. Quod apparuerit Domino Externus Homo qualis est in sua pulchritudine, quando conjunctus Interno: tum quoque qualis est, cum non conjunctus, vers: 10, 11, 12, 13.

1539. Promissio, quando Externus Homo conjunctus Interno, seu Essentia Humana conjuncta Essentiae Divinae Domini, quod Ipsi daretur omnis potestas, 14, 15, 16, 17.

De perceptione Domini interiori, vers: 18.

SENSUS INTERNUS.

1540. Historica vera Verbi, inchoata sunt, ut dictum, Capite praecedente XII; illuc usque, seu potius ad Eberum, fuerunt Historica facta: quae nunc de Abramo continuantur, in Sensu Interno significant Dominum, et quidem primam Ipsius vitam, qualis fuit, antequam Externus Ipsius Homo conjunctus fuit cum Interno adeo ut unam rem agerent, hoc est, antequam Externus Ipsius Homo similiter Coelestis et Divinus factus sit. Historica sunt, quae Dominum repraesentant, ipsa verba sunt significativa illorum, quae repraesentantur: sed quia Historica sunt, mens legentis non aliter potest quam teneri in illis, cumprimis hodie, cum plerique et fere omnes non credant dari Sensum Internum, minus in singulis verbis; et forte nec agnituri adhuc, tametsi ita manifeste huc usque ostensum est; ex eo quoque, quod sensus internus appareat ita recedere a sensu literae, ut vix cognoscatur; sed scire possunt solum inde, quod Historica nusquam possint esse Verbum, quia in illis separatis a sensu interno, non plus Divini est, quam in alio quodam Historico; at sensus internus facit, ut Divinum sit. Quod Sensus Internus sit ipsum Verbum, constat a multis quae revelata sunt, ut «Ex Aegypto vocavi filium meum,» Matth: II: 15. praeter plura alia; Ipse etiam Dominus post Resurrectionem docuit discipulos, quid apud Mosen et Prophetas scriptum fuisset de Ipso, Luc: XXIV: 27. ita quod nihil in Verbo scriptum, quod non Ipsum spectet, Ipsius Regnum, et Ecclesiam; haec sunt spiritualia et coelestia Verbi; at quae sensus literae habet, sunt utplurimum mundana, corporea, et terrestria, quae nusquam facere possunt Verbum Domini. Hodie tales sunt, ut nihil nisi quam talia percipiant, quid spiritualia et coelestia vix sciunt; aliter Antiquissimae et Antiquae Ecclesiae homo, qui si hodie vi-

xisset, et legisset Verbum, nihil attenderet ad sensum literae, quem videret sicut nullum, sed ad sensum internum; mirantur valde, quod aliquis aliter percipiat Verbum: quare etiam omnes Antiquorum Libri ita scripti sunt, ut aliter ferrent in sensu interiori, quam in litera.

1541. *Et ascendit Abram ex Aegypto, ipse et uxor illius, et omne quod illi, et Loth cum illo, versus meridiem.* Haec et sequentia hujus Capitis, in sensu interno etiam repraesentant Dominum, estque continuatio Ipsius vitae a pueritia. Ascendit Abram ex Aegypto, significat quod a scientificis, quae Dominum reliquerunt; Abram in sensu interno est Dominus, hic cum adhuc puer; Aegyptus, hic ut prius, scientia: ipse et uxor illius, significat coelestia vera quae tunc apud Dominum: et omne quod illi, significat omnia quae coelestium essent: et Loth cum illo, significat sensuale: versus meridiem, significat in lucem coelestem.

1542. Quod haec et sequentia hujus Capitis in sensu interno etiam repraesentent Dominum, et quod sit continuatio Ipsius vitae a pueritia, constare potest ex illis, quae in Capite praec: dicta et ostensa sunt, tum ex illis quae sequuntur, cumprimis ex eo quod Verbum Domini sit, et ab Ipso per coelum descenderit, et sic quod ne quidem minimum vocis scriptum sit, quod non arcana coelestia involvat; quod a tali origine, nequaquam potest aliter esse: quod in sensu interno actum sit de Domini instructione, dum puer, ostensum est. Sunt bina apud hominem, quae faciunt ut coelestis nequeat fieri, unum ad intellectualem ejus partem, alterum ad voluntariam, pertinet; quod ad intellectualem, sunt scientifica inania quae in pueritia et adolescentia haurit; quod ad voluntariam, sunt voluptates e cupiditatibus, quibus favet; illa et haec sunt quae impediunt, quin possit ad coelestia pervenire; haec primum discutienda sunt, et cum discussa sunt, tunc primum intromitti potest in lucem coelestium, et tandem in lucem coelestem. Quia Dominus natus fuit sicut alius homo, et informandus sicut alius, scientifica addiscere quoque debuit, quod repraesentatum et significatum est per Abrami peregrinationem in Aegypto; et quod scientifica inania tandem Ipsum reliquerint etiam repraesentatum est, per quod Pharao praeceperit super illo viris, et dimi-

serunt illum, et uxorem illius, et omnia quae illi, Cap: praec: vers: 20: quod autem voluptates, quae sunt voluntariorum, et constituunt sensualem hominem sed extimum, etiam Ipsum reliquerint, in hoc Capite repraesentatur per Lothum, quod separaverit se ab Abramo; Lothus enim repraesentat hominem talem.

1543. Quod ascendit Abram ex Aegypto, significet quod a scientificis; quae Dominum reliquerunt, constat a significatione Abrami, quod per illum repraesentetur Dominus; tum a significatione Aegypti, quod sit scientia; etiam a significatione ascendere, nam ascendere praedicatur, cum ab inferioribus, quae sunt scientifica, emergit ad superiora quae sunt coelestia, quare in Verbo, ascendere ab Aegypto in terram Canaan, quod saepe occurrit, similia involvit.

1544. Quod Abram in sensu interno sit Dominus, hic cum adhuc puer, et quod Aegyptus sit scientia, ostensum est.

1545. Ipse et uxor illius, quod significet coelestia vera quae tunc apud Dominum, constare potest a significatione Ipsius, nempe Abrami quod sit Dominus, et quia Dominus, est coeleste apud Ipsum; quod homo sit, hoc habet ab illis quae apud illum, Dominus a coelestibus, nam Solus Coelestis fuit, sic ut Ipsum coeleste, quare per Abramum, et magis per Abrahamum, significantur coelestia: dein constare potest a significatione uxoris, quod sit verum adjunctum coelesti, ut ostensum prius n: 1468: quod sint coelestia vera, seu vera quae a coelestibus, constat ex eo quod *Ipse* primum nominetur, et *uxor illius* postea; aliud enim est coeleste verum, et aliud verum coeleste; coeleste verum est quod originem ducit a coelesti, Verum coeleste est quod a vero, quod implantatur coelesti per cognitiones.

1546. Et omne quod illi, quod significet omnia quae coelestium essent, inde nunc constat.

1547. Et Loth cum illo, quod significet sensuale, paucis indicatum est prius n: 1428. hic quia agitur in specie de Lotho, sciendum quid is repraesentat apud Dominum; Pharao repraesentavit scientifica, quae tandem dimiserunt Dominum; Loth autem sensualia, per quae intelligitur Externus homo et ejus voluptates quae sensualium sunt, ita quae extima sunt, et ho-

minem in pueritia solent captare et abducere a bonis; quantum enim homo indulget voluptatibus oriundis a cupiditatibus, tantum abstrahitur a coelestibus quae sunt amoris et charitatis, inest enim illis amor ex se et ex mundo, cum quibus amor coelestis concordare nequit; sed sunt quoque voluptates, quae prorsus concordant cum coelestibus, quae quoque externa specie similes apparent, de quibus videantur quae prius n: 945, 994, 995, 997. voluptates autem oriundae a cupiditatibus coërcendae sunt et abstergendae, quia aditum ad coelestia praecludunt; de his voluptatibus, non de illis, agitur in hoc Capite, per Lothum, quod se separaverit ab Abramo: et hic quod tales adessent, quae significantur per Loth cum illo: in genere autem per Lothum significatur Externus homo, ut patebit ex sequentibus.

1548. Versus meridiem, quod significet in lucem coelestem, constat a significatione meridiei, quod sit status lucidus quoad interiora, de qua prius n: 1458. Sunt bini status, ex quibus lux coelestis; primus est, in quem introducitur homo ab infantia; notum enim est, quod infantes in innocentia et in bonis amoris sint, quae sunt coelestia, in quae primum introducuntur a Domino, et quae reconduntur ei in usum sequentis ejus aetatis, inque usum ejus cum venit in alteram vitam; haec sunt quae appellantur primae reliquiae, de quibus passim prius: alter status est, quod in spiritualia et coelestia introducatur per cognitiones, quae implantari debent coelestibus ab infantia donatis: haec apud Dominum Ipsius coelestibus primis implantata sunt; inde Ipsi Lux, quae hic appellatur Meridies.

1549. Vers: 2. *Et Abram gravis valde pecore, argento et auro.* Abram gravis valde pecore, significat bona quibus Dominus tunc ditatus: argento, significat vera: et auro, significat bona ex veris.

1550. Quod Abram gravis valde pecore, significet bona, constat a significatione pecoris et gregis, quod sit bonum, de qua prius, n: 343 et 415.

1551. Argento, quod significet vera, constat a significatione argenti quod sit verum: Antiquissimi compararunt bona et vera apud hominem Metallis, Bona intima seu coelestia, quae sunt amoris in Dominum, Auro; Vera quae inde, Argento; Bona autem inferiora seu naturalia, Aeri; Vera autem inferio-

ra, Ferro: nec solum comparabant, sed ita quoque appellabant; inde derivatum, quod Tempora quoque assimilata fuerint eisdem Metallis, et appellata Saecula Aurea, Argentea, Aerea, et Ferrea; nam ita sibi successerunt; Saeculum Aureum fuit tempus Antiquissimae Ecclesiae, quae Coelestis Homo; Saeculum Argenteum fuit tempus Antiquae Ecclesiae, quae Spiritualis Homo; Saeculum Aeris fuit tempus Ecclesiae sequentis; cui successit saeculum Ferreum. Similia quoque significata sunt per Statuam in somnio visam Nebuchadnezari, „Cujus Caput „de *Auro bono;* pectus et brachia de *Argento;* venter et fe„mora de *Aere;* tibiae de *Ferro,*" Dan: II: 32, 33. quod ita successura, aut quod ita successerint tempora Ecclesiae, apud eundem Prophetam in Capite illo constat. Quod Argentum significet in sensu interno Verbi, ubicunque nominatur, Verum, et in opposito sensu Falsum, constat ex his locis; apud Esaiam, „Pro *Aere* adducam *Aurum*, et pro *Ferro* adducam *Argen„tum*, et pro lignis Aes; et pro lapidibus, Ferrum; et ponam „censum tuum, pacem, et exactores tuos justitiam," LX: 17. ubi patet, quid unumquodvis metallum; ibi de adventu Domini, et Ipsius Regno et Ecclesia coelesti agitur; pro aere aurum est pro bono naturali bonum coeleste; pro ferro argentum est pro vero naturali verum spirituale; pro ligno aes est pro corporeo bono naturale bonum; pro lapidibus ferrum est pro sensuali vero naturale verum. Apud Eundem, „Heu omnis sitiens, „ite ad aquas, et cui non ei *Argentum*, ite, emite, et come„dite," LV: 1. cui non argentum est qui in ignorantia veri, et tamen in bono charitatis, sicut plures intra Ecclesiam, et Gentes extra Ecclesiam: apud Eundem, „Me insulae exspectabunt, „et naves Tharschisch in principio, ad adducendum filios tuos „e longinquo, *Argentum* eorum, et *Aurum* eorum cum illis, „Nomini Jehovae Dei tui, et Sancto Israëlis," LX: 9. ibi de Ecclesia nova seu gentium in specie, de Regno Domini in universali, naves de Tharschisch pro cognitionibus, argentum pro veris, aurum pro bonis, quae sunt quae adducent nomini Jehovae. Apud Ezechielem, „Accepisti vasa ornatus tui ex *Au„ro* meo, et ex *Argento* meo, quae dederam tibi, et fecisti ti„bi imagines masculi," XVI: 17. ibi aurum pro cognitionibus coelestium, argentum pro spiritualium. Apud Eundem, „Or-

„nata es *Auro* et *Argento*, et vestis tua byssus et sericum, et „acupictum," XVI: 13. de Hierosolyma, per quam significatur Ecclesia Domini, cujus ornatus ita describitur. Apud Eundem, „Ecce sapiens tu, ullum occultum non latuerunt te, in „sapientia tua, et in intelligentia tua fecisti tibi opes, et fecisti „*Aurum* et *Argentum* in thesauris tuis," XXVIII: 3, 4. de Tyro, ubi manifeste quod aurum sint opes sapientiae, et argentum opes intelligentiae. Apud Joëlem, „*Argentum* meum, et „*Aurum* meum sumsistis, et desiderabilia mea bona intulistis „in templa vestra," IV: 5. de Tyro, Zidone et Philistaea, per quas significantur cognitiones, quae sunt aurum et argentum, quod intulerunt in templa sua. Apud Haggaeum, „Venient e„lectio omnium Gentium, et implebo Domum hanc gloria, Mi„hi *Argentum*, et Mihi *Aurum*, magna erit gloria Domus hu„jus posterioris prae prioris," II: 8, 9. ubi de Ecclesia Domini, de qua praedicatur aurum et argentum. Apud Malachiam, „Sedebit conflans et emundans *Argentum*, et purificabit filios „Levi," III: 3. ubi de Adventu Domini. Apud Davidem, „Ser„mones Jehovae, sermones puri, *Argentum* conflatum in ca„tino terrae, fusum septies," Psalm: XII: 7. argentum purificatum septies pro veritate Divina. Quod mandatum filiis Israëlis, cum exirent Aegypto, quod „peteret mulier a vicina sua, „et ab hospita domus suae, *vasa Argenti*, et *vasa Auri*, et „vestes, et ponerent super filiis suis, et super filiabus suis, et „spoliarent Aegyptios," Exod: III: 22. Cap: XI: 2, 3. Cap: XII: 35, 36. quisque videre potest, quod nusquam filiis Israëlis dictum fuerit ita furari, et spoliare Aegyptios, nisi repraesentarent aliqua arcana; at quae arcana, constare potest a significatione argenti, et auri, et vestium, et Aegypti, et quod simile quid repraesentaverint, ac quod hic Abramus, quod gravis argento et auro ex Aegypto. Sicut argentum significat verum, ita in sensu opposito significat falsum, nam qui in falso sunt, putant falsum esse verum, ut quoque constat apud Prophetas; apud Mosen, „Non concupisces gentium *Argentum* et „*Aurum*, et accipias tibi, ne forte illaqueeris illo, quia abo„minatio Jehovae Dei tui illud, detestando detestaberis illud," Deut: VII: 25, 26. gentium aurum pro malis, et earum argentum pro falsis. Apud Eundem, „Non facietis Mecum, deos

„*Argenti*, et deos *Auri* non facietis vobis," Exod: XX: 23. per quae in sensu interno nihil aliud significantur, quam falsitates et cupiditates, falsitates sunt dii argenti, et cupiditates sunt dii auri. Apud Esaiam, „Die illo reprobabunt quisque *ido-„la Argenti* sui, et *idola Auri* sui, quae fecerunt vobis ma-„nus vestrae, peccatum," XXXI: 7. idola argenti et idola auri pro similibus, quod fecerint manus vestrae pro quod ex proprio. Apud Jeremiam, „Infatuantur et stultescunt, disciplina „vanitatum lignum illud, *Argentum* extensum de Tharschisch, „adfertur, et *Aurum* de Uphaso, opus fabri et manuum con-„flatoris; hyacinthinum et purpura vestis eorum, opus sapien-„tum tota," X: 8, 9. pro similibus, ut manifeste constat.

1552. Et auro, quod significet bona ex veris, constat ex significatione auri, quod sit coeleste bonum, seu bonum sapientiae et amoris, ut constat ex nunc ostensis, tum ab illis quae prius n: 113. hic quod bona ex veris, sequitur ex illis, quae in Capite praeced: quod Dominus conjunxerit vera intellectualia, coelestibus.

1553. Vers: 3. *Et ivit secundum itinera sua, a meridie et usque Bethelem, usque ad locum, ubi fuit tentorium illius in initio, inter Bethel et inter Ai.* Ivit secundum itinera sua, significat secundum ordinem: a meridie et usque Bethelem, significat a luce intelligentiae in lucem sapientiae: usque ad locum ubi fuit tentorium illius prius, significat ad sancta quae fuerunt antequam cognitionibus imbutus: inter Bethel et inter Ai, significat, hic ut prius, coelestia cognitionum et mundana.

1554. Ivit secundum itinera sua, quod significet secundum ordinem, constare potest ex significatione itinerum, seu profectionum, quod sint progressiones ulteriores, de qua n: 1457, quae quia factae sunt secundum ordinem, hic itinera non aliud significant. Dominus a prima infantia secundum omnem ordinem Divinum progressus est ad coelestia, et in coelestia, qui ordo qualis sit, describitur per Abramum in sensu interno. Secundum talem ordinem quoque feruntur omnes, qui e novo creantur a Domino; qui tamen ordo apud homines est varius, secundum cujusvis naturam et genium; sed ordinem, quo fertur homo, dum regeneratur, nemo mortalium novit, ne quidem angeli nisi umbratiliter, sed Solus Dominus.

1555. A meridie et usque Bethelem, quod significat a luce intelligentiae in lucem sapientiae, constat a significatione meridiei, quod sit lux intelligentiae, seu quod idem, status lucidus quoad interiora, de qua prius n: 1458, et ex significatione Bethelis, quod sit lux coelestis orienda a cognitionibus, de qua prius n: 1453. Lux intelligentiae dicitur illa, quae comparatur per cognitiones veritatum et bonitatum fidei; Lux autem sapientiae est vitae, quae inde comparatur; lux intelligentiae spectat partem intellectualem seu intellectum, lux autem sapientiae partem voluntariam seu vitam. Pauci, si ulli, norunt, quomodo homo ad veram sapientiam perducitur, intelligentia non est sapientia, sed ducit ad sapientiam, nam intelligere quid verum et bonum non est esse verus et bonus, sed sapere est esse; sapientia praedicatur solum de vita, quod homo talis sit; ad sapientiam seu vitam introducitur per scire et nosse, seu per scientias et cognitiones: apud unumquemvis hominem sunt binae partes, voluntas et intellectus, voluntas est primaria pars, intellectus est secundaria, vita ejus post mortem est secundum partem ejus voluntariam, non secundum intellectualem; voluntas apud hominem formatur a Domino ab infantia ad pueritiam, quod fit per insinuatam innocentiam, et charitatem erga parentes, nutrices, infantes similis aetatis, et per plura, quae homo nescit, quae sunt coelestia; nisi coelestia illa primum insinuarentur homini dum infans et puer, nusquam fieri posset homo; *sic formatur primum planum.* Sed quia homo non est homo, nisi quoque intellectu praeditus sit, voluntas sola non facit hominem, sed intellectus cum voluntate; et intellectus non comparari potest nisi per scientias et cognitiones, quare a pueritia per gradus illis imbuendus, *sic formatur alterum planum.* Cum intellectualis pars instructa est scientiis et cognitionibus, cumprimis cognitionibus veri et boni, tunc primum regenerari potest; cumque regeneratur, tunc a Domino vera et bona per cognitiones implantantur ejus coelestibus quibus ab infantia a Domino donatus, sic ut intellectualia ejus unam rem faciant cum coelestibus, quae cum Dominus ita conjunxit, donatur charitate e qua incipit agere, quae est conscientiae, ita primum novam vitam accipit, et hoc per gradus; lux hujus vitae appellatur sapientia, quae tunc primas agit et prae-

est intelligentiae, *sic formatur tertium planum.* Cum talis factus est homo in vita corporis, in altera vita continuo perficitur: inde constare potest, quid lux intelligentiae, et quid lux sapientiae.

1556. Usque ad locum, ubi fuit tentorium illius prius, quod significet sancta, quae fuerunt antequam cognitionibus imbutus, constat a significatione tentorii, quod sint sancta fidei, de qua prius n: 414, 1452. et ex illis quae nunc dicta sunt: ita ad coelestia, quae habuit Dominus antequam scientiis et cognitionibus imbutus, ut constat ab illis quae in Cap: praec: „et „transtulit Abram inde in montem ab oriente Betheli, et tetendit tentorium," vers: 8. quod fuit antequam profectus in Aegyptum, hoc est, antequam Dominus scientiis et cognitionibus imbutus fuit.

1557. Inter Bethel et inter Ai, quod significet coelestia cognitionum et mundana, constat a significatione Bethelis, quod sit lux sapientiae per cognitiones, n: 1453, et ex significatione Ai, quod sit lux ex mundanis, de qua quoque n: 1453: ex illis quae ibi dicta sunt constare potest, qualis tunc Domini status fuit, nempe quod puerilis, qui talis est ut mundana adsint; mundana enim non discuti queunt, priusquam verum et bonum implantatur coelestibus per cognitiones, nam homo nusquam potest distinguere inter coelestia et mundana, priusquam scit et novit quid coeleste, et quid mundanum; cognitiones ideam communem et obscuram faciunt distinctam, et quo distinctior idea fit per cognitiones, eo magis separari possunt mundana; sed status ille puerilis est usque sanctus quia innocens, ignorantia nusquam demit sanctitatem cum in illa est innocentia, nam sanctitas habitat in ignorantia quae innocens; apud omnes homines praeter apud Dominum, sanctitas non habitare potest nisi in ignorantia, nisi in ignorantia non est sanctitas; apud ipsos Angelos, qui in summa luce intelligentiae et sapientiae sunt, etiam sanctitas habitat in ignorantia, norunt enim et agnoscunt, quod nihil norint ex se, sed quicquid norunt quod sit a Domino; norunt etiam et agnoscunt, quod omnis illorum scientia, intelligentia et sapientia sit sicut nihil respective ad infinitam Domini, ita quod sit ignorantia; qui non agnoscit quod infinita sint quae non novit, prae illis quae novit, is non potest esse in

sanctitate ignorantiae, in qua sunt angeli: sanctitas ignorantiae non est, quod in ignorantia sit prae aliis, sed quod in agnitione quod nihil ex se sciat, et quae non scit respective ad illa quae scit, quod infinita sint; imprimis quod parvi faciat scientifica et intellectualia respective ad coelestia, seu illa quae sunt intellectus respective ad illa quae sunt vitae. Quod Dominum attinet, Ipse quia conjungeret humana Divinis, progressus est secundum ordinem, et nunc primum pervenit ad illum statum coelestem, qualem habuit cum puer, in quo statu etiam mundana adsunt, inde pergendo in statum magis coelestem, tandem in statum coelestem infantiae, in quo Humanam Essentiam plene conjunxit Divinae.

1558. Vers: 4. *Ad locum altaris, quod fecit ibi in principio, et invocavit ibi Abram nomen Jehovae.* Ad locum altaris, significat sancta cultus: quod fecit in principio, significat quae habuit cum puer: et invocavit ibi Abram nomen Jehovae, significat cultum internum in illo statu.

1559. Ad locum altaris, quod significet sancta cultus, constat a significatione altaris, quod sit principale repraesentativum cultus, de qua n: 921.

1560. Quod fecit in principio, quod significet quae habuit cum puer, constat ex illis quae dicta sunt in Cap: praec: ad vers: 8. in principio hic dicitur, et in vers: praec: in initio, quia fuit antequam Dominus scientificis et cognitionibus imbutus fuit; status omnis antequam instruitur homo est initium, et cum incipit instrui est principium.

1561. Et invocavit ibi Abram nomen Jehovae, quod significet cultum internum in illo statu, constat a significatione invocare nomen Jehovae, de qua prius n: 440 et 1455. quod hic quoque memoretur de altari, et quod dicatur quod invocaverit nomen Jehovae, similiter ac in Cap: praec: vers: 8. causa est, quod similes status sint, cum differentia, quod hic lucidus respective ad illum; cognitiones cum implantantur priori statui, de quo dictum, faciunt illum lucidum: quando conjungitur verum et bonum per cognitiones coelesti priori, tunc activum illius describitur ita, ipse cultus non est nisi activum quoddam existens ex coelesti quod est intus; ipsum coeleste nusquam potest esse absque activo, cultus est activum primum,

nam ita se expromit, quia in illo gaudium percipit; omne bonum amoris et charitatis est ipsum activum essentiale.

1562. Vers: 5. *Et etiam Lotho eunti cum Abramo, fuit grex et armentum, et tentoria.* Et etiam Lotho eunti cum Abramo, significat externum hominem, qui apud Dominum: fuit grex et armentum et tentoria, significat illa quibus externus homo abundat; grex et armentum, sunt possessiones externi hominis; tentoria sunt ejus cultus, quae se separabant ab interno.

1563. Et etiam Lotho eunti cum Abramo, quod significet Externum hominem qui apud Dominum, constat a repraesentatione Lothi, quod sit sensualis homo, seu quod idem est, externus. Quod internum et externum sit apud unumquemvis hominem, seu quod idem, quod homo internus et externus sit, unicuique intra Ecclesiam notum est, de quibus videantur quae prius n: 978, 994, 995, 1015. Externus homo vitam suam principaliter accipit ab Interno, hoc est, a spiritu seu ab anima ejus, inde est ipsamet ejus vita in communi, quae vita non singulariter seu distincte recipi potest ab externo homine, nisi ejus organica vasa aperiantur, quae erunt recipientia particularium et singularium interni hominis; vasa illa organica, quae erunt recipientia, non aperiuntur nisi mediis sensibus, qui imprimis sunt auditus et visus, et sicut aperiuntur ita influere potest internus homo cum particularibus et singularibus; aperiuntur mediis sensibus illa per scientifica et cognitiones, tum per voluptates et jucunditates, per illa quae intellectus sunt, per haec quae voluntatis: ex his constare potest, quod nusquam aliter fieri queat, quam quod apud externum hominem tunc se insinuent scientifica et cognitiones quae non concordare possunt cum veris spiritualibus, et quod se insinuent voluptates et jucunditates, quae non concordare possunt cum bonis coelestibus, sicut omnia illa quae spectant corporea, mundana et terrestria ut fines, quae cum spectantur ut fines, tunc trahunt externum hominem extrorsum et deorsum, et sic removent ab interno; quare nisi talia prius discutiuntur, nequaquam potest internus homo concordare cum externo, ideo antequam concordare potest internus homo cum externo, talia prius removenda sunt. Haec quod remota aut separata sint apud Dominum, repraesentatur et significatur per Lothi separationem ab Abramo.

1564. Fuit grex et armentum et tentoria, quod significet illa quibus externus homo abundat, constare potest a significatione gregis, armenti et tentoriorum, de quibus mox infra; hic significant possessiones Externi hominis; nam per Lothum, ut dictum, repraesentatur Domini Externus homo: sunt bina apud Externum hominem, nempe quae concordare possunt cum interno, et quae non concordare; per gregem, armentum, et tentoria hic significantur illa, quae non concordare possunt, ut constat ex illis quae sequuntur, „Et fuit lis inter pastores peco-„ris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi," Vers: 7.

1565. Quod grex et armentum sint possessiones externi hominis, constare potest a significatione gregis et armenti, quod sint *bona*, de qua n: 343 et 415; sed hic quod sint illa quae *separanda*, *ita non* bona, quia praedicantur de Lotho, qui *separabatur ab Abramo*; quod grex et armentum etiam sint non *bona*, constare potest ab his in Verbo locis, apud Zephaniam, „Perdere faciam in te, ut sine habitatore, et erit tractus ma-„ris, habitacula effossionis, et caulae *Gregis*," II: 5. [6.] 7. apud Jeremiam, „Dispergam in te pastorem et *Gregem*, et disper-„gam in te agricolam et jugalem ejus," LI: 23. apud Eundem, „Ascendite ad Arabiam, et devastate filios orientis; *tentoria* „eorum, et *Greges* eorum sument," XLIX: 28, 29.

1566. Quod tentoria sint ejus cultus, qui se separabat ab interno, constare potest ex significatione tentorii, quod sit sanctum cultus, n: 414. tum a repraesentatione Lothi quod sit externus homo, de quo tentoria seu cultus praedicantur; quod tentoria in sensu opposito significent cultum non sanctum, constare quoque ab his in Verbo locis potest; apud Hoscheam, „Urtica haereditabit ea, vepris in *Tentoriis* eorum," IX: 6. Apud Habakuk, „Vidi *Tentoria* Kuschanis, commotae sunt „cortinae terrae Midianis; fluviis succensuit Jehovah," III: 7, 8. Apud Jeremiam, „Ad filiam Zionis venient pastores et gre-„ges eorum, figent contra eam *Tentoria* circumcirca, depas-„cent quisque spatium suum," VI: 3. Apud Davidem, „Per-„cussit omne primogenitum in Aegypto, principium roborum in „*Tentoriis* Chami," Psalm: LXXVIII: 51. Apud Eundem, „Elegi ad limen stare in domo Dei mei, prae habitare in *Ten-„toriis* impietatis," Psalm: LXXXIV: 11. [2]

1567. Vers: 6. *Et non ferebat illos terra ad habitandum simul, quia fuit acquisitio illorum magna, et non potuerunt habitare simul.* Non ferebat illos terra ad habitandum simul, significat quod illa quae sunt coelestium internorum non possent simul esse cum illis: quia fuit acquisitio illorum magna et non potuerunt habitare simul, significat quae acquisita sunt ab interno homine cum illis quae acquisita in externo, non possent concordare.

1568. Quod non ferebat illos terra ad habitandum simul, significet quod illa quae sunt coelestium internorum non possent simul esse cum illis, nempe cum illis quae per Lothum hic significantur; Abram, ut dictum, repraesentat Dominum, hic Internum Ipsius Hominem, Lothus autem Externum, hic quae ab Externo homine separanda, cum quibus Interna cohabitare non possent: sunt in Externo homine plura cum quibus Internus potest cohabitare, sicut affectiones boni et inde oriundae jucunditates et voluptates, nam hae sunt effectus bonorum Interni hominis et ejus gaudiorum et felicitatum, quae cum sunt effectus, prorsus correspondent, et tunc sunt Interni hominis non Externi, nam effectus, ut notum, non est effectus sed causae efficientis, ut pro exemplo, charitas quae elucet ex facie, non est faciei sed est charitatis quae intus et sic format faciem, et sistit effectum; aut sicut innocentia apud infantes, quae in illorum vultu, gestibus, et sic in ludis mutuis inter se, non est vultus aut gestuum, sed est innocentiae a Domino, quae per animam illorum influit; ita sunt effectus; sic in omnibus reliquis; ex his constat, quod multa dentur apud Externum hominem, quae cohabitare seu concordare possunt cum Interno: sed sunt quoque plura quae non concordant, seu cum quibus cohabitare nequit Internus homo, ut sunt omnia quae scaturiunt ab amore sui, et ab amore mundi, nam omnia quae sunt inde, spectant se ut finem, et mundum ut finem; cum his coelestia quae sunt amoris in Dominum, et amoris erga proximum, concordare nequeunt, quippe haec spectant Dominum ut finem, et Regnum Ipsius, et omnia quae sunt Ipsius et Regni Ipsius, ut fines: fines amoris sui et amoris mundi spectant extrorsum aut deorsum; fines autem amoris in Dominum, et amoris erga proximum, spectant introrsum aut sursum; ex quibus constare pot-

est, quod tantum discordent, ut nusquam possint simul esse: ut sciatur, quid facit correspondentiam et concordantiam Externi hominis cum Interno, et quid facit discordantiam, reflectatur solum super fines qui regnant, seu quod idem est, super amores qui regnant, nam amores sunt fines, quicquid enim amatur hoc spectatur ut finis, ita constabit qualis vita est, et qualis futura post mortem, nam ex finibus, seu quod idem est, ex amoribus qui regnant, formatur vita; vita cujusvis hominis nusquam aliud est: quae discordant cum vita aeterna, hoc est, cum vita spirituali et coelesti, quae est vita aeterna, si non removentur in vita corporis, removenda sunt in altera vita, quae si non removeri possunt, nusquam potest homo aliter quam infelix esse in aeternum. Haec nunc dicta sunt, ut sciatur, quod in Externo homine sint quae cum Interno concordant, et quae discordant, et quod illa quae concordant nusquam possint simul esse cum illis quae discordant; tum quod illa, quae in Externo homine concordant, sint ab Interno homine, hoc est, per Internum hominem a Domino, sicut facies quae elucet a charitate, seu facies charitatis, aut innocentia in infantum vultu et gestibus, ut dictum; at quae discordant sunt hominis et ejus proprii; inde sciri potest, quid significat, quod non ferret illos terra ad habitandum simul. Hic in sensu interno de Domino agitur, et quia de Domino, etiam de omni Ipsius similitudine et imagine, nempe, de Regno Ipsius, de Ecclesia, de omni homine Regni seu Ecclesiae, quare sistuntur hic illa quae apud homines; quae apud Dominum, antequam ex propria potentia evicerit malum, hoc est, diabolum et infernum, ac ita Coelestis, Divinus, et Jehovah quoque factus quoad Humanam Essentiam, se habent praedicate ad statum, in quo fuit.

1569. Quia fuit acquisitio illorum magna, et non potuerunt habitare simul, quod significent quae acquisita sunt ab interno homine cum illis quae acquisita in externo non possent concordare, constare potest ab illis, quae nunc dicta sunt.

1570. Vers: 7. *Et fuit lis inter pastores pecoris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi: et Canaanita et Perisita tunc habitans in terra.* Fuit lis inter pastores pecoris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi, significat quod internus homo et externus non concordarent; pastores pecoris Abrami sunt coele-

stia; pastores pecoris Lothi sunt sensualia: et Canaanita et Perisita tunc habitans in terra, significant mala et falsa in externo homine.

1571. Quod fuit lis inter pastores pecoris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi, significet quod Internus homo et Externus non concordarent, constat a significatione pastorum pecoris, quod sint qui docent, ita quae cultus sunt, sicut cuivis notum esse potest; quare illis confirmandis e Verbo non immorandum: haec spectant illa quae in Vers: praec: 5. dicta sunt tentoria, quae quod significent cultum, ibi indicatum est; quae dicuntur in vers: mox praec: 6. spectant illa quae in vers: 5. dicta sunt grex et armentum, quae quod sint possessiones seu acquisitiones, etiam ibi indicatum est: hic quoniam agitur de cultu nempe Interni hominis et Externi, qui quia nondum concordarunt, hic dicitur, quod lis fuit inter pastores, Abram enim repraesentat Internum Hominem et Lothus Externum: in cultu imprimis noscitur quae et qualis discrepantia est inter hominem internum et externum, imo in singulis cultus, in quo cum Internus homo vult spectare fines Regni Dei, et Externus vult spectare fines mundi, inde discrepantia, quae in cultu se manifestat, et quidem in tantum, ut discrepantiae minimum animadvertatur in coelo: haec sunt quae significantur per litem inter pastores pecoris Abrami, et pastores pecoris Lothi: causa quoque adjungitur, nempe quod Canaanita et Perisita esset in terra.

1572. Quod pastores pecoris Abrami sint coelestia, quae sunt Interni hominis, et quod pastores pecoris Lothi sint sensualia, quae sunt Externi hominis, constat ab illis quae prius dicta: per coelestia, quae sunt pastores pecoris Abrami, intelliguntur coelestia in cultu, quae sunt Interni hominis; per pastores pecoris Lothi intelliguntur sensualia quae in cultu, quae sunt Externi hominis, quae non concordant cum coelestibus cultus Interni hominis; haec quomodo se habent, constat ab illis quae prius ostensa sunt.

1573. Et Canaanita et Perisita tunc habitans in terra, quod significet mala et falsa in Externo homine, constare potest a significatione Canaanitae, quod sit malum a matre haereditarium in Externo Homine, de qua prius, n: 1444; et ex significa-

tione Perisitae, quod sit falsum inde, de qua in sequentibus: quod haereditarium a matre malum fuerit apud Dominum in Externo Ipsius Homine, prius dictum videatur, n: 1414, et 1444, quod inde falsum, sequitur; ubi malum haereditarium, ibi quoque falsum, hoc nascitur ab illo, sed falsum a malo non potest nasci, priusquam homo scientificis et cognitionibus imbutus est, malum non habet aliud in quod operetur aut influat, nisi in scientifica et cognitiones, ita malum quod est partis voluntariae vertitur in falsum in parte intellectuali, quare hoc falsum etiam fuit haereditarium, quia natum ab haereditario, non autem falsum ex principiis falsi; sed erat in Externo Homine, quod Internus Homo videre potuit quod falsum: et quia malum haereditarium a matre fuit antequam Dominus imbutus fuit scientificis et cognitionibus, seu antequam Abram peregrinatus in Aegypto, dicitur quod Canaanita fuit in terra, non autem Perisita, Cap: praec: vers: 6; hic autem postquam scientificis et cognitionibus imbutus, dicitur quod Canaanita et Perisita habitarent in terra, ex quibus constat, quod per Canaanitam significetur malum, et per Perisitam falsum; inde etiam constat, quod memoratio Canaanitae et Perisitae non sit in serie aliqua historica, nam in antecedentibus et sequentibus nihil agitur de illis, ita quoque Cap: praec: vers: 6. ubi memoratur Canaanita; ex quo patet, quod arcanum quoddam hic lateat, quod sciri non potest, nisi a sensu interno. Quisque mirari potest, quod dicatur malum haereditarium a matre fuerit apud Dominum, sed quia hic ita manifeste dicitur, et in sensu interno de Domino agitur, inde non dubitari potest, quin ita fuerit: nusquam enim aliquis homo nasci potest, a quodam homine, nisi trahat inde malum; sed aliud est malum haereditarium quod ducitur a patre, et aliud quod a matre, haereditarium malum a patre est interius et manet in aeternum, nam nusquam eradicari potest, tale non fuit Domino, quoniam a Patre Jehovah natus, ita Divinus seu Jehovah quoad interna; sed haereditarium malum a matre, est hominis externi, quod apud Dominum, et vocatur Canaanita in terra, et falsum inde Perisita. Ita natus Dominus sicut alius homo, et infirmitates habuit sicut alius homo. Quod malum haereditarium ex matre traxerit, constat evidenter ex eo, quod tentationes subierit; nusquam aliquis tentari potest,

cui nullum est malum, est malum apud hominem quod tentat, et per quod tentatur: quod Dominus tentatus, et graviores tentationes subierit, quam usquam aliquis homo quoad unam myriadis partem sustinere possit, et quod Solus sustinuerit, ac malum, seu diabolum et totum infernum propria potentia evicerit, etiam constat; de quibus Tentationibus ita apud Lucam, „Jesus ductus in spiritu in desertum, quadraginta dies tentatus a diabolo ita ut non comederit in diebus istis: postquam autem absolvit omnem Tentationem diabolus, destitit ab Ipso ad tempus; inde reversus in virtute spiritus in Galilaeam," IV: 1, 2, 13, [14.] et apud Marcum, „Spiritus Jesum impellens fecit exire in desertum, et erat in deserto dies quadraginta, tentatus, et erat cum bestiis," I: 12, 13. ubi per bestias significatur infernum; praeter quod usque ad mortem tentatus, ut sudores essent guttae sanguinis, „Cumque esset in angore, intensius oravit; factus vero est sudor Ipsius, ut guttae sanguinis descendentes super terram," Luc: XXII: 44. Nusquam aliquis Angelus potest tentari a diabolo, quia dum est in Domino, mali spiritus ne quidem e longinquo approximare possunt, illico corripiuntur horrore et terrore; multo minus potuisset infernum ad Dominum, si natus fuisset Divinus, hoc est, absque malo adhaerente a matre. Quod etiam Dominus portaverit iniqua et mala generis humani, est quoque communis praedicatorum formula; sed in se derivare iniqua et mala, nisi per viam haereditariam, nusquam fieri potest; Divinum non est susceptibile mali: quapropter ut vinceret malum propriis viribus, quod nusquam aliquis homo potuit, nec potest, et sic fieret Justitia Solus, voluit nasci sicut alius homo: alioquin nec opus fuisset, ut nasceretur; nam Humanam Essentiam potuit Dominus assumere absque nativitate, sicut etiam quandoque assumsit, cum visus Antiquissimae Ecclesiae, ut et Prophetis; sed ideo, ut quoque malum indueret, contra quod pugnaret, et quod vinceret, in mundum venit, et sic in Se conjungeret Essentiam Divinam Essentiae Humanae. Sed Domino nullum malum actuale seu proprium fuit, sicut Ipse quoque dicit apud Johannem, „Quis ex vobis arguet Me de peccato," VIII: 46. Ex his nunc manifeste patet, quid significatur per, quod lis fuit inter pastores pecoris Abrami, et inter pastores pecoris Lothi, quae inconti-

nenter praecedunt; causa erat, quia Canaanita et Perisita habitabat in terra.

1574. Quod Canaanita significet malum a matre haereditarium in Externo Homine, ostensum est prius, n: 1444, quod autem Perisita significet falsum ex malo, constat ex aliis locis in Verbo, ubi Perisita nominatur, ut de Jacobo, „Dixit Jacobus „ad Schimeonem et ad Levi, perturbastis me, foetere faciendo „me apud habitatorem terrae; apud *Canaanitas*, et apud *Perisitas*, et ego mortales numeri, et congregabunt se supra me, „et percutient me, et perdar ego et domus mea," Gen: XXXIV: 30. ubi similiter per Canaanitam significatur malum, et per Perisitam falsum. Apud Josuam, „Dixit ad filios Josephi Josua, „si populus multus tu, ascende tibi in sylvam, et exscindas tibi ibi in terra *Perisaei*, et *Rephaim*, si angustus tibi mons „Ephraim," XVII: 15. ubi per Perisaeos significantur principia falsi, per Rephaim persuasiones falsi, quae exstirparent, nam mons Ephraim in sensu interno est intelligentia: in Libro Judicum, „Post mortem Josuae, et interrogaverunt filii Israëlis Jehovam, dicendo, quis ascendet nobis ad *Canaanitam*, „in initio ad pugnandum contra eum, et dixit Jehovah, Jehuda ascendet, ecce dedi terram in manum ejus: et dixit Jehuda Schimeoni fratri suo, ascende mecum in sortem meam, et „pugnemus contra *Canaanitam*, et ibo etiam ego tecum in sortem tuam, et ivit cum illo Schimeon, et ascendit Jehuda, et „dedit Jehovah *Canaanitam* et *Perisitam* in manum illorum," I: [1.] 2. 3. 4. 5. ubi per Jehudam quoque repraesentatur Dominus quoad coelestia, per Schimeonem quoad spiritualia inde; Canaanita est malum, Perisita est falsum, quod evictum; hoc erat responsum seu oraculum divinum, quod ita intelligitur.

1575. Vers: 8. *Et dixit Abram ad Lothum, ne quaeso sit contentio inter me et inter te, et inter pastores meos, et inter pastores tuos, quia viri fratres nos.* Dixit Abram ad Lothum, significat quod ita internus homo dixerit ad externum: ne quaeso sit contentio inter me et inter te, et inter pastores meos et inter pastores tuos, significat quod nulla discordia debeat esse inter utrumque: quia viri fratres nos, significat quod in se uniti.

1576. Quod dixit Abram ad Lothum, significet quod ita

internus homo dixerit ad externum, constat a repraesentatione Abrami hic quod sit Internus homo, et a repraesentatione Lothi quod Externus qui separandus; quod Abram repraesentet Internum hominem, causa est, quia est respective ad Lothum, qui est illud in Externo homine quod separandum: in Externo homine sunt, ut dictum, quae concordant, et sunt quae discordant, quae discordant, hic est Lothus, quare quae concordant sunt Abramus, etiam quae in externo homine, nam illa unam rem constituunt cum Interno, et sunt Interni.

1577. Quod ne quaeso sit contentio inter me et inter te, significet quod nulla discordia debeat esse inter utrumque, constare potest ab illis quae prius dicta sunt. Quod concordiam seu unionem Interni Hominis cum Externo attinet, plura arcana sunt quam ut usquam edici queant; Internus Homo et Externus nusquam apud ullum hominem uniti sunt, nec uniri potuerunt, nec uniri possunt, solum apud Dominum, quare etiam in mundum venit: apud homines qui regenerati sunt, apparet tanquam uniti sint, sed sunt Domini, nam quae concordant sunt Domini, quae autem discordant sunt hominis. Sunt duo apud Internum Hominem, nempe coeleste et spirituale, quae duo unum constituunt cum ex coelesti est spirituale; vel quod idem, sunt duo apud Internum Hominem, bonum et verum, haec duo unum constituunt cum ex bono verum; vel quod etiam est idem, sunt duo apud Internum Hominem, amor et fides, haec duo unum constituunt cum ex amore fides; vel quod etiam est idem, sunt duo apud Internum Hominem, voluntas et intellectus, haec duo unum constituunt, cum ex voluntate intellectus; manifestius adhuc capi potest per solem ex quo lux, si ex sole luci inest et calor et lumen sicut tempore veris, tunc omnia inde vegetantur et vivunt, at si ex sole luci non inest calor, ut tempore hyemis, tunc omnia inde torpent et moriuntur: inde constat, quid Internum Hominem constituit; quid autem Externum, inde patet; apud Externum hominem omne est naturale, ipse enim Externus homo est idem ac Naturalis homo; tunc dicitur Internus Homo uniri Externo, quando coeleste spirituale Interni Hominis influit in naturale Externi, et facit ut unum agant, inde naturale etiam fit coeleste et spirituale, sed inferius coeleste et spirituale, seu quod idem, inde Externus homo etiam

fit coelestis et spiritualis, sed exterius coelestis et spiritualis: Internus homo et Externus sunt prorsus distincti, quia coelestia et spiritualia sunt quae afficiunt Internum Hominem, sed naturalia Externum; verum tametsi distincti, usque sunt uniti, nempe cum coeleste spirituale Interni Hominis influit in naturale Externi, et hoc disponit ut suum: apud Dominum Solum unitus fuit Internus Homo Externo, sed apud nullum alium hominem, nisi quantum Dominus uniit et unit; solum amor et charitas, seu bonum est quod unit, et nusquam aliquis amor et charitas, hoc est, aliquod bonum nisi a Domino: talis unio est, quae per haec verba Abrami intenditur, «ne quaeso sit contentio inter «me et inter te, et inter pastores meos et inter pastores tuos, «quia viri fratres nos;» quod dicatur inter me et inter te, et inter pastores meos et inter pastores tuos, ita se habet, sicut in Interno Homine sunt duo, nempe coeleste et spirituale, quae, ut dictum, unum constituent, ita quoque in Externo homine, coeleste ejus appellatur Bonum naturale, spirituale ejus appellatur Verum naturale; ne sit contentio inter me et inter te, spectat Bonum, ne scilicet Interni Hominis Bonum ab Externi hominis bono dissideat; et ne contentio sit inter pastores meos et inter pastores tuos, spectat Verum, ne scilicet Interni Hominis Verum ab Externi hominis Vero dissideat.

1578. Quod viri fratres nos, significet quod in se, uniti, constat a significatione viri fratris, quod sit unio, et quidem unio veri et boni.

1579. Vers: 9. *Nonne tota terra coram te, separare quaeso a me, si ad sinistram, et ibo dextram, et si ad dextram et ibo sinistram.* Nonne tota terra coram te, significat omne bonum: separare quaeso a me, significat quod apparere nequeat nisi, quod discors est, nullum fiat: si ad sinistram, et ibo dextram et si ad dextram ibo sinistram, significat separationem.

1580. Nonne tota terra coram te, quod significet omne bonum, constat a significatione terrae in bono sensu, et hic terrae Canaanis, quod sit coeleste, proinde quod sit bonum, de qua prius n: 566, 620, 636, 662. Alloquitur hic Internus Homo Externum, sed illa quae apud Externum discordant, sicut solet homo cum appercipit malum quoddam apud se, a quo se-

parari vult, ut fit in tentationibus et pugnis; notum enim est illis, qui fuerunt in tentationibus et pugnis, quod appercipiant apud se quae discordant, a quibus, quamdiu est pugna, separari nequeunt, sed usque desiderant separationem, imo quandoque adeo ut irascantur malo, et velint id expellere; haec sunt quae hic significantur.

1581. Quod separare quaeso a me, significet quod apparere nequeat nisi, quod discors est, nullum fiat, constat ab illis quae nunc dicta sunt, quod nempe Internus Homo velit, ut illud se separet in Externo homine quod discordat, nam, antequam separatum est, non apparere potest bonum quod continue influit ab Interno Homine, hoc est, per Internum hominem a Domino: quod autem separationem attinet, sciendum, quod non sit separatio, sed quod sit quiescentia; malum quod in Externo homine, apud nullum hominem, praeter apud Dominum, separari potest, quicquid semel acquisivit homo, remanet; sed separari videtur cum quiescit, sic enim ut nullum apparet; nec quiescit ita, ut sicut nullum appareat, nisi a Domino, et cum quiescit ita, tunc primum influunt bona a Domino, et afficiunt Externum hominem: talis est status Angelorum, illi nec sciunt aliter, ac quod malum separatum sit ab illis, sed est solum detentio a malo, ita quiescentia ut sicut nullum appareat, proinde est apparentia, quod etiam sciunt Angeli cum reflectunt.

1582. Si ad sinistram et ibo dextram, et si ad dextram et ibo sinistram, quod significet separationem, constat a significatione dextrae et sinistrae; dextrum et sinistrum est nihil aliud quam respectivum quoddam, non est certa plaga, nec est certus locus, ut constare potest ex eo quod tam oriens quam occidens, tam meridies quam septentrio, possit esse a dextris, etiam a sinistris, secundum hominis aspectum; similiter se habet cum loco; terra Canaan nec dici potuit a dextra nec a sinistra, nisi respective: ubicunque Dominus est, ibi est centrum, inde dextrum et sinistrum; ita Abramus, per quem repraesentatus Dominus, sive huc sive illuc recesserit, usque tamen repraesentativum fuit apud illum, et quoque terra; sicut quod perinde fuerit, si Abramus fuerit in terra Canaane, vel si fuerit alibi; comparative sicut dignissimus ad mensam, locus ubi sedet est su-

premus, inde loca ad dextram et sinistram; quare ire ad dextram aut sinistram erat formula optionis, qua significata separatio.

1583. Vers: 10. *Et sustulit Loth oculos suos, et vidit omnem planitiem Jardenis, quod tota ea irrigua, antequam perdidit Jehovah Sodomam et Amoram, sicut hortus Jehovae, sicut terra Aegypti veniendo Zoar.* Et sustulit Loth oculos suos, significat quod Externus homo illuminatus ab Interno: et vidit omnem planitiem Jardenis, significat illa bona et vera quae apud Externum hominem: quod tota ea irrigua, significat quod crescere ibi possint: antequam perdidit Jehovah Sodomam et Amoram, significat hominem externum cupiditatibus mali et persuasionibus falsi destructum: sicut hortus Jehovae, significat ejus rationalia: sicut terra Aegypti veniendo Zoar, significat scientifica ab affectionibus boni. Haec significant, quod apparuerit Domino Externus Homo, qualis est in sua pulchritudine, cum Interno conjunctus

1584. Quod sustulit Loth oculos suos, significet quod Externus homo illuminatus ab Interno, constat a significatione tollere oculos, quod est videre, in sensu interno percipere, hic illuminari, quia praedicatur de Lotho seu Externo Homine, qui cum percipit qualis Externus homo est cum conjunctus Interno, seu qualis in sua pulchritudine, tunc est illuminatus ab Interno, estque tunc in Visione Divina, de qua hic agitur; nec dubitari potest, quin Dominus cum puer, quoad Externum Hominem multoties in tali Divino visu fuerit, quia Ipse Solus conjungeret Externum Hominem Interno; Externus Homo fuit Humana Ipsius Essentia, Internus autem Divina.

1585. Et vidit omnem planitiem Jardenis, quod significet illa bona et vera, quae apud Externum hominem, constat a significatione planitiei et Jordanis, planities circa Jordanem in sensu interno significat Externum hominem quoad omnia ejus bona et vera: quod planities Jordanis haec significet, inde est, quia Jordanes erat terminus terrae Canaanis; Terra Canaan, ut prius dictum et ostensum est, significat Regnum et Ecclesiam Domini, et quidem coelestia et spiritualia ejus, quare etiam appellata est Terra Sancta, et Canaan coelestis; et quia Regnum et Ecclesiam Domini, significat in sensu supremo Ipsum Dominum, Qui est omne in omnibus sui Regni et suae Ecclesiae; in-

de omnia, quae in terra Canaane, repraesentativa fuerunt; quae in medio terrae, seu quae intima fuerunt, repraesentabant Internum Ipsius Hominem, ut Mons Zionis et Hierosolyma, ille coelestia, haec spiritualia; quae inde distabant longius repraesentabant remotiora ab internis; quae ultima erant seu quae termini, repraesentabant Externum hominem; termini Canaanis fuerunt plures, in genere bini fluvii Euphrates et Jordanes, tum quoque Mare, inde Euphrates et Jordanes repraesentabant Externa; hic ideo planities Jordanis significat, sicut repraesentat, omnia quae apud Externum hominem; similiter se habet, cum Terra Canaan praedicatur de Regno Domini in Coelis, similiter cum de Ecclesia Domini in terris, similiter cum de Homine Regni seu Ecclesiae, similiter cum abstracte de coelestibus amoris, ac ita porro: inde est, quod paene omnes urbes, imo omnes montes, colles, valles, fluvii, et alia, in terra Canaane repraesentarent: quod fluvius Euphrates, quia erat terminus, repraesentaret sensualia et scientifica, quae sunt Externi hominis, ostensum est prius, n: 120; quod etiam Jordanes, et planities Jordanis, ex his locis constare potest; apud Davidem, « Deus mi, super me anima mea incurvat se, propterea recordabor Tui e *Terra Jordanis*, et Chermonim e monte exiguitatis, » Psalm: XLII: 7. ubi terra Jordanis pro illo quod est humile, et sic quod distat a coelesti, sicut externa hominis ab internis. Quod filii Israëlis transirent Jordanem cum intrarent in Terram Canaanem, et quod tunc divisus esset, repraesentabat quoque aditum ad Internum Hominem per Externum, etiam hominis in Regnum Domini, praeter plura, Jos: III: 14 ad f. Cap: IV: 1 ad f. Et quia Externus homo continue impugnat Internum, et dominium affectat, formula prophetica facta est, *superbia* aut *elatio Jordanis*, ut apud Jeremiam, « Quomodo parem te praestabis cum equis, et in terra pacis tu confidens, et quomodo facis in *Elatione Jordanis;* » XII: 5, elatio Jordanis pro illis quae sunt Externi hominis, quae insurgunt et dominari super Internum volunt, ut sunt ratiocinia, quae hic sunt equi, et inde confidentia: apud Eundem, « Erit Edomus in desolationem; ecce sicut leo ascendit e *superbia Jordanis* ad habitaculum Ethanis, » XLIX: 17, 19. superbia Jordanis pro Externi hominis elatione contra Interni ho-

na et vera: apud Sachariam, „Ejula abies, quia cecidit cedrus, „quia magnifici vastati sunt, ejulate quercus Baschanis, quia „descendit sylva munita; vox ejulatus pastorum, quia vastata „est magnificentia eorum; vox rugitus leonum juvenum, quod „vastata sit *Elatio Jordanis*," XI: 2, 3. Quod Jordanes fuerit terminus terrae Canaanis, constat Num: XXXIV: 12. et quod terrae Jehudae versus orientem, Jos: XV: 5.

1586. Quod tota ea irrigua, significet quod crescere ibi possint, nempe bona et vera, constare potest ex significatione irrigui, videantur quae prius, n: 108.

1587. Antequam perdidit Jehovah Sodomam et Amoram, quod significet hominem externum cupiditatibus mali et persuasionibus falsi destructum, constare potest a significatione Sodomae quod sint cupiditates mali, et a significatione Amorae quod sint persuasiones falsi; haec enim duo sunt quae destruunt Externum hominem, et separant ab Interno; et haec duo fuerunt quae destruxerunt Antiquissimam Ecclesiam ante diluvium; cupiditates mali sunt voluntatis, et persuasiones falsi sunt intellectus, quae duo cum regnant, totus Externus homo est destructus, qui cum destructus etiam separatus est ab Interno, non quod Anima seu spiritus separetur a corpore, sed quod bonum et verum ab anima seu spiritu ejus separata sint, ut non influant nisi remote, de quo influxu, ex Divina Domini Misericordia, alibi: et quia in Genere humano Externus homo ita destructus fuit, et disruptum ejus vinculum cum Interno, hoc est, cum bono et vero, Dominus in mundum venit, ut conjungeret et uniret Externum hominem Interno, hoc est, Humanam Essentiam Divinae. Qualis sit Externus homo, cum conjunctus Interno, hic describitur, nempe antequam perdidit Jehovah Sodomam et Amoram, quod fuerit sicut hortus Jehovae, sicut terra Aegypti veniendo Zoar.

1588. Quod sicut hortus Jehovae, significet ejus rationalia, constat a significatione horti Jehovae, quod sit intelligentia, de qua n: 100, proinde rationale, quod medium est inter hominem internum et externum; rationale est hominis externi intelligentia; hortus Jehovae dicitur, cum Rationale coeleste est, hoc est, ex origine coelesti, ut fuit apud Antiquissimam Ecclesiam, de quo ita apud Esaiam, „Consolabitur Jehovah

„Zionem, consolabitur omnes vastitates illius, et ponet desertum illius tanquam Eden, et solitudinem illius sicut *Hortum* „*Jehovae;* gaudium et laetitia invenietur in ea, confessio et vox „cantus," LI: 3. at Hortus Dei dicitur, cum Rationale est spirituale, hoc est, ex origine spirituali, ut apud Ecclesiam Antiquam, de quo apud Ezechielem, „Plenus sapientia, et perfectus pulchritudine, in Eden *Horto Dei* fuisti," XXVIII: 12. 13. [3] Rationale hominis comparatur Horto ex repraesentativo, quod sistitur in Coelo; est Rationale hominis, in quod cum influit Coeleste spirituale a Domino, quod non aliter apparet; imo etiam inde sistuntur visibiles paradisi, quae omnem imaginationis humanae ideam magnificentia et pulchritudine excedunt, quod est effectus influxus lucis coelestis spiritualis a Domino, de quo prius, n: 1042, 1043. nec sunt amoenitates et pulchritudines paradisiacae quae afficiunt, sed sunt coelestia *spiritualia*, quae in illis vivunt.

1589. Sicut terra Aegypti veniendo Zoar, quod significet scientifica ab affectionibus boni, constare potest a significatione Aegypti, de qua n: 1164, 1165. in bono sensu, n: 1462, quod sit scientia; et a significatione Zoar, quod sit affectio boni; Zoar erat urbs non procul a Sodoma, quo etiam fugit Loth cum per Angelos ereptus incendio Sodomae, de quo Genes: XIX: 20, 22, 30; et praeterea Zoar nominatur Gen: XIV: 2, 8. Deut: XXXIV: 3. Esai: XV: 5. Jerem: XLVIII: 34. ubi quoque significat affectionem; et quia affectionem boni, etiam in sensu opposito, quod commune, affectionem mali. Sunt tria quae Externum hominem constituunt, nempe Rationale, Scientificum, et Sensuale externum, Rationale est interius, Scientificum est exterius, Sensuale hoc est extimum; Rationale est, per quod Internus Homo conjungitur Externo; quale est Rationale, talis est conjunctio; Sensuale externum est hic visus et auditus; sed Rationale in se nullum est, nisi affectio influat in illud, et faciat illud activum, utque vivat; inde sequitur quod tale sit Rationale qualis Affectio; cum Affectio boni influit, tunc fit affectio boni in rationali affectio veri; contrarium, cum affectio mali; quia scientificum se applicat rationali, et est ejus instrumentale, sequitur etiam quod affectio influat in scientificum, et disponat; nam nusquam aliquid vivit apud Externum hominem,

quam affectio, causa est, quia Affectio boni descendit ex coelesti, hoc est ab amore coelesti, qui vivificat omne in quod influit, imo etiam vivificat affectiones mali, seu cupiditates; bonum enim amoris a Domino continue influit, et quidem per Internum hominem in Externum; sed homo qui in affectione mali seu cupiditate est, is pervertit bonum; sed usque manet inde vita; quod ut percipiatur, comparative videatur ex objectis quae recipiunt solis radios, quaedam sunt, quae pulcherrime recipiunt, et in pulcherrimos colores vertunt, sicut Adamas, Rubinus, Hyacinthus, Sapphirus, et alii lapides pretiosi, at sunt quae non ita recipiunt, sed in turpissimos colores vertunt; constare quoque ab ipsis hominum geniis potest, sunt qui bona alius cum omni affectione recipiunt, et sunt qui vertunt in mala: inde constare potest quid sit scientia ab affectionibus boni, quae significatur per terram Aegypti veniendo Zoar, cum rationale est sicut hortus Jehovae.

1590. Quod haec significent, quod apparuerit Domino Externus Homo, qualis est in sua pulchritudine cum Interno conjunctus, constare potest ex sensu interno, in quo Dominus quoad Internum Hominem repraesentatur per Abramum, et quoad Externum per Lothum. Qualis pulchritudo est Externi Hominis cum is conjunctus Interno, non describi potest, quia non datur apud ullum hominem, praeter apud Solum Dominum; quod apud hominem et angelum, est a Domino; duntaxat aliquantulum constare potest ex imagine Domini quoad Externum Ipsius Hominem in coelis, videatur n: 553 et 1530: Tres coeli sunt imagines Externi Hominis Domini, quorum pulchritudo nusquam describi potest per aliquod, quod sistat ideam, qualis est, ad captum alicujus; sicut apud Dominum omne est Infinitum, ita in Coelo omne est Indefinitum; Indefinitum coeli est imago Infiniti Domini.

1591. Vers: 11. *Et elegit sibi Loth omnem planitiem Jardenis; et profectus Loth ab oriente, et separabantur vir a fratre suo.* Elegit sibi Loth omnem planitiem Jardenis, significat externum hominem, quod talis: et profectus est Loth ab oriente, significat illa apud externum hominem, quae recedunt ab amore coelesti: et separabantur vir a fratre, significat quod illa separent.

1592. Elegit sibi Loth omnem planitiem Jardenis, quod significet externum hominem quod talis, constat a significatione planitiei Jordanis, de qua in vers: praec: quod sit Externus homo. Externi hominis pulchritudo describitur in vers: praec: cum conjunctus est Interno; at ejus turpitudo describitur ab hoc versu et in binis sequentibus, cum disjunctus.

1593. Et profectus Loth ab oriente, quod significet illa apud Externum hominem quae recedunt ab amore coelesti, constat ex significatione Orientis, quod sit Dominus, ita omne coeleste, de qua prius n: 101: et quia per Oriens significatur Dominus, inde sequitur quod Oriens hic sit Internus Domini Homo, Qui Divinus: ita quod Externus homo recederet ab Interno, significatur hic per quod Loth profectus ab oriente.

1594. Quod separabantur vir a fratre, significet quod illa separent, sequitur inde: quid vir frater, dictum est supra ad vers: 8, nempe quod sit unio, quare separari vir a fratre est disunio. Quid disunit Externum hominem ab Interno, homo nescit, et hoc ex multiplici causa, tam quod non sciat, aut si audiverit, non credat, dari Internum hominem; quam quod non sciat aut si audiverit, non credat, amorem sui et ejus cupiditates esse quae disuniunt, tum amorem mundi et ejus cupiditates, sed non tantum ac amor sui. Quod non sciat, et si audiverit, non credat, dari Internum hominem, est ex causa, quia in corporeis et sensualibus vivit, quae nusquam videre possunt quid interius est, interiora possunt videre quod exterius, sed nusquam exteriora quod interius; sicut visus, visus internus videre potest quid visus externus; nusquam visus externus quid visus internus; aut, intellectuale et rationale potest percipere quid et quale est scientificum, non autem vicissim; tum ex eo, quod non credat dari spiritum qui separatur a corpore dum moritur, et vix dari vitam internam, quam vocant animam, quia dum sensualis et corporeus homo cogitat de spiritu separando a corpore, obvenit ei tanquam impossibile, quia ponit vitam in corpore, seque confirmat ex eo quod etiam bruta animalia vivant, et usque non vivunt post mortem, praeter plura alia; haec omnia ex causa, quia in corporeis et sensualibus vivit, quae vita in se spectata vix aliud est, quam vita brutorum animalium, cum sola differentia, quod homo cogitare pos-

sit, et de rebus obviis ratiocinari, super quam facultatem prae brutis animalibus, nec tunc reflectit; sed haec causa non ita disunit Externum hominem ab Interno, nam maxima pars hominum in tali incredulitate est, et doctissimi prae simplicibus: sed quod disunit, est principaliter amor sui, tum quoque amor mundi, sed non tantum ac amor sui; quod homo hoc nesciat, causa est, quia in nulla charitate vivit, et cum in nulla charitate vivit, tunc ei non apparere potest quod vita amoris sui et ejus cupiditatum tam contraria sit amori coelesti; est etiam in amore sui et ejus cupiditatibus tunc flammeum quoddam, et inde jucundum, quod ita afficit vitam, ut vix aliud sciat, quam quod ipsa felicitas aeterna in eo consistat, quare etiam plures ponunt felicitatem aeternam in eo, ut post vitam corporis magni fiant, et serviantur ab aliis etiam ab angelis, cum ii nulli servire velint, nisi ob causam occultam propter se ut serviantur; quod dicant se servire tunc velle Domino soli, hoc falsum est, nam qui in amore sui sunt, volunt ut etiam Dominus illis serviat, et quantum non fit, recedunt, ita in corde suo ferunt, quod ipsi Domini velint fieri et regnare super universum; quale regimen hoc foret, cum plures tales sunt, imo cum omnes, quisque cogitare potest, annon regimen infernale, ubi unusquisque se amat prae alio; hoc latet in amore sui; inde constare potest qualis est amor sui, etiam ex eo quod recondat in se odium contra omnes qui se non subjiciunt ei ut servos, et quia odium, etiam vindictas, crudelitates, dolos, et plura nefanda. Amor autem mutuus, qui solus coelestis, in eo consistit, quod se non solum dicat, sed agnoscat et credat, quod indignissimus sit, et quod vile quoddam et spurcum, quod Dominus ex Infinita Misericordia, continue ab inferno, in quod continue se praecipitare conatur, imo cupit, subtrahat et detineat; quod agnoscet et credet, est quia verum est, non quod Dominus, nec aliquis angelus, velit, ut id agnoscat et credat ob causam ut se submittat, sed ne efferat se cum usque talis, sicut quod excrementum diceret quod sit purum aurum, aut musca latrinae quod sit avis paradisiaca; quantum itaque homo agnoscit et credit quod sit talis qualis est, tantum recedit ab amore sui et ejus cupiditatibus, et tantum se abhorret; quantum hoc fit, tantum a Domino accipit amorem coelestem, hoc est, amorem mutuum,

qui est, ut omnibus servire velit; hi sunt, qui intelliguntur per minimos, qui in Regno Domini fiunt maximi, Matth: XX: 26, 27, 28. Luc: IX: 46, 47, 48. Ex his constare potest, quid disjungit Externum hominem ab Interno, nempe quod principaliter amor sui; et quod principaliter unit Externum hominem Interno, est amor mutuus, qui nusquam dabilis est, priusquam amor sui recedit; nam prorsus contrarii sunt. Internus homo nihil aliud est, quam amor mutuus; ipse hominis spiritus seu anima, est homo interior, qui vivit post mortem, estque organicus, nam adjunctus est corpori, cum homo vivit in mundo; homo hic interior, seu anima ejus aut spiritus, non est Internus homo, sed Internus homo est in illo, cum in illo amor mutuus; quae sunt Interni hominis, sunt Domini, sic ut dici queat quod Internus homo sit Dominus; sed quia Dominus dat Angelo seu homini, dum vivit in amore mutuo, proprium coeleste, sic ut ei non appareat aliter, quam quod is faciat bonum a se, inde Internus homo praedicatur de homine, sicut ejus foret; sed qui in amore mutuo est, is agnoscit et credit, quod omne bonum et verum non ejus sit, sed Domini; et quod amare possit alium sicut se, et magis, si sicut angeli, quod amare possit alium plus quam se, quod sit donum Domini, a quo dono et ejus felici tantum recedit, quantum ab agnitione, quod Domini sit.

1595. Vers: 12. *Abram habitabat in terra Canaanis, et Loth habitavit in urbibus planitiei, et tentoriavit usque ad Sodomam.* Abram habitabat in terra Canaanis, significat internum hominem, quod esset in coelestibus amoris: et Loth habitavit in urbibus planitiei, significat externum hominem quod esset in scientificis: et tentoriavit usque ad Sodomam, significat extensionem ad cupiditates.

1596. Abram habitabat in terra Canaanis, quod significet internum hominem, quod esset in coelestibus amoris, constat a significatione terrae Canaanis, quod sint coelestia amoris, de qua aliquoties prius.

1597. Et Loth habitabat in urbibus planitiei, quod significet externum hominem quod esset in scientificis, constat a repraesentatione Lothi, quod sit Externus homo, et a significatione urbis seu urbium, quod sint doctrinalia, quae in se non aliud sunt quam scientifica, quando praedicantur de Externo

homine, cum hic separatus est ab Interno; quod urbes significent doctrinalia tam vera quam falsa, ostensum est prius, n: 402.

1598. Et tentoriavit usque ad Sodomam, quod significet extensionem ad cupiditates, constat ex significatione Sodomae, de qua supra ad vers: 10. quod sit cupiditas: haec correspondent illis, quae in vers: praec: 10. dicta sunt, quod planities Jordanis tota irrigua sicut hortus Jehovae, sicut terra Aegypti veniendo Zoar, ubi actum de Externo homine cum unitus Interno; et per terram Aegypti veniendo Zoar, significata scientifica ab affectionibus boni; hic autem quod Loth habitavit in urbibus planitiei et tentoriavit usque ad Sodomam, significatur Externus homo cum non unitus Interno, et per haec significata scientifica ab affectionibus mali seu cupiditatibus; descripta enim *ibi* erat pulchritudo Externi hominis cum unitus Interno, *hic* autem turpitudo ejus cum non unitus, et adhuc magis in sequente versu, ubi dicitur, « Et viri Sodomae mali et peccatores « Jehovae valde. » Qualis turpitudo Externi hominis est quando separatus ab Interno, unicuique constare potest ab illis quae dicta sunt de amore sui et ejus cupiditatibus, quae principaliter disuniunt; quanta est pulchritudo Externi hominis cum unitus Interno, tanta turpitudo est ejus cum disunitus; nam Externus homo in se spectatus nihil aliud est quam ut inserviat Interno, est quoddam instrumentale, ut fines fiant usus, et usus sistantur in effectu, et sic perfectio sit omnium; contrarium fit, cum Externus homo se separat ab Interno, et sibi soli inservire vult, imo magis cum dominari vult super Internum, quod principaliter fit ex amore sui et ejus cupiditatibus, ut ostensum.

1599. Vers: 13. *Et viri Sodomae mali et peccatores Jehovae valde.* Viri Sodomae mali et peccatores Jehovae valde, significat cupiditates ad quas scientifica se extendebant.

1600. Viri Sodomae mali et peccatores Jehovae valde, quod significet cupiditates ad quas scientifica se extendebant, constare potest ex significatione Sodomae, de qua prius, quod sint cupiditates; et ex significatione virorum, quod sint intellectualia et rationalia, hic scientifica, quia praedicantur de Externo homine cum separatus ab Interno; quod viri significent intellectualia seu rationalia, ostensum quoque est prius, n: 265,

749, 1007. Scientifica dicuntur tunc extendere se ad cupiditates, cum discuntur non alio fine, quam ut magnus fiat, non ut inserviant illi usui, ut inde fiat bonus; omnia scientifica sunt ob finem, ut homo possit fieri rationalis et sic sapiens, utque sic inservire possit Interno Homini.

1601. Vers: 14. *Et Jehovah dixit ad Abram, postquam separatus Loth ab illo, tolle quaeso oculos tuos, et vide e loco quo tu ibi, versus septentrionem, et versus meridiem, et versus orientem, et versus occidentem.* Jehovah dixit ad Abram significat quod Jehovah ita loquutus ad Dominum: postquam separatus Loth ab illo, significat cum cupiditates externi hominis remotae essent ut non impedirent: tolle quaeso oculos tuos, et vide e loco quó tu ibi, significat statum in quo tunc Dominus, e quo percipere posset ventura: versus septentrionem, et versus meridiem, et versus orientem, et versus occidentem, significat omnes quotcunque sunt in universo.

1602. Quod Jehovah dixit ad Abram, significet quod Jehovah ita loquutus ad Dominum, constare potest ex sensu interno Verbi, in quo Dominus per Abramum intelligitur; tum quoque ex ipso statu in quo tunc fuit, qui hic quoque describitur, quod nempe externa, quae impedirent, remota sint, quae significantur per haec, « postquam separatus est Loth ab illo: » Dominus quoad Internum Hominem fuit Divinus, quia natus a Jehovah, quare cum nihil impediret a parte Externi Hominis, sequitur quod viderit omnia ventura: et quod hoc apparuerit tunc sicut loquutus Jehovah, est quia coram Externo homine; quoad Internum Hominem Unus erat cum Jehovah, sicut Ipse Dominus docet apud Johannem, « Dixit Philippus, monstra nobis Patrem, dixit ei Jesus, tantum temporis vobiscum sum, « non nosti Me, Philippe, qui videt Me, videt Patrem, quomodo ergo tu dicis, monstra nobis Patrem, nonne credis, quod « Ego in Patre, et Pater in Me sit; credite Mihi, quod Ego in « Patre, et Pater in Me, » XIV: 6, 8, 9, 10, 11.

1603. Postquam separatus Loth ab illo, quod significet cum cupiditates Externi hominis remotae essent, ut non impedirent, constat a repraesentatione Lothi, quod sit Externus homo, aque illis quae praecedunt, quod separatus, hoc est, illa quae impedirent; quae cum remota fuerunt, Internus Homo

seu Jehovah unum agebat cum Externo, seu cum Humana Domini Essentia; sunt modo externa non concordantia, de quibus dictum, quae impediunt, quin Internus Homo, dum agit in Externum, faciat ut unum sit; Externus homo nihil aliud est quam instrumentale quoddam, aut organicum, in se nullam vitam habens, ex Interno homine accipit vitam, et tunc apparet sicut Externus homo vitam haberet ex se: apud Dominum autem, postquam expulit malum haereditarium, et sic purificavit Humanae Essentiae organica, etiam haec vitam acceperunt, ita ut Dominus, sicut quoad Internum Hominem fuit Vita, etiam quoad Externum Hominem factus Vita; hoc est quod significat Glorificatio, apud Johannem, „Dicit Jesus, nunc glorificatus „est Filius Hominis, et Deus glorificatus in Ipso; si Deus glo„rificatus est in Ipso, etiam Deus glorificabit Ipsum in Se Ipso, „et statim glorificabit Ipsum," XIII: 31, 32. apud Eundem, „Pater, venit hora, glorifica Filium tuum, ut etiam Filius tuus „glorificet Te: nunc ergo glorifica Me Tu Pater, apud Te Ip„sum, gloria, quam habui, antequam mundus esset, apud „Te," XVII: 1, 5. apud Eundem, „Jesus dixit, Pater glori„fica tuum Nomen; exiit igitur vox e coelo, et glorificavi, et „rursus glorificabo," XII: 28.

1604. Tolle quaeso oculos tuos, et vide e loco quo tu ibi, quod significet statum, in quo tunc Dominus, constat ex significatione tollere oculos et videre, quod sit illuminatus esse et percipere, de qua supra ad vers: 10. et ex significatione loci in sensu interno, quod sit status; quod locus non aliud sit quam status, ostensum n: 1274, 1376, 1377, 1378, 1379.

1605. Versus septentrionem, et versus meridiem, et versus orientem, et versus occidentem, quod significet omnes quotcunque sunt in universo, constat a significatione horum; septentrio, meridies, oriens et occidens in Verbo significant unumquodvis per se aliquid; Septentrio illos qui sunt extra Ecclesiam, qui nempe in tenebris quoad veritates fidei sunt, tum quoque significat tenebras apud hominem; Meridies autem significat illos qui intra Ecclesiam sunt, qui nempe in luce quoad cognitiones sunt, similiter etiam ipsam lucem: Oriens significat illos qui antea fuerunt, tum quoque amorem coelestem, ut prius ostensum; Occidens autem significat illos qui venturi, similiter

qui non in amore; quid significent, ex serie in sensu interno constat: cum autem omnes dicuntur, ut hic, septentrio, meridies, oriens et occidens, significant omnes qui in universo terrarum orbe qui vivunt, tum quoque qui fuerunt, et qui venturi; significant etiam status humani generis quoad amorem et fidem.

1606. Vers: 15. *Quia omnem terram, quam tu vides, tibi dabo illam, et semini tuo usque in aeternum.* Quia omnem terram, quam tu vides, dabo illam, significat Regnum coeleste, quod Domini esset: et semini tuo usque in aeternum, significat illos qui fidem in Ipsum haberent.

1607. Quia omnem terram quam tu vides tibi dabo illam, quod significet Regnum coeleste quod Domini esset, constat a significatione Terrae, et hic Terrae Canaanis, quia dicitur, terra quam tu vides, quod sit Regnum coeleste; per terram enim Canaanem repraesentatum fuit Regnum Domini in coelis, seu Coelum, et Regnum Domini in terra, seu Ecclesia, de qua Terrae significatione prius aliquoties actum est: Quod Domino datum sit Regnum in coelis et in terris, ex Verbo passim constat, ut apud Esaiam, „Puer natus est, Filius datus est nobis, et erit Principatus super humero Ipsius, et appellabitur Nomen „Ipsius, Mirabilis, Consiliarius, Deus, Heros, Pater aeternitatis, Princeps pacis," IX: 5. Apud Danielem, „Videns fui „in visionibus noctis, et ecce cum nubibus coelorum, sicut Filius hominis, veniens fuit, et usque ad Antiquum dierum pervenit, et coram Ipso appropinquare fecerunt Ipsum: et Huic „datum est dominium, et gloria, et regnum, et omnes populi, gentes et linguae Ipsi servient; dominium Ipsius, dominium „aeternum, quod non transibit, et regnum Ipsius, quod non „peribit," VII: 13, 14. Ipse Dominus hoc quoque dicit; apud Matthaeum, „Omnia Mihi tradita sunt a Patre meo," XI: 27. et apud Lucam, Cap: X: 22. Apud Matthaeum alibi, „Data est Mihi potestas in coelo et in terra," XXVIII: 18. Apud Johannem, „Dedisti Filio potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti Ipsi, det illis vitam aeternam," XVII: 2, 3, quod etiam significatur per sedere a dextris, ut apud Lucam, „Exhinc nunc erit Filius Hominis sedens a dextris virtutis Dei," XXII: 69. Quod data sit Filio hominis omnis potestas in coelis

et in terris, sciendum, quod Domino fuerit potestas super omnia in coelis et in terris, antequam venit in mundum, nam fuit Deus ab aeterno et Jehovah, sicut ipse clare dicit, apud Johannem, « Nunc glorifica Me, Tu Pater, apud Te Ipsum, gloria, quam habui, antequam mundus esset, apud Te, » XVII: 5. et apud Eundem, « Amen, Amen, dico vobis, priusquam « Abrahamus fuit, Ego fui, » VIII: 58. fuit enim Jehovah et Deus Antiquissimae Ecclesiae quae ante diluvium, et illis visus; fuit etiam Jehovah et Deus Antiquae Ecclesiae, quae post diluvium; et fuit Quem repraesentabant omnes ritus Ecclesiae Judaicae, et Quem colerent; at quod Ipse dicit, quod data Ipsi omnis potestas in coelo et in terra, tanquam tunc primum, est, quia per Filium Hominis intelligitur Humana Ipsius Essentia, quae cum unita fuit Divinae, etiam Jehovah fuit, et Ipsi simul potestas, quod fieri non potuit, antequam glorificatus est, hoc est, antequam Humana Ipsius Essentia per unitionem cum Divina etiam vitam haberet in Se, et sic similiter facta Divina et Jehovah, ut Ipse dicit apud Johannem, « Quemadmodum Pater habet vitam in Se Ipso, etiam dedit Filio vitam habere in « Se Ipso, » V: 26. [4] Humana Ipsius Essentia seu Externus Homo est, qui quoque apud Danielem in loco citato appellatur Filius Hominis; et apud Esaiam in loco citato, Puer natus est, et Filius datus est nobis: quod Ipsi daretur Regnum coeleste, et omnis potestas in coelis et in terris, Ipsi nunc visum et promissum est, et significatur per haec verba, « omnem terram, « quam tu vides, tibi dabo illam, et semini tuo post te in aeter« num, » quod erat antequam Humana Ipsius Essentia unita fuit Ipsius Divinae, quae unita fuit, cum diabolum et infernum evicit, nempe cum propria potentia, et propriis viribus, expulit omne malum, quod solum disunit.

1608. Et semini tuo usque in aeternum, quod significet illos qui fidem in Ipsum haberent, constat ex significatione seminis, quod sit fides, et quidem fides charitatis, de qua prius, n: 255, 256, 1025. Quod semini Ipsius, hoc est fidem habentibus in Ipsum daretur regnum coeleste, constat manifeste ex Ipsius Domini Verbis apud Johannem, « Pater amat filium, et « omnia dedit ei in manum Ipsius: qui credit in Filium, habet « vitam aeternam; qui vero non credit Filio non videbit vitam, »

III: 35, 36. et apud Eundem, „Quotquot receperunt Ipsum, „dedit illis potestatem, ut filii Dei essent, credentibus in Nomen „Ipsius, qui non ex sanguinibus, neque e voluntate carnis, ne-„que e voluntate viri," I: 12, 13. ex his constat, quid sit fides, seu credere in Ipsum, nempe apud illos qui recipiunt Ipsum, et credunt in Ipsum, non ex voluntate carnis, nec e voluntate viri, voluntas carnis est quod est contrarium amori et charitati, nam id significatur per carnem, n: 999: et voluntas viri est quod est contrarium fidei ex amore seu charitate, hoc est quod significatur per virum; voluntas enim carnis et voluntas viri sunt quae disjungunt, sed amor et inde fides sunt quae conjungunt; quare apud quos amor et inde fides, illi sunt qui ex Deo nati; et quia illi ex Deo nati, appellantur filii Dei, et sunt semen Ipsius, quibus Regnum coeleste; quae significantur per haec in hoc versu, „Omnem terram quam tu vides, tibi „dabo, et *semini* tuo usque in aeternum." Quod regnum coeleste non dari queat illis qui in fide absque charitate sunt, hoc est, illis qui se dicunt habere fidem, et odio habent proximum, unicuique, si modo reflectere velit, constare potest, nam nulla vita potest fidei tali inesse, cum vitam facit odium, hoc est, infernum; nam infernum non nisi ex odiis consistit, non ex odiis, quae homo haereditario accepit, sed ex odiis quae ipse actuali vita sibi comparavit.

1609. Vers: 16. *Et ponam semen tuum sicut pulverem terrae, quod si possit quis numerare pulverem terrae, etiam semen tuum numerabitur.* Ponam semen tuum sicut pulverem terrae, significat multiplicationem in immensum: quod si possit quis numerare pulverem terrae etiam semen tuum numerabitur, significat asseverationem.

1610. Ponam semen tuum sicut pulverem terrae, quod significet multiplicationem in immensum, constat absque explicatione; hic dicitur quod poneretur semen sicut pulvis terrae; alibi in Verbo, sicut pulvis maris; alibi sicut stellae coelorum; unumquodvis suam peculiarem significationem habet; pulvis terrae spectat illa quae sunt coelestia, nam terra, ut ostensum prius, significat coeleste amoris; pulvis maris spectat illa quae sunt spiritualia, nam mare, ut quoque ostensum, significat spirituale amoris; sicut stellae coelorum, significat utrumque in

superiori gradu; quae quia innumerabilia sunt, facta inde formula solennis per illa exprimere fructificationem et multiplicationem in immensum. Quod semen multiplicaretur in immensum, hoc est, fides amoris seu amor, in supremo sensu significat Dominum, et quidem Humanam Ipsius Essentiam, nam Dominus quoad Humanam Essentiam appellatur semen mulieris, de quo n: 256; et cum Humana Domini Essentia, intelligitur per multiplicationem in immensum, infinitum coeleste et spirituale: cum autem per semen significatur fides charitatis seu charitas in genere humano, intelligitur quod semen in unoquovis, qui in charitate vivit, multiplicaretur in immensum; quod etiam fit apud unumquemvis qui in charitate vivit, in altera vita, apud illum tantum multiplicatur charitas et inde fides et cum his felicitas, ut non nisi quam per immensum et ineffabile describi possit: cum per semen significatur genus humanum, ejus multiplicatio in Regno Domini etiam in immensum est, non solum ex illis qui intra Ecclesiam sunt et eorum infantibus, sed etiam ex illis qui extra Ecclesiam et eorum infantibus, inde Regnum Domini seu coelum est immensum, de cujus immensitate, ex Divina Domini Misericordia, alibi dicetur.

1611. Vers: 17. *Surge, ambula per terram, secundum longitudinem ejus, et secundum latitudinem ejus, quia tibi dabo illam.* Surge, ambula per terram, significat ut pervideret Regnum coeleste: secundum longitudinem ejus, et secundum latitudinem ejus, significat illius coeleste et spirituale: quia tibi dabo illam, significat quod illius esset.

1612. Surge, ambula per terram, quod significet ut pervideret Regnum coeleste, constat ex significatione terrae, quod sit Regnum coeleste, de qua aliquoties prius: surgere et ambulare per terram est in sensu literae explorare et videre qualis est, quare in sensu interno, in quo per terram seu terram Canaanem significatur Regnum Dei in coelis seu coelum, et Regnum Dei in terris seu Ecclesia, significatur pervidere, ut et percipere.

1613. Secundum longitudinem ejus et secundum latitudinem ejus, quod significet coeleste et spirituale, vel quod idem, bonum et verum; quod longitudo significet bonum, et latitudo verum, dictum videatur prius, n: 650: causa est, quia Ter-

ra significat Regnum coeleste seu Ecclesiam, de quibus nulla longitudo et latitudo praedicari potest, sed illa quae sunt adaequata et correspondentia, quae sunt bona et vera; coeleste seu bonum, quia est primarium, comparatur longitudini, spirituale autem seu verum quia est secundarium comparatur latitudini; quod latitudo sit verum, constat satis manifeste in Verbo prophetico, ut apud Habakuk, „Ego exsuscitans Chaldaeos, gen„tem amaram et celerem, *ambulantem in Latitudines terrae,*" I: 6. Chaldaei pro illis qui in falso, ambulare in latitudines terrae, pro destruere vera, nam praedicatur de Chaldaeis. Apud Davidem, „Jehovah non conclusisti me in manum inimici, sta„re fecisti in *Latitudine* pedes meos," Psalm: XXXI: 9. stare in latitudine pro in vero: apud Eundem, „Ex angustia invoca„vi Jah, respondet mihi in *Latitudine*," Psalm: CXVIII: 5. respondere in latitudine pro in veritate. Apud Hoscheam, „Pascet eos Jehovah sicut agnum in *Latitudine*," IV: 16. pascere in latitudine pro docere verum. Apud Esaiam, „Aschur ibit per „Jehudam, inundabit et transibit, usque ad collum pertinget, „et erunt extensiones alarum ejus plenitudo *Latitudinis terrae,*" VIII: 8. Aschur pro ratiocinatione, quae inundatura terram seu Ecclesiam, alae pro ratiociniis unde falsa, plenitudo latitudinis pro quod plena falsis seu contrariis vero: quia longitudo terrae significabat bonum, et latitudo ejus verum, nova „Hie„rosolyma dicitur mensurata, et jacere quadrangularis, et *lon„gitudo* ejus tanta esse, quanta *latitudo*," Apoc: XXI: 16. ex quo quisque videre potest, quod longitudo et latitudo non aliud significet, quoniam Nova Hierosolyma non aliud est quam Regnum Domini in coelis et terris. Ex significatione rerum in sensu interno, loquutiones de coelestibus et spiritualibus per talia quae in terris, ut per longitudines et latitudines, olim familiares factae sunt, sicut etiam altitudo et profunditas hodie in familiari sermone, cum praedicatur de sapientia.

1614. Quia tibi dabo illam, quod significet quod Ipsius esset, constat absque explicatione. Quod Terra seu Regnum coeleste sit solius Domini, constat ab illis quae pluries ostensa sunt, quod nempe non alius sit Dominus coeli; et quia est Dominus coeli, etiam est Dominus Ecclesiae; constat etiam ex eo, quod omne coeleste et spirituale, seu bonum et verum, a Solo Do-

mino, ex quibus Dominus est omne in omnibus sui coeli, et quidem in tantum, ut qui non appercipit bonum et verum a Domino, non amplius sit in coelo; haec sphaera est quae regnat in universo coelo; haec quoque est anima coeli, et haec est vita quae influit in omnes qui in bono sunt.

1615. Vers: 18. *Et tentoriavit Abram, et venit, et habitavit in quercetis Mamre, quae in Chebron, et aedificabat ibi altare Jehovae.* Tentoriavit Abram et venit et habitavit in quercetis Mamre, quae in Chebron, significat quod Dominus venit ad perceptionem adhuc interiorem: est hic sextus status: et aedificabat ibi altare Jehovae, significat cultum ex illo statu.

1616. Quod tentoriavit Abram et venit et habitavit in quercetis Mamre, quae in Chebron, significet quod Dominus pervenit ad perceptionem adhuc interiorem, constat a significatione tentoriare, seu tentorium movere et figere, quod sit conjungi: tentorium enim est sanctum cultus, quod ostensum prius n: 414. 1452, quo conjungitur Externus homo Interno; exque significatione querceti, quod sit perceptio, de qua prius n: 1442. 1443, ubi quercetum Moreh, quod est prima perceptio, hic autem querceta Mamre in plurali, quae significant perceptionem plurem, hoc est, interiorem, haec perceptio appellatur querceta Mamre quae in Chebron; Mamre memoratur etiam alibi, ut Gen: XIV: 13. Cap: XVIII: 1. Cap: XXIII: 17, 18, 19. Cap. XXXV: 27. [5] Tum quoque Chebron, Gen: XXXV: 27. Cap: XXXVII: 14. Jos: X: 36, 39. Cap: XIV: 13, 14, 15. Cap: XV: 13, 54. Cap: XX: 7. Cap: XXI: 11, 13. Jud: I: 10, 20, et alibi; sed qua significatione, ibi, ex Divina Domini Misericordia, videbitur. Quod querceta Mamre quae in Chebron, significent perceptionem adhuc interiorem, ita se habet; quemadmodum illa quae sunt Externi hominis conjunguntur coelestibus Interni Hominis, ita perceptio crescit et fit interior; conjunctio cum coelestibus dat perceptionem; nam in coelestibus quae sunt amoris in Jehovam, est ipsa vita Interni Hominis, seu quod idem, in coelestibus quae sunt amoris, hoc est, in amore coelesti est Jehovah praesens, quae praesentia non percipitur in Externo homine, priusquam conjunctio facta; ex conjunctione est omnis perceptio. Ex sensu interno hic con-

stat, quomodo cum Domino se habuit, quod nempe Externus Ipsius homo, seu Essentia Humana, per gradus secundum multiplicationem et fructificationem cognitionum conjuncta fuerit Essentiae Divinae; nusquam aliquis, quatenus homo, conjungi potest Jehovae seu Domino, nisi per cognitiones, nam per cognitiones homo fit homo; ita Dominus, quia natus sicut alius homo, et instructus sicut alius homo, sed cognitionibus Ipsius ut receptaculis jugiter insinuabantur coelestia, sic ut cognitiones factae continue vasa recipientia coelestium, ac haec ipsa quoque coelestia; continue sic ad coelestia infantiae perrexit; nam, ut prius dictum, coelestia, quae sunt amoris, insinuantur a prima infantia usque ad pueritiam, etiam ad adolescentiam, sicut homo est, tunc et postea imbuitur scientiis et cognitionibus; si homo talis est ut regenerari possit, scientiae illae et cognitiones implentur coelestibus, quae sunt amoris et charitatis, et sic implantantur coelestibus quibus ab infantia ad pueritiam et adolescentiam donatus est, ac ita conjungitur Externus ejus Homo Interno; primum implantantur coelestibus quibus donatus in adolescentia, dein quibus in pueritia, demum quibus in infantia, tunc est Infans, de quo Dominus, quod talium sit Regnum Dei; haec implantatio fit a solo Domino, quare nihil coeleste apud hominem datur, nec dari potest, quod non sit a Domino, et quod non sit Domini. Dominus autem ex propria potentia conjunxit Externum suum hominem Interno, et cognitiones implevit coelestibus, et implantavit coelestibus et quidem secundum ordinem Divinum, primum coelestibus pueritiae, dein coelestibus aetatis inter pueritiam et infantiam, demum coelestibus Ipsius suae Infantiae, ita factus simul quoad Humanam Essentiam Ipsa Innocentia et Ipse Amor, a Quo omnis innocentia et omnis amor in coelis et in terris: talis Innocentia est vera Infantia, quia est simul Sapientia; innocentia vero infantiae, nisi per cognitiones fiat innocentia sapientiae, nulli usui est, quare infantes in altera vita imbuuntur cognitionibus. Sicut Dominus implantavit cognitiones coelestibus, ita perceptionem habuit, nam, ut dictum, ex conjunctione omnis perceptio; primam perceptionem, cum scientifica pueritiae implantavit, quae perceptio significatur per quercetum Moreh; alteram, de qua hic, quae est interior, cum cognitiones im-

plantavit, quae perceptio significatur per querceta Mamre quae in Chebron.

1617. Quod hic sit sextus status, constat ab illis, quae in Capite praecedente.

1618. Et aedificabat ibi altare Jehovae, quod significet cultum ex illo statu, constat a significatione Altaris, quod sit repraesentativum omnis cultus in genere, de qua prius n: 921. Per cultum in sensu interno intelligitur omnis conjunctio per amorem et charitatem, homo in cultu est continue cum est in amore et charitate, cultus externus est solum effectus; Angeli in tali cultu sunt, quare apud illos est perpetuum sabbathum, inde quoque sabbathum in sensu interno significat Regnum Domini: sed homo, cum in mundo est, non debet aliter quam esse quoque in cultu externo, ab externo enim cultu excitantur interna, et per externum cultum tenentur externa in sanctitate ut influere possint interna; praeter quod imbuatur homo sic cognitionibus, et praeparetur ad recipienda coelestia, ut et donetur statibus sanctitatis, quod ipse nescit, qui status sanctitatis a Domino ei conservantur in usum vitae aeternae; omnes enim ejus vitae status redeunt in altera vita.

Continuatio de Luce, in qua vivunt angeli; deque illorum Paradisiacis, et Habitaculis.

1619. *Cum interior visus aperitur homini, qui est visus ejus spiritus, tunc apparent illa quae in altera vita, quae nusquam coram visu corporis sisti possunt videnda; Prophetarum Visiones non aliud fuerunt: sunt in coelo, ut dictum, continua repraesentativa Domini et Ipsius Regni, et sunt significativa, imo adeo, ut nihil usquam coram visu Angelorum existat, quod non repraesentativum et significativum sit; inde repraesentativa et significativa in Verbo, nam Verbum est per Coelum a Domino.*

1620. *Quae in mundo spirituum et coelo sistuntur videnda, plura sunt quam ut edici possint; hic quia de Luce agitur, licet referre quae immediate ex Luce sunt, ut Atmosphae-*

rae, Paradisiaca, Iridea, Palatia et Habitacula, quae ibi coram visu Spirituum et Angelorum externo tam lucida et viva sunt, et simul omni sensu percipiuntur, ut dicant, illa esse realia, at quae in mundo, respective non realia.

1621. *Quod Atmosphaeras, quae lucis sunt, quia ex luce illa, attinet, in quibus vivunt beati, sunt innumerabiles, et tanta pulchritudine et amoenitate, ut describi non possint: sunt Atmosphaerae adamantinae, quae fulgurant in omnibus minimis, sicut a diamantinis sphaerulis: sunt Atmosphaerae rutilationi omnium lapidum pretiosorum similes: sunt Atmosphaerae sicut unionum a centris pellucentium et radiatae coloribus nitidissimis: sunt Atmosphaerae flammantes sicut ex auro, tum ex argento, etiam ex auro et argento adamantino: sunt Atmosphaerae florum diversicolorum, qui in minimis et inconspicuis formis sunt; tales implent coelum infantum cum innumerabili varietate: imo etiam sistuntur Atmosphaerae sicut ludentium infantum in minimis inconspicuis, sed perceptibilibus modo intima idea, formis, ex quibus infantes ideam capiunt quod omnia circum eos vivant, sintque in vita Domini, quae intima illorum afficit felicitate: praeter plures, nam varietates sunt innumerabiles, etiam ineffabiles.*

1622. *Quod Paradisiaca attinet, illa stupenda sunt, sistuntur in conspectum Horti paradisiaci immensae extensionis ex omnis generis arboribus, tanta pulchritudine et amoenitate, ut omnem cogitationis ideam excedant; ac ita vive coram visu eorum externo, ut videant non solum, sed etiam percipiant singula vividius multo, quam visus oculi capit talia in tellure: ne dubitarem de eo, perductus quoque sum illuc, est antrorsum paulo superius ad angulum oculi dextri, ubi illi sunt qui Paradisiacam vitam vivunt, et vidi; apparent omnia et singula ut in suo pulcherrimo Vere et flore cum stupenda magnificentia et varietate, vivunt omnia et singula ex repraesentativis, nam nihil non repraesentat et significat aliquod coeleste et spirituale, ita non solum afficiunt visum amoenitate, sed etiam mentem felicitate. Quaedam Animae recentes e mundo, quae ex principiis captis, dum vixerunt, dubitabant, quod similia existere possent in altera vita ubi non lignum et lapis, illuc sublati, et inde mecum loquuti, ex*

stupore, in quo fuerunt, dicebant, quod ineffabile, et quod ineffabilitatem nusquam aliqua idea repraesentare possent, quodque jucunditates et felicitates elucerent ex singulis, et hoc cum varietatibus succedentibus. Animae quae in coelum introducuntur, feruntur utplurimum omnium primo ad Paradisiaca: Sed Angeli spectant illa oculis aliis, non delectant illos paradisi, sed repraesentativa, ita coelestia et spiritualia, ex quibus sunt. Ex illis Antiquissima Ecclesia sua Paradisiaca habuit.

1623. *Quod Iridea attinet, est quasi coelum irideum, ubi tota atmosphaera ex minimis iridibus continua apparet, sunt ibi qui ad provinciam oculi interioris pertinent, ad dextrum antrorsum paulo superius; ibi universa atmosphaera seu aura ex talibus fulgurationibus constat, radiata sic in singulis quasi originibus: circum est Iridis maximae forma circumcingens, pulcherrima, ex similibus minoribus conflata, quae majoris pulcherrimae imagines sunt: unusquisque color constat ita a radiis innumeris, sic ut myriades constituant unum commune perceptibile, quod est quasi modificatio originum lucis a coelestibus et spiritualibus quae producunt, et simul ideam repraesentativam sistunt coram visu. Iridum varietates et variationes sunt indefinitae, aliquas videre datum; utque capi aliqua idea possit quali varietate sunt, utque constet, ex quam innumeris radiis unum visibile consistit, licet modo unam et alteram describere.*

1624. *Visa mihi est forma cujusdam iridis major, ut inde scire possem quales sunt in formis suis minimis: erat lux candidissima cincta quadam circumferentia, in cujus centro obscurum quasi terrenum, circumfusum lucidissimo, quod lucidissimum variabatur et discriminabatur alio lucido cum punctulis flavescentibus sicut stellulis; praeter variegationes inductas per flores diversicolores intrantes in lucidissimum, quorum colores effluebant non a lucido candido sed a flammeo, quae omnia erant repraesentativa coelestium et spiritualium. Omnes colores visibiles in altera vita repraesentant coeleste et spirituale, colores ex flammeo illa quae sunt amoris et affectionis boni, colores ex lucido candido illa quae sunt fidei et affectionis veri, ex illis originibus omnes colores in altera vi-*

X

ta; qui ideo ita fulgent, ut colores mundi illis aequiparari nequeant: dantur colores quoque nusquam visi in mundo.

1625. *Visa etiam forma iridis, in cujus medio viride quoddam herbaceum, et perceptum instar solis, qui inconspicuus, a latere, illuminans et infundens lucem ita candidam, ut describi nequeat: ad circumferentiam erant variationes colorificae venustissimae in plano lucido margaritico. Ex his et aliis constare potuit, quales formae iridum in suis minimis sunt, et quod variationes dentur indefinitae, et hoc secundum charitatem et inde fidem ejus cui repraesentantur, et qui sicut Iris est illis, quibus in decore et gloria sua sistitur videndus.*

1626. *Praeter Paradisiaca haec, sistuntur etiam videndae Urbes cum palatiis magnificis, contiguis, splendidis ex coloribus, supra omnem artem architectonicam: quod nec mirum, similes quoque visae sunt Prophetis, quando visus interior illis apertus, et quidem tam manifeste, ut non manifestius in mundo; ut Johanni Nova Hierosolyma, quae quoque ab illo describitur his verbis, «Abstulit me* in spiritu *super «montem magnum et altum, et ostendit mihi Civitatem mag«nam, Sanctam Hierosolymam, habentem murum magnum et «altum, habentem portas duodecim; erat structura muri Ja«spis, et Civitas aurum purum similis vitro aureo; fundamen«ta muri omni lapide pretioso exornata, fundamentum pri«mum Jaspis, secundum Sapphirus, tertium Chalcedonius, «quartum Smaragdus, quintum Sardonyx, sextum Sardius, «septimum Chrysolithus, octavum Beryllus, nonum Topa«zius, decimum Chrysoprasus, undecimum Hyacinthus, duode«cimum Amethystus,»* Apoc: XXI: 10, 12, 18, 19, 20. *praeter a Prophetis: innumerabilia talia ab Angelis et Spiritibus angelicis videntur in clara die, et, quod mirum, percipiuntur omni sensu; quod nusquam aliquis, qui exstinxit ideas spirituales per philosophiae humanae terminos et definitiones, perque ratiocinationes, credere potest, cum tamen verissima sunt; quod vera, inde capere potuissent, quod Sanctis toties visa sint.*

1627. *Praeter urbes et palatia, etiam quandoque decoramenta mihi videre datum, ut quae sunt Graduum et Portarum, et illa se moventia sicut viva, et se variantia cum nova*

semper pulchritudine et symmetria; et informatus quod ita perenniter succedere possint variationes, si vel foret in aeternum, cum nova harmonia continue, ipsa successione etiam harmoniam formante; et dictum, quod haec essent inter minima.

1628. *Omnes Angeli habent sua Habitacula, ubi sunt, quae sunt magnifica, fui ibi, et vidi aliquoties, et miratus, et ibi cum illis loquutus, sunt tam manifesta et conspicua, ut non dari queat magis manifestum et conspicuum; habitacula in terris vix quicquam sunt respective; vocant etiam ea quae sunt in tellure mortua et non realia, sed sua viva et vera, quia a Domino; Architectura est talis ut ipsa ars inde, cum indefinita varietate; dixerunt, si darentur illis omnia palatia in universo terrarum orbe, pro suo non mutarent; quod lapideum, luteum et ligneum, illis est mortuum, at quod a Domino, ipsaque vita et luce, est vivum, et eo magis quia illis omni sensu fruuntur; nam quae ibi, prorsus adaequata sunt sensibus spirituum et angelorum, quae enim in luce mundi solaris spiritus ne hilum videre possunt suo visu; lapidea vero et lignea adaequata sunt sensibus hominum in corpore; Spiritualia Spiritualibus correspondent, et corporea corporeis.*

1629. *Habitacula spirituum bonorum et spirituum angelicorum communiter habent porticus seu atria longa, arcuata, quandoque duplicata, ubi illorum ambulacra, quorum parietes formantur multa varietate, etiam decorantur per flores et florum serta mirabiliter contexta, praeter per plura ornamenta, quae variantur et succedunt, ut dictum; nunc visa illis in clariore luce, nunc in minore, semper cum delectatione interiore: domicilia eorum quoque mutantur in pulchriora, sicut spiritus perficiuntur; cum mutantur, apparet quoddam fenestram repraesentans a latere, quod dilatatur, fitque obscurius intus, et patet aliquid quasi coeli cum stellis, et quaedam nubes, quod indicium est, quod habitacula eorum mutentur in amoeniora.*

1630. *Indignantur valde spiritus, quod homines nullam opinionem habeant de Spirituum et Angelorum vita, et quod putent eos esse in statu obscuro, qui non posset esse quam tristissimus, et quasi in vacuo et inani, cum tamen in summa*

luce sunt, et in fruitione omnium bonorum quoad omnes sensus, et quidem ad perceptionem eorum intimam. Fuerunt etiam Animae, quae recentes e mundo venerunt, secum habentes ex principiis ibi captis, quod talia non darentur in altera vita, quare introducti ad Angelorum domicilia, et ibi cum illis loquuti et viderunt illa, cum redirent, dicebant, quod perceperint ita esse, et quod illa realia sint, quodque hoc in vita corporis nusquam crediderint, nec credere potuerint; et quod haec non possint non esse inter mirabilia, quae non creduntur, quia non capiuntur, sed quia experientia sensus est, sed sensus interioris, et hoc illis dicitur, quod usque non ideo dubitaturi, quia non capiunt; si enim nihil crederetur nisi quod capitur, nihil crederetur de illis quae sunt interioris naturae, minus quae sunt vitae aeternae: inde est insania nostri saeculi.

1631. *Qui divites fuerunt in vita corporis, et in magnificis palatiis habitarunt, in talibus suum coelum ponendo, et absque conscientia et charitate, alios sub varia specie suis bonis spoliarunt, illi dum veniunt in alteram vitam, primum, ut prius dictum, introducuntur in ipsissimam suam vitam, quam habuerunt in mundo, etiam illis tunc quandoque datur habitare similiter in palatiis, ut in mundo; sunt enim principio omnes in altera vita accepti sicut hospites et novi advenae, quibus quoad interiora et fines vitae nondum detegendis gratificantur et benefaciunt angeli a Domino; sed mutatur scena, palatia sensim dissipantur, et fiunt domunculae, successive viliores, tandem nullae; et tunc circumeunt, sicut qui stipem quaerunt, petuntque ut recipiantur; sed quia tales sunt, e societatibus expelluntur; et tandem fiunt excrementitii, et sphaeram foetoris dentium exhalant.*

1632. *Loquutus sum cum Angelis de repraesentativis, quod nempe in Regno Vegetabili in tellure, nihil sit quod non aliquo modo repraesentet Regnum Domini, dixerunt, quod omnia pulchra et decora, quae in regno vegetabili sunt, originem ducant per coelum a Domino; et cum coelestia et spiritualia Domini influunt in naturam, quod actualiter talia sistantur, quodque inde anima seu vita vegetativa; inde re-*

praesentativa; hoc quia nescitur in mundo, dictum est arcanum coeleste.

1633. *Qualis etiam influxus est in vitas animalium, quae omnes dissipantur post mortem, etiam plene informatus sum; de qua re, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.*

GENESEOS,

CAPUT DECIMUM QUARTUM.

De Loquela Spirituum et Angelorum.

1634. *Notum est ex Verbo Domini, quod plures olim loquuti sint cum Spiritibus et Angelis, quodque audiverint et viderint plura quae in altera vita; sed quod* postea quasi *clausum sit coelum, usque adeo, ut hodie vix credatur, quod Spiritus et Angeli sint, minus quod aliquis cum illis loqui possit, putantes quod loqui cum inconspicuis,* et quos *in corde suo negant, sit impossibile: sed quia ex Divina Domini Misericordia, concessum est mihi nunc per aliquot annos paene continue sociare cum illis sermones, et cum illis in consortio esse sicut unus eorum, quid de loquela illorum inter se, scire datum est, licet nunc referre.*

1635. *Loquela spirituum mecum, tam distincte audita* et percepta est, *sicut loquela cum homine; imo quando cum* illis *loquutus sum in medio consortio hominum, tunc observatum, quod sicut audiverim homines sonore, ita quoque spiritus, usque adeo, ut quandoque mirati sint spiritus, quod loquela eorum mecum non audita aliis; nam nulla prorsus differentia intercessit quoad auditum: sed quia influxus in organa auditus interna est alius, quam est influxus sermonis cum hominibus, non potuit aliis audiri quam mihi, cui, ex Divina Domini Misericordia, illa aperta fuerunt; sermo humanus illabitur per aurem, via externa, medio aëre; sed sermo spirituum non per aurem, nec medio aëre, verum*

via interna, in eadem capitis seu Cerebri organa; inde similis audi

1636. *Quam aegre homines possint adduci ad credendum, quod spiritus et angeli sint, et minus, quod aliquis cum illis loqui possit, constare mihi potuit ex hoc exemplo; erant quidam spiritus, inter doctiores cum vixerunt in corpore, tunc mihi noti; (loquutus enim sum fere cum omnibus quos cognovi in vita corporis eorum, cum quibusdam per aliquot septimanas, cum quibusdam per annuum tempus, prorsus sicut in corpore vixissent) illi adducti semel in similem cogitationis statum, quem habuerunt, cum vixerunt in mundo, quod facile fit in altera vita, tunc insinuatum iis, num credant quod aliquis homo cum spiritibus loqui posset, dicebant tunc in illo statu, quod phantasia sit tale quid credere, et hoc satis constanter asseverabant; inde datum scire, quam difficile adduci queat homo ad credendum, quod aliqua loquela possit dari homini cum spiritibus, ex causa quia non credunt spiritus dari, minus se inter spiritus venturos post mortem, quod etiam iidem maximopere tunc mirati; et usque erant inter doctiores; et multum coram populo loquuti de altera vita, deque coelo et angelis; sic ut iis id scientifice notissimum fuisse autumari potuisset, imprimis ex Verbo, ubi id frequenter occurrit.*

1637. *Inter mirabilia, quae in altera vita existunt, est quod loquela spirituum cum homine, sit in ejus vernacula, quam tam expedite et solerter loquuntur, ac si nati fuissent in eadem terra, et educati eadem lingua; et hoc sive ex Europa sint, sive ex Asia, sive ex alia parte Orbis; similiter illi qui vixerunt ante millia annorum, antequam lingua illa exstiterat; imo spiritus non aliter sciunt, quam quod lingua, qua cum homine loquuntur, sit eorum propria et patria; similiter fit cum aliis linguis, quas callet homo; sed praeter illas, ne voculam alterius linguae possunt, nisi hoc iis immediate datum sit a Domino, producere: etiam infantes, qui antequam edocti aliquam linguam, decesserunt, similiter loquuntur: sed causa est, quia Lingua, quae spiritibus familiaris est, non est lingua vocum, sed est lingua idearum cogitationis; quae Lingua est universa-*

lis omnium linguarum; et cum apud hominem sunt, ideae eorum cogitationis illabuntur in voces quae sunt apud hominem, et hoc tam correspondenter et adaptate, ut spiritus non aliter sciant quam quod ipsae voces sint eorum, et quod ipsi loquantur lingua sua, cum tamen loquantur lingua hominis: de his aliquoties cum spiritibus loquutus sum: hac dote donantur omnes Animae, ut primum in alteram vitam veniunt, quod intelligere possint loquelas omnium, qui in universo terrarum orbe sunt, prorsus sicut in illis nati fuissent, nam percipiunt quicquid homo cogitat; praeter alias facultates quae adhuc excellentiores sunt: inde est, quod Animae post mortem corporis, cum omnibus, cujuscunque regionis et linguae fuerint, colloqui et conversari possint.

1638. *Voces quibus loquuntur, hoc est, quas excitant seu depromunt e memoria hominis, et putant esse suas, sunt electae et clarae, sensu plenae, distincte pronuntiatae, ad rem applicabiles, et mirum, melius et promptius sciunt eligere voces quam ipse homo, imo quod ostensum, vocum varias significationes norunt, quas momento applicant, absque ulla praemeditatione, ex causa, ut dictum, quia influunt ideae eorum linguae non nisi quam in eas voces, quae aptabiles sunt: se habet hoc paene sicut dum homo loquitur, et nihil cogitat de vocibus, sed solum est in sensu vocum, tunc secundum illum cadit cogitatio prompte et sponte in voces, est sensus internus qui producit voces; in sensu tali interno adhuc subtiliori et excellentiori consistit loquela spirituum, per quem homo, quamvis hoc nescit, communicat cum spiritibus.*

1639. *Loquela vocum, ut dictum, est loquela propria hominum, et quidem memoriae ejus corporeae, at loquela idearum cogitationis est loquela spirituum, et quidem memoriae interioris, quae est memoria spiritus; hanc homines non sciunt se habere, quia memoria particularium seu materialium, quae corporea est, omne facit et obfuscat interiorem, cum tamen homo absque memoria interiori, ejus spiritus propria, nihil potest cogitare; ex hac memoria saepius loquutus sum cum spiritibus, ita lingua eorum pro-*

pria, hoc est, per ideas cogitationis; quae lingua quam universalis et copiosa sit, constare potest ex eo, quod unaquaevis vox habeat ideam multae extensionis, nam notum est, quod una vocis idea multis exponi possit, magis idea unius rei, et magis adhuc plurium, quae conferri possunt in unam compositam, apparentem usque ut simplicem; ex quibus constare potest, qualis est loquela naturalis spirituum inter se, et per quam loquelam homo conjungitur spiritibus.

1640. *Datum est percipere, non solum distincte illa quae spiritus mecum loquuti sunt, sed etiam ubinam tunc essent, sive supra caput, sive infra, sive ad latus dextrum, sive ad sinistrum, ad aurem, vel alibi juxta aut intra corpus, ad quam distantiam, remotius aut propinquius; nam ex vario loco aut situ, in quo fuerunt secundum situm in Maximo Homine, hoc est, secundum statum suum, mecum loquuti sunt. Percipere etiam datum, quando venirent, et quando abirent, quo, et quousque; sique plures aut pauciores essent, praeter alia: tum quoque ex loquela eorum quales essent, nam ex loquela, similiter ac ex sphaera eorum, patet manifeste quo genio, et qua indole sunt, tum qua persuasione et qua affectione; ut si dolosi, tametsi cum loquuntur nullus dolus tunc, usque genus et species doli ex singulis vocibus et ideis percipitur; ita omnes reliquae malignitates et cupiditates, adeo ut non opus sit ut multis explorentur, est in quavis voce et idea, imago ejus. Percipitur etiam, num idea loquelae eorum sit clausa, vel num aperta; tum quoque quid a semet, quid ab aliis, quid a Domino; se habet hoc fere sicut vultus apud hominem, ex quo absque loquela, cognosci solet, num simulatum sit, num dolosum, num laetum, num hilare a natura vel arte, num amicum ex corde, num verecundum, etiam num insanum; quandoque tale apparet ex sono loquelae ejus; quid non in altera vita, ubi perceptio multis excedit apperceptionem talem: imo antequam loquitur spiritus, noscitur ex sola cogitatione quid loqui intendit, influit enim cogitatio citius et prius quam loquela.*

1641. *Spiritus in altera vita inter se colloquuntur, sicut ho-*

mines in terra; et qui boni sunt, cum omni familiaritate amicitiae et amoris, quod multoties audivi, et hoc loquela sua, qua exprimunt plura minuto, quam homo potest intra horam temporis, nam loquela eorum, est, ut dictum, universalis omnium linguarum, per ideas, primitivas vocum; loquuntur de rebus ita acute et perspicaciter, per tot series rationum consequentium ordine, et persuadentium, ut si homo sciret, obstupesceret; persuasionem et affectionem adjungunt, et sic animant; etiam quandoque simul per repraesentationes ad visum, ita ad vivum; ut pro exemplo, si loquela de Pudore, num dari queat absque Reverentia, apud hominem hoc discuti nequit nisi per multa ratiocinia ab argumentis et exemplis, et usque manet in dubio, at apud spiritum intra minutum per status affectionis Pudoris variatos ordine, tum Reverentiae, et sic per convenientias et disconvenientias perceptas, et simul perspectas in repraesentativis adjunctis loquelae, ex quibus illico percipiunt conclusum, ita ex se fluens ex dissensibus sic in consensum redactis; similiter in omnibus reliquis: in hanc facultatem veniunt Animae statim post mortem: nec tunc plus amant boni spiritus, quam instruere novitios et ignaros. Ipsi spiritus non sciunt quod inter se loquantur tam praestante loquela, et instructi tam excellente dote, nisi illis datur a Domino reflectere super id, nam loquela illa est illis naturalis et tunc insita; se habet hoc, sicut cum homine, cum animum tenet in sensu rerum, non in vocibus et loquela, quod absque reflexione, quandoque nec sciat qua loquela loquitur.

1642. *Haec nunc est Loquela Spirituum, sed Loquela Spirituum Angelicorum adhuc universalior et perfectior est; et Loquela Angelorum adhuc universalior et perfectior; nam tres Coeli sunt, ut prius dictum, Primum est ubi Spiritus boni, Secundum ubi Spiritus Angelici, et Tertium ubi Angeli; perfectiones ascendunt ita sicut exteriora se habent ad interiora, paene, ut ex comparatione sciatur, sicut auditus se habet ad visum, et visus ad cogitationem, nam quod per loquelam haurire potest auditus per horam, hoc potest coram visu sisti intra minutum, sicut, pro exemplo,*

prospectus campestrium, palatiorum, et urbium; et quod videri potest oculo per plures horas, hoc potest cogitatione comprehendi intra minutum; in tali ratione se habet loquela Spirituum, ad loquelam Spirituum angelicorum, et loquela horum ad loquelam Angelorum; Spiritus enim Angelici una idea loquelae aut cogitationis, plus distincte comprehendunt, quam Spiritus per aliquot mille, et Angeli similiter respective ad Spiritus Angelicos; quid. tunc apud Dominum, a Quo omnis vita affectionis, cogitationis et loquelae, et Qui Solus est Sermo et Verbum.

1643. *Loquela Spirituum Angelicorum est incomprehensibilis; ut paucis de loquela eorum, sed modo repraesentativa dicatur; ipsa res sistitur repraesentative in forma mirabili, quae abstracta est a sensuum objectis, et per repraesentativa amoenissima et pulcherrima innumeris modis variatur, cum continuo influxu affectionum ex felici amoris mutui influente per coelum superius a Domino, ex quo influxu sicut vivunt omnia et singula; unaquaevis res ita sistitur, et hoc per continuas series; unum solum repraesentativum in serie aliqua, nusquam ad intellectum describi potest: haec sunt quae influunt in ideas spirituum, sed his non apparent nisi ut commune quid afficiens influens absque distincta perceptione illorum, quae distincte percipiuntur apud Spiritus angelicos.*

1644. *Sunt spiritus mali interiores permulti, qui nec loquuntur sicut spiritus, sed sunt quoque in principiis idearum, ita subtiliores spiritibus; multa copia talium spirituum datur; sed separati prorsus sunt a spiritibus angelicis, ne quidem approximare ad eos possunt; illi spiritus mali subtiliores, alligant quoque ideas suas objectis et rebus abstracte, sed spurcis, et inibi repraesentant sibi diversa, sed spurca, suasque ideas talibus involvunt; sunt quasi fatui: loquela eorum mihi nota facta, tum etiam repraesentata per quisquilias immundas ex vase; et intellectuale eorum loquelae repraesentatum est per equi posteriora, cujus anteriora non apparebant; nam Intellectuale repraesentatur in mundo spirituum per Equos. At Loquela Spirituum Angelicorum repraesentata est per Virginem albescente veste*

concinne ad pectorale quoddam adpropriata, decore indutam, habitu corporis decente.

1645. *Loquela autem Angelorum est ineffabilis, longe supra loquelam Spirituum, quia supra Spirituum angelicorum, et nusquam homini aliquo modo intelligibilis, quamdiu in corpore vivit; spiritus in mundo spirituum nec sibi ideam ejus sistere possunt, nam est supra eorum cogitationis perceptibilitatem: Loquela illorum non est rerum repraesentatarum per aliquas ideas quales spirituum et spirituum angelicorum, sed est finium et inde usuum, qui sunt principalia et essentialia rerum; illis Angelicae cogitationes insinuantur, et ibi variantur cum indefinita varietate; et in omnibus et singulis illius loquelae est jucundum interius et felix ex bono amoris mutui a Domino, ac pulchrum et delectabile a vero fidei inde; fines et inde usus sunt quasi recipientia lenissima, et subjecta delitiosa indefinitarum variationum, et hoc per formas incomprehensibiles coelestes et spirituales; in his tenentur a Domino, nam Regnum Domini non est nisi finium et usuum: quare etiam Angeli, qui apud hominem, ad nihil aliud attendunt, quam ad fines et usus, et nihil aliud ab hominis cogitatione elimant, caetera quae sunt idealia et materialia nihil curant, quia haec sunt longe infra eorum sphaeram.*

1646. *Loquela Angelorum quandoque apparet in Mundo spirituum, et sic coram visu interiori, sicut vibratio lucis aut flammae splendentis, et hoc cum variatione secundum statum affectionum loquelae eorum; sunt modo communia eorum loquelae quoad status affectionis ex distinctis innumerabilibus oriunda, quae sic repraesentantur.*

1647. *Loquela Coelestium Angelorum est distincta a loquela Spiritualium Angelorum, et adhuc magis ineffabilis et inexpressibilis; finium coelestia ac bona sunt, quibus eorum cogitationes insinuantur, suntque ideo in ipsa felicitate; et, quod mirum, est Loquela illorum multo abundantior, nam in ipsis fontibus et originibus vitae cogitationis et loquelae sunt.*

1648. *Est Loquela Spirituum bonorum, et Spirituum angeli-*

eorum, simultanea plurium, cumprimis in Gyris seu Choris, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; quae in Choris, saepius mihi audita, est labens sicut rhythmica, nihil cogitant de vocibus aut ideis, sensa sponte fluunt in illas, nullae voces aut ideae influunt quae sensum multiplicant aut aliunde abstrahunt, et quibus adhaeret aliquid artificiale, aut quod elegans sibi videtur ex se aut ex sui amore, quae illico disturbarent, nulli voci inhaerent, cogitant sensum, voces sunt spontaneae ipsius sensus sequelae; desinunt in unitates, utplurimum simplices, dum in compositas, per accentum volvunt se in sequentem: haec inde veniunt, quia in societate cogitant et loquuntur, inde forma loquelae secundum societatis connexionem et unanimitatem labens: talis forma Canticorum olim fuit, et talis est Psalmorum Davidis.

1649. *Quod mirum, Loquutio labens sicut rhythmica seu harmonica Canticorum, est naturalis Spirituum, loquuntur ita inter se, tametsi id nesciunt; in ipsum habitum sic loquendi veniunt Animae statim post mortem; in similem initiatus sum, et tandem familiaris est facta. Causa quod talis, est quia in societate loquuntur, quod utplurimum nesciunt; clarissimum indicium, quod omnes in societates distincti sint, et quod omnia inde in societatum formas.*

1650. *Continuatio de Loquela Spirituum, et ejus diversitatibus, videatur in fine hujus Capitis.*

CAPUT XIV.

1. Et fuit in diebus Amraphelis regis Schinear, Arjochi regis Ellasar, Kedorlaomeri regis Elam, et Thidealis regis Gojim.

2. Fecerunt bellum cum Bera rege Sodomae, et cum Birscha rege Amorae, Schineab rege Admae, et Schemeber rege Zeboim, et rege Belae, haec Zoar.

3. Omnes hi congregati sunt ad vallem Siddim, haec mare salis.

4. Duodecim annis serviverunt Kedorlaomero; et tertio decimo anno rebellarunt.

5. Et in quarto decimo anno venit Kedorlaomer, et reges qui cum illo, et percusserunt Rephaim in Asteroth Karnajim, et Susimos in Ham, et Emim in Schave Kirjathaim.

6. Et Choritas in monte eorum Seir, usque Elparan, quae super in desertum.

7. Et reversi sunt et venerunt ad En mischpath, haec Kadesch, et percusserunt omnem agrum Amalekitarum, et etiam Emorraeum habitantem in Chazezon Thamar.

8. Et exivit rex Sodomae, et rex Amorae, et rex Admae, et rex Zeboim, et rex Belae, haec Zoar, et ordinaverunt cum illis praelium in valle Siddim.

9. Cum Kedorlaomero rege Elam, et Thideale rege Gojim, et Amraphele rege Schinear, et Arjocho rege Ellasar; quatuor reges cum quinque.

10. Et vallis Siddim putei putei bituminis, et fugerunt rex Sodomae et Amorae, et ceciderunt ibi, et residui in montem fugerunt.

11. Et sumserunt omnes opes Sodomae, et Amorae, et omnem cibum eorum, et abiverunt.

12. Et sumserunt Lothum, et acquisitionem ejus, filium fratris Abrami, et abiverunt; et is habitans in Sodoma.

13. Et venit evasor, et indicavit Abramo Hebraeo, et is habitans in quercetis Mamre Emorraei, fratris Eschkoli, et fratris Aneri, et hi viri foederis Abrami.

14. Et audivit Abram, quod captivus factus frater ejus, et expedivit initiatos suos, natos domus suae, octodecim et trecentos, et persecutus est usque Dan.

15. Et distribuit se super eos noctu ille et servi illius, et percussit eos, et persecutus est eos usque Chobam, quae a sinistra Damasco.

16. Et reduxit omnem acquisitionem, et etiam Lothum fratrem suum, et acquisitionem ejus, reduxit, et etiam mulieres et populum.

17. Et exivit rex Sodomae obviam illi, postquam reversus est ille a percutiendo Kedorlaomerum, et reges qui cum illo, ad vallem Schaveh, haec vallis regis.

18. Et Malkizedech Rex Schalem eduxit panem et vinum, et ille Sacerdos DEO ALTISSIMO.

19. Et benedixit illi, et dixit, benedictus Abram DEO ALTISSIMO Possessori coelorum et terrae.

20. Et benedictus DEUS ALTISSIMUS, Qui tradidit hostes tuos in manum tuam: et dedit illi decimas de omnibus.

21. Et dixit rex Sodomae ad Abramum, da mihi animam, et acquisitionem accipe tibi.

22. Et dixit Abram ad regem Sodomae, elevavi manum meam ad JEHOVAM DEUM ALTISSIMUM, Possessorêm coelorum et terrae.

23. Si a filo et usque ad corrigiam calcei, et si accepero ab ullo quod tibi, ne dicas, ego ditavi Abramum.

24. Praeter tantum, quod comederunt pueri, et portionem virorum, qui iverunt mecum, Aner, Eschkol et Mamre, hi accipient portionem suam.

CONTENTA.

1651. IN hoc Capite agitur de pugnis tentationum Domini, quae per bella hic descripta repraesentantur et significantur.

1652. Bona et vera, quae apud Externum Hominem, sed apparentia ut bona et vera, fuerunt, ex quibus Dominus in pueritia pugnavit contra mala et falsa. Bona et vera apparentia significantur per Reges nominatos, vers: 1. at mala et falsa, contra quae pugnatum, significantur per reges nominatos, vers: 2. et quod haec immunda essent, vers: 3.

1653. Quod mala et falsa illa, contra quae pugnavit, non apparuerint priusquam in pueritia, et quod tunc eruperint, quod significatur per quod serviverint Kedorlaomero, vers: 4.

1654. Quod Dominus tunc debellaverit et evicerit persuasionum falsi genera omnia, quae sunt Rephaim, Susimi, Emim, Choritae, vers: 5, 6. dein ipsa falsa et mala, quae sunt Amalekita et Emorraeus, vers: 7. postea caetera falsa et mala, quae sunt reges nominati, vers: 8, 9, 10, 11.

1655. Quod vera et bona apparentia, quae in se non vera et bona sunt, occupaverint Externum Hominem, vers: 12.

et quod Rationalis Homo, qui est Abram Hebraeus, id percipiens, vindicaverit illum et liberaverit, vers: 13, 14, 15, 16.

1656. Post pugnas illas quod malum et falsum se submiserit, vers: 17.

1657. Internus Domini Homo in Interiori, seu Divinum in Rationali, est Malkizedech, a quo benedictio post pugnas, vers: 18, 19, 20. Decimae sunt reliquiae, seu status boni et veri ex pugnis, n: 20.

1658. Quod victi mali et infernales spiritus petierint vitam, et caetera non curarent; sed quod a Domino nihil iis ablatum, quia Ipsi a malis et falsis eorum nullum robur: sed quod dati in potestatem spiritibus bonis et angelis, significantur per illa, quae in vers: 21, 22, 23, 24.

SENSUS INTERNUS.

1659. Quae in hoc Capite continentur, apparent sicut non forent repraesentativa, nam agitur solum de bellis inter plures Reges, et de vindicatione Lothi per Abramum, et tandem de Malchizedecho, ita tanquam non aliquid arcanum coeleste intus haberent; sed usque haec, sicut omnia reliqua, in sensu interno recondunt arcanissima, quae quoque in continua serie consequuntur ab illis quae praecedunt, et se in continua serie connectunt cum illis quae sequuntur: in illis quae praecedunt, actum est de Domino, ac Ipsius instructione, tum de Externo Ipsius Homine, qui mediis scientiis et cognitionibus conjungendus esset Interno; sed quia Externus Ipsius Homo talis erat, ut dictum, quod ex haereditario a matre habuerit in se illa quae impedirent conjunctionem, quae usque prius per pugnas et tentationes expellenda essent, antequam Externus Ipsius Homo uniri posset Interno, seu Humana Ipsius Essentia Divinae, quare in hoc Capite agitur de pugnis illis, quae in sensu interno repraesentantur et significantur per Bella, de quibus hic agitur: intra Ecclesiam notum est, quod Malchizedechus repraesentaverit Dominum, et quod sic de Domino in sensu interno, ubi de Malchizedecho, agatur, inde quoque concludi potest, quod non

solum illa, sed etiam caetera repraesentent, nam ne verbulum in Verbo potest scriptum esse, quod non demissum sit e coelo, et consequenter, in quo non Angeli videant coelestia: antiquissimis temporibus etiam plura repraesentabantur per bella, quae vocabant Bella Jehovae, quae nihil aliud significabant quam pugnas Ecclesiae, et illorum qui fuerunt ab Ecclesia, hoc est, illorum tentationes, quae non aliud sunt quam pugnae et bella cum malis apud se, proinde cum turba diabolica quae mala excitat, et conatur destruere Ecclesiam et hominem Ecclesiae: quod per Bella in Verbo nihil aliud intelligatur, constare manifeste ex eo potest, quod in Verbo nihil nisi de Domino, et Ipsius Regno, et Ecclesia, agi possit, quia est Divinum non humanum, proinde coeleste non mundanum, quare per bella, quae in sensu literae, non alia in sensu interno, possunt intelligi; quod melius a sequentibus constare potest.

1660. Vers: 1, 2. *Et fuit in diebus Amraphelis Regis Schinear, Arjochi Regis Ellasar, Kedorlaomeri Regis Elami, et Thidealis Regis Goiim. Fecerunt bellum cum Bera Rege Sodomae, et cum Birscha Rege Amorae, Schineab Rege Admae, et Schemeber Rege Zeboim, et Rege Belae, haec Zoar.* Fuit in diebus Amraphelis Regis Schinear, Arjochi Regis Ellasar, Kedorlaomeri Regis Elami, et Thidealis Regis Gojim, significant totidem genera bonorum et verorum apparentium, quae in se non bona et vera sunt, apud Domini Externum hominem; singuli reges, et singulae gentes aliquod tale bonum et verum: Fecerunt bellum cum Bera Rege Sodomae, et cum Birscha Rege Amorae, Schineab Rege Admae, et Schemeber Rege Zeboim, et Rege Belae, haec Zoar, significant totidem genera cupiditatum mali, et persuasionum falsi, contra quas Dominus pugnavit.

1661. Et fuit in diebus regis Schinear, Arjochi regis Ellasar, Kedorlaomeri regis Elami, et Thidealis regis Gojim, quod significent totidem genera bonorum et verorum apparentium, quae in se non bona et vera sunt, apud Domini Externum hominem, constare potest ab omnium horum significatione in sensu interno; tum a sequentibus; agitur enim de pugna Domini contra mala et falsa, hic de prima Ipsius pugna, quae fuit in Ipsius pueritia et prima adolescentia; quam tunc primum iniit

et sustinuit, cum scientiis et cognitionibus imbutus fuit, quare hic dicitur in diebus horum. Nusquam aliquis pugnare potest contra mala et falsa, priusquam novit quid malum et falsum, quare non priusquam instructus est; quid malum non scit homo, minus quid falsum, antequam intellectu et judicio pollet, quae causa est, quod homo in tentationes non veniat, priusquam ad aetatem adultam venerit; sic omnis homo in aetate sua virili, Dominus autem in puerili: omnis homo omnium primo pugnat ex bonis et veris, quae per cognitiones accepit, et ex illis et per illa judicat de malis et falsis; omnis etiam homo, cum primum incipit pugnare, putat bona illa et vera, ex quibus pugnat, esse sua, hoc est, sibi tribuit illa, et simul sibi tribuit potentiam qua resistit; hoc quoque permittitur, nam homo tunc nihil aliud scire potest; antequam aliquis regeneratus est, nusquam scire potest, usque ut dicere possit quod norit, *agnoscat et credat*, quod nihil boni et veri a semet, sed omne *bonum et verum a Domino*; tum quod non ex propria potentia resistere alicui malo et falso possit; non enim novit, quod spiritus mali excitent et infundant mala et falsa, minus quod per spiritus malos communicet cum inferno, et quod infernum ita incumbat, sicut mare solet singulis partibus aggeris, cui nequaquam homo potest suis viribus resistere; sed quia usque, antequam regeneratus est, non aliter putare potest, quam quod suis viribus, etiam permittitur, et sic introducitur in pugnas seu in tentationes; postea autem magis et magis illustratur: cum homo in tali statu est, quod putet bonum et verum esse a semet, et potentiam resistendi esse suam, tunc bona et vera, ex quibus contra mala et falsa pugnat, non sunt bona et vera, tametsi ita apparent, nam proprium inest, et meritum sui ponit in victoria, et gloriatur sicut is vicerit malum et falsum, cum tamen Dominus solus est, Qui pugnat et vincit; quod ita se res habeat, non scire possunt nisi illi qui per tentationes regenerantur. Dominus quia in prima pueritia in gravissimas pugnas contra mala et falsa introductus est, nec aliter tunc potuit autumare, et hoc tam quia secundum ordinem Divinum fuit, ut Essentia Ipsius Humana per continuas pugnas et victorias introduceretur ad Essentiam Divinam et Ipsi uniretur, quam quod bona et vera ex quibus pugnavit contra mala et falsa, Externi hominis es-

sent; et quia bona et vera illa non sic fuerunt prorsus Divina, quare vocantur apparentia boni et veri: Divina Ipsius Essentia ita introducebat Humanam, ut ex propria potentia vinceret: sed arcana hic plura sunt, quam ut usquam describi queant; verbo, in primis pugnis fuerunt bona et vera apud Dominum, ex quibus pugnavit, imbuta haereditariis ex matre, et quantum imbuta haereditariis ex matre, tantum non Divina fuerunt, sed per gradus, ut evicit malum et falsum, purificata sunt et facta Divina

1662. Quod singuli reges, et singulae gentes, significent tale bonum et tale verum, constare potest a significatione illarum in sensu interno, applicate ad rem, de qua agitur; unaquaevis enim gens, et unaquaevis terra, significat aliquod certum in communi, et hoc in sensu proprio et opposito; sed communis significatio se applicat ad rem de qua agitur: quod bona et vera apparentia significentur per nomina horum regum et harum gentium, multis confirmari potest, sed hoc toties prius confirmatum est, et quia hic tot nomina occurrunt, prolixum foret omnia ita singillatim exponere.

1663. Fecerunt bellum cum Bera rege Sodomae, et cum Birscha rege Amorae, Schineab rege Admae, et Schemeber rege Zeboim, et rege Belae, haec Zoar, quod significent totidem genera cupiditatum mali et persuasionum falsi, contra quae Dominus pugnavit, constare quoque potest a significatione horum regum, et harum gentium, quae nominantur, ut et a sequentibus; quaenam cupiditates mali et quaenam persuasiones falsi per singulas significentur, etiam prolixum nimis foret exponere; de significatione Sodomae et Amorae, tum Admae et Zeboim, ut et Zoar, paucis prius actum est; sunt genera communissima seu maxime universalia malorum et falsorum, quae in sensu interno significata hic sua serie sequuntur. Quod Dominus prae omnibus in universo graviores aut gravissimas tentationes subierit et sustinuerit, non ita notum est ex Verbo, ubi solum memoratur, quod in deserto fuerit quadraginta dies, et tentatus a Diabolo; ipsae tentationes, quas tunc habuit, non descriptae sunt, quam paucis, quae tamen pauca involvunt omnia, sicut quod memoretur apud Marcum, Cap: I: 12, 13, quod ibi fuerit cum bestiis, per quas significantur pessimi ab infernali

turba; et quae dein memorantur, quod a diabolo ductus super pinnas templi, et super montem altum, sunt nihil aliud quam repraesentativa gravissimarum tentationum, quas habuit in deserto, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.

1664. Quod Bella hic nihil aliud significent in sensu interno, quam pugnas spirituales seu tentationes, prius in praemissis dictum; per Bella in Verbo, imprimis apud Prophetas nec aliud significatur; bella humana, non possunt esse quicquam in Verbi internis, nam talia non sunt spiritualia et coelestia, quae unice sunt Verbi: quod per Bella in Verbo significentur pugnae cum diabolo, seu quod idem, cum inferno, constare potest ab his locis, praeter a multis aliis; apud Johannem, „Sunt spiritus daemonum, facientes signa ad exeundum ad re-„ges terrae et orbis terrarum totius, ad congregandum illos in „*Bellum* diei illius magni Dei Omnipotentis,“ Apoc: XVI: 14. ubi quisque videre potest, quod non bellum aliud die magno Dei Omnipotentis significetur: apud Eundem, „Bestia, quae „ascendit ex abysso, faciet *Bellum*,“ Apoc: XI: 7. ubi abyssus est infernum: apud Eundem, „Iratus draco contra mulie-„rem, et abivit ut faceret *Bellum* cum reliquis seminis ejus, qui „tenebant mandata Dei, et habent testimonium Jesu Christi,“ Apoc: XII: 17. „Datum ei est facere *Bellum* cum sanctis,“ Apoc: XIII: 7. quae bella omnia sunt pugnae, quales tentationum. *Bella* regum meridiei et septentrionis, et caetera apud Danielem, Cap: X: et XI: tum quae de Michaële Dan: X: 13, 21. Cap: XII: 1. Apoc: XII: 7, nec alia sunt: quod Bella non aliud significent, ex caeteris prophetis quoque constat, ut apud Ezechielem, „Non ascendistis in rupturas, et sepivistis „sepem pro domo Israëlis, ad standum in *Bello* in die Jeho-„vae,“ XIII: 5. ubi de prophetis: apud Esaiam, „Contun-„dent gladios in ligones, et hastas suas in falces, non tollet gens „contra gentem gladium, et non discent amplius *Bellum*,“ II: 4. ubi manifeste quod alia bella non significentur, consequenter quod per instrumenta belli, ut per gladios, hastas, clypeos et plura, nihil aliud in Verbo, quam quae sunt talium bellorum: apud Eundem, „Obviam sitienti adferte aquas, habita-„tores terrae Thema, cum pane ejus praevenite vagantem, nam „coram gladiis vagabuntur, coram gladio extenso, et coram ar-

„cu extento, et coram gravitate *Belli*," XXI: 14, 15: apud Jeremiam, „Ad filiam Zionis venient pastores, et greges eo-„rum, figent ad illam tentoria circumcirca, depascent quisque „spatium suum; sacrate contra illam *Bellum*, surgite et ascen-„damus in meridie," VI: 3, 4, 5. ubi non aliud bellum, quia contra filiam Zionis, hoc est, Ecclesiam: apud Eundem, „Quo-„modo non relicta est urbs laudis, urbs gaudii mei, ideo ca-„dent juvenes ejus in plateis ejus, et omnes *viri Belli* exscin-„dentur in die illo," XLIX: 25, 26. urbs laudis et gaudii pro illis quae Ecclesiae; viri belli pro illis qui pugnant: apud Hoscheam, „Feriam illis foedus in die illo cum fera agri, et cum „ave coelorum, et reptili humi, et arcum, et gladium, et *Bel-„lum* frangam de terra, et cubare faciam illos confidenter," II: 18. ubi similiter sicut bellum pro pugnis, arma belli varia pro illis quae sunt pugnae spiritualis, quae franguntur, cum homo cupiditatibus et falsitatibus cessantibus in tranquillitatem pacis venit: apud Davidem, „Videte opera Jehovae, Qui ponit so-„litudines in terra, cessare faciens *Bella* usque ad extremita-„tem terrae, arcum frangit, et amputat hastam, currus com-„burit igne," Psalm: XLVI: 9, 10, similiter: apud Eundem, „Est in Schalem habitaculum Dei, et habitatio Ipsius in Zione, „ibi fregit jacula ignita arcus, scutum, et gladium, et *Bel-„lum*," Psalm: LXXVI: 3, 4. Quia sacerdotes repraesentabant Dominum, Qui solus pugnat pro homine, munus illorum appellatur *Militia*, Num: IV: 23, 35, 39, 43, 47. Quod Solus Jehovah, hoc est, Dominus pugnet et vincat diabolum apud hominem, cum in pugnis tentationum est, tametsi non ita apparet homini, veritas constans est; nam ne quidem minimum a malis spiritibus inferri potest homini, quod non ex permissione, et ne hilum averti per angelos nisi ex Domino, sic ut Dominus Solus sit, Qui sustinet omnem pugnam, et vincit, quod etiam passim repraesentatum est per bella quae filii Israëlis gesserunt contra gentes; quod Solus, dictum quoque, apud Mosen, „Jehovah Deus vester ambulans ante vos, *Ipse pugnabit* „vobis," Deut: I: 30. apud Eundem, „Jehovah Deus vester, „ambulans vobiscum, ad *pugnandum* vobis cum hostibus ve-„stris ad salvandum vos," Deut: XX: 4. tum apud Josuam, ut Cap: XXIII: 3, 5. Bella enim ibi, quae fiebant contra inco-

las idololatras terrae Canaanis, omnia repraesentabant pugnas Domini cum inferno, tum inde Ecclesiae Ipsius, et hominum Ecclesiae; secundum haec quoque apud Esaiam, „Quemadmodum rugit leo, et juvenis leo, super rapina sua, cum accurrit contra illum plenitudo pastorum, a voce quorum non consternatur, et a tumultu eorum non affligitur; ita descendet Jehovah Zebaoth ad *militandum* super monte Zionis, et super colle ejus," XXXI: 4. quare etiam Jehovah seu Dominus Vir belli dictus, ut apud Mosen, „Jehovah *Vir belli*, Jehovah nomen Ipsius," Exod: XV: 3. apud Esaiam, „Jehovah sicut Heros exibit, sicut *Vir bellorum* suscitabit zelum, vociferabitur, etiam clamabit, super hostes suos praevalebit," XLII: 13. inde quoque est, quod multa quae sunt belli tribuantur Domino, ut hic vociferari et clamare: etiam spiritus et angeli ut viri belli apparent, cum fit repraesentatio, ut apud Josuam, „Josua sustulit oculos suos, et vidit, et ecce Vir stans e regione illius, et *gladius illius evaginatus in manu illius*, dixit ad Josuam, Ego *Princeps exercitus Jehovae;* et cecidit Josua super facies suas ad terram," V: 13, 14. haec ita visa, quia repraesentativa; quare etiam Jacobi posteri Bella sua vocabant *Bella Jehovae:* similiter in Antiquis Ecclesiis, apud quos Libri, qui quoque appellati, *Bella Jehovae*, ut constat apud Mosen, „dicitur in Libro *Bellorum Jehovae*," Num: XXI: 14, 15, quae nec dissimiliter scripta, ac sunt Bella de quibus in hoc Capite, sed significata Bella Ecclesiae: talis mos scribendi fuit illis temporibus familiaris, nam tunc interiores homines fuerunt, et sublimiora cogitabant.

1665. Vers: 3. *Omnes hi congregati sunt ad vallem Siddim, haec mare salis.* Omnes hi congregati sunt ad vallem Siddim, significat quod in immundis cupiditatum essent: haec mare salis, significat turpia falsitatum inde.

1666. Quod omnes congregati sunt ad vallem Siddim, significet quod in immundis cupiditatum essent, constare potest a significatione vallis Siddim, de qua infra vers: 10, „quod vallis Siddim putei putei bituminis, seu quod plena puteis bituminis esset," per quos significantur spurca et immunda cupiditatum, n: 1299; similiter ex eo, quod per Sodomam, Amoram, Admam et Zeboim, significatae sint cupiditates mali, et

persuasiones falsi, quae in se immundae sunt: quod immundae sint, cuivis intra Ecclesiam constare potest; etiam actualiter hoc constat in altera vita, spiritus tales nihil potius cupiunt quam in stagneis, coenosis, et excrementitiis, degere, sic ut natura illorum talia secum ferat; immunda talia ex illis ad sensum exhalant, cum ad sphaeram bonorum spirituum appropinquant, imprimis quando bonos infestare cupiunt, hoc est, congregari ad impugnandum illos; ex his patet, quid vallis Siddim. Haec mare salis, quod significet turpia falsitatum inde, constare potest a significatione Maris salis, quod quasi idem est cum valle Siddim, nam dicitur, vallis Siddim haec mare salis, sed adjectum est hoc ideo, quia mare salis significat falsitates quae ex cupiditatibus prorumpunt; nusquam enim aliqua cupiditas est quae non producit falsitates; vita cupiditatum assimilari potest igni carbonario, falsitates lumini obscuro inde; sicut ignis nusquam potest esse sine lumine, ita nec cupiditas absque falsitate; omnis cupiditas est amoris cujusdam foedi, nam cupitur quod amatur, inde vocatur cupiditas, inque ipsa cupiditate est continuum amoris istius; quicquid favet aut assentitur amori isti seu cupiditati, hoc vocatur falsitas; inde patet cur mare salis adjectum hic sit valli Siddim. Quia cupiditates et falsitates sunt quae vastant hominem, hoc est, deprivant omni vita amoris boni, et affectione veri, vastatio describitur passim per salsuginosum, sicut apud Jeremiam, « Qui ponit carnem brachium suum, erit « sicut virgultum nudatum in solitudine, et non videbit cum ve- « nit bonum, et habitabit *exustis locis* in deserto, *terra salsu- « ginosa*, et non habitatur, » XVII: 6. apud Ezechielem, « Coe- « nosa ejus, et paludes ejus, et non sanantur, in *salem* dabun- « tur, » XLVII: 11. apud Davidem, « Jehovah ponit fluvios in « desertum, et exitus aquarum in siccitatem, *terram fructus in « salsuginosam*, ob malitiam habitantium in ea, » Psalm: CVII: 33, 34. apud Zephaniam, « Moab sicut *Sodoma* erit, et filii « Ammonis sicut *Amora*, locus derelictus urticae, et *fovea sa- « lis*, ac desolatio in aeternum, » II: 9. apud Mosen, « *Sul- « phur* erit et *Sal*, combustio tota terra, non seretur, et non « germinabit, nec ascendet in ea ulla herba, juxta eversionem « *Sodomae* et *Amorae*, *Admae* et *Zeboim*, » Deut: XXIX: 22. sulphur et sal, combustio tota terra, pro vastatis bonis et ve-

ris, sulphur pro vastatione boni, sal pro vastatione veri, aestuosum enim et salsuginosum ita destruunt terram et terrae producta, sicut cupiditas destruit bona, et falsitas vera: quia sal vastationem significabat, etiam solitum erat urbes, quas destruxerunt, ne reaedificarentur, conserere sale, ut Jud: IX: 45. Sal etiam in contrario sensu accipitur, significans id quod fertilitatem dat, et quod quasi saporem.

Vers: 4. *Duodecim annis serviverunt Kedorlaomero, et tertio decimo anno rebellarunt.* Duodecim annis serviverunt Kedorlaomero, significant quod mala et falsa non apparuerint in pueritia, sed quod serviverint bonis et veris apparentibus: et tertiodecimo anno rebellarunt, significant principium tentationum in pueritia.

1667. Quod duodecim annis serviverunt Kedorlaomero, significent quod mala et falsa non apparuerint in pueritia, sed quod serviverint bonis et veris apparentibus, constat ex repraesentatione et significatione Kedorlaomeri, tum ex illorum, qui serviverunt, de quibus supra vers: 1. ut et ex significatione duodecim: Kedorlaomer cum illis qui nominantur supra vers: 2, significat bona et vera apparentia apud Dominum, ita Externum hominem quoad illa, hic Kedorlaomer in complexu pro omnibus qui nominantur vers: 2. ut quoque ex sequentibus constat, tum ex eo quod fuerit rex Elami, de cujus significatione prius actum est, nempe quod sit fides ex charitate, hic ideo verum et bonum, nam fides et quae fidei, non sunt nisi vera, et charitas et quae charitatis sunt bona; hic autem bona infantiae, quae tametsi bona apparent, non sunt bona, quamdiu haereditarium malum illa contaminat, est ex amore sui et ex amore mundi quod inhaeret et adhaeret; quicquid est amoris sui et amoris mundi apparet tunc sicut bonum, sed non est bonum, at usque bonum dicendum, quamdiu est apud infantem seu puerum, qui adhuc nescit quid vere bonum; ignorantia excusat, et innocentia facit ut sicut bonum appareat; sed aliter se res habet, cum instructus est homo, et novit quid bonum et malum; tale bonum et verum, quale apud puerum antequam instructus, significatur per Kedorlaomerum. Quod serviverunt duodecim annis, significat omne tempus quamdiu tale bonum et verum est, nam duodecim significant in sensu interno omnia

quae sunt fidei charitatis, seu fidei ex charitate, similiter ac Elam, Genes: X: vers: 22, et quamdiu bonum et verum tale est apud hominem, sive sit in ejus pueritia, sive in reliqua ejus aetate, mala et falsa nihil possunt efficere, hoc est, mali spiritus non hiscunt aliquid facere, aut inferre aliquod malum, sicut satis manifestum est apud infantes, pueros probos, et simplices corde, apud quos tametsi spiritus mali, seu ex turba diabolica pessimi afforent, usque ne hilum possent efficere, sed sunt subjugati, quod hic significatur per quod duodecim annis serviverint Kedorlaomero; causa, quod tunc subjugati sint, et serviant, est quod homo nondum acquisiverit sibi sphaeram cupiditatum et falsitatum; non enim operari licet malis spiritibus et geniis nisi in illa, quae homo sibi actualiter comparavit, non in illa, quae ex haereditario sunt; quare antequam homo comparat sibi tales sphaeras, mali spiritus serviunt; sed ut primum comparat, illi apud eum se infundunt, et dominari conantur, nam tunc in ipsamet sua sphaera sunt, et ibi jucundum quoddam, seu ipsam suam vitam, inveniunt; ubi cadaver ibi aquilae.

1668. Et tertio decimo anno rebellarunt, quod significet principium tentationum in pueritia, constat a significatione tertii decimi anni, et a significatione rebellare; tertius decimus annus est intermedius inter duodecim et quatuordecim; quid per duodecim significatur, dictum est, et quid per quatuordecim sequitur, intermedium inter nullam tentationem et tentationem est tredecim: quid rebellare significat, constare potest, cum praedicatur de malis apud hominem, aut de malis spiritibus, quando subjugati sunt aut serviunt, ac incipiunt exsurgere et infestare; mala seu mali spiritus in tantum rebellant, in quantum homo, qui in bonis et veris esse vult, confirmat apud se aliqua mala et falsa, seu in quantum ejus bonis et veris se insinuant cupiditates et falsitates, in his est vita spirituum malorum, in bonis autem et veris est vita Angelorum, inde infestatio et pugna; hoc apud omnes qui conscientiam habent, et adhuc magis apud Dominum, cum puer, Qui perceptionem; apud illos qui habent conscientiam, oritur inde dolor mutus, at apud illos qui perceptionem, dolor acutus, et quo interior perceptio, eo acutior; inde qualis Tentatio Domini prae hominum fuerit,

constare potest, Qui perceptionem interiorem et intimam habuit.

1669. Vers: 5. *Et in quartodecimo anno venit Kedorlaomer, et reges qui cum illo, et percusserunt Rephaim in Asteroth Karnaim, et Susimos in Ham, et Emim, in Schave Kirjathaim.* In quartodecimo anno, significat primam tentationem: venit Kedorlaomer, significat bonum apparens in Externo Homine: et reges qui cum illo, significant verum apparens quod est boni illius: et percusserunt Rephaim in Asteroth Karnaim, et Susimos in Ham, et Emim in Schave Kirjathaim, significant persuasiones falsi, seu inferna talium, quae Dominus evicit.

1670. In quartodecimo anno, quod significet primam tentationem, constare potest a significatione quatuordecim, seu finis secundae septimanae, de qua n: 728. ubi tempus *septem* dierum seu unius septimanae significat tentationis *principium*; quatuordecim, seu duarum septimanarum, idem; hic quatuordecim quia spectant duodecim quae praecedunt, quibus significatum tempus pueritiae, ut dictum.

1671. Venit Kedorlaomer, quod significet bonum apparens in Externo Homine, constat ex significatione Kedorlaomeri, de qua in versu mox praecedente, quod sit bonum et verum apparens, hic modo bonum, quia dicitur, etiam, et Reges qui cum illo, per quos significatur verum.

1672. Et reges qui cum illo, quod significent verum apparens quod est boni illius, constat ex significatione Regum in Verbo; Reges, Regna, et Populi in historicis et propheticis Verbi significant vera, et quae veritatum sunt, quod multis confirmari potest; in Verbo accurate distinguitur inter Populum et Gentem, per Populum significantur vera, per Gentem bona, ut ostensum prius n: 1259, 1260. reges praedicantur de populis, non ita de gentibus; filii Israëlis antequam Reges ambiebant, fuerunt Gens, et repraesentabant Bonum seu coeleste, at postquam cupiverunt Regem, et acceperunt, facti sunt populus, et non repraesentabant Bonum seu coeleste, sed Verum seu Spirituale, quae causa fuit, quod hoc illis imputatum sit in vitium, 1 Sam: VIII: 7. ad f. de qua re, ex Divina Domini Misericordia, alibi: hic quia nominatur Kedorlaomer, et additur, „Re-

„ges qui cum illo," significatur tam bonum quam verum, per Kedorlaomerum bonum, per Reges verum, sed quale fuit Bonum et Verum in principio tentationum Domini, supra dictum.

1678. Et percusserunt Rephaim in Asteroth Karnaim, et Susimos in Ham, et Emim in Schave Kirjathaim, quod significent persuasiones falsi, seu inferna talium, quae Dominus evicit, constat ex significatione Rephaim, Susimorum, et Emim, quod sint similis generis ac Nephilim, qui memorantur, Genes: VI: 4. qui quod significent persuasiones falsi, seu illos qui ex persuasione suae altitudinis et praeeminentiae nihili fecerunt omnia sancta et vera, et qui falsitates infuderunt cupiditatibus, ostensum satis superque est ibi, videatur n: 581. et ex locis ibi adductis, Num: XIII: 33. Deut: II: 10. Esai: XIV: 9. Cap: XXVI: 14, 19. Psalm: LXXXVIII: 11. [1] sunt hic genera persuasionum falsi, quae per hos tres, tum per Choritas in monte Seir, significantur; nam plura genera persuasionum falsi sunt, non modo secundum falsitates, sed etiam secundum cupiditates, quibus adjunguntur aut infunduntur, aut a quibus profluunt et producuntur; quales persuasiones falsi sunt, nusquam constare potest alicui homini, qui vix plus novit, quam quod persuasio falsi et cupiditas mali detur, at in altera vita in sua genera et in suas species distinctissime dispositae sunt: dirissimae persuasiones falsi fuerunt apud eos, qui ante diluvium vixerunt, imprimis apud eos qui Nephilim dicti; hi tales fuerunt, ut persuasionibus suis in altera vita omnem facultatem cogitandi adimant spiritibus ad quos alluunt, ut hi videantur sibi vix vivere, minus aliquid verum posse cogitare; est enim, ut ostensum, communicatio omnium cogitationum in altera vita, quare cum persuasivum tale influit, non potest aliter, quam quasi necare omnem cogitationis aliorum potentiam: tales nefandae gentes fuerunt, contra quas Dominus in prima pueritia pugnavit, et quas evicit; quas nisi Dominus per Adventum suum in mundum evicisset, nusquam aliquis homo hodie in tellure hac superesset, nam omnis homo regitur per spiritus a Domino: hodie iidem ex phantasiis suis circumdati sunt quasi nimbosa petra, e qua jugiter exsurgere conantur, sed incassum, de quibus videatur n: 1265 ad 1272, et prius multoties; qui quoque, et tales, intellecti sunt per Esaiam, „Mortui non vivent, *Rephaim* non

„surgent, eo quod visitasti, et delevisti eos, et perdidisti omnem memoriam eorum," XXVI: 14. et apud Davidem, „Num mortuis facies miraculum, num *Rephaim* surgent, confitebuntur Tibi," Psalm: LXXXVIII: 11. [1] ubi per mortuos non intelliguntur mortui, sed damnati. Sunt quoque hodie, ex orbe imprimis Christiano, quibus quoque persuasiones sunt, sed non tam dirae, quales fuerunt antediluvianis; persuasiones falsi sunt aliae quae partem et voluntariam et intellectualem hominis occupant, tales fuerunt antediluvianorum, et horum quae significantur per Rephaim, Susimos et Emim; at sunt persuasiones falsi aliae quae solum partem intellectualem occupant, ex principiis falsi apud se confirmatis oriundae, hae non ita fortes sunt, nec necativae sicut illorum, sed usque in altera vita spiritibus multum incommodi inferunt, et quoad partem, eorum cogitandi facultatem auferunt; spiritus, qui tales sunt, apud hominem excitant mera confirmantia falsi, sic ut homo non aliter videat quam quod falsum sit verum, et malum sit bonum; est sphaera eorum quae talis; ut primum aliquid veri evocatur ab Angelis, illi suffocant et exstinguunt; homo potest appercipere num a talibus regitur, per id solum, si vera Verbi putat falsa esse, et se confirmat, ut non aliter possit videre; tunc satis certus esse potest, quod tales spiritus apud illum sint, et quod dominentur; similiter illi, qui sibi persuadent, omne emolumentum proprium esse bonum commune, et non aliud pro communi bono reputant, quam quod etiam proprium sit, spiritus mali apud eum tot confirmantia suggerunt, ut non aliter videat; qui tales sunt, ut omne proprium spectant ut commune bonum, aut obvelant specie, quod sit commune bonum, in altera vita similiter faciunt quoad commune bonum ibi: quod talis sit influxus spirituum apud hominem, ex continua experientia ad vivum, datum est nosse.

1674. Vers: 6. *Et Choritas in monte eorum Seir, usque Elparan, quae super in desertum.* Choritas in monte eorum Seir, significat persuasiones falsi ex amore sui: usque Elparan quae super in desertum, significat extensionem.

1675. Choritas in monte eorum Seir, quod significet persuasiones falsi quae ex amore sui, constat ex significatione Choritarum, et ex significatione Seir; quod Choritas attinet, fue-

runt illi qui habitarunt in monte Seir, ut constat ex Genes: XXXVI: 8, 20. seq: ubi Esavus qui dictus Edom; per Esavum seu Edomum significatur in genuino sensu Dominus quoad Humanam Ipsius Essentiam, et quoque per Esavum seu Edomum repraesentatur, ut multis constare potest tam ex historicis quam ex propheticis Verbi, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus; et quia per Choritas repraesentabantur illi qui in persuasionibus falsi sunt, et repraesentativa illo tempore actualiter existebant, ideo quoque simile repraesentatum fuit per id, quod Esavi posteri expulerint Choritas e monte Seir, de quibus apud Mosen ita, « Terra *Rephaim* reputatur etiam « haec, *Rephaim* habitarunt in ea prius, et Ammonitae vocant « eos *Samsumim;* populus magnus et multus et excelsus sicut E- « nakim; et perdidit eos Jehovah a coram illis, et possiderunt « eos, et habitaverunt loco eorum. Quemadmodum fecit *filiis* « *Esavi* habitantibus in *Seir,* quod perdidit *Choritas* a coram « illis, et possiderunt eos, et habitarunt loco eorum, » Deut: II: 20, 21, 22. haec repraesentant et significant idem quod hic de Kedorlaomero, nempe quod Kedorlaomer et reges cum illo percusserint Choritas in monte Seir, nam per Kedorlaomerum, ut dictum, repraesentatur Domini Bonum et Verum in pueritia, ita Domini Humana Essentia quoad Bonum et Verum tunc, quo destruxit persuasiones falsi, hoc est, inferna tali diaboli turba impleta, quae persuasionibus falsi mundum spirituum, et consequenter genus humanum, aggressa est perdere: et quia Esavus seu Edomus Dominum quoad Humanam Essentiam repraesentabat, etiam Mons Seir, ut et Paran, repraesentabant illa quae Humanae Ipsius Essentiae essent, nempe Coelestia amoris, ut constat ex Benedictione Mosis, « Jehovah de Sinai ve- « nit, et exortus est de *Seir* illis, exsplenduit de monte *Paran,* « et venit ex myriadibus sanctitatis, e dextra Ipsius ignis legis « illis, etiam amans populos, » Deut: XXXIII: 2, 3. quod Jehovah exortus e monte Seir, et exsplenduit de monte Paran, non aliud significat quam Humanam Domini Essentiam; quisque scire potest, quod exoriri de monte Seir, et exsplendere de monte Paran non significet montes nec incolas, sed res Divinas, ita coelestia Humanae Domini Essentiae, ex Qua praedicatur quod Jehovah exortus et exsplenduerit: quod Seir, ex Cantico

Deborae et Baraki in Libro Judicum, „Jehovah cum exivisti „e *Seir*, cum egressus es ex *agro Edomi*, terra contremuit, „etiam Coeli stillarunt, etiam nubes stillarunt aquas, montes „defluxerunt, hic Sinai coram Jehovah Deo Israëlis," V: 4, 5. ubi exire e Seir et egredi ex agro Edomi, nec aliud significat Adhuc manifestius in prophetia Bileami, qui fuit unus ex filiis orientis seu ex Syria, ubi Antiquae Ecclesiae residuum fuit, apud Mosen, „Video Ipsum, et non jam, conspicio Ipsum, et „non propinquus, orietur stella e Jacobo, et surget sceptrum „ex Israële, et erit *Edomus* haereditas, et erit haereditas *Seir*, „hostium illius," Num: XXIV: 17, 18. ubi videre Ipsum et non jam, conspicere Ipsum, et non propinquus, est adventus Domini in mundum, cujus Humana Essentia dicitur stella e Jacobo, quae oritura, tum Edomus et Seir; quod non Edomus et Seir fieret haereditas, unicuique constare potest; quod haereditas Seir hostium illius, seu mons hostium illius, est idem ac multoties alibi, quod expellendi hostes, et possidenda terra eorum. Quod etiam mons Paran seu Elparan idem significet, qui in hoc versu nominatur, constat quoque apud Habakuk, „Deus „a Themane veniet, et Sanctus de *monte Paran*, selah, texit „coelos honor Ipsius, et laude Ipsius impleta est terra," III: 3. sed sciendum, quod montes et terrae, significationem habeant et accipiant ab habitatoribus qui ibi, quando Choritae ibi habitarunt, a Choritis, et quando expulsi, ab illis qui expulerunt, sicut ab Esavo seu Edomo, et quoque aliunde, quare in utroque sensu, in genuino et opposito; in genuino pro Humana Domini Essentia, in opposito pro amore sui; Humana Domini Essentia est Ipse Amor coelestis; Amori coelesti oppositum est amor sui; ita Choritae hic significant persuasiones falsi ex amore sui. Sunt persuasiones falsi ex amore sui, et persuasiones falsi ex amore mundi, illae persuasiones nempe quae ex amore sui, sunt foedissimae; at persuasiones ex amore mundi, non ita foedae; illae seu persuasiones falsi ex amore sui, sunt oppositae coelestibus amoris, hae seu persuasiones falsi ex amore mundi, sunt oppositae spiritualibus amoris; persuasiones ex amore sui secum ferunt, quod imperare velint super omnia, et quantum eis relaxantur vincula tantum ruunt, usque ut imperare velint super universum, et quod quoque ostensum, super

Jehovam; quare persuasiones illius generis nusquam tolerantur in altera vita; at persuasiones ex amore mundi non eo usque ruunt, inde modo insaniae quod non contenti sint sua sorte, sed affectent vane gaudium coeleste, et sibi appropriare velint aliorum bona, non ita animo imperandi; sed differentiae illarum persuasionum sunt innumerabiles.

1676. Usque Elparan, quae super in desertum, quod significet extensionem, constare potest ex eo, quod Choritae percussi sint, et profugati eo usque; desertum Paran memoratur, Gen: XXI: 21. Num: X: 12. Cap: XII: 16. Cap: XIII: 3, 26. Deut: I: 1. Quid per Elparan, quae in deserto, hic significatur, non ita potest exponi, modo quod prima Domini victoria super Inferna per istas gentes significata, adhuc non ulterius se extenderit; sed quousque se extendit, significatur per Elparan super in desertum. Cui arcana coelestia non scire datum, is putare potest, quod non opus fuisset adventu Domini in mundum ad pugnandum cum infernis, et per tentationes in se admissas illa debellare et vincere, cum usque ex Omnipotentia Divina potuissent subjugari, et in infernis suis includi; sed usque quod ita se res habeat, constans est veritas; ipsa arcana evolvere solum quoad communissima, foret integrum opus, tum quoque foret dare occasiones ad ratiocinia de mysteriis Divinis, quae mentes humanae, utcunque evolverentur, non caperent, et plerique non capere vellent: quare satis est, ut sciant, et quia ita est, ut credant, quod veritas aeterna sit, nisi Dominus venisset in mundum, et per tentationes in se admissas subjugaverit et evicerit inferna, quod periisset genus humanum, et quod non salvari aliter potuissent, etiam qui in tellure hac fuerunt a tempore Antiquissimae Ecclesiae.

1677. Vers: 7. *Et reversi sunt et venerunt ad En Mischpath, haec Kadesch, et percusserunt omnem agrum Amalekitarum, et etiam Emorraeum habitantem in Chazezon Thamar.* Reversi sunt et venerunt ad En Mischpath, haec Kadesch, significat continuationem: et percusserunt omnem agrum Amalekitarum, significat genera falsorum: et etiam Emorraeum habitantem in Chazezon Thamar, significat genera malorum, quae inde.

1678. Reversi sunt et venerunt in En Mischpath, haec

Kadesch, quod significet continuationem, constat ab illis quae praecedunt, et ab illis quae sequuntur; agitur hic nunc de falsis et malis inde; falsa significantur per Amalekitam, et mala inde per Emorraeum in Chazezon Thamar: per Kadesch significantur vera, tum quoque contentiones de veris; hic quia de falsis, et de malis inde, agitur, quae evicit Dominus in prima sua pugna, hic nominatur En Mischpath, haec Kadesch, quia contentio fuit de veris. Quod Kadesch significet vera de quibus contenditur, constat apud Ezechielem, ubi termini Terrae Sanctae describuntur, „Angulus meridiei versus austrum, a *Thamar* usque ad aquas Meriboth (:contentionum:) *Kadeschum*, „haereditatem ad mare magnum, et angulum austri versus meridiem," XLVII: 19. Cap: XLVIII: 28. ubi meridies pro luce veritatis, terminus ejus quo significatur contentio de veris, dicitur Kadesch. *Kadesch* quoque fuit, ubi Moses percussit petram, e qua exiverunt aquae, quae aquae vocatae sunt Méribah ex contentione, Num: XX: 1, 2, 11, 13. per petram, ut notum, significatur Dominus, per aquas in sensu interno Verbi, spiritualia, quae sunt vera, aquae Meribah dictae quia de illis contentio: quod etiam dictae aquae contentionis Kadesch, constat apud Mosen, „Rebellastis ori meo in deserto Zin, in „contentione concionis, ut sanctificaretis Me per aquas in oculis eorum, hae aquae *contentionis Kadesch* deserti Zin," Num: XXVII: 14. Deut: XXXII: 51. Similiter fuit in *Kadesch*, quo reversi exploratores e terra Canaane, et ubi murmurarunt et contenderunt, non volentes intrare in terram, Num: XIII: 26. Ex his constat, quod En Mischpath seu fons judicii aut fons Mischpath Kadesch significet contentionem de veris, et sic continuationem. Quia hic historica vera sunt, ac ita factum, apparere potest, sicut non talia repraesentata sint et significata per loca quo venit, et per gentes, quas percussit Kedorlaomer; sed historica omnia in Verbo sunt repraesentativa et significativa, tam quoad loca, quam quoad gentes, ut et quoad facta, ut manifeste constare potest ab omnibus tam in Historicis Verbi quam in Propheticis.

1679. Et percusserunt omnem agrum Amalekitarum, quod significet genera falsorum, constat a repraesentatione et significatione gentis Amalekitae; per omnes gentes quae fuerunt in

terra Canaane repraesentata sunt genera falsorum et malorum, ut ex sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, constabit; per Amalekitas significata sunt falsa, per Emorraeos in Chazezon Thamar mala ex falsis; quod per Amalekitas falsa, quibus oppugnantur vera, constare potest ab illis quae de Amalekitis memorantur Exod: XVII: 13 ad f. Num: XIII: 29. Cap: XXIV: 20. Deut: XXV: 17, 18, 19. Jud: V: 13, 14. 1 Sam: XV: 1 ad f. Cap: XXVII: 8. Psalm: LXXXIII: 8, 9. Per Rephaim, Susimos, Emim, Choritas, de quibus in vers: 5, 6, significatae sunt persuasiones falsi, oriundae ex cupiditatibus mali, hoc est, ex malis, hic autem per Amalekitas et Emorraeum in Chazezon Thamar significantur falsa ex quibus mala; aliud est falsum ex malo, et aliud falsum et inde malum; falsa scaturiunt vel ex cupiditatibus, quae sunt voluntatis, vel ex principiis captis quae sunt intellectus; falsa ex cupiditatibus quae sunt voluntatis, sunt foeda, nec ita exstirpari se patiuntur, quia ipsi vitae hominis cohaerent; ipsa vita hominis est quod cupit, hoc est, quod amat, dum confirmat apud se hanc vitam, seu cupiditatem aut amorem, omnia confirmantia sunt falsa, et implantantur ejus vitae; tales fuerunt antediluviani: falsa autem ex principiis captis, quae sunt intellectus, non ita radicari possunt in parte voluntaria hominis; sicut sunt doctrinalia falsa aut haeretica, haec ab origine extra voluntatem inchoant, et ab imbuitione talium ab infantia, et dein a confirmatione in aetate adulta; at quia falsa sunt, non possunt aliter quam producere mala vitae; ut qui credit mereri salutem per opera, et se confirmat in eo, ipsum meritum, justificatio sui, et confidentia, sunt mala quae inde; et vicissim, qui credit, pietatem vitae non dari posse nisi meritum ponatur in operibus, malum inde est quod exstinguat apud se omnem pietatem vitae, et se dedat cupiditatibus et voluptatibus; similiter in aliis multis: talia falsa et inde mala sunt, de quibus in hoc versu agitur.

1680. Et etiam Emorraeum habitantem in Chazezon Thamar, quod significet genera malorum quae inde, constat ex illis quae nunc dicta sunt, tum a repraesentatione et significatione Emorraeorum, de qua in Cap: seq: XV ad vers: 16. Quod mala et falsa attinet, contra quae Dominus pugnavit, sciendum,

quod fuerint infernales spiritus qui in malis et falsis, hoc est, quod fuerint Inferna talibus impleta, quae continue infestabant genus humanum; infernales non aliud cupiunt quam perdere unumquemque, nec plus voluptatis percipiunt, quam dum cruciant: distinguuntur in altera vita omnes spiritus ex eo; qui malum cupiunt contra alios, sunt spiritus infernales seu diabolici; qui autem bonum aliis volunt, sunt spiritus boni et angelici; homo potest scire, inter quos est, num inter infernales vel inter angelicos; si proximo intendit malum, de illo non nisi malum cogitat, et cum potest etiam actualiter facit, et in eo delectatur, is est inter infernales, et fit etiam infernalis in altera vita; at qui proximo intendit bonum, et de illo non nisi bonum cogitat, et cum potest actualiter facit, is est inter Angelicos, et fit etiam Angelus in altera vita; hoc characteristicon est, examinet quisque se secundum hoc, qualis est: nihil est, quod non malum faciat cum non potest nec audet, et nihil est quod bonum faciat sui causa, haec sunt externa quae removentur in altera vita, homo est ibi sicut cogitat et intendit; sunt plures qui ex habitu in mundo bene loqui possunt, sed appercipitur illico num mens seu intentio consentit, si non, rejicitur inter infernales sui generis et speciei.

1681. Vers: 8, 9. *Et exivit Rex Sodomae, et Rex Amorae, et Rex Admae, et Rex Zeboim, et Rex Belae, haec Zoar, et ordinaverunt cum iis praelium in valle Siddim; cum Kedorlaomero Rege Elam, et Thideale Rege Goiim, et Amraphele Rege Schinear, et Arjocho Rege Ellasar; quatuor Reges cum quinque.* Exivit rex Sodomae, et rex Amorae, et rex Admae, et rex Zeboim, et rex Belae haec Zoar, significant, ut prius, mala et falsa communiter regnantia: et ordinaverunt cum iis praelium, significant quod aggressi: in valle Siddim, significat, hic ut prius, immundum: cum Kedorlaomero rege Elam, et Thideale rege Goiim, et Amraphele rege Schinear, et Arjocho rege Ellasar, significant vera et bona in Externo Homine; Kedorlaomer rex Elam, vera; Thideal rex Goiim, bona; caeteri, quae inde: quatuor reges cum quinque, significat horum unionem, et illorum disunionem.

1682. Exivit rex Sodomae, et rex Amorae, et rex Admae, et rex Zeboim, et rex Belae, haec Zoar, quod significent mala et

falsa communiter regnantia, constat ab illis quae dicta supra ad vers: 2, de iisdem, quod sint cupiditates mali, et persuasiones falsi; ibi in genere per eosdem reges significata sunt omnia mala, et omnia falsa, seu quod idem est, cupiditates mali, et persuasiones falsi, quare dictum quod cum illis bellum factum; postea agitur de bello cum Rephaim, Susimis, Emim, et Choritis; tum cum Amalekita et Emorraeo, demum cum his regibus, qui principio nominati sunt, hic ideo per eosdem reges significantur solum mala et falsa regnantia, quae sunt minoris gradus.

1683. Quod ordinaverunt cum iis praelium, significet quod aggressi, constat ex significatione ordinare praelium, quod sit oppugnare, nam quod ii rebellaverint, dicitur supra vers: 3: patet quoque ex eo, quod mali spiritus sint qui aggrediuntur; ita enim se res habet, Dominus nusquam cum aliquo inferno inchoavit pugnam, sed Inferna Ipsum aggressa sunt; ut fit quoque apud unumquemvis hominem qui in tentatione est, seu in pugna cum malis spiritibus, apud eum nusquam angeli aggrediuntur, sed semper et continue mali seu infernales spiritus; angeli solum avertunt et defendunt; hoc venit a Domino, qui nusquam alicui, si vel foret omnium pessimus et infensissimus hostis, malum inferre vult, aut eum detrudere in infernum, sed is est qui sibi malum infert, et praecipitat in infernum: hoc quoque sequitur a natura mali, et a natura boni; natura mali est, ut unumquemvis lacessere velit; natura boni est, ut nullum; mali in ipsamet sua vita sunt, cum aggrediuntur, continue enim cupiunt perdere; boni in ipsamet sua vita sunt, cum neminem aggrediuntur, et cum usum praestare possunt alios a malis defendendo.

1684. In valle Siddim, quod significet immundum, constat ab illis quae supra ad vers: 3, de valle Siddim, et mari salis, dicta sunt.

1685. Cum Kedorlaomero rege Elam, et Thideale rege Goiim, et Amraphele rege Schinear, et Arjocho rege Ellasar, quod significet vera et bona in Externo Homine, constat ex significatione eorundem in vers: 1. hujus capitis.

Quod Kedorlaomer rex Elam significet vera, et Thideal rex Goiim bona, et caeteri quae inde, constat ex eo, quod hic alio ordine recenseantur iidem Reges ac supra vers: 1. ibi tertio lo-

co, hic primo Kedorlaomer rex Elam; et ibi quarto loco, hic secundo Thideal rex Goiim: est Verum quod primum est pugnae, ex Vero enim pugnatur, nam ex Vero noscitur quid falsum et quid malum, quare pugnae tales nusquam existunt antequam homo imbutus est scientiis et cognitionibus veri et boni, inde per Kedorlaomerum, qui primo loco hic nominatur, significatur Verum quod fuit apud Dominum; quod quoque constat ex significatione Elami, quod sit fides ex charitate, quod idem est ac verum, ut ostensum prius est Cap: X: ad vers: 22. inde sequitur, quod Thideal rex Gojim, seu gentium, significet Bonum; et quod caeteri reges vera et bona, quae sunt inde.

1686. Quatuor reges cum quinque, quod significet horum unionem, et illorum disunionem, constare potest a significatione quatuor, et a significatione quinque; quatuor significant unionem quia paria, sicut quoque duo cum spectant *conjugia rerum*, ut quoque observatum n: 720; quinque *autem disunionem* quia parum, ut ostensum n: 649, se habent omnia praedicate ad rem de qua agitur.

1687. Vers: 10. *Et vallis Siddim putei putei bituminis; et fugerunt rex Sodomae et Amorae, et ceciderunt ibi, et residui in montem fugerunt.* Vallis Siddim putei putei bituminis, significat immundum falsitatum et cupiditatum: et fugerunt rex Sodomae et Amorae et ceciderunt ibi, significat quod mala et falsa illa victa: et residui in montem fugerunt, significat quod non omnes; mons est amor sui et mundi.

1688. Vallis Siddim putei putei, seu plena puteis *bituminis*, quod significet immundum falsitatum et cupiditatum, constat a significatione Siddim, quod sit immundum, de qua supra ad vers: 8: tum a significatione puteorum, quod sint falsitates, et bituminis quod sint cupiditates; putei vocantur falsitates ex immunda aqua, et bitumen cupiditates ex foedo sulphureo nidore in tali aqua.

1689. Quod fugerunt rex Sodomae et Amorae, et ceciderunt ibi, significet quod mala et falsa illa victa, constat ex significatione Sodomae et Amorae, quod sint mala cupiditatum, et falsa persuasionum, de qua supra; hic rex Sodomae et Amorae pro omnibus malis et falsis etiam per caeteros reges significatis: tum ex significatione fugere et cadere, quod sit vinci.

1690. Quod residui in montem fugerunt, significet quod non omnes, constat absque explicatione, ex eo quod residui facti, qui aufugerunt. In sensu interno agitur de Tentationibus, quos sustinuit Dominus in pueritia, de qua nihil memoratur in Verbo Novi Testamenti, solum de Tentatione in deserto, seu mox postquam venit ex deserto, et denique de ultima Tentatione in Gethsemane, et porro: quod Domini Vita a prima pueritia usque ad ultimam horam vitae in mundo fuerit continua Tentatio et continua Victoria, constat a pluribus in Verbo Veteris Testamenti, et quod non cessaverit cum Tentatione in deserto, constat ab his apud Lucam, „Postquam absolvit omnem tentationem diabolus, *destitit ab Ipso ad tempus*," IV: 13. tum ex eo quod usque ad mortem crucis tentatus sit, sic ad ultimam horam vitae in mundo; inde patet quod tota Domini vita in mundo a prima pueritia fuerit continua Tentatio et continua Victoria, ultima fuit cum super cruce oravit pro inimicis, ita pro omnibus in universo terrarum orbe. In verbo vitae Domini, apud Evangelistas, non memoratur, praeter ultimam, quam Tentatio Ipsius in deserto; plura discipulis non detecta sunt; quae detecta, secundum sensum literae tam levia apparent, ut vix aliquid, nam ita dicere et ita respondere, non est aliqua tentatio, cum tamen gravior fuit, quam usquam aliqua mens humana capere et credere possit; nemo scire potest quid tentatio, nisi qui in illa fuit; Tentatio quae memoratur apud Matth: IV: 1 ad 11. Marc: I: 12, 13. Luc: IV: 1 ad 13. continet in summa Tentationes, nempe quod ex amore erga universum genus humanum pugnaverit contra amores sui et mundi, quibus repleta fuerunt Inferna: omnis tentatio fit contra amorem in quo est homo, in quali gradu est amor in tali fit tentatio; si non contra amorem, nulla est tentatio; amorem alicujus destruere, est ipsam vitam, nam amor est vita; Domini vita fuit Amor erga universum genus humanum, et quidem tantus et talis, ut non nisi quam purus Amor; contra hanc Ipsius vitam admissae sunt Tentationes continuae, ut dictum, a prima pueritia ad ultimam horam in mundo: Amor, qui fuit ipsissima Domini vita, significatur per „quod esuriverit, et quod diabolus dixerit; si „Filius es Dei, dic lapidi huic, ut fiat panis, et quod responderit Jesus, scriptum est, quod non per panem solum victu-

„rus sit homo, sed per omne verbum Dei," Luc: IV: 2, 3, 4. Matth: IV: 2, 3, 4. Quod pugnaverit contra amorem mundi, seu omnia quae sunt amoris mundi, significatur per quod „deduxerit Ipsum diabolus in montem altum, et monstraverit Ipsi omnia regna orbis terrarum in momento temporis, et quod „dixerit, tibi dabo potestatem hanc omnem, et gloriam eorum, „quia mihi data est, et cui voluero, do eam; tu ergo si adoraveris coram me, erunt tibi omnia; sed respondens Ipsi Jesus „dixit, abi post Me satana, scriptum namque est, adorabis „Dominum Deum tuum, et Illi Soli servies," Luc: IV: 5, 6, 7, 8. Matth: IV: 8, 9, 10. Quod contra amorem sui, et omnia quae sunt amoris sui, significatur per haec, „Assumsit Ipsum diabolus in sanctam urbem, et statuit Ipsum super pinnulam templi, et dixit ipsi, si Filius es Dei, mitte Te Ipsum deorsum, scriptum enim est, angelis suis praecipiet de te, et „super manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum; dixit ei Jesus, iterum scriptum est, non tentabis „Dominum Deum tuum," Matth: IV: 5, 6, 7. Luc: IV: 9, 10, 11, 12. Continua Victoria significatur per haec, quod post Tentationem, „Angeli accesserint et ministraverint Ipsi," Matth: IV: 11. Marc: I: 13. In summa, Dominus a prima pueritia usque ad ultimam horam vitae in mundo, ab omnibus infernis oppugnatus est, quae continue ab Ipso expugnata, subjugata et victa, et hoc unice ex Amore erga universum genus humanum, qui amor quia non fuit humanus sed Divinus, et quantus amor tanta tentatio, constare potest, qualis pugnarum gravitas fuit, et a parte infernorum quanta ferocia: quod haec ita se habuerint, pro certo scio.

1691. Quod mons sit amor sui et amor mundi, constare potest a significatione montis, de qua mox. Omne malum et falsum, existit ab amore sui et amore mundi, non alia origo illorum est; amor enim sui et mundi sunt opposita amori coelesti et spirituali; et quia opposita, sunt ii qui coelestia et spiritualia Regni Dei destruere continue conantur; ex amore sui et mundi existunt omnia odia, ex odiis omnes vindictae et crudelitates, ex illis et his omnes doli, in summa omnia inferna. Quod per montes in Verbo significetur amor sui et mundi, constare potest ab his locis; apud Esaiam, „Oculi superbiae hominis hu-

„miliabitur, et deprimetur altitudo hominum; dies Jehovae Zebaoth super omnem superbum et altum, super omnes *Montes* „altos, et super omnes *colles* elatos, et super omnem *turrim* „*excelsam*," II: 11, 12, 14, 15. manifeste montes alti pro amore sui, et colles elati pro amore mundi: apud Eundem, „Omnis vallis extolletur, et omnis *Mons* et *collis* humiliabuntur," XL: 4. etiam manifeste pro amore sui et mundi: apud Eundem, „Vastabo *Montes* et *colles*, et omnem herbam eorum arefaciam," XLII: 15: similiter montes pro amore sui, et colles pro amore mundi: apud Ezechielem, „Diruentur *Montes*, et „cadent gradus, et omnis murus in terram cadet," XXXVIII: 20: apud Jeremiam, „Ecce Ego contra te, *Mons* perdens, „perdens universam terram, et extendam manum meam contra „te, et devolvam te de *petris*, et dabo te in *Montem combu*„*stionis*," LI: 25. ubi de Babele et Chaldaea, per quas quod amor sui et mundi significetur, prius ostensum: in Cantico Mosis, „Ignis accensus est in ira mea, et ardebit usque ad *infer*„*num infimum*, et comedet terram et proventum ejus, et in„flammabit fundamenta *Montium*," Deut: XXXII: 22. fundamenta montium pro infernis, ut manifeste dicitur, fundamenta montium vocantur, quia amor sui et amor mundi ibi regnant, et inde sunt: apud Jonam, „Circumdederunt me aquae usque „ad animam, abyssus circumcinxit me, alga alligata capiti meo; „ad *excisiones Montium* descendi; terrae vectes super me in „aeternum, at ascendere fecisti e fovea vitas meas, Jehovah „Deus Mi," II: 6, 7. tentationes Domini contra inferna per Jonam, cum erat in ventre piscis magni, prophetice ita describuntur; ut quoque alibi in Verbo, cumprimis apud Davidem; qui in tentationibus est, in infernis est; in infernis esse, nihil facit locus, sed status. Quia Montes et Turres significant amorem sui et mundi, inde constare potest, quid significatur per id, quod Dominus ductus a diabolo super montem altum et super pinnam templi, nempe in omnium extremas tentationum pugnas contra amores sui et mundi, hoc est, contra inferna. Montes etiam in opposito sensu, ut solitum, significant amorem coelestem et spiritualem, ut ostensum prius n: 795, 796.

1692. Quid Tentationes seu pugnae tentationum efficiunt, vix aliquis scire potest; sunt illa media quibus resolvuntur et

discutiuntur mala et falsa, et quibus inducitur pro illis horror, et non modo datur sed etiam corroboratur conscientia, et sic regeneratur homo; quae causa est, quod, qui regenerantur, mittantur in pugnas, et subeant tentationes; et qui non in vita corporis, illi in altera vita, si tales sint ut regenerari queant; quare Ecclesia Domini vocatur pugnans: sed Solus Dominus ex propriis viribus seu ex propria potentia sustinuit pugnas tentationum crudelissimas, nam omnibus infernis circumfusus fuit, et continue illa evicit: Solus Dominus etiam est, qui pugnat apud homines qui in pugnis tentationum sunt, et Qui vincit; homo ex propria potentia ne hilum efficere potest contra malos seu infernales spiritus, nam cohaerent cum infernis ita, ut si unum superaretur, alterum superirrueret, et sic in aeternum; sunt sicut Mare quod incumbit singulis partibus aggeris, si perrumperetur agger rima seu fossula, nusquam mare desineret, quin perrumperet et inundaret usque dum nihil superstes sit; ita se haberet, nisi Dominus Solus sustineret pugnas tentationum apud hominem.

1693. Vers: 11. *Et sumserunt omnes opes Sodomae et Amorae, et omnem cibum eorum, et abiverunt.* Sumserunt omnes opes Sodomae et Amorae, significat quod deprivati potentia malum agendi: et omnem cibum eorum, significat quod potentia falsum cogitandi: et abiverunt, significat quod ita relicti.

1694. Quod sumserunt omnes opes Sodomae et Amorae, significet quod deprivati potentia malum agendi, constat a significatione sumere opes alicujus; per opes Sodomae et Amorae in sensu interno non aliud intelligitur, quam malum et falsum, malum hic significatur per opes, et falsum per cibum: opes et divitiae spirituales respective ad bonos, non sunt aliud quam bona et vera, quibus donantur et ditantur a Domino; ita opes et divitiae respective ad malos, non sunt aliud quam mala et falsa, quae sibi ipsis acquisiverunt; talia etiam per opes in Verbo significantur: ex his constat, quod sumere opes Sodomae et Amorae, sit privare eos potentia malum agendi.

1695. Quod omnem cibum eorum, significet quod potentia falsum cogitandi, constat a significatione cibi; quid cibus coelestis, spiritualis et naturalis, quo fruuntur in altera vita,

ostensum est prius, n: 56, 57, 58, 680, 681. haec quoque correspondent cibo corporis, ideo quoque repraesentantur in Verbo per cibum; et appellantur cibus; cibus autem spirituum malorum et infernalium est quod contrarium est sapientiae, intelligentiae, et verae scientiae, quod est omne falsum; hoc cibo etiam sustentantur, quod mirum, spiritus mali; quod sustententur, causa est, quia vita eorum est; nisi detur iis copia vituperandi verum, imo blasphemandi, non possunt vivere; at usque non datur iis licentia cogitandi et loquendi falsum, nisi quod ex malo eorum, non autem quod contra eorum malum proprium, nam hoc est dolus; quantum enim ex malo suo loquuntur falsum, tantum ex vita sua, et quoque tunc ignoscitur iis, quia tales sunt, ut aliter vivere nequeant. Quod deprivati sint potentia malum agendi et falsum cogitandi, ita se res habet; in pugnis tentationum permittitur malis spiritibus depromere omne malum et falsum quod est apud hominem, et ex malo et falso hominis pugnare; cum autem victi sunt, tunc non amplius licet eis id facere, nam percipiunt illico apud hominem, quod bonum et verum confirmatum est; talis perceptio datur spirituum prae homine; ex ipsa sphaera hominis confirmati in vero et bono, noscunt illico, quomodo se habet, quid responsum habituri, et plura; hoc constat manifeste apud hominem regeneratum spiritualem, apud quem aeque sunt spiritus mali, ac apud non regeneratum, sed subjugati sunt et serviunt: haec significantur per quod potentia malum agendi et falsum cogitandi deprivati sint.

1696. Quod abiverunt, significet quod relicti, constat absque explicatione.

1697. Vers: 12. *Et sumserunt Lothum, et acquisitionem ejus, filium fratris Abrami, et abiverunt; et is habitans in Sodoma.* Sumserunt Lothum et acquisitionem ejus filium fratris Abrami et abiverunt, significat, quod bona et vera apparentia, quae in se non bona et vera sunt, occupaverint Externum hominem, et omnia quae ibi essent: et is habitans in Sodoma, significat statum illius.

1698. Quod sumserunt Lothum et acquisitionem ejus, filium fratris Abrami, et abiverunt, significet quod bona et vera apparentia, quae in se non bona et vera sunt, occupaverint Ex-

ternum hominem, et omnia quae ibi essent, constat a significatione Lothi, qui quod significet apud Dominum, Sensualem seu Externum Hominem, prius aliquoties dictum et ostensum est, et quidem hic Externum Hominem quoad bona et vera apparentia, quae hic sunt acquisitio Lothi; quod bona et vera illa apparuerint ut bona et vera in prima pueritia, et non in se ita fuerint, prius explicatum est, sed quod per gradus purificata sint, et quidem per pugnas tentationum, ex illis quae de tentationibus dicta sunt, constare potest.

1699. Et is habitans in Sodoma, quod significet statum illius, constat a significatione Sodomae.

1700. Vers: 13. *Et venit evasor, et indicavit Abramo Hebraeo, et is habitans in quercetis Mamre Emorraei, fratris Eschkoli, et fratris Aneri; et hi viri foederis Abrami.* Venit evasor et indicavit Abramo Hebraeo, significat quod perciperet Dominus ex interiori Ipsius Homine; Abram Hebraeus est Interior Homo cui adjunctus Internus seu Divinus: et is habitans in quercetis Mamre Emorraei, significat statum perceptionis ex Rationali homine: fratris [2] Eschkoli et fratris Aneri, et hi viri foederis Abrami, significat statum Rationalis hominis quoad Externum, ejus bona et vera qualia essent.

1701. Quod venit evasor et indicavit Abramo Hebraeo, significet quod perciperet Dominus ex Interiori Ipsius Homine, constat ex significatione Abrami Hebraei, quod sit Interior Homo conjunctus Interno, de qua mox infra; et quia in interno sensu praedicantur haec de Domino, et historica sunt repraesentativa, patet quod, „Venit evasor et indicavit," non aliud significet, quam quod Dominus perceperit: quod in Externo Homine peragitur, Interior Homo percipit sicut foret quasi quis indicaret; Dominus, Qui perceptionem omnium, quae fiebant, habuit, manifeste novit qualia et unde illa, quae apud Ipsum existebant; ut si quid mali occuparet Externi hominis affectiones, aut si quid falsi ejus cognitiones; non potuit non nosse quale esset, et unde, sed etiam quinam spiritus mali excitarent illa, et quomodo excitarent, praeter plura; nam talia et innumerabilia alia non latent Angelos, et vix homines qui perceptionem coelestem habent, minus Dominum.

1702. Quod Abram Hebraeus sit Interior homo, cui adjunctus Internus seu Divinus, constare potest a significatione Abrami Hebraei, seu a cognominatione Abrami, quod hic dicatur Hebraeus, in praecedentibus et in sequentibus, ubi de Abramo, non appellatur Hebraeus, hic solum, quare distinctum quid apud Dominum repraesentatur et significatur per Abramum Hebraeum; quid repraesentatur et significatur, constare potest a sensu interno, nempe quod sit Interior Homo adjunctus Interno seu Divino, ut quoque constare potest a serie rerum in sensu interno; Hebraei in Verbo nominantur, cum significatur aliquid servitii, qualecunque sit, ut a sequentibus constare potest; Interior Homo talis est, quod inserviat Interno seu Divino, quare hic Interior homo appellatur Abram Hebraeus. Quid Interior homo, vix aliquis novit, quare paucis dicendum; Interior Homo est medius inter Internum et Externum; per Interiorem Hominem communicat Internus cum Externo, absque illo medio, nusquam dari potest aliqua communicatio; coeleste est distinctum a naturali, et adhuc magis a corporeo, nisi sit medium per quod communicatio, nusquam coeleste potest operari in naturale, minus in corporeum; Interior Homo est qui dicitur Rationalis homo, qui homo, quia est medius, communicat cum Interno, ubi est ipsum bonum et verum, et quoque communicat cum exteriori, ubi est malum et falsum; per communicationem cum Interno potest homo cogitare de coelestibus et spiritualibus seu spectare sursum, quod bestiae nequeunt; per communicationem cum Exteriori potest homo cogitare de mundanis et corporeis, seu spectare deorsum, vix aliter ac bestiae quae similiter ideam terrestrium habent; verbo, Interior seu medius homo est Ipse Rationalis Homo, qui spiritualis aut coelestis est cum spectat sursum, at animalis cum spectat deorsum: notum est, quod homo scire possit, quod aliter loquatur quam cogitat, et aliter faciat quam vult, et quod simulatio ac dolus detur, tum quod ratio seu rationale sit, quodque hoc interius quia dissentire possit; ut et quod apud regenerandum aliquid interius sit quod pugnat cum exteriori; hoc interius, quod aliter cogitat et aliter vult et quod pugnat, est interior homo; in interiori hoc homine est conscientia apud spiritualem hominem, et est perceptio apud coelestem: Interior hic

Homo conjunctus Interno Divino apud Dominum, est qui hic appellatur Abram Hebraeus.

1703. Quod Hebraeus in Verbo praedicetur de illis quae sunt alicujus servitii, constat a sequentibus locis; apud Mosen, „Quando vendetur tibi frater tuus *Hebraeus* aut *Hebraea*, et „*serviet* tibi sex annos, et in anno septimo dimittes eum liberum „a tecum," Deut: XV: 12. ubi Hebraeus et Hebraea dicitur, quia de servitio agitur: apud Jeremiam, „A fine septem anno„rum dimittetis quisque fratrem suum *Hebraeum*, qui venditus „fuerit tibi, et *serviverit* tibi sex annos," XXXIV: 9. 14. ubi similiter Hebraeus dicitur, quia de servitio; alioquin filii Jacobi apud Prophetas non Hebraei vocantur: apud Samuelem, „Philistaei dicebant, confortamini et estote in viros, ne *servia*„*tis Hebraeis*, sicut *serviverunt* vobis," 1 Sam: IV: 9. similiter: apud Mosen, „Dixit Jehovah ad Mosen, intra ad Pha„raonem, et loquaris ad eum, sic dixit Jehovah Deus *Hebraeo*„*rum*, dimitte populum meum, ut *serviant* Mihi," Exod: IX: 1: 13. Cap: X: 3. ubi quoque ex servitio vocati sunt Hebraei. Potipharis uxor de Josepho, „Clamavit ad viros domus suae, et „dixit eis, videte, adduxit nobis virum *Hebraeum*, ad illuden„dum nobis," Gen: XXXIX: 14. Hebraeus dicitur, quia ibi erat servus: princeps pincernarum ad Pharaonem, „Nobiscum „erat puer *Hebraeus*, *servus* principis satellitum, et interpre„tatus est nobis somnia," Gen: XLI: 12, et praeterea Aegyptii vocabant filios Israëlis *Hebraeos*, quia erant servi, seu in servitute, ut notum, Exod: I: 15, 16, 19. et alibi.

1704. Et is habitans in quercetis Mamre Emorraei, quod significet statum perceptionis ex rationali homine, constat ex significatione querceti, et quercetorum Mamre Emorraei, de qua prius, n: 1442, 1443, 1616.

1705. Fratris Eschkoli et fratris Aneri, et hi viri foederis Abrami, quod significent statum Rationalis hominis quoad Externum, ejus bona et vera qualia essent, constare potest a significatione illorum, de quibus infra ad vers: 24, ubi quoque nominantur: ut paucis dicatur, per Mamre, Eschkol et Anerum repraesentantur et significantur angeli qui apud Dominum, cum in prima pueritia pugnavit, qui adaequati fuerunt bonis et veris tunc apud Dominum; ex bonis et veris nominantur; nos-

quam aliquis angelus in coelo aliquod nomen habet, sed sunt bona et vera, ex quibus praedicantur nomina, sicut Michael et alii Angeli in Verbo, nusquam tales sunt, sed ita nominantur ex officio qualicunque sunt: hic Mamre, Eschkol et Aner similiter, sed repraesentative.

1706. Vers: 14. *Et audivit Abram, quod captivus factus frater ejus, et expedivit initiatos suos, natos domus suae, octodecim et trecentos, et persequutus est usque Dan.* Audivit Abram, quod captivus factus frater ejus, significat quod perceperit Interior Homo in quali statu esset Externus: et expedivit initiatos suos, natos domus suae, significat illa bona apud Externum Hominem, quae nunc liberata a jugo servitutis: octodecim et trecentos, significat qualitatem illorum: et persequutus usque Dan, significat purificationis initium.

1707. Quod audivit Abram quod captivus factus frater ejus, significet quod perceperit Interior Homo in quali statu esset Externus, constat a significatione Abrami in versu mox praeced: quod sit Interior Homo cui adjunctus Internus seu Divinus; et ex significatione Lothi quod sit Externus Homo, ut prius ostensum est; tum ex significatione audire quod captivus frater ejus, quod sit percipere in quali statu esset, nempe ut in vers: 12. dictum, quod bona et vera apparentia occupaverint illum: haec ita se habent; Interior Homo per Abramum Hebraeum intellectus, cum perciperet quod bona et vera, ex quibus pugnatum, non essent bona et vera nisi apparenter, et quod illa occupaverint totum Externum Hominem per Lothum filium fratris significatum, tunc Interior Homo, seu Internus Divinus per Interiorem Hominem purificavit illa; hoc quomodo fit, nusquam aliquis scire potest, nisi cui revelatum est, influxus enim Interni Hominis per Interiorem seu Medium in Externum, est arcanum, cumprimis hoc tempore, cum pauci, si ulli, norunt quid Interior Homo, minus quid Internus; quid Internus et Interior Homo, vide mox supra ad vers: 13; sed hic qualis influxus sit, paucis dicetur; Internus Homo apud unumquemvis hominem est solius Domini, nam ibi recondit Dominus bona et vera, quibus donat hominem ab infantia, inde per illa influit in Interiorem seu Rationalem, et per hunc in Exteriorem, sic datur Homini cogitare, et esse homo: sed influxus ab Interno Homine

in Interiorem seu Medium et sic in Exteriorem est duplex, vel per coelestia vel per spiritualia, seu quod idem est, vel per bona vel per vera, per coelestia seu bona influit solum apud homines regeneratos, qui vel perceptione, vel conscientia donati sunt, ita per perceptionem vel per conscientiam, quare influxus per coelestia non datur nisi apud eos qui in amore in Dominum et in charitate erga proximum sunt; per spiritualia autem aut vera, influit Dominus apud unumquemvis hominem, qui influxus nisi foret, non potuisset homo cogitare, ita nec loqui; quando homo talis est, ut pervertat bona et vera, et cum nihil curat coelestia et spiritualia, tunc nullus est influxus coelestium seu bonorum, sed est via pro coelestibus et bonis clausa, et usque est influxus spiritualium seu verorum, quae via continue aperta tenetur; exinde constare potest, qualis est Interior seu Medius, hoc est, Rationalis Homo. Hic per Abramum significatur Internus Homo in Interiori seu Medio; cum *coelestia* seu bona ab Interno Homine influunt in Interiorem, tunc Internus appropriat sibi Interiorem seu medium, et suum facit, sed usque est Interior seu medius homo distinctus ab Interno; similiter fit, cum Internus Homo per Interiorem seu Medium influit in Exteriorem, tunc quoque appropriat sibi eum, et suum facit, sed usque est Exterior Homo distinctus ab Interiori: ita nunc, cum percepit Internus in Interiore seu Medio, quod talis status esset Externi Hominis, quod nempe hic captivus factus, hoc est, quod bona et vera non genuina sed apparentia occupaverint eum, a quibus contra tot hostes pugnavit, tunc influxit, et omnia in ordinem redegit, et liberavit illum ab illis quae infestarunt, et sic purificavit, ut nempe non bona et vera apparentia essent, sed bona et vera genuina, et sic conjuncta Interno seu Divino, et hoc, ut dictum, per Interiorem seu Medium: in illo Dominus non similis fuit alicui homini, quia Interior Ipsius Homo quoad coelestia seu Bona, Divinus fuit, et ab ipsa nativitate adjunctus Interno; Internus cum hoc Interiori fuit Ipse Jehovah Pater Ipsius; at in illo similis fuit aliis hominibus, quod Interior Ipsius Homo quoad spiritualia seu vera, adjunctus fuerit Externo, et sic Humanus; sed hic quoque per pugnas tentationum et victorias continuas ex propria potentia, factus quoque Divinus, hoc est, Jehovah. Externus Homo est

qui appellatur Lothus, sed is in priori statu dicitur filius fratris, in hoc autem frater Abrami; tunc enim dictus est filius fratris cum vera et bona apparentia illum occuparent, at frater cum genuina bona et genuina vera.

1708. Et expedivit initiatos suos, natos domus suae, quod significet illa bona quae apud Externum hominem, quae nunc liberata a jugo servitutis, constat a significatione initiatorum, tum natorum domus Abrami; initiati seu novitii Abrami in sensu interno, sunt illa bona apud Externum Hominem, quae conjungi possunt Interiori Homini; nati domus in sensu interno sunt eadem bona ut et vera, quod propria sint; sed haec plura arcana continent, quam ut possint edici, illa imprimis, quomodo bona apparentia post pugnas tentationum fiunt bona genuina, et quod tunc possint conjungi Interiori seu Medio Homini, et per hunc Interno, et similiter fieri Divina; Dominus enim per gradus adjunxit Humanam Essentiam Divinae, et hoc per pugnas tentationum et victorias, ut dictum; haec bona quae genuina facta, sunt, quae appellantur initiati seu novitii Abrami, nam initiata et novitia fuerunt; et quia propria potentia comparata sunt, appellantur nati domus.

1709. Octodecim et trecentos viros, quod significet qualitatem eorum, nempe quod sint sancta pugnae, numerus octodecim hoc involvit, tum quoque numerus trecentorum, sunt enim hi numeri compositi ex tribus et sex, *Tria* significant sanctum, ut ostensum n: 720. 901. et *Sex* pugnam, ut ostensum 737, 900. Quod Abram tot expediverit, historicum verum est, sed usque repraesentativum fuit, sicut omne Historicum Verbi in Libris quinque Mosis, in Josuae, in Judicum, in Samuelis, in Regum, in Danielis, inque Jonae, ubi similiter numeri involvunt arcana; nam nihil in Verbo scriptum est quod non fuit tale, aliter non foret Verbum, et aliter nusquam memoratum, quod Abram 318 expediverit, tum quod illi fuissent initiati et nati domus, praeter plura quae in hoc Capite dicuntur.

1710. Et persecutus usque ad Dan, quod significet purificationis statum, constat a serie rerum in sensu interno; persequi hostes hic est expellere mala et falsa, quae erant apud bona et vera, et faciebant ut apparerent sicut bona et vera, et sic liberare illa et purificare; usque ad Dan significat ad ulti-

mum terminum Canaanis, sic ad extremos fines quo fugerant; quod Dan significet ultimos terminos seu extremos fines Canaanis, constat passim a Verbo, ut apud Samuelem, „Ad transferendum Regnum a domo Saulis, et ad erigendum solium Davidis super Israëlem et super Jehudam, a *Dan* et usque Beerschebam," II Sam: III: 10. apud Eundem, „Congregando congregabitur universus Israël a *Dan* usque Beerschebam," II Sam: XVII: 11. apud Eundem, „Dixit David ad Joabum, pervagare omnes Tribus Israëlis a *Dan* usque Beerschebam," II Sam: XXIV: 2, 15. In Libro Regum, „Habitavit Jehudah et Israël in securitate, quisque sub vite sua, et sub ficu sua a *Dan* et usque Beerschebam," I Reg: V: 6. ex quibus patet, quod Dan fuerit ultimus terminus Canaanis, quousque persequutus hostes, qui infestabant bona et vera Externi Hominis; sed quia Dan erat terminus Canaanis sic intra Canaanem, et ne ibi essent, ulterius profugavit, nempe ad Chobam a *sinistra Damasco*, ut constat ab illis in Vers: mox sequente, ac ita purificavit; per terram Canaanem, in sensu sancto, ut dictum prius, significatur Regnum Domini, ita coeleste amoris seu bonum, principaliter Bonum apud Dominum.

1711. Vers: 15. *Et distribuit se super eos noctu, ille et servi illius, et percussit eos, et persequutus est eos usque ad Chobam, quae a sinistra Damasco.* Distribuit se super eos noctu, significat umbram in qua fuerunt bona et vera apparentia: ille et servi illius, significat Rationalem hominem, et quae in Externo obediverunt: et percussit eos, significat vindicationem: et persequutus est eos usque ad Chobam quae a sinistra Damasco, significat extensionem quousque.

1712. Distribuit se super eos noctu, quod significet umbram in qua fuerunt bona et vera apparentia, constat a significatione noctis, quod sit status umbrae: status umbrae dicitur, cum ignoratur, num sit bonum et verum apparens, vel bonum et verum genuinum; quisque dum in bono et vero apparente est, putat esse bonum et verum genuinum; est illud malum et falsum, quod est in bono et vero apparente, quod inumbrat, et facit ut appareat genuinum; qui in ignorantia sunt, non aliter scire possunt quam quod bonum quod faciunt sit illorum, et verum quod cogitant sit illorum; similiter qui sibi tribuunt bona

quae faciunt, et in illis ponunt meritum, nescientes tunc quod non bona sint, tametsi ita apparent, et quod proprium et meritum sui, quod ponunt in illis, sint mala et falsa, quae obscurant et obtenebrant; ita in multis aliis; quale malum et falsum, et quantum mali et falsi in illis reconditum latet, nusquam ita videri potest in vita corporis, sicut in altera vita, tunc prorsus sicut in clara luce sistuntur videnda; sed aliter est, si hoc fit ex ignorantia non confirmata, tunc mala illa et falsa facile discutiuntur; at si se confirmant in eo, quod propriis viribus possint facere bonum, et resistere malo, et quod mereantur sic salutem, tunc manet hoc adjunctum, et facit ut bonum sit malum, et verum sit falsum; sed usque talis est ordo, ut homo tanquam ex se bonum faciat, et ideo non remittere debeat manum, cogitando, si nihil boni a me facere possum, quod exspectare debeam immediatum influxum, et sic in statu passivo manere, hoc quoque contra ordinem est, sed facere oportet bonum tanquam ex se, at cum reflectit super bonum quod facit vel fecerat, tunc cogitet, agnoscat et credat, quod Dominus apud se hoc operatus est; si se remittit ita cogitando, ut dictum, tunc non est subjectum in quod Dominus operari potest; non potest influere in aliquem, qui se deprivat omni tali, in quod vires infundendae sunt; est sicut quis nihil discere vellet nisi ei revelatio; aut sicut quis nihil docere, nisi voces ei inderentur; aut sicut quis nihil conari, nisi ageretur sicut absque voluntate; quod si fieret, indignaretur adhuc plus, quod sicut inanimatum quid esset, cum tamen quod a Domino animatur apud hominem est id quod apparet tanquam foret ab illo: sicut, quod homo non vivit a se, quod est veritas aeterna, nisi appareret sicut viveret ex se, nusquam vivere posset.

1718. Ille et servi illius quod significet Rationalem hominem, et quae in Externo obediverunt, constat a significatione Illius, hoc est, Abrami, quod sit Interior homo, de qua supra, et a significatione servorum, quod sint quae obediunt. Omnia quae in Externo Homine, antequam hic liberatus est et vindicatus, dicuntur servi, nam non aliter ac obediunt Interiori; ut pro exemplo, apud Exteriorem hominem sunt affectiones et sunt scientifica, illae sunt ex bonis Hominis Interioris, haec sunt ex veris ejusdem; cum aguntur ut concurrant cum Interio-

ri Homine, dicuntur servire et obedire; quare hic per servos non alia significantur, quam quae obediverunt in Externo Homine.

1714. Quod percussit eos, significet vindicationem, constare potest ex serie, et absque explicatione.

1715. Et persequutus est eos usque ad Chobam, quae a sinistra Damasco, quod significet extensionem quousque, constare potest a significatione Chobae quae a sinistra Damasco; ubi Choba, non scitur, quia amplius non memoratur in Verbo, sed Damascus erat urbs principalis Syriae, ut constat II Sam: VIII: 5, 6. Esai: VII: 8. per quam paene idem significatur ac per Syriam, de qua prius Cap: X. ad vers: 22. terminus ultimus terrae Canaanis, sed ultra Danem, describitur per Damascum, ut apud Amos, „Suscepistis Siccuth regem vestrum, et „Kijun imagines vestras, stellam deorum vestrorum, *quos fe-* „*cistis vobis*, et migrare faciam vos ultra *Damascum*," V: 26, 27. terminus terrae sanctae seu Regni Domini versus septentrionem dicitur quoque *terminus Damasci*, Ezech: XLVII: 16, 17, 18. Cap: XLVIII: 1. hic cum dicitur quod percussi et profugati usque ad Chobam quae a sinistra Damasco, significatur extensio quousque bona et vera apparentia purificata sunt; at nisi sciatur qualia illa bona et vera apparentia fuerunt, et a quibus purificata ut facta genuina, non explicari potest, quid proprie hic intelligitur per Chobam a sinistra Damasco, solum in genere quod purificata sint.

1716. Vers: 16. *Et reduxit omnem acquisitionem; et etiam Lothum fratrem suum, et acquisitionem ejus, reduxit, et etiam mulieres et populum.* Reduxit omnem acquisitionem, significat quod Interior Homo redegit omnia quae in Externo Homine in statum convenientem: et etiam Lothum fratrem suum, et acquisitionem ejus reduxit, significat Externum Hominem, et omnia quae illius: mulieres et populum, significat tam bona quam vera.

1717. Quod reduxit omnem acquisitionem, significet quod Interior Homo redegit omnia quae in Externo Homine in statum convenientem, constare potest a significatione reducere omnem acquisitionem; acquisitio hic sunt, quae Kedorlaomer et reges cum illo sumserunt ab hostibus, de quibus in praecedentibus;

per Kedorlaomerum et reges cum illo, significata sunt bona et vera Exterioris Hominis, illorum acquisitio ex hostibus nihil aliud fuit, quam quod privati sint potentia malum agendi et falsum cogitandi, quod significatum est per opes Sodomae et Amorae, et per omnem cibum quem sumserunt, de quibus supra ad vers. 11. Quomodo hoc se habet, est tale quod non paucis exponi potest, ut tamen notio ejus habeatur, haec sint; qui in pugnis tentationum est, et qui vincit, ille sibi magis et magis acquirit potestatem super malos spiritus seu super turbam diabolicam, usque tandem ut nihil ausint tentare; sed quoties victoria obtinetur, toties reducit Dominus in ordinem bona et vera, ex quibus pugnatum, et sic toties purificantur illa, et quantum purificantur, tantum coelestia amoris insinuantur Exteriori Homini, et fit correspondentia; haec sunt quae significantur per reducere omnem acquisitionem. Qui autumat, quod Externus Homo possit reduci in correspondentiam absque pugnis tentationum, fallitur, tentationes enim sunt media dissipandi mala et falsa, tum inducendi bona et vera, et reducendi illa quae Externi Hominis sunt in obedientiam, ut inserviat Interiori seu Rationali, et per hunc Interno, hoc est Domino per Internum Hominem operanti: quod per tentationes illa efficiantur, nemo scire potest, nisi qui per tentationes regeneratus est; at quomodo id fit, vix potest quoad communissima describi, nam fit, praeter quod homo sciat unde et quomodo, est enim Divina Domini operatio.

1718. Et etiam Lothum fratrem suum et acquisitionem ejus reduxit, quod significet Externum Hominem, et omnia quae illius, constat a significatione Lothi, quod sit Externus Homo, de qua aliquoties: quid Externus Homo, vix hodie noscitur, putatur enim, quod illa quae corporis sunt, solum constituant Externum Hominem, sicut ejus sensualia, nempe tactus, gustus, olfactus, auditus et visus, tum appetitus et voluptates, sed haec constituunt Extimum, qui mere corporeus est: Externum Hominem proprie constituunt scientifica quae sunt memoriae, et affectiones quae sunt amoris, quo imbutus est homo, tum sensualia quae sunt propria spiritus, cum voluptatibus quae etiam apud spiritus sunt; quod haec proprie constituant Externum vel Exteriorem Hominem, constare potest ab hominibus in

altera vita, seu a spiritibus, hi similiter illum habent, et similiter Interiorem, et consequenter Internum; corpus est modo quasi tegumentum seu quasi crusta, quae dissolvitur, ut vere homo vivat, utque omnia ejus excellentiora fiant.

1719. Mulieres et populum, quod significet tam bona quam vera, constare potest a significatione uxorum et filiarum, quod sint bona, de qua prius, n: 489, 490, 491, 568, 915. hic pro uxoribus et filiabus mulieres; et ex significatione populi, quod sit verum, de qua etiam prius, n: 1259. 1260.

1720. Vers: 17. *Et exivit rex Sodomae obviam illi, postquam reversus est ille a percutiendo Kedorlaomerum, et reges qui cum illo, ad vallem Schaveh, haec vallis regis.* Exivit rex Sodomae obviam illi, significat malum et falsum quod se submiserit: postquam reversus est ille a percutiendo Kedorlaomerum et reges qui cum illo, significat liberationem et vindicationem bonorum et verorum apparentium: ad vallem schaveh, haec vallis regis, significat statum Externi Hominis quoad bona et vera tunc.

1721. Exivit rex Sodomae obviam illi, quod significet malum et falsum quod se submiserit, constat a significatione regis Sodomae, quod sit malum et falsum, contra quod pugnatum; et ex significatione exire obviam, quod sit se submittere: quia in serie est, quod malum et falsum se submiserit, hic de rege Sodomae dicitur, sed in vers: 21: seq: de illo agitur.

1722. Postquam reversus est ille a percutiendo Kedorlaomerum, et reges qui cum illo, quod significet liberationem et vindicationem bonorum et verorum apparentium, constat ab illis quae praecedunt, et quae supra de Kedorlaomero et regibus qui cum illo, dicta sunt.

1723. Ad vallem Schaveh, haec vallis Regis, quod significet statum Externi Hominis quoad bona et vera tunc, constare potest a significatione vallis Schaveh, tum vallis Regis; vallis Schaveh significat Externi Hominis bona, vallis Regis ejusdem vera: Externus Homo dicitur vallis ex eo quod infra sit, quod exterius, id quoque est inferius, sicut quod interius id quoque est superius: quod Rex significet verum, dictum est prius, n: 1672.

1724. Vers: 18. *Et Malkizedech, Rex Schalem, edu-*

xit panem et vinum, et ille Sacerdos Deo Altissimo. Malkizedech significat coelestia interioris hominis apud Dominum: Rex Schalem, significat statum pacis quoad interiora seu rationalia: eduxit panem, significat coelestia, et recreationem inde: et vinum, significat spiritualia, et recreationem inde: et ille Sacerdos, significat sanctum amoris: Deo Altissimo, significat Internum Hominem, Qui Jehovah.

1725. Malkizedech quod significet coelestia Interioris Hominis apud Dominum, constare potest a significatione Malkizedechi, de qua mox; tum ab illis quae praecedunt, et ab illis quae consequuntur. Quid Internus Homo, et quid Interior Homo, et quid Externus sit, supra satis ostensum est; tum quod Internus Homo influat per Interiorem in Externum; ut et quod Internus Homo influat in Interiorem vel per Coelestia, vel per Spiritualia; per Coelestia apud omnem hominem regeneratum, hoc est, apud illos qui in amore in Dominum, et in amore erga proximum, vivunt; at per Spiritualia apud omnem hominem, qualiscunque sit, inde lux ejus e coelo, hoc est, quod possit cogitare et loqui, et esse homo; de his videantur quae prius, n: 1707. Coelestia Interioris Hominis sunt omnia quae amoris coelestis sunt, ut saepius prius dictum; haec coelestia apud Interiorem Hominem Domini, seu Interior Homo Domini quoad haec coelestia, appellatur Malkizedech: Internus Homo in Domino fuit Ipse Jehovah; Interior Homo, quando post tentationum pugnas purificatus est, etiam factus est Divinus et Jehovah, similiter etiam Externus; nunc autem cum in statu pugnarum tentationis fuit, et nondum ita per pugnas tentationum purificatus, quoad coelestia appellatur Malkizedech, hoc est, Rex sanctitatis et justitiae: quod ita se res habeat, constare quoque potest apud Davidem, ubi similiter de pugnis tentationum Domini agitur, et tandem Interior Ipsius Homo quoad Coelestia dicitur Malkizedech; ita apud Davidem, „Dictum „Jehovae ad Dominum meum, sede ad dextram meam, donec „posuero hostes tuos scabellum pedibus tuis; sceptrum roboris „mittet Jehovah e Zione; dominare in medio hostium tuorum; „populus tuus promptitudinum, in die fortitudinis tuae, in honoribus sanctitatis; ex utero ab aurora tibi ros nativitatis tuae: „juravit Jehovah, et non poenitebit Ipsum, Tu *Sacerdos in*

„*aeternum*, juxta verbum meum *Malkizedech*, Dominus ad „dextram tuam, percussit in die irae suae reges,“ Psalm: CX: 1, 2, 3, 4, 5 agitur hic de pugnis tentationum Domini cum infernis, sicut in hoc Capite, ut a singulis verbis constare potest; quod de Domino hic agatur, Ipse docet, Matth: XXII: 41, 42, 43. Marc: XII: 36. Luc: XX: 42, 43, 44. ponere inimicos scabellum pedum, dominari in medio hostium, dies fortitudinis, *percutere* in die irae suae *reges*, significant pugnas tentationum et victorias.

1726. Rex Schalem, quod significet statum Pacis quoad interiora seu rationalia, constat a significatione Schalem; Schalem in Lingua originali significat Pacem, ut et Perfectionem, ita statum Pacis et statum Perfectionis: status Pacis est status Regni Domini, in illo statu sunt Coelestia et Spiritualia Domini, sicut in sua aurora et suo vere, nam se habet Pax sicut matutino tempore Aurora, et verno tempore Ver; aurora et ver faciunt, ut omnia quae tunc sensus contingunt, sint gaudii et laetitiae plena, trahunt singula affectionem a communi aurorae et veris; ita se habet cum statu Pacis in Regno Domini, in statu Pacis omnia coelestia et spiritualia in suo quasi aurorae aut verno flore et risu sunt, hoc est, in ipsa sua felicitate; status pacis afficit ita singula, nam Dominus est Ipsa Pax; quod etiam per Schalem apud Davidem intelligitur, „Notus in Jehuda Deus, in „Israële magnum nomen Ipsius, et est in *Schalem* tabernacu„lum Ipsius, et habitaculum Ipsius in Zione,“ Psalm: LXXVI: 2, 3. Cum homo in pugnis tentationum est, a Domino donatur per vices statu pacis, et sic recreatur; status pacis hic significatur per Schalem, et mox quoque per panem et vinum, per quae significantur coelestia et spiritualia, ita status coelestium et spiritualium in pace, qui status est ipsa recreatio.

1727. Eduxit panem, quod significet coelestia, et recreationem inde, et vinum quod significet spiritualia et recreationem inde, constat ex significatione *Panis* quod sit Coeleste, de qua n: 276, 680: et a significatione *Vini*, tum vitis et vineae, quod sit spirituale, de qua: n: 1069, 1071. et quia Panis significat coelestia, et Vinum spiritualia, etiam symbola in Sacra Coena facta sunt: hic quod Malkizedech produxerit Panem et Vinum, simile significat, quia Panis in Antiqua Ecclesia fuit repraesen-

tativum omnium coelestium, et Vinum repraesentativum omnium spiritualium, ita hic Ipsius Domini, a Quo omne coeleste et omne spirituale.

1728. Et ille Sacerdos, quod significet sanctum amoris, constat a significatione Sacerdotis in Verbo: sunt duo quae praedicantur de Domino, nempe quod sit Rex et quod sit Sacerdos; Rex seu Regium significat sanctum verum, Sacerdos seu Sacerdotium significat sanctum bonum; illud est Divinum spirituale, hoc Divinum coeleste. Dominus ut Rex gubernat omnia et singula in universo ex Divino Vero, ac ut Sacerdos ex Divino Bono: Divinum verum est ipse ordo universi Regni Ipsius, cujus omnes Leges sunt Vera, seu Veritates aeternae; Divinum Bonum est ipsum essentiale ordinis, cujus omnia sunt Misericordiae; utrumque praedicatur de Domino; si modo Divinum Verum, nullus mortalium salvari posset, nam veritates condemnant unumquemvis ad infernum; at Divinum Bonum, quod est Misericordiae, elevat ab inferno ad coelum. Haec sunt quae repraesentarunt Reges et Sacerdotes in Ecclesia Judaica; et quae quoque repraesentavit Malkizedech, ut Rex Schalem, et Sacerdos Deo Altissimo.

1729. Deo Altissimo, quod significet Internum Hominem, Qui Jehovah, constat ab illis quae supra aliquoties de Interno Homine Domini dicta sunt, quod sit Ipse Jehovah, ita quod Dominus sit idem cum Jehovah Patre, sicut Ipse dicit apud Johannem, « Ego sum via et veritas, et vita; dicit Philippus, « monstra nobis Patrem, dicit ei Jesus, tantum temporis vobis« cum sum, non nosti Me, Philippe, qui vidit Me, vidit Pa« trem, quomodo ergo tu dicis, monstra nobis Patrem; nonne « credis quod Ego in Patre, et Pater in Me; credite Mihi, quod « Ego in Patre, et Pater in Me, » XIV: 6, 8, 9, 10, 11. Humana Domini Essentia est Quae appellatur Filius Hominis, quae quoque post pugnas tentationum unita fuit Essentiae Divinae, ita ut Ipsa quoque facta sit Jehovah; quare in Coelo non alium Jehovam Patrem norunt, quam Dominum, vide prius, n: 15: apud Dominum est omne Jehovah, non solum Internus Ipsius Homo et Interior, sed etiam Externus, ipsumque Corpus, quare Solus est Qui resurrexit in coelum etiam corpore, ut satis constat apud Evangelistas, ubi de resurrectione Ipsius agitur;

tum ab Ipsius Domini verbis, „Quare cogitationes ascendunt in „cordibus vestris, videte manus meas et pedes meos, quia Ip„se Ego sum; palpate Me, et videte, nam spiritus carnem et „ossa non habet, sicut Me videtis habere; hocque cum dixisset, „ostendit illis manus et pedes," Luc: XXIV: 38, 39, 40.

1780. Vers: 19. *Et benedixit illi, et dixit, benedictus Abram Deo Altissimo, possessori coelorum et terrae.* Benedixit illi, significat fruitionem coelestium et spiritualium: et dixit, benedictus Abram Deo Altissimo, significat Interiorem Hominem Domini, quod fruitio bonorum ab Ipsius Interno: possessori coelorum et terrae, significat Interni Hominis, seu Jehovae, conjunctionem cum Interiori et Exteriori.

1781. Benedixit illi, quod significet fruitionem coelestium et spiritualium, constare potest a significatione Benedicere, quod sit frui omnibus bonis, de qua n: 981, 1096: fruuntur omnibus bonis, qui bonis coelestibus et spiritualibus, nam *inde* omnia bona cujuscunque nominis. Haec quae in hoc versu continentur, annuntiant et praedicant conjunctionem Essentiae Humanae Domini cum Divina Ipsius, ipsa Benedictio illud involvit.

1782. Benedictus Abram Deo Altissimo, quod significet Interiorem Hominem Domini, quod fruitio bonorum ab Ipsius Interno, constat similiter a significatione Benedictionis, quod sit fruitio bonorum, ut dictum; tum a significatione Abrami *hic*, quod sit Interior seu Rationalis Homo, de qua supra ad vers: 13; tum a significatione Dei Altissimi, quod sit Internum Domini, de qua re etiam prius: per Abramum significatur, ut dictum, Interior seu Rationalis Homo, qui Interno seu Jehovae uniendus, et hoc per pugnas tentationum et victorias: ita enim se habet cum Interiore Homine, Interior Homo, ut dictum, est medius inter Internum et Externum, et facit ut Internus influere possit in Externum, absque illo nulla communicatio; communicatio fit coelestium et spiritualium; cum communicatio coelestium, Interior Homo appellatus est Malkizedech, cum autem communicatio spiritualium appellatur Abram Hebraeus.

1783. Possessori coelorum et terrae, quod significet Interni Hominis seu Jehovae, conjunctionem cum Interiori et Exteriori, constat ex significatione coeli et terrae; coelum appellatur illud quod interius est in Homine, et terra illud quod ex-

terius; quod coelum significet illud quod interius est in Homine, causa est, quia Homo quoad interiora est imago coeli, et sic exiguum quoddam coelum, Interior Domini Homo principaliter est Coelum, quia Dominus est omne in omnibus Coeli, ita ipsum Coelum: quod Exterior Homo appelletur Terra, inde sequitur; quare etiam per novos coelos et novam terram, de quibus apud prophetas et in Apocalypsi, nihil aliud intelligitur quam Regnum Domini, et unusquisque qui est Regnum Domini, seu in quo est Regnum Domini; quod Coelum et Terra illa significent, videatur de Coelo n: 82, 911, et de Terra n: 82, 620, 636, 913. Quod hic Deus Altissimus possessor coelorum et terrae, significet Interni Hominis conjunctionem cum Interiori et Exteriori apud Dominum, constare potest ex eo, quod Dominus quoad Internum Hominem fuerit Ipse Jehovah, et quia Internus Homo seu Jehovah duxit et instruxit Externum, ut Pater Filium, ideo dicitur quoad Externum Hominem respective ad Jehovam, Filius Dei, at respective ad matrem Filius hominis; Internus Domini Homo, qui Ipse Jehovah, est Qui hic dicitur Deus Altissimus, et antequam conjunctio plenaria seu unio facta, dicitur Possessor coelorum et terrae, hoc est, Possessor omnium, quae apud Interiorem et Exteriorem Hominem, qui hic per coelos et terram intelliguntur, ut dictum.

1734. Vers: 20. *Et benedictus Deus Altissimus, Qui tradidit hostes tuos in manum tuam, et dedit Illi decimas de omnibus.* Benedictus Deus Altissimus, significat Internum Hominem Domini: Qui tradidit hostes tuos in manum tuam, significat victoriam: et dedit Illi decimas de omnibus, significat reliquias ex victoria.

1735. Benedictus Deus Altissimus, quod significet Internum Hominem Domini, constat ex illis, quae mox supra de Interno Homine dicta sunt. Deus Altissimus dictus est Jehovah in Antiqua Ecclesia, ex causa quia Altitudo repraesentabat et ideo significabat Internum, ita Altissimus Intimum; inde Cultus Antiquae Ecclesiae super Excelsis, Montibus, Collibus; Intimum etiam ad Exterius et Extimum nec aliter se habet quam Altissimum ad Inferius et Infimum; Altissimum seu Intimum est Coeleste Amoris, seu Ipse Amor, Jehovah seu Internum Domini erat ipsum Coeleste Amoris, hoc est, ipse Amor, cui nulla a-

lia attributa competunt quam quae sunt puri Amoris, ita purae Misericordiae erga universum Genus humanum, quae est, ut omnes salvare et felices facere in aeternum, et omnia sui in illos transferre, velit; ita ex pura Misericordia omnes, qui sequi volunt, ad coelum, hoc est, ad Se, vi forti amoris, trahere: Ipse Amor Ille, est Jehovah, de nulla alia re praedicari potest Sum aut Est, quam de Amore; ex Amore illo, quia in Amore, seu ipsius Amoris, est Esse omnis vitae, hoc est, ipsa vita; et quia Jehovah Solus est Esse vitae, seu ipsa Vita, quia Solus Amor, omnia et singula inde suum esse et suam vitam habent, nec quisquam potest esse et vivere a se, quam Solus Jehovah, hoc est, Solus Dominus; et quia non quisquam esse et vivere potest a se quam solus Dominus, fallacia sensus est, quod videantur sibi homines vivere a se; Angeli manifeste percipiunt, quod non vivant a se, sed a Domino, quia vivunt in Esse vitae Domini, quia in Amore Ipsius; sed usque illis *datur apparentia*, sicut vivant ex se, prae omnibus aliis, cum felicitate ineffabili: hoc itaque est vivere in Domino, quod nusquam dabile est, nisi vivatur in Amore Ipsius, hoc est, in Charitate erga proximum.

1786. Quod Dominus sit Jehovah, Qui hic appellatur Deus Altissimus, constat manifeste ex Verbo; apud Esaiam, „*Jehovah Zebaoth nomen Ipsius*, et Redemptor tuus, Sanctus Israëlis, *Deus totius terrae* appellatur," LIV: 5, ubi manifeste, quod Redemptor et Sanctus Israëlis, Qui Solus Dominus, sit Jehovah Zebaoth, et Deus totius terrae: apud Eundem, „Sic dixit *Jehovah Redemptor* tuus, Sanctus Israëlis, *Ego Jehovah Deus* tuus," XLVIII: 17. apud Eundem, „Ego auxilior tibi, dictum Jehovae, *Redemptor* tuus, Sanctus Israëlis," XLI: 14. Sanctus Israëlis et Deus Israëlis, multoties dicitur; quod Dominus, sit Sanctus Israëlis et Deus Israëlis, constat manifeste, „Quod viderint *Deum Israëlis*, sub pedibus Ipsius sicut opus lapidis sapphiri, et sicut substantia coeli quoad puritatem," Exod: XXIV: 10. Ecclesia Judaica nec alium agnovit et appellavit Jehovam, quia unum Deum Jehovam coluit; et hoc eo magis, quod plerisque eorum ignotum, quia omnes ritus Ecclesiae Ipsum repraesentabant; et omnia Verbi in sensu interno Ipsum significabant: apud Esaiam, „Absorbebit mor-

„ tem in sempiternum, et absterget *Dominus Jehovih* lachry-
„ mam desuper omnibus faciebus; et dicet in die illo, ecce *Deus*
„ *noster hic*, exspectavimus Ipsum, et salvabit nos; *Hic Jeho-*
„ *vah*, Quem exspectavimus, exultemus et laetemur in salute
„ Ipsius," XXV: 8, 9. ubi de adventu Domini: apud Eundem,
„ Ecce *Dominus Jehovih* in forti veniet, et brachium Ipsius do-
„ minans Ipsi; sicut pastor gregem suum pascet, in brachium
„ suum colliget, agnellos [3] in gremio suo portabit, lactentes
„ ducet," XL: 10, 11. ubi manifeste de Domino, Qui Dominus Jehovih; in forti veniet et brachium Ipsius dominans Ipsi, pro quod propria potentia victurus inferna; pascere gregem, in brachium colligere, agnellos in gremio portare, lactentes ducere, praedicantur de Amore seu Misericordia Ipsius: apud Eundem, „ Sic dixit *Jehovah*, creans coelos *Ipse Deus*, formans
„ terram, et faciens illam, Ipse firmans illam, non inanitatem
„ creavit illam, ad habitandum formavit illam; *Ego Jehovah*
„ *et non praeterea*. Nonne *Ego Jehovah et non praeterea Deus*
„ *praeter Me*, *Deus* justus, et Salvator non praeter Me; respi-
„ cite ad Me, et salvemini omnes fines terrae; quia *Ego Deus*
„ *et non praeterea*," XLV: 18, 21, 22. ubi manifeste de Domino, quod Solus Jehovah et Deus; quod creare coelos et formare terram sit regenerare, ita Creator coeli et terrae sit Regenerator, videatur n: 16, 88, 472. et alibi; quare Dominus passim appellatur Creator, Formator, Factor: apud Eundem,
„ Tu *Pater noster*, quia Abraham non cognoscit nos, et Israël
„ non agnoscit nos, Tu *Jehovah*, *Pater noster*, Redemtor no-
„ ster, a saeculo *Nomen tuum*," LXIII: 15, 16. ubi manifeste de Domino, Qui solus Redemptor. Apud Mosen, „ Caveto ti-
„ bi a faciebus Ipsius, et audi vocem Ipsius, ne exacerbes Ip-
„ sum, quia non sustinebit praevaricationem vestram, quoniam
„ *Nomen meum in medio Ipsius*," Exod: XXIII: 21. quod nomen sit Essentia, videatur n: 144. 145; et in medio sit intimum, n: 1074. apud Esaiam, „ Puer natus est nobis, Filius
„ datus est nobis, et erit Principatus super humero Ipsius, vo-
„ cabitur *Nomen Ipsius*, Mirabilis, Consiliarius, Deus, He-
„ ros, *Pater aeternitatis*, Princeps pacis," IX: 5, 6. manifeste quod Dominus: apud Jeremiam, „ Ecce dies venientes et
„ suscitabo Davidi germen justum, et regnabit Rex, et intelli-

„genter aget, et faciet judicium et justitiam in terra; in diebus „Ipsius salvabitur Jehudah, et Israël habitabit confidenter; et „hoc *Nomen Ipsius quod appellabunt Ipsum, Jehovah justi-„tia nostra,*" XXIII: 5, 6. manifeste quod Dominus: apud Sachariam, „Erit *Jehovah in Regem* super totam terram; *in „die illo erit Jehovah unus, et Nomen Ipsius unum,*" XIV: 9. manifeste de Domino: Nomen pro Essentia.

1737. Qui tradidit hostes tuos in manum tuam, quod significet victoriam, constare potest absque explicatione. Conjunctio Essentiae Humanae cum Divina, comparata est et facta a Domino per continuas pugnas tentationum et victorias, et hoc ex propria potentia: qui aliter capit conjunctionis et unionis modum, multum fallitur; inde Ipse Justitia factus: conjunctio seu unio facta est cum coelesti amoris, hoc est, cum ipso Amore, qui est, ut dictum, Jehovah. Conjunctio hominum cum Domino etiam fit per tentationes, et per implantationem fidei in amorem; nisi implantetur fides in amorem, hoc est, nisi homo per illa quae sunt fidei, accipiat fidei vitam, hoc est, charitatem, nusquam conjunctio; hoc solum est *sequi Ipsum*, nempe ita conjungi Domino, sicut Dominus quoad Humanam Essentiam Jehovae, inde quoque omnes illi appellantur filii Dei a Domino Qui unicus Filius Dei, et fiunt imagines Ipsius.

1738. Et dedit illi decimas de omnibus, quod significet reliquias ex victoria, constat ex significatione Decimarum, quod sint Reliquiae, de qua prius n: 576; quid autem Reliquiae, videatur n: 468. 530. 560. 561. 661. 1050, nempe quod sint omnes status amoris et charitatis, proinde omnes status innocentiae et pacis, quibus donatur homo; hi status donantur homini ab infantia, sed minus per gradus ut homo in adultam aetatem pergit; át cum regeneratur homo, tunc praeter priores etiam novas Reliquias accipit, ita novam vitam; nam homo a reliquiis seu per reliquias habet, ut sit homo; homo enim absque statu amoris et charitatis, et absque statu innocentiae, qui se insinuant caeteris ejus vitae statibus, non est homo, sed pejor omni fera: Reliquiae acquisitae in pugnis tentationum sunt quae hic intelliguntur; hae Reliquiae sunt, quae per Decimas datas Malkizedecho ab Abramo significantur, suntque omnia coelestia amoris quae Dominus sibi comparavit per continuas

pugnas et victorias, per quas continue uniebatur Essentiae Divinae, usque dum Essentia Ipsius Humana similiter facta est Amor, seu Esse vitae, hoc est, Jehovah.

1739. Vers: 21. *Et dixit rex Sodomae ad Abramum, da mihi animam, et acquisitionem accipe tibi.* Dixit rex Sodomae, significat malum et falsum quod victum: ad Abramum, significat rationale Domini: da mihi animam, et acquisitionem accipe tibi, significat ut daret illis vitam, et caetera non curarent.

1740. Dixit rex Sodomae, quod significet malum et falsum quod victum, constat a significatione Sodomae quod sit malum et falsum, ut supra in hoc Capite est ostensum; supra versu 17 dicitur, quod exivit rex Sodomae obviam Abramo, quo significatum quod malum et falsum se submiserit, hic nunc continuatur, quod supplex sit. Quod malum et falsum sit victum, seu quod mala et falsa vincantur per pugnas tentationum, et sic bona et vera induantur, inde est, quia sic mala et falsa dissipantur, quibus dissipatis bona et vera succedunt, quae dein magis et magis confirmantur, et sic corroborantur; sunt enim mali spiritus qui excitant mala et falsa; quae nisi excitentur, vix novit homo quod mala et falsa sint, sed tunc patent, quoque diutius pugnae tentationum perstant, eo magis patent, usque tandem ut mala et falsa horreantur: et prout mala et falsa dissipantur, ita succedunt bona et vera; et quo plus horroris pro malis et falsis contrahitur, eo plus amoris insinuatur a Domino pro bonis et veris; quoque plus horroris fit pro malis et falsis, eo minus accedere audent mali spiritus, quia aversationem et horrorem pro malis et falsis, in quibus eorum vita consistit, non sufferre possunt, quandoque ad primam approximationem corripiuntur terrore; et quo plus amoris pro bonis et veris, eo magis angeli amant apud hominem esse, et cum angelis coelum, nam in suamet vita sunt, cum in bonis amoris et veris fidei.

1741. Ad Abramum, quod significet rationale Domini, constat a repraesentatione Abrami; in binis Capitibus quae praecedunt, repraesentavit Abram Dominum seu Statum Ipsius in pueritia, hic seu in hoc Capite repraesentat Rationale Domini, et tunc appellatur Abram Hebraeus, ut constat ab illis quae supra ad vers: 13 dicta et ostensa sunt; hic similiter, nam non alius

Abram in hoc Capite, quam Abram Hebraeus intelligitur. Spirituale Domini quod adjunctum Interno Homini est Abram Hebraeus, at Coeleste quod adjunctum Interno, hoc repraesentatum et significatum est per Malkizedech, ut dictum.

1742. Da mihi animam, et acquisitionem accipe tibi, quod significet ut daret illis vitam, et caetera non curarent, constat ex significatione animae, quod sit vita, de qua prius n: 1000. 1005. 1040, et ex significatione acquisitionis, quod sint caetera, quae non ita proprie sunt vitae, de quibus in mox sequentibus. Vita, quam spiritus mali habent, et perdite amant, est vita cupiditatum amoris sui et mundi, inde vita odiorum, vindictarum et crudelitatum, in nulla alia vita jucundum dari putant; sunt sicut homines, nam homines fuerunt, et a vita cum fuerunt homines hoc retinent, qui in jucundo talium cupiditatum omnem vitam ponunt, non scientes aliter quam quod illa vita sit unica, et cum illam amittunt, quod *prorsus morituri*; sed qualis vita sit, quam amant, constat a talibus in altera vita,* vertitur illa in foetidam et excrementitiam, et mirum, foetorem istum ut jucundissimum percipiunt, ut constare potest ab illis quae ab experientia n: 820. 954: similiter ac daemones, qui cum a Domino ejicerentur ex maniaco, ex timore vitae rogabant ut mitterentur in porcos: Marc: V: 7 ad 13. quod fuerint ii, qui in vita corporis foedae avaritiae dediti fuerunt, constare potest exinde, quod tales videantur sibi in altera vita inter porcos degere, ex eo quod porcorum vita avaritiae correspondeat, et ideo illis jucunda, ut constat ex illis quae ab experientia, n: 939.

1743. Vers: 22. *Et dixit Abram ad regem Sodomae, elevavi manum meam ad Jehovam Deum Altissimum, possessorem coelorum et terrae.* Dixit Abram ad regem Sodomae, significat responsum: elevavi manum meam ad Jehovam, significat mentem qualis erat apud Dominum: possessorem coelorum et terrae, significat conjunctionem.

1744. Dixit Abram ad regem Sodomae, quod significet responsum, constat absque explicatione.

1745. Elevavi manum meam ad Jehovam, quod significet mentem qualis erat apud Dominum, constat a significatione elevare manus; elevatio manus ad Jehovam est gestus corporis

correspondens mentis affectioni, ut notum est; in sensu literae exprimuntur illa quae interiora seu mentis sunt per externa quae correspondent, sed in sensu interno sunt interna quae intelliguntur; hic ideo elevatio manus est mens seu affectio mentis. Quamdiu Dominus fuit in statu tentationum, loquutus est cum Jehovah sicut cum alio, sed quantum Essentia Ipsius Humana unita fuit Ipsius Divinae, tantum loquutus est cum Jehovah ut cum Semet; quod constat a multis apud Evangelistas, tum quoque a multis apud Prophetas, et apud Davidem; causa manifeste constat ex illis quae prius dicta sunt de haereditario a matre, quantum ex hoc mansit, tantum fuit quasi absens a Jehovah, at quantum hoc exstirpatum, tantum fuit praesens et Ipse Jehovah. Illustrari hoc potest a conjunctione Domini cum Angelis, Angelus quandoque loquitur non a se sed a Domino, et tunc non aliter scit, quam quod is Dominus sit, sed tunc quiescunt illius externa; aliter cum externa operantur; causa est, quod Internus illorum homo sit possessio Domini, et quantum tunc non propria impediunt, tantum est Domini, imo Dominus. Sed apud Dominum facta est conjunctio plenaria seu unio aeterna cum Jehovah, sic ut ipsa Humana Ipsius Essentia sit quoque Jehovah.

1746. Possessorem coelorum et terrae, quod significet conjunctionem, constat ab illis quae supra ad vers: 19. dicta sunt, ubi eadem verba, et eadem significatio.

1747. Vers: 23. *Si a filo et usque ad corrigiam calcei, et si accepero ab ullo quod tibi, ne dicas, ego ditavi Abramum.* Si a filo et usque ad corrigiam calcei, significat omnia quae immunda naturalia et corporea essent: si accepero ab ullo quod tibi, significat quod nihil tale apud amorem coelestem: ne dicas, ego ditavi Abramum, significat, quod inde nihil usquam roboris Domino.

1748. Si a filo usquam ad corrigiam calcei, quod significet omnia quae immunda naturalia et corporea essent, constat a significatione corrigiae calcei: in Verbo planta pedis et calcaneum significat ultimum naturale, ut ostensum est prius, n: 259; calceus est qui investit plantam pedis et calcaneum, quare calceus significat naturale adhuc ulterius, ita ipsum corporeum; significatio calcei se habet secundum subjecta, cum prae-

dicatur de bonis, accipitur in bono sensu, cum de malis in malo, ut hic ubi agitur de acquisitione regis Sodomae, per quem significatur malum et falsum, ideo per corrigiam calcei significantur immunda naturalia et corporea; per filum calcei significatur falsum, et per corrigiam calcei, malum, et hoc quia in diminutivo, omnium vilissimum: quod illa per calceum significentur, constat quoque ab aliis locis in Verbo; ut cum Jehovah apparuit Mosi e medio rubi, et dixit ad Mosen, „Ne appropinques huc, *exue Calceos* tuos a super pedibus tuis, quia „locus, super quo tu stas, terra sanctitatis est," Exod: III: 5. similiter Princeps Exercitus Jehovae ad Josuam, „*Exue* „*Calceum* tuum a super pede tuo, quia locus super quo tu stas, „sanctitas ille," Jos: V: 15. ex quo quisque videre potest, quod calceus nihil de sanctitate auferret, modo homo in se sanctus foret, sed quod ideo dictum, quia calceus repraesentabat ultimum naturale et corporeum, quod exuendum. *Quod immundum* naturale et corporeum, constat quoque apud Davidem, „Moabus pelvis lotionis meae, super Edomum mittam „*calceum* meum," Psalm: LX: 10. Simile involvit, quod mandatum discipulis, „Quisquis non exceperit vos, neque audiverit verba vestra, egredientes e domo aut urbe ista, excutite „*pulverem pedum vestrorum,*" Matth: X: 14: Marc: VI: 11: Luc: IX: 5. ubi pulvis pedum simile ac calceus, quia planta pedis ultimum naturale, significat, nempe immundum ex malo et falso; et quia tunc temporis in repraesentativis erant, et in illis solis arcana coelestia recondi putabant, non in nudis veritatibus, ideo mandatum illis ut sic facerent. Quia calceus significabat ultimum naturale, etiam exuitio calcei, seu discalceatio, significabat quod exueretur ultimis naturae; sicut qui leviratum non volebat praestare, de quo apud Mosen, „Qui non „leviratum vellet praestare; accedet fratria ejus ad eum in oculis seniorum, et *extrahet calceum* ejus a super pede ejus, et „exspuet in facies ejus; et respondebit, et dicet, sic fiet viro, „qui non aedificat domum fratris sui, et vocabitur nomen ejus „in Israële, domus *exuti Calceum,*" Deut: XXV: 5 ad 10. pro quod absque omni charitate naturali. Quod calceus significet ultimum naturale etiam in bono sensu, constat quoque a Verbo, ut apud Mosen de Aschere, „Benedictus prae filiis A-

« scher, sit acceptus fratribus suis, et intingens in oleo pedem « suum, ferrum et aes *Calceus* ejus, » Deut: XXXIII: 24, 25, ubi calceus pro ultimo naturali, calceus ferrum pro vero naturali, calceus aes pro bono naturali, ut constat a significatione ferri et aeris, n: 425, 426. et quia calceus significabat ultimum naturale et corporeum, formula inde facta, qua significabatur omnium minimum et vilissimum, nam ultimum naturale et corporeum est vilissimum omnium quae apud hominem, quod intellectum a Johanne Baptista, cum dixit, « Venit fortior me, cu« jus ego non idoneus sum solvere *corrigiam calceorum* Ipsius, » Luc: III: 16. Marc: I: 7. Joh: I: 27.

1749. Quod si accepero ab ullo quod tibi, significet quod nihil tale apud amorem coelestem, constare potest ex eo, quod Abram dixerit se nihil accipere velle a rege Sodomae, Abram repraesentabat Dominum nunc victorem, ita illa quae erant amoris coelestis, quae sibi per victorias comparavit; et rex Sodomae repraesentabat malum et falsum, ex quibus nihil apud Dominum victorem seu amorem coelestem. Quid per haec intelliguntur in sensu interno, non constare potest, nisi sciatur, quomodo se res habeat in altera vita; apud malos et infernales spiritus regnat amor sui et mundi, inde putant se esse deos universi, et multum posse; cum victi sunt, tametsi appercipiunt, quod prorsus nihil possint, usque manet opinio potestatis et dominii, et putant se multum contribuere posse ad potestatem et dominium Domini; quare etiam, ut regnare simul possint, offerunt apud bonos spiritus servitia sua; sed quia nihil nisi malum et falsum est, per quae se efficere quid posse putant, at apud Dominum seu amorem coelestem, nihil nisi bonum et verum est, hic respondetur regi Sodomae, per quem tales repraesentantur, quod nihil tale apud Dominum, seu quod nulla potentia Domino a malo et falso: Dominium ex malo et falso prorsus contrarium est Dominio ex bono et vero; Dominium ex malo et falso est omnes servos velle facere, Dominium ex bono et vero, est omnes liberos velle facere; Dominium ex malo et falso, est omnes perdere, at Dominium ex bono et vero est omnes salvare; ex quibus constat, quod Dominium ex malo et falso sit diaboli, at Dominium ex bono et vero sit Domini; quod Dominia sint prorsus contraria, constare potest ex Domini ver-

bis apud Matth: XII: 24 ad 30. et quod nemo possit duobus dominis servire, Matth: VI: 24. Luc: XVI: 13.

1750. Quod ne dicas, ego ditavi Abramum, significet quod inde nihil usquam roboris Domino, constare potest a significatione ditari, quod sit acquirere potentiam et robur: haec quomodo se habent, constat ab illis quae nunc dicta sunt.

1751. Vers: 24. *Praeter tantum quod comederunt pueri, et portionem virorum, qui iverunt mecum, Aner, Eschkol et Mamre, hi accipient portionem suam.* Praeter tantum quod comederunt pueri, significat bonos spiritus: et portionem virorum qui iverunt mecum, significat Angelos: Aner, Eschkol et Mamre, significat [4] illa quae apud eos: hi accipient portionem suam, significat quod dati sint in illorum potestatem.

1752. Praeter tantum quod comederunt pueri, quod significet bonos spiritus, constat ab illis quae praecedunt, et ab illis quae consequuntur; ab illis quae praecedunt, *supra ad vers:* 13. memorantur Mamre, Eschkol et Aner, quod fuerint socii foederis Abrami, quibus significatus status Rationalis hominis quoad Externum Domini, ejus bona et vera qualia essent, et sic quod per illos significati sint Angeli, qui fuerunt cum Domino cum pugnavit, ut ab explicatione ibi patet: idem constat ex illis quae consequuntur, ut mox patescet: hic qui iverunt cum Abramo, dicuntur pueri, per quos non alii intelliguntur, quam Spiritus boni, at per viros, de quibus mox, Angeli: quod fuerint cum Domino Angeli, cum pugnavit contra Inferna, constat ex Verbo, tum ex eo, quod cum in pugnis tentationum esset, non potuerit aliter, quam quod Angeli adessent, quibus Dominus ex propria potentia dedit vim et quasi potentiam simul pugnandi, nam omnis potentia Angelis est a Domino. Quod Angeli pugnent contra malos, constare potest ab illis quae prius passim dicta sunt de Angelis apud hominem, quod tutentur hominem, et avertant mala, quae infernales spiritus intentant, de quibus prius, n: 50, 227, 228, 697, 968. sed omnis potentia illorum est a Domino: boni spiritus sunt quidem etiam Angeli, sed inferiores, nam sunt in primo Coelo, Spiritus autem angelici in Secundo, at Angeli proprie dicti in Tertio, de quibus n: 459, 684. talis est forma regiminis in altera vita, quod Spiritus boni sint subordinati Spiritibus angelicis, et Spiritus angeli-

ci ipsis Angelis, sic ut unam societatem angelicam constituant: Spiritus boni, et Spiritus angelici sunt qui hic dicuntur pueri, at ipsi Angeli viri.

1753. Et portionem virorum qui iverunt mecum, quod significet Angelos, constat ex illis quae nunc dicta sunt; praeter quod Angeli, cum apparuerint coram hominibus, in Verbo dicantur Viri.

1754. Aner, Eschkol et Mamre, quod significent illa quae apud eos, constat ab illis quae supra hoc Capite ad vers: 13. de iisdem dicta sunt: nempe quod per nomina horum significentur bona et vera, ex quibus pugnatum, non ita angeli, quia angeli intellecti sunt per pueros et viros, ut dictum; Angelis enim nusquam aliquod nomen est, sed dignoscuntur ex bonis et veris, quales sunt, quare nec per Nomen in Verbo aliud significatur quam Essentia; et ejus qualitas, ut ostensum prius, n: 144, 145, 340. ut quoque constare potest apud Esaiam, ubi de Domino, „*Vocabitur Nomen Ipsius,* Mirabilis, Consiliarius, Deus, „Heros, Pater aeternitatis, Princeps pacis," IX: 5, 6. ubi per Nomen intelligitur qualis est, nempe quod mirabilis, consiliarius, Deus, heros, pater aeternitatis, princeps pacis: apud Jeremiam, ubi etiam de Domino, „*Hoc Nomen Ipsius, quod „appellabunt Ipsum,* Jehovah justitia nostra," XXIII: 5, 6. ubi quod nomen sit Justitia, manifeste constat: tum apud Mosen, ubi etiam de Domino, „Non sustinebit praevaricationem „vestram, quoniam *Nomen meum* in medio Ipsius," Exod: XXIII: 21. ubi nomen quoque pro Essentia, quod Divina; praeter a multis locis in Verbo, ubi dicitur quod *invocaverint Nomen Jehovae;* quod non in vanum acciperent *Nomen Jehovae;* et in Oratione Domini, *sanctificatum sit Nomen tuum:* similiter se habet cum nominibus Angelorum; et similiter hic cum nominibus Eschkol, Aner et Mamre qui repraesentant Angelos, quod significentur illa, quae apud Angelos.

1755. Quod hi accipient portionem suam, significet quod dati sint in illorum potestatem, constat ex illis quae supra ad vers: 21, 22, 23. dicta sunt, quod nempe Dominus nihil ab illis habere vellet, quia nihil roboris Domino inde: quod dati sint in potestatem Angelis ita se habet; Angeli sunt qui dominantur super spiritus malos et infernales, ut a multa experientia mihi

constitit, Dominus autem praevidet ac videt omnia et singula, et providet ac disponit omnia et singula, sed quaedam ex permissione, quaedam ex admissione, quaedam ex venia, quaedam ex beneplacito, quaedam ex voluntate; ipsum dominari velle est aliquod proprium humanum diversum ab illis quae accipiunt a Domino; sed usque omne dominium est Amoris et Misericordiae absque velle dominari: verum haec, quia arcaniora sunt, non ad intellectum dici possunt paucis; satis est scire, quod spiritus mali et infernales dati sint in potestatem Angelis, et quod Dominus omnia et singula, etiam singularissima gubernet; de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus, ubi de Providentia et Permissionibus.

1756. Haec sunt, quae in genere illa involvunt in sensu interno, sed ipsa series rerum et ejus pulchritudo, non potest apparere, cum omnia et singula secundum significationem vocum explicantur, ac si una idea caperentur; cum omnia una idea capiuntur, tunc apparent illa quae sparsa sunt, pulchre cohaerentia et connexa: se habet hoc, sicut qui loquentem audit, et attendit ad voces, tunc ideam loquentis non ita capit, ac si nihil attendit ad voces aut significationem earum; nam paene similiter se habet sensus internus Verbi ad externum seu literalem, sicut loquela, cujus voces vix audiuntur, minus attenduntur, cum mens in solo sensu rerum significatarum per voces loquentis tenetur. Antiquissimus modus scribendi fuit Repraesentativus rerum per personas et per voces, per quas prorsus alia intelligebant; prophani scriptores tunc ita sua historica concinnabant, etiam res quae fuerunt vitae civilis et moralis, et quidem ita, ut nihil prorsus tale esset, quod scriptum, quoad literam, sed aliud sub illis intellectum, usque adeo ut affectiones quascunque sicut deos et deas sisterent, quibus Ethnici postea cultum Divinum instituebant; quod cuivis Literato potest notum esse, adhuc enim tales Libri vetusti exstant: hunc modum scribendi traxerunt ab Antiquissimis, qui ante diluvium, qui Coelestia et Divina sibi per illa, quae conspicua fuerunt in terra et mundo repraesentabant, et sic mentem et animam implebant jucundis et delitiosis cum spectabant universi objecta, imprimis quae pulchra ex forma et ordine; quare omnes Libri Ecclesiae illorum temporum ita scripti sunt; talis est Liber Hiobi; ad imi-

tationem illorum tale est Canticum canticorum Salomonis; tales fuerunt bini Libri, quorum meminit Moses Num: XXI: 14 et 27. praeter plures qui perierunt. Hic stylus dein ex antiquitate veneratus est, tam inter gentes, quam inter Jacobi posteros, usque adeo, ut quicquid non ita scriptum esset, non ut Divinum venerarentur; quare quando acti Spiritu prophetico, ut Jacobus Gen: XLIX: 3 ad 17. Moses Exod: XV: 1 ad 21. Deut: XXXIII: 2 ad f. Bileamus, qui ex filiis orientis e Syria, ubi adhuc Ecclesia Antiqua, Num: XXIII: 7 ad 10, 19 ad 24. Cap: XXIV: 5 ad 9, 17 ad 24. Debora et Barakus, Jud: V: 2 ad f. Channah, I Sam: II: 2 ad 10; et alii plures, tunc similiter loquuti sunt, et hoc ob plures arcanas causas; quae tametsi non intelligebant, nec sciebant, nisi paucissimi, quod significarent coelestia Regni et Ecclesiae Domini, usque admirationis stupore tacti et perfusi, Divinum et Sanctum illis inesse, sentiebant. Sed quod Historica Verbi similia sint, nempe repraesentativa et significativa coelestium et spiritualium Regni Domini, quoad singula nomina, et quoad singulas voces, nondum Orbi Erudito notum fuit, modo quod Verbum quoad minimam jotam inspiratum sit, et quod arcana coelestia omnibus et singulis insint.

Continuatio De loquela spirituum, et diversitatibus ejus.

1757. *Loquela Spirituum cum homine, ut prius dictum, fit per voces: sed Loquela Spirituum inter se per ideas, originarias vocum, quales sunt cogitationis, sed non ita obscurae, ut sunt hominis dum vivit in corpore, verum distinctae, sicut sunt loquelae: Cogitatio humana, post corporis secessum, fit distinctior et clarior, et ideae cogitationis fiunt discretae, ita ut pro formis loquelae distinctis inserviant; obscurum enim cum corpore dissipatum est, et sic cogitatio a suis quasi pedicis, quibus irretita, proinde ab umbris, quibus involuta, liberata, fit momentanea magis, inde praesentior singularium intuitio, apperceptio, et enuntiatio.*

1758. *Spirituum loquela est diversa, unaquaevis societas*

seu familia spirituum, internosci potest a loquela, imo unusquisque spiritus, vix aliter ac homines; nec solum per affectiones quae vitam loquelae faciunt, et quae implent aut vehunt voces, et per accentus, sed etiam per sonos, ut et per alia indicia non ita enuntiabilia.

1759. *Spirituum coelestium Loquela non facile influere potest in sonos articulatos seu voces apud hominem, nam nulli voci inaptari potest in qua est aliquid sonans stridule, aut in qua est duplicatio durior consonantium, nec cui inest idea ex scientifico, quare raro influunt in loquelam aliter ac per affectiones, quae instar fluvii aut aurae emolliunt voces. Spirituum, qui medii sunt inter coelestes et spirituales, Loquela est dulcis, fluens instar lenissimae atmosphaerae, mulciens organa recipientia, et molliens ipsas voces, quoque cita et certa; fluiditas et amoenitas loquelae inde est, quod coeleste bonum in ideis illorum, tale sit, nec aliquid dissentiens loquelae a cogitatione; omne harmonicum dulce in altera vita est a bonitate et charitate. Spiritualium Loquela etiam fluida est, sed non ita mollis et lenis; hi sunt qui imprimis loquuntur.*

1760. *Geniorum malorum Loquela quoque datur fluens, sed solum ad auditum extrinsecus, intus vero est stridens, quia ex simulatione boni, et nulla ejus affectione: etiam datur talium loquela absque fluido, in qua dissensus cogitationum percipitur ut tacitum reptile.*

1761. *Sunt spiritus, qui non fluviatili modo influunt, sed per vibrationes et reciprocationes quasi lineares, acutiores magis et minus; iidem non solum influunt cum loquela, sed etiam cum responso; sunt illi, qui interiora Verbi ex multiplici causa rejiciunt, respicientes hominem ut suum organum, ac ut nauci, sibi solis studentes.*

1762. *Sunt Spiritus, qui non loquuntur, sed per mutationes inductas faciei meae expresserunt sensa animi sui, et stiterunt ideas ita vive, ut pateret inde cogitatio eorum quasi in forma, hoc factum per variationes circumcirca regionem labiorum, et inde in faciem, tum circumcirca oculos, dum interiora animi sui sensa communicabant, circum sinistrum ocu-*

lum cum vera et affectiones veri, circum dextrum cum bona et affectiones boni.

1763. *Audita quoque spirituum plurium loquela simultanea, undulans instar voluminis, influens in cerebrum* [5] *varia determinatione. Tum loquela quorundam spirituum, quae terminatur quadruplicato, quasi ad tonum et sonum triturantium; hi spiritus ab aliis separati sunt, capiti inducunt dolorem tanquam attractionis syringicae. Auditi, qui loquuti voce sonora, sed quasi intus in se, sed usque, ut loquela, ad auditum perveniret. Alii qui loquuti per egurgitationem vocum sicut a ventre, sunt tales qui nihil attendere volunt ad sensum rei, sed ad loquendum ab aliis adiguntur. Audivi, qui loquuti sono rauco sicut bifido, applicant se sinistro lateri sub ulna, etiam sinistrae auriculae. Tum quoque qui sonore loqui non poterant, sed sicut illi qui in rheumatismo sunt; ex illis sunt, qui eliciunt aliorum arcana sine nocendi, per insinuationes in jucunda eorum. Sunt spiritus parvi, qui, tametsi pauci, usque loquuntur sicut ingens multitudo, quasi tonantes; auditi supra caput, et putabam esse multitudinem, sed tunc unus ad me venit ad sinistrum latus infra brachium, et similiter cum voce tonante loquutus; discessit quoque et similiter faciebat; unde tales, ex Divina Domini Misericordia, alibi. Sed hae species Loquelae sunt rariores. Haec, quod mirum, tam alte et sonore audiuntur, cui auditus organa interiora aperta sunt, tum spiritibus, sicut audiuntur soni et loquelae hominis in tellure: at cui non aperta sunt, ne hilum.*

1764. *Semel etiam mecum loquuti sunt spiritus per mera repraesentativa visualia, repraesentando varii coloris flammas, lumina, nubes ascendentes et descendentes, diversi generis domunculas et pulpita, vasa, personas diversimode amictas, et plura alia, quae omnia significativa erant, ex quibus solis sciri potuit, quid vellent.*

GENESEOS,

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

De Scriptura sacra seu Verbo, quod Divina recondat, quae patent coram spiritibus bonis et angelis.

1767. *Verbum Domini cum legitur ab homine, qui amat Verbum, et in charitate vivit, etiam ab homine qui ex simplici corde credit quod scriptum, nec principia formavit contra verum fidei quod in sensu interno, sistitur illud a Domino coram Angelis in tali pulchritudine, et in tali amoenitate, etiam cum repraesentativis, et hoc inexpressibili varietate secundum omnem statum illorum in quo tunc sunt, ut percipiantur singula quasi vitam habere, quae vita est, quae in Verbo, et ex qua natum est Verbum cum demissum e Coelo; ob hanc causam Verbum Domini tale est, quod, tametsi rude apparet in litera, usque intus recondat spiritualia et coelestia, quae patent coram Spiritibus bonis, et coram Angelis, cum ab homine legitur.*

1768. *Quod Verbum Domini ita sistatur coram bonis Spiritibus et coram Angelis, audire et videre mihi datum est; quare licet ipsas experientias afferre.*

1769. *Quidam spiritus ad me venit, non diu post excessum ejus e corpore, quod concludere potui ex eo, quod adhuc nesciret se in altera vita esse, putans se vivere in mundo; perceptum, quod is deditus fuerit studiis, de quibus loqutus cum eo; sed tunc subito sublatus est in altum, quod mi-*

ratus, autumabam quod esset ab illis qui alta spirarunt, nam tales solent in altum ferri; aut quod posuerit coelum in altissimo, qui similiter solent in altum auferri, ut inde sciant, quod coelum non sit in alto, sed in interno; sed mox appercepi, quod sublatus sit ad Spiritus Angelicos qui antrorsum paulo ad dextrum in primo coeli limine; inde dein mecum loquutus est, dicens, quod sublimiora videat, quam usquam mentes humanae capere possent; cum hoc fiebat, legebam Caput I: Deuter: de populo Judaico, quod missi sint, qui explorarent terram Canaanem et quae ibi, quod cum legerem, dixit, quod nihil apperciperet quae in sensu literae, sed quae in sensu spirituali, et quod haec mirabilia, quae describere non posset: hoc erat in primo limine Coeli Spirituum Angelicorum, quid non in ipso illo Coelo, et quid non in Coelo Angelico. Spiritus quidam tunc, qui apud me erant, prius increduli, quod tale sit Verbum Domini, coeperunt poenitere, quod non crediderint, dicebant in illo statu, quod credant, quia audiverunt illum dixisse, quod audiverit, viderit et perceperit, ita esse. Sed alii spiritus adhuc in sua incredulitate perstabant, et dicebant non ita esse, sed esse phantasias, quare etiam hi subito sublati sunt, et inde mecum loquuti, et fassi, quod nihil minus sit quam phantasia, quia realiter percipiant, quod ita sit, et quidem perceptione exquisitiore, quam usquam dari possit alicui sensui in vita corporis. Mox etiam alii in idem coelum sublati, et inter eos unus in vita corporis mihi notus, qui idem testatus, inter alia etiam dicens, quod prae stupore gloriam Verbi in sensu illius interno, describere non posset; ex miseratione quadam tunc loquens, inquiit, mirum esse, quod homines ne hilum ex talibus sciant: praeterea dixit, quod inde cogitationes meas et affectiones meas intueri penitus posset, in quibus perciperet plura quam potuisset edicere, sicut causas, influxus, unde, et a quibus, ideas quomodo mixtae essent terrenis, et quod separandae omnino, praeter alia.

1770. *Binis vicibus postea vidi alios sublatos in alterum Coelum inter Spiritus Angelicos, et inde mecum loquuti, cum legerem, Cap: III: Deuter: a principio ad finem, dicebant*

quod solum in sensu interiori Verbi essent, asseverantes tunc, quod ne apex quidem esset in quo non sensus spiritualis pulcherrime cum reliquis cohaerens, tum quod Nomina significent res; ita confirmati quoque, quia prius non crediderant, quod omnia et singula in Verbo a Domino inspirata fuerint; hoc voluerunt etiam coram aliis juramento confirmare, sed non permittebatur.

1771. *Quidam Spiritus etiam in incredulitate erant de Verbo Domini, quod talia in sinu seu intus reconderet; sunt enim Spiritus in simili incredulitate in altera vita, in qua fuerunt in vita corporis, quae non dissipatur quam per media a Domino provisa, et per vivas experientias; quare cum legerem aliquos Psalmos Davidis, interior eorum intuitio seu mens aperiebatur; hi non sublati sunt inter Spiritus Angelicos; tunc interiora Verbi in Psalmis illis percipiebant, quibus obstupefacti dicebant quod talia nusquam crediderint. Auditum tunc fuit Verbum hoc a pluribus aliis spiritibus, sed qui omnes capiebant illud cum diversitate; apud quosdam implebat cogitationis illorum ideas pluribus amoenis et jucundis, ita quadam vita, secundum cujusvis capacitatem, et simul efficacia penetrante ad illorum intima; apud quosdam tanta, ut visi sibi versus interiora coeli elevari, ac propius et propius ad Dominum, secundum gradus, quo vera et veris injuncta bona afficerent. Ad quosdam tunc simul allatum est Verbum, qui nihil de sensu interno Verbi capiebant, sed solum de sensu externo seu literali, quibus apparebat litera nullius vitae: inde constabat, quale Verbum, cum Dominus vivificat illud, quod illius efficaciae sit ut penetret ad intima, et quale cum non vivificat, quod tunc solum litera sit, vix ullius vitae.*

1772. *Ex Divina Domini Misericordia, etiam mihi concessum fuit similiter videre Verbum Domini in sua pulchritudine in sensu interno, et hoc multoties, non sicut dum singulae voces quoad sensum internum explicantur, sed omnia et singula in una serie; quod dici potest, ex Paradiso Terrestri videre Paradisum Coelestem.*

1773. *Spiritus, qui in vita corporis, delectati sunt Verbo Domini cum jucunditate, illi in altera vita habent Calorem*

quendam jucundum coelestem, quem quoque sentire mihi datum est. Qui aliquantum delectati sunt, Calor eorum mecum communicatus, erat sicut aestus vernus, incipiens a regione labiorum, et se diffundens circum genas, et inde usque ad aures, et ascendens quoque ad oculos, descendens etiam versus mediam pectoris regionem. Qui adhuc plus affecti sunt delectatione Verbi Domini, et ejus interioribus, quae Ipse Dominus docuerat, eorum Calor mecum communicatus interior erat, incipiendo a pectore, ascendendo inde versus mentum, et descendendo versus lumbos. Qui adhuc magis delectati et affecti sunt, Calor eorum adhuc interius jucundior, et magis vernus fuit, et quidem a lumbis sursum versus pectus, et inde per sinistrum brachium ad manus: instruebar ab Angelis, quod ita se res habeat, et quod approximatio illorum tales calores sistat, quamvis illi eos non sentiant, quia in illis sunt; sicut solent infantes, pueri, et adolescentes, non sentire suum calorem quem habent prae adultis et senibus, quia in illo sunt. Calor quoque sentitus eorum, qui quidem delectati sunt Verbo, sed de ejus intellectu non solliciti fuerunt, erat solum in brachio dextro. Quod Calorem attinet, possunt etiam mali spiritus artificiis suis producere calorem, qui mentitur jucundum, et eum cum aliis communicare, sed est modo calor externus absque origine ab internis; talis calor est qui putrescit, et facessit in excrementitium, sicut calor adulterorum, et illorum qui spurcis voluptatibus immersi sunt.

1774. *Sunt spiritus, qui de interioribus Verbi nihil audire volunt, imo quamvis possunt intelligere usque nolunt, sunt ii imprimis qui in operibus posuerunt meritum, et qui ideo quia bona ex amore sui et mundi, seu propter dignitatem aut opulèntiam sibi acquirendam, et famam inde, fecerunt, ita non propter Regnum Domini; tales in altera vita volunt prae caeteris intrare in coelum, sed extra coelum manent, nam nolunt imbui cognitionibus veri, et ita affici bono, sensum Verbi ex litera secundum suas phantasias interpretando, et quicquid assensu favet cupiditatibus, producendo: tales repraesentabantur per Vetulam faciei indecorae, sed usque pallide niveae, cui inerant inordinata, a quibus de-*

formis: at vero, qui interiora Verbi admittunt et amant, repraesentabantur per puellam in sua prima virginea aetate, seu flore juventatis decore vestitam, cum corollis et coelestibus decoramentis.

1775. *Loquutus sum cum quibusdam spiritibus de Verbo, quod necessum fuerit, ut aliqua Revelatio, ex Divina Domini Providentia, exstiterit, nam Revelatio seu Verbum est commune vas recipiens spiritualium et coelestium, ita conjungens coelum et terram, alioquin disjuncta fuissent, et periisset humanum genus: praeter quod alicubi coelestes veritates essent, quibus instrueretur homo, quia ad coelestia natus, et post vitam corporis inter coelestes venire debet; sunt enim veritates fidei leges ordinis in Regno, in quo victurus in aeternum.*

1776. *Paradoxon potest videri, sed usque est verissimum, quod Angeli melius et plenius intelligant sensum internum Verbi, cum infantes pueri et puellae legunt illud, quam cum adulti qui non in fide charitatis; causa mihi dicta, quia infantes pueri et puellae sunt in statu amoris mutui et innocentiae, ita vasa illorum tenerrima paene coelestia, et modo facultates recipiendi, quae ita a Domino disponi queunt, tametsi hoc ad illorum perceptionem non perveniat, nisi per jucundum quoddam illorum geniis conforme. Ab Angelis dictum, quod Verbum Domini sit litera mortua, sed quod in legente vivificetur a Domino secundum cujusvis facultatem, et quod vivum fiat, secundum ejus charitatis vitam et innocentiae statum, et hoc cum innumerabili varietate.*

1777. *Continuatio sequitur ad finem hujus Capitis.*

CAPUT XV.

1. Post verba haec, factum est verbum Jehovae ad Abram, in visione, dicendo, ne timeas Abram, Ego clypeus tibi, merces tua multa valde.

2. Et dixit Abram, Domine Jehovih, quid dabis mihi, et

ego ambulans improlis, et filius procurator domus meae, is Damascenus Eliezer.

3. Et dixit Abram, en mihi non dedisti semen, et ecce filius domus meae haereditans me.

4. Et ecce verbum Jehovae ad illum, dicendo, non haereditabit te hic, verum qui egredietur e visceribus tuis, ille haereditabit te.

5. Et educens illum foras, et dixit, specta quaeso versus coelum, et numera stellas, si poteris numerare illas, et dixit illi, ita erit semen tuum.

6. Et credidit in Jehovam, et imputavit illud ipsi in justitiam.

7. Et dixit ad illum, Ego Jehovah, Qui eduxi te ex Ur Chaldaeorum, ad dandum tibi terram hanc, ad haereditandum illam.

8. Et dixit, Domine Jehovih, ex quo cognoscam quod haereditabo illam.

9. Et dixit ad illum, accipe tibi vitulam triennem, et capram triennem, et arietem triennem, et turturem, et pullum.

10. Et accepit sibi omnia illa, et partitus est illa in medium, et dedit quamvis partem suam obviam alteri, et volucrem non partitus.

11. Et descendit volatile super corpora, et abegit illa Abram.

12. Et fuit, sol ad occidendum, et sopor cecidit super Abram, et ecce terror tenebrarum magnarum cadens super illum.

13. Et dixit Abramo, cognoscendo cognosces, quod peregrinum erit semen tuum in terra, non illis, et servient iis, et affligent illos quadringentis annis.

14. Et etiam gentem, cui servient, judicabo Ego, et postquam ita, exibunt acquisitione magna.

15. Et tu venies ad patres tuos in pace, sepelieris in senio bono.

16. Et generatione quarta redibunt huc, quia non consummata iniquitas Emoraeorum usque huc.

17. Et fuit, sol occidit, et caligo facta, et ecce, furnus fumi, et fax ignis, quae transivit inter segmenta illa.

18. In die illo pepigit Jehovah cum Abramo foedus, di-

cendo, semini tuo dabo terram hanc, a fluvio Aegypti, usque fluvium magnum, fluvium Phrath.

19. Kenitam, et Kenissitam, et Kadmonitam.

20. Et Chittitam, et Perisitam, et Rephaim.

21. Et Emoritam, et Canaanitam, et Girgaschitam, et Jebusitam.

CONTENTA.

1778. Continuantur hic de Domino, in sensu interno, postquam in pueritia sustinuit gravissimas pugnas tentationum, et illas contra amorem, quem fovit erga universum genus humanum, in specie erga Ecclesiam; quare anxius de futuro statu, Ipsi promissio facta; at una ostensum, qualis status Ecclesiae fieret circa fines, cum exspirare inciperet, sed usque quod nova Ecclesia revivisceret quae subitura loco prioris, et Regnum coeleste immensum augeretur.

1779. Consolatio Domini post pugnas tentationum, de quibus in Capite praecedente, vers: 1.

1780. Querela Domini de Ecclesia, quod solum Externa sit, vers: 2, 3. Promissio de Interna, vers: 4. De ejus Multiplicatione, vers: 5. Quod Dominus Justitia, vers: 6. Et Ipsi Soli Regnum in coelis et in terris, vers: 7.

1781. Et quia voluit certus fieri quod salvaretur Genus humanum, vers: 8. Ipsi ostensum, quomodo se habet cum Ecclesia in communi, in specie, et in particulari, vers: 9 ad 17.

1782. Vitula, capra, aries, sunt repraesentativa coelestium Ecclesiae, turtur et pullus sunt spiritualium ejusdem, vers: 9. Ecclesia ab una parte, et Dominus ab altera, vers: 10. Quod Dominus mala et falsa dissiparet, vers: 11. Sed quod usque falsa infestarent illam, vers: 12, 13. A quibus liberatio, vers: 14. Ita Domino consolatio, vers: 15. Sed quod mala occupatura, vers: 16. Et ultimo non nisi quam falsitates et cupiditates regnaturae, vers: 17. Quod tunc Regnum Domini, et nova Ecclesia, cujus extensio describitur, vers: 18. Falsa et mala inde expellenda sunt gentes nominatae, vers: 19, 20, 21.

SENSUS INTERNUS.

1783. Quae hic continentur, sunt, ut prius dictum, historica vera, nempe quod a Jehovah ita loquutum cum Abramo, et quod ei in haereditatem promissa terra Canaan; quod ei mandatum, ut sic poneret vitulam, capram, arietem, turturem et pullum; quod volatile descenderit super corpora; quod ceciderit super eum sopor, et in sopore terror tenebrarum; et cum sol occidisset, quod visum ei sicut furnus fumi cum face ignis inter partes, praeter caetera; haec sunt historica vera, sed usque omnia et singula, quoad minimum facti, repraesentativa, et ipsa verba, quibus describuntur, quoad minimam jotam significativa, hoc est, in omnibus et singulis est sensus internus; sunt enim omnia et singula, quae in Verbo, inspirata, et quia inspirata, non possunt aliter quam esse ab origine coelesti, hoc est, coelestia et spiritualia in sinu suo recondere, aliter nusquam foret Verbum Domini; haec sunt quae continentur in sensu interno; qui sensus cum patet, obliteratur sensus literae sicut nullus foret, ut et vicissim, cum ad solum sensum historicum seu literae attenditur, obliteratur sensus internus, sicut nullus foret: haec se habent sicut Lux coelestis ad lucem mundi, et vicissim sicut lux mundi ad Lucem coelestem; cum apparet Lux coelestis, tunc lux mundi est sicut caligo, quod per experientiam mihi notum factum est, at cum quis in luce mundi est, tunc Lux coelestis, si apparet, foret sicut caligo; similiter ac in mentibus humanis, qui in sapientia humana seu in scientiis ponit omne, ei sapientia coelestis apparet sicut obscurum nullum, at qui in sapientia coelesti est, ei sapientia humana est sicut commune quoddam obscurum, in quo nisi coelestes radii insunt, foret sicut caligo.

1784. Vers: 1. *Post verba haec, factum est verbum Jehovae ad Abramum, in visione, dicendo ne timeas Abram, Ego clypeus tibi, merces tua multa valde.* Post verba haec factum est verbum Jehovae ad Abramum in visione, significat post pugnas in pueritia quod revelatio; visio est intima revelatio quae perceptionis: ne timeas Abram, Ego clypeus tibi, significat tutationem contra mala et falsa cui confiditur: merces tua magna, significat finem victoriarum.

1785. Quod post verba haec factum verbum Jehovae ad Abramum in visione, significet post pugnas in pueritia quod revelatio, constat a significatione verborum, tum verbi Jehovae ad Abramum, ut et a significatione visionis; per verba in Lingua Hebraea significantur res, hic res peractae, quae sunt pugnae tentationum Domini, de quibus in Capite praecedente: verbum Jehovae ad Abramum, non aliud est quam Domini verbum secum; at in pueritia, inque pugnis tentationum, cum Essentiae nondum unitae ut unum, non aliter apparere potuit ac revelatio; quod Internum est, quando agit in Externum in statu et momentis, cum hoc remotius, non aliter sistitur; hic status est, qui appellatur status humiliationis Domini.

1786. Quod visio sit intima revelatio quae perceptionis, constare potest a visionibus, quae se habent secundum statum hominis; visio coram illis, quibus interiora clausa sunt, prorsus aliter se habet, ac visio coram illis, quibus interiora aperta; ut pro exemplo, cum Dominus apparuit toti congregationi in Monte Sinai, apparitio illa fuit visio, quae alia fuit populo, quam Aharoni, et alia Aharoni quam Mosi, porro alia visio fuit Prophetis quam Mosi; Visionum dantur plures species, de quibus ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus: visiones eo perfectiores sunt, quo interiores, apud Dominum omnium perfectissima fuit, quia Ipsi tunc Perceptio omnium quae in mundo spirituum et in coelis, et Ipsi cum Jehovah immediata communicatio; haec communicatio per visionem, in qua apparuit Jehovah Abramo, repraesentatur, et in sensu interno significatur.

1787. Ne timeas Abram, Ego clypeus tibi, quod significet tutationem contra mala et falsa cui confiditur, constat a significatione clypei, de qua mox: haec verba, quod nempe Jehovah clypeus et quod merces valde, sunt verba consolationis post tentationes; omnis tentatio secum habet aliquam speciem desperationis, alioquin non est tentatio, quare etiam consolatio sequitur; qui tentatur, in anxietates fertur, quae inducunt statum desperationis de fine; ipsa pugna tentationis non aliud est: qui in certitudine est de victoria, is non in anxietate est, ita nec in tentatione: Dominus, quia sustinuit omnium dirissimas et crudelissimas tentationes, non potuit aliter, ac quod

etiam in desperationes actus esset, quas dispelleret et evinceret propria potentia; ut satis constare potest a Tentatione Ipsius in Gethsemane, de qua ita apud Lucam, „Cum Jesus esset in lo„co, dixit discipulis, orate ut non ingrediamini in tentationem; „Ipse autem abstractus est ab illis quasi ad jactum lapidis, et „ponens genua oravit, dicens, Pater, si velis, ut transeat ca„lix hic a Me, attamen non voluntas mea, sed tua fiat: visus „autem Ipsi angelus e coelo confortans Ipsum; cumque esset in „angore, intentius oravit; factus vero sudor Ipsius ut guttae „sanguinis descendentes super terram," XXII: 40 ad 45. Apud Matthaeum, „Incipit affici dolore et angore; tunc dixit dis„cipulis, maesta tota est anima mea usque ad mortem, et pro„gressus paulum cecidit super faciem suam precans, dicens, Pa„ter Mi, si possibile est, transeat a Me calix hic; veruntamen non „sicut Ego volo, sed sicut Tu: rursus secunda vice abiit, et „precatus est, dicens, Pater Mi, si non potest hic calix trans„ire a Me, nisi bibero illum, fiat voluntas tua; et precatus est „tertia vice, idem verbum dicens," XXVI: 36 ad 44. Apud Marcum, „Coepit expavescere et valde angi, dixit discipulis, „maestitia circumdata est anima mea usque ad mortem, pro„gressus paululum, cecidit super terram, et oravit, ut, si pos„sibile esset, transiret ab Ipso hora, dixit, abba Pater, om„nia possibilia Tibi, transfer calicem a Me hunc, non tamen „ut Ego volo, sed sicut Tu: hoc secundo, et hoc tertio," XIV: 33 ad 41. Ex his constare potest, quales Domini Tentationes fuerunt, quod omnium immanissimae, et quod Ipsi ab intimis angor, usque ad sudores sanguinis, et quod tunc in statu desperationis de fine et eventu, et quod Ipsi consolationes; haec verba, Ego Jehovah clypeus tuus, et merces tua valde, involvunt similiter consolationem post pugnas tentationum, de quibus in Capite praecedente actum.

1788. Quod clypeus sit tutatio contra mala et falsa cui confiditur, constat absque explicatione, nam ex frequenti usu loquutio familiaris facta est, quod Jehovah clypeus et scutum: quid autem in specie per clypeum significatur, constare potest a Verbo, nempe respective ad Dominum tutatio, et respective ad hominem confidentia in tutatione Domini; sicut bellum significat tentationes, ut ostensum n: 1664, ita omnia arma belli

aliquid speciale tentationis, et defensionis contra mala et falsa, seu contra diabolicam turbam, quae inducit tentationem et tentat; quare aliud significat clypeus, aliud scutum, aliud parma, aliud galea, aliud hasta, tum lancea, aliud gladius, aliud arcus et tela, aliud lorica, de quibus singulis, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus: quod clypeus significet respective ad Dominum tutationem contra mala et falsa, et respective ad hominem confidentiam in Domino, causa est, quia tutamen pectoris fuit, et per pectus significatum bonum et verum, bonum quia inibi cor, et verum quia inibi pulmo; quod clypeus id significet, constat apud Davidem, « Benedictus Jehovah rupes mea, « docens manus meas *pugnam*, digitos meos bellum, misericor« dia mea, et propugnaculum meum, arx munita mea, et ere« ptor meus mihi, *Clypeus meus et in quo confido*, » Psalm: CXLIV: 1, 2. ubi pugna et bellum est tentationum, et ibi tentationum Domini in sensu interno; clypeus respective ad Jehovam est tutatio, respective ad hominem, confidentia, ut manifeste patet: apud Eundem, « O Israël, *confide in Jehovah*, « auxilium illorum, et *Clypeus* illorum Ipse: domus Aharonis « *confidite in Jehovah*, auxilium eorum, et *Clypeus* eorum Ip« se: timentes Jehovae *confidite in Jehovah*, Hic auxilium eo« rum, et *Clypeus* eorum Ipse, » Psalm: CXV: 9, 10, 11, similiter: apud Eundem, « Jehova propugnaculum meum, Deus « meus Cui *confidam*, ala sua obteget te, et sub alis tuis *con« fides*, *scutum* et *parma* veritas Ipsius, » Psalm: XCI: 2, 4. ubi scutum et parma pro tutatione contra falsa: apud Eundem, « Jehovah petra mea, et propugnaculum meum, et ereptor « meus, Deus meus, rupes mea, *cui confido*, *Clypeus meus*, « et cornu salutis meae, *Clypeus Jehovah omnibus confidenti« bus in Ipso*, » Psalm: XVIII: 3, 31, similiter: apud Eundem, « Qui probas corda et renes, Deus justus, *Clypeus* meus « super Deo salvante rectos corde, » Psalm: VII: 10, 11. pro confidentia. Apud Eundem, « Dedisti mihi *Clypeum* salutis tuae, « et dextra tua sustentabit me, » Psalm: XVIII: 36, pro confidentia, apud Eundem, « Deo *Clypei terrae*, valde exaltatus « est, » Psalm: XLVII: 10. pro confidentia. Apud Eundem, « Sol et *Clypeus Jehovah Deus*, gratiam et gloriam dabit Jeho« vah, non prohibebitur bonum ab ambulantibus in integritate, »

Psalm: LXXXIV: 12, pro tutatione. Apud Mosen, „Beatitudines tuae, tu Israël, quis sicut tu, populus salvatus in Jehovah, *Clypeus* auxilii tui, et qui *gladius* excellentiae tuae, „et fallentur hostes tui tibi," Deut: XXXIII: 29, clypeus pro tutatione. Sicut arma belli praedicantur de illis qui in pugnis tentationum sunt, ita quoque eadem arma belli praedicantur de hostibus qui impugnant et tentant, et tunc contraria significant, ut clypeus mala et falsa, ex quibus pugnant, et quae defendunt, et in quibus confidunt; ut apud Jeremiam, „Disponite „*Clypeum* et *scutum*, et accedite ad *proelium*, alligate equos, „et ascendite equites, et sistite vos in *galeis*, expolite *lanceas*, „induite loricas," XLVI: 3, 4 praeter pluries alibi.

1789. Merces tua magna, quod significet finem victoriarum, constat a significatione Mercedis, quod sit praemium post pugnas tentationum, hic finis victoriarum, quia Dominus nusquam aliquod praemium victoriae pro se exspectavit; praemium victoriarum Ipsius, fuit Salus universi generis humani, ex amore erga universum genus humanum pugnavit; qui ex amore hoc pugnat, sibi non aliquod praemium poscit, quia amor ille est talis, ut omnia sui dare et transferre velit in alios, et nihil pro se habere; quare salus universi generis humani significatur hic per mercedem.

1790. Vers: 2. *Et dixit Abram, Domine Jehovih, quid dabis mihi, et ego ambulans improlis, et filius procurator domus meae, is Damascenus Eliezer.* Dixit Abram, Domine Jehovih, significat Domini perceptionem; Abram est Interior Homo; Dominus Jehovih est Internus respective ad Interiorem; quid dabis mihi, et ego ambulans improlis, significat quod nulla Ecclesia Interna: et filius procurator domus meae, significat Ecclesiam Externam: is Damascenus Eliezer, est Ecclesia Externa.

1791. Dixit Abram, Domine Jehovih, quod significet Domini perceptionem, constare potest inde, quod Dominus intimam et perfectissimam omnium perceptionem habuerit; Perceptio erat, ut prius dictum, sensatio et cognitio perceptiva omnium quae fiebant in coelo, fuitque continua communicatio et interna colloquutio cum Jehovah, quae sola Domino fuit; haec in sensu interno intelligitur per id quod dixerit Abram ad Jeho-

vam, ita repraesentata per Abramum quando loquutus cum Jehovah; similiter in sequentibus, ubi occurrit, quod Abram dixerit ad Jehovam.

1792. Quod Abram sit Interior homo, seu quod Abram repraesentaverit Interiorem seu Rationalem Hominem Domini, prius dictum est; quid Interior Domini Homo, in Capite praecedente indicatum est.

1793. Quod Dominus Jehovih, sit Internus respective ad Interiorem, constat ex illis quae de Interno Homine Domini dicta sunt, quod nempe fuerit Ipse Jehovah, a Quo conceptus, et cujus unicus Filius, cui Domini Humanum unitum factum, postquam maternum, hoc est illud, quod a matre traxit, per pugnas tentationum purificaverit; in Verbo saepius occurrit Dominus Jehovih, imo quoties Jehovah Dominus dicitur, appellatur non Dominus Jehovah sed Dominus Jehovih, *et hoc imprimis*, ubi de tentationibus agitur, ut apud Esaiam, „*Ecce Do-* „*minus Jehovih* in forti venit, et brachium Ipsius dominans Ip- „si, ecce *Merces* Ipsius cum Ipso, et opus Ipsius coram Ipso, „sicut pastor gregem suum pascet, in brachium suum colliget „agnos, et in gremio suo portabit, lactentes ducet," XL: 10, 11. ubi Dominus Jehovih in forti venit de victoria in pugnis tentationum, brachium Ipsius dominabitur Ipsi, pro quod ex propria potentia; quid merces, de qua in vers: praec. hic dicitur, nempe quod salus universi generis humani, hoc est, ut pastor gregem pascat, in brachium colligat agnos, in gremio portet, lactentes ducat, quae omnia sunt amoris intimi seu Divini. Apud Eundem, „*Dominus* Jehovih aperuit mihi aurem, et ego „non rebellavi, retro non recessi, corpus meum dedi percutien- „tibus, et maxillas meas vellicantibus, facies meas non occul- „tavi ab ignominiis et sputo, et *Dominus Jehovih* auxiliabitur „mihi; ecce *Dominus Jehovih* auxiliabitur mihi," L: 5, 6, 7, 9. ibi manifeste de tentationibus, praeter alibi.

1794. Quid dabis mihi, et ego ambulans improlis, quod significet quod nulla Ecclesia Interna, constare potest a significatione ambulare improlis; ambulare in sensu interno est vivere, ut ostensum prius, n: 519; improlis autem, cui non semen seu posteritas propria, de qua in versibus seq: 3, 4, 5 agitur, ubi quid improlis, seu cui non semen, explicatur.

1795. Et filius procurator domus meae, quod significet Ecclesiam Externam, constat a significatione procuratoris domus in sensu interno, hoc est, respective ad Ecclesiam; Ecclesia Externa dicitur Procurator domus, cum ipsa Ecclesia Interna Domus, et paterfamilias Dominus; Ecclesia Externa non aliter se habet; omnis enim procuratio pertinet ad Externum Ecclesiae, sicut administratio ritualium, et plurium quae sunt Templi et ipsius Ecclesiae, hoc est, Domus Jehovae seu Domini. Externa Ecclesiae absque internis nihili sunt, sed ab internis habent, quod sint, et talia sunt qualia interna; se habet hoc sicut homo, externum ejus seu corporeum est in se quoddam nullum, nisi internum sit quod animet et vivificet, quale itaque est internum, tale est externum; seu qualis est animus et mens, talis aestimatio omnium quae existunt per externum seu corporeum; quae cordis sunt, faciunt hominem, non quae oris et gestuum; ita quoque Interna Ecclesiae; sed usque Externa Ecclesiae se habent sicut Externa hominis, quod procurent et administrent, seu quod idem est, Externus seu corporeus homo similiter dici potest procurator seu administrator domus, cum domus est interiorum: ex his patet, quid improlis, nempe cum non Internum Ecclesiae, sed modo Externum, sicut fuit tempore illo, de quo Dominus conquestus.

1796. Is Damascenus Eliezer, quod sit externa Ecclesia, exinde nunc constat, tum ex significatione Damasceni; Damascus fuit urbs principalis Syriae, ubi reliquiae cultus Ecclesiae Antiquae fuerunt, et unde Heberus seu gens Hebraea, apud quam non nisi quam Externum Ecclesiae fuit, ut prius dictum, n: 1238, 1241. ita ibi non nisi quam procuratio domus. Quod in his sit aliquid desperationis, proinde tentationis Domini, patet ex verbis, tum ex consolatione, quae sequitur de Ecclesia Interna.

1797. Vers: 3. *Et dixit Abram, en mihi non dedisti semen, et ecce filius domus meae haereditans me.* Dixit Abram, en mihi non dedisti semen, significat quod non internum Ecclesiae, quod est amor et fides: ecce filius domus meae haereditans me, significat quod Externum modo foret in Regno Domini.

1798. Quod dixit Abram, en mihi non dedisti semen, significet quod non Internum Ecclesiae, constat a significatione se-

minis, quod sit amor et fides, de qua prius, n: 255, 256. 1025, et in sequentibus a significatione haeredis: quod amor et inde fides sit Internum Ecclesiae, prius aliquoties dictum et ostensum est; non alia fides, quae internum Ecclesiae est, intelligitur, quam quae est amoris seu charitatis, hoc est, quae est ex amore seu charitate: Fides in sensu communi est omne doctrinale Ecclesiae; sed Doctrinale separatum ab amore seu charitate nusquam facit Internum Ecclesiae, nam doctrinale est solum scientia, quae est memoriae, quae datur quoque apud pessimos, etiam apud infernales; sed doctrinale, quod est ex charitate, seu quod est charitatis, hoc facit Internum, nam hoc est vitae; ipsa vita est internum omnis cultus, et sic omne doctrinale, quod fluit ex vita charitatis, hoc doctrinale est quod est fidei, quae hic intelligitur: quod haec fides sit, quae Internum est Ecclesiae, constare potest ex eo solo, quod, qui vitam charitatis habet, norit omnia fidei; si velis, explores modo doctrinalia, quae et qualia sunt, anne omnia sint charitatis, proinde fidei ex charitate; ut solum Praecepta decalogi, cujus Primum est, ut colas Dominum Deum, qui vitam amoris seu charitatis habet, is colit Dominum Deum, quia hoc est vita ipsius: Alterum, ut Sabbathum observes, qui in amoris vita est, seu in charitate, is sancte observat Sabbathum, nam nihil ei dulcius est, quam colere Dominum, et glorificare ipsum omni die: praeceptum ne Occidas, hoc prorsus est charitatis, qui amat proximum ut semet, horret quicquam facere quod illum laedit, magis illum occidere: ne Fureris, similiter, qui enim vitam charitatis habet, is potius ex suo dat proximo, quam ut quicquam ei auferat: ne Adulteris, pariter, qui in charitatis vita est, proximi uxorem potius custodit, ne aliquis tale damnum ei inferat, et adulterium spectat ut facinus contra conscientiam, et tale, quod amorem conjugialem et ejus debita, destruit: Concupiscere quae sunt proximi, sunt quoque contra illos, qui in charitatis vita sunt, nam charitatis est velle aliis bonum ex se et suo, ita nusquam concupiscunt, quae alterius sunt: haec sunt praecepta decalogi, quae exteriora doctrinalia fidei, quae ab illo qui in charitate et ejus vita est, non memoria tenus sciuntur, sed sunt in corde ejus, et illa habet sibi inscripta, quia sunt in charitate, ita in ipsa ejus vita: praeter alia quae dogmatica

sunt, quae similiter novit ex sola charitate, vivit enim secundum conscientiam recti; rectum et verum, quod non ita potest intelligere et explorare, hoc credit simpliciter seu ex simplici corde, quod ita sit, quia Dominus ita dixit, et qui ita credit, is non malum facit, tametsi non esset verum in se, sed verum apparens; ut pro exemplo, quod Dominus irascatur, puniat, tentet, et similia; tum quoque, quod in Sacra Coena Panis et Vinum sit significativum quid, vel quod caro et sanguis adsit aliquo modo quo explicant, hoc nihil facit, sive unum sive alterum dicant, tametsi pauci sunt qui de hoc cogitant, sique cogitant, modo fiat ex simplici corde, quia ita instructi, et usque in charitate vivunt; ii cum audiunt, quod Panis et Vinum in sensu interno significent amorem Domini erga universum genus humanum, et quae amoris sunt, et reciprocum hominis in Dominum et erga proximum, illico credunt, et gaudent, quod ita se habeat; nusquam illi qui in doctrinalibus sunt, et non in charitate, hi litigant de omni, et damnant quoscunque, qui non dicunt, quod vocant *Credere*, sicut illi: ex his constare unicuivis potest, quod Amor in Dominum, et Charitas erga proximum sit Internum Ecclesiae.

1799. Quod ecce filius domus meae haereditans me, significet quod Externum modo foret in Regno Domini, constat ex significatione haeredis et haereditare in sensu interno; haeres fieri seu haereditare, significat vitam aeternam in Regno Domini; omnes, qui in Regno Domini, sunt haeredes, nam vivunt ex vita Domini, quae est vita amoris mutui, et inde appellantur filii; Domini filii seu haeredes sunt omnes qui in Ipsius vita sunt, quia ex Ipso illorum vita, et ab Ipso nati, hoc est, regenerati; qui ab aliquo nascuntur, sunt haeredes, ita omnes qui a Domino regenerantur, nam tunc vitam accipiunt Domini. Sunt in Regno Domini, Externi, Interiores, et Interni; Spiritus boni, qui in Primo Coelo, sunt Externi; Spiritus angelici, qui in Altero coelo, sunt Interiores; Angeli qui in Tertio, sunt Interni; qui Externi sunt, non ita propinqui aut prope sunt Domino, ac qui Interiores, nec hi ita propinqui seu prope, ac qui Interni; Dominus ex Amore Divino, seu Misericordia, omnes vult habere prope se; utque non foris stent, hoc est, in Primo Coelo, sed vult ut in Tertio, et si posset, non modo apud Se,

sed in Se; talis est Amor Divinus seu Domini: et quia Ecclesia tunc solum erat in Externis, conquestus hic est, dicens, ecce filius domus meae haereditans me, quo significatur, quod sic Externum modo esset in Regno Ipsius; sed consolatio sequitur, et promissio de Internis, in versibus mox sequentibus; quid Externum Ecclesiae dictum est prius, n: 1083, 1098, 1100, 1151, 1153. ipsum Doctrinale, non facit Externum, minus Internum, ut supra dictum, nec distinguit apud Dominum Ecclesias; sed est Vita secundum doctrinalia, quae omnia, dum vera sunt, spectant Charitatem, ut suum fundamentale; quid Doctrinale, nisi ut doceat quomodo homo erit: in orbe Christiano, sunt Doctrinalia, quae distinguunt Ecclesias, et vocant se inde Romano-Catholicos, Lutheranos, Calvinistas, seu Reformatos, et Evangelicos, praeter alia Nomina; quod ita dicantur, est ex solo Doctrinali, quod nusquam ita foret, si Amorem in Dominum, et Charitatem erga proximum, facerent *principale fidei,* tunc forent illa solum varietates opinionum de mysteriis fidei, quas vere Christiani unicuique relinquerent secundum suam conscientiam, et corde suo dicerent, quod vere Christianus sit, quando vivit sicut Christianus, seu sicut Dominus docet; ita ex omnibus diversis Ecclesiis fieret una, ac omnia dissidia, quae ex solo Doctrinali existunt, evanescerent, imo odia unius contra alium momento dissiparentur, et fieret Regnum Domini in terris. Ecclesia Antiqua, proxime post diluvium, tametsi per plura Regna sparsa, usque talis fuit, nempe quod quoad Doctrinalia inter se multum differrent, sed usque principale fecerunt Charitatem, et cultum spectarunt non a Doctrinalibus quae fidei, sed a Charitate quae vitae, quod intelligitur per id, quod omnibus fuit unum labium, et una verba, Genes: Cap: XI: 1. de quibus videatur, n: 1285.

1800. Vers: 4. *Et ecce verbum Jehovae ad illum, dicendo, non haereditabit te hic, verum qui egredietur e visceribus tuis, ille haereditabit te.* Ecce verbum Jehovae ad illum, significat responsum: dicendo, non haereditabit te hic, significat quod externum non erit haeres Regni Ipsius: verum qui egredietur e visceribus tuis, significat illos qui in amore in Ipsum et in amore erga proximum: ille haereditabit te, significat quod illi haeredes fient.

1801. Ecce verbum Jehovae ad illum, quod significet responsum, nempe quod non erit Externum Ecclesiae, sed erit Internum, ut constat ab illis quae sequuntur; verbum Jehovae seu responsum, hoc est, consolatio.

1802. Dicendo non haereditabit te hic, quod significet, quod Externum non erit haeres Regni Ipsius, constat a significatione haeres fieri aut haereditare, de qua mox prius; haeres Regni Domini non est Externum sed est Internum; Externum quoque est sed per Internum, nam tunc unum agunt: ut sciatur quomodo hoc se habet, tenendum, quod omnes qui in Coelis, tam qui in Primo, quam qui in Altero, sicut qui in Tertio, hoc est, tam qui Externi sunt, quam qui Interiores, sicut qui Interni, sunt haeredes Regni Domini, nam omnes unum Coelum faciunt; in Coelis Domini se prorsus habent Interna et Externa, sicut apud hominem; Angeli qui in Primo coelo, subordinati sunt Angelis qui in Secundo, et hi subordinati Angelis qui in Tertio, sed subordinatio non est imperii, verum est, sicut in homine, influxus internorum in exteriora, influit nempe Domini vita per Coelum tertium in alterum, et per hoc in primum, hoc per ordinem successionis, praeter quod etiam immediate in omnes Coelos; Angeli interiores seu subordinati non sciunt, quod ita se habeat, nisi detur illis reflexio a Domino, ita non est subordinatio imperii: quantum Internum est apud Angelum tertii coeli, tantum est haeres Regni Domini, tum quantum Internum est apud Angelum secundi coeli, tantum est haeres, similiter quantum Internum est apud Angelum primi coeli, tantum quoque est haeres, Internum facit haeredem esse; apud Angelos interiores plus est Internum, quam apud Angelos exteriores, quare propiores sunt Domino, et magis haeredes: Internum est amor in Dominum, et charitas erga proximum, quantum itaque amoris et charitatis habent, tantum sunt filii seu haeredes, nam tantum habent a Domini vita. Sed a Primo seu Externo Coelo nusquam aliquis, in Alterum seu Interius Coelum evehi potest, priusquam instructus est in bonis amoris et veris fidei, quantum instructus, tantum potest evehi et venire inter Spiritus angelicos; similiter hi antequam evehi seu venire possint in Coelum tertium, seu inter angelos; per instructionem formantur interiora, et sic interna, et adaptantur ad recipien-

dum bona amoris et vera fidei, et sic perceptionem boni et veri; nemo potest percipere, quod non scit et credit, ita non donari facultate percipiendi bonum amoris et verum fidei, nisi per cognitiones, ut norit quid sit et quale sit; similiter se habet cum omnibus, etiam cum infantibus, qui omnes instruuntur in Regno Domini, at hi facile, quia nullis principiis falsi imbuti: sed instruuntur modo in veritatibus communibus, quae cum recipiunt, tunc indefinita sunt quae percipiunt; se habet hoc, sicut qui persuasus est de aliqua veritate in communi, is communium particularia, et particularium singularia, quae confirmantia sunt, facile et quasi ex se, aut sponte, arripit, a veritate enim in communi afficitur, inde etiam ab ejusdem veritatis particularibus et singularibus, quae confirmant, nam haec cum jucunditate et amoenitate intrant in communem affectionem, et sic illam jugiter perficiunt; haec sunt interna, *per quae haeredes* dicuntur, seu per quae haereditare possunt *Regnum Domini*; at tunc primum haeredes sunt, seu haereditant, cum in affectione boni sunt, hoc est, in amore mutuo, in quem per cognitiones boni et veri, et illorum affectiones, introducuntur; et quantum in affectione boni seu amore mutuo, tantum haeredes sunt seu haereditant; nam amor mutuus est ipsissimum vitale quod accipiunt ab essentia Domini, ut a suo Patre; haec quoque constare possunt, ex illis quae mox in vers: 5 sequuntur.

1803. Verum qui egredietur e visceribus tuis, quod significet illos, qui in amore in Ipsum, et in amore erga proximum, constat a significatione viscerum, et egredi ex visceribus, quod sit nasci, hic quod sint illi, qui nascuntur a Domino: qui nascuntur a Domino, hoc est, qui regenerantur, Domini vitam accipiunt; Domini vita est, ut dictum, amor Divinus, hoc est, amor erga universum genus humanum, quod totum, seu quod omnes, si possibile, salvare velit in aeternum; qui non Domini amorem habent, hoc est, qui non proximum amant sicut se, nusquam habent Domini vitam, ita nusquam ab Ipso nati, seu a visceribus Ipsius egressi sunt, quare non possunt esse haeredes Regni Ipsius; ex quibus constat, quod per egredi e visceribus, in sensu interno, hic significentur illi, qui in amore in Ipsum, et in amore erga proximum sunt, ut apud Esaiam, „*Sic* „dixit Jehovah Redemptor tuus, Sanctus Israëlis, Ego Jeho-

„vah Deus tuus, docens te ad proficiendum, faciens ire te in „via, quam ambules, utinam auscultasses praeceptis meis, et „esset sicut fluvius pax tua, et justitia tua sicut fluctus maris, „et esset sicut arena semen tuum, et *egressi viscerum tuorum* „sicut scrupi ejus," XLVIII: 17, 18, 19. semen sicut arena pro bono, egressi viscerum sicut scrupi, pro vero, ita pro illis qui in amore, nam ii soli sunt in amore boni et veri. Praeterea Viscera in Verbo etiam significant Amorem, seu Misericordiam, ex causa, quia viscera generationis, imprimis Uterus maternus, repraesentant et sic significant amorem castum conjugialem, et inde amorem erga infantes, ut apud Esaiam, „Commotio *Viscerum tuorum*, et *miserationum* tuarum erga me se „continuerunt," LXIII: 15. apud Jeremiam, „Nonne filius „pretiosus mihi Ephraim, nonne natus delitiarum, propterea „conturbata sunt *Viscera mea* illi, *miserando miserabor* il„lum," XXXI: 20. Inde constat, quod ipse amor, seu ipsa misericordia, ac miseratio Domini erga Genus humanum, sunt, quae in sensu interno per viscera, et per egredi e visceribus significantur, consequenter per egressos visceribus illi, qui in amore sunt: quod Regnum Domini sit amor mutuus, videatur prius, n: 548, 549, 684, 693, 694.

1804. Quod ille haereditabit, significet quod illi haeredes fient, constat ex significatione haeredis, de qua actum.

1805. Vers: 5. *Et educens illum foras, et dixit, specta quaeso versus coelum, et numera stellas, si poteris numerare illas, et dixit illi, ita erit semen tuum.* Educens illum foras, significat Interioris Hominis visum, qui ab externis videt interna: et dixit specta quaeso versus coelum, significat repraesentationem Regni Domini in universi intuitione: et numera stellas, significat repraesentationem bonorum et verorum in siderum intuitione: si poteris numerare illas, significat fructificationem amoris et multiplicationem fidei: et dixit illi, ita erit semen tuum, significat haeredes Regni Domini.

1806. Educens illum foras, quod significet Interioris Hominis visum qui ab externis videt interna, constare potest ex significatione educere foras, et simul ex sequentibus; Interna educuntur, cum quis contemplatur oculis corporis coelum stelliferum, et inde cogitat de Regno Domini; quoties homo aliquid

oculis suis videt, et illa quae videt, sicut non videt, sed ex illis videt seu cogitat illa quae sunt Ecclesiae aut quae sunt coeli, tunc visus interior seu spiritus aut animae ejus educitur foras; ipse oculus proprie non est aliud quam visus ipsius spiritus eductus foras, et quidem ob finem imprimis, ut ab externis videat interna, hoc est, ut ab objectis in mundo jugiter reflectat super illa, quae sunt in altera vita, nam haec vita est, propter quam vivit in mundo; talis fuit Visus Antiquissimae Ecclesiae; talis est Visus Angelorum apud hominem; et talis fuit Visus Domini.

1807. Et dixit, specta quaeso versus coelum, quod significet repraesentationem Regni Domini in universi intuitione, constat ex significatione coeli; Coelum in Verbo, in sensu interno, non significat coelum, quod oculis apparet, sed Regnum Domini in universali et singulari; qui spectat interna ab externis, cum videt coelum, ne hilum cogitat de *coelo stellifero, sed* de coelo angelico; cumque videt solem, non *cogitat de sole,* sed de Domino, quod sit Sol coeli; similiter cum videt lunam, tum quoque stellas; imo cum videt immensitatem coeli, non cogitat de immensitate ejus, sed de immensa et infinita potentia Domini; ita quoque cum caetera, nam nihil non est repraesentativum; similiter quae in terris sunt, ut cum videt auroram diei, non cogitat de aurora sed de omnium ortu a Domino, et progressione in diem sapientiae; similiter cum videt hortos, arboreta et floreta, non haeret oculus in aliqua arbore, ejus flore, folio et fructu, sed in coelestibus quae repraesentant, nec in aliquo flore, ejusque formositate et amoenitate, sed in illis quae repraesentant in altera vita; nam nihil usquam datur in coelis et in terris, pulchrum et jucundum, quod non aliqua ratione est repraesentativum Regni Domini, de quo videatur quod dictum n: 1632, haec sunt spectare versus coelum, quo significatur repraesentatio Regni Domini in universi intuitione; causa quod repraesentativa sint omnia et singula quae in coelo et in terra, est, quia exstiterunt, et continue existunt, hoc est, subsistunt, ab influxu Domini per coelum: se habent illa sicut humanum corpus, quod existit et subsistit per ejus animam, quare in corpore omnia et singula sunt repraesentativa ejus animae; haec in usu et fine est, corpus autem in illorum exercitio: omnes effectus, quicunque sunt, similiter sunt repraesentativa u-

suum qui sunt causae, et usus repraesentativi finium qui sunt principiorum. Qui in Divinis Ideis sunt, nusquam subsistunt in objectis visus externi, sed jugiter ex illis et in illis vident interna; ipsissima interna sunt illa, quae sunt Regni Domini, ita sunt in ipsissimo fine. Similiter se habet cum Verbo Domini; qui in Divinis est, nusquam spectat Verbum Domini ex litera, sed literam et sensum literalem ut repraesentativum et significativum coelestium et spiritualium Ecclesiae et Regni Domini, sensus literalis est illi solum pro medio instrumentali cogitandi de illis. Talis fuit visus Domini.

1808. Et numera Stellas, quod significet repraesentationem bonorum et verorum in siderum intuitione, constat ab illis quae nunc dicta sunt, tum a repraesentatione et significatione stellarum, quod sint bona et vera; Stellae in Verbo pluries memorantur, et ubivis significant bona et vera, etiam in contrario sensu, mala et falsa; seu quod idem est, Angelos seu Angelorum societates, tum in contrario sensu spiritus malos et eorum consortia; cum Angelos seu Angelorum societates, tunc sunt stellae fixae, at cum spiritus malos et eorum consortia, tunc sunt stellae errantes, quae multoties visae. Quod omnia quae in coelis et in terris sunt, repraesentativa coelestium et spiritualium sint, inde constare manifesto indicio potuit, quod similia, quae coram oculis apparent in coelo et in terra, etiam sistantur videnda in Mundo spirituum, et hoc tam manifeste sicut in clara die, et ibi non sunt nisi repraesentativa; sicut dum apparet Coelum stelliferum, et Stellae ibi fixae, illico noscitur, quod significent bona et vera; et cum apparent Stellae errantes, illico noscitur, quod significent mala et falsa; ex ipsa rutilatione et scintillatione stellarum constare quoque potest, qualia sunt; praeter innumerabilia alia; inde, si quis sapienter velit cogitare, scire potest, unde est ortus omnium in tellure, quod nempe a Domino; et quod in tellure non idealiter, sed actualiter existant, est, quia omnia et coelestia et spiritualia, quae a Domino, viva et essentialia sunt, seu ut appellantur, substantialia, quare in ultima natura, etiam actualiter existunt, videatur n: 1632. Quod stellae repraesentent et significent bona et vera, constare potest ab his in Verbo locis; apud Esaiam, „*Stellae* coelorum et *sidera* eorum non lucent luce sua, obtenebra-

„tus est *sol* in egressu suo, et *luna* non splendere facit lucem „suam: et visitabo super orbem malum, et super impios iniqui-„tatem eorum," XIII: 10. [11.] ubi de die visitationis, quisque videre potest, quod per stellas et sidera hic non intelligantur stellae et sidera, sed vera et bona, et per solem amor, perque lunam fides, nam agitur de falsis et malis, quae obtenebrant. Apud Ezechielem, „Obtegam, cum exstinxero te, *coelos*, atra-„bo *Stellas* eorum, *solem* nube obtegam, et *luna* non lucere „faciet lucem suam; omnia *luminaria lucis* atrabo super te, et „dabo tenebras super terram tuam," XXXII: 7, 8. similiter. Apud Joëlem, „Coram Ipso commota est terra, contremuerunt „*coeli*, *sol* et *luna* atrati sunt, et *Stellae* contraxerunt splen-„dorem suum," II: 10. Cap: IV: 15. similiter. Apud Davidem, „Laudate Jehovam *sol* et *luna*, laudate Ipsum omnes *Stellae lu-„cis*, laudate Ipsum coeli coelorum," Psalm: CXLVIII: 3, 4. Similiter. Quod per stellas non stellae, sed bona *et vera*, *seu quod* idem, qui in bonis et veris, sicut Angeli, significentur, manifeste dicitur apud Johannem, „Vidi Filium Hominis habentem in dex-„tera sua manu *Stellas septem*: mysterium [1] *septem Stellarum*, „quas vidisti super dextra mea, et septem candelabra; *Septem* „*stellae, Angeli septem Ecclesiarum sunt*; septem autem Can-„delabra, quae vidisti, septem Ecclesiae sunt," Apoc: I: [16.] 20. Apud Eundem, „Quartus Angelus clanxit, ita ut percussa sit ter-„tia pars *solis*, et tertia pars *lunae*, et tertia pars *Stellarum*, ut „obtenebraretur tertia pars eorum, et dies non luceret tertia sui „parte, et nox similiter," Apoc: VIII: 12. hic quod bonum et verum obtenebratum sit, clare constat: apud Danielem, „Exivit „cornu unum éxiguum, et crevit plurimum ad meridiem, et ad „ortum, et ad decus, et crevit usque ad *exercitum coelorum*, et „dejecit in terram de *exercitu*, et de *Stellis*, et conculcavit eas," VIII: 9, 10. manifeste, quod exercitus coelorum et stellae sint bona et vera, quae conculcata. Ex his constare potest, quid intellectum per haec Domini Verba, apud Matthaeum, „In con-„summatione saeculi, statim post afflictionem dierum istorum, „Sol obscurabitur, et *Luna* non dabit lumen suum, et *Stellae* „*cadent de coelo*, et virtutes coelorum commovebuntur," XXIV: 29. et apud Lucam, „Tunc erunt signa in *Sole* et *Lu-„na* et *Astris*, et super terra, angustia gentium in desperatio-

„ne, resonante mari et salo," XXI: 25. ubi nusquam per solem significatur sol, nec per lunam luna, nec per stellas stellae, nec per mare mare, sed illa quae repraesentant, nempe per solem coelestia amoris, per lunam spiritualia, per stellas bona et vera, seu cognitiones boni et veri, quae circa consummationem saeculi, cum nulla fides, hoc est, nulla charitas, ita obtenebrantur.

1809. Si poteris numerare illas, quod significet fructificationem amoris, et multiplicationem fidei, seu quod idem, fructificationem boni, et multiplicationem veri, constare potest absque explicatione, nempe quod numerari nequeant.

1810. Ita erit semen tuum, quod significet haeredes Regni Domini, constat ex significatione seminis, quod sit amor et inde fides, seu quod idem, illi qui sunt in amore et fide, tam angeli quam homines; quod semen hoc significet, prius passim dictum et ostensum est. Haec in communi significant Regnum Domini, quod tam vastum est et numerosum, ut nusquam aliquis credere possit, sic ut non exprimi queat quam per IMMENSUM, de cujus Immensitate, ex Divina Domini Misericordia, alibi, quae hic significatur per verba hujus versus, „specta quaeso versus coelum, et numera stellas, si poteris numerare illas, et dixit illi, ita erit semen tuum:" praeter quod significentur per eadem verba, illa innumerabilia bona et vera, quae sunt sapientiae et intelligentiae, cum illorum felici, apud unumquemvis Angelum.

1811. Vers: 6. *Et credidit in Jehovam, et imputavit illud ipsi in justitiam.* Credidit in Jehovam, significat fidem Domini tunc: et imputavit illud ipsi in justitiam, significat quod Dominus Justitia in hoc primum factus.

1812. Credidit in Jehovam, quod significet fidem Domini tunc, constat ex ipsis Verbis, tum ex serie rerum in sensu interno, quae est, quod Dominus, dum vixit in mundo, in continuis pugnis tentationum fuerit, et in continuis victoriis; ex intima confidentia et fide continue, quod, quia pugnabat pro salute universi generis humani, ex puro amore, non posset aliter ac vincere, quod hic est credere in Jehovam. Ab amore, ex quo aliquis pugnat, noscitur quae fides; qui ex alio amore, quam ex amore erga proximum, et erga

Regnum Domini, non pugnat ex fide, hoc est, non credit in Jehovam, sed in illud quod amat; ipse enim amor, pro quo pugnat, est fides ejus; ut pro exemplo, qui pugnat ex amore, ut maximus in coelo fiat, is non credit in Jehovam, sed potius in se; nam maximus velle fieri, est velle imperare aliis, ita pro imperio pugnat, similiter in reliquis; quare ex ipso amore, ex quo pugnatur, sciri potest, quae fides: Dominus autem in omnibus suis pugnis tentationum, nusquam ex amore sui, seu pro se, pugnavit, sed pro omnibus in universo, proinde non ut maximus fieret in coelo, nam hoc contrarium est Amori Divino, vix ut minimus, modo omnes alii fierent aliquid et salvarentur; ut quoque Ipse dicit, apud Marcum, „Dixerunt duo „Zebedaei filii, da nobis, ut unus e dextris tuis, et alter a sini„stris tuis sedeamus in gloria tua: Jésus dixit, quisquis volue„rit esse magnus inter vos, erit minister vester; et quicunque „voluerit vestrum esse primus, erit omnium servus; nam etiam „Filius Hominis non venit ut ministretur Ipsi, sed ut ministret, „et det animam suam pretium redemptionis pro multis," X: 37, 44, 45. hic amor, seu haec fides est, ex qua pugnavit Dominus, quae intelligitur hic per credere in Jehovam.

1813. Quod imputavit illud ipsi in justitiam, significet quod Dominus Justitia in hoc primum factus, constare quoque potest ex serie rerum in sensu interno, in quo de Domino agitur: quod Dominus Solus Justitia factus pro universo genere humano, constare potest ex illo, quod Ipse Solus pugnavit ex Divino Amore, nempe ex Amore erga universum genus humanum, cujus salutem in pugnis suis unice desideravit, et flagravit. Dominus non natus est Justitia quoad Humanam Essentiam, sed factus est Justitia per pugnas tentationum et victorias, et hoc ex propria potentia; et quoties pugnavit et vicit, Ipsi hoc imputatum est in justitiam, hoc est, additum Justitiae, quae fieret, continue ut incrementum, usque dum pura Justitia factus. Homo qui a patre homine, seu a semine hominis patris nascitur, nusquam ex alio amore pugnare potest, dum ex se, quam ex amore sui et mundi, ita non ex amore coelesti, sed ex infernali, nam proprium ejus a patre, praeter proprium a se actualiter acquisitum, tale est; quare qui putat ex se pugnare contra diabolum, enormiter fallitur; similiter qui se justum facere vult

propriis viribus, hoc est, credere quod bona charitatis et vera fidei sint ex semet, consequenter per illa mereri coelum, is contra bonum et verum fidei agit et cogitat, nam verum fidei, hoc est, ipsa veritas est, quod Dominus pugnet; sic quia contra verum fidei tunc agit et cogitat, Domino derogat quod Ipsius est, et quod Domini est suum facit, aut quod idem est, semet loco Domini substituit, ita id apud se quod infernale est; inde est, quod velint magni seu maximi fieri in coelo; et inde est, quod false credant, quod Dominus pugnaverit contra inferna, ut maximus esset; proprium humanum secum habet tales phantasias, quae apparent tanquam forent veritates, sed prorsus contrarium est. Quod Dominus in mundum venerit, ut fieret Justitia, et quod sit Solus Justitia, etiam a Prophetis praedictum est; ita hoc notum potuit esse ante adventum Ipsius; tum quod aliter Justitia non fieri potuerit, quam per Tentationes et Victorias super omnia mala, et omnia inferna; ut apud Jeremiam, „In diebus Ipsius salvabitur Jehuda, et Israël habitabit „confidenter, et hoc *nomen Ipsius, quod appellabunt Ipsum,* „*Jehovah Justitia nostra,*" XXIII: 6. apud Eundem, „In die„bus illis, et in tempore illo, germinare faciam Davidi *Germen* „*Justitiae,* et faciet judicium et *Justitiam* in terra: in diebus „illis salvabitur Jehuda, et Hierosolyma habitabit confidenter: „*hoc autem quod appellabunt Illum, Jehovah Justitia no*„*stra,*" XXXIII: 15, 16. apud Esaiam, „Vidit, et non vir, „et obstupuit, quod non intercedens, et salutem praestitit Ipsi „brachium Ipsius, et *Justitia Ipsius* fulcivit Ipsum; et induit „*Justitiam* sicut loricam, et galeam salutis super caput suum," LIX: 16. videatur imprimis Esai: LXIII: 3, 5. brachium Ipsius pro potentia propria: quia Dominus Solus Justitia, etiam dicitur *Habitaculum Justitiae,* Jer: XXXI: 23. Cap: L: 7.

1814. Vers: 7. *Et dixit ad illum, Ego Jehovah, qui eduxi te ex Ur Chaldaeorum, ad dandum tibi terram hanc, ad haereditandum illam.* Dixit ad illum, Ego Jehovah, significat Internum Hominem Domini, qui Jehovah, unde perceptio: qui eduxi te ex Ur Chaldaeorum, significat primum statum Externi hominis: ad dandum tibi terram hanc ad haereditandum illam, significat Regnum Domini, cujus Solus est possessor.

1815. Dixit ad illum, Ego Jehovah, quod significet Inter-

num Hominem Domini, qui Jehovah, unde perceptio, constat ex illis quae passim prius dicta sunt, nempe quod Internum Domini, hoc est, quodcunque Dominus ex Patre accepit, in Ipso fuerit Jehovah, nam ex Jehovah conceptus est: aliud est quod homo accipit a patre, et aliud quod a matre; a patre accipit homo omne quod internum est, ipsa anima seu vita est ex patre, sed a matre accipit omne quod externum est; verbo interior homo, seu ipse spiritus est a patre, sed exterior homo seu ipsum corpus est a matre: quod quisque capere potest solum ex eo, quod ipsa anima implantetur a patre, quae inchoat se induere, corpusculari forma in ovulo, quicquid dein adjicitur, tam in ovulo quam in utero, est matris, nam aliunde accrementum non habet: inde constare potest, quod Dominus quoad Interna fuerit Jehovah: at quia Externum, quod Dominus accepit a matre, uniendum esset Divino seu Jehovae, et hoc per tentationes et victorias, ut dictum, non potuit aliter, *in statibus illis*, Ipsi apparere, quam, quando cum Jehovah loquutus est, quod esset quasi cum alio, cum tamen Ipse loquutus fuit secum, quantum nempe conjunctus fuit. Perceptio, quam Dominus habuit perfectissimam prae omnibus qui nati sunt, fuit ex Interno Ipsius, hoc est, ex Ipso Jehovah, quod hic in sensu interno significatur per id, quod dixerit ad illum Jehovah.

1816. Qui eduxi te ex Ur Chaldaeorum, quod *significet* primum statum Externi hominis, constare potest ex significatione Ur Chaldaeorum, maternum, quod Dominus ex nativitate accepit, seu haereditarium ex matre, est, quod hic significatur per Ur Chaldaeorum: quale hoc fuit, prius descriptum est: ex materno hoc, seu haereditario a matre, est, e quo eductus, quoties evicit mala et falsa, hoc est, inferna.

1817. Ad dandum tibi terram hanc ad haereditandum illam, quod significet Regnum Domini, cujus Solus possessor, constat ex significatione terrae, hic Terrae Sanctae seu Canaanis, quod sit Regnum coeleste, tum ex significatione haereditare, de quibus passim prius. Haereditare terram, quo significatur possidere Regnum coeleste, praedicatur hic de Humana Ipsius Essentia; nam quoad Divinam, Possessor fuit *universi*, proinde Regni coelestis, ab aeterno.

1818. Vers: 8. *Et dixit, Domine Jehovih, ex quo cog-*

noscam, quod haereditabo illam. Dixit, Domine Jehovih, significat Interioris hominis quasi colloquutionem cum Interno: ex quo cognoscam, quod haereditabo illam, significat tentationem contra Amorem Domini, qui voluit certus fieri.

1819. Dixit, Domine Jehovih, quod significet Interioris hominis quasi colloquutionem cum Interno, constat ex illis, quae in praec: versu dicta sunt ad illa verba, „dixit ad illum Jehovah," tum ex illis quae in vers: 2. hujus Capitis, de Domino Jehovih, quod sit Interioris Hominis collocutio cum Interno, seu Jehovah; imprimis cum fuit in tentatione.

1820. Ex quo cognoscam quod haereditabo illam, quod significet tentationem contra Amorem Domini, qui voluit certus fieri, constare potest ex dubitatione, quae in ipsis verbis est; qui in tentatione est, is in dubio est de fine, finis est amor, contra quem pugnant mali spiritus et mali genii, et ponunt sic finem in dubio, et eo magis in dubio, quo magis amat; nisi finis qui amatur, poneretur in dubio, imo in desperatione, nulla foret tentatio; certitudo de eventu, praecedit victoriam, et est victoriae. Quia pauci sciunt, quomodo se Tentationes habent, licet breviter hic exponere; mali spiritus nusquam pugnant contra alia, quam quae homo amat, et eo acrius pugnant, quo ardentius amat; mali Genii sunt, qui pugnant contra illa quae sunt affectionis boni, et mali Spiritus contra illa quae sunt affectionis veri; ut primum animadvertunt vel minimum, quod homo amat, aut appercipiunt quasi olfactu quod ei jucundum et charum est, illico hoc aggrediuntur et conantur destruere, ita totum hominem, quia vita ejus consistit in amoribus ejus; sic destruere hominem nihil usquam iis jucundius est; nec desistunt, si vel foret in aeternum, nisi a Domino rejiciantur: qui maligni sunt et dolosi, insinuant se in ipsos amores, illis adblandiendo, et sic introducunt hominem, et mox cum sic introduxerint, destruere amores, et sic necare hominem tentant, et hoc mille modis, qui incomprehensibiles sunt: nec pugnant eo modo, quod ratiocinentur contra bona et vera, tales pugnae sunt nihili, nam si millies vincerentur, usque insistunt, quippe ratiocinia contra bona et vera nusquam deesse possunt; sed pervertunt bona et vera, et inflammant quodam igne cupiditatis, et persuasionis, ut non sciat homo aliter quam quod in simili

cupiditate et persuasione sit, et accendunt illa simul jucundo, quod arripiunt ex hominis jucundo aliunde, et sic dolosissime inficiunt et infestant, et hoc tam solerter, ferendo ab uno in alterum, ut nisi Dominus opem ferret, nusquam sciret homo aliter ac quod ita sit: similiter contra affectiones veri, quae faciunt conscientiam, ut primum appercipiunt aliquid conscientiae, qualecunque sit, ex falsis et infirmis apud hominem formant sibi affectionem, et per hanc, veri lucem inumbrant, et sic pervertunt, vel anxietatem inducunt, et cruciant; praeter quod cogitationem pertinaciter teneant in una re, et sic phantasiis illam implent, et simul tunc clandestine cupiditates phantasiis involvunt; praeter innumerabiles alias artes, quae nusquam describi possunt ad captum; pauca sunt, et communissima modo, quae ad conscientiam hominis pervenire possunt, quam prae aliis destruere maxime delectantur. Ex *his paucis*, imo paucissimis, constare potest, quales sunt *Tentationes, in* genere quod tales sint tentationes, quales amores: inde quoque constare potest, quales Tentationes Domini, quod omnium atrocissimae; quantus enim est amor, tanta atrocitas est; Domini Amor fuit, salus universi generis humani, ardentissimus, proinde omnis affectio boni, et affectio veri, in supremo gradu; contra haec pugnarunt malignissimis dolis et venenis omnia inferna, sed usque omnia evicit Dominus propria potentia; victoriae hoc secum habent, quod maligni genii et spiritus dein nihil ausint; vita enim eorum consistit in eo, ut possint destruere, sed cum percipiunt hominem talem esse, ut resistere possit, in primo aggressu tunc aufugiunt, sicut solent, dum ad primum limen coeli accedunt, horrore et terrore illico corripiuntur, et se praecipitant retro.

1821. Vers: 9. *Et dixit ad illum, accipe tibi vitulam triennem, et capram triennem, et arietem triennem, et turturem, et pullum.* Dixit ad illum, significat perceptionem: accipe vitulam triennem, et capram triennem, et arietem triennem, significat illa, quae repraesentativa sunt coelestium Ecclesiae; vitula, coelestium exteriorum; capra, coelestium interiorum; aries, coelestium spiritualium; quod triennis, erat quia involverent omnia Ecclesiae quoad tempora et status: et turturem et pullum, significat illa quae repraesentativa sunt

spiritualium Ecclesiae; turtur quae exteriora; pullus quae interiora.

1822. Dixit ad illum, quod significet perceptionem, constat ex illis quae supra ad vers: 2 et 7 dicta; ipsa perceptio non aliud est quam quaedam loquela interna, quae se manifestat ita, ut percipiatur quod dicitur; omne dictamen interius, etiam conscientia, nec aliud est; sed perceptio est gradus superior, seu interior.

1823. Accipe vitulam triennem, et capram triennem, et arietem triennem, quod significet illa, quae repraesentativa sunt coelestium Ecclesiae, constat ex significatione eorundem in sacrificiis: nemo, qui sane cogitat, potest credere, quod diversa animalia, quae sacrificabantur, nihil aliud significarent quam sacrificia, aut quod bos et juvencus aut vitulus, simile ac ovis, haedus, capra, et haec idem ac agnus, et quod simile turtur et pulli columbarum, cum tamen unumquodvis animal suam specialem significationem habuit; quod constare satis potest ex eo, quod nusquam unum oblatum sit pro altero, et quod expresse nominata sint quae in holocaustis et sacrificiis quotidianis, sabbathorum et festorum, quae in voluntariis, votivis et eucharisticis, quae in expiatoriis reatus et peccati, quae in purificatoriis, essent; quod nusquam fuisset, nisi speciale quid per unumquodvis animal repraesentatum et significatum fuisset; quid autem significet unumquodvis in specie, nimis prolixum foret hic exponere; satis est scire hic, quod coelestia sint, quae per animalia significantur, et quod spiritualia per aves, et quod per unumquodvis aliquid speciale coeleste et spirituale; ipsa Ecclesia et omnia Ecclesiae Judaicae fuerunt repraesentativa talium quae sunt Regni Domini, ubi nihil nisi coeleste et spirituale est, hoc est, nihil nisi quam quod amoris et fidei, ut satis quoque constare potest a significatione bestiarum mundarum et utilium, de quibus n: 45, 46, 142, 143, 246, 714, 715, 776. quae quia in Antiquissimis Ecclesiis coelestia bona significabant, postea in Ecclesia, cum cultus modo externus et is repraesentativus aestimabatur et agnoscebatur, repraesentativa facta sunt. Quia hic de statu Ecclesiae agitur, et praedicitur qualis futurus, ostensum est per similia repraesentativa coram Abramo, prorsus ut hic memoratur, sed usque in sensu interno significantur

talia; quod quisque potest scire et cogitare; quid enim opus foret vitulam triennem, capram triennem, arietem triennem, turturem et pullum, sumere, in binas partes illa dividere, et ita ponere, nisi omnia et singula significativa fuissent; quid autem significant, constare potest a sequentibus.

1824. Quod vitula significet illa quae sunt repraesentativa coelestium exteriorum, capra illa quae sunt coelestium interiorum, et aries illa quae sunt coelestium spiritualium, constare potest a Sacrificiis, de quibus, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus ubi de sacrificiis. Sunt coelestia exteriora et coelestia interiora, tum coelestia spiritualia; Coelestia exteriora sunt quae sunt Externi hominis, Coelestia interiora sunt quae Interni, Coelestia spiritualia sunt quae inde; ipsum Coeleste est amor in Dominum, et amor erga proximum; *Coeleste hoc* influit a Domino, et quidem per Internum *hominem in Externum*; in Interiori Homine dicitur hoc *coeleste interius, in Exteriore* coeleste exterius; Coeleste exterius est omnis affectio boni, imo etiam est omnis voluptas quae ab affectione boni; quantum in illa et in hac, hoc est; in affectione boni, et voluptate inde, est bonum amoris et charitatis, tantum est coeleste, et tantum est felix: Coeleste autem spirituale est omnis affectio veri in qua affectio boni, seu affectio veri quae generatur ex affectione boni; ita est fides in qua charitas, seu fides quae generatur a charitate.

1825. Quod triennis involvat omnia Ecclesiae quoad tempora et status, constat a significatione Trium in Verbo, Tria significant plenum tempus Ecclesiae, ab origine ejus usque ad finem, ita omnem ejus statum; ultimum tempus Ecclesiae ideo significatur per diem tertium, et per septimanam tertiam, et per mensem tertium, et per annum tertium, et per saeculum tertium, quae idem sunt: sicut status Ecclesiae significatur per numerum ternarium, ita quoque cujusvis qui est Ecclesia, imo unumquodvis quod est Ecclesiae; ut constare potest a significatione illius numeri ex locis e Verbo allatis, n: 720, 901. Quod vitula triennis significet sic tempus seu statum Ecclesiae usque ad ultimum, cum nempe vastata est seu desolata, constare quoque potest, apud Esaiam, „Cor meum super Moabo clamat, „profugi ejus usque ad Zoar, *Vitula triennis*, quia in ascensu

„Luchith, in fletu ascendet in eo, quia via Choronaim clamo„rem confractionis excitabunt,“ XV: 5. tum apud Jeremiam, „Collecta est laetitia et exultatio de Carmele, et de terra Moa„bi, et vinum ex torcularibus cessare faciam, non calcabit he„dad, hedad non hedad: a clamore Chesbonis usque ad Elea„leh, usque ad Jahaz dederunt vocem suam, a Zoare usque a „Choronaim, *Vitula triennis*, quia etiam aquae Nimrim in „desolationes,“ XLVIII: 33, 34. haec nusquam aliquis perciperet quid sint, nisi sciat, quid significatur per Moab, per Zoar, per ascensum Luchith, per clamorem Chesbonis ad Elealeh, per Jahaz, per Choronaim, per aquas Nimrim, et per Vitulam triennem; quod ultima vastatio, patet.

1826. Quod acciperet turturem et pullum, quod significet illa quae sunt spiritualium Ecclesiae, constat a significatione avium in genere, ac turturum et columbarum in specie; quod Aves significent spiritualia, quae sunt fidei seu veri, proinde intellectualia et rationalia, ostensum est prius n: 40, 745, 776, 991. et quod Columbae bona et vera fidei, n: 870, praeterea quid in sacrificiis, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus, ubi de sacrificiis, dicendum. In Verbo, cumprimis Prophetico, cum dicitur de coelestibus, etiam dicitur de spiritualibus, et sic conjunguntur, quia unum est ab altero, sic ut unum sit alterius, ut dictum prius, n: 639, 680, 683, 707, 793, 801.

1827. Quod turtur significet illa quae repraesentativa spiritualium exteriorum, et pullus quae interiorum sunt, constare potest ab illis quae dicta sunt de coelestibus, quorum exteriora significata sunt per vitulam, et interiora per capram, et quae intermedia sunt per arietem.

1828. Vers: 10. *Et accepit sibi omnia illa, et partitus est illa in medium, et dedit quamvis partem suam obviam alteri; et volucrem non partitus.* Accepit sibi omnia illa, significat ita factum: et partitus illa in medium, significat Ecclesiam et Dominum: et dedit quamvis partem suam obviam alteri, significat parallelismum et correspondentiam quoad coelestia: et volucrem non partitus, significat spiritualia quod talis non parallelismus et correspondentia.

1829. Accepit sibi omnia illa, quod significet ita factum, constat absque explicatione.

1830. Et partitus illa in medium, quod significet Ecclesiam et Dominum, constat ex illis quae sequuntur; fuerunt enim coelestia, quae significata sunt per vitulam, capram et arietem, et spiritualia quae per turturem et pullum, quae cum partita et sibi e regione posita, non aliud significare possunt.

1831. Et dedit quamvis partem suam obviam alteri, quod significet parallelismum et correspondentiam quoad coelestia, constare potest ex eo, quod partes ab una parte significent Ecclesiam, partes ab altera Dominum, quae cum ponuntur sibi mutuo e regione, non aliud est quam parallelismus et correspondentia; et quia vitula, capra et aries ita divisa sunt et posita, per quae significantur coelestia, ut mox supra ad vers: 9. dictum, constat quod parallelismus et correspondentia sit quoad coelestia; aliter vero quoad spiritualia, de quibus mox: *coelestia sunt*, ut saepe dictum, omnia quae sunt *amoris in Dominum*, et amoris erga proximum; Dominus est *Qui dat amorem* et charitatem, Ecclesia est quae recipit; quod unit est Conscientia, cui implantatur amor et charitas; quare spatium medium inter partes significat illud apud hominem quod appellatur perceptio, dictamen internum, et conscientia; quae supra perceptionem, dictamen et conscientiam, sunt Domini, quae infra, sunt apud hominem; ita quia se mutuo spectant, dicitur parallelismus, et quia sibi mutuo correspondent, ut activum et passivum, dicitur correspondentia.

1832. Et volucrem non partitus, quod significet *spiritualia*, quod talis non parallelismus et correspondentia, constat ex significatione volucris quod sit spirituale, de qua in versu 9 mox supra, et ex eo quod volucrem non in medium diviserit, consequenter quod talis parallelismus et correspondentia non sit: per spiritualia significantur, ut prius saepe dictum, omnia quae sunt fidei, proinde omnia doctrinalia, nam haec vocantur fidei, tametsi non sunt fidei priusquam charitati conjuncta; inter haec et Dominum non datur parallelismus et correspondentia, sunt enim talia quae non influunt per dictamen internum et conscientiam, sicut illa quae sunt amoris et charitatis, sed influunt per instructionem, et sic per auditionem, ita non ab interiori *sed* ab exteriori, et ita apud hominem formant sua vasa seu recipientia; plurima pars eorum apparent sicut vera, et non sunt

vera, ut illa quae sunt sensus literalis Verbi, et repraesentativa veri, et significativa veri, ita in se nec vera; quaedam etiam sunt falsa, quae usque pro vasis et recipientibus inservire possunt; apud Dominum autem non sunt nisi essentialiter vera, quare non parallelismus et correspondentia illorum datur; sed usque adaptari possunt, ut inserviant coelestibus, quae sunt amoris et charitatis, pro vasis; sunt haec quae constituunt nubem partis intellectualis, de qua prius, cui Dominus insinuat charitatem, et sic facit conscientiam: sicut, pro exemplo, apud illos, qui manent in sensu literae Verbi, et putant, quod Dominus sit qui inducit in tentationem, qui tunc cruciat conscientiam hominis, et quia permittit malum, quod sit causa mali; quod malos in infernum detrudat, et similia, haec sunt apparentia vera, sed non sunt vera; et quia non sunt vera in se, non est parallelismus et correspondentia; haec usque Dominus relinquit integra apud hominem, et adaptat illa miraculose per charitatem ut possint inservire coelestibus pro vasis: similiter etiam Gentium probarum cultus, doctrinalia et moralia, imo idola, haec pariter Dominus relinquit integra, et usque per charitatem adaptat illa, ut quoque pro vasis inserviant: similiter perplurimi ritus in Ecclesia Antiqua, et postea in Ecclesia Judaica, qui in se nihil aliud fuerunt, quam ritualia in quibus non verum, quae tolerata et permissa, imo jussa, quia a parentibus eorum pro sanctis habita, et sic eorum animis ab infantia sicut vera implantata et impressa; haec et talia sunt quae significantur per id quod volucres non sint divisae; quae enim semel implantantur hominis opinioni, et pro sanctis habentur, modo non sint contra ordinem Divinum, relinquit Dominus integra, et tametsi non parallelismus et correspondentia datur, usque adaptat; haec quoque sunt, quae significata in Ecclesia Judaica per id, quod in sacrificiis aves non divisae sint, nam dividere est sibi ex opposito ponere ut adaequate correspondeant; et quia illa, de quibus dictum, non adaequate correspondentia sunt, in altera vita apud eos qui se instrui patiuntur, obliterantur, et ipsa vera affectionibus boni implantantur; quod nec aves divisae fuerint in Ecclesia Judaica, ex causa hujus repraesentationis et significationis, constat apud Mosen, „Si de ave „holocaustum munus suum Jehovae, et adducet de *turturibus*

„aut de *filiis columbae*, et findet illam cum alis ejus, non *divi-* „*det*," Levit: I: 14, 17. pariter in sacrificiis pro peccato; Lev: V: 7, 8.

1833. Vers: 11. *Et descendit volatile super corpora, et abegit illa Abram.* Descendit volatile super corpora, significat mala et inde falsa, quae destruere vellent: et abegit illa Abram, significat quod Dominus illa profugavit.

1834. Descendit volatile super corpora, quod significet mala et inde falsa, quae destruere vellent, constat a significatione volatilis quod sit falsum; Volatile in Verbo significat verum, ut ostensum supra, tum in opposito sensu falsum, ut solent fere omnes significationes talium in Verbo, quod nempe in utroque sensu; quod quoque falsum, ostensum est prius, n: 778. 866. 988. Quisque videre potest, quod hoc *arcana significet,* alioquin non memoratu dignum fuisset; *quodnam arcanum significat*, etiam dictum, et patet a serie rerum in sensu interno, quod nempe sit de statu Ecclesiae; Ecclesia cum exsuscitatur a Domino, principio insons est, et tunc unus amat alterum, ut fratrem, sicut notum est ab Ecclesia Primitiva post adventum Domini; omnes tunc filii Ecclesiae vixerunt inter se ut fratres, et quoque vocabant se fratres, seque mutuo amabant, sed post tractum temporis charitas diminuta est, et evanuit; qua evanescente successerunt mala, et cum malis se quoque insinuarunt falsa, inde schismata et haereses, quae nusquam forent, si Charitas regnaret et viveret; tunc ne quidem schisma appellarent schisma, nec haeresin haeresin, sed doctrinale secundum ejus opinionem, quod relinquerent cujusque conscientiae, modo non negaret principia, hoc est, Dominum, Vitam aeternam, Verbum; et modo non esset contra ordinem divinum, hoc est, contra praecepta decalogi. Mala et inde falsa, quae succedunt in Ecclesia, evanescente charitate, sunt quae hic intelliguntur per Volatile, quod Abram abegit, hoc est, quod Dominus, qui hic per Abram repraesentatur, profugavit; Abram nihil nisi quam volatile abegit, et nihil usquam mali et falsi; nec cognoscitur Abraham in Coelo, quam ut alius homo, qui nihil prorsus ex se potest, sed Solus Dominus; ut quoque per Esaiam dicitur, „Tu „Pater noster, quia Abraham non cognoscit nos, et Israël non

„agnoscit nos; Tu Jehovah Pater noster, Redemptor noster, „a saeculo nomen tuum,“ LXIII: 16.

1835. Quod abegit illa Abram, significet quod Dominus illa profugaverit, constat ex illis, quae dicta sunt: se habet quoque ita cum Ecclesia, quando haec recedere incipit a charitate, tunc mala et inde falsa facilius profugantur, nam usque adhuc in quodam statu est, non ita remoto a charitate, ita flexibiliores eorum animi; successu temporis, mala et inde falsa increscunt, sic confirmantur et corroborantur, de quibus agitur in sequentibus. Dominus continue, quantum possibile est, mala et falsa profugat, sed hoc per conscientiam; quae cum relaxatur, non datur medium, per quod influat Dominus, nam influxus Domini apud hominem est per charitatem in ejus conscientiam; sed tunc novum medium succedit et formatur, quod est externum, nempe per timorem legis, timorem vitae, honoris, opum, et famae inde; sed haec non sunt conscientiae, sunt modo vincula externa, quae faciunt, ut homo in societate cum aliis vivere possit, et apparere sicut amicus, qualiscunque intus est; sed hoc medium, aut haec vincula, nihil quicquam faciunt in altera vita, externa enim ibi removentur, et qualis est intus ibi manet; perplures sunt, qui moralem et civilem vitam vixerunt, neminem laeserant, amicitias et civilitates praestiterant, imo bonum pluribus fecerant, sed solum sui causa, propter honores, lucrum, et talia, in altera vita inter infernales sunt, quia intus illis nihil boni et veri, sed malum et falsum, imo odium, vindicta, crudelitas, adulteria, quae non apparent coram homine, et in tantum non apparent, in quantum timores illi, qui sunt vincula externa, valent.

1836. Vers: 12. *Et fuit sol ad occidendum, et sopor cecidit super Abramum, et ecce terror tenebrarum magnarum cadens super illum.* Fuit sol ad occidendum, significat tempus et statum ante consummationem: et sopor cecidit super Abramum, significat quod Ecclesia tunc in tenebris esset: et ecce terror tenebrarum magnarum cadens super illum, significat quod tenebrae terribiles essent; tenebrae sunt falsitates.

1837. Fuit sol ad occidendum, quod significet tempus et statum ante consummationem, constat a significatione solis; sol

in sensu interno significat Dominum, et inde coelestia, quae sunt amoris et charitatis, proinde ipsum amorem et charitatem, de qua prius n: 30 ad 38, et n: 1053; inde patet, quod occasus solis sit ultimum tempus Ecclesiae, quod vocatur consummatio, cum amplius nulla charitas: Ecclesia Domini comparatur quoque temporibus Diei, prima ejus aetas ortui solis seu aurorae et mane, ultima occasui solis seu vesperae et umbris quae tunc, nam se similiter habent; pariter comparatur temporibus Anni, prima ejus aetas Veri cum omnia florent, quae ante ultimam Autumno, cum incipiunt torpescere; imo etiam comparatur Metallis, prima ejus aetas appellatur aurea, ultima ferrea et argillacea, ut apud Danielem Cap: II: 31, 32, 33. ex his patet, quid significatur per quod sol esset ad occidendum; et quod significet tempus et statum ante consummationem, quia nondum *sol occidit*; in sequentibus agitur de statu Ecclesiae *cum sol occidit*, quod tunc caligo facta, et fumus furni et *fax ignis transiret inter segmenta*.

1838. Quod sopor cecidit super Abramum, significet quod Ecclesia tunc in tenebris esset, constat ex significatione soporis; sopor est status tenebrosus respective ad vigiliam, qui status hic praedicatur de Domino, qui repraesentatur per Abramum; non quod sopor seu status tenebrosus usquam apud Illum, sed apud Ecclesiam; se habet hoc sicut in altera vita, ubi Dominus semper est Sol, et ipsa Lux, sed coram malis apparet ut tenebrae, nam secundum statum cujusvis apparet Dominus, ita hic de Ecclesia, cum est in statu tenebroso; pro exemplo etiam sit, vastatio, punitio et damnatio, quae multoties in Verbo praedicantur de Domino, cum tamen est hominis Ecclesiae, qui se vastat, punit et damnat; apparet ita coram homine, quod quasi Dominus vastaret, puniret et damnaret, et quia ita apparet, secundum apparentias ita dicitur; nam nisi homo per apparentias instrueretur, nusquam pateretur se instrui, quod contrarium est apparentiae, hoc non credit, nec capit, nisi sero, cum judicio pollet, et fide charitatis donatus est: ita se habet cum Ecclesia, quando illa est in tenebris, tunc obscuratur coram illis Dominus, adeo, ut non appareat, hoc est, agnoscatur, *tametsi* Dominus nusquam obscuratur, sed homo, in quo et *apud* quem Dominus foret, sed usque praedicatur obscuratio de Do-

mino; similiter hic sopor, quo significatus status Ecclesiae tenebrosus.

1839. Quod ecce terror tenebrarum magnarum cadens super illum, significet quod tenebrae terribiles essent, et quod tenebrae sint falsitates, constat a significatione tenebrarum quod sint falsitates, de qua mox: status Ecclesiae ante consummationem, sed cum sol esset ad occidendum, describitur per terrorem tenebrarum magnarum; status autem cum sol occidit, describitur per caliginem, et plura, Vers: seq: 17. a Domino ita apud Matthaeum, „Sol obscurabitur, et luna non dabit lumen „suum, et stellae cadent de coelo, et virtutes coelorum com„movebuntur," XXIV: 29. non quod sol mundi obscurabitur, sed coeleste quod est amoris et charitatis; nec quod luna, sed spirituale quod est fidei; nec quod stellae cadent de coelo, sed quod cognitiones boni et veri, apud hominem Ecclesiae, quae sunt virtutes coelorum; nec in coelo haec, nam coelum nusquam obscuratur, sed in terra. Quod terror tenebrarum magnarum caderet super illum, est quod horruerit tantam vastitatem; quantum aliquis in coelestibus amoris, tantus est horror cum percipit consummationem; apud Dominum prae aliis, Qui in ipso amore coelesti et Divino fuit. Quod tenebrae significent falsitates, constat a plurimis locis in Verbo; ut apud Esaiam, „Vae ponentibus *Tenebras* in lucem, et lucem in *Tenebras*," V: 20. tenebrae pro falsis, et lux pro veris: apud Eundem, „Spectabit in terram, et ecce *Tenebrae*, angustia, et lux *ob*„*tenebrata est*," V: 30. tenebrae pro falsis, lux obtenebrata pro quod non appareat verum: apud Eundem, „Ecce *Tene*„*brae* obtegunt terram, et *Caligo* populos," LX: 2. apud Amos, „Dies Jehovae ille *Tenebrarum*, et non lux; nonne *Te*„*nebrae* dies Jehovae et non lux, et *Caligo* et non splendor ei," V: 18, 20. apud Zephaniam, „Propinquus dies Jehovae mag„nus, dies excandescentiae dies ille, dies angustiae et coarcta„tionis, dies vastitatis et desolationis, dies *Tenebrarum* et *Ca*„*liginis*, dies *nubis* et *opacitatis*," I: 14, 15. ubi dies Jehovae pro ultimo tempore et statu Ecclesiae, tenebrae et caligo pro falsis et malis. Dominus quoque falsitates appellat tenebras, apud Matthaeum, „Si oculus tuus malus fuerit, totum corpus „obtenebratum est, si ergo lumen quod in te est, *Tenebrae*

„sunt, *Tenebrae* quantae," VI: 23. tenebrae pro falsis, quae occupant eos, qui in cognitionibus, quae quantae sunt prae tenebris illorum seu gentium, quae non habent cognitiones, intelliguntur; similiter apud Eundem, „Filii Regni ejicientur in „*Tenebras* exteriores," VIII: 12. Cap: XXII: 13: tenebrae exteriores pro falsitatibus dirioribus eorum, qui in Ecclesia sunt, nam ii obtenebrant lucem, et inducunt falsitates contra vera, quod gentes nequeunt: apud Johannem, „In Ipso vita erat, et „vita erat lux hominum, lux autem in *Tenebris* apparet, sed „*Tenebrae* illam non comprehenderunt," I: 4, 5. tenebrae pro falsitatibus intra Ecclesiam: Falsitates extra Ecclesiam etiam vocantur tenebrae, sed quae illuminari possunt, de quibus apud Matthaeum, „Populus sedens in *Tenebris* vidit lumen magnum, et sedentibus in regione et umbra mortis, lux exorta illis est," IV: 16. tenebrae pro falsis ignorantiae, *quales* sunt gentium: apud Johannem, „Hoc est judicium, *quod Lux venit* in mundum, sed dilexerunt homines magis *Tenebras*, quam „Lucem, erant enim opera eorum mala," III: 19. lux pro veris, et tenebrae pro falsis; et Lux pro Domino quia ab Ipso omne verum, tenebrae pro infernis, quia inde omne falsum: apud Eundem, „Jesus dixit, Ego sum Lux mundi, qui Me sequitur, „non ambulabit in *Tenebris*," VIII: 12. apud Eundem, „Ambulate, quousque lucem habetis, ne *Tenebrae* vos apprehendant; nam qui ambulat in *Tenebris*, non scit quorsum abeat. „Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in Me, in *Tenebris* non maneat," XII: [35,] 36, 46. Lux pro Domino, a Quo omne bonum et verum, tenebrae pro falsis, quae a Solo Domino discutiuntur. Falsitates ultimorum temporum, quae hic tenebrae vocantur, seu de quibus praedicatur terror tenebrarum magnarum, repraesentatae sunt et significatae per *Tenebras* factas super universam terram, ab hora sexta usque ad nonam; tum quod tunc *sol obtenebratus*, quo repraesentatum et significatum, quod tunc nullus amor, seu nulla fides amplius, Matth: XXVII: 45. Marc: XV: 33. Luc: XXIII: 44, 45.

1840. Vers: 13. *Et dixit Abramo, cognoscendo cognosces, quod peregrinum erit semen tuum in terra, non illis; et servient illis, et affligent illos quadringentis annis.* Dixit Abramo, significat perceptionem: cognoscendo cognosces, signi-

ficat quod certum: peregrinum erit semen tuum, significat quod rara charitas et fides: in terra quae non illis, significat ubi Ecclesia sicut non foret illorum qui in charitate et fide: et servient illis, significat oppressionem: et affligent illos, significat tentationes illorum graves: quadringentis annis, significat durationem et statum.

1841. Dixit Abramo, quod significet perceptionem, constat ex illis quae dicta sunt supra ad vers: 9. et alibi, ubi eorundem verborum eadem significatio.

1842. Quod cognoscendo cognosces, significet quod certum, constat absque explicatione.

1843. Quod peregrinum erit semen tuum, significet quod rara charitas et fides, constat a significatione peregrini, et a significatione seminis; peregrinum significat quod non natum in terra, ita quod non agnoscitur pro indigena, proinde quod spectatur sicut alienum; semen autem significat charitatem et ejus fidem, ut ostensum prius n: 255, 1025. et supra ad vers: 3. quia peregrinum dicitur, quod spectatur ut alienum, et alienum est quod non in terra seu ex terra, sequitur quod sit id quod rarum, proinde quod charitas et fides charitatis erit rara, quae est semen; agitur de tempore ante consummationem quando tenebrae magnae, hoc est, falsitates, quod tunc semen peregrinum, seu charitas et fides rara: quod fides rara ultimis temporibus a Domino praedictum, ubi de consummatione saeculi, apud Matth: XXIV: 4. ad f. Marc: XIII: 3 ad f. Luc: XXI: 7 ad f. ubi quicquid dicitur, involvit quod illis temporibus rara charitas et fides, et quod tandem nulla; per Johannem in Apocalypsi similiter; tum quoque apud Prophetas multoties; praeter illa quae in Historicis Verbi; sed per fidem, quae ultimis temporibus peritura, nihil aliud intelligitur, quam charitas, nusquam alia fides datur, quam fides charitatis; qui non charitatem habet, ne hilum fidei habere potest; est charitas ipse fundus cui implantatur; est cor ejus ex quo est et vivit; ideo Antiqui amorem et charitatem compararunt cordi, et fidem pulmoni, quorum utrumque in pectore; simile etiam est, nam vitam fidei absque charitate sibi fingere, est sicut vitam ex solo pulmone absque corde, quae quod non dabilis sit, unicuivis constare potest; ideo cordis vocabant omnia quae charitatis; et so-

lius oris, seu pulmonis per respirationis influxum in loquelam, omnia quae fidei absque charitate; formulae inde antiquae de bonis et veris, quod ex corde exire debeant.

1844. In terra quae non illis, quod significet ubi Ecclesia sicut non foret illorum qui in charitate et fide, constat ex significatione Terrae quod sit Ecclesia, de qua n: 566, 662, 1066, 1067. Hodie Ecclesiam praedicant ex solis doctrinalibus fidei, et ex illis distinguunt Ecclesias Domini, non curantes quali vita sint, sive odia intestina foveant, et sicut ferae unus alterum dilanient, spolient, deprivent fama, honore, opibus, et corde negent quicquid sanctum est; cum tamen apud tales nusquam est Ecclesia, sed apud illos, qui Dominum amant et proximum sicut semet, conscientiam habent, et talia odia, de quibus dictum, aversantur; hi usque inter illos sunt sicut peregrini, et eos, quantum possunt, dicteriis laedunt et persequuntur, vel spectant illos sicut simplices, viles et nauci; *hoc nunc est, quod* peregrinum erit semen tuum in terra.

1845. Et servient illis, quod significet oppressionem, constare potest ab illis, quae nunc dicta sunt.

1846. Et affligent illos, quod significet tentationes illorum graves, constare potest a significatione affligere seu afflictionis, quod sit persecutio, proinde quod sit tentatio; in Verbo Domini nihil aliud per afflictionem significatur, ut apud Esaiam, „Purgabo te, et non argento, seligam te in catino *Afflictionis*," XLVIII: 10. afflictio pro tentatione: apud Mosen, „Recordaberis omnis viae, qua duxit te Jehovah Deus tuus his quadraginta annis in deserto, propterea ad *Affligendum* te et ad *Tentandum* te. Jehovah cibans te manna in deserto, quam non noverunt patres tui, propterea ad *Affligendum* te, et propterea ad *Tentandum* te, ad benefaciendum tibi in postremo," Deut: VIII: 2, 16. affligere manifeste pro tentare: apud Eundem, „Cum malefecerunt nobis Aegyptii, et afflixerunt nos, et dederunt super nos *servitutem* duram, et clamavimus ad Jehovam Deum patrum nostrorum, et exaudivit Jehovah vocem nostram, et vidit *Afflictionem* nostram, et laborem nostrum, et oppressionem nostram," Deut: XXVI: 6, 7. hic eadem quae in hoc versu, quod servirent et affligerentur, per quae significatae similiter tentationes fidelium, sicut etiam per

afflictiones eorum in deserto, per quas quoque repraesentatae Domini tentationes, ut apud Esaiam, „Contemtus, vir dolo„rum, unde quasi occultatio facierum ab Ipso, contemtus, et „non reputavimus illum; verumtamen morbos nostros Ipse tu„lit, et dolores nostros portavit, nos vero reputavimus Ipsum „plagatum, percussum Dei, et *Afflictum*,„ LIII: 3, 4. per haec significantur Tentationes Domini; quod morbos nostros tulerit, et dolores nostros portaverit, non intelligitur, quod fideles nullam tentationem subituri, nec quod peccata in se derivaverit et sic sustulerit, sed quod per Tentationum pugnas et victorias vicerit inferna, et sic solus, etiam quoad Humanam Essentiam, sustineret tentationes apud fideles. A Domino etiam tentationes vocantur *Afflictiones;* apud Marcum, „Qui super pe„trosa seminantur, quando audiverint sermonem, non habent „radicem in seipsis, verum temporarii sunt; postea quando *Af„flictio* et persecutio oritur propter sermonem, statim scandali„zantur,„ IV: 16, 17. afflictio manifeste pro tentatione; non radicem habere in seipsis, est non charitatem, in hac enim radicatur fides, qua radice qui non gaudent, in tentationibus succumbunt: apud Johannem, „In mundo *Afflictionem* habetis, „sed confidite, Ego vici mundum,„ XVI: 33. afflictio pro tentatione. Apud Matthaeum, „Excitabitur gens contra gentem, „et regnum contra regnum, omnia haec initium dolorum, tunc „tradent vos in *Afflictionem.* Erit tunc *Afflictio* magna, qua„lis non fuit ab initio mundi. Statim post *Afflictionem* dierum „istorum sol obscurabitur,„ XXIV: 7, 8, 9, 21, 29. ubi de consummatione saeculi, seu ultimis temporibus Ecclesiae; Afflictio pro tentationibus externis et internis; externae sunt persecutiones a mundo, internae a diabolo; nulla charitas significatur per quod gens contra gentem, regnum contra regnum, et per quod sol, hoc est, Dominus, amor et charitas, obscurabitur.

1847. Quadringentis annis quod significet durationem et statum nempe tentationum, constat a significatione quadringenta, qui numerus idem significat ac quadraginta, nempe tentationum durationes et status, de qua, n: 730, 862, tentationum durationes breviores et diuturniores per quadraginta in Verbo describuntur. In sensu literali spectant haec durationem filiorum Jacobi in Aegypto, quae quod fuerit 430 annorum, con-

stat Exod: XII: 40, tametsi duratio tanta non fuerit ab adventu Jacobi in Aegyptum, sed a peregrinatione Abrami ibi, ut prius observatum; ab hac 430 dictum, quia numerus hic involvit tentationes, quas repraesentabant per servitutem in Aegypto, tum postea per quadraginta annorum afflictiones in deserto.

1848. Vers: 14. *Et etiam gentem, cui servient, judicabo Ego; et postquam ita, exibunt acquisitione magna.* Etiam gentem, cui servient, significat malos qui opprimunt: judicabo Ego, significat visitationem et judicium: et postquam ita, exibunt acquisitione magna, significat liberationem, et quod illis bona coelestia et spiritualia.

1849. Etiam gentem cui servient, quod significet malos qui opprimunt, constat a significatione gentis, et servire; Gens in genuino sensu significat bona, seu quod idem, bonos, nam bona cum abstracte dicuntur, sunt apud subjectum, quod est homo, spiritus, vel angelus; gens autem in opposito sensu significat mala, seu quod idem est, malos, de qua, n: 1159, 1258, 1259, 1260. Servire autem, seu Servitus, significat oppressionem, ut in vers: praec:

1850. Judicabo Ego, quod significet visitationem et judicium, constare potest absque explicatione. Per judicare seu judicium, non significatur aliquod ultimum judicium, sicut vulgus opinatur, nempe quod Coelum et Terra peritura, et sic quod novum Coelum et nova Terra creanda, de quibus apud Prophetas et in Apocalypsi; ac ita quod omnia interitura; quae opinio tam late se diffudit, ut etiam instructissimorum animos occupaverit, imo usque adeo, ut non credant mortuos resurrecturos quam eo tempore; quare quia praedictum hoc tempus, et usque post tot inde saecula praeterlapsa vident non evenire, nec instare, securi se confirmant in sua securitate, quod tale nihil sit, ita quod non resurrecturi: sed sciendum, quod nusquam per Ultimum Judicium, seu per quod Coelum et Terra interitura, tale intellectum sit; secundum sensum literae ita est, nusquam autem secundum sensum internum; secundum sensum internum per Ultimum Judicium intelligitur ultimum tempus Ecclesiae, per Coelum et Terram quae peritura, intelligitur Ecclesia quoad cultum internum et externum, quae Ecclesia nulla fit, quando nulla charitas: Ultimum Judicium fuit Antiquissi-

mae Ecclesiae, cum desiit omnis charitas et fides, et cum nulla perceptio, quod factum proxime ante diluvium, ipsum diluvium, de quo supra, fuit Ultimum Judicium istius Ecclesiae, tunc periit Coelum et Terra, hoc est, Ecclesia, et novum Coelum et nova Terra creata sunt, hoc est, nova Ecclesia, quae Ecclesia Antiqua appellata, de qua etiam actum est; haec quoque Ecclesia suum ultimum tempus habuit, tunc nempe, cum omnis charitas frigescebat, et omnis fides obtenebrabatur, quod fuit circa tempus Eberi, hoc tempus fuit Ultimum Judicium istius Ecclesiae, quae fuit Coelum et Terra quae perierunt; Coelum novum et Terra nova fuit Ecclesia Hebraea; haec quoque suum ultimum tempus, seu Ultimum Judicium habuit, cum idololatrica facta; quare Nova Ecclesia exsuscitata, et hoc apud Jacobi posteros, quae Ecclesia Judaica appellata, quae non alia Ecclesia erat, quam Ecclesia Repraesentativa Charitatis et Fidei; in illa Ecclesia, seu apud posteros Jacobi, nulla fuit charitas et fides, quare nec ulla Ecclesia, sed modo Repraesentativum Ecclesiae, ob causam, quia immediata non dari potuit communicatio Regni Domini in Coelis cum aliqua Ecclesia vera in terris, quare facta est communicatio mediata per Repraesentativa; hujus sic dictae Ecclesiae ultimum tempus, seu Ultimum Judicium fuit, cum Dominus in mundum venit, nam tunc cessarunt repraesentativa, nempe sacrificia et similes ritus, qui ut cessarent, ex terra Canaane ejecti sunt: post hoc, Novum Coelum et Nova Terra, creata sunt, nempe nova Ecclesia, quae dicenda est Ecclesia Primitiva, incepta a Domino, et dein successive corroborata, quae primitus in charitate et fide fuit; de hujus Ecclesiae interitu praedicitur a Domino apud Evangelistas, et per Johannem in Apocalypsi, qui interitus est qui vocatur Ultimum Judicium; non quod nunc Coelum et Terra peritura, sed quod nova Ecclesia in quodam terrarum orbe excitabitur, manente hac in suo cultu externo, sicut Judaei in suo, in quorum cultu quod nihil charitatis et fidei sit, hoc est, nihil Ecclesiae, satis notum est; haec in communi de Ultimo Judicio: In particulari, est Ultimum Judicium cuivis, statim cum moritur, nam tunc transit in alteram vitam, in qua, cum venit in vitam quam habuit in corpore, judicatur vel ad mortem vel ad vitam. Ultimum Judicium quoque est in singulari, apud hominem qui

judicatur ad mortem, sunt omnia et singula quae condemnant, nam nihil tam minimum datur in ejus cogitatione et voluntate, quod non simile est ultimo ejus judicio, et eum ad mortem trahit; apud hominem qui judicatur ad vitam, similiter, omnia et singula ejus cogitationis et voluntatis apud eum habent Ultimi ejus Judicii imaginem, et illum ferunt ad vitam; nam qualis homo est in communi, talis est in singularibus cogitationis et affectionis. Haec sunt quae per Ultimum Judicium significantur.

1851. Et postquam ita, exibunt acquisitione magna, quod significet liberationem, et quod illis bona coelestia et spiritualia, constat ex significatione exire, quod sit liberari, et a significatione acquisitionis quod sit bonum coeleste et spirituale, nam haec acquisitio est illorum, qui patiuntur persecutiones, et subeunt tentationes, oppressiones, afflictiones seu servitutem, de quibus in hoc et praec: versu: haec bona quoque repraesentata et significata sunt per acquisitionem filiorum *Jacobi, cum exiverunt* Aegypto, Exod: XI: 2. Cap: XII: 36, tum quoque per acquisitionem eorum in terra Canaane expulsis gentibus; et passim apud Prophetas, ubi de spoliis ab hostibus, quibus ditescent, agitur.

1852. Vers: 15. *Et tu venies ad patres tuos in pace, sepelieris in senio bono.* Tu venies ad patres tuos in pace, significat quod nihil a bonis et veris laedetur: sepelieris in senio bono, significat fruitionem omnium bonorum ab illis qui Domini sunt.

1853. Quod tu venies ad patres tuos in pace, significet quod nihil a bonis et veris laedetur, constare potest a significatione patrum, tum venire ad patres, ut et pacis: Patres in sensu interno significant hic idem, ac simul filiae et filii; quod filiae significent bona, et filii vera, ostensum est prius, n: 489, 490, 491, 533, 1147. inde patres simul quae filiarum et filiorum: venire ad patres est transire a vita corporis in vitam spiritus, seu a mundo in alteram vitam; in pace significat quod nihil amittet, ita quod nihil laedetur; nam qui transit in alteram vitam, nihil amittit ab illis quae hominis sunt, omnia et singula retinet et secum habet, praeter corpus quod impediit exercitium interius ejus facultatum: quod hic nulla mors, seu

transitio ad patres per mortem, significetur, constare potest a mox sequentibus.

1854. Quod sepelieris in senio bono, significet fruitionem omnium bonorum ab illis qui Domini sunt, constat ex eo, quod ii qui moriuntur et sepeliuntur, non moriantur, sed transeant a vita obscura in claram, nam mors corporis est modo continuatio, ut et perfectio, vitae, et tunc primum veniunt in fruitionem omnium bonorum illi qui Domini sunt, quae fruitio significatur per senium bonum. Saepius occurrit, quod mortui sint, sepulti et collecti ad patres, sed haec non significant in sensu interno illa quae in sensu literae; in sensu interno sunt illa quae sunt vitae post mortem et quae aeterna, at in sensu literae illa quae sunt vitae in mundo, et quae temporaria; proinde qui in sensu interno sunt, sicut Angeli, cum talia occurrunt, nusquam morantur in talibus quae sunt mortis et sepulturae, sed in talibus quae sunt continuationis vitae, nam mortem nihil aliud considerant, quam exuitionem illorum quae sunt naturae crassissimae et temporis, et quam ipsius vitae continuum, imo ignorant mortem, nam nihil cogitant de morte: similiter se habet cum aetatibus hominis; quod hic dicatur in senio bono, Angeli nusquam percipiunt senium, imo ignorant quid senium, nam jugiter ad vitam juventutis et adolescentiae tendunt; talis vita, proinde ejus coelestia et spiritualia sunt, quae intelliguntur, cum senium bonum et similia in Verbo occurrunt.

1855. Vers: 16. *Et generatione quarta redibunt huc, quia non consummata iniquitas Emorraeorum usque huc.* Generatione quarta redibunt huc, significat tempus et statum restitutionis: quia non consummata iniquitas Emorraeorum usque huc, significat ultimum tempus, dum non amplius ullum bonum.

1856. Generatione quarta redibunt huc, quod significet tempus et statum restitutionis, constat a significatione generationis quartae; generatio quarta significat idem ac quadraginta et quadringenta, nempe tentationis durationem et statum, de qua supra ad vers: 13, est diminutivum quoddam inde; sive major numerus sive minor, modo ejusdem prosapiae, idem involvit, ut prius aliquoties dictum: quod Generatio quarta non aliquam generationem ab Abramo, nec ab Isaco, nec a Jacobo, significet, constat ab Historicis Verbi, generationes enim

plures fuerunt, et hae diversae a suis patribus, cum redibant; alibi similiter occurrit Generatio quarta, sed nusquam significat in sensu interno generationem, hic vero, tempus et statum restitutionis, quia finem illorum, quae significantur per quadraginta, seu quadringenta, videatur, n: 862, et 1847.

1857. Quia non consummata iniquitas Emorraeorum usque huc, quod significet ultimum tempus dum non amplius ullum bonum, constat a significatione Emorraei, tum a significatione Consummationis: per Emorraeum in Verbo significatur malum in genere, ex causa quia terra Canaan vocata est terra Emorraeorum, ut constat apud Ezech: XVI: 3, 4. et Amos II: 9. 10. quare hic per Emorraeum significantur omnes gentes terrae Canaanis, per quas significata sunt mala et falsa in specie, ut prius dictum, inde per Emorraeum omnia mala in genere. Per *Consummationem* significatur ultimum tempus, cum *amplius nullum bonum*. Quid autem in sensu interno intelligitur per *id, quod* non consummata iniquitas Emorraeorum usque huc, arcanum est; ita se habet cum malis in altera vita, quod non puniantur antequam mala eorum ad summum perducta sint, et hoc in communi et in particulari; tale enim est aequilibrium in altera vita, ut ipsum malum se puniat, seu quod mali incurrant in poenam mali, sed tunc cum ad summum perductum est; unumquodvis malum habet suum terminum, et hoc cum diversitate apud unumquemvis, quem terminum transgredi non licet, cum malus transgreditur, tunc se praecipitat in poenam, hoc in omni particulari: similiter in communi, se mali in infernum detrudunt non momento, sed successive: hoc trahit originem a Lege universali Ordinis a Domino instituti, quod Dominus nusquam aliquem in infernum demittat, sed quod ipsum malum, seu ipse malus, se detrudat, et hoc successive usque dum malum consummatum est, nec aliquid boni amplius appareat; quamdiu aliquid boni, elevatur ab inferno, at cum non nisi malum, ipse detruditur in infernum; unum ab altero prius separandum est, nam sibi opposita sunt; utrinque pendere non concessum est; haec sunt, quae significantur per quod iniquitas Emorraeorum consummanda: boni autem aliter, elevantur continue a Domino versus coelum, et malum successive abstergitur. Se habet cum statu Ecclesiae similiter, non prius visitatio venit, quam cum consumma-

tum est malum, hoc est, cum non amplius bonum charitatis et verum fidei, de qua consummatione saepius apud Prophetas; ut apud Esaiam, „*Consummationem* et *decisionem* audivi a cum „Domino Jehovih Zebaoth super omnem terram," XXVIII: 22. apud Jeremiam, „Babel, quae habitas super aquis multis, „magna thesauris, venit finis tuus, *mensura lucri* tui," LI: 13. Apud Danielem, „Septimanae septuaginta decisae sunt su- „per populum tuum, et super civitatem sanctitatis tuae, ad *con- „summandum praevaricationem,* et ad *obsignandum peccata,* et „ad *expiandum iniquitatem*, et ad adducendum Justitiam sae- „culorum, et ad obsignandum visionem et prophetam, et ad „ungendum Sanctum sanctorum," IX: 24. „Tandem super „avem abominationum desolatio, et usque ad *Consummationem* „et *decisionem* effundet se super devastationem," ibid: vers: 27. Ab Ipso Domino etiam praedicitur Consummatio his verbis apud Lucam, „Cadent ore gladii, et captivabuntur inter omnes „gentes; et tandem Hierosolyma erit conculcata a gentibus, us- „que dum *implebuntur tempora gentium*," XXI: 24. cadere ore gladii significat a falsis, gladius enim in Verbo est falsi poena; Hierosolyma pro Regno Domini et Ecclesia, n: 402, gentes pro malis, n: 1260; ita quod tunc consummatio, cum Ecclesia possessa a malis et falsis, et sic destructa a se.

1858. Vers: 17. *Et fuit, sol occidit, et caligo facta, et ecce furnus fumi, et fax ignis, quae transivit inter segmenta illa.* Et fuit, sol occidit, significat extremum tempus cum consummatio: et caligo facta, significat cum odium loco charitatis: et ecce furnus fumi, significat densissimum falsum: et fax ignis, significat cupiditatum aestus: quae transivit inter segmenta illa, significat quod ille divisit illos, qui fuerunt ab Ecclesia cum Domino.

1859. Et fuit, sol occidit, quod significet extremum tempus cum consummatio, constat ab illis quae supra ad vers: 12. de occasu solis et ejus significatione dicta sunt, quod nempe sit extremum tempus Ecclesiae.

1860. Et caligo facta, quod significet cum odium loco charitatis, constat a significatione caliginis; in Verbo tenebrae significant falsa, sed caligo mala, de quibus mox infra; tenebrae sunt cum falsum loco veri, et caligo cum malum loco boni, seu

quod prorsus idem est, cum odium loco charitatis; cum odium loco charitatis, tanta caligo est, ut homo prorsus nesciat, quod malum sit, minus quod tantum malum, ut illum in altera vita ad infernum detrudat; qui enim in odio sunt, appercipiunt quoddam jucundum, et quasi quoddam vitale in eo, ipsum jucundum hoc et vitale facit, ut vix sciat aliter quam quod bonum sit, quicquid favet hominis voluptati et cupiditati, quia amori, hoc sentit sicut bonum, usque adeo, ut cum ei dicitur, quod infernale sit, vix possit credere; minus cum ei dicitur, quod tale jucundum et vitale vertatur in altera vita in foetidum excrementitium et cadaverosum; minus adhuc credit, quod ipse fiat diabolus et horrenda inferni imago; infernum enim non nisi quam ab odiis et talibus diabolicis formis consistit; hoc usque scire potest, qui aliqua facultate cogitandi pollet, nam si ipse describeret, aut repraesentaret, aut si posset, *aliquo modo depingeret*, Odium, non aliter faceret ac per *diabolicas formas*, quales etiam post mortem fiunt; et quod mirum, tales usque dicere possunt, quod in altera vita in coelum venturi, quidam per solum id quod dicant se fidem habere, cum tamen in Coelo non sunt nisi formae charitatis, quae quales sunt, videatur ab experientia, n: 553, cogitent, nunc, quomodo binae illae formae, odii et charitatis, simul in uno loco concordare possint. Quod tenebrae significent falsum et caligo malum, constare potest ab his in Verbo locis; apud Esaiam, „Ecce *Tenebrae* obte„gunt terram, et *Caligo* populos," LX: 2. Apud Joëlem, „Cohorrescant omnes habitatores terrae, quia venit dies Jeho„vae, dies *Tenebrarum* et *Caliginis*," II: 1, 2. apud Zephaniam, „Dies excandescentiae dies ille, dies vastitatis et desola„tionis, dies *Tenebrarum* et *Caliginis*," I: 15. Apud Amos, „Nonne *Tenebrae* dies Jehovae, et non lux, et *Caligo*, et non „splendor illi," V: 20. ubi dies Jehovae pro ultimo tempore Ecclesiae, de quo hic; tenebrae pro falsis, caligo pro malis, ideo utrumque dicitur, alioquin foret unius rei repetitio, seu exaggeratio inanis; vox autem in lingua originali, qua exprimitur caligo in hoc versu, involvit utrumque, tam falsum quam malum, seu densum falsum ex quo malum, tum densum malum ex quo falsum.

1861. Et ecce furnus fumi, quod significet densissimum

falsum, et fax ignis quod significet cupiditatum aestus, constat ex significatione furni fumi, quod sit densum falsum; et a significatione facis ignis, quod sit cupiditatum aestus: furnus fumi dicitur, quia homo, cumprimis homo Ecclesiae, qui cognitiones veri habet, et usque non agnoscit, sed corde negat, inque contrariis vero vitam agit, non aliter apparet ac furnus fumi, ipse ut furnus, et falsum ex odiis ut fumus; cupiditates ex quibus falsa, non aliter ac faces ignis ex tali furno, sicut etiam constat ex repraesentativis in altera vita, de quibus ab experientia, n: 814, 1528. sunt cupiditates odiorum, vindictarum, crudelitatum, et adulteriorum, magis eorundem quando cum dolis mixta sunt, quae tales apparent et fiunt. Quod per furnum, fumum, et ignem, talia in Verbo significentur, constare potest ab his locis; apud Esaiam, „Unusquisque hypocrita et malitio„sus, et omne os loquens stultitiam, quia *flagrat* sicut *Ignis* „*malitia*, senticetum et vepretum comedit, et *incendit* implexa „sylvae, et elevant se *elatione fumi;* in excandescentia Jeho„vae Zebaoth obscurata est terra, et factus est populus sicut *ci*„*bus ignis*, vir fratri suo non parcent," IX: 17, 18. ubi ignis pro odiis, elatio fumi inde pro talibus falsis; odium describitur per quod vir fratri suo non parcent; qui cum inspiciuntur ab Angelis non aliter apparent quam hic sunt descripti. Apud Joëlem, „Dabo prodigia in coelis et in terra, sanguinem, et *Ignem*, „et columnas *Fumi;* sol vertetur in tenebras, et luna in san„guinem, antequam venit dies Jehovae magnus et terribilis," III: 3, 4. ubi ignis pro odio, columnae fumi pro falsis, sol pro charitate, luna pro fide: apud Esaiam, „Erit terra in *picem* „*ardentem*, nocte et die non extinguetur, in aeternum ascen„det *Fumus* ejus," XXXIV: 9. 10, pix ardens pro diris cupiditatibus, fumus pro falsitatibus: apud Malachiam, „Ecce dies „veniens *ardens* sicut *Furnus*, et erunt omnes superbi, et om„nis faciens malitiam stipula, et *inflammabit* eos dies veniens; „non relinquet iis radicem et ramum," III: 19. ardens furnus pro similibus; radix pro charitate, ramus pro veritate, quae non relinquentur: apud Hoscheam, „Ephraim reus factus in „Baale, erit sicut gluma e turbine abigitur ex area, et sicut „*Fumus* ex *fumario*," XIII: 1, 3. Ephraim pro intelligente, qui sic factus: apud Esaiam, „Erit robustus in stuppam, et o-

„ pus ejus in favillam, et *succendentur* ambo pariter, et nemo „ exstinguens, " I: 31. pro qui in amore sui, seu quod idem, in odio contra proximum, quod ita ex cupiditatibus suis succendentur: apud Johannem, „ Babylon facta habitaculum daemo„ num, clamabant videntes *Fumum combustionis* ejus, *Fumus* „ ascendit in saecula saeculorum, " XVIII: 2, 18. Cap: XIX: 3. [2] Apud Eundem, „ Aperuit puteum abyssi, unde ascendit „ *Fumus* e puteo, sicut *Fumus fornacis* magnae; et obscuratus „ est sol, et aër e *Fumo* putei, " Apoc: IX: 2. Apud Eundem, „ Ex ore equorum exivit *Ignis*, et *Fumus*, et *sulphur*; ab his „ occisi sunt tertia pars hominum, ab *Igne*, et a *Fumo* et a „ *sulphure*, quod exibat ex ore eorum, " Apoc: IX: 17, 18. Apud Eundem, „ Qui adorat bestiam, bibat ex vino irae Dei „ mixto mero in calice irae Ipsius, et cruciabitur *Igne* et *sul*„ *phure*, " Apoc: XIV: 9, 10. Apud Eundem, „ Quartus an„ gelus effudit phialam suam in solem, *et datum illi est ae*„ *stu adurere* homines per *Ignem*, itaque aestuaverunt homi„ nes aestu magno, et blasphemarunt nomen Dei, " Apoc: XVI: [8.] 9. similiter, quod „ conjecti sint in *stagnum Ignis ardens* in „ *sulphure*, " Apoc: XIX: 20. Cap: XX: 14, 15. Cap: XXI: 8. illis locis ignis pro cupiditatibus, fumus pro falsitatibus, quae ultimis temporibus regnabunt; qualiter se habent in altera vita, visa sunt Johanni, cum visus interior ei apertus fuit; similia quoque spiritibus videntur, et animabus post mortem: exinde constare potest, quid ignis infernalis, quod nihil aliud sit, quam odium, vindicta et crudelitas, seu quod idem, amor sui, quae talia fiunt; homo, quamdiu in vita corporis est, cum talis, utcunque apparet extus alius, si inspiceretur ab angelis prope, coram oculis eorum non aliter appareret, nempe odia ejus ut faces ignis, et falsa inde ut furni fumi. De hoc igne ita Dominus apud Matthaeum, „ Omnis arbor non faciens fructum bonum, „ exscinditur, et in *Ignem* conjicitur, " III: 10. Luc: III: 9. per bonum fructum intelligitur charitas, qua qui se deprivat, se exscindit, et conjicit in talem ignem: apud Eundem, „ Mittet „ Filius Hominis angelos suos, qui colligent e Regno Ipsius om„ nia offendicula, et eos qui faciunt iniquitatem, et mittent eos *in* „ *Caminum ignis*, " XIII: 41, 42, 50. similiter: apud Eundem, „ Rex dicit iis, qui e sinistris, discedite a me maledicti, in *Ig*-

« *nem aeternum*, paratum diabolis et angelis ejus, » XXV: 41. similiter. Quod mitterentur in *Ignem aeternum*, *Gehennam ignis*, et quod vermis eorum non moriatur, et *Ignis* non exstinguatur, Matth: XVIII: 8, 9. Marc: IX: 43 ad 49. similiter: apud Lucam, « Mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti « in aquam, et refrigeret linguam, quia crucior in *flamma hac*, » XVI: 24. similiter. Qui arcana Regni Domini non norunt, putant quod Dominus demittat impios in infernum, seu in ignem talem, qui est odiorum, ut dictum, sed aliter prorsus se res habet, est ipse homo, et ipse spiritus diabolicus, qui se praecipitat; sed quia ita apparet, secundum apparentiam, imo secundum fallacias sensuum, ita loquutum est in Verbo, cumprimis coram Judaeis, qui nihil prorsus capere volebant, nisi quod esset secundum sensus, qualescunque fallaciae essent; quare sensus literae, cumprimis Propheticae, talibus plenus est, sicut apud Jeremiam, « Sic dixit Jehovah, judicate mane judi« cium, et eripite spoliatum e manu oppressoris, ne exeat sicut « *Ignis furor* meus, et *ardeat*, et nemo exstinguens, propter « malitiam operum eorum, » XXI: 12. judicare judicium est verum dicere, eripere spoliatum e manu oppressoris est bonum charitatis facere, ignis pro poena infernali eorum qui haec non faciunt, hoc est, qui in falso odii degunt; in sensu literae talis ignis et furor tribuitur Jehovae, sed in sensu interno prorsus contrarium est: similiter apud Joëlem, Dies Jehovae, « ante « eum comedit *Ignis*, et post eum *inflammat flamma*, » II: 1, 3. Apud Davidem, « Ascendit *Fumus* ex naso Ipsius, et *Ignis* « ex ore Ipsius comedit, *prunae arserunt* ex Ipso, et caligo sub « pedibus Ipsius, » Psalm: XVIII: 9, 10. Apud Mosen, « *Ig*« *nis* accensus in ira mea, et *ardebit usque ad infernum infi*« *mum*, ac comedet terram et proventum ejus, et *inflammabit* « fundamenta montium, » Deut: XXXII: 22. ubi ignis pro odiis, fumus pro falsis, quae apud hominem; quae tribuuntur Jehovae seu Domino, ex causis de quibus dictum; apparet quoque ita infernis, quod Jehovah seu Dominus hoc faciat, sed prorsus contrarium est, ii sunt qui sibi hoc faciunt, quia in odiorum ignibus sunt; inde patet, nisi sensus internus Verbi sciatur, quam facile homo in phantasias possit labi. Similiter se habuit cum *Fumo* et *Igne*, qui visus populo e monte Sinai, cum

lex promulgaretur; Jehovah enim seu Dominus apparet unicuique qualis est, Angelis coelestibus sicut Sol, Angelis spiritualibus sicut Luna, bonis omnibus sicut Lux variae jucunditatis et amoenitatis, at malis sicut fumus et sicut ignis consumens; et quia Judaei, cum promulgaretur Lex, nihil charitatis habebant, sed apud eos amor sui et mundi regnabant, proinde non nisi quam mala et falsa, ideo apparuit iis ut *fumus* et *ignis*, cum in eodem instanti Angelis ut Sol et Lux coelestis, quod ita apparuerit Judaeis, quia tales, constat apud Mosen, „Habitavit gloria Jehovae super monte Sinai; et aspectus gloriae Jehovae sicut *Ignis comedens* in capite montis, ante oculos filiorum Israëlis," Exod: XXIV: 16, 17. Apud Eundem, „Mons Sinai fumabat totus ille, coram quod descendit super illum Jehovah in *Igne*, et ascendit *Fumus* illius sicut *Fumus fornacis*, et contremuit totus mons valde," Exod: XIX: 18, et alibi, „Accessistis et stetistis sub monte, cum mons *flagrans Igne*, usque ad cor coeli, *tenebrae*, et *nubes*, et caligo; et loquutus est Jehovah ad vos e *medio Ignis*," Deut: IV: 11, 12, Cap: V: 19. tum, „Factum cum audivistis vocem e medio *tenebrarum*, et mons *flagrans Igne*, et accessistis ad me, et dixistis, *quare moriemur*, *quia comedet nos Ignis magnus hic*; si addentes nos videre vocem Jehovae Dei nostri amplius, *moriemur*," Deut: V: 20, 21, 22. Similiter se haberet, si quis alius, qui in odio, et odiorum spurcis, degit, videret Dominum, non aliter Ipsum videre posset, quam ex odio et ejus spurcis, quae sunt recipientia radiorum boni et veri ab Ipso, quae radios boni et veri in talem ignem, fumum et caliginem, verterent: Ex iisdem locis quoque patet, quid fumus furni et quid fax ignis, quod nempe densissimum falsum, et spurcissimum malum, quae ultimis temporibus Ecclesiam occupabunt.

1862. Quae transivit inter segmenta illa, quod significet quod ille divisit illos qui fuerunt ab Ecclesia cum Domino, constare potest ab illis quae dicta sunt supra ad vers: 10, de partitione animalium in medium, quod significaverint parallelismum et correspondentiam quoad coelestia, et quod una pars poneretur obviam alteri significaverit Ecclesiam et Dominum, quodque spatium intermedium seu interstitium, illud quod inter Dominum et Ecclesiam, seu inter Dominum et hominem Ecclesiae,

intercedit, quod est conscientia, cui bona et vera per charitatem implantata sunt: quando loco charitatis succedunt odia, et loco bonorum et verorum mala et falsa, tunc nulla conscientia boni et veri, sed spatium hoc medium seu interstitium apparet sicut oppletum furno fumi et facibus ignis, hoc est, oppletum persuasionibus falsi et odiis, quae sunt quae prorsus separant Dominum ab Ecclesia; haec sunt quae significantur per quod ille transiret inter segmenta illa, principaliter fax ignis, quae est, amor sui, seu quod idem malum odiorum; quod quoque constare potest apud Jeremiam, ubi eadem paene verba, „Dabo „viros transgressos foedus meum, qui non stabiliverunt verba „foederis, quod pepigerunt coram Me, *Vitulum quem conci- „derunt in duas, et transiverunt inter partes ejus:* principes Je- „hudae, et principes Hierosolymae, eunuchos, et sacerdotes, „et omnem populum terrae, *transeuntes inter partes vituli*, et „dabo eos in manum hostium eorum, et in manum quaerentium „animas eorum, et erit cadaver eorum in cibum avi coelorum „et bestiae terrae," XXXIV: 14, 18, 19, 20.

1863. Vers: 18. *In die illo pepigit Jehovah cum Abramo foedus, dicendo, semini tuo dabo terram hanc, a fluvio Aegypti, usque ad fluvium magnum, fluvium Phrath.* In die illo pepigit Jehovah cum Abramo foedus, significat conjunctionem Interioris hominis Domini cum Interno seu Jehovah: dicendo, semini tuo dabo terram hanc, significat consolationes post tentationes has et horrores, quod illi qui in charitate et fide in Ipsum haeredes fient: a fluvio Aegypti ad fluvium magnum, fluvium Phrath, significat extensionem spiritualium et coelestium; ad fluvium Aegypti, est extensio spiritualium; ad fluvium Phrath, est extensio coelestium.

1864. In die illo pepigit Jehovah cum Abramo foedus, quod significet conjunctionem Interioris hominis Domini cum Interno, constat ex significatione foederis, quod sit conjunctio, de qua prius n: 665. 666. 1023. 1038; et hic quia agitur in interno sensu de Domino, significat conjunctionem interiorem; nam progressus est Dominus magis et magis ad conjunctionem et unionem cum Jehovah Patre Ipsius, usque dum unus factus, hoc est, ipsa Essentia Humana etiam Jehovah, Qui fuit ipsum Internum Domini; haec repraesentata sunt per foedus, quod

Jehovah pepigit cum Abramo: quisque videre potest, quod Jehovah nusquam pangat foedus cum homine, hoc foret contra Divinum, quid homo nisi quoddam vile et spurcum, quod ex se nihil nisi quam malum cogitat et facit, omne bonum quod facit est ex Jehovah; ex quo constare potest, quod foedus hoc, sicut caetera foedera cum posteris Abrami, non aliud fuerit quam repraesentativum Divini et coelestium Regni Dei, hic quod fuerit repraesentativum conjunctionis Humanae Essentiae Domini, cum Ipsius Divina, hoc est, Jehovah: quod fuerit repraesentativum conjunctionis Interioris Hominis Domini cum Interno, hoc est, Jehovah, constat ex praecedentibus, quod nempe Dominus per tentationum pugnas et victorias magis et magis se conjunxit et univit. Quid Interior Homo, prius dictum est, nempe quod medius inter Internum et Externum.

1865. Dicendo, semini tuo dabo terram hanc, *quod significet consolationem post tentationes has et horrores, quod illi qui in charitate et fide in Ipsum, haeredes fient*, constat a significatione seminis, et a significatione terrae; per semen Abrami significatur amor et inde fides, quod ostensum prius, n: 255. 256. 1025, proinde omnes illi qui in charitate et fide in Dominum sunt; per terram Canaan autem significatur Regnum Domini, quare dare terram semini tuo significat, quod Regnum coeleste daretur in haereditatem illis qui ex charitate fidem in Ipsum habent; quod haec consolationi fuerint Domino post tentationes et horrores, constare potest absque explicatione, nam post eventus illos duros qui visi, nempe postquam profugavit mala et falsa, quae significata sunt per volatile quod descendit super corpora, quod abegit Abram, de quo vers: 11, et usque densae falsitates se infunderent, quas horruit, quae significatae sunt per terrorem tenebrarum magnarum, qui cecidit in sopore super Abramum, de quo vers: 12; et tamen denique mera falsa et mala occuparent genus humanum, quae significata sunt per furnum fumi, et facem ignis, quae transivit inter segmenta, de quibus vers: praec: 17, non potuit aliter quam in angustia et dolore esse; quare nunc consolatio sequitur, qualis supra vers: 4 et 5, quod nempe semen Ipsius haereditabit terram, hoc est, qui in charitate et fide in Ipsum, quod *haeredes* fient Regni Ipsius; salvatio generis humani sola Ipsi consola-

tio fuit, nam in Amore Divino et Coelesti fuit, et factus est, etiam quoad [3] Humanam Essentiam, Ipse Amor Divinus et Coelestis, in quo unice amor omnium spectatur et cordi est. Quod Amor Divinus talis sit, constare potest ex amore parentum erga liberos, quod crescat secundum gradum quo descendit, hoc est, major fiat in posteris quam in ipsis liberis proximis, nihil usquam datur absque causa et origine, proinde nec amor hic erga posteros successive cum continuis incrementis apud humanum genus, causa et origo non potest alia esse quam a Domino, a quo omnis amor conjugialis et parentum erga liberos influit, ex eo quod Ipsius amor talis sit, ut omnes sicut Pater filios amet, et omnes haeredes facere velit, et hereditatem prospiciat illis qui nascendi, sicut illis qui nati sunt.

1866. A fluvio Aegypti ad fluvium magnum, fluvium Phrath, quod significet extensionem spiritualium et coelestium; ad fluvium Aegypti quod sit extensio spiritualium, ad fluvium Phrath, quod sit extensio coelestium, constat a significatione fluvii Aegypti, et a significatione fluvii magni seu Euphratis: quod hi fluvii significent extensionem spiritualium et coelestium, constare potest a significatione terrae Canaanis, quod sit Regnum Domini in coelis et in terris, in quo non nisi quam spiritualia quae fidei, et coelestia quae amoris mutui, sunt, quare non aliud quam horum extensio per terminos terrae Canaanis intelligi potest; nam quid terra Canaan, quid fluvius Aegypti, et quid fluvius magnus Euphrates, sint, prorsus nesciunt qui in coelis, imo quid termini alicujus terrae, sed quid extensio spiritualium et coelestium, et statuum illorum determinationes et terminationes, norunt; in his mentem habent, cum illa ab homine leguntur, evanescente sic litera, et ejus sensu historico, qui inserviit pro objecto ideis coelestibus. Quod fluvius Aegypti significet extensionem spiritualium, inde est, quia Aegyptus significat scientifica, quae una cum rationalibus et intellectualibus hominis sunt spiritualia, ut dictum prius n: 1443 et passim alibi; et quod Aegyptus in sensu interno significet scientifica, n: 1164. 1165. 1186. 1462: quod fluvius Euphrates significet extensionem coelestium, constare potest a terris, quas fluvius iste terminat et disterminat a terra Canaane, per quas passim quoque scientifica et cognitiones coelestium significantur, hic ve-

ro quia appellatur fluvius, et fluvius magnus, non alia sunt quam coelestia, et eorum cognitiones, nam magnus fluvius, et magnitudo, de illis praedicatur.

1867. Vers: 19, 20, 21. *Kenitam, et Kenissitam, et Kadmonitam. Et Chittitam, et Perisitam, et Rephaim. Et Emoritam, et Canaanitam, et Girgaschitam, et Jebusitam.* Kenita, et Kenissita, et Kadmonita, significant falsa, quae expellenda a Regno Domini: Chittita, Perisita, et Rephaim, significant persuasiones falsi: Emorita et Canaanita, significant mala: Girgaschita et Jebusita, significant ex malis falsa.

1868. Quod haec per gentes illas significentur, nimis prolixum foret ex Verbo nunc confirmare, et hic non opus, quia solum nominantur; de quibusdam actum est prius, ut de Rephaim, quod significent persuasiones falsi, n: 567, 581, 1673. de Emorita, quod mala, n: 1680. de Canaanita, quod mala, supra ad vers: 16: de Perisita, quod falsa, *n: 1574. quid* reliquae gentes significent in specie, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, ubi occurrunt, dicetur. Quod gentes attinet, quae expellendae e Regno Domini, ita se res habet; in altera vita spiritus mali et diabolici nihil plus cupiunt, quam subire in mundum spirituum, et infestare bonos spiritus, sed toties ejiciuntur; similiter ac apud hominem, qui regeneratur, falsa et mala quae occuparunt illum, subjugantur et dissipantur, et loco eorum vera et bona, quae sunt Regni Domini, implantantur; haec repraesentata fuerunt per gentes, quae expulsae sunt a filiis Jacobi e terra Canaane; pariter per ipsos Judaeos, qui inde dein expulsi; similiter factum cum pluribus gentibus olim, per quas similia repraesentata sunt, ut per Choritas, qui expulsi e monte Seir ab Esavi posteris, de quibus Deut: II: 12, 22. et per Avaeos, qui expulsi a Caphtoraeis, de quibus Deut: II: 23. tum per Emim aut Rephaim, qui expulsi a Moabitis, de quibus Deut: II: 9, 10, 11. ut et per Samsumim ab Ammonitis, de quibus Deut: II: 19, 20, 21. praeter per alios plures, de quibus apud Prophetas.

Continuatio, de Scriptura Sacra seu Verbo.

1869. *Ostensum mihi est, quam multa uni voci Verbi insunt, per id quod ideae cogitationis apertae sint; in altera vita, quod mirabile, hoc fieri potest ita ad vivum, ut ipsae ideae appareant visibiles in forma, sic quasi pictae imagines: apertae fuerunt ita ideae unius, qui in charitate seu amore mutuo vixit, et delectatus fuit, cum vixit in mundo, Verbo, tunc apparuerunt innumerabilia pulchra, cum deliciosis et jucundis afficientibus; dictum, quod haec quae ita apparent visibilia, iterum quoad interiora possint aperiri, quibus apertis quod adhuc pulchriora et deliciosiora cum ipsis felicibus sisterentur; omnes ideae Angelicae tales sunt, nam illae apertae sunt ab Ipso Domino. Illustratum hoc coram spiritibus, qui mirati quod in altera vita ita ideae cogitationis aperiri queant, per visum oculi, cujus visionis radii tam hebetes et obscuri sunt, ut minora naturae, in quibus innumerabilia, non aliter videant ac opacum quoddam et nigrum informe, at cum per microscopium eadem spectantur, sistuntur videnda interiora, pulchra serie connexa, et jucundo ordine fluentia; et quod haec similiter per acutius microscopium adhuc potuissent aperiri; ex his constare potuit, quomodo se habet cum visu interno, cujus radii non alii sunt quam ideae, quod in se tam crassae sint, ut vix crassius in illa sphaera dari queat, tametsi homo aliter putat: sed de ideis, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus.*

1870. *Similiter se habet cum Verbo Domini, singulae voces ibi formant suas ideas, nam vox non est nisi formata sic idea, ut percipiatur sensus, in quibus tam innumerabilia sunt, quae non ad perceptionem hominis venire possunt, sed solum ad Angelorum, ut nusquam credi possit; quae cum aperiuntur a Domino, sistuntur formae interiores perceptioni per jucunda et felicia, et visui per repraesentativa et paradisiaca, illa ex coelestibus et spiritualibus Amoris seu Misericordiae Domini, haec a radiis lucis inde. Ostensum mihi est per mirabilem experientiam, quod Verbum non solum quoad singulas voces, sed etiam quoad singulas literulas cujusvis vocis,*

ita prorsus sicut dicitur, quoad minimam jotam, inspiratum sit; unicuivis enim jotae inest aliquid ex affectione et vita, quae communis est vocis, ita singularissimis correspondentia insinuata; sed haec absque praevia cognitione plurium ad intellectum nequicquam explicari possunt.

1871. *Verbum Domini quomodo apparet coram Angelis, non describi potest, sed aliqua idea capi ab illis, qui in cimeliis viderunt Cylindros Opticos, in quibus repraesentantur imagines pulchrae ab illis quae circum circa ruditer projecta sunt; ibi tametsi illa quae circum circa sunt, apparent nullius formae, seriei et ordinis, sed modo projectiones confusae, usque dum illa concentrantur versus Cylindrum, repraesentant ibi imaginem venustam; ita se habet cum Verbo Domini, cumprimis Prophetico Veteris Testamenti; in sensu literali vix nisi inordinatum quoddam apparet, sed cum legitur ab homine, imprimis ab infante puerulo seu puella, fit per gradus, ut ascendit, formosius et jucundius; et tandem* sistitur coram Do*mino sicut imago hominis, in qua et per quam repraesentatur Coelum in suo complexu, non quale est, sed quale vult Dominus ut sit, nempe ut sit similitudo Ipsius.*

1872. *Apparuit mihi Puella pulchra et candida facie, pergens cito versus dextrum sursum, paulum accelerans, aetate ut in primo flore, non infans nec juvenis, veste nigra splendente decora, sic laeta festinabat a luce in lucem; dictum, quod interiora Verbi talia sint, cum primum ascendunt, vestis nigra fuit Verbum in litera. Postea Puella adolescens volabat ad dextram genam, sed visu solum interiori appercepta; dictum quod illa sint, quae ex interno sensu Verbi ad captum non perveniunt.*

1873. *Loquuti sunt spiritus de sensu interno Verbi, ut sisteretur ad intellectum, qualis est, illustrabatur per exemplum, quid Fructus fidei, et dictum, quod Bona Opera sint fructus fidei in sensu externo seu literae; sed quod bona illa opera sint inanimata nisi procedant a charitate, et quod sic fructus fidei in sensu proxime interiori sit Charitas; sed quia charitas seu amor erga proximum procedere debet ex amore in Dominum, est hic fructus fidei in sensu interno; et quia omnis amor ex Domino, est Ipse Dominus; ita enim Bono Ope-*

ri inest Charitas, huic Amor in Dominum, et in hoc Ipse Dominus.

1874. *Loquutus cum Spiritibus bonis, quod multa, et plura quam aliquis credere potest, in Verbo dicta sint secundum Apparentias, et secundum Fallacias sensuum, ut quod Jehovah in ira, excandescentia et furore sit contra impios, quod gaudeat ad perdendum et delendum eos, imo quod occidat; at dicta sunt ob causam, ne frangerentur persuasiones et cupiditates, sed ut flecterentur, nam loqui aliter ac homo capit, quod est ex apparentiis, fallaciis, et persuasionibus, fuisset serere semen in aquas, et dicere tale quod illico rejiceretur: sed usque illa inservire possunt pro vasis communibus in quibus spiritualia et coelestia, nam illis insinuari potest, quod omnia a Domino; dein quod permittat Dominus, sed quod omne malum a spiritibus diabolicis; postea quod Dominus provideat et disponat, ut mala vertantur in bona; demum quod nihil nisi bonum a Domino; ita perit sensus literae, sicut ascendit, et fit spiritualis, dein coelestis, demum Divinus.*

1875. *Datum appercipere ideas angelicas in Oratione Domini, circa haec verba, ne inducas nos in tentationem, sed libera nos a malo; a spiritibus bonis proximis idea quadam apud me perceptibili rejiciebatur* Tentatio et Malum, *et hoc eo usque, dum pure Angelicum, nempe* Bonum, *absque idea tentationis et mali, remaneret, pereunte sic prorsus sensu literali; de quo Bono in prima rejectione formabantur innumerabiles ideae, quomodo bonum ex afflictione hominis veniat, et usque afflictio ex homine et ejus malo, cui inest poena, et hoc cum adjuncta specie indignationis quod opinarentur tentationem et ejus malum aliunde venire, et quod cogitandum de malo, cum de Domino; hae ideae purificabantur quo ascendebant altius; ascensus repraesentati sunt per rejectiones, de quibus etiam, n: 1393, quae fiebant velocitate et modo inexpressibili, usque dum in umbram cogitationis meae transirent, tunc erant in Coelo, ubi ideae angelicae ineffabiles solum de Bono Domini.*

1876. *Nomina virorum, regnorum, urbium, quae in Verbo, similiter ac voces loquelae humanae, pereunt in primo limine, cum ascendunt, sunt enim terrestria, corporea et ma-*

terialia, quae successive exuunt Animae quae veniunt in alteram vitam, et prorsus illi quae veniunt in Coelum; Angeli ne minimum ideae alicujus personae, proinde ejus nominis, retinent; quid Abram, quid Isac, et Jacob, non amplius sciunt, formant sibi ideam ex illis quae per illos in Verbo repraesentantur et significantur; sunt nomina et voces sicut grumi, seu sicut squamae, quae decidunt, cum intrant in Coelum: inde constare potest, quod per Nomina in Verbo nihil aliud quam res significentur; de quibus multoties cum Angelis loquutus, a quibus de veritate plene instructus sum. Loquela Spirituum inter se, non est vocum, sed est idearum, quales sunt cogitationis humanae absque vocibus, quare universalis est omnium linguarum; at cum loquuntur cum homine, cadit eorum loquela in voces linguae hominis, ut dictum, n: 1635, 1637, 1639; *cum de hoc loquutus cum Spiritibus, dicere datum est, quod, dum colloquuntur inter se, ne unam quidem vocem linguae humanae, minus adhuc aliquod nomen,* possent enuntiare, *quod quidam eorum mirati, recesserunt,* et tentabant, sed *redeuntes dicebant, quod non pronuntiare potuerint, quia voces illae crassius materiales, ut essent infra sphaeram eorum, ex sono aëris per organa corporea articulato, aut per influxum in talia per viam ducentem ad auditus organum internam formatae: inde clare quoque constare potuit, quod nihil vocis, quae in Verbo, transire posset ad Spiritus, minus ad Spiritus angelicos, quorum loquela adhuc universalior est, n:* 1642. *minime ad Angelos, n:* 1643. *apud quos nihil remanet de ideis primis Spirituum, sed loco eorum Spiritualia vera,* et *Coelestia bona, quae ineffabili modo, formis minimis, continuis, connexis in unanima serie, cum originariis repraesentativorum ex felicitate amoris mutui amoenissimorum et pulcherrimorum, et ex amoenitatibus et pulchritudinibus felicium, quia vita Domini inspiratis, variantur.*

1877. *Qui in mundo spirituum sunt animae seu spiritus, imprimis mali, retinent primum illa, quae habuerunt in vita corporis eorum, nempe terrestria, corporea, et mundana, et cum illis principia quae captarunt; inter quos sunt illi, qui nihil de sensu interno Verbi audire volunt, sed solum de sensu literali, imo usque adeo, ut credant, quod duodecim Apo-*

stoli sessuri sint super duodecim thronis et judicaturi duodecim tribus Israëlis; pariter quod nulli intrare possint in coelum, nisi pauperes, miseri et persequutiones passi; cum tamen ibi sint tam divites quam potentes, qui in charitate et fide in Dominum vixerunt: tales quia vindicant sibi coelum ex meritis, vidi quod discurrant, et ubicunque veniunt, subsannent illa quae sunt sensus interni Verbi, quia contra eorum persuasiones et cupiditates, quod mereri velint coelum, et praeferri omnibus aliis; sed comparantur illi vitiosis et noxiis quae influunt in sanguinem, et pervadunt venas et arterias, ac massam sanguinis inquinant.

1878. *Sunt quoque, qui in vita corporis contemserunt Verbum; suntque qui illis quae in Verbo pro formulis irrisionis abusi sunt; sunt qui putarunt Verbum nihil esse, sed servire posse pro vulgo, ut teneatur in quodam vinculo; sunt qui Verbum blasphemarunt; et sunt qui prophanarunt: horum sors in altera vita est miserabilis, cujusvis secundum qualitatem et gradum contemtus, irrisionis, blasphemationis et prophanationis; nam, ut dictum, Verbum tam sanctum est in Coelis, ut iis Verbum sit quasi coelum, quare, quia omnium cogitationum datur communio, nusquam possunt simul esse, sed separantur.*

1879. *Cum in lecto essem, dictum mihi, quod conspirarent contra me spiritus mali, animo me suffocandi, sed quia tutus et securus a Domino, minas illas vilipendi, et indormivi; at media nocte expergefactus, sensi quod non respirarem a me, sed e coelo, nam nihil meae respirationis erat, quod manifeste percepi, dicebatur tunc quod conspiratio adesset, et dictum, quod essent illi, qui odio habent interiora Verbi, hoc est, ipsas veritates fidei, nam hae sunt interiora Verbi, et hoc quia contra illorum fallacias, persuasiones et cupiditates, quibus sensus literae patrocinari posset: postea antesignani, cum irritus factus eorum conatus, tentabant intrare in corporis mei viscera, et penetrare usque ad cor, quo etiam admissi; quod semper manifesto sensu perceptum, nam cui aperta sunt interiora, quae spiritus, simul etiam sensitivam perceptionem talium accipit; at tunc in statum quendam coelestem immissus sum, qui erat, quod nihil conarer repellere hospites*

illos, minus injuriam vindicare; dicebant tunc, quod pacificum sit; sed mox velut rationalitate orbati sunt, vindictam spirantes, et conatus suos perficere conantes, sed incassum; dissipati sunt dein a semet.

* * *

1880. *Praeterea, quod in genere Spiritus et Angelos attinet, qui omnes sunt Animae hominum viventes post mortem corporis, multo exquisitiores sensus habent, quam homines, nempe Visum, Auditum, Olfactum et Tactum, non autem Gustum: Sed Spiritus non possunt, minus adhuc Angeli, suo visu, hoc est, visu spiritus, videre quicquam quod in mundo, illis enim lux mundi seu solaris est velut densa caligo; sicut homo suo visu, hoc est, visu corporis, nec videre potest quicquam quod in altera vita, ei enim Lux* Coeli, seu Coe*lestis Domini, est velut densa caligo. Sed usque Spiritus et Angeli, quando Domino beneplacet, possunt videre illa, quae in mundo, per oculos hominis, sed hoc non concedit Dominus apud alium, quam cui dat Dominus loqui cum Spiritibus et Angelis, et esse simul cum illis; per meos oculos datum est illis videre illa quae in mundo, et tam manifeste sicut ego, tum etiam audire homines mecum loquentes; contigit aliquoties, quod aliqui amicos suos, quos habuerunt in vita corporis, per me viderint ita praesentes prorsus sicut prius, et obstupefacti; viderunt etiam suos maritos et infantes, et voluerunt ut dicerem illis quod adessent, et viderent eos, utque referrem de eorum statu in altera vita; sed dicere illis et revelare, quod sic visi, mihi interdictum erat, etiam ex ea causa, quod dixissent me insanire, aut cogitavissent deliria animi esse, quia notum mihi fuit, quod tametsi ore dicerent, usque corde non crederent, dari spiritus, et mortuos resurrexisse: Quando primum apertus mihi fuit visus interior, et per oculos meos viderunt mundum, et quae in mundo essent, Spiritus et Angeli ita obstupefacti sunt, ut dicerent hoc miraculum miraculorum esse, et affecti sunt novo gaudio, quod sic communicatio daretur Terrae cum Coelo, et Coeli cum Terra;*

ast haec delectatio persistebat per menses, sed postquam familiare factum, nunc nihil mirantur. Instructus sum, quod Spiritus et Angeli apud alios homines ne hilum videant quae in mundo, sed modo percipiant cogitationes et affectiones eorum, apud quos sunt. Ex his constare potuit, quod homo ita creatus sit, ut cum vivit in terra inter homines, simul etiam viveret in Coelo inter Angelos, et vicissim, sic ut Coelum et Terra simul essent, et unum agerent, et scirent Homines quid in Coelo, et Angeli quid in Mundo; et cum decedunt, transirent sic a Regno Domini in Terris in Regnum Domini in Coelis, non sicut in aliud, sed sicut in idem, in quo fuerunt cum vixerunt in corpore; sed quia homo ita corporeus factus est, sibi Coelum clausit.

1881. *Indignantur valde Spiritus, imo irascuntur, cum iis dicitur, quod homines non credant illos videre, illos audire, illos tactu sentire, dixerunt, quod usque scire debeant, quod absque sensu non vita, et quo exquisitior sensus eo praestantior vita, et quod objecta quae sentiunt, se habeant adaequate ad praestantiam eorum sensus, et quod repraesentativa quae a Domino, sint realia, nam inde omnia quae in natura et mundo n:* 1632*:* quod sentiant multo melius et praestantius quam illi, *haec sunt indignationis eorum verba.*

1882. *Bina genera Visionum sunt, quae extraordinaria, in quae immissus, solum ut scirem, quomodo se habent, et quid intelligitur per id, quod legitur in Verbo, quod* abducti sint a corpore: et *quod* a spiritu in alium locum ablati *sint.*

1883. *Quod primum attinet, nempe abduci a corpore, ita se habet; homo reducitur in statum quendam, qui medius est inter somnum et vigiliam, in quo statu cum est, non aliter scire potest, quam quod prorsus vigil sit, omnes sensus tam vigiles sunt, sicut in summa corporis vigilia, tam visus, quam auditus, et quod mirabile, tactus, qui tunc exquisitior est, quam usquam dari queat in vigilia corporis; in quo statu etiam visi sunt Spiritus et Angeli prorsus ad vivum, etiam auditi, et quod mirum, tacti, et tunc fere nihil corporis intererat: hic status est, de quo dicitur,* abduci a corpore, *et quod nesciant,* num in corpore vel extra corpus. *In hunc statum modo ter aut quater immissus sum, ut modo scirem quo-*

modo se habet, et quod Spiritus et Angeli omni sensu gaudeant, etiam tactu praepollente et exquisitiori tactu corporis.

1884. *Quod alterum attinet, a Spiritu in alium locum auferri, ostensum est mihi per vivam experientiam, quid sit, et quomodo se habet; sed hoc solum bis et ter; solam experientiam licet afferre: Per plateas urbis, et per campestria ambulans, tunc quoque in loquela cum spiritibus, non aliter scivi, quam quod ita vigil essem et videns sicut aliis temporibus, ita ambulans absque errore, et interea in visione eram, videns lucos, fluvios, palatia, domus, homines, et plura; sed postquam ita per horas ambulavi, subito eram in visu corporis, et animadverti quod in alio loco essem, quo obstupefactus valde, appercepi quod in tali statu fuerim, in quo illi, de quibus dicitur, quod* abducti spiritu in alium locum, *nam dum perstat, nihil reflectitur super viam, et hoc si vel foret plurium miliarium; nec reflectitur super tempus, si vel foret plurium horarum sive dierum; nec fatigatio ulla* percipitur; tunc *quoque ducitur per vias, quas ipse ignorat, usque ad locum designatum. Hoc factum, ut quoque scirem, quod a Domino duci queat homo, praeter quod sciat, unde et quo.*

1885. *Sed hae binae species Visionum, sunt extraordinariae, ostensae mihi solum ob finem, ut scirem quales sunt; sed Visa ordinaria sunt omnia illa, quae, ex Divina Domini Misericordia, relata videas in Parte hac Prima, et praemissa et subnexa unicuivis Capiti; sed haec non Visiones sunt sed Visa in summa vigilia corporis, et nunc per plures annos.*

FINIS PARTIS PRIMAE.

ERRATA.

Vol. I. Pag. 46. lin. 3. pro Rpraes. lege Repraes.
— II. — 443. — 19. pro ipse lege ipsa.
— 479. — 6. pro vi lege vir.
— 524. — 13. loco semicoli pone comma.
— — — 14. — commmatis pone semicolon.
— 572. — 17. post plures dele in.
— 623. — 1. infr. post habuit pone comma.